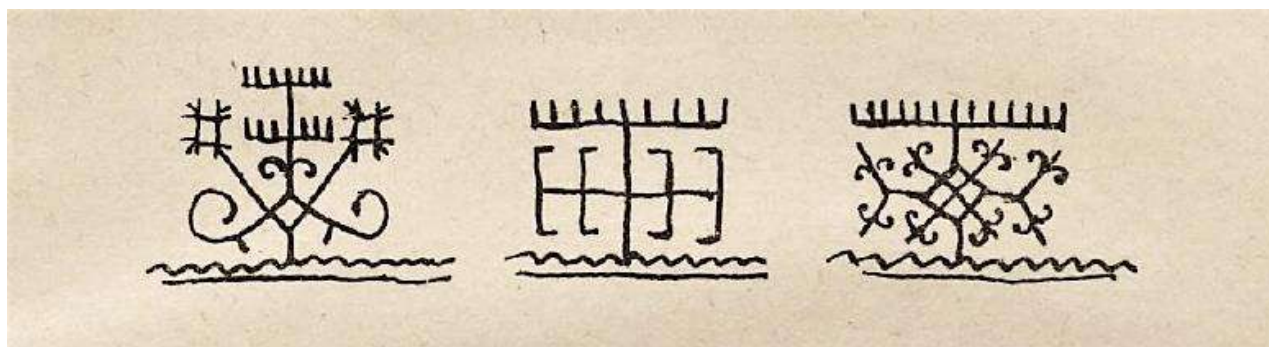

LIELVĀRDES TAUTASTĒRPS LIELVĀRDES MUZEJĀ

A.PUMPURA LIELVĀRDES MUZEJA ETNOGRĀFIJAS KOLEKCIJAS KATALOGS “TAUTASTĒRPS”

Biedrība “Latvietes pūrs”:

Aivita Henriņa, Ingrīda Smuškova

Lielvārdes novada pašvaldības sabiedrisko aktivitāšu dažādošanas projektu konkurss

Projekta Nr. LNP/12-10/20/90

Lielvārde, 2020.

SATURS

IEVADAM

KAS IR ZINĀMS PAR LIELVĀRDES NOVADA TAUTAS TĒRPU	6
A.PUMPURA LIELVĀRDES MUZEJA ETNOGRĀFIJAS KOLEKCIJAS KATALOGS	29
Krekli	33
Brunči	314
Bikses	350
Apakšsvārki	358
Galvassegas / Vainagi	368
Galvassegas / Sievu cepures	500
Villaines	568
Jostas	617
Cimdi	751
Zeķes	938
Priekšauti	1013
Rotaslietas	1072
LIELVĀRDES ETNOGRĀFISKĀ TĒRPA KOMPLEKTĒŠANA	1092
Latviešu apģērbu vēstures pētnieces Ievas Pīgoznes piezīmes par Lielvārdes novada tērpu Lielvārdes muzeja krājumā	1092
Ko ņemt vērā un kur meklēt padomus, darinot Lielvārdes tautas tērpu	1105
IZMANTOTIE AVOTI UN LITERATŪRA	1134
PIELIKUMI	1136

IEVADAM

Projekts “Lielvārdes tautastērps Lielvārdes muzejā” tapa ar mērķi aprakstīt Andreja Pumpura Lielvārdes muzeja etnogrāfijas kolekcijas priekšmetus, sagatavojot to zinātniskos aprakstus, kā arī izveidojot elektronisku kolekcijas katalogu un piezīmes, ieteikumus, praktiskus padomus, kā izgatavot Lielvārdes novada tautastērpu, ņemot par pamatu muzeja krājumā esošos oriģinālos priekšmetus. Rakstot projekta pieteikumu Lielvārdes novada pašvaldībai atbalsta gūšanai, bija iecerēts aprakstīti aptuveni 40 dažādus etnogrāfijas priekšmetus – vīriešu un sieviešu kreklus, jostas, brunčus, cimdi, zeķes, galvassegas, priekšauti u.c. tautastērpam piederīgus priekšmetus. Iegūstot pašvaldības atbalstu, iepazīnāties ar muzeja kolekciju un daudz lielāku skaitu priekšmetu - 133 dažādiem tautas tērpam piederīgiem apģērba gabaliem un rotām, kuras muzejam savulaik uzdāvinājuši vietējie – Lielvārdes un apkārtnes iedzīvotāji.

Jau pēc projekta realizācijas kopumā var teikt, ka Lielvārdes muzeja krājums pēc rakstura neatšķiras no daudziem nelieliem Latvijas muzejiem, kuri dibināti 20. gadsimtā. Daudzos no tiem vispār nav neviena apģērba gabala, kuri būtu attiecināmi uz 19. gadsimtu. Vēl retāk sastopami tādi mazie muzeji, kuros atrodamas liecības par tradicionālo apģērbu. Tādēļ, atbildot uz jautājumu, vai Lielvārdes muzejā atrodas kādi priekšmeti, kuri attiecināmi uz 19. gadsimta tradicionālo apģērbu, apstiprinoši puslīdz droši var atbildēt tikai par mīcī ar tilla mežģīni PM 354, taču arī tā pārstāv jau nedaudz modernizētu apģērbu. Pārējie priekšmeti būtu jāpēta tuvāk un, iespējams, izpētes rezultātā nāktos secināt, ka tie tomēr ir tikai vai nu labs rokdarbs, kas piederas kādam 20. gadsimtā darinātam tautastērpam, vai arī senāki, taču piederīgi jau Eiropas modes apģērbam, vai atzīstami par pārejas procesa lieciniekiem ceļā uz to. Taču kopumā no 133 priekšmetiem aptuveni 13 ir vērtējami kā vērtīgi, lai kalpotu par paraugiem, pēc kuriem izgatavot kreklus, bikses, vainagu, cimdus vai zeķes savas Lielvārdes tautas tērpam.

Strādājot ar projektu, daudz pārlasījām un sagatavojām izrakstus no jau līdz šim publicētajiem materiāliem par Lielvārdes tautas tērpu – tā izskatu un darināšanas paņēmieniem, lai ikvienam lasītājam, kuram interesē Lielvārdes novadam vai apkārtnē raksturīgā 19. gadsimta tērpa izgatavošana, visa informācija būtu atrodama vienkopus.

Īsi par latviešu tautas apģērba kā mantojuma sastāvdaļas pētniecību

Interese par kultūras mantojumu kā mantojumu, kas būtu vērtīgs un saglabājams, Latvijā parādās 19. gadsimtā. Šodien arī tradicionālo vai, kā visbiežāk to dēvējam, etnogrāfisko tautas tērpu uzskatām par kultūras mantojuma sastāvdaļu, kas pat iekļauts Latvijas Kultūras kanonā.

Lai arī pirmie apraksti un ilustrācijas par tērpu valkāšanas tradīcijām Latvijas teritorijā parādās jau 16. gadsimtā, tie ir vispārīgi un visbiežāk pēc tiem grūti veidot tērpu atdarinājumus. Šādi apraksti veidoti kā ceļojumu piezīmes, ar ārzemju ceļotāju acīm vērojot Latvijas ainavu un cilvēkus. Pēc tiem visbiežāk ir nolasāms, ko cilvēki lietojuši apģērbā, nojaust to krāsu. Kā lielākā vērtība starp visiem šādiem pierakstiem minams Johana Kristofa Broces atstātais mantojums – zīmējumu sērija, kuros daudz zīmēti arī Latvijas iedzīvotāji dažādos reģionos, klāt pievienojot autora vērojumus apraksta veidā, kas uzzīmētajiem cilvēkiem mugurā, kādos apstākļos tie novēroti un zīmēti.

Vairāk sistēmiska pieeja ar augstu detalizācijas pakāpi parādās vien 19. gadsimta beigās, kas latviešu tautas dzīves, tradīciju un apģērbu pētīšanā iesaistās Krievu Ģeogrāfijas biedrība, kā arī Maskavas Dabaszinātņu, antropoloģijas un etnogrāfijas draugu biedrība, organizēdamas folkloras un etnogrāfijas materiālu vākšanu. Šai darbā piedalījies arī Rīgas Latviešu biedrība (RLB), kas sāka vākt materiālus Latviešu etnogrāfiskā muzeja dibināšanai. Sakarā ar X Viskrievijas arheologu kongresu Rīgā 1896. gadā tika noorganizēta pirmā latviešu etnogrāfiskā izstāde, eksponējot tajā RLB ekspedīciju laikā iegūtos priekšmetus, kā arī ekspedīciju laikā fiksēto apģērbu attēlus, kurus zīmējis bija mākslinieks Jānis Krēslīšs.

Izveidojoties Latvijas Republikai, 20. gadsimta 20.-30. gados notiek aktīvs un plašs etnogrāfijas pētīšanas darbs, tai skaitā informācijas un materiālu ieguve un pētīšana saistītā ar tautas tērpa valkāšanas un darināšanas tradīcijām. Visā Latvijā ik gadu notiek plašas etnogrāfijas ekspedīcijas, ko organizē Pieminekļu

valde. 1934.gadā vēsturnieks Arnolds Spekke izdod nelielu monogrāfiju "Vecākie latvju tautas apģērba zīmējumi", vienkopus apkopojot uz to brīdi zināmo informāciju par dažādu ceļotāju veidotajiem zīmējumiem. Savukārt 1936.gadā izdots viens no pirmajiem lielākajiem pētījumiem "Ievads latviešu tautas tērpu vēsturē", ko sagatavojis Rīgas Valsts mākslas amatniecības skolas direktors Arveds Dzērvītis un Valsts Vēsturiskā muzeja direktors Valdemārs Ģinters, prezentējot gan arheoloģisko, gan etnogrāfisko ekspedīciju laikā fiksētu un pētniecības gaitā atklāto par tērpu vēsturi Latvijā. Bet 1939.gadā 15 burtnīcas "Novadu tērpi", īpašu uzsvāru liekot uz norādījumiem par tērpu darināšanu dažādot etnogrāfiskajos novados.

Balstoties uz iepriekšējo laiku pētījumiem, kā arī organizējot etnogrāfiskās ekspedīcijas, darbs pie tautas tērpu pētniecības turpināts arī pēc Otrā pasaules kara. Kā viens no šī laika hrestomātiskajiem izdevumiem minama tērpu pētnieces Mirdzas Slavas monogrāfija "Latviešu tautas tērpi", kas izdota 1966.gadā Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas Vēstures institūta izdevumu sērijā "Arheoloģija un etnogrāfija" (7.sējums). 20.gadsimta 70.-90.gados ar tērpu pētniecību nodarbojusies un par tērpu vēsturi visvairāk rakstījusi Anna Zariņa, kuras darbs publicētās vairākās grāmatās: "Seno latgaļu apģērbs 7.-13.gs." (1970.), "Lībiešu apģērbs 10.-13.gs." (1998.), "Apģērbs Latvijā 7.-17.gs." (1999.).

Atjaunojoties Latvijas Republikai, īstu ažiotažu un interesi par tautas tērpiem radīja Latvijas Vēstures muzeja (tagad – Latvijas Nacionālais Vēstures muzejs) izdotās 3 grāmatas "Latviešu tautas tērpi. I - Vidzeme" (1995.), "Latviešu tautas tērpi. II - Kurzeme" (1997.) un "Latviešu tautas tērpi. III - Zemgale, Augšzeme, Latgale" (2003.). Tāpat turpinājās tērpu izpēte gan Latvijas muzeju krājumos, gan Zinātņu akadēmijas krājumā esošo etnogrāfijas kolekcijas priekšmetu izpēte, balstoties uz kuriem publicēta ne viena vien monogrāfija vai zinātniskais raksts, jau specializējoties uz kādu konkrētu tērpa sastāvdaļu – krekli, rotas, zeķes, cimdi utt. To autori ir gan zinātnieki un apģērba vēstures pētnieki, gan Latvijas muzeju speciālisti, gan tautas tērpu darinātāji, kurus interesē tautas tērpu saglabāšanas jautājumi un vēlme izveidot maksimāli precīzus tērpu atdarinājumus.

Turpinot saglabāt Dziesmu svētku tradīciju, aktuāls joprojām ir tautas tērpu komplektēšanas jautājums – kā to darīt pareizi. Tā tas ir bijis 20.gadsimta 30.gados, kad mēģināts pirmo reizi sagatavot ieteikumus pareizai tautas tērpa komplekta izveidei dziesmu svētku dalībniekiem, gan 90.gados, kad Latvijas Nacionālais kultūras centrs izdevis šādus ieteikumus. Arī 21.gadsimta sākumā, satiekoties un savstarpēji diskutējot tērpu darinātājiem, muzeju speciālistiem un tērpu pētniekiem, šis jautājums ir joprojām aktuāls, jo gan pētnieki, gan sabiedrība meklē atbildes uz jautājumiem, kā izgatavot pareizāku tērpu, kā izgatavot katram savu tautas tērpu, tērpu, kas raksturo kādu konkrētu vietu – novadu, pilsētu, pagastu.

Īsi par projektu "Lielvārdes tautastērps Lielvārdes muzejā"

Projekta ideja radās, strādājot ar latviešu tautastērpu projektiem visā Latvijas teritorijā kopā ar biedrību "Latvietes pūrs". Šobrīd kopīgi realizējam vairāku gadu projektu par zīļu vainagu kolekcijām Latvijas muzejos.

Interesējoties par tautas tērpu darināšanas tradīcijām, tērpu komplektu veidošanu un attīstību, daudz esam pētījušas Igaunijas pieredzi, cik daudz informācijas ir vietējos muzejos, kā šī informācija tiek pasniegta sabiedrībai un cik ievērojami tās piemērs ir labāks nekā Latvijā. Ņemot muzeja darba pieredzi, strādājot ar pētniecības projektiem, radās ideja mēģināt realizēt ko līdzīgu igauņu pieredzei uz Lielvārdes muzeja bāzes, proti, iepazīties ar Lielvārdes muzeja krājuma Etnogrāfisko kolekciju, īpaši priekšmetiem, kas attiecināmi uz tautastērpu komplektu veidošanu un sagatavot šo priekšmetu aprakstu tādu, lai katrs, kas to lasa, gūtu gan priekšstatu, gan spētu pat pēc fotomateriāla izgatavot to kopijas (replikas). Projekta rezultātā ieguvējs būtu gan muzejs, kurš iegūtu informatīvo materiālu krājuma priekšmetu zinātniskajā apstrādē (krājuma zinātniskās izpētes process), gan tie interesenti, kuri tikai interesējas par tērpu darināšanu un komplektēšanu, kā arī ikviens tautas mākslas kolektīvs (deju, koku, folkloras ansamblis u.c.), kas iegūtu informāciju par atdarināmajiem priekšmetiem, kas glabājas Lielvārdes muzejā.

Projekta realizācijas gaitā esam centušies aprakstīt Andreja Pumpura Lielvārdes muzeja (turpmāk – Lielvārdes muzeja) etnogrāfijas kolekcijas priekšmetus, kas attiecināmi uz tēmu "tautas tērps", papildinot muzeja informāciju ar to aprakstiem, kā arī izveidot elektronisku kolekcijas katalogu ar priekšmetu sarakstu.

Projekta gaitā uzrunājām latviešu apģērba vēstures pētnieci, mākslas zinātni, Latvijas Universitātes Latvijas Vēstures Institūta Etnoloģijas nodaļas galveno speciālisti Ievu Pīgozni sniegt savu novērtējumu Lielvārdes muzeja etnogrāfijas kolekcijai, kas saistīta ar Lielvārdes tautas tērpu – kuri no priekšmetiem katrā apģērba grupā – krekli, brunči, bikses, cimdi, zeķes, priekšauti, villaines un galvassegas ir vērtīgākie, unikālākie un, balstoties uz kuriem, būtu vērts veidot atdarinājumus vai ņemt par paraugu, pēc kura veidot savu Lielvārdes novadam raksturīgo tērpu.

Ceram, ka šī projekta rezultātā paveikto šī darba lasītāji novērtēs kā Lielvārdes sabiedrībai nozīmīgu un aicinās apmeklēt Lielvārdes muzeju un iepazīt tā etnogrāfijas kolekciju, vērtēt tajā esošās kultūrvēsturiskās vērtības un radīs vēlmi katram lielvārdietim radīt pašam savu tautas tērpu.

Ingrīda Smuškova, projekta realizētāja

Kas ir zināms par Lielvārdes novada tautas tērpu

Jautājot, kad ir publicēts senākais Lielvārdes novada tautas tērps, nākas secināt, ka atbilde uz šo jautājumu vēl nav īsti atklāta. Zināms, ka 16. gs. otrajā pusē Eiropā valda laikmets, kuru dēvē par renesansi un kas ir laika posms, ko raksturo spožs zinātnes, mākslas un literatūras uzplaukums. Šis arī ir laiks, kad ar laikmetam raksturīgo radīšanas prieku un ar tā dzīvo interesi apzināt un attēlot svešo zemju veidu un cilvēkus, attīstās un izveidojas rinda albumu – apcerējumu, ceļojumu aprakstu, arī zīmējumu, kas Eiropas ziemeļu daļā pazīstami ar nosaukumu *Trachtenbücher*. To lielākā daļa iznākusi Vācijā un Itālijā, arī Nīderlandē un citur.

Tirdzniecības sakaru attīstības rezultātā arī 16.gadsimtā arī Livonijā viesojas ne viens vien ceļojumu pierakstu veidotājs, kuru interesē arī Livonijas sieviešu apģērbs, lai gan pareizāk teikt droši vien būtu – izskats. Tajos galvenokārt dominē apraksti, bet dažos ir arī zīmējumi. Tie gan ir tik īpatni un teritoriāli vispārīgi, ka par pamatu attiecīgo laikmetu tērpu darināšanai tie ir maz noderīgi, tādēļ tos īpaši smalki te neapraktīsim. Ja ir interese, tad par tiem var lasīt latviešu filologa un vēsturnieka Arnolda Spekkes (1887-1972) 1934. gada izdevumā “Vecākie latvju tautas apģērba zīmējumi” vai 1964.gada A.Spekkes un E.Dunsdorfa grāmatā “Latvijas vēsture 1500-1600”.

Livonijas sieviešu tērpi 16.gadsimtā no Broina albuma, izdota Antverpene 1610.gadā.

Apakšējā rindā – Vidzemes sieviešu tērpi¹

Lai gūtu priekšstatu par latviešu apģērbu 17.gadsimtā, šķiet, kā plašākais tā laika apraksts minams Duisburgas universitātes profesora Johana Branda 1673.gadā izdots ceļojumu apraksts, kurā ir atrodams arī vidzemnieku un kurzemnieku apģērbu apraksts:

“Drēbes un apavus, ko tie [kurzemnieki] par vīzēm (Parevsker) sauc, viņi paši visu gatavo. Vīriešu apģērbs ir rupji iepelēki vilnas svārki, kas sniedzas tikai līdz ceļiem. Svārkus viņi sajož vai aiztaisa priekšā ar cilpām; ap auguma vidu apjož ādas jostu, pie kuras priekšā tie pakarina savu nazi ar zobenu. Viņu bikses ir no rupja audekla vai no minētās vadmālas, pa lielākai daļai no viena gabala un smailiem galiem pāri lieliem. Kājās aun minētās vīzes, kuras tie paši pin no liepu lūkām; pēdas un stilbus aptin ar autiem pāri lieliem, ietinot arī bikšu galus; ap vīzēm ir ap vērtas prievītes, ar kurām cieši nosien aptītos autus. Izturības dēļ dažiem vīžu vietā ir pastalas, ko tie izgriež no dūmos kaltētas tēja vai govs ādas, pēc veida — līdzīgas vīzēm. Galvā ir platmale.

¹ Spekke A. Vecākie latvju tautas apģērba zīmējumi. – A.Gulbis Rīgā, 1934., 23.lpp.

Sievu un jaunavu apģērbs ir ļoti jokains. Viņas ap vidu sien tikai vilnas jostu un caur to izvelk rupju, nebalinātu linu audeklu vai rupju vadmalas gabalu, kas sniedzas tikko līdz lieliem. Auguma augšdaļu viņas apklāj ar sagšu, kuras divus stūrus sasprauž ar sākti virs labā pleca. Sagša paliek zem kreisā pleca, apsegdama krūtis un muguru. Rokas paliek tikai krekļā, gluži brīvas. Stipri aukstā laikā sedz vēl otru sagšu, ko apņem zem labā pleca un iesedz ar sākti virs kreisā pleca. Stilbus līdz locītavām viņas aptin autiem un notin prievītēm; parasti staigā kailām kājām vai arī valkā vīzes kā vīrieši.

Galvu sievas apsien ar baltu, smalku linu audeklu. Jaunavas virs sapītiem matiņiem liek galvā vainagu, kas ir trīs pirkstu platumā un izrotāts ar dažādiem krāsainiem koraļļiem. Greznuma dēļ dažas valkā arī izrakstītu baltu jostu ap vidu. Uz baznīcu ejot — lai gan visbiežāk viņu kungi un muižu pārvaldnieki savos mitekļos tiem lasa priekšā drusciņ no bībeles vai sprediķu grāmatas, viņas apsēd abus elkoņus ar baltu linu audeklu, un tā abus stūrus virs krūtīm sasprauž ar sākti. Viņi precas ļoti jauni, lai pie laika būtu daudz bērnu, kas tiem darbos palīdz.

9. att. Baznīcē Kurzemē un Vidzemē. Priekša pa kreisi — zemnieki tautiskos apģērbos.
J. A. Branda ilustrācija 1673. g.

*Livonijas sieviešu tērpi 16.gadsimtā no Broina albuma, izdots Antverpene 1610.gadā.
Apakšējā rindā – Vidzemes sieviešu²*

Vidzemnieku apģērbs ir gandrīz tāds pat kā kurzemnieku. Turīgākie valkā garus aitādu kažokus līdz pat lieliem. Kažoku iekšpuse parupja, bet ārpuse gluda un balta. Kažokam šķērsām pār krūtīm, abās pusēs, ir piešūtas dažas uzšuves četru vai piecu pirkstu platumā; vienas puses uzšuvu galos atrodas pogas, bet otras puses uzšuvu galos ir cilpas, ar kurām kažoku aiztaisa ciet. Pie pleciem, ap locītavām, ir iešūtas izrakstītas ādas piešuves; tāpat izrakstīti arī uzpleči vīles vietā līdz pat apkaklei. Izrakstītas ir arī abas kažoka malas līdz apakšai. Bieži virs šī kažoka vēl uzgērbj vadmalas svārkus, lai to saudzētu. Šie, kas no citiem ar savu apģērbu tā atšķiras, valkā. kazādas pastalas, kas no ārienes izskatās parupjas; stilbus tie aptin baltiem linu audekla autiem; galvā liek platmali vai cepuri. Tāds ir svētdienas apģērbs vīriešiem. Jaunas sievietes arī aukstā laikā staigā tikai krekļā, ko augšā pie kakla satur ar lielu apaļu vara plāksni, ko sauc par sākti (brēci). Pār labo plecu, priekšā, pāri krūtīm, līdz vēderam un pakaļpusē pāri mugurai līdz krustiņiem sniedzas melna vilnas josta četru pirkstu platumā, kuras gali, kopā ar vadmalas brunčiem, ir sasprausti priekšā un pakaļā ar drusku mazākām sāktīm (brecēm); brunči sniedzas līdz lieliem. Kājās viņas valkā tāšu vīzes un ap stilbiem tin baltu linu autus; staigā kailu galvu, pirkstos nēsā daudz grezenu. Tāds ir svētdienas apģērbs.

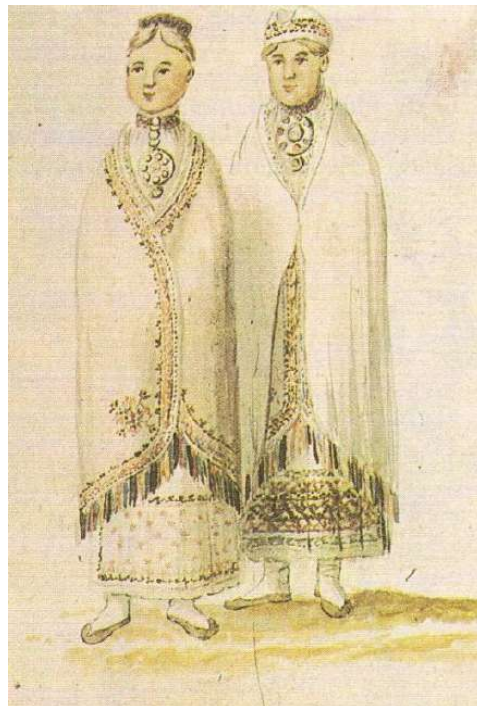
² Dzērvītis A., Ginters V. Latviešu tautas tērpi – Rīga, 1936., 113.lpp

Bieži viņas ap galvu apsien arī baltu linu lakatiņu un virs tā liek vaiņagu, ko tās prot pašas gatavot no īpašiem akmentiņiem [?], kurus turpat atrod kalnos un ar nazi apstrādā; tos viņas prot vaiņagos kārtīgi un glīti iepīt. Bez tam viņas valkā arī vaiņadziņus no dzeltenas vai citādas vilnas; tie ir divi un pus pirksta platumā un cieti kā stīpa Ar tiem apjož galvu. Vaiņadziņa pakalpusē uz pakauša viņas piestiprina garu, kuplu un daudzkrāsainu nokareni. Uz lauku ejot, viņas apsedzas ar rupju vai vilnas seģeni pāri pleciem, ko priekšā tur ciet ar roku, pasargādamās no lietus. Mazturīgas sievietes sakšu vietā brunčus ap vidu apsien ar vilnas jostu. Vēl jāpiemetina, ka bieži sievietes virs minētā apģērba valkā arī garus vadmalas svārkus, ko apjož ap vidu ar jostu, augšdaļu vaļā atstājot, lai minētā lielā sākts būtu redzama. Vecas sievas valkā tādu pat apģērbu, tikai tām nav vaiņagu un saktu; galva ir apsieta.”³

Taču arī šis un citi tā laika zīmējumi ir diezgan vispārīgi, grūti atšifrējami un dažkārt bez konkrētas vietas piesaistes. Tādēļ par pirmo nozīmīgāko rakstīto – ilustratīvo avotu ne vien latviešu tautas tērpu, bet arī Lielvārdes tērpa autoru minams Johans Kristofs Broce (1742-1823) – Apgaismības laikmeta darbinieks, mākslinieks, etnogrāfs, vēsturnieks, skolotājs, kurš Latvijā ieradās 1768.gada decembrī par mājaskolotāju Rīgas rātskunga un virssoģa Gotharda Fēgezaka ģimenē. Darba devēja plašā bibliotēka radīja interesi par Livonijas vēsturi, kas turpinājies līdz pat Broces nāvei. Ceļojot pa Latviju, viņš nepārtraukti zīmēja laikabiedrus, ēkas, pieminekļus, priekšmetus, izgatavoja tūkstošiem dokumentu un dažādu manuskriptu kopiju, ar apbrīnojamu precizitāti dokumentējot sava laika sabiedrību un sadzīvi. Tā tapa viens no šodien nozīmīgākajiem latviešu apģērba vēstures pieminekļiem – zīmējumu un aprakstu albūmi, kas 1992.-2007.gadā izdoti un pieejami visai sabiedrībai 4 sējumos, kuros Broces sniegtā informācija papildināta ar vēsturnieku skaidrojumiem par attiecīgā laika posma notikumiem un situāciju skaidrojumiem.

Starp J.K.Broces zīmējumiem atrodams viens zīmējums ar Lielvārdes sieviešu zīmējumu, kurā redzamas tērpa sastāvdaļas: galvas segas, brunči, priekšauti, kājauti, plecu segas, kas ir līdzīgas tā laika citu Latvijas novadu un kaimiņtautu sieviešu apģērbam.

J.K.Broces zīmējums. Divas lielvārdietes. Ap 1796.gadu

Savā aprakstā par abām sievietēm, J.K.Broce rakstījis, ka pirmā ir “zemnieku jaunava no Lielvārdes svētku tērpā. Uz neapsegtajiem bizē sapītajiem matiem sarkana tūka lente”, kas ir vainags, “kas apšūta ar smeldzēm. Ap kaklu ir tāda pati lente, pie kuras pakārti zviedru pimberi, un pie tās virs baltā krekla viena liela un viena

³ Dzērvītis A., Ginters V. Latviešu tautas tērpi – Rīga, 1936., 111.-114.lpp

maza sudraba sakta. Linu kakla lakata apmalei izvilsuma raksts, un pāri tam apņemtā baltā vilnas sagša izrakstīta ar raibām vilnas dzijām un tādām pašām bārkstīm. Brunči un priekšauts ir balti, pēdējais izrakstīts.” Te gan jāpaskaidro, ka ar sarkano lenti ap kaklu, domājams, ir apkakle, kas varētu būt izrakstīta sarkaniem diegiem, savukārt saktas piespraustas pie krekla. Pimberi ir apzīmējums dažādam monētām, kas tautā nācis no vācu *funfer*, šajā gadījumā, kā uzskata vēsturnieki, lielvārdietei tie būtu Zviedrijas sudraba piecēre. Otrās sievietes apraksts ir īss: “”Sieva no Lielvārdes ar divstūru mīci galvā””.⁴

J.K. Broces zīmējums. Madlienas latviešu tērps. Ap 1796. gadu

Par šajā zīmējumā redzamajiem apģērbiem J.K. Broce rakstījis šādi:

“Vīriešiem tērpa pamatkrāsa ir gaiši pelēks, ar šauru, zilās vai sarkanās vadmalas sloksnīti ap piedurknēm un kabatām, kā arī zem pleciem lejup līdz pat gurniem. Vasarā viņi valkā baltu uzsvārci (uzvalks) virs tā. Josta ir austā no raibas vilnas. Garās linaudekla bikses sniedzas līdz potītēm, un kājas ir līdz ikriem aptītas ar linu kājautiem. No mītas liellopu ādas darinātās pastalas ir piesietas ar linu auklām vai šaurām ādas siksnām. Pie kakla viņi nēsā mazu sudraba saktiņu.

Sievietes nēsā augstas, smailas mīces, kas priekšā visapkārt ir izšūtas vai apšūtas ar rupjām mežģīnēm; viņas tās sien ar platu, raibu lenti. Turīgās sievietes atloka aubes mežģīnes atpakaļ un sien ap galvu zīda lakatu. Ap kaklu viņas nēsā stikla pērles vai stikla krelles. Krekls ar apmalīti, bieži arī ar augstu, raibu vilnas dziju izšūtu apkakli. Ļieburs lielākoties ir zils, ar īsu zemjostas daļu; virs tās viņas uzmet linu autu. Svētku dienās viņas nēsā vieglu vilnas sedzeni (sagšu ar raibu, izšūtu malu), to viņas sasprauž ar lielu sudraba saktu. Pār to viņas uzliek vēl linaudekla sedzeni, sauktu virssagša.

Jaunavas, tāpat kā visur šai zemē, iet ar kailu galvu un pārsien matus vai nu ar raibu lenti, vai arī uzliek kroni – vainagu, kas ir izšūts uz zilās vai sarkanās lentes ar stikla pērītēm vai koraļļiem. Bize nokarājas ar daudzām raibām lentēm. Meitene ar zaļo sedzeni ir muižas meita, kas ģērbusies pēc pilsētas modes. Ap kājām sievietes

⁴ Johans Kristofs Broce. Zīmējumi un apraksti, - 1.sējums. Rīgas skati, ļaudis un ēkas. – R., Zinātne, 1992. – 153.-154.lpp

nēsā vai nu minētos kājautus, vai baltas zeķes un pastalas. Svārki sievietēm ziemā parasti ir melni, vasarā un meitām vienmēr – raibi vai balti.”⁵

19. gadsimta vidū notiek tradicionālā tērpa izmaiņas. Vidzemē krāsainos izšuvumus nomainīja baltie izšuvumi, brunčos tika ieaustas svītras un rūtis, vainagi un villaines ar krāsaino izšuvumu pamazām izgāja no modes. Salīdzinot J.K.Broces zīmējumus ar vācu pedagoga un vēsturnieka, Tērbatas universitātes profesora Frīdrihs fon Krūzes (1790-1866) zīmējumiem, tas ir pamanāms. F.Krūze 1839. gadā studiju nolūkos apceļoja Baltijas provinces, kuru laikā tapis ne viens vien zīmējums par dažādām Baltijas senvietām, arheoloģiskajiem atradumiem, kā arī vietu un cilvēku zīmējumiem. Materiāls publicēts izdevumā “Necrolivonica oder Alterthümer Liv-, Esth-, und Curlands” (1842.). Runājot par Lielvārdes apkārtnes tērpiem, tad šajā izdevumā ievietots ir viens zīmējums ar uz Lielvārdes tautas tērpa reģionu daļēji attiecināmu teritoriju – Aizkraukli. Zīmīgi, ka tajā ir ne tikai sieviešu apģērbi redzami, bet pietiekami izteiksmīgi izzīmēti arī vīriešu apģērbi.

F.Krūzes zīmējums. Latvieši no Ašerādenes (Aizkraukles). 1839⁶

Latviešu literatūrzinātnieks un rakstnieks Antons Birkerts, kurš kopā ar brāli Pēteri Birkertu pievērsās latviešu folkloras vākšanai un izpētei un izveidoja savu folkloras arhīvu, kas bija otrs lielākais pēc Latviešu folkloras krātuves, 1926.gadā bija izdevis grāmatu “Latvijas vēsture. Pamatskolas kurss”, kurā bija sniedzis šādu šī F.Krūzes attēlā redzamo apģērba atšifrējumu:

“Skats zīmēts no dzīves Aizkrauklē. Orē zaļa zāle. Tipi, sākot no kreisās puses: 1) Galvā melna platmale, mati rūzgani. Apģērbs zils. Kājās pastalas. – 2) Jaunava uz bēra zirga – baltās drēbēs, baltām zeķēm, pastalās, sarkanu lenti pa vidu, sarkanu lenti bizes galā, galvā zaļš nule pīts vaiņags ar sarkanām puķēm. Uz rokas nule pīts vaiņags. – 3) Sieva. Galvā aube, balta, iedzeltenām malām. Balts krekls, gaiši zils ņieburs, pie kakla sarkana

⁵ Johans Kristofs Broce. Zīmējumi un apraksti, - 3.sējums. Latvijas mazās pilsētas un lauki. – R., Zinātne, 2002. – 215.-216.lpp

⁶ Necrolivonica, oder Alterthümer Liv-, Esth- und Curlands bis zur Einführung der Christlichen Religion in den Kaiserlich Russischen Ostsee-Gouvernements, 1842.

lentīte. Sarkana lente pa vidu, balts priekšauts, melni svārki ar 2 zelta dzeltenām svītrām gar apakšu, pastalas, pelēkas zeķes. - 4) Galvā zaļš nule pīts vaiņags ar sarkanām puķēm. Ap kaklu balts krādziņš, balts krekls, pelēks ņieburs, tumši zili svārki, pa vidu sarkana josta, rokās puķes un nule pīts vaiņags. - 5) Galvā stīpveidīgs vaiņags, ar baltu iekšpusi, tumšu ārpusi, pa kuru lokās robaini zelta svītriņa. Mati rūzgani, bizes galā sarkana lenta, tāpat pa vidu. Ap kaklu balts krādziņš. ņieburs – balts. Priekšauts balts. Svārki zaļām, sarkanām, dzeltenām strīpām. Kājās pastalas, pelēkas zeķes. Rokā nule pīts vaiņags sarkaniem ziediem. - 6) Galvā nule pīts zaļš vaiņags sarkaniem ziediem. Zem vaiņaga balta sega. Krekls balts. ņieburs tumši zils; labajā rokā dziesmu grāmata, kreisajā – zaļš, nule pīts vaiņags ar sarkaniem ziediem. Svārki melni. Kājās pastalas un pelēkas zeķes. - 7) Jauns vīrietis, rūzgiem matiem, baltu kreklu, kas pie kakla sasprausts ar sakti. Mēteliis zils, sajozts ar zaļi-sarkani-dzelteni-raibu jostu. Bikses pelēkas. Platmale melna. Zeķes pelēkas. Pastalas.”⁷

Savukārt vēstures un etnogrāfijas pētnieki A.Dzērvītis un V.Ģinters šajā zīmējumā redzamo apraksta sekojoši (sākot no kreisās puses): “Vīrieša apģērbs ir zils, tiklab svārki kā bikses. Svārki ir īsi (apmēram piedurkņu garumā), ar guļus grieztām kabatām sānos un divām uz muguras, katrā pusē sava. Apkakle, tāpat krūšu griezumam nav saskatāmi. Bikses ir garas, „apaļas”, un atmetas pret apaviem.

Jaunava uz zirga ir tērpta baltā apģērbā, ar ziedu vainagu galvā, matu pīnes galā viņai ir sarkana, pušķī sasieta lenta. Piedurkņu dūrgalos — šauras aproces. Ap vidu ir sarkana josta.

Sievai (?) galvā ir kupla, balta cepure ar dzeltenu lentu visapkārt; gar apakšu tai ir mežģīnes vai „cakas”. Kreklam ir atlocīta apkakle, kas ir sasprausta ar saktiņu. Saktiņā sarkani akmeņi. ņieburis ir zils, josta sarkana, priekšauts balts, lindraki ir melni ar 2 dzeltenām strīpām gar apakšmalu. Kājās viņai ir baltas zeķes.

Ceturtā figūra rāda tikai jaunavas tērpa vidējo daļu. Galvā viņai ir ziedu vaiņags, krekla apkakle ir rotāta ar izvilumiem vai mežģīnēm. ņieburis — melns. Ap vidu ir sarkana josta.

Otras jaunavas vaiņags ir šaurs, melns, ar dzelteniem (misiņa?) līkuloču rakstiem; odere tam ir balta. Kreklam ir diezgan augsta, varbūt krokota apkakle; dūrgalos - aproces. Priekšauts ir balts. Brunči ir stāvus strīpoti, sarkanām, zaļām un baltām strīpām; gar apakšmalu tiem ir divas sarkanas strīpas. Matu pīnes galā, uz muguras, ir pušķī sasieta sarkana lenta. Ap vidu — sarkana josta. Zeķes ir baltas.

Līgavai galvā ir ziedu vaiņags, zem tā - šķidrauts vai balta drāna, garumā līdz piedurkņu galiem. Kreklam ir atlocīta apkakle, kas ir sasprausta ar saktiņu; dūrgalos šauras aproces. ņieburis ir sarkans un tas apsedz brunču augšējo malu. Priekšauts — balts. Brunči ir melni, divām sarkanām strīpām gar apakšējo malu.

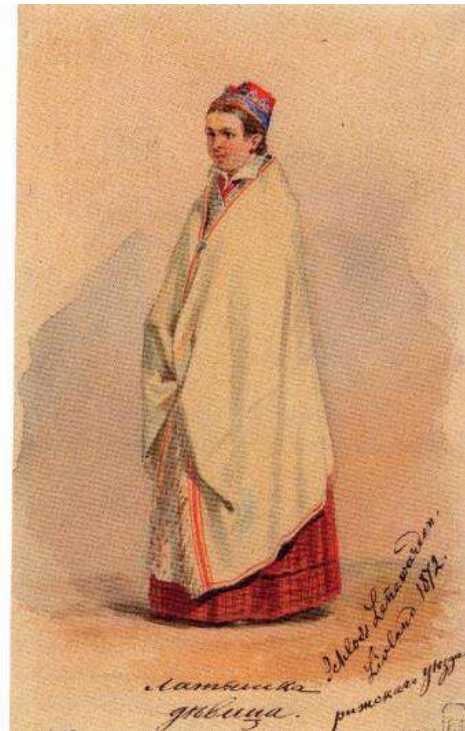
Zīmīgi ir otrā aizkrauklieša svārki. Vispirms raksturīga jau viņu zilā krāsa un garums — līdz puslielam. Apkakle un krūšu griezumam tiem ir gandrīz tāds pats, kā modernajiem vīriešu svārkiem; tikai piedurknes dūrgalos ir šaurākas, bez apšuvēm vai atlokiem. Krokas, kas ir redzamas zem apsiētās jostas, ir radušās no iepriekš apdomāta, pietiekoši plata griezuma. Uz krūtīm ir trīs pāri garenu, tapiņām līdzīgu (koka?) pogu. Kreklam ir atlocīta apkakle, kas ir sasieta ar tai piestiprinātu baltu saitiņu; bez tam uz krūtīm ir maza misiņa saktiņa. Bikses - garas, gaiši pelēkas un „apaļas”. Melnajai ratenei ir platas malas un diezgan augsts, virspusē sašaurināts dibens.”⁸

Jebkurā gadījumā abi apraksti papildina viens otru, taču, lasot tos šodien, jābūt uzmanīgiem to interpretācijā.

Nākamās izmaiņas tradicionālajos tērpus parādījās jau drīz vien. 19. gadsimta 60. un 70.gados gados Vidzemē tradicionālā apģērba vietā pamazām sāka valdīt Eiropas modes jeb tā dēvēto pilsētas tipa apģērbu. 1872.gadā mākslinieks Kārlis Hūns, kurš dzimis Madlienas pusē, pēc kāda laiciņa, ko bija pavadījis etnogrāfiskās ekspedīcijās dažādās Krievijas guberņās, zīmējot vietējo tautu tradicionālo apģērbu, bija ieradies dzimtajā Vidzemē. No šīs viesošānās ir vairāki Lielvārdes un Madlienas sieviešu zīmējumi, kuros redzams tautas apģērbs.

⁷ Birkerts A. Latvijas vēsture. – R., A.Gulbja apgādībā, 1926. – 153.lpp

⁸ Dzērvītis A., Ģinters V. Latviešu tautas tērpi – Rīga, 1936., 167.-168.lpp

K. Hūna zīmējumi 1872. gadā. Lielvārdietes un madlienietes.

Viņa zīmēties lielvārdiešu zīmējumi zināmā mērā ir vecākais Lielvārdes apģērba paraugs, kādu mēs to pazīstam šodien: sarkanrūtote brunči, balta villaine ar nelielu sarkanu svītru rotājumu, sievu cepure ar noliekto stūri uz pieri un mīkstie, sarkanie meitu vainagi.⁹

19.gadsimta beigās laikraksta "Dienas Lapa" Pielikumā publicēts raksts, ko uzrakstījis kāds J.Lauva Ikšķilē un kas stāsta par to, kāds ir sieviešu tautiskais apģērbs Lielvārdē:

⁹ Dzērvītis A., Ginters V. Latviešu tautas tērpi – Rīga, 1936., 171.-172.lpp

“Matus pina vienā bizē, kuras galā iepina vai piesēja matauklas. Darbdienās iepina matos divas līdz gurniem karājošās vienkāršas drēbes bantes. Baznīcā un godos (vairāk tikai brūtēm) tapa bizes galā piesietas (lai caur iepīšanu nesaburzītu) aiz galiem 2 sarkanās un 2 zaļās zīda vai vilnainas matauklas, kuras karājās gandrīz līdz zemei, tā ka to vaļējie gali bija redzami zem vamžiem un sagšām. Zīda matauklas bija 4 pirkstu platumā, vai nu ar robiņiem galos, vai tikai apmētātas, lai neirtu; vilnainās matauklas bija 3 pirkstu platumā ar “burdītēm” (sudrabspīdošām stīdziņām) galos.

Mājās meitas nēsāja uz galvas vai nu lakatiņu vien, vai – kad gribēja drusku glītāki – plikā galvā uzlika vainagu, pie kam lakats bija aplikts ap pleciem, baznīcā un godos vienmēr vainagu. Vainagi bija no biezas vilnainas ugunsarkanas drēbes, kuru pirka Rīgā; 5 – 6 collas plata drēbe tapa lokveidīgi sašūta un izrakstīta dažādām zīlēm - darba vainagi rupjākām, goda vainagi smalkākām – caur ko arī radās vainaga stingrums. Šie vainagi tapa tā uzlikti galvā, ka viņu virsmala pret pieri atliecās uz pakauša pusi, un sānos stūriski izspiedās uz āru. – Laulātas tapa gan arī šādos vainagos, bet visvairāk pie laulāšanas lika galvā lielo vainagu. Visām meitām nebija lielo vainagu, brūtes daudzkreiz tos aizņēmas. Lielam vainagam allaž uzsedza vienu villaini, pie kam divas bija uz pleciem, tā tad vainags bija redzams tikai pret pieri. Lai no villaines smaguma nesabruktu, tad tas tapa taisīts stingrs: no bieza balta papīra, retāki no baltas krijas (atplēsta un izliekta liepas koka); viņš bija kādu collu augstāks par vienkāršiem vainagiem un bija izrotāts apliktām vai piešūtām un dažādos pušķos un rozītēs sasietām bantītēm un arī apkārts “pērlēm” (lielākām zīlēm).

Sievas nevalkāja vainagus, bet pie viņām vainaga vietu pilnīgi ieņēma mice. Šī no balta kreklaudekla tā pašūta un sasprausta, ka apņem pieri gandrīz līdz uzačim un uz katru pusi virs pieres paceļas divi augstāki, uz pakauša pusi noliekušies stūrīši, kas dod valkātājai īsti staltu izskatu; uz pakauša līdz kaklam mice pieglaužas galvai. Mājās un pie darba, kā arī citur valkāja rakstītās mices, dažādiem dzīpariem izrakstītām malām; bet baznīcā gāja tikai ar baltām micēm, tās nebija izrakstītas, bet gar malu tām bija “knipeles” (pirktas spices); godos valkāja gan rakstītās, gan baltās mices.

Baznīcā vai godos valkāja vien lakatu zem vamžiem un vienu vai arī divus tā sauktos virslakatus virs vamžiem, ap pleciem.

Villaines bija no baltas villenas pašaustas 7 korteļi platas drēbes; viņas nebija izrakstītas, bet tām malās bija “iemestas” un galos “ieaustas” “šilkas” (sarkanās strīpiņas), bez tam galos bija bārkstis. Villaines vienu malu apaļiski apņēma ap pleciem, otra sniedzās pāri pār ceļiem, tikai tā, ka bij redzami vamži. Villaines nēsāja pa divām tā, ka abas bija redzamas; tikai brūtei bija arī trešā villaine, kuru sedza virs vainaga.

Vasarā, karstā laikā nenēsāja vamžus, villaines un lakatus, bet tikai vienu snāteni. Snātene bij villaines lielumā, baltas nātnas drēbes, izausta “galdaina” un lielām rosēm, bez šilkām un bārkstīm; tikai no žīdiem pirktām bij ieaustas šilkas. Snāteni, tāpat kā villaini, nēsāja tikai ziemā, vai baznīcā ejot, kā tagad vienkāršas laucinieces “lielos lakatus”.

Ziemā braucot sedzās ar sagšu (no segt). Sagša bija pelēkas villenas drēbes divplatumu (kopā sašūti 2 seši korteļi plati audekli), t.i. 12 korteļi plata un tapa segta divām kārtām. Pie baznīcas sagšu noņēma un apsedzās ar villainēm; sagšu tāpat kā visas liekās drēbes, nolika “baznīcas mājā”.

Visvecos laikos segts aukstā laikā zem villainēm zaļš, biezs garu vilnu deķis.

Siltā laikā staigāja kreklos. Krekliem bija garas, platas piedurknes ar aprocēm un apmēram 5 collas plata apkakle, kura vaļēji atliekta atpakaļ. Aprocēs, apkakle un “lāstaugi” (uzpleči) bieži bija izrakstīti baltu diegu. Krekls pie kakla bija aizpogāts divām kopā saķēdētām sudraba vai zītara podziņām, kuras bija iepogotas katrā apkakles galā esošā pogu caurumā viena.

Seetvešču tautištāis apgehrbš Seeltwahrde.

Matus pina weenā bišē, kuras galā eepina waj beščēja mat'au-
Lias (ap Webrioni sauž; mat'pinaš). Darbdeenās eepina matos di-
was lišbī gurneem larajofčšas weentafščas drehbes bantes. Baznīžā un
godos (wainat tikai bruštem) tapa bišes galā peestetas (lai zaur eepiščanu
nefaburštu) aij galeem 2 farkanas un 2 šelas šhda waj willnainas mat-
auklas, kuras tarajās ganbrīš lišbī semet, tā ta to watejee gali bija
redjami sem wamščeem un falfčan. Sibda matauklas bija 4 pīrštu pla-
tumā, waj nu ar robeem galos, waj tikai apmeštatas, lai ne-irtu; will-
nainās matauklas bija 3 pīrštu platumā ar „burdilem“ (subrabpīšdoščām
šhšhnam) galos.

Wahjās meitas neščaja uš galwas waj nu latatinu ween, waj — tad
gribeja drustu glištaki — plīšā galwā ušlīktu w a i n a g u, pēe kam latats
bija aplīstš ap plezeem, baznīžā un godos weenmebr wainagu. Wainagi
bija no bečas willnainas ugunšfarkanas drehbes, kuru pīrta šhžā; 6—8
zollī plata drehbe tapa lokweidīgi fāščušta un iščafīta daščadām šhštem
— darba wainagi rūčajalam, goda wainagi smalkām — zaur to art
radās wainaga stingrums. Šeēe wainagi tapa tā ušlīktī galwā, ka wīnu
wīrmala pret peeri atleēzās uš patauča puš, un fāšnās šubrīstī iščē-
dās uš abru. — Lanlatās tapa gan ari fāščdās wainagos, bet wīšwairat
pēe laučščanas līta galwā leelo w a i n a g u. Wīšām meitam nebiš
leelo wainagu, bruštes daudžreīš tos aīnehmās. Seelam wainagam alāšč
uščēba weenu willaini, pēe kam diwas bija uš plezeem, tā tad wainags
bija redjams tikai pret peeri. Lai no willaines fmažuma nešabrūtu, tad
tas tapa taīstš šhžes: no beča balta papīra, retāi no baltās triņas
(atplešņa un iščleeta leepas tota); wīščš bij šabdu zollu augštās par
weentafščeem wainageem un bija ištrotats apleektām waj pēeščubtām un
daščadās puščdās un roštēs fāšetām bantitem un ari aplābrīs „pehrem“
(leelām šhštem).

Seetwas newallaja wainagos, bet pēe wīnām wainaga weetu pilnīgi
eeņehma m i z e. Šči no balta krešaubēta tā fāščušta un fāšpaušā,
ka apnem peeri ganbrīš lišbī ušajim un uš katru puš wīrs peeres pazetas
diwi augštā, uš pataučā puš nolekušēes šubrīščī, kas dob waltatagāi
līstī šaktu ištatu; uš pataučā lišbī šaklam mīze weelauščās galwā.
Wahjās un pēe darba, tā ari žitir wallaja r a k š t i l ā s m i z e s, daščā-
deem dīšpareem iščafīstām malam; bet baznīžā gaħja tikai ar b a l t ā m
m i z e m, tās nebija iščafīstas, bet gar malu tām bija „šnīpeles“ (pīrtas
špīzes); godos wallaja gan rakštās, gan baltās mīzes.

Baznīžā waj godos wallaja weenu l a t a t u sem wamščeem un weenu
waj ari diwas tā šakstos w i r s l a t a t u s w i r s w a m Ń c h e e m, ap plezeem.

W i l l a i n e s bija no baltas willenas paščaustas 7 korteli platas
drehbe; mīnas nebiš iščafīstas, bet tām malās bij „eemelas“ un galos
„ee-austas“ „šāilās“ (farkanas šhšhinas), bet tam galos bij šabrīstas.
W i l l a i n e s weenu malu apatīstī apnehma ap plezeem, otra meebjās pahēi
pār zeetem, tikai tā, ka bij redjami wamščī. W i l l a i n e s neščaja pa diwām
tā, ka abās bij redjomas; tikai bruštei bija ari treščā willaine, kuru šēda
wīrs wainaga.

Wafarā, karā tā laīkā nēneščaja wamščus, willaines un latatus, bet
tikai weenu f u a ģ t e n i. Šnahtene bij willaines leelumā, baltās nahtnās
drehbes, išanā „galdaina“ un leelām rotem, beš šāilām un šabrīstām;
tikai no šāhdeem pīrtām bij ee-austas šāilās. Šnahteni, tapat tā wil-
laini, neščaja tikai zemā, waj baznīžā ejet, tā tagad weentafščas lauz-
neēes „leelos latatus“.

Seemā braužot sečšās ar f a g f č u (no segt). Sačšā bija peletās
willenas drehbes diwplatumu (kopā fāščuštī 2 korteli korteli plati au-
delšī), t. i. 12 korteli plata un tapa šēta diwām šabrītam. Pēe baznīnās
fāgšču nonehma un apseščās ar willainem; fāgšču tapat tā wīšās leetās
drehbes, nolīka „baznīžās mahjā“.

Wīšweēos laīkos seģšs auštā laīkā sem willainem fāščš, beēš garu
wīnu bešs.

Siltā laīkā šatgaja kreklōs. Krekliem bija garas, platas pēe-
durtnes ar apzoem un apmeheam 5 zollus plata apšafle, kura waleji at-
leekta apšafal. Apzoēs, apšafle un „labjauģi“ (uščleščī) beščēi bija
iščafīstī baltu deegu. Kreklš pēe kalia bija aīšpogats diwām kopā šake-
bešām šudraba waj šīštara pōšhnam, kuras bij eepogotas katrā apšafles
galā ejoščā pogu zaurumā weena.

Drustu semati kreklā bija „eeģeģtas“ gan weena, gan diwas, gan trīs
f a l t a s; ari willainē tapa „feģtas“ faltas, kuras šatureja kopā willaines
malas. Šakstas bija šudraba, daščās širga pašana leelumā, daīšās baidī
majatas; wīnas tapa līstas daščreīš žita žitas wiđā, majatās eēščš leelā-
tām. „Garenām“ šakstām bija trīs šudraba wafarini (pēe šakstinas pēeščē-
dēti klambarini); „apačām“ šakstām bij 6 farkanas pumpas šudraba dobu-
mīnos; „majās“ šakstinas bij šhšhinas, beš pašarīnem un pumpām.

Pēe darba šiltā laīkā wallaja tikai weenus, ne wīšai iščus b r u n -
t i Ń ū s, baznīžā un godos wallaja ari apatšabrūščus. Darba brun-
tīščī bij daščadās šakstas, bet wīšwairat — šewīščī godos — wallaja
farkandām un melnām smalkām šhšhnam („pārainus“), farkanus melnām
rūštitem un gaiščpēlešus, pēeščos iščafīščī baznīžā; pēe deengalda pa-
wīšām nedrīščēja žitadus wīkt, kā gaiščpēlešus. Štrīšpaineē, rūštaineē
un gaiščpēleše bruntīščī bij tikai wīlleni; līnumetu bruntīščī bija wīšai
reti, tikai tā darba bruntīščī.

Bruntīščeem wīršū bij pēeščuštās wīrs g a b a l s, tabdas pašās
drehbes, kā bruntīščī. Wīrs g a b a l s šubrīšču šhžejums bija paleēš, ka
bija redjams kreklā „eeģeģtas“ faltas. Kreklā wīrs g a b a l s bija wakt
lišbī jostas weetai un nebija ne fāpogats, ne fā-ahšets, bet wīna drustu
šamīšču šakstas waleščās malas šatureja kopā josta.

Ap wīduzi pret wīrs g a b a l a un bruntīšču šubrīšču tapa 3—5 reīš
apjošta 2—3 zollus plata j o s t a. Weentafščakās jostas bij šhri wīllē-
nas, farkaneem, šaksem, šhšem un dšelleneem rakstiem; labākās jeb godu
jostas bija tikai farkaneem un balteem rakstiem, kuri tika išanī; metos
pārmāīnus weenas farkans dīšpārs un diwi balti deēgi. Jostas aust wīš
nemahēja, bet bija šewīščī jostu audēji.

Baznīžā un godos wallaja smalkus baltus nahtnus austus, waj bal-
tas willenas šēes; pēe darba seemā — daščadās šēes, wafarā tikai
baltus austus.

Šhšās šāģu apwās bija p a l l a t a s, ari bruštem bija šāģās tikai
plāšnās „šūstādas“ pašalās (šūženes); pēe darba wallaja w i Ń Ń e s,
pīrtās no leepu šhštem.

R a m š i t i wīrs g a b a l a garumā ar no šewīščās šalozītas un pa-
tā fā pēeščuštās drehbes „lībinām“; beš apšafles; ša-ahšejami ašteem.
Goda šamīštī — wīllenti gaiščpēleši; waltu šamīštī — pušnaģtī, „wīl-
lentrata“, daščadā šāģšā; pīrtī smalki wīllenti tūmščīšī un ari melnī
šamīštī un wamīščī bij tikai šakstiteem.

W a m Ń ū t i toħdas pašās drehbes, kā šamīštī, šueščās pahēi pār
zeetem, tā la šakstī bruntīščī bija redjami; kalia eeģeģtums, apščuštī šitū
waj melnu apščuštī, paleēš, ka redjami šēžu šakstī; wamīščus ša-ahšēja
ašteem; pašā ap jostas weetu teem bij „pālnes“ (farkans eščuģuģums
ar wīšim) un no „pālnem“ lišbī apatšafai „pālnes“ (eeģeģtums).
(Uščafīstī 3. Lanwa — Šhšhīlī.)

Publikācija „Dienas Lapas“ Pielikumā 1894.gadā

Drusku zemāki kreklā bija „iesegtas“ gan viena, gan divas, gan trīs saktas; arī villainē tapa „segta“ saktas, kuras saturēja kopā villaines malas. Saktas bija šudraba, dažas zirga pakawa lielumā, dažas daudz mazākas; viņas tapa līktas dažreiz cita citas vidū, mazākās iekš lielākām. „Garenām“ saktām bija trīs šudraba pakariņi (pie saktiņas pieķēdēti klambariņi); apaļām saktām bij 6 sarkanās pumpas šudraba dobumiņos; mazās saktiņas bij līdenas, bez pakariņiem un pumpām.

Pie darba šiltā laikā valkāja tikai vienus, ne visai īsus brunčus, baznīcā un godos valkāja arī apakšbrunčus. Darba brunči bija dažādās krāsās, bet visvairāk — sevišķi godos — valkāja sarkanām un melnām smalkām strīpiņām („pārainus“), sarkanus melnām rūtītēm un gaišpelēkus, pēdējos īpaši baznīcā; pie dievgalda pavisam nedrīkstēja citādus wīkt, kā gaišpelēkus. Strīpainie, rūtainie un gaišpelēkie brunči bija tikai villeni; līnumetu brunči bija visai reti, tikai kā darba brunči.

Brunčiem wīrsū bij piešūts wīrs g a b a l s, tādas pašas drēbes, kā brunči. Wīrs g a b a l a krūšu izgriezums bija paliels, ka bija redzamas kreklā „iesegtas“ faltas. Priekšā wīrs g a b a l s bija waļā līdz jostas vietai un nebija ne šapogāts, ne saāķēts, bet viņa drusku pamīšus šalīktas waļējās malas saturēja kopā josta.

Ap wīduci pret wīrs g a b a l a un brunču šašūvi tapa 3—5 reizes apjošta 2—3 collas plata josta. Wīnkāršākās jostas bija villenas, sarkaniem, zaļiem, ziliem un dzelteniem rakstiem; labākās jeb godu jostas bija tikai sarkaniem un baltiem rakstiem, kuri tika izausti: metos pārmāīnus viens sarkans džīpars un diwi balti diegi. Jostas aust visi mācēja, bet bija sevišķi jostu audēji.

Baznīcā un godos valkāja smalkus baltus nātnus autus, vai baltas villenas zeķes; pie darba ziemā – dažādas zeķes, vasarā tikai baltus autus.

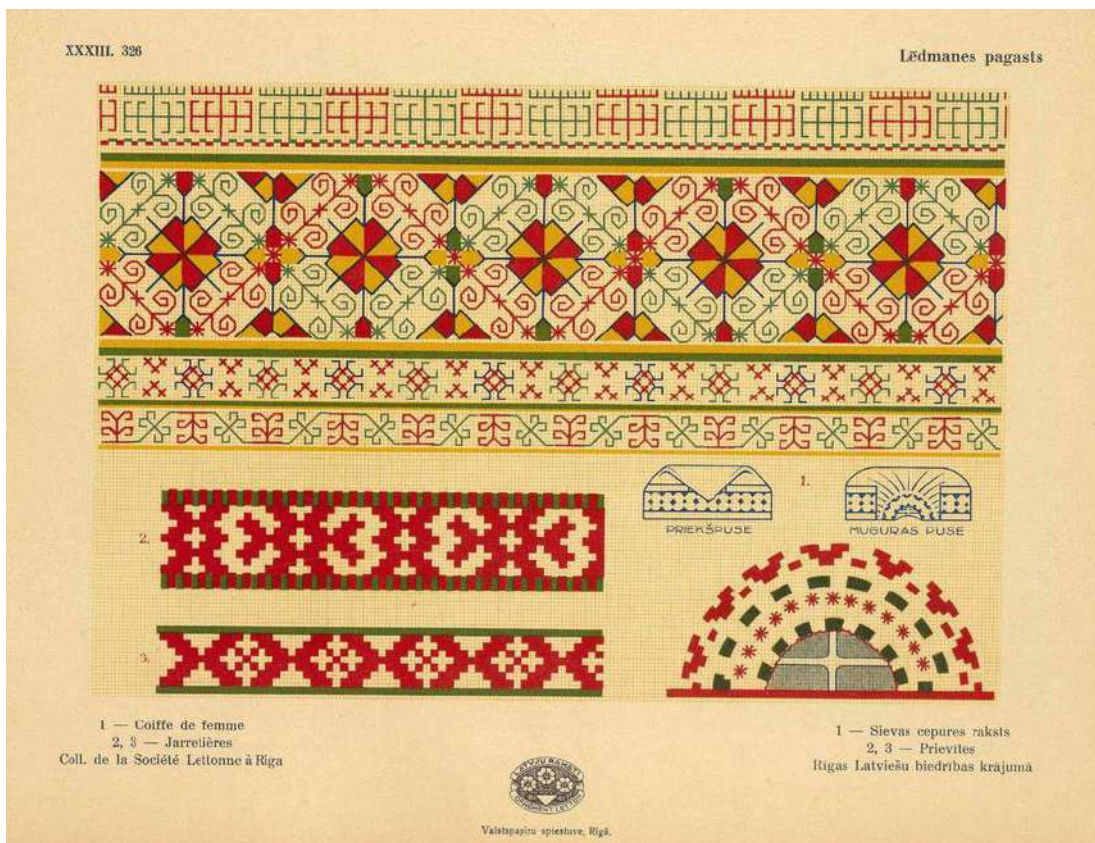
Īstais kāju apavs bija pastalas: arī brūtēm bija kājās tikai plānas “juptsādas” pastalas (jupzenes); pie darba valkāja vīzes, pītas no liepu lūkiem.

Kamzuļi virsgabala garumā ar no sevišķas salocītas un pakaļā piešūtas drēbes “ļipiņām”; bez apkakles: saākējami āķiem. Goda kamzuļi – villeni gaišpelēki; valku kamzuļi – pusnātni, “villennrata”, dažādā krāsā; pirkti smalki villeni tumšzili un arī melni kamzuļi un vamži bija tikai bagātiem.

Vamži tādas pašas drēbes, kā kamzuļi, sniedzās pāri pār ceļiem, tā ka tikai brunči bija redzami; kakla iegriezums, apšūts zilu vai melnu apšuvi, palieks, ka redzami plecu lakati; vamžus saākēja āķiem; pakaļā ap jostas vietu tiem bij “palmes” (sarkans iešuvums ar vijiņu) un no “palmem” līdz apakšai “paltes” (ielocījums).¹⁰

Kā norāda apgērbu pētniece Ieva Pīgozne, šajā 1894.gada publikācijā īsti nav saprotams, par kādu laika posmu ir runa – par tā brīža apgērba valkāšanas tradīcijām, vai 19.gadsimta vidū vai 19.gadsimta sākumu, vai vēl agrāku laiku, jo aprakstā var atpazīt kā K.Hūna, tā F.Krūzes un arī J.K.Broces zīmējumus.

Riharda Zariņa izdoto “Latvju rakstu” 3 sējumos, kas iznākuši 1924.-1931.gadā, apjomīga apraksta par Lielvārdes apkārtni nav, taču tajā ievietoti vairāki tehniskie zīmējumi jostām un sievu cepurēm, kuru oriģināli 20.gadsimta 20.-30.gados, cik noprotams pēc anotācijām, glabājušies Rīgas Latviešu biedrības krājumā.¹¹ Jāpiebilst, ka šis nav vienīgais izdevums, kur, ja meklē informāciju par Lielvārdes tautas tērpu, publicētas galvenokārt ilustrācijas par šīs apkārtnes sieviešu galvassegām un jostu rakstiem.

Lēdmanes sievu cepures piemērs “Latvju rakstu” 2.sējumā¹²

¹⁰ “Dienas Lapas” Pielikums, 1894. VII – 107. lpp

¹¹ Zariņš R. Latvju raksti. - 2.sējums: Tautas apgērbi un apgērbu daļas Vidzemē, Latgalē un Augšzemē.

¹² Zariņš R. Latvju raksti. - 2.sējums: Tautas apgērbi un apgērbu daļas Vidzemē, Latgalē un Augšzemē. – R., 176.lpp.

XXVII. 264b

Lielvārdes pagasts

Costume national de femme et d'homme
D'après une aquarelle de prof. R. Zariņš

Sievas un vīrieša tautas uzvalks
Pēc prof. R. Zariņa aquareļa

Valstis/Tra aplošums, R. 19.

Lēdmanes sievu cepuru piemēri "Latvju rakstu" 2.sējumā ¹³

¹³ Zariņš R. Latvju raksti. - 2.sējums: Tautas apģērbi un apģērbu daļas Vidzemē, Latgalē un Augšzemē. – R., 174.lpp.

Lielvārdes jostas raksta fragments "Latvju rakstu" 2.sējumā¹⁴

Daudz publikāciju par tautas tērpu vēsturi un to darināšanu pirmās Latvijas Republikas laikā publicēts tādos izdevumos kā "Latvijas Saule", "Atpūta", "Zeltene", kuru autori bijuši gan V.Ģinters, A.Dzērvītis, R.Zariņš u.c.

Mākslas un senatnes mēnešraksts "Latvijas Saule" iznāk kopš 1923.gada, un uz tā pirmā numura vāka ir Lieljumpravas apkārtnes vainaga zīmējums.

Žurnāla "Latvijas Saule" 1.izdevuma 1923.gadā vāks¹⁵

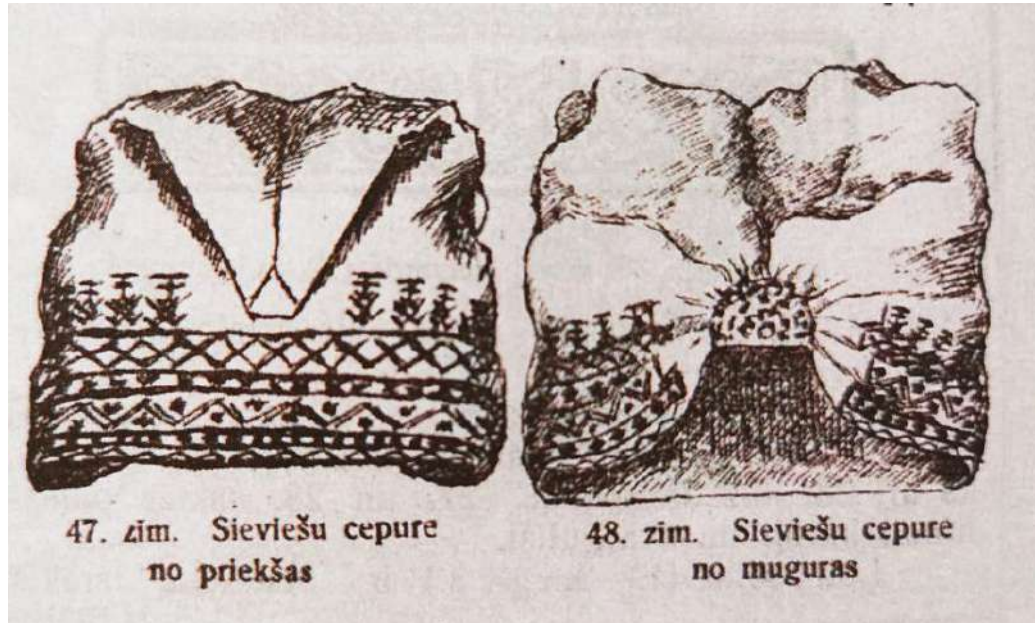
¹⁴ Zariņš R. Latvju raksti. - 2.sējums: Tautas apģērbi un apģērbu daļas Vidzemē, Latgalē un Augšzemē. – R., 176., 188.lpp.

¹⁵ Latvijas Saule. – 1923., Nr. 1, 1.vāks

Savukārt nākamā informācija par Lielvārdes apģērbu vai tā sastāvdaļām publicēta 1924.gada 2.numura izdevumā, ievietojot sievu cepures zīmējums un etnogrāfiskā raksta tehniskais zīmējums, kādus tos šodien zinām kā Lielvārdes tērpam raksturīgus. Taču izdevumā nav norādīta šo rakstu piederība Lielvārdes novadam, kā arī pats zīmējums jau izskatās pēc jaunrades, kas, šķietams, nav nekas dīvains, jo 20.gs.20.gadi ir t.s. latviskās identitātes meklējumi.

Lielvārdes apkārtnes sievu cepuru zīmējums "Latvijas Saules" 1924.gada izdevumā¹⁶

Jāpiebilst, ka populārākās apģērba detaļas, kam šis izdevums pievērsis uzmanību un publicējis par Lielvārdes apģērbu, ir sievu cepures un jostas, un, ja precīzāk runājam, tad to rakstu tehniskie zīmējumi un apģērba gabaliem raksturīgo īpatnību apraksti.

Jostu fotogrāfija žurnālā "Latvijas Saule" 1925.gada izdevumā¹⁷

¹⁶ Latvijas Saule - 1924., Nr.2 (14) – 13.lpp

¹⁷ Latvijas Saule - 1925., Nr.34 – 365.lpp

Tā, piemēram, žurnāla 1925.gada izdevumā publicēts raksts par jostām, izceļot Lielvārdes, Lēdmanes un Lieljumpravas jostu aprakstos, ka “sarkano jostu vienā galā dzijas ir neatgrieztas, otrā galā bārkstis visbiežāk sapītas pīnē”.¹⁸

1931.gadā žurnālā “Zeltene” folkloras pētnieks Jānis Niedre, kurš tolaik bija arī Valsts vēsturiskā muzeja etnogrāfijas nodaļas arhivārs, publicējis rakstu “Sievietes apģērbs Latvijas atsevišķos novados”, vēloties sniegt pilnīgāku un daudzpusīgāku priekšstatu par latviešu tautas tērpu nekā tas ir sniegts R.Zariņa pirms tam izdotajos “Latvju rakstos”, par Lielvārdes novada tērpu publicējis šādu informāciju:

“Lielvārdes apvidū visu apkārtējo kultūru sajaukums radījis jaunu spēcīgu izteiksmi. Apvidus ietver Lielvārdes, Lēdmanes, Rembates, Krapes, Tomes, Kastrānes, Ķeipenes, Lauberes, Meņģeles, Jumpravas, Suntažu un Lindes pagastus. Še sadūrusies Krustpils, lībiskā, pa daļai igauniskā un leišu kultūra, dodot šādā kārtā iespēju piesavināties no katras raksturīgāko, sakausēt, izveidojot jaunu kopību. Šī iemesla dēļ, turpretim, Lielvārdes apkārtējie apvidi nav šīs savādās kultūras ietekmēti, bet palikusi neskarti. Rakstu bagātība sevišķi liela. Dažu rakstu paveidu atvasinājumos rodām Krustpili pilnīgi līdzvērtīgus rakstus. Vienīgi sagšu raksti trūcīgi. Valdošā - sarkanā krāsa. Tā pārākumā itin visos apģērba gabalos. Zilā un baltā līdzvērtīgas sarkanai, pārējās mazāk. Lielvārdes apvidus krāsas spilgtākas par citām apkārtējo apvidu krāsām. Villaines baltas ar sarkanām rīdēm gar malu. Sagšu nav. Krekli balti, bagātīgu rotājumu. Brunču audumi rūtaini. Nieburi vienmēr šūti kopā ar brunčiem, bez piedurknēm. Cimdi un zeķes ne mazāk košas, tie atgādina Vidzemes jūrmalienes adījumus. Lielvārdes apvidus izceļas pāri citiem ar savām krāšņajām jostām, vaiņagiem un sievu cepurēm. Jostas (8. attēls) platas, sarkani-baltām vilnas dzijām un neskaitāmiem rakstu paveidiem. Ne vienā citā novadā neatrodam jostās tik lielu rakstu bagātību.

Jostas fragmenta fotogrāfija žurnālā “Zeltene” pie J.Niedres raksta

Vaiņagi plati, krāšņiem sīku zīlīšu rakstiem, kādus neredzam nevienā citā apvidū. Sievu cepures — „mices” (9. attēls) sava sīkā, krāšņā izstrādājuma ziņā pilnīgi līdzīgas un līdzvērtīgas Krustpils apvidus sagšām. Arī te redzam lielu rakstu paveidu bagātību.

Sievas cepures fotoilustrācija žurnālā “Zeltene” pie J.Niedres raksta

¹⁸ Latvijas Saule - 1925., Nr.34 – 365.lpp

Mēteli (10. attēls) vairāk piekļaujas augumam, kā Krustpilī. mugurpusē krokas sarautas sarkanām dzijām. Apakšā plati.”¹⁹

10. Lielvārdes apvidus mēteli.

Lielvārdes apvidus mēteļa fotogrāfija žurnālā "Zeltene" pie J.Niedres raksta

Valsts vēsturiskais muzejs 1939.gadā izdod muzeja vadoni (katalogu) "Etnogrāfija", kurā sniegts ieskats Latvijas dažādu reģionu, domājams, 19.gadsimta tautas tērpu darināšanas un nēsāšanas tradīcijām, balstoties uz muzeja ekspozīciju. Par Lielvārdes novadu tajā sniegts sekojošs apraksts:

"Lielvārdes novada vaināgiem, sievu cepurēm, jostām un brunčiem vienmēr tika lietātas gandrīz vienas un tās pašas krāsas un ļoti līdzīgi rakstu salikumi, kas turienes tērpiem piešķīra stipri vienveidīgu izskatu.

Par vīriešu tērpu Lielvārdes novadā ir visai maz ziņu. Jaunavu vaināgiem vienmēr ņēma sarkana tūka strēmeli plaukstas platumā un izrakstīja to ar sīkām krāsainām pērlītēm; to nēsāja uz galvas virsus. Mīkstuma dēļ Lielvārdes novada vaināgu augšmala nestāvēja taisni, bet krita pret iekšpusi 3—4 dobumos. Sievu cepures vasarai tika šūtas no baltas līnu drānas; augsto dibenu atlocīja un piešuva. Cepurei visapkārt šuva krāsainus dzīparu rakstus.

Ziemā sievu galvas sedza tādas pat cepures ar ādas apmali kā Vidzemes vidienē. Plecu segšanai pazina tikai baltas, krietni garas villaines, bez rakstiem, ar dažām sīkām sarkanām

¹⁹ Niedre J. Sievietes apģērbs Latvijas atsevišķos novados. / Zeltene, 15.07.1931., Nr.14. - 15.-16. lpp

svītriņām un ar vidēji garām, baltām bārkstīm galos. Senākos laikos villaines sasprauda ar nelielu sidraba saktiņu, kas izgreznota ar sešiem, parasti sarkaniem akmeņiem; šīs saktiņas bija tikai 2—3 reizes lielākas par kreklu saktiņām. Visjaunākos laikos Lielvārdes novadā villaines sedza nenaspraustas, nolaižot galus karājamies par plecu galiem. Tāpat parasti bija lieli, pirkti vilnas lakati. Kreklus tiklab vīrieši kā sievietes sasprauda ar mazu sidraba saktiņu ar 6 akmeņiem.

Ļoti savdabīgi izskatījās Lielvārdes brunči; tiem bija rūtains audums, vienmēr uz sarkana pamata un izausts ar melnu, retāk arī ar baltas un zaļas krāsas palīdzību. Brunči bieži vien tika sašūti kopā ar „augšdaļu” vai ņieburu. Ap Aizkraukli un no Lielvārdes pret ziemeļiem brunčus šuva bez augšdaļas, lai gan tādi nebija sveši arī pašā Lielvārdē. Šādiem brunčiem klāt vilka ņieburus no pašauostas melnas, zilās, baltas vai pirktas un rakstainas drēbes.

Jostas mēdza aust platas un krietni garas, sarkanā krāsā, ar sīkiem rakstiem no vienas malas līdz otrai. Tāpat parastākie cimdu raksti ir sīki un sarkani uz balta pamata, lai gan adīja arī citādākas krāsas rakstus. Par Lielvārdes novada vīriešu apģērbu ir visai maz ziņu. Ļaužu nostāsti min pelēkus svārkus ar apmalēm, sarkanu vesti un pelēkas bikses. No 1839.gada zīmējumiem redzams, ka Aizkrauklē vīrieši valkājuši zilus tērpus. Ratenes bija melnas, ar platām malām. Īsie un garie svārki, tāpat apaļās bikses bija šūti no zilās vadmalas. Svārkiem atlokāmas apkakles, un tie bija īsi un gari (pāri ceļiem). Ap vidu vienā mezglā, priekšā sēja austu vai adītu, raibu jostu; jostas gali nokarājās uz leju. Krekls bija balts, ar atlokāmu apkakli, un pie kakla to sasprauda ar mazu, apaļu misiņa vai sidraba saktiņu.”²⁰

Pirmie nopietnākie mēģinājumi sagatavot ieteikumus tautas tērpu komplektēšanā ir 1931.gadā izdotās 12 burtnīcas “Latviešu tautas uzvalki”, kuru izdevējs ir Latviešu Dziesmu svētku biedrība. Tās ir pāris lappušu biezas burtnīcas, kuras R. Zariņa vadībā bija izveidojis A. Dzērvītis kā ilustrētu burtnīcu sēriju ar ieteikumiem tautastērpu valkātājiem. Ieteikumi pirmo reizi to līdzšinējā vēsturē bija veidoti kā praktiski tērpa darināšanas apraksti, kuri bagātīgi ilustrēti ar melnbaltiem un krāsū fotoattēliem un zīmējumiem.²¹

Atsevišķas burtnīcas par Lielvārdes novadu šo burtnīcu klāstā nav, taču tā apģērba detaļas iekļautas 1.burtnīcā kopā ar Rīgas, Krustpils, Jēkabpils, Ilūkstes, Daugavpils, Rēzeknes un Balvu novadu tērpu aprakstiem.

Latviešu tautas uzvalki. 1.burtnīca ²²

²⁰ Etnogrāfija – R., Valsts vēsturiskais muzejs, 1939. – 75-76 lpp

²¹ <https://dziesmusvetki.lndb.lv/nationalcostume/?nc=5>

²² Latviešu tautas uzvalki. 1.burtnīca: Rīgas, Krustpils, Jēkabpils, Ilūkstes, Daugavpils, Rēzeknes, Balvu novads – R., 1931., 1.vāks

Izdevumā “Latviešu tautas uzvalki” pirmo reizi bija mēģināts apvienot tērpu dažādību atsevišķos novados. To noteikšanā neiztika bez kļūdām, uz kurām “Jaunākajās Ziņās” recenzijā par jauno izdevumu norādīja Ādolfs Karnups.²³

Etnogrāfs Ādolfs Karnups (1904.-1973.) pats daudz pētīja latviešu tautas lietišķo mākslu, etnogrāfiskās tekstilijas un ornamentus. Viens no viņa ievērojamākajiem darbiem, kas arī šobrīd tautas tērpu darinātāju vidū (mazāk varbūt pētnieku vidū) tiek uzskatīts par vienu no nozīmīgākajiem informācijas avotiem, ir 1938. gadā kopā ar Elgu Kivicku izdots 15 darba burtnīcu komplekts “Novadu tērpi”, kuru 1939. gadā izdeva jau kā vienu grāmatu. Šajā izdevumā jau daudz pamatotāk nekā iepriekš bija noteikti tautastērpu novadi. Salīdzinoši plašais un detalizēti precīzais tautastērpa daļu aprakstu klāsts ļāva šim izdevumam saglabāt savu aktualitāti līdz pat 20. gadsimta nogalei.

Viens no sējumiem (Nr. 7) veltīts Lielvārdes etnogrāfiskajam novadam. Tajā tāpat kā citās burtnīcās sniegts ieskats attiecīgā etnogrāfiskā novada teritorijas apmērā un tajā valkātā apģērba tipiskākajās īpašībās, kā arī ieteikumi to darināšanas tehnikā, materiālus, veidos. Par to, kas ir Lielvārdes novads etnogrāfiskā izpratnē vai tautas tērpa lietošanas ziņā teikts sekojošais:

“Visšķaidrāk novada īpatnības pagājušā gadsimtenā (19.gs.) beigās bija saredzamas novada centrā, t.i. Lielvārdes, Jumpravas, Lēdmanes un Rembates pagastā. Pārējos pieminētajos pagastos varēja samantīt arī Vidzemes vidienes vai Rīgas novada ietekmējumus. Lielvārdes iespaidu savukārt dažreiz varēja novērot arī Ogresgala pagastā.

Šis novads ir viens no tiem retajiem novadiem, kur sieviešu tautas tērpiem piemita ļoti vienvēidīgs izskats. Pēc viena parauga darināja brunčus, villaines auda vienādas, vainagi vai gandrīz visi līdzinājās viens otram. Lielāku dažādību un izdomas bagātību varēja novērot tikai sievu cepuru rotājumos un jostu rakstos. Jaunavu **vainagus** darināja no sarkana tūka strēmeles apmēram plaukstas platumā; gar ārpusi to nošuva ar krāsainiem stikla pērlīšu rakstiem. Vainagam nebija oderes, un, galvā uzliekot, augšmala tam ieslīga pret vidu trijos, retāk četros dobumos. Uz galvas to lika taisni, priekšpusē nenolaižot zemāk par matu sākuma vietu. Vainagu gatavoja tik lielu, lai, uz galvas virsū uzlikts, tas nevarētu noslīdēt uz ausīm.

Sievu vasaras cepures pagatavoja no smalka, balta linu auduma. Cepuru veids maz atšķīrās no tā saucamās torņa cepures, un raksturīgo Lielvārdes izskatu tām piešķīra gala nolocījums, savilkums un krāsainie raksti.

Plecu segšanai pazina tikai baltas, garas **villaines** bez rakstiem; galos tām atstāja vidēji garas velku bārkstis. Villaiņu vienīgais rotājums bija niecīgas ieaustas sarkanas svītriņas katrā galā.

Villaines senākos laikos sasprauda ar nelielām, sarkaniem stikla akmentiņiem izgreznotām sudraba **saktiņām**. Villaiņu saktiņu izmērs bija tikai 2 – 3 reizes lielāks par krekla saktiņām. Visjaunākajos laikos ieviesies paradums villaines valkāt nenaspraustas; tad galiem jāva nokarāties pār pleciem.

Lielvārdes **kreklīm** bija diezgan plata atlokāma apkakle un šauras aproces piedurkņu dūrgalos. Kreklus greznoja ar baltu diegu rakstiem un samērā nelieliem izvilkumiem, parasti apkakles galos un piedurkņu augšgalā.

Pie kakla **kreklu** sasprauda ar mazu, sarkaniem vai zaļiem stikla akmentiņiem rotātu sidraba **saktiņu**. Jaunākos laikos ieviesās paradums krekla krūtīs aizpogāt ar baltām podziņām vai pie kakla sasiet ar baltu saitiņu.

Lielvārdes, Jumpravas, Lēdmanes un Rembates pagastā **brunčus** vienmēr šuva kopā ar ņieburim līdzīgu augšdaļu, kas tomēr atstāja diezgan labi redzamu krekla augšdaļu un piedurkņu galus pie pleciem; ap vidu augšdaļa piegūlās cieši klāt augumam. Priekšā vidū, no augšas uz leju iegrieza diezgan dziļu krūšu šķēlumu (šeit jānorāda, it sevišķi pilsētniecēm, ka augšdaļa bez šķēluma senāk nepazina, un sirmās lauku māmuļas, tādas redzēdamas, labākā gadījumā tikai smaida, un viņām ir taisnība, jo augšdaļai bez iešķēluma nav vajadzīga krituma).

²³ <https://dziesmusvetki.lndb.lv/nationalcostume/?nc=5>

Brunčus tai vietā, kur augšdaļa saiet kopā ar apakšdaļu, apsēja ar platu, sīkiem rakstiem izrakstītu **jostu**. Vienā jostas galā vienmēr atradās pīts nobeigums, tā saucamais pītais pušķis.

Ap vidu liekot, jostu ņēma divas reizes apkārt un priekšā, vidū vai arī sānos sasēja mezglā. Gali nokarājās apmēram līdz ceļgalu vietai vai pat vēl zemāk.

Kājās vilka baltas zeķes un vienkāršas, melnas, nerotātas kurpes.

... Lielvārdes goda tērpam ir stingri nosacīts valkāšanas veids, un tas nav "gaisīgāks" par citu novadu tērpiem. Virs krekla, zem apkakles atlokamās daļas un pāri brunču augšdaļai vajadzēja segt divus lakatus, piem., apakšā zilu, tam pāri sarkanu, vai arī apakšā sarkanu, virsū zaļu lakatu. Lakatus salocīja pārstūriski, t.i. šķērsām pa vidu, un galus lika uz krūtīm pamīšus. Virs abiem lakatiem sedza balto villaini, un lai to godam valkātu, tā vienmēr bija saspaužama ar saktiņu."²⁴

Padomju laikā – 1966.gadā Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas Vēstures institūta rakstu krājuma "Arheoloģa un etnogrāfija" 7.sējums tiek veltīts latviešu tautas tērpiem, jo tas ir apģērbu pētnieces Mirdzas Slavas monogrāfija "Latviešu tautas tērpi", kurā autore centusies parādīt to, kā attīstījās latviešu zemnieku apģērbs no 18.gadsimta beigām un 19.gadsimta sākuma nākamajos 100 gados, analizējot gan tautas tērpa formas, gan rotājumus un krāsu daudzveidību. Darba ir gan sistematizēts tajā laikā zināmais materiāls par zemnieku apģērbu, gan izdalīti atsevišķi apģērbu kompleksi un to lokālie varianti. Par Lielvārdes apkārtnes tautas tērpu tajā rakstīts sekojošais:

"Lielvārdes tērpi valkāti Rīgas apriņķa dienvidaustrumu stūrī – Lielvārdes, Rembates, Lēdmanes un daļēji arī Kokneses pagastā.

Lielvārdes novadā 19.gs.vidū tērpam piemīt vienveidīgs izskats. Brunčus, villaines un vainagus te darināja pēc viena parauga. Lielāka dažādība ir vienīgi sievu cepures un jostu rakstos. Salīdzinot J.Broces zīmētos lielvārdiešu tērpus ar Vēstures muzejā esošo 19.gs.otrās puses Lielvārdes novada tērpu, redzamas izmaiņas, kādas notikušas sieviešu apģērbā gadsimtu mijā. Savu pirmatnējo veidu saglabājusi tikai sievu cepure, bet viss pārējais tērps izmainījies. Zīmējumam J.Broce devis paskaidrojošo tekstu: "Zemnieka meitene no Lielvārdes svētku tērpā. Uz neapsegtajiem matiem, kas nokarājas sapīti pīnē, ir sarkana tūka lenta (vainadziņš), kas nosegts ar raibām smeldzēm. Ap kaklu ir ķēde, pie kuras piekārti zviedru piecinieks (monēta) un pie tā virs baltā krekla liela un maza sudraba priecē. Linu kakla lakatam ir caurumota apmale, un pāri tam apņemta balta vilnas sedzene, kas izrakstīta ar raibām dzijām un tādām pašām bārkstīm. Brunči un priekšauts ir balti, pēdējais – izrakstīts." Nākošajai figūrai šāds apraksts: "Kāda sieva no Lielvārdes savā (sievās) cepurē ar diviem izliekumiem".

J.Broces zīmējumā sieviešu krekliem ir stāvas apkakles, kas izšūtas krāsainām dzijām. Pēc Vēstures muzeja materiāliem šādas apkakles konstatējamas Krustpils, Cesvaines un Dignājas pagasta krekliem. O.Hūna zīmējumā šāda apkakle ir jēkabpilietei. Tāpēc jādomā, ka sieviešu krekli ar krāsainā izšuvumā darinātām apkaklēm 18.gs. bijuši plašāk izplatīti kā Vidzemē, tā Augšzemē un uzskatāmi par sēļu apdzīvotās teritorijas īpatnību. 19.gs. krāsaino izšuvumu nomaina baltais vienvirziena izvilks.

Par tuvību ar Augšzemes novadu liecina arī Lielvārdes krekla piegriezums ar piešūtiem uzplečiem, kādi parējā Vidzemē nav sastopami un kurus te, tāpat kā Augšzemē, sauc par "lāstaugiem".

Unikāls ir Lielvārdes greznais krekls, kam kuplās piedurknes visā garumā izšūtas ar baltām zvaigznītēm un saulītēm. Kreklam uzpleča galā izstrādāts greizais raksts, kas vēl sastopams tikai Rucavas kreklos.

²⁴ Karnups A., Kivicka E. Novadu tērpi. – VII burtnīca. Jaunlatgale. Lielvārde. – Jelgava: kikoLatvijas Lauksaimniecības kamera, 1939. – 236.-252.lpp

Brunčus parasti auda koši sarkanā pamatā ar melnām un baltām rūtīm, tos šuva kopā ar ņieburam līdzīgu augšdaļu, atstājot redzamu kā krekla priekšpusi, tā piedurkņu augšdaļu. Rūtainie brunči ir jaunāki par J.Broces baltajiem brunčiem. 70.gadu beigās Lielvārdē rūtaino brunču vietā ieviešas pelēkie.

Lielvārdes goda jostas ar sīko un bagāto rakstu atšķiras no visam pārējām Latvijas jostām. Kompozicionāli lielo vidusrakstu iežogo tikai šaura svītriņa. Joslu raksts visai sarežģīts; parasti tās audušas īpašas jostu audējas.

Vēstures muzeja materiālos no Lielvārdes, tāpat arī no Ziemeļvidzemes un Rietumvidzemes, ir tikai baltas villaines ar šaurām svītriņām galos un nelielām velku bārkstīm. Turpretī J.Broces zīmējumā ļoti skaidri redzamas izšūtas villaines, bez tam sievai virs izšūtās villaines, liekas, ir balta snātene. Interesi izraisa villaiņu rotājuma kompozīcija ar apvienoto stūri un atsevišķu raksta elementu vienā stūrī. Šāds kompozīcijas princips ir raksturīgs Ziemeļaustrumkurzemes izšūtajām villainēm; turpretim greznās, krāsainās bārkstis un izskaņu raksti radniecīgi Austrumvidzemes villaiņu tipam. Lielvārdē, tāpat kā Augšzemē, biežās, pelēkas un raibās villaines apzīmē par sagšām un tas vēlreiz liecina par Lielvārdes un Augšzemes novada tuvību.

Pēc Vēstures muzeja materiāliem villaines uz krūtīm sasprauda ar nelielām sudraba saktām, kas rotātas ar sarkaniem stikla akmentiņiem. Arī krekla saspraušanai lietota mazāka saktiņa ar sarkaniem vai zaļiem stikla akmentiņiem.

Lielvārdē ir visplatākie mīkstie vainagi (12 cm plati). Tos šuva no sarkana vilnas auduma (tūka) bez stingra pamata (CVVM 13577, 13697, 13715). J.Broces zīmējumā vainags nav pārāk augsts un liekas līdzīgs Krustpils un Austrumvidzemes vainagiem.

Visgreznākais Lielvārdes novada apģērba gabals ir sievu cepure, kas pēc formas maz atšķiras no torņa cepures. Tās smailais gals nolocīts, apakšējā mala mugurpusē savilkta krokās un taisnajā priekšmalā novietots krāsainām dzijām izšūts raksts, kas joslu dalījumā un sīko rakstu ziņā atgādina Krustpils villaiņu gala rakstu; krāsas gan ir spilgtākas, turklāt dominē zilā krāsa. Sievu cepuru rakstam ir vairāki varianti, bet pamatprincips ir viens un tas pats.

Interesants ir J.Broces norādījums par monētu izmantošanu rotaslietām. Iespējams, ka šeit saskatāma zināma radniecība ar igauņiem, kuriem monētu nēsāšana bija ļoti raksturīga.

Kā liecina E.Dunsdorfa dati, 60 – 80% no mēra upuriem ir no Lielvārdes novada. Ņemot vērā kartes sastādītāja norādījumus, ka galvenā iedzīvotāju pārvietošanās notikusi austrumu – rietumu virzienā, iespējams, ka krekļus ar augstām apkaklēm un izšūtajām villainēm Lielvārdes novadā atnesuši pārceļotāji no Augšzemes. Tam par labu runa arī Augšzemes krekla piegriezum vienāda Lielvārdes krekla piegriezum. Nenoliedzama nozīme Lielvārdes tērpa izveidē ir arī sēliskajiem elementiem, jo pēc valodniecības datiem augšzemnieku izloksne Vidzemē sniedzās līdz pat Lielvārdei. Tātad lībiskie elementi 18.gs. Lielvārdes tērpā ir stipri samazinājušies (palikušas sievu cepuru un jostu kompozīcijas īpatnības).²⁵

Pievēršanos tautas tērpiem noteikti stiprināja 20.gadsimta 90.gados izdotie Latvijas Vēstures muzeja (tagad – Latvijas Nacionālais vēstures muzejs) izdotās 3 sējumos grāmatas “Latviešu tautas tērpi”, kas joprojām tiek uzskatītas par etaloniem tērpu darināšanā (līdzīgi kā 1938.gada “Novadu tērpu” burtnīcas). Pirmais sējums ar bagātīgu ilustratīvo materiālu un īsiem, konspektīviem aprakstiem par Vidzemes tērpiem iznāca 1995.gadā. Tajā apkopota un sniegta gan iepriekš publicētā, gan jaunatklātā informācija. Par Lielvārdes tautas tērpu publicēts sekojošais:

“Lielvārdes novads ietver Lielvārdes, Rembates, Lēdmanes, Vērenes, Lauberes, Jumpravas, Skrīveru, Krapes un daļēji Kokneses, Aizkraukles un Madlienas pagastus.

Lielvārdes novada sieviešu goda tērps apmēram pusgadsimta laikā, sākot no 18.gs. beigām līdz 19.gs. vidum ir lielā mērā izmainījies. J.K.Broces zīmētā un aprakstītā lielvārdiete ir tērpusies baltos brunčos un krekļā ar

²⁵ Slava M. Latviešu tautas tērpi. - Rīga, izdevniecība “Zinātne”, 1966., 106. – 107.lpp

stāvu, krāsainām dzijām izšūtu apkakli. Uz pleciem tai ir balta, gar malām raibiem rakstiem un bārkstīm izrotāta villaine, galvā sarkans zīļu vainags.

Acīmredzot aprakstītā tērpa izveidē noteicošās bijušas latgaliskās jeb Austrumlatvijas apģērba darināšanas tradīcijas. Etnogrāfe M.Slava Lielvārdes tērpā saskata arī sēliskās jeb augšzemnieciskās īpatnības. Pēc mākslinieka K.Hūna 19.gs. 60.gados gleznotajām lielvārdietēm un Lielvārdes tautastērpu kolekcijām Latvijas Vēstures muzejā redzams, ka krāšņo, izrakstīto villaini nomainījusi balta, nerotāta seģene, balto senajiem latgaļiem raksturīgo brunču vietā nākuši sarkanrūtaini, izplatījusies zīda lakatu valkāšana pie goda tērpa. Līdztekus krāsainiem izšuvumiem rotātajām sievu cepurēm nēsātas arī Rietumvidzemes tipa torņa cepures. Tāpat pārmaiņas, kas 19.gs. notikušas Lielvārdes tautastērpa ansablī, rosinājušas gan kaimiņu – Rietumvidzemes novada īpatnības, gan arī tuvās Rīgas ietekme.

Lielvārdē 19.gs. vidū un 2.pusē bija pieņemts **brunčus** aust sarkanus ar melnu rūtojumu. Taču katra audēja centās rūtis veidot atšķirīgas, ieaūžot arī pa kādam citas krāsas pavedienam. Retāk sastopami bija šķērsvītroti brunči. Vecāka tipa brunčiem bija no tā paša auduma piešūta ņiebura daļa, jaunākos šuva bez augšdaļas un valkāja kopā ar jaku.

Lielvārdes **krekli** atšķīrās no pārējo Vidzemes novadu krekiem ar audu virzienā piešūtiem uzplečiem un bagāto izšuvumu balto darbu tehnikās. Tā dēvētajam Lielvārdes greznajam kreklam, kura oriģināls diemžēl nav saglabājies nevienā Latvijas muzejā, piedurknes visā garumā izšūtas ar baltām zvaigznītēm. Krekla uzpleča gals izstrādāts grieztajā rakstā. Vairāk rotāti nekā citur Vidzemē bija arī Lielvārdes novada vīriešu krekli.

Samēra vienveidīgi, it kā no vienas amatnieku darbnīcas nākuši ir Lielvārdes jaunavu **vainagi**. Noteiktu ziņu par Lielvārdes vainagu darinājumiem nav. Tomēr var nešaubīties, ka smalko pērlīšu precīzai izkārtošanai paredzētajā rakstā bija vajadzīgas profesionālas iemaņas, kādas varēja būt tikai amatniekam.

Lielvārdes **sievu cepuru** greznā krāsainā izšuvuma trīsjoslu kompozīcija ar Austras kokiem gar malām liecina, ka 18.gs. tā bija saskaņota vienā ansablī ar J.K. Broces lielvārdietes zīmējumā redzamo Austrumlatvijas tipa villaini. Bet jau pie 19.gs. 2.puses Lielvārdes tautastērpa šī cepure uzskatāma par senāka apģērba attīstības slāņa mantojumu, kas iekļāvies jaunajā tērpa ansablī un apliecina tautastērpa evolūcijas pakāpenību. Pēc formas Lielvārdes sievas cepure maz atšķiras no Vidzemes torņa cepures. Priekšmalā novietota ar krāsainiem dzīpariem izšūta rotājuma josla, apakšmala mugurpusē savilkta krokās, smailais stūris nolocīts uz priekšu. Cepures raksta kompozīciju salīdzinot ar Austrumlatvijas villaiņu izšuvumu, atklājas, ka tajā izmainījusies raksta joslas vidējā daļa – ornaments vairāk sablīvēts, vairākos paraugos ieviesušies augu rotājuma motīvi. Par amatnieku darbību arī Lielvārdes sievu cepuru izšūšanā liek domāt vairāki ornamenta kompozīciju sērijveida varianti Latvija Vēstures muzeja kolekcijās.

Latviešu ģeometriskā ornamenta attīstības virsotne, šķiet, sasniegta Lielvārdes sarkani balto **jostu** maiņu rakstu unikālajos risinājumos, kas radniecīgi 12.-17.gs. latgaļu villaiņu bronzas rotājumu un celu apaudu ornamenta variācijām. Starp visām 70 Lielvārdes novada jostām Vēstures muzeja kolekcijā nav divu pilnīgi vienādu. Raksta motīvi jostās mainās 10-20 reižu. Atkārtojoties gandrīz ikviens atsevišķs motīvs parādās jaunā variantā. Lai gan šīs jostas noaustas ļoti augstā amatnieciskā līmenī, tomēr jāšaubās, vai to audējas, darinot ikvienu jostu kā unikālu radošu sacerējumu, domāja par peļņu. Drīzāk Lielvārdes jostu audējas būs bijušas visā novadā slavenas seno tautas rakstu zinātājas un glabātājas (285., 294. att.).

Lielvārdes novadā, tāpat kā citur Vidzemē, arī pie goda tērpa sievietes mēdza siet **priekšautu**, kā tas skatāms J.K. Broces zīmējumos un K. Hūna akvareļos.

Garajām, baltajām lielvārdiešu goda **villainēm** vienīgais rotājums bija ieaustas sīkas, sarkanas svītriņas malās un galos kā arī negaras velku bārkstis. Villaines uz krūtīm sasprauda ar nelielām sudraba riņķa saktām, kas rotātas ar vienā lokā izkārtotiem sarkaniem stikla akmeņiem. J.K.Broces zīmējumā redzamā burbuļsakta ar stikliem 19.gs. 2.pusē Lielvārdes novadā vairs netika lietota.

Lielvārdes novada **vīriešu tērpi** ir līdzīgi Rietumvidzemes vīriešu tērpiem. Rembates pagasta pusgarie svārki uzskatāmi par klasisku šī tipa svārku paraugu (267.att.). Nav saglabājušies garie svārki. Jādomā, ka tie bijuši muduraini, līdzīgi rembatietes ziemas vāzīm.”²⁶

Šis izdevums ir arī praktiski pirmais ar ļoti bagātību ilustratīvo materiālu par dažādiem apģērba gabaliem. Fotomateriāls ir krāsains un tā anotācijas satur pietiekamu pirmo informāciju, lai saprastu, kas, kad un kā darināts, kur lietots. Zemāk - tabula ar informāciju par grāmatā “Latviešu tautas tērpi. – 1.sējums Vidzeme” (1995) ievietotajiem fotomateriāliem par Lielvārdes novada tautas tērpu, kas interesentiem var arī kalpot kā sākuma datu bāzi, lai iepazītos ar bagāto Latvijas nacionālā vēstures muzeja krājumā esošo Lielvārdes tautas tērpa kolekcijas daļu:

	Vieta	Laiks	Apraksts
Brunči CVVM 10479	Meņģele	19.gs. 2.puse	Vienkārtna vilnas audums (1 cm – 13 v). Raports 9,5 x 10,5 cm. Priekšpuse 30 cm platumā gluda, sānos 4 ieloces, mugurpuse savilkta. Apakšmalā melna aukliņa.
Brunči CVVM 10458	Laubere	19.gs. 2.puse	Vilnas vienkārtnis (1 cm – 15 v). Raports 2,4 x 2,4 cm. Priekšpuse gluda, sānos ieloces, mugurpuse savilkta, uz leju paplašināti.
Brunči CVVM 10452	Lielvārde	19.gs. 2.puse	Vienkārtna vilnas audums (1 cm – 14 v). Raports 8,5 cm x 9,5 cm. Šūti savilkti.
Brunči CVVM 10469	Lielvārde	19.gs. vidus	Vilnas vienkārtnis (1 cm – 13 v). Raports 4 x 4 cm. Piešūti tā paša auduma ņieburam ar linu oderi. Jostas vietā savilkti.
Brunči CVVM 10461	Lielvārde	19.gs. 2.puse	Vienkārtnis. Kokvilnas velki (1 cm – 19 v), vilnas audi. Raports 10,5 x 11,5 cm. Uz leju paplašināti. Lejas daļā uzšūtas slīpā diegā piegrieztas lentes, pl – 6 cm.
Brunči CVVM 10462	Lēdmane	19.gs. 2.puse	Vilnas vienkārtnis (1 cm – 13 v). Raports 7 x 7 cm. Jostas vietā savilkti.
Brunču audums CVVM 10481	Lēdmane	19.gs. 2.puse	Vienkārtnis (1 cm – 13 v). Vilna. Raports 12,5 cm x 12,5 cm.
Brunči CVVM 10456	Rembate	19.gs. vidus	Atlass. Linu velki (1 cm – 12 v), vilnas audi. Raports 9 cm. Piešūti tā paša auduma ņieburam ar linu oderi. ņiebura priekšmalās piešūtas cilpiņas, kurās ievērtā aukliņa aizdarei.
Cepure ziemas (sieviešu) CVVM 5617	Meņģele	19.gs. vidus	Tūka audums, ar baltu aitādas oderi. Šūta no četriem gabaliem. Mala apšūta ar sīksprogainu jērādu.
Josta CVVM 36	Laubere	19.gs. vidus	Rakstaina audene. Vilna, lini. 400 x 6 cm.
Josta CVVM 5087	Laubere	19.gs. vidus	Rakstaina audene. Vilna, lini. 348 x 5,2 cm.
Josta CVVM 75	Laubere	19.gs. 1.puse	Rakstaina audene. Vilna, lini. 296 x 5,5 cm.
Josta CVVM 32	Lēdmane	19.gs. vidus	Rakstaina audene. Vilna, lini. 288 x 6,5 cm.
Josta CVVM 21	Lēdmane	19.gs. 2.puse	Rakstaina audene. Vilna, kokvilna. 320 x 5,5 cm.
Josta CVVM 62	Lielvārde	19.gs. vidus	Rakstaina audene. Vilna, lini. 308 x 4,5 cm.
Josta CVVM 165248	Lielvārde	19.gs. 2.puse	Rakstaina audene. Vilna, kokvilna. 254 x 3 cm.
Josta CVVM 70	Lielvārde	19.gs. 1.puse	Rakstaina audene. Vilna, lini. 290 x 4,5 cm.
Josta CVVM 161723/1	Lielvārde	19.gs. 1.puse	Rakstaina audene. Vilna, lini. 341 x 6,6 cm.
Josta CVVM 31	Meņģele	19.gs. vidus	Rakstaina audene. Vilna, lini. 286 x 4,2 cm.

²⁶ Latviešu tautas tērpi. – 1. sējums. Vidzeme. – Rīga, Jāņa sēta, 1995. , 319 lpp

Josta CVVM 9	Rembate	19.gs. vidus	Rakstaina audene. Vilna, lini 278 x 5,7 cm.
Krekls sieviešu CVVM 202149 atdarinājums	Lielvārde	19.gs. vidus	Linu audums. Audu virzienā piešūti uzpleči, pl – 18 cm. Izšuvums: apkakles gals 9 cm apšūts ar cilpu dūrienu, vīta dūriena izšuvums 1 cm; uzpleča izšuvums 10 cm, spodršuvums, grieztais raksts, vienvirziena izvilkums; fona raksts pieduknes virspusē: laukums g – 32, pl – 35 cm, spodršuvums, krustdūriens; aproce 4,8 cm, spodršuvums, apšūti caurumiņi, vītais dūriens, mašīndūriens, tītie mezgliņi. Piedurknes augšgalā 11 cm izšuvums, vienvirziena izvilkums 1,5 cm, spodršuvums.
Krekls CVVM 12623	Lielvārde	19.gs. vidus	Linu audums. Audu virzienā piešūti uzpleči. Uzpleča gala un piedurknes augšgala izšuvums: vienvirziena izvilkums, joslas 1 cm, piedurkne piešūta ar raganu dūrienu. Aproces izšuvums: vītais dūriens, tītie mezgliņi.
Krekls CVVM 12659	Madliena	19.gs. 2.puse	Kokvilnas audums. Audu virzienā piešūti uzpleči, pl – 6,5 cm. Izšuvums: vienvirziena izvilkums, spodršuvums, mašīndūriens, viļņota lentīte. Apkakle, pl – 8,5 cm, rotājuma josliņa 1,3 cm. Priekšmala, pl – 6,5 cm. Aproce, pl – 8,5 cm. Uzplecis un piedurknes augšgals; izšuvuma josliņas 1,5 cm.
Krekls CVVM 12626	Rembate	19.gs. 2.puse	Kokvilnas audums. Audu virzienā piešūti uzpleči, pl – 16,5 cm. Izšuvums: broderī, vītais dūriens, mašīndūriens, spodršuvums, tītie mezgliņi.
Krekls vīriešu CVVM12630	Rembate	19.gs. 2.puse	Kokvilnas audums. Tunikveida, ar uzšūtiem uzplečiem. Izšuvums: vītais dūriens, mašīndūriens, viļņotas lentītes. Apkakle 5,5 cm, priekšmalas rotājums 10 cm, aproce 5 cm, uzplecis 6 cm.
Priekšauts CVVM 14760	Lielvārde	19.gs. 2.puse	Kokvilnas vienkārtna audums. Spodršuvums, svītru dūriens. Izšuvuma josla 15,5 cm, mežģīne, pl – 8 cm. Savilkts pie jostas, g – 97, pl – 77 cm.
Priekšauts CVVM 14709	Laubere	19.gs. 2.puse	Rakstota kokvilnas triniša audums. Raports 2,8 cm. Svītru joslas sānu malās 15,8 cm, lejasdaļā 20 cm. Apakšmalā piešūta tamborēta mežģīne, pl – 8 cm. Savilkts pie jostas, g – 84 cm, pl – 75 cm.
Sievas cepure CVVM 27565	Lēdmane	19.gs. vidus	Linu audums. Piegrieztnes audums 48 x 24 cm. Vilnas izšuvums 7 cm: spodršuvums, svītru dūriens, kātu dūriens, ķēžu dūriens. Malas raksts vidū pārtraukts, 5,5 x 1,2 cm. Mugurpusē savilkums ar izšuvumu, Ø – 3,7 cm. Stūrītis sprauts uz priekšu.
Sievas cepure CVVM 13903	Lēdmane	19.gs. 1.puse	Linu audums. Piegrieztnes audums 54 x 22 cm. Vilnas izšuvums 8,8 cm: spodršuvums, svītru dūriens, kātu dūriens, ķēžu dūriens. Malas raksts vidū pārtraukts, 2,5 x 1,2 cm. Mugurpusē savilkums ar izšuvumu, Ø – 6,5 cm. Stūrītis sprauts uz priekšu.
Sievas cepure CVVM 5096	Lēdmane	19.gs. 1.puse	Linu audums. Vilnas izšuvums: ielocītais raksts, svītru dūriens, ķēžu dūriens, krustdūriens. Mugurpusē savilkums ar izšuvumu, Ø – 5 cm. Stūrītis sprauts uz priekšu.
Sievas cepure CVVM 13898	Lielvārde	19.gs. vidus	Linu audums. Piegrieztnes audums 55 x 53 cm. Vilnas izšuvums 7,5 cm: krustdūriens 2 x 2 diegi, svītru dūriens, mala ķēžu dūriens. Malas raksts vidū

			pārtraukts, 7,2 x 1,5 cm. Mugurpusē savilkums ar izšuvumu, Ø – 4 cm. Stūrītis sprauts uz priekšu.
Sievas cepure CVVM 13847	Lielvārde	19.gs. 2.puse	Kokvilnas audums. Piegrieztnes laukums 55 x 48,5 cm. Mala ielocīta 2,3 cm, atšūta ar cauro vīli. Apakšmalā ievērtā aukliņa savilkšanai. Gar priekšējo malu izšuvuma josla: broderī, spodršuvums 2,5 cm. Mala tilla mežģīne ar izšuvumu, pl – 4,5 cm.
Svārki pusgarie (vīriešu) CVVM 11282	Rembate	19.gs. 2.puse	Trinītī austa vadmala, melns apmalojums.
Vainags CVVM 13674	Lielvārde	19.gs. vidus	Tūka pamats. Izšuvums ar smalkām stikla pērlītēm, h – 11 cm.
Vainags CVVM 13714	Lēdmane	19.gs. 1.puse	Tūka pamats. Izšuvums ar stikla pērlītēm, h – 7,5 cm.
Vainags CVVM 13698	Rembate	19.gs. vidus	Tūka pamats. Izšuvums ar stikla pērlītēm, h – 10 cm.
Veste CVVM 11282	Rembate	19.gs. 2.puse	Tūka audums. Mugurpuse un odere no gaišbrūna kokvilnas auduma.
Vamzis (sieviešu virssvārki) CVVM 10474	Rembate	19.gs. vidus	Muduroti. Trinītī austa vadmala. Ar melnu apmalojumu gar kaklu, piedurkņu galiem un kabatām. Muduru sākums un kabatu gali apšūti ar sarkanu dziju. Balta odere. Aizdare ar āķiem.
Villaine CVVM 7063	Lieljumprava	19.gs. 2.puse	Trinīša audums. Kokvilnas velki, vilnas audi. 226 x 98 cm. Svītru joslas 1,2 cm. Savītas bārkstis, g – 3,5 cm.
Zeķes garās CVVM 16425	Lēdmane	19.gs. 2.puse	Adītas. Vilna.
Zeķes garās CVVM 162311	Rembate	19.gs. 2.puse	Adītas, mala aptamborēta. Nebalināti lini.

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas kolekcija**

KATALOGS

**KREKLI
BRUNČI
BIKSES
APAKŠSVĀRKI
GALVASSEGAS
VILLAINES
JOSTAS
CIMDI
ZEĶES
PRIEKŠAUTI
SAKTAS**

Katalogā iekļautā informācija

Darba metode

Katalogs tika veidots, apmeklējot Andreja Pumpura Lielvārdes muzeju klātienē un iepazīstoties ar kolekcijas priekšmetiem uz vietas – gan muzejā pieejamo informāciju, kas fiksēta priekšmetu uzskaites kartiņās un krājuma inventāra grāmatās, gan apskatot un fotografējot tos uz vietas. Visa informācija strukturēta un ievadīta 2 informatīvajās daļās 0 priekšmeta pamatinformācijas tabulā un strukturētajā priekšmetu apraksta lapā, pievienojot priekšmetus raksturojošas fotogrāfijas. Darba beigās sagatavots arī elektroniskais katalogs excel formātā ar katras priekšmetu grupas pamatparametriem, lai būtu vieglāk meklēt nepieciešamo priekšmetu vai pārbaudīt, vai tāds Lielvārdes muzeja krājumā ir.

Priekšmeta pamatinformācija

Priekšmeta pamatinformācija satur pamatlīstas, kas ir svarīgas, lai to vismaz aptuveni atpazītu starp citiem, kā arī te būs atrodams priekšmeta stāsts, ja vien tāds būs. Pamatinformācija ierakstīta sekojošā tabulā:

Priekšmeta identifikācijas numurs:	Priekšmeta identifikācijas numurs, kurš parasti sastāv no muzeja krājuma identifikācijai izstrādātas abreviatūras un krājuma uzskaites numura, kas kopumā ļauj identificēt konkrēto priekšmetu Latvijas mērogā. Lielvārdes muzejā tas būs PM
Priekšmeta nosaukums:	Priekšmetu raksturojošs nosaukums. Ja nepieciešams, būs arī otrs nosaukums, precizējot priekšmetu identificēšanai.
Izgatavošanas vieta:	Ja muzeja krājumā priekšmeta izgatavošanas vieta ir minēta, tad tā būs minēta šajā sadaļā
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	Ja muzeja krājumā priekšmeta izgatavošanas laiks ir minēts, tad tas minēts šajā sadaļā. Ja nebūs minēts, vai apskates laikā radīsies aizdomas, ka muzejā minētais datējums neatbilst patiesībai, tad šeit tiks minēts datējums, par kādu radīsies aizdomas kā pareizo.
Autors / izgatavotājs:	Ja muzeja krājumā priekšmeta izgatavotājs, vai priekšmeta nodošanas laikā tās īpašnieks būs informējis muzeju par priekšmeta īpašnieku, tad tas būs minēts šajā sadaļā
Valkāšanas vieta:	Ja muzeja krājumā priekšmeta dokumentācijā ir minēta priekšmeta lietošanas vieta, tad tas ir minēts šajā sadaļā. Ja muzeja informācijā nebūs zināms, bet būs skaidrs, ka priekšmets nācis no Lielvārdes, tad šajā sadaļā tika ierakstīts, ka valkāšanas vieta bijusi Lielvārdes apkārtnē.
Priekšmeta autentiskums:	Pie autentiskuma var būt minēts, ka priekšmets ir <i>oriģināls</i> (kādi ir pēc būtības visi priekšmeti, ja vien nosaukumā nav minēts atdarinājums), taču oriģinalitāte tiek skatīta, par atskaites punktu ņemot faktu, vai vainags ir izgatavots līdz I Pasaules kara sākumam (vai 1920.gadam). Ja priekšmets darināts pēc, piemēram, "Novada burtnīcu" aprakstiem vai citiem vainagu darināšanas priekšrakstiem 20.gs. 20.-30.gados un vēlāk, pie vainaga apraksta būs atzīmēts arī, ka tas ir "<i>atdarinājums</i>", jo vainags nav nēsāts 19.gadsimtā pie tautiskā tērpa (etnogrāfiskā tērpa). <i>Jaunrades darinājums</i> būs priekšmeti, kas darināti, iespaidojoties no tautiskajiem (etnogrāfiskajiem) vainagiem, taču ir pieļautas atkāpes to veidošanā.
Izmēri:	Katram priekšmeta tipam minētie izmēri būs dažādi, kādam viens vai divi parametri, bet, piemēram, kreklīm, to būs vairāki.

Muzeja informācija:	Te būs atrodama tā informācija, ko katrs muzejs būs sniedzis par attiecīgo vainagu – kā tas nonācis muzeja krājumā, kas to ir valkājis, darinājis vai kāds cits ar vainagu saistīts interesants stāsts.										
Priekšmeta apraksts:	Informācija par priekšmeta veidu ornamentu, darināšanas materiāliem, to krāsām. Veicot priekšmetu apskati un aprakstīšanu, esam centušies fiksēt maksimāli visu svarīgāko informāciju, ko var iegūt, apskatot priekšmetus un nekādi citādi tos neiespaidojot vai bojājot. Dažādu materiālu krāsu toņu noteikšanai, piemēram, pārļu krāsām vainagos, vai dzijas toņiem cimdiem, izmantots krāsu toņu katalogs <i>Joen Wolfrom's Ultimate 3-in-1 color tool (Updated 3rd Editions) 816 colors with CMYK, RGB & HEX Formulas</i>, kurā iekļauti 816 krāsu toņi. Krāsu tonis fiksēts pēc 3 krāsu skalu veidiem – CMYK, RGB un HEX vai noteikts, kurā lapā kurš numurs krāsu katalogā atbilst materiāla krāsas tonim.										
Saglabāšanās pakāpe*: <i>Īss apraksts, vai pēc muzejā pieejamā oriģināla iespējams saprast vainaga zīmējumu, izmantotos materiālus un tehniku, lai izgatavotu repliku/kopiju.</i> <i>* var būt subjektīvs vērtējums</i>	Te sniegts neliels piemērs, kā vērtēta saglabāšanās pakāpe katram priekšmetam. Vērtējums var būt subjektīvs, jo, iespējams, muzeju priekšmetu restauratoriem var būt cits viedoklis. Saglabāšanās pakāpes noteikšanai kā pamatkritēriji izvirzīti sekojoši: <table border="1" data-bbox="608 913 683 1977"> <tr> <td data-bbox="608 913 683 1126"></td> <td data-bbox="683 913 1481 1126"> labā – estētiski ļoti labā stāvoklī, priekšmets un tā ornamenti pilnībā saglabājušies, eksponējams bez īpašiem labojumiem; pēc tā ir viegli izgatavojams atdarinājums </td> </tr> <tr> <td data-bbox="608 1126 683 1373"></td> <td data-bbox="683 1126 1481 1373"> pietiekami laba – neskatoties uz valkāšanas pakāpi, priekšmets un tā ornamenti zīmējums saglabājies, saprotams un nolasāms, lai izgatavotu kopiju, eksponējams pēc nelieliem labojumiem / restaurācijas darbiem </td> </tr> <tr> <td data-bbox="608 1373 683 1585"></td> <td data-bbox="683 1373 1481 1585"> vidēji laba – neskatoties uz valkāšanas pakāpi, priekšmets un tā ornamenti zīmējums saprotams un nolasāms, lai izgatavotu kopiju; eksponējams veicot salīdzinoši nelielus labojumus/restaurācijas darbus </td> </tr> <tr> <td data-bbox="608 1585 683 1765"></td> <td data-bbox="683 1585 1481 1765"> slikta – priekšmets novalkāts un/vai ornamenti zīmējums grūti nolasāms vai nesalasāms; eksponējams tikai pēc nopietniem restaurācijas/labojuma darbiem </td> </tr> <tr> <td data-bbox="608 1765 683 1977"></td> <td data-bbox="683 1765 1481 1977"> ļoti slikta – priekšmets novalkāts un ornamenti grūti nolasāms / salasāms vien daļēji, ļoti sliktā saglabāšanās pakāpē; eksponējams tikai pēc nopietniem restaurācijas/labojuma darbiem </td> </tr> </table>		labā – estētiski ļoti labā stāvoklī, priekšmets un tā ornamenti pilnībā saglabājušies, eksponējams bez īpašiem labojumiem; pēc tā ir viegli izgatavojams atdarinājums		pietiekami laba – neskatoties uz valkāšanas pakāpi, priekšmets un tā ornamenti zīmējums saglabājies, saprotams un nolasāms, lai izgatavotu kopiju, eksponējams pēc nelieliem labojumiem / restaurācijas darbiem		vidēji laba – neskatoties uz valkāšanas pakāpi, priekšmets un tā ornamenti zīmējums saprotams un nolasāms, lai izgatavotu kopiju; eksponējams veicot salīdzinoši nelielus labojumus/restaurācijas darbus		slikta – priekšmets novalkāts un/vai ornamenti zīmējums grūti nolasāms vai nesalasāms; eksponējams tikai pēc nopietniem restaurācijas/labojuma darbiem		ļoti slikta – priekšmets novalkāts un ornamenti grūti nolasāms / salasāms vien daļēji, ļoti sliktā saglabāšanās pakāpē; eksponējams tikai pēc nopietniem restaurācijas/labojuma darbiem
	labā – estētiski ļoti labā stāvoklī, priekšmets un tā ornamenti pilnībā saglabājušies, eksponējams bez īpašiem labojumiem; pēc tā ir viegli izgatavojams atdarinājums										
	pietiekami laba – neskatoties uz valkāšanas pakāpi, priekšmets un tā ornamenti zīmējums saglabājies, saprotams un nolasāms, lai izgatavotu kopiju, eksponējams pēc nelieliem labojumiem / restaurācijas darbiem										
	vidēji laba – neskatoties uz valkāšanas pakāpi, priekšmets un tā ornamenti zīmējums saprotams un nolasāms, lai izgatavotu kopiju; eksponējams veicot salīdzinoši nelielus labojumus/restaurācijas darbus										
	slikta – priekšmets novalkāts un/vai ornamenti zīmējums grūti nolasāms vai nesalasāms; eksponējams tikai pēc nopietniem restaurācijas/labojuma darbiem										
	ļoti slikta – priekšmets novalkāts un ornamenti grūti nolasāms / salasāms vien daļēji, ļoti sliktā saglabāšanās pakāpē; eksponējams tikai pēc nopietniem restaurācijas/labojuma darbiem										

Strukturēts priekšmeta apraksts

Strukturēts priekšmeta apraksts katrai priekšmetu grupai veidots savs, lai fiksētu, iespējams, interesējošās lietas par katru no tiem, kuras pēc tam viegli ir izmantot kā pirmējos datus jau padziļinātai konkrētas priekšmetu grupas izpētei. Arī sējā daļā būs minēti priekšmetu veidi pēc dažādiem parametriem, materiāli u.c. informācija, taču tās izmantotāji, iespējams, nebūs vienkāršie lasītāji, bet pētnieki un jau dziļāk ieinteresētie. Papildus katrai sadaļai var būt pierakstītas arī kādas piezīmes, kas būs šķitušas svarīgas vai interesantas, vai ļaus fiksēt kādu unikālo lietu.

Ilustratīvais materiāls

Ilustrācijām izmantotas fotogrāfijas, kas raksturo priekšmetu – kopskats no priekšpusē un citām pusēm, fragmenti un detaļas.

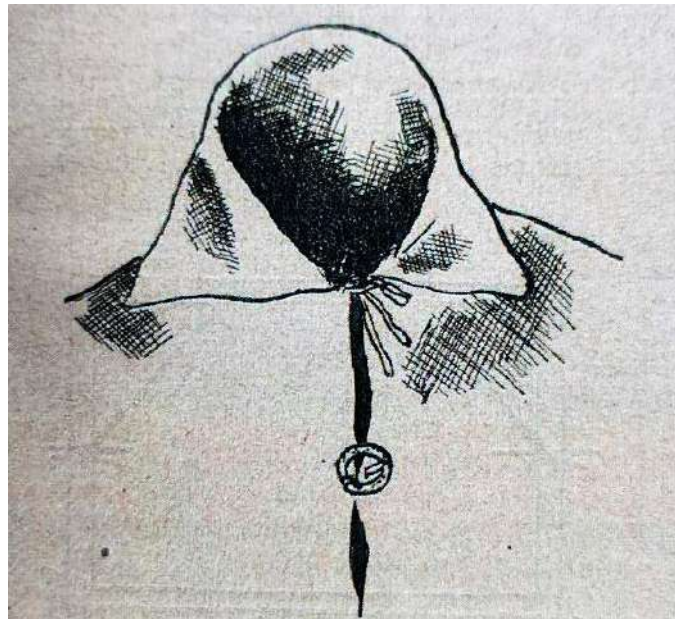

Krāsu toņu katalogs Joan Wolfson's Ultimate 3-in-1 color tool (Updated 3rd Editions) 816 colors with CMYK, RGB & HEX Formulas

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI**

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 038-4 E/T-Abl-17						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls Lielvārdes novada tautastērpa daļa – blūze						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gs. beigas						
Izgatavošanas vieta:	Vidzeme						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	kopējais garums – 56 cm platums – 63 cm muguras augstums (apakšmala-kakla griezumam) – 44,5 cm piedurkņu garums – 45,3 cm piedurkņu platums – 21,7 cm piedurkņu platums plecu daļā (ar ķīli) – 27 cm aprocis / manžetes platums un apkārtmērs – 4,5 x 35 cm						

	apakles garums pie kakla un ārmalā – 39,2 cm apakles platums – ~ 8 cm (7,8 – 8,3 cm) krūšu šķēluma dziļums – 26, 5 cm padušu ķīlis – 7 x 6,7 cm uzpleču garums – 20 cm uzpleču platums pie piedurknes – 16 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma - 5,8 cm
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada tautastērpa daļa – blūze Autors nezināms, izgatavots Vidzeme, 19.gs.beigas. Balta linu blūze, izšūta ar baltu diegu – apkakle, plecu daļa, piedurknes un aproces. Uz apkakles malas ir akas zīmītes, uz pleciem ir saulītes, uz piedurknēm auseklīši, uz aprocēm jumīši. Kakla izgriezums apdarīts ar cauro vīli. Blūze ir Valijas Ulpes dāvinājums A.Pumpura Lielvārdes muzejam 05.09.1970. Roku darbs. Lins. Saistītie priekšmeti: josta PM 038-2, E/T-23 + brunči PM 038-3, E/T-As7 + vainags PM 038-1, E-T-Gs10 Autentiskums – oriģināls Autortiesības – nav Izmērs 62x54 cm
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novada krekls – viengabala, īsais, ar piešūtiem uzpleciem audu virzienā ar atlocītu apkakli un savilkām aprocēm piedurkņu galos. Šūts no balināta lina, izšūts ar balto diegu izšuvumu, caurās vīles, vienvirziena izvilcuma, blīvā pinuma un spodršuvuma veidiem. Bagātīgi rotāts – izšuvumi gan uz apkakles, piedurknes, piedurkņu galiem (manžetēm), kā arī uzpleču daļā un krekla krūšu šķēlumā: uz apkakles sānu (īsakajās) malās īsās joslās izšūts akas vai divkārstīgs guļus krusta ornamenti, uz piedurknes klājējkrakstā – zvaigznītes ornamenti, uz piedurkņu galiem gar garākajām malām – Jumja un Māras trīsstūra ornamenti josla pie piedurknes krokojuma, uzpleču daļā – dubultas staru krusta joslas un dubultas joslas ar pamīšus spodrdūrienā un izvilcuma tehnikā veidotām kvadrātu rindām, bet krūšu šķēlumā – dubultā caurā vīle visā garumā. Aproču maliņu noslēgumā izšūta nepārtraukta mezgliņu rinda. Aizdare pie apkakles nav skaidra, jo aizdares vietā audums ieplīsis, nav ne saitiņas vietas, ne pogas vai kādas citas norādes, kas varētu liecināt par kādu konkrētu aizdares veidu. Aizdare piedurknēs – poga ar cilpiņu. Poga rūpnieciski ražota balti bēšīgā krāsā. Uzpleču ķīļi nav, padusēs ķīļi 7 x 6,7 cm lieli. Izšuvumu lielums: uz aprocēm joslas 1,3 cm un 1,4 cm platumā, uz apkakles - 2 cm platumā, piedurknes izšuvums - ~30 cm platumā un ~36 cm garumā, uzpleča josla - ~15,5 cm platumā un ~10,5 cm garumā. Domājams, sieviešu krekls. Bez šķēlumiem sānos. Auduma blīvums 16/16 diegi vienā cm². Saglabāšanās pakāpe – ir caurumi un plīsumi pie apkakles priekšpusē un aizmugurē.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes	☐	uzkreklīņš
☒	etnogrāfiskais kreklis	☐	bērnu kreklis
☐	vīriešu	☐	
☒	sieviešu	☐	
☐	citi/nenosakāms: _____	☐	

Kreklu veids pēc izmēra:

☒	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☐	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms	☐	
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☒	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits: _____

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☐	ir – ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☒	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☐	ir	☒	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☒	ir – pie apkakles un aproces
☐	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☒	ir – ir poga ar cilpiņu	☐	cits / nav nosakāms _____

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	
☒	ir	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☒	<i>balti izšuvumi</i>	☐	<i>citi: _____</i>
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>	☐	

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	<i>apkakles stūros</i>
☒	<i>sānu / īsās malās</i>	☐	<i>gar visām malām</i>
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>	☐	

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: _____

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 038/4 kopskats (priekšpuse)

Krekla PM 038/4 kopskats (aizmugure)

Krekla PM 038/4 detaļa – Apkake aiztaisītā veidā

Krekla PM 038/4 detaļa – Krūšu izgriezums

Krekla PM 038/4 detaļa – piedurknes un uzpleča rotājuma daļa

Krekla PM 038/4 detaļa – piedurknes zvaigžņu rotājums

Krekla PM 038/4 detaļa – krokojums pie apkakles krekla mugurpusē

Krekla PM 038/4 detaļa – izšuvums piedurknes daļā

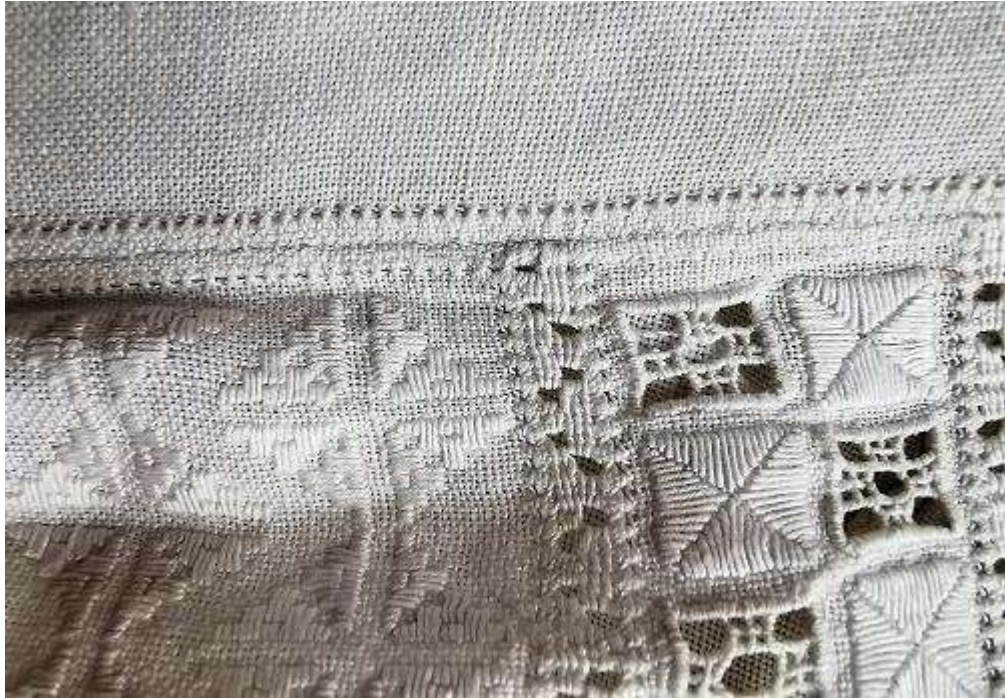

Krekla PM 038/4 detaļa – izšuvums piedurknes daļā

Krekla PM 038/4 detaļa – izšuvums piedurknes daļā

Krekla PM 038/4 detaļa – izšuvums vīļu vietā pie piedurknes un uzpleča

Krekla PM 038/4 detaļa – aproces izšuvums

Krekla PM 038/4 detaļa – apkakles izšuvums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 355/1 E/T-Ak-4						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināms						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	kopējais garums – 111,5 – 113 cm platums (zem padusēm) – 51,5 cm platums apakšmalā – 83 cm piedurkņu garums – 21,5 cm (t.sk. tamborētā maliņa – 1 cm) piedurkņu platums – 14,5 cm apakles augstums – 1,3 cm krūšu šķēluma dziļums – 20 cm padušu ķīlis – 7 x 7 cm uzpleču garums – 14,5 cm uzpleču platums – 10,5 cm						

Muzeja informācija:	Sieviešu lina kreklis īsām piedurknēm un mežģīnēm ap piedurknēm un kaklu. 46.izmērs. legūts 1977.gada 1.decembrī, akts N.r28
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu lina kreklis no bieza lina auduma (vienkārtnis) - gara trapecveida kleita ar ķīļveida ielaidumu (platums - 12 cm apakšmalā) vienā sānā ar piešūtiem uzplečiem un īsām rokām. Bez izšuvumiem, dekorēts ar rūpnieciski ražotu viļņotu dekoratīvu lentu, kas piešūta pie stāvkrādziņa, un paštamborētu mežģīni, kas piešūta gar piedurkņu malām. Kakla izgriezums aizmugurē kvadrātveida, priekšpusē – apļveida. Krūšu šķēlums nošūts ar t.s. <i>planciņu</i>, kam galā pretieloce. Pie apkakles priekšpusē un aizmugures daļā - krokojums. Aizdare pie kakla – poga ar pogcaurumu. Poga – gatavota no diega. Plecu daļā uzšūti uzpleči bez rotājumiem. Saglabāšanās pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☒	pilsētas modes		
☐	etnogrāfiskais kreklis		
	<i>vīriešu</i>	☐	<i>uzkreklīņš</i>
	☒	<i>sieviešu</i>	☐
	<i>citi/nenosakāms: _____</i>	☐	<i>bērnu kreklis</i>

Kreklu veids pēc izmēra:

☐	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☒	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☐	balināts	☐	nebalināts
☒	nenosakāms		
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☒	cits - <i>trapezveida kreklis</i>

Krekla apkakle:

☒	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☐	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☒	ir - ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☐	ir	☒	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☒	īsas	☐	pusgaras
☐	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi pie pleca daļas:

☐	ir – pie apkakles	☒	nav

Piedurkņu gali:

☒	vaļēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☐	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☒	nav aizdares	☐	ir - poga
☐	cits: _____	☐	nav nosakāms, jo _____

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	balti un krāsaini izšuvumi
☒	ir	☒	citi: mežģīne ap kaklu un piedurknēm
☐	<i>balti izšuvumi</i>	☐	
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>		

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	apkakles stūros
☐	<i>sānu / īsās malās</i>	☒	gar visām malām
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>		

☐	rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: ar visu piedurknes malu

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 355/1 priekšpuse un mugurpuse

Krekla PM 355/1 detaļa – priekšpusē aizdare

Krekla PM 355/1 detaļa – priekšpusē aizdare

Krekla PM 355/1 detaļa – priekšpusē aizdare

Krekla PM 355/1 detaļa – piedurknes apmales rotājums

Krekla PM 355/1 detaļa – apkakles rotājums

Krekla PM 355/1 detaļa – apkakles rotājums un krokojums mugurpusē

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 355/2 E/T-Ak-3						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināms						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	kopējais garums – 119,5 cm platums (zem padusēm) – 57 cm platums apakšmalā – 70 cm piedurkņu garums – 25 cm (t.sk. tamborētā maliņa – 1,5 cm) piedurkņu platums – 17 cm krūšu šķēluma dziļums – 16 cm padušu ķīlis – 6 x 7 cm uzpleču platums – 9,5 cm uzpleču garums – 11 cm						

Muzeja informācija:	Sieviešu lina kreklis īsām piedurknēm ar mežģīnēm. 50.izmērs legūts 1977.gada 1.decembrī no Paulīnes Lauzumas. Akts Nr.28
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu lina kreklis no pabieza lina auduma (vienkārtnis) - trapecveida kleita ar īsām piedurknēm un mežģīņu rotājumu. Bez izšuvumiem, dekorēts, domājams, ar rūpnieciski ražotu mežģīni (aptuveni 15 cm platu), kas piešūta apkārt kakla izgriezumam, ap uzplečiem, apkārt planciņai krūšu šķēlumā un piedurkņu galiem. Kakla izgriezums gan priekšpusē, gan aizmugurē kvadrātveida. Krekla priekšpusē zem uzplečiem uzšūti t.s. <i>teilīši</i> (aptuveni 5 cm plati un 17,5 cm gari). Priekšpusē krūšu izgriezums noformēts ar t.s. <i>planciņu</i> (aptuveni 25 cm gara un 2,5 cm plata), kurai galā izveidota pretieloce. Krekla priekšpusē zem t.s. <i>teilīšiem</i> un aizmugurē vidusdaļā krokojums. Krekla sānos mazi sānu šķēlumi (6 cm dziļumā). Aizdare pie kakla – 2 pogas ar pogcaurumiem. Saglabāšanās pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☒	pilsētas modes		
☐	etnogrāfiskais kreklis		
	<i>vīriešu</i>	☐	<i>uzkreklīņš</i>
	☒	<i>sieviešu</i>	☐
	<i>citi/nenosakāms: _____</i>	☐	<i>bērnu kreklis</i>

Kreklu veids pēc izmēra:

☐	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☒	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms		
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☒	cits - <i>trapezveida kreklis</i>

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☒	bez apkakles
☐	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☒	ir - ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☒	ir	☐	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☒	īsas	☐	pusgaras
☐	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi pie pleca daļas:

☐	ir – pie apkakles	☒	nav

Piedurkņu gali:

☒	vaļēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☐	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☒	nav aizdares	☐	ir - poga
☐	cits: _____	☐	nav nosakāms, jo _____

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☒	ir	☐	<i>citi: mežģīne ap kaklu, piedurknēm, uzpleču daļā un priekšpusē</i>
☐	<i>balti izšuvumi</i>	☐	
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>	☒	

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	apkakles stūros
☐	<i>sānu / īsās malās</i>	☒	gar visām malām
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>		

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: ar visu piedurknes malu

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 355/2 kopskats – priekšpuse un mugurpuse

Krekla PM 355/2 detaļa – priekšpusēs aizdare

Krekla PM 355/2 detaļa – piedurknes rotājums

Krekla PM 355/2 detaļa – tamborēta mežģīne krekla dekoratīvajam rotājumam

Krekla PM 355/2 detaļa – krekla mugurpuses krokojums

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI**

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 355/3 E/T-Ak-1						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19./20.gs. mija – 20.gs.1.puse						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	kopējais garums – ~ 89 cm platums zem padusēm – 68,5 cm platums apakšmalā – 85 cm piedurkņu garums – 49 cm piedurkņu platums – 26,5 cm aproces / manžetes platums un apkārtmērs – 5,5 x 18 cm apakles garums pie kakla un ārmalā – 37 cm apakles platums – 2,2 cm krūšu šķēluma dziļums – 20 cm padušu ķīlis – 9 x 9 cm uzpleču garums – 19 cm uzpleču platums pie piedurknes – 9,5 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma – 3 cm						

Muzeja informācija:	Balts lina kreklis garām piedurknēm plecos un aprocēs balts izšuvums. 48.izmērs. Padusē salāpīts. Iegūts 1977.gada 1.decembrī no Paulīnes Lauzumas. Akts Nr.28
Priekšmeta apraksts:	Vīriešu lina kreklis – viengabala, garais tunikveida kreklis ar viršu uzšūtiem uzplečiem bez piešuves, ar savilkām aprocēm piedurkņu galos, krokojumu visapkārt kakla izgriezumam, stāvkrādziņu un grezni rotātu krūšu šķēluma vietu. Darināts no balināta lina. Sānos nelieli šķēlumi (4,5 cm). Krekla krūšu priekša rotāta ar t.s. <i>planciņu</i> un 3 auduma nošuvēm abpus tai (dekoratīvās šuves un planciņa – 34,5 cm garas, viss dekoratīvais šuvums 14,5 cm plats). Planciņa nošūta ar balto diegu rotājumu - ik pēc 2 cm slīpi izšūti 2 veidu vīto līkloču josliņas. Aizdare pie kakla ar 2 podziņām – viena stāvkrādziņā (apakles augstums – aptuveni 2,2 cm, platums – 37,cm), otra aptuveni 9 cm zemāk <i>planciņā</i>. Pogas rūpnieciski ražotas, apvilktas ar audumu. Plecos virsū uzšūti uzpleči (9,5 x 19 cm), rotāti ar vīto līkloču dūrienu no piedurknes kakla virzienā - izšūti Māras trīsstūra ornamentu (abās malās 1,5 cm platumā). Kreisajā pusē redzams izgriezts caurums uzpleču daļā pie kakla (aptuveni 8,8 cm dziļumā), atklājot krokojumu pie kakla izgriezuma uzpleču daļā. Piedurknes piešūtas ar nelieliem krokojumiem uzpleču tuvumā (abpus uzplečiem 4 mazas ielocītes aptuveni 1,7 cm platumā katrā pusē uzplecim). Piedurkņu padusēs iestrādāti četrstūrveida ķīļi (aptuveni 9x9 cm lieli). Vienā padusē iešūts ielāps. Piedurkņu aprocēs rotātas ar balto diegu izšuvumu – ar vīto līkloču dūrienu izšūti Māras trīsstūra ornamentu pie aprocēs malas (1,5 cm platumā), kas piešūta piedurknes dūrgaliem. Aizdare ar pogu un cilpiņu. Poga rūpnieciski ražota, apvilka ar audumu. Uzpleču ķīļi nav, padusēs ķīļi 9 x 9 cm lieli. Sānos mazi šķēlumi – 4,5 cm dziļi. Saglabāšanās pakāpe – laba; nedaudz dzeltenīgu traipu, padusē cauruma lāpījums.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes	☐	uzkreklīņš
☒	etnogrāfiskais kreklis	☐	bērnu kreklis
☐	☒ vīriešu	☐	
☐	☐ sievietes	☐	
☐	citi/nenosakāms: _____	☐	

Kreklu veids pēc izmēra:

☐	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☒	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms	☐	
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☒	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits: _____

Krekla apkakle:

☒	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☐	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☒	ir – ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušānai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Sānu šķēlumi:

☐	ir	☐	nav
☒	cits variants – <i>liels iegriezums iekšpusē</i>		☐

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☒	ir – pie apkakles un aproces
☐	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vaļēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☒	ir – ir poga ar cilpiņu	☐	cits / nav nosakāms _____

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☒	ir	☐	<i>citi: _____</i>
☐	<i>balti izšuvumi</i>	☐	
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>	☐	

Krekla rotājumu vietas:

☐	rotāta apkakle	☐	apkakles stūros
☐	<i>sānu / īsās malās</i>	☐	gar visām malām
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>	☐	

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: _____

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Labs piemērs Eiropas modei raksturīgu elementu ienākšanai vīriešu tradicionālo kreklu dizainā: augsta stāvapaklīti, priekšā veidotas vertikālas iešuvuma līnijas un dažkārt arī izšuvums ar sarkanu (un/vai citu krāsu) kokvilnas diegu.

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 355/3 kopskats - priekšpuse

Krekla PM 355/3 kopskats – mugurpuse

Krekla PM 355/3 detaļa – priekšpusē aizdare un tās izšuvums

Krekla PM 355/3 detaļa – aproces izšuvums un aizdare

Krekla PM 355/3 detaļa – aproces izšuvums un aizdare

Krekla PM 355/3 detaļa – padušu ķīlis un ielāps

Krekla PM 355/3 detaļa – piešūtais uzplecis

Krekla PM 355/3 detaļa – kreisā puse uzpleča vietā

Krekla PM 355/3 detaļa – dūrieni kreisajā pusē uzpleča vietā

Krekla PM 355/3 detaļa – uzpleča izšuvums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 355/4 E/T-Ak-10						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināms						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	kopējais garums – ~106 cm platums – 81,5 cm piedurkņu garums – 46 cm piedurkņu platums – 27,5 cm aproces / manžetes platums un apkārtmērs – 3,2 x 33 cm apakles augstums – 12 cm apakles platums tās ārmalā – 37 cm krūšu šķēluma dziļums – 25 cm padušu ķīlis – 7,5 x 8 cm uzpleču garums – 14,5 cm uzpleču platums – 17 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma – 4,7 cm						

Muzeja informācija:	Sieviešu lina kreklis garām piedurknēm, pleci un aproces izšūtas. 54.izmērs. Plankumains (ar traipiem) Iegūts 1977.gada 1.decembrī. Akts Nr.28 Nodevis IM Skolu muzejs. Saņemts no Rembates 6.kl.pamatskolas. Īpašniece Ede Šteinis.
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu lina kreklis no parupja lina auduma (vienkārtnis) – garš viengabala kreklis ar atlokāmu apkakli, piešūtiem uzplečiem audu virzienā, garām un kuplām piedurknēm, kas savilkta dūrgalos. Krekla sānos mazi šķēlumi. Aizdares vietā 2 pogcaurumi, domājams, saktas saspraušanai. Krekla apkakle nav bagātīgi rotāta – balto diegu izšuvumā uz tās gar sānu / īsajām malām izšūts aptuveni 1 cm platumā zvaigznīšu rinda. Apkakles kreisajā pusē pārlocīts redzamās daļas audums (4 cm), kur arī turpinās zvaigznīšu izšuvums (aptuveni 1 cm). Krokojums pie apkakles visapkārt, ļoti stipri savilkts. Krūšu šķēlums nav rotāts, bet tā dziļumā tas ar diegu savilkts. Piedurkņu aproces gar garāko malu pie piedurkņu savilkuma rotātas ar nelielu (1 cm platu) balto diegu izšuvumu – vīto līkloču dūrienā veidojot nelielu Māras trīsstūru rindu. Aizdare ar 1 baltu, no diega veidotu pogu (d=1 cm). Piedurkņu augšējā malā pie uzplečiem izšūta viena rinda ar baltajiem diegiem, 20 cm platumā gar vīli izšujot kvadrātu joslu blīvā pinuma dūrienā. Tāda pati josla izšūta arī otrpus vīlei – uz uzpleča 14,5 cm platumā. Saglabāšanās pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes	☐	uzkreklīņš
☒	etnogrāfiskais kreklis	☐	bērnu kreklis
☐	vīriešu	☐	
☒	sieviešu	☐	
☐	citi/nenosakāms: _____	☐	

Kreklu veids pēc izmēra:

☐	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☒	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☐	balināts	☐	nebalināts
☒	nenosakāms / nomazgāts, pelēcīgs	☐	
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☒	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - _____

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☐	ir - ar pogu
☒	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☒	ir	☐	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☒	ir – pie apkakles un aproces
☐	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☒	ir – ir poga ar cilpiņu	☐	cits / nav nosakāms _____

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	
☒	ir	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☒	<i>balti izšuvumi</i>	☐	<i>citi: _____</i>
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>	☐	

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	<i>apkakles stūros</i>
☒	<i>sānu / īsās malās</i>	☐	<i>gar visām malām</i>
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>	☐	

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: ar visu piedurknes malu

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 355/4 kopskats - priekšpuse

Krekla PM 355/4 kopskats - mugurpuse

Krekla PM 355/4 detaļa – apkakles skats

Krekla PM 355/4 detaļa – krūšu izgiezuma apdares noslēgums

Krekla PM 355/4 detaļa – krokojums pie apkakles un pogcauruma apdare

Krekla PM 355/4 detaļa – krokojums pie apkakles mugurpusē

Krekla PM 355/4 detaļa – apkakles kreisā puse ar vīli

Krekla PM 355/4 detaļa – apkakles izšuvuma fragments un pogcauruma apdare

Krekla PM 355/4 detaļa – apkakles kreisā puse, kurā turpinās apkakles sānu malas izšuvums

Krekla PM 355/4 detaļa – piedurknes daļas izšuvums

Krekla PM 355/4 detaļa – aproces izšuvums un aizdares poga

Krekla PM 355/4 detaļa – piedurknes krokojums pie aproces un aproces izšuvums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 356 E/T-Abl-4						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19./20.gs.mija – 20.gs. 1.puse						
Izgatavošanas vieta:	Nezināms						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	kopējais garums – 91,5 cm platums – 77 cm piedurkņu garums – 47,5 cm piedurkņu platums – 29 cm aproces / manžetes platums un apkārtmērs – 3 x 37 cm apakles augstums – 3 cm apakles platums – 37,5 cm krūšu šķēluma dziļums – 30 cm padušu ķīlis – 6,5 x 6,5 cm uzpleču garums – 17,7 cm uzpleču platums – 8,5 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma – 3 cm						

Muzeja informācija:	Blūze. Sieviešu, linu. Ap kaklu, ap piedurknēm un aprocēm izšūta ar sarkanu diegu. Sadzeltējusi un plankumi. Lins. Iegūta 01.12.1977.
Priekšmeta apraksts:	Vīriešu lina krekls – garš, viengabala bez piešuves, tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem un stāvkraudziņu. Krūšu šķēlums nošūts ar 3 dekoratīvām šuvēm. Krekls apkaklē, krūšu daļā uz t.s. <i>plancītes</i> un blakus dekoratīvajām nošuvēm, kā arī uz aprocēm rotāts ar sarkanu diegu izšuvumiem ar līkloča ornamentiem (ģeometrisku aprocē, florālu apkaklē un kaut ko pa vidu krūšu daļā). Krekla sānos nelieli šķēlumi (4 cm). Krūšu šķēlums aptuveni 30 cm dziļumā, kas rotāta ar t.s. <i>plancīti</i> (platums ~ 2,5 cm). Kopā ar dekoratīvajām nošuvēm (nošūtas arī aptuveni 2,5 cm attālumā no <i>plancītes</i> pa vienai uz katru pusi) un sarkano izšuvumu veido aptuveni 7,5 cm platu krūšu ornamentu. Krekla aizdare zem plancītes krūšu šķēlumā – 2 metāla pogas, kas apvilkta ar audumu (vienai audums nodrupis), piešūtas aptuveni 4,5 cm no kakla izgriezuma un tālāk nākamā vēl 8 cm zemāk. Stāvkaklītes augstums 3 cm, platums - 37,5 cm. Iespējams, arī uz tās bijusi poga, jo vienā (kreisajā) no apkakles pusēm izšūts pogcaurums. Uzpleču garums 17,7 cm, platums – 8,5 cm. Uzpleči rotāti ar nelielu balto diegu izšuvumu – vītā līkloča dubulta līnija uzpleča vidū aptuveni 6 mm platumā, ko ieskauj mašindūriens. Krekla iekšpusē redzams, ka pie apkakles krokojuma neliels iegriezums (1 cm dziļumā). Piedurknes kuplas, pie vīles ar uzplečiem abās pusēs pa 4 mazām ielocēm (neliels krokojums). Savukārt piedurkņu dūrgali ļoti sakrokoti. Piedurkņu aproces izšūtas gar abām garajām malām lauztajā līklocī ar sarkanu diegu. Aizdare – poga ar pogcaurumu. Poga tāda pati – metāla, apvilkta ar audumu. Krekls šūts no balināta lina vienkārtna auduma. Nav nosakāms, vai sieviešu, vai vīriešu. Spriežot pēc pogcauruma apkaklītē, tas ir vīriešu krekls. Saglabāšanās pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes	☐	uzkreklīņš
☒	etnogrāfiskais kreklis	☐	bērnu kreklis
☐	vīriešu	☐	
☐	sieviešu	☐	
☒	citi/nenosakāms	☐	

Kreklu veids pēc izmēra:

☐	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☒	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms / nomazgāts, pelēcīgs	☐	
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☒	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - _____

Krekla apkakle:

☒	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☐	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☒	ir - ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☒	ir	☐	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☒	ir – pie apkakles un aproces
☐	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☒	ir – poga ar pogcaurumu
☐	ir – ir poga ar cilpiņu	☐	cits / nav nosakāms _____

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	balti un krāsaini izšuvumi
☒	ir	☐	citi: _____
☐	<i>balti izšuvumi</i>	☐	
☒	<i>krāsaini izšuvumi</i>	☐	

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	apkakles stūros
☐	<i>sānu / īsās malās</i>	☒	gar visām malām
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>	☐	

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: ar visu piedurknes malu

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Muzeja informācijā kļūdains norādīts kā sieviešu krekls.

Labs piemērs Eiropas modei raksturīgu elementu ienākšanai vīriešu tradicionālā kreklu dizainā: augsta stāvapaklīti, priekšā veidotas vertikālas iešuvuma līnijas un dažkārt arī izšuvums ar sarkanu (un/vai citu krāsu) kokvilnas diegu.

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 356 kopskats – priekšpuse

Krekla PM 356 kopskats - mugurpuse

Krekla PM 356 detaļa – priekšpusēs aizdare

Krekla PM 356 detaļa – krekla krokojums pie apkakles mugurpusē un stāvkrādziņa izšuvums

Krekla PM 356 detaļa – piedurknes un uzpleča savienojums ar ieloču krokojumu piedurknē

Krekla PM 356 detaļa – piedurknes un uzpleča savienojums ar ieloču krokojumu piedurknē kreisajā pusē

Krekla PM 356 detaļa – uzpleša rotājums

Krekla PM 356 detaļa – skats uz uzpleča daļu kreklā kreisajā pusē

Krekla PM 356 detaļa – aproces rotājums un pogcaurums

Krekla PM 356 detaļa – aproces aizdares vieta

Krekla PM 356 detaļa – apkakles rotājuma raksts

Krekla PM 356 detaļa – apkakles rotājuma raksts un pogcauruma apdare

Krekla PM 356 detaļa – apkakles rotājuma raksts un pogcauruma apdare

Krekla PM 356 detaļa – priekšpusē rotājums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 357/1 E/T-Ak-2						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināms						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	kopējais garums – 103 cm muguras garums no apkakles izgriezuma – 101,5 cm platums – 82,5 cm piedurkņu garums – 52,7 cm piedurkņu platums – 29,5 cm aproces / manžetes platums un apkārtmērs – 3 x 36 cm apakles augstums – 13 cm apakles platums tās ārmalā – 36 cm krūšu šķēluma dziļums – 18 cm padušu ķīlis – 9,5 x 10 cm uzpleču garums – 18 cm uzpleču platums – 6,2 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma – 2 cm						

Muzeja informācija:	Vīriešu lina kreklis uz pleciem pie krāgs krokots, izšūts uz pleciem un aprocēm. 54.izmērs. Astoņi tintes plankumi. Iegūts 1977.gada 1.decembrī. Akts Nr.28 No IM Skolu muzeja. Rembates 6.kl.pamatskolas. Īpašniece Ede Šteinis
Priekšmeta apraksts:	Vīriešu lina kreklis (vienkārtnis) – garš viengabala kreklis ar palielu atlokāmu apkakli, ar virsū uzšūtiem uzplečiem, garām un kuplām piedurknēm, kas savilkta dūrgalos. Krekla sānos mazi šķēlumi (6 cm). Aizdares vietā 2 pogcaurumi, domājams, saktas saspraušanai. Krekla apkakle nav bagātīgi rotāta – balto diegu izšuvumā uz tās gar sānu / īsajām malām izšūts aptuveni 1 cm platumā lauztā līkloča rinda. Apkakle veidota no viena auduma gabala, kas pārlocīts uz pusi, izšuvums redzams arī kreisajā pusē (aptuveni 2 cm). Krokojums pie apkakles - stipri savilkts. Krūšu šķēlums nav rotāts. Padusēs ķīļi aptuveni 9,5 x 10 cm lieli. Piedurkņu aprocēs gar garāko malu pie piedurkņu savilkuma rotātas ar nelielu (5 mm platu) balto diegu izšuvumu – vīto līkloču dūrienā. Aizdare ar 1 baltu, no diega veidotu pogu (d=1 cm). Piedurkņu augšējā izveidotas 3 mazas ielocītes (aptuveni 1 cm dziļš) malā pie uzplečiem (tiem abās pusēs). Uzpleči rotāti ar balto diegu dūrienu tikai to vidusdaļā visā to garumā - izšūta viena rinda ar baltajiem diegiem vīto līkloču dūrienā, izšūjot kvadrātu rindu. Saglabāšanās pakāpe – laba, vienā padusē dzeltenbrūns pleķis.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes	☐	uzkreklīņš
☒	etnogrāfiskais kreklis	☐	bērnu kreklis
☐	☒ vīriešu	☐	
☐	sieviešu	☐	
☐	citi/nenosakāms: _____	☐	

Kreklu veids pēc izmēra:

☐	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☒	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☐	balināts	☐	nebalināts
☒	nenosakāms / nomazgāts, pelēcīgs	☐	
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☒	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - _____

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☐	ir - ar pogu
☒	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☒	ir	☐	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☒	ir – pie apkakles un aproces
☐	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☒	ir – ir poga ar cilpiņu	☐	cits / nav nosakāms _____

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	balti un krāsaini izšuvumi
☒	ir	☐	citi: _____
☒	<i>balti izšuvumi</i>		
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>		

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	apkakles stūros
☒	<i>sānu / īsās malās</i>	☐	gar visām malām
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>		

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: ar visu piedurknes malu

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 357/1 kopskats – priekšpuse

Krekla PM 357/1 kopskats – mugurpuse

Krekla PM 357/1 detaļa – priekšpuse ar iegriezumu un atlokāmo apkakli

Krekla PM 357/1 detaļa – aproces izšuvums un aizdares poga

Krekla PM 357/1 detaļa – aproces izšuvums un aizdares cilpiņa

Krekla PM 357/1 detaļa – aproces izšuvums

Krekla PM 357/1 detaļa – uzpleča izšuvums

Krekla PM 357/1 detaļa – piedurknes krokojums ar ielocēm pie uzpleča

Krekla PM 357/1 detaļa – uzpleča daļas izšuvuma raksts

Krekla PM 357/1 detaļa - skats uz uzpleča dju krekla kreisajā pusē

Krekla PM 357/1 detaļa – apkakles izšuvums apkakles redzamajā daļā

Krekla PM 357/1 detaļa – atlokāmā apkakle ar ornamenta turpinājumu apkakles kreisajā pusē

Krekla PM 357/1 detaļa – apkakles izšuvuma raksts

Krekla PM 357/1 detaļa – krekla krokojuma veids pie apkakles

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 357/2 E/T-Ak-2						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināms						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	kopējais garums – ~91 cm garums no kakla griezuma līnijas – 87 cm priekšpusē, 88 cm aizmugurē platums – 77 cm piedurkņu garums – 53,5 cm piedurkņu platums – 25 cm aprocis / manžetes platums un apkārtmērs – 3,5 x 37 cm						

	apakles augstums – 6 cm augstākajā vietā un ~2,5 cm pogcaurumu daļā apakles platums – 37 cm pie apkakles izgriezuma līnijas un 30,5 cm augšmalā krūšu šķēluma dziļums – ~22 cm padušu ķīlis – 7,2 x 7,7 cm uzpleču garums – 14,3 cm uzpleču platums – 7,5 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma – 2,5 cm
Muzeja informācija:	Vīriešu balts lina krekls ar izšūtu priekšpusi. 56.izmērs Vienpadsmit tumši brūni plankumi. Iegūts 1977.gada 1.decembrī. Akts Nr.28 no Paulīnes Lauzumas.
Priekšmeta apraksts:	Vīriešu krekls no lina (vienkārtnis). Tunikveida ar virsū uzšūtiem uzplečiem, garais, viengabala bez piešuves, ar paaugstinātu stāvkrādziņu ar L veida loku abās krādziņas pusēs (vai arī tā ir neliela atlokāma krādziņa, taču, krekla apskates brīdī, nav novērots, ka krādziņa izmantota atlokam), kas atsevišķi piešūts no cita, smalkāka lina auduma; aizdarē – divi pogcaurumi (domājams saktas saspraušanai). Krūšu šķēlums ar t.s. <i>plancīti</i> (~ 2 cm platumā un 30 cm garumā), kam abās pusēs 2 cm attālumā izveidotas nošuves, veidojot kopā 6 cm dekoratīvu rotājumu krekla priekšpusē. Plancīte pa vidu nošūta ar baltiem diegiem vītā līkloča dūrienā. Krekla sānos nelieli šķēlumi (6 cm). Uzpleču garums nedaudz lielāks par 14 cm (14 – 14,5 cm), platums – 7 - 7,5 cm, pie apkakles krokojuma - 2,5 cm. Uzpleči nerotāti Krekla iekšpusē redzams, ka pie apkakles krokojuma neliels iegriezums (5,5 cm dziļumā). Piedurknes kuplas, pie vīles ar uzplečiem abās pusēs pa 3 mazām ielocēm (neliels krokojums, aptuveni 5-7 mm dziļumā). Savukārt piedurkņu dūrgali ļoti sakrokoti. Piedurkņu aproces nerotātas. Aizdare – poga ar pogcaurumu. Poga metāla, apvilta ar audumu. Krekls šūts no viegli balināta lina vienkārtna auduma, apkakle no smalkāka – vairāk balināta lina auduma. Saglabāšanās pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes		
☒	etnogrāfiskais kreklis		
	☒ vīriešu	☐	uzkreklīņš
	☐ sievietes	☐	bērnu kreklis
	☐ citi/nenosakāms	☐	

Kreklu veids pēc izmēra:

☐	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☒	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms / nomazgāts, pelēcīgs		
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☒	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - _____

Krekla apkakle:

☒	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☐	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☐	ir - ar pogu
☒	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☒	ir	☐	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☒	ir – pie apkakles un aproces
☐	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☒	ir – ir poga ar cilpiņu	☐	cits / nav nosakāms _____

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	
☒	ir	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☒	<i>balti izšuvumi</i>	☐	<i>citi: _____</i>
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>	☐	

Krekla rotājumu vietas:

☐	rotāta apkakle	☐	apkakles stūros
☐	<i>sānu / īsās malās</i>	☐	gar visām malām
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>	☐	

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: ar visu piedurknes malu

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 357/2 kopskats

Krekla PM 357/2 detaļa – apkakles daļa priekšpusē

Krekla PM 357/2 detaļa – krekla priekšpuse ar iegriezumu un nošuvēm

Krekla PM 357/2 detaļa – krekla priekšpuse ar iegriezumu un nošuvēm un plencītes izšuvuma raksts

Krekla PM 357/2 detaļa – krekla aizdare

Krekla PM 357/2 detaļa – piedurknes

Krekla PM 357/2 detaļa – piedurknes krokojums pie aproces

Krekla PM 357/2 detaļa – krekla aproces poga

Krekla PM 357/2 detaļa – krekla aizdare piedurknē ar cilpiņu

Krekla PM 357/2 detaļa – piedurknes krokojums ar ielocēm pie uzpleča daļas

Krekla PM 357/2 detaļa – krkela uzpleča vienkāršais izšuvums ar pamatdūrienu uzpleča vidū

Krekla PM 357/2 detaļa – skats uz uzpleča datuļu kreisajā pusē

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 357/3 E/T-Ak-6						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināms						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	garums no kakla griezuma līnijas – 105,5 cm priekšpusē un 109 cm aizmugurē platums – 81 cm piedurkņu garums – 57,5 cm piedurkņu platums – 32 cm aproces / manžetes platums un apkārtmērs – 2,8 x 36 cm apakles augstums – 15 cm apakles platums – 37 cm						

	krūšu šķēluma dziļums – ~23 cm padušu ķīlis –8,5 x 9 cm uzpleču garums – 19 cm uzpleču platums – 7 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma – 1,7 cm
Muzeja informācija:	Vīriešu lina kreklis, balts ap krāgu sakrokots, uz pleciem un aprocēm izšūts. 54.izmērs. Sadzeltējis. Iegūts 1977.gada 1.decembrī. Akts Nr.28
Priekšmeta apraksts:	Vīriešu kreklis no lina (vienkārtnis). Tunikveida ar virsū uzšūtiem uzplečiem, garais, viengabala bez piešuves, ar atsevišķi piešūtu atlokāmu apkakli no kokvilnas; aizdarē – divi pogcaurumi (domājams saktas saspraušanai). Apkake rotāta gar īsākajām (sānu) malām ar vienu joslu – vienā rindā spodrdūrienā izšūtu zvaigznīšu rindu. Krūšu šķēlums - parastais iegriezums, aptuveni 23 cm dziļš, nerotāts. Krekla sānos nelieli šķēlumi (7 cm). Padusēs ķīļi (8,5 x 9 cm). Uzpleči – viršu šūti. To garums 19 cm, platums – 7 cm, pie apkakles krokojuma – nepilni 2 cm. Uzpleči rotāti ar balto diegu izšuvumu: gar uzpleča garajām malām viena līnija vītā līkloča dūrienā, bet pa vidu ar šo pašu dūrienu izšūts lauztais līklocis aptuveni 1 cm platumā visa uzpleča garumā. Krekla iekšpusē redzams, ka pie apkakles krokojuma neliels iegriezums (bijis aptuveni 3,5 cm dziļumā, taču 1,5 cm sašūti kopā un palicis redzams ~ 2 cm dziļš iegriezums). Piedurknes kuplas, pie vīles ar uzplečiem abās pusēs pa 4 nelielām ielocēm (neliels krokojums, aptuveni 1 cm dziļumā), kopumā katrā no pusēm – 4 cm līnijā. Piedurkņu dūrgali ļoti sakrokoti. Aproce piešūta, neliela (2,5 cm augsta), rotāta ar vītā līkloča dūrienā izšūtu trīsstūru rindu krokojuma malā. Savukārt aproces ārējā mala noslēgta ar vienlaidus mezgliņu izšuvumu. Aizdarei poga (d=1 cm) ar cilpiņu. Poga veidota no diega. Kreklis šūts no viegli balināta lina vienkārtna auduma, apkake no baltas kokvilnas. Saglabāšanās pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes		
☒	etnogrāfiskais kreklis		
	☒ vīriešu	☐	uzkreklīņš
	☐ sievietes	☐	bērnu kreklis
	☐ citi/nenosakāms	☐	

Kreklu veids pēc izmēra:

☐	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☒	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms / nomazgāts, pelēcīgs		
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☒	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - _____

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☐	ir - ar pogu
☒	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☒	ir	☐	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☒	ir – pie apkakles un aproces
☐	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☒	ir – poga ar cilpiņu	☐	cits / nav nosakāms _____

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	
☒	ir	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☒	<i>balti izšuvumi</i>	☐	<i>citi: _____</i>
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>	☐	

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	<i>apkakles stūros</i>
☒	<i>sānu / īsās malās</i>	☐	<i>gar visām malām</i>
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>	☐	

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: ar visu piedurknes malu

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 357/3 kopskats- krekla priekšpuse

Krekla PM 357/3 kopskats- krekla mugurpuse

Krekla PM 357/3 detaļa – priekšpusē aizdare un krūšu iegriezums

Krekla PM 357/3 detaļa – apkakles aizdares pogcaurums un krekla krokojums pie apkakles

Krekla PM 357/3 detaļa – aproces rotājums ar aizdares poga

Krekla PM 357/3 detaļa – aproces rotājums un aizdares diegu cilpiņa

Krekla PM 357/3 detaļa – aproces izšuvums

Krekla PM 357/3 detaļa – aproces malas noslēgums ar mezgliņu izšuvumu

Krekla PM 357/3 detaļa – piedurknes krokojums ar ielocēm pie uzpleča daļas

Krekla PM 357/3 detaļa – uzpleča rotājums

Krekla PM 357/3 detaļa – skats uz uzpleča daļu kreisajā pusē

Krekla PM 357/3 detaļa – uzpleča rotājuma raksts uzpleča vidus daļā

Krekla PM 357/3 detaļa – uzpleča rotājuma raksts gar uzpleča malu

Krekla PM 357/3 detaļa – apkakles rotājuma raksts

Krekla PM 357/3 detaļa – krekla krokojums pie apkakles

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 357/4 E/T-Ak-7						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināms						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	garums no kakla griezuma līnijas – 105,5 cm priekšpusē un 101 cm aizmugurē platums – 84,5 cm piedurkņu garums – 55 cm piedurkņu platums – 29,5 cm aproces / manžetes platums un apkārtmērs – 4 x 36 cm apkakles augstums – 16 cm apkakles platums – 38 cm						

	krūšu šķēluma dziļums – 20,5 cm padušu ķīlis – 8 x 8 cm uzpleču garums – 20 cm uzpleču platums – 7,5 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma – 3,5 cm
Muzeja informācija:	Vīriešu krekls lina balts ap krāku sakrokots, uz pleciem un piedurknēm izšūts. 56.izmērs Sadzeltējis Iegūts 1977.gada 1.decembrī. Akts Nr.28 no Paulīnes Lauzumas.
Priekšmeta apraksts:	Vīriešu krekls no lina (vienkārtnis). Tunikveida ar virsū uzšūtiem uzplečiem, garais, viengabala bez piešuves, ar atsevišķi piešūtu atlokāmu apkakli no kokvilnas; aizdarē – divi pogcaurumi (domājams saktas saspraušanai). Krekla rotāšanai izmantots baltais diegs. Apkake rotāta gar īsākajām (sānu) malām ar vienu šauru raksta joslu (lauztais līklocis). Veidojot apkakli (pārlokot audumu uz pusēm), izšuvums redzams arī apkakles kreisajā pusē aptuveni 3 cm garumā. Krūšu šķēlums - parastais iegriezums, aptuveni 20,5 cm dziļš, nerotāts. Krekla sānos nelieli šķēlumi (6,5 cm). Padusēs ķīļi (8 x 8 cm). Uzpleči – virsū šūti. To garums 20 cm, platums – 7,5 cm, pie apkakles krokojuma – aptuveni 3,5 cm. Uzpleči rotāti ar balto diegu izšuvumu: gar uzpleča garajām malām viena līnija izšūtas dubultās vārpas raksta joslas, bet pa vidu aptuveni 1,2 cm platumā visa uzpleča garumā akas vai guļus krusta zīmju josla. Krekla iekšpusē redzams, ka pie apkakles krokojuma neliels iegriezums (aptuveni 3,8 cm dziļumā). Piedurknes kuplas, pie vīles ar uzplečiem abās pusēs pa 4 nelielām ielocēm: pirmā ieloce, sākot no uzpleča līnijas, un uz katru sānu vēl pa 3 ielocēm, kas kopumā katrā no pusēm veido aptuveni 3 cm lielu piedurknes krokojumu precu daļā. Piedurkņu dūrgali ļoti sakrokoti. Aproce piešūta (~4 cm augsta), rotāta ar vītā līkloča dūrienā izšūtu trīsstūru rindu krokojuma malā (~ 1 cm platumā). Aizdarei poga (d=1 cm) ar cilpiņu. Poga veidota no diega. Krekls šūts no viegli balināta lina vienkārtna auduma, apkake no baltas kokvilnas. Saglabāšanās pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes	☐	uzkreklīņš
☒	etnogrāfiskais kreklis	☐	bērnu kreklis
☐	☒ vīriešu	☐	
☐	sieviešu	☐	
☐	citi/nenosakāms	☐	

Kreklu veids pēc izmēra:

☐	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☒	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms / nomazgāts, pelēcīgs		
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☒	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - _____

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☐	ir - ar pogu
☒	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☒	ir	☐	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☒	ir – pie apkakles un aproces
☐	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☒	ir – poga ar cilpiņu	☐	cits / nav nosakāms _____

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	
☒	ir	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☒	<i>balti izšuvumi</i>	☐	<i>citi: _____</i>
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>	☐	

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	<i>apkakles stūros</i>
☒	<i>sānu / īsās malās</i>	☐	<i>gar visām malām</i>
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>	☐	

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: ar visu piedurknes malu

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 357/4 kopskats – krekla priekšpuse

Krekla PM 357/4 kopskats – krekla mugurpuse

Krekla PM 357/4 detaļa – priekšpusē aizdare ar krūšu iegriezumu un atlokāmo apkakli

Krekla PM 357/4 detaļa – aproces rotājums ar aizdares pogu

Krekla PM 357/4 detaļa – aproces rotājums ar aizdares diegu cilpu

Krekla PM 357/4 detaļa – aproces rotājums

Krekla PM 357/4 detaļa – krekla krokojums pie apkakles un krekla aizdares pogcaurums

Krekla PM 357/4 detaļa – apkakles rotājuma raksts apkakles kreisajā pusē

Krekla PM 357/4 detaļa – apkakles rotājuma raksts

Krekla PM 357/4 detaļa – krekla uzpleča un piedurknes savienojum vieta

Krekla PM 357/4 detaļa – piedurknes krokojums ar ielocēm pie uzpleča vīles

Krekla PM 357/4 detaļa – uzpleča rotājuma raksts uzpleča sānos

Krekla PM 357/4 detaļa – uzpleča rotājuma raksts uzpleča vidū

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 357/5 E/T-Ak-5						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināms						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	garums no kakla griezuma līnijas – 81 cm priekšpusē un 84,5 cm aizmugurē platums – 67,5 cm piedurkņu garums – 49 cm piedurkņu platums – 28 cm aproces / manžetes platums un apkārtmērs – 5 x 34 cm apkakles augstums – 3,2 cm apkakles platums – 37 cm						

	krūšu šķēluma dziļums – 27 cm padušu ķīlis – 9,5 x 10 cm uzpleču garums – 17 cm uzpleču platums – 6 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma – 2 cm
Muzeja informācija:	Vīriešu lina kreklis balts, ap krāgu sakrokots, balts izšuvums. 56.izmērs Pie apakšmalas caurums 5 cm legūts 1977.gada 1.decembrī. Akts Nr.28
Priekšmeta apraksts:	Vīriešu kreklis no lina (vienkārtnis). Tunikveida ar virsū uzšūtiem uzplečiem, garais, viengabala bez piešuves, ar stāvapakli. Krūšu šķēlums vidū (27 cm dziļš), nošūts ar paplatu t.s. planciņu (36 cm gara, 8,5 cm plata). Aizdare kopumā līdzinās krievu krekla aizdarei: viena poga aizdarei ar pogcaurumu stāvkrādziņā, otra mazliet sānus pie krekla apgakles izgriezuma (pogcaurums <i>planciņā</i>). Krekla priekšpuse un krādziņa nerotāti. Apkakles platums 37 cm (priekšpusē apkakle piešūta 2 cm no tās malas 6 cm platumā). Uzpleči – virsū šūti. To garums 17 cm, platums – 6 cm, pie apkakles krokojuma – aptuveni 2 cm. Uzpleči rotāti ar balto diegu izšuvumu vītā līkloča dūrienā izšujot šauru viļņotu līniju gar uzpleča garajām malām, bet pa vidu – ar 4 līniju palīdzību veido akas vai guļus krusta zīmju josla. Piedurknes kuplas, pie vīles ar uzplečiem abās pusēs pa 4 nelielām ielocēm: pirmā ieloce, sākot no uzpleča līnijas, un uz katru sānu vēl pa 3 ielocēm, kas kopumā katrā no pusēm veido aptuveni 3 cm lielu piedurknes krokojumu precu daļā. Piedurkņu dūrgali ļoti sakrokoti. Aproce piešūta (~5 cm augsta), rotāta ar vītā līkloča dūrienā veidotiem izšuvumu 4 rindās, veidojot trīsstūru rindu aproces malā pie krokojuma (~ 1 cm platumā), un ar etnogrāfiskā līkloča 2 rindām aproces vidū veidojot izšuvumu ~ 5mm platumā. Abus izšuvumus iekļauj viena pamatdūrienā izšūta līnija rakstu joslas abās pusēs, savukārt aproces ārējā mala noslēdzas ar 2 rindu izšuvumu pamatdūrienā (kopā 2 mm plata izšuvuma josla). Aizdarēm izmantotās pogas – rūpnieciski ražotas, apvilktas ar baltu audumu. Krekla sānos nelieli šķēlumi (5,5 cm). Padusēs ķīļi (9,5 x 10,5 cm). Krekls šūts no balināta lina vienkārtna auduma. Saglabāšanās pakāpe – vidēji laba; krekla priekšā un aizmugurē lieli brūni pleķi, vienai piedurknes aprocei caurumi.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes		
☒	etnogrāfiskais kreklis		
	☒ vīriešu	☐	uzkreklīņš
	☐ sievietes	☐	bērnu kreklis
	☐ citi/nenosakāms		

Kreklu veids pēc izmēra:

☐	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☒	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms / nomazgāts, pelēcīgs		
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____		

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☒	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - _____

Krekla apkakle:

☒	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☐	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☒	ir - ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☒	ir	☐	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☒	ir – pie apkakles un aproces
☐	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☒	ir – poga ar cilpiņu	☐	cits / nav nosakāms _____

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	
☒	ir	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☐	<i>balti izšuvumi</i>	☐	<i>citi: _____</i>
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>		

Krekla rotājumu vietas:

☐	rotāta apkakle	☐	<i>apkakles stūros</i>
☐	<i>sānu / īsās malās</i>	☐	<i>gar visām malām</i>
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>		

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: ar visu piedurknes malu

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 357/5 kopskats – priekšpuse

Krekla PM 357/5 kopskats – mugurpuse

Krekla PM 357/5 detaļa – priekšpusē aizdare

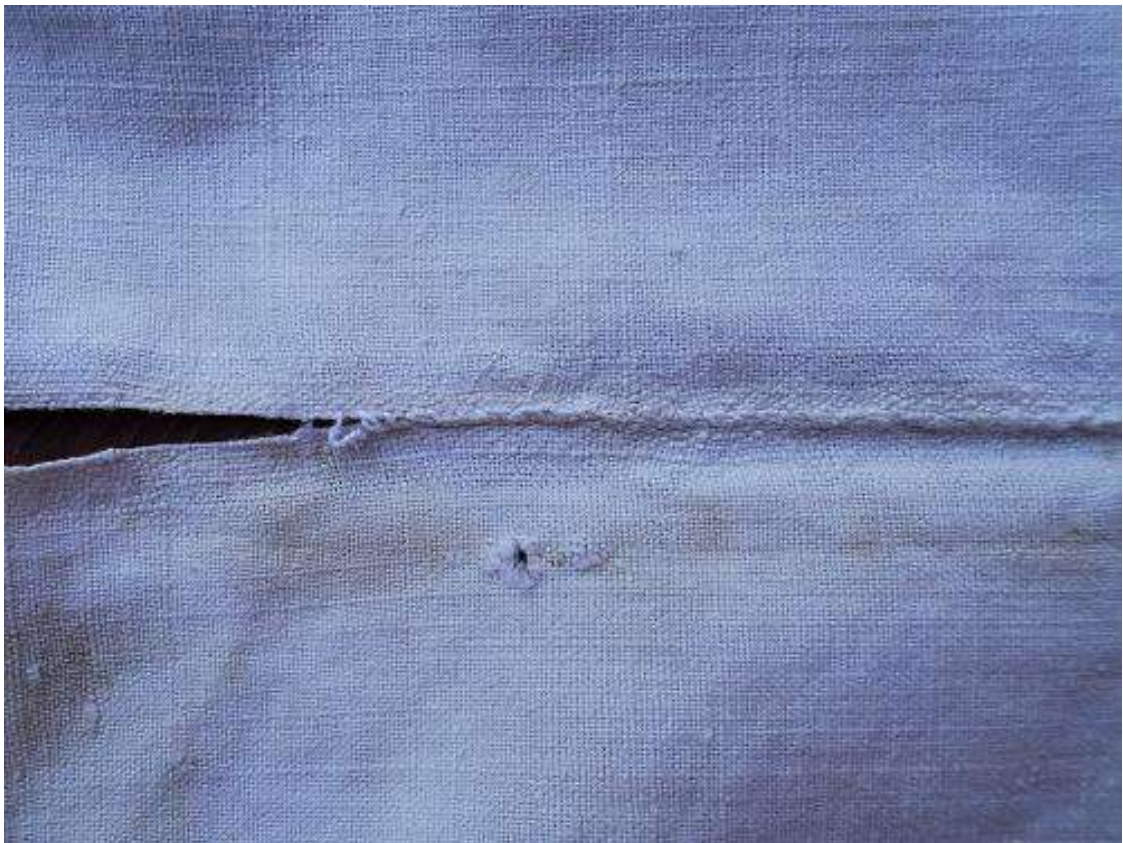

Krekla PM 357/5 detaļa – priekšpusē aizdare

Krekla PM 357/5 detaļa – krekla krokojums pie apkakles mugurpusē

Krekla PM 357/5 detaļa – krekla vīle pie sānu "skēlumiem no kreisās puses

Krekla PM 357/5 detaļa – aproces izšuvums un aizdares diegu cilpa

Krekla PM 357/5 detaļa – aproces izšuvums un aizdares poga

Krekla PM 357/5 detaļa – aproces izšuvums

Krekla PM 357/5 detaļa – aproces izšuvums

Krekla PM 357/5 detaļa – krekla uzplecis

Krekla PM 357/5 detaļa – piedurknes krokojums ar ielocēm pie uzpleča vīles

Krekla PM 357/5 detaļa – uzpleča rotājuma raksts uzplača sānu malās

Krekla PM 357/5 detaļa – uzpleča rotājuma raksts upleča vidus daļā

Krekla PM 357/5 detaļa – skats uz upleča daļu kreisajā pusē

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI**

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 357/6 E/T-Ak-9						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gs.beigas - 20.gs. sākums						
Izgatavošanas vieta:	Nezināms						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	garums no kakla griezuma līnijas – 94 cm priekšpusē un 94 cm aizmugurē platums – 76 cm piedurkņu garums – 54,5 cm piedurkņu platums – 28,5 cm aproces / manžetes garums un apkārtmērs – 4 x 38 cm apakles augstums – 9 cm apakles platums – 39,2 cm						

	krūšu šķēluma dziļums – 22 cm padušu ķīlis – 8 x 8 cm uzpleču garums – 16,5 cm uzpleču platums – 6,5 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma – 4 cm
Muzeja informācija:	Vīriešu balts lina kreklis, ap krāgu sakrokots. 56.izmērs Daudz plankumu, labā aprobe saplīsusi. Iegūts 1977.gada 1.decembrī. Akts Nr.28
Priekšmeta apraksts:	Vīriešu kreklis no lina (vienkārtnis). Tunikveida ar virsū uzšūtiem uzplečiem, gais, viengabala bez piešuves, ar atlokāmu apkaklīti. Krūšu šķēlums vidū parastais (iegriezums 22 cm dziļš), nerotāta. Šķēluma galā (dziļumā) ar diegiem sadieltas abas šķēluma malas. Krekla apkakle piešūta, aizdares vietā abās makā izšūti pogcaurumi (domājams saktas saspaušanai). Apkakle 9 x 39,2 cm, rotāta gar sāna (īsākajām) malām ar balto diegu izšuvumu, vītā līkloča dūrienā izšūjot trīsstūru rindu joslu (~ 7 mm plata). Uzpleči – virsū šūti. To garums 16,5 cm, platums – 6,5 cm, pie apkakles krokojuma – aptuveni 4 cm. Uzpleči rotāti ar balto diegu izšuvumu vītā līkloča dūrienā, izšūjot šauru viļņotu joslu gar uzpleča garajām malām, veidojot akas vai guļus krusta zīmju josla, bet pa vidu – četrstūru joslu. Krekla kreisajā pusē uzpleču daļā pie kakla līnijas (krokojuma) audumā iegriezums (apstrādāts) trīsstūra veidā (aptuveni 5,5 x 3 cm liels). Piedurknes kuplas, pie vīles ar uzplečiem abās pusēs pa 3 nelielām ielocēm: pirmā ieloce, sākot no uzpleča līnijas, un uz katru sānu vēl pa 2 ielocēm, kas kopumā katrā no pusēm veido aptuveni 2 cm lielu piedurknes krokojumu precu daļā. Piedurkņu dūrgali ļoti sakrokoti. Aprobe piešūta (~4 cm augsta), rotāta ar vītā līkloča dūrienā veidota lauztā līkloča ornamenta rindu (aproces malā pie krokojuma ~ 5 mm platumā). Aproces ārējā mala noslēdzas ar 2 rindu izšuvumu pamatdūrienā (kopā 2 mm plata izšuvuma josla). Aizdarei izmantotas no diega veidotas pogas un cilpiņas. Padusēs ķīļi (8 x 8 cm). Kreklis šūts no lina vienkārtna auduma (nav saprotams, nebalināts un nomazgāts vai mazliet balināts). Saglabāšanās pakāpe – vidēji laba; krekla priekšā un aizmugurē lieli tintes pleķi, bojāta labās rokas aprobe.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes		
☒	etnogrāfiskais kreklis		
	☒ vīriešu	☐	uzkreklīņš
	☐ sievietes	☐	bērnu kreklis
	☐ citi/nenosakāms	☐	

Kreklu veids pēc izmēra:

☐	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☒	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☐	balināts	☐	nebalināts
☒	nenosakāms / nomazgāts, pelēcīgs		
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☒	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - _____

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☐	ir - ar pogu
☒	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☒	ir	☐	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☒	ir – pie apkakles un aproces
☐	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☒	ir – poga ar cilpiņu	☐	cits / nav nosakāms _____

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	
☒	ir	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☒	<i>balti izšuvumi</i>	☐	<i>citi: _____</i>
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>	☐	

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	<i>apkakles stūros</i>
☒	<i>sānu / īsās malās</i>	☐	<i>gar visām malām</i>
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>	☐	

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: ar visu piedurknes malu

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Pēc latviešu apģērba vēstures pētnieces Ievas Pīgoznes domām šis ir viens no krekliem, kurš, ja vīriešu kreklu darināšana tiktu padziļināti pētīta, būtu vērtīgs papildus izpētei.

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 357/6 kopskats – krekla priekšpuse

Krekla PM 357/6 kopskats – krekla mugurpuse

Krekla PM 357/6 detaļa – krekla aizdare priekšpusē un krūšu iegriezums

Krekla PM 357/6 detaļa – krekla apkakles skats no mugurpuses valkāšanas brīdī

Krekla PM 357/6 detaļa – krekla aizdare priekšpusē, krekla krokojums pie apkakles un apkakles rotājuma turpinājums tās kreisajā (neredzamajā) pusē

Krekla PM 357/6 detaļa – krekla krūšu iegriezuma apdares noslēgums

Krekla PM 357/6 detaļa – krekla uzplecis

Krekla PM 357/6 detaļa – piedurknes krokojumu ieloču veidā pie uzpleča vīles

Krekla PM 357/6 detaļa – piedurknes krokojums ieloču veidā pie uzpleča vīles

Krekla PM 357/6 detaļa – uzpleča rotājuma raksts uzpleča sānu malās

Krekla PM 357/6 detaļa – uzpleča rotājuma raksts uzpleča vidus daļā

Krekla PM 357/6 detaļa – skats uzpleča daļā krekla kreisajā pusē

Krekla PM 357/6 detaļa – aproces rotājums un poga aizdarei

Krekla PM 357/6 detaļa – aproces rotājuma raksts pie piedurknes krokojuma malas

Krekla PM 357/6 detaļa – aproces rotājuma raksts (pamatsdūrienu šuvums) pie aproces ārmalas

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 517 E/T-Abl-5						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls Dienvidkurzemes tipa krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināms						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	kopējais garums – 56,5 cm platums (zem padusēm) – 58,5 cm piedurkņu garums – 42,5 cm piedurkņu platums – 22 cm aproces / manžetes garums un apkārtmērs – 6 x 21 cm apakles augstums – 7 cm apakles platums – 42,5 cm krūšu šķēluma dziļums – 13 cm padušu ķīlis – 6 x 7 cm						

Muzeja informācija:	Rucavas novada tautiskā blūze. Balta lina ar sarkanu izšuvumu. 55x56 cm; rokas 48x22 cm Iegūts 12.02.1982 no E.Štālas
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu lina īsais kreklis (blūze) no pabieza lina auduma (vienkārtnis) ar apakšmalā ievilkto gumiju. Rotāts ar sarkana diega izšuvumu krustdūrienā – apkakle, krūšu šķēlums, piedurknes uzpleču daļa un aproces. Krūšu izgriezums parasts iegriezums (apstrādāts, aptuveni 13 cm dziļš). Izšuvums gar sānu malām it kā 2 rindā (viena pārtraukta, otra nepārtraukta ar nelielu trijstūru joslas izšuvumu. Šķēluma nobeigumā (apakšā) nepārtrauktās līnijas izšuvums saiet kopā, vidū veidojot rozetes / saules ornamentu, virs kuras stūros divi krustu kvadrāti. Krekla apkakle izšūta arī krustdūrienā aptuveni 3 cm platumā (1,5 cm no apkakles ārējās malas). Aizdare pie apkakles nav skaidra – vistīcāmāk bijusi poga ar cilpiņu (nav saglabājušās). Aproce izšūta krustdūrienā praktiski visā tās platumā atstājot nerotātas aproces malas aptuveni 5 mm platumā. Aizdare – 2 pogas (rūpnieciski ražotas – perlamutra gliemezis vai plastmasa) ar cilpiņām. Plecu daļā uzpleču nav, taču krekla uzpleču daļa kopā ar piedurknes augšmalu bagātīgi rotāti ar izšuvumu krustdūrienā (kopīgais izšuvuma garums aptuveni 27 cm, t.sk. ~18 cm uzpleča daļā; platums aptuveni 20 cm pamatraksts uzpleča daļā). Padusēs iešūti ķīļi – 6 x 6 cm lieli. Saglabāšanās pakāpe – pietiekami laba.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes		
☒	etnogrāfiskais kreklis		
	☐	vīriešu	☐
	☒	sieviešu	☐
	☐	citi/nenosakāms: _____	☐
			uzkreklīņš
			bērnu kreklis

Kreklu veids pēc izmēra:

☒	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☐	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms		
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☒	tunikveida bez uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - <i>trapeceveida kreklis</i>

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☐	ir - ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☒	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☐	ir	☒	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☐	ir – pie apkakles un aproces
☒	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vaļēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☒	ir – poga ar cilpiņu	☐	cits / nav nosakāms _____

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	
☒	ir	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☐	<i>balti izšuvumi</i>	☐	<i>citi: _____</i>
☒	<i>krāsaini izšuvumi</i>		

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	apkakles stūros
☐	<i>sānu / īsās malās</i>	☒	gar visām malām
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>		

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: _____

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 517 kopskats – krekla priekšpuse

Krekla PM 517 kopskats – krekla mugurpuse

Krekla PM 517 detaļas – priekšpuses izgriezums un apkakle

Krekla PM 517 detaļa – apkakles izšuvums

Krekla PM 517 detaļa – krūšu iegriezuma izšuvums

Krekla PM 517 detaļa – krūšu iegriezuma izšuvuma nobeigums

Krekla PM 517 detaļa – krekla piedurknes izšuvums

Krekla PM 517 detaļa – apakšmalas nobeigums

Krekla PM 517 detaļa – apakšmalas nobeigums kreisajā pusē

Krekla PM 517 detaļa – aproces aizdare

Krekla PM 517 detaļa – aproces izšuvums

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI**

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1018 E/T-Abl-6						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls Dienvidkurzemes tipa krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināms						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	kopējais garums – 55,5 cm platums (zem padusēm) – 67 cm piedurkņu garums – 59 cm piedurkņu platums – 27,5 cm aproces / manžetes garums un apkārtmērs – 3 x 21 cm apakles augstums – 9,5 cm apakles platums – 34,5 cm krūšu šķēluma dziļums – 22 cm padušu ķīlis – 12 x 12,5 cm						
Muzeja informācija:	Tautiska balta lina blūze ar izšuvumu sarkanā krāsā. Iegūts 14.10.2000 no A.Neretnieces.						

Priekšmeta apraksts:	Sieviešu lina īsais krekls (blūze) no lina auduma (vienkārtnis). Rotāts ar sarkana diega izšuvumu krustdūrienā – apkakle, krūšu šķēlums, piedurknes uzpleču daļa un aproces. Krūšu izgriezums - parasts iegriezums (aptuveni 22 cm dziļš). Rotāts ar lauztā līkloča joslām gar iegriezuma malām, kā arī ar cilpu dūrienu (gar izgriezuma malām). Krekla apkakle izšūta arī krustdūrienā aptuveni 2 cm platumā (aptuveni 1 cm no apkakles ārējās malas), veidojot līkloču florālu (rožu) rakstu. Apkakles aizdari precīzi noteikt nevar, iespējams, tā bijusi poga ar cilpiņu, jo iestrādāta pogcauruma nav. Aproce izšūta krustdūrienā praktiski visā tās platumā atstājot nerotātas aproces malas. Ornamentā izšūti sirds motīvi, kurus atdara šķērsus izvietoti krusti. Aizdare – metāla spiedpogas dzeltena metāla krāsā. Plecu daļā uzpleču nav. Izrakstītais rotājums krekla uzpleču daļā aptuveni 3 cm liels. Galvenokārt izrakstīta krekla piedurkne (~26 cm) tradicionālā Rucavas krekla kompozīcijas rakstā. Padusēs iešūti ķīļi – 12 x 12,5 cm lieli. Saglabāšanās pakāpe – pietiekami laba.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes	☐	uzkreklīņš
☒	etnogrāfiskais kreklis	☐	bērnu kreklis
☐	vīriešu	☐	
☒	sieviešu	☐	
☐	citi/nenosakāms: _____	☐	

Kreklu veids pēc izmēra:

☒	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☐	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms	☐	
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☒	tunikveida bez uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - <i>trapeceveida kreklis</i>

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☐	ir - ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☒	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☐	ir	☒	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☐	ir – pie apkakles un aproces
☒	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☐	ir – poga ar cilpiņu	☒	cits / <i>metāla spiedpogas</i>

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	
☒	ir	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☐	<i>balti izšuvumi</i>	☐	<i>citi: _____</i>
☒	<i>krāsaini izšuvumi</i>		

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	apkakles stūros
☐	<i>sānu / īsās malās</i>	☒	gar visām malām
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>		

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: **rotāta visa aprobe**

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 1018 kopskats – krekla priekšpuse

Krekla PM 1018 kopskats – krekla mugurpuse

Krekla PM 1018 detaļa – krekla priekšpusē aizdare

Krekla PM 1018 detaļa – krekla apkakle mufurpusē

Krekla PM 1018 detaļa – krekla priekšpuses aizdare un krūšu šķēlums

Krekla PM 1018 detaļa – krūšu šķēluma izšuvums no labās un kreisās puses

Krekla PM 1018 detaļa – krekla piedurknes rotājums

Krekla PM 1018 detaļa – krokojums pie krekla apkakles

Krekla PM 1018 detaļa – krekla aprobe un piedurknes aizdare

Krekla PM 1018 detaļa – krekla aprobe un piedurknes aizdare no kreisās puses

Krekla PM 1018 detaļa – apkakles rotājums

Krekla PM 1018 detaļa – apkakles rotājuma fragments

Krekla PM 1018 detaļa – apkakles rotājuma fragments

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1019 E/T-Abl-7						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls Sieviešu krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19gs. beigas - 20.gs sākums.						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē ?						
Autors / izgatavotājs:	Ede Šteina						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	kopējais garums – 61 cm platums (zem padusēm) – 84,5 cm piedurkņu garums – 49,5 cm piedurkņu platums – 28,5 cm aproces / manžetes garums un apkārtmērs – 4 x 17 cm apakles augstums – 4 cm						

	apakles platums – 34,8 cm krūšu šķēluma dziļums – 21 cm padušu ķīlis – 8 x 8,5 cm uzpleču garums – 17,5 cm uzpleču platums – 17,3 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma – 4,3 cm
Muzeja informācija:	Balta lina blūze ar izšuvumu uz pleciem un piedurknēm – aprocēm. Apstrādāti caurumiņi saktai. Audusi Ede Šteina. Iegūts 28.09.2000 no P.Lauzumas, akts Nr.13 no 03.11.2000 Ieplēsta mugurā un uz pleca.
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu lina īsais krekls (blūze) no lina auduma (vienkārtnis) ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā. Rotāts ar balto diega izšuvumiem uzpleču daļā un piedurknes augšdaļā, kā arī uz aprocēm. Krūšu izgriezums - parasts iegriezums (aptuveni 21 cm dziļš). Nerotāts, ieplēsis. Krekla apakle – stāvkrādziņš, audums nerotāts, bet krāgas augšmalā piešūts dekoratīvo cilpiņu rotājums. Aizdares vietā – abās apakles pusēs izšūti pogcaurumi, domājams, saktas saspraušanai. Krekla pamataudums pie apakles stipri krokots. Pie apakles krokota arī platā uzpleču auduma daļa. Greznākais rotājums uz krekla piedurknes un uzplečiem. Te vienvirziena izvilkmā ar blīvā pinuma dūrieniem izveidots mežģīņotu trijstūru joslu raksts gan krekla uzpleča apakšmalā (16 cm plats), gan piedurknes augšmalā (26 cm plats). Kopējai raksta augstums – 4 cm. Piedurknes gals pie aproces ļoti stipri krokots. Aproce rotāta vīto līkloču dūrienā izšūtu trīsstūru joslu gar aproces garo malu pie krokojuma (aptuveni 1 cm platumā). Gar aproces ārējo (garo) malu nošūtas 2 līnijas ar vītā līkloča dūrienu, bet apmalojums ar mezglu dūrienu. Padusēs iešūti ķīļi – 8 x 8,5 cm lieli. Saglabāšanās pakāpe – pietiekami laba.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes	☐	uzkreklīņš
☒	etnogrāfiskais kreklis	☐	bērnu kreklis
☐	vīriešu	☐	
☒	sieviešu	☐	
☐	citi/nenosakāms: _____	☐	

Kreklu veids pēc izmēra:

☒	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☐	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms	☐	
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☒	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - <i>trapeceveida kreklis</i>

Krekla apkakle:

☒	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☐	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☐	ir - ar pogu
☒	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums: ir nav**Padušu ķīļi:** ir nav**Uzpleču ķīļi:** ir nav**Sānu šķēlumi:** ir nav cits variants _____**Piedurkņu garums:** īsas pusgaras garas bez piedurknēm / ar lencītēm**Piedurkņu krokojumi:** ir – pie apkakles ir – pie apkakles un aproces ir – pie aproces nav**Piedurkņu gali:** vaļēja aproce (neapstrādāta) savilkta aproce piešūta aproce cits: _____**Krekla piedurkņu aizdare:** nav aizdares ir – poga ar pogcaurumu ir – poga ar cilpiņu cits / *nenosakāms***Krekla rotājumi:** nav ir *balti izšuvumi* *balti un krāsaini izšuvumi* *krāsaini izšuvumi* *citi: _____***Krekla rotājumu vietas:** rotāta apkakle *apkakles stūros* *sānu / īsās malās* *gar visām malām* *aizmugurē / garajā malā*

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: _____

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Pēc latviešu apģērbu vēstures pētnieces Ievas Pīgoznes domām, šim kreklam piemīt visvairāk autentisku - 19. gadsimta krekla pazīmju. Tam ir arī vairākas pazīmes, piemēram, plastmasas pogas, blīvs audums, trūkstoša piešuve, kas potenciālo autentiskumu liek apšaubīt, pieļaujot domu, ka krekls ir jau 20. gadsimta darinājums tautastērpa valkātājas vajadzībām.

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 1019 kopskats – krekla priekšpuse

Krekla PM 1019 kopskats – krekla mugurpuse

Krekla PM 1019 detaļa – krekla priekšpusē izgriezums

Krekla PM 1019 detaļa – krekla priekšpusē izgriezuma nobeigums (ieplīsis)

Krekla PM 1019 detaļa – krokojums pie krekla apkakles mugurpusē

Krekla PM 1019 detaļa – krekla apkakles rotājums ar cilpiņām

Krekla PM 1019 detaļa – krokojums pie krekla apkakles priekšpusē un aizdares pogcaurums stāvkraudziņā

Krekla PM 1019 detaļa – aproces rotājums un aizdares poga

Krekla PM 1019 detaļa – aproces rotājuma fragments

Krekla PM 1019 detaļa – aproces rotājuma fragments

Krekla PM 1019 detaļa – uzpleča un piedurknes rotājums

Krekla PM 1019 detaļa – uzpleča un piedurknes rotājums tuvumā

Krekla PM 1019 detaļa – uzpleča un piedurknes rotājums tuvumā

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1201/2 E/T-Abl-22 E/T-T3						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls Lielvārdes novada tautastērpa daļa – blūze						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	Nezināms						
Izgatavošanas vieta:	Vidzeme						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	kopējais garums no kakla izgriezuma – 49 cm (aizmugurē) platums – 62 cm muguras augstums (apakšmala-kakla griezumā) – 49,5 cm piedurkņu garums – 46,5 cm piedurkņu platums – 23,5 cm						

	aprocis / manžetes platums un apkārtmērs – 5 x 19 cm apkakles garums pie kakla un ārmalā – 42 cm apkakles platums – 10 cm krūšu šķēluma dziļums – 12 cm padušu ķīlis – 8,3 x 8,7 cm uzpleču garums – 21 cm uzpleču platums pie piedurknes – 18 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma - 8 cm
Muzeja informācija:	Balta lina blūze – līgavas izšuvums, piedurknēm diega pogas. 46.-48.izmērs. Saglabātības pakāpe – kreisajā plecā pie izšuvuma caurums. Iegūts 04.08.2001 Saistītie priekšmeti: sarafāns PM 1201/1, adītas garās diega zeķes PM1201/3, josta PM 1201/4, kabatas lakats PM 1201/5
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novada sieviešu krekls – viengabala, īsais, ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā ar atlocītu apkakli un savilkām aprocēm piedurkņu galos. Šūts no balināta lina, izšūts ar balto diegu izšuvumu blīvā pinuma un spodršuvuma veidiem. Bagātīgi rotāts – izšuvumi uz piedurknes, piedurkņu galiem (manžetēm), kā arī uzpleču daļā. Apkake un krekla krūšu šķēlums rotāti minimāli. Apkake rotāta sānu (īšajās) malās ar divu rindu klājiena dūrienu izšuvumu, savukārt apkakles mala – ar dekoratīvām cilpiņām. Aizdare apkake ar metāla spiedpogām. Līdzīgi rotāts arī krūšu šķēlums (kurš piegriezts vienkārši – kā iegriezums) – ar nepārtraukto dūrienu vienā joslā un cilpiņām – cilpu dūrienu. Grezni rotāti ir uzpleči un krekla piedurknes. Piedurknes gandrīz visā to garumā (izņemot 4 cm no dūrgaliem pie aproču krokojuma). Rotājumu uz piedurknēm veido spodršuvuma izšūts zvaigžņu izšuvums klājējkrakstā (~32 – 32,5 cm plata josla uz piedurknes), saukts arī par Lielvārdes līgavu izšuvumu. Piedurkņu augšmalā ar divu joslu blīvā pinuma dūrienu veidotām pamīšus rūtiņu joslām (katra ~1,5 cm plata) izšūts citādāks zvaigžņu klājējkraksts (~ 5,5 cm plats). Savukārt uzpleča daļā visā tā platumā klājējkrakstā ar blīvā pinuma dūrienu un izviluma tehnikā izšūtas dubultas joslas ar kvadrātu rindām (...~7 cm), virs kurām (tuvāk kakla izgriezumam) spodršuvumā izšūtas – dubultas staru krusta joslas (~5 cm). Piedurkņu aproces rotātas ne tik grezni: tās vidū un aproces malā nošūtas 2 līnijas pamatdūrienā (aptuveni 1 cm no ārējās malas un pie pašas ārmalas), noslēdzot rotājumu ar cilpu dūrienu (cilpiņas platums ~ 6-7 mm) malas noslēgumam. Aizdare aprocei – no diegiem veidota poga (d = 1 mm) un pogcaurums. Saglabāšanās pakāpe – pietiekami laba; ir pāris dzeltenu pleķu un nelieli caurumi.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes	☐	uzkreklīņš
☒	etnogrāfiskais kreklis	☐	bērnu kreklis
☐	vīriešu	☐	
☒	sieviešu	☐	
☐	citi/nenosakāms: _____	☐	

Kreklu veids pēc izmēra:

☒	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☐	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms	☐	
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☒	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits: _____

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☒	ir – ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums: ir nav**Padušu ķīļi:** ir nav**Uzpleču ķīļi:** ir nav**Sānu šķēlumi:** ir nav cits variants _____**Piedurkņu garums:** īsas pusgaras garas bez piedurknēm / ar lencītēm**Piedurkņu krokojumi:** ir – pie apkakles ir – pie apkakles un aproces ir – pie aproces nav**Piedurkņu gali:** vaļēja aproce (neapstrādāta) savilkta aproce piešūta aproce cits: _____**Krekla piedurkņu aizdare:** nav aizdares ir – poga ar pogcaurumu ir – poga ar cilpiņu cits / nav nosakāms _____**Krekla rotājumi:** nav ir *balti izšuvumi* *balti un krāsaini izšuvumi* *krāsaini izšuvumi* *citi: _____***Krekla rotājumu vietas:** rotāta apkakle apkakles stūros *sānu / īsās malās* *aizmugurē / garajā malā* *gar visām malām*

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: _____

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 1201/2 kopskats – krekla priekšpuse

Krekla PM 1201/2 kopskats – krekla mugurpuse

Krekla PM 1201/2 detaļa – piekšpuse: krūšu izgriezums un apkakle

Krekla PM 1201/2 detaļa – krūšu iegriezuma rotājums

Krekla PM 1201/2 detaļa – krūšu iegriezuma rotājums, krekla krokojums pie apkakles un kakla aizdare

Krekla PM 1201/2 detaļa – krūšu iegriezuma rotājuma cilpiņas

Krekla PM 1201/2 detaļa – apkakles rotājums ar mašindūrienu un cilpiņām apmalē

Krekla PM 1201/2 detaļa – aproces rotājums un poga aizdarei

Krekla PM 1201/2 detaļa – aproces rotājums aproces malā

Krekla PM 1201/2 detaļa – aproces rotājums un pogcaurums aizdarei

Krekla PM 1201/2 detaļa – piedurknes izšuvums

Krekla PM 1201/2 detaļa – piedurknes izšuvuma fragments pie aproces

Krekla PM 1201/2 detaļa – piedurknes izšuvuma fragments

Krekla PM 1201/2 detaļa – piedurknes izšuvuma fragments

Krekla PM 1201/2 detaļa – piedurknes izšuvuma fragments (piedurknes augšmalā)

Krekla PM 1201/2 detaļa – krekla uzpleča rotājums

Krekla PM 1201/2 detaļa – uzpleča rotājuma josla pie piedurknes malas

Krekla PM 1201/2 detaļa – uzpleča rotājuma fragments

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI**

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1419 E/T-Abl-10						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls Sieviešu krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	garums no kakla izgriezuma – 49 cm platums (zem padusēm) – 52 cm piedurkņu garums – 48,5 cm piedurkņu platums – 22 cm aproces / manžetes garums un apkārtmērs – 4,3 x 18,5 cm apakles augstums – 6 cm						

	apakles platums – 36 cm krūšu šķēluma dziļums – 21,5 cm padušu ķīlis – 10 x 10 cm uzpleču garums – 19,5 cm uzpleču platums – 11,5 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma – 9 cm
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada tautastērpa blūze Balta lina auduma blūze ar garām piedurknēm. Katrā plecu daļā 2 taisnstūrveida izšuvumi caurās vīles tehnikā: 1,5 x 12 cm un 1,3 x 21 cm. Apkakles un piedurkņu malas izšūtas – izšuvums izdilis. Piedurknēm bijusi metāla kniedes aizdare. Kakla aizdare ar plastmasas pogu. Izmēri: max blūzes garums ~55 cm, max blūzes platums ~52 cm, piedurknes garums (no kakla izgriezuma) ~72,5 cm, kakla aizdares dziļums ~21,5 cm Vaitām pairušas piedurkņu un sānu malu vīles. Uz kreisās piedurknes un aizdares – rūsas pleķi. Izdilusi piedurkņu galu apdare. Iegūts 27.02.1997 no Guntas Spotes. Akts Nr. 214
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu lina īsais krekls (blūze) no lina auduma (vienkārtnis) ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā. Rotāts ar balto diega izšuvumiem uzpleču daļā un piedurknes augšdaļā, kā arī uz aprocēm un apkakles, nedaudz arī krūšu šķēluma izgriezums. Krūšu izgriezums - parasts iegriezums (aptuveni 21,5 cm dziļš). Rotāts ar pamatdūriena izšuvuma līniju ap izgriezuma vietu. Krekla apkakle – atlokāma apkakle, kurai rotātas sānu (īsās) malas, izšūtot 1,5 cm no ārmalas 2 rindiņas pamatdūrienā izšūtas līnijas (viena no otras 5 mm attālumā), virs kurām laužta līkloča raksta josla (aptuveni 5-6 mm plata). Aizdare – rūpnieciski ražota poga ar cilpiņu. Uz krekla piedurknes un uzplečiem vienvirziena izvilcuma ar blīvā pinuma dūrieniem izveidots mežģīnotu trijstūru joslu raksts: krekla uzpleča apakšmalā visā tās garumā, gan piedurknes augšmalā (aptuveni 20,5 cm platumā). Kopējai raksta augstums – 3 cm. Piedurknes gals pie aproces krokots. Aprocei gar tās ārējo malu - rotāta vīto līkloču (etnogrāfiskā līkloča ?) dūrienā izšūtu trīsstūru josla (aptuveni 13 mm platumā). Aproces apmalojums - ar mezglu dūrienu. Izšuvums grūti salasāms kā uz aproces, tā tās malu mezglu raksts. Padusēs iešūti ķīļi – 10 x 10 cm lieli. Saglabāšanās pakāpe – pietiekami laba, uz blūzes pāris traipi, aproču rotājums mazliet bojāts (grūti nosakāms).

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes	☐	uzkreklīņš
☒	etnogrāfiskais kreklis	☐	bērnu kreklis
☐	vīriešu	☐	
☒	sieviešu	☐	
☐	citi/nenosakāms: _____	☐	

Kreklu veids pēc izmēra:

☒	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☐	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms	☐	
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☒	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - <i>trapezveida kreklis</i>

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☒	ir - ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☐	ir	☒	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☒	ir – pie apkakles un aproces
☐	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☐	ir – poga ar cilpiņu	☒	cits / <i>metāla spiedpogas</i>

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☒	ir	☐	<i>citi: _____</i>
☐	<i>balti izšuvumi</i>	☐	
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>	☐	

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	<i>apkakles stūros</i>
☐	<i>sānu / īsās malās</i>	☐	<i>gar visām malām</i>
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>	☐	

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: _____

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 1419 kopskats – krekla priekšpuse

Krekla PM 1419 kopskats – krekla mugurpuse

Krekla PM 1419 detaļas – krūšu izgriezums ar aizdari un krūsū izgriezuma nobeiguma rotājums

Krekla PM 1419 detaļas – piedurknes krokojums pie aproces un aproce

Krekla PM 1419 detaļas – aproces izšuvums

Krekla PM 1419 detaļas – apkakles sānu (īsās) malas izšuvums

Krekla PM 1419 detaļas – apkakles sānu (īsās) malas izšuvuma detaļas

Krekla PM 1419 detaļas – piedurknes un uzpleču daļas izšuvuma fragments

Krekla PM 1419 detaļas – piedurknes un uzpleču daļas izšuvuma fragments tuvumā

Krekla PM 1419 detaļas – piedurknes un uzpleču daļas izšuvuma fragments tuvumā

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1434 E/T-Abl-11						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls Sieviešu krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 30.-40.g.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Vilma Dīzenbaha (dz. Krūmiņa, 1916-1995)						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	garums no kakla izgriezuma – 58 cm (priekšpusē) un 60,5 cm (mugurpusē) piedurkņu garums – 54 cm piedurkņu platums – 22,3 cm aproces / manžetes garums un apkārtmērs – 6 x 22 cm apakles augstums – 7,5 cm apakles platums – 38 cm krūšu šķēluma dziļums – 19 cm padušu ķīlis – 5 x 6 cm uzpleču ķīļi – 2 cm dziļums, malas 5,5 x 5 x 3,5 cm						

Muzeja informācija:	Tautastērpa blūze – no lina auduma. Ar baltu kokvilnas un lina diegu izšūta apkakle, plecu daļa un piedurkņu gali. Grezna. Paredzēta īpašiem svētkiem. Darināta 20.gs. ½. Šuvusi un izšuvusi lielvārdiete Vilma Dīzenbaha, dz. Krūmiņa (1916-1995). Izmēri: max blūzes garums ~60 cm, max blūzes platums ~55 cm, kakla aizdares dziļums ~17,5 cm, piedurknes garums (no kakla izgriezuma) ~ 80 cm, piedurknes platums ~22 cm. Iegūts 22.04.20008 no Laumas Medenes.
Priekšmeta apraksts:	Zemgales novadam raksturīgs sieviešu krekls. Divvirzienā izšūts īsais tunikveida krekls bez uzplečiem no lina auduma, izšūts ar lina un kokvilnas diegiem. Krūšu izgriezums parastais – iegriezums aptuveni 19 cm dziļumā (apstrādāts ar vienkāršo cauro vīli). Apkakle atlokāma. Izšūta divvirziena izvilkuma dūrienu tehnikā, aptuveni 2 cm no kakla griezuma līnijas aptuveni, veidojot mežģīnraksta joslu ar pamīšus izvietotām rozetēm un šķērsām novietotiem krustiem (joslas platums ~2,8 cm), ko ieskauj no abām pusēm cieši nošūta cilpu dūriena rinda. Aptuveni 5 mm no tām uz abām pusēm divvirziena izvilkuma caurā vīle. Apkakles ārmalu noslēdz cilpu dūriens. Apkakles aizdare – no diegiem veidota poga un cilpiņa pie kakla izgriezuma līnijas. Pie apkakles sānos mazi trīsstūrveida uzpleču ķīļi 2 cm dziļumā (triju malu izmēri – 5,5 cm pie apkakles, 5-5,5 cm viena mala un 3,5 cm otra mala). Piedurkņu rotājumi to augšmalā (pie pamatstāva) aptuveni 13 cm. To veido divvirziena izvilkuma balto diegu izšuvums, kura centrālajā daļā ~ 6 cm platumā ir izšūta rozīšu josla, ko ietver no abām pusēm joslas ar divvirziena diagonālo vijuma dūrienu klājienrakstu. Visu šo rotājumu no visām 4 pusēm ietver tīto stabiņu caurās vīles. Krekla aproce arī bagātīgi rotāta ar divvirziena izvilkuma rotājumu – rozīšu joslu (~ 2,5 cm plata), ko, tāpat kā apkaklē, ieskauj no abām pusēm cieši nošūta cilpu dūriena rinda un pēc ~3 mm – caurā vīle. Arī aproces, tāpat kā apkakles, malu noslēdz cilpu dūriens. Aproces aizdare oriģinālā bijusi poga, kas veidota no diegiem, un cilpa, taču, domājams, vēlāk aizdares vajadzībām piešūtas 2 metāliskas spiedpogas dzeltena metāla krāsā. Padusēs iešūti nelieli ķīļi – 5 x 6 cm lieli. Saglabāšanās pakāpe – laba, vien pāris mazi traipi.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes	☐	uzkreklīņš
☒	etnogrāfiskais kreklis	☐	bērnu kreklis
☐	vīriešu	☐	
☒	sieviešu	☐	
☐	citi/nenosakāms: _____	☐	

Kreklu veids pēc izmēra:

☒	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☐	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms	☐	
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☒	tunikveida bez uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - <i>trapeceveida kreklis</i>

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☒	ir - ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļīsis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Sānu šķēlumi:

☐	ir	☒	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☐	ir – pie apkakles un aproces
☒	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☒	ir – poga ar cilpiņu	☒	cits / <i>metāla spiedpogas</i>

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	
☒	ir	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☒	<i>balti izšuvumi</i>	☐	<i>citi: _____</i>
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>	☐	

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	<i>apkakles stūros</i>
☐	<i>sānu / īsās malās</i>	☐	<i>gar visām malām</i>
☒	<i>aizmugurē / garajā malā</i>	☐	

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: _____

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 1434 kopskats – krekla priekšpuse

Krekla PM 1434 kopskats – krekla mugurpuse

Krekla PM 1434 kopskats – krekla apkakle lietošanas brīdī

Krekla PM 1434 kopskats – krekla krokojums pie apkakles un skats uz apkakli no mugurpuses

Krekla PM 1434 detaļas – krūšu izkriezums un aizdare pie apkakles

Krekla PM 1434 detaļas – krūšu izkriezums un aizdare pie apkakles

Krekla PM 1434 detaļas – apkakles rotājuma raksts

Krekla PM 1434 detaļas – krūšu izkriezuma nobeiguma apdare

Krekla PM 1434 detaļas – aproces aizdare ar spiedpogām ārpusē

Krekla PM 1434 detaļas – aproces aizdare ar spiedpogām iekšpusē

Krekla PM 1434 detaļas – aproces aizdare uzšūtām diegu pogām

Krekla PM 1434 detaļas – aproces rotājuma raksts

Krekla PM 1434 kopskats – krekla piedurknes izšuvums

Krekla PM 1434 kopskats – krekla piedurknes izšuvuma raksts

Krekla PM 1434 kopskats – krekla piedurknes izšuvuma raksts

Krekla PM 1434 kopskats – krekla piedurknes izšuvuma raksts

Krekla PM 1434 kopskats – krekla piedurknes izšuvuma raksts / savienonuma vietā ar uzpleču daļu

Krekla PM 1434 kopskats – krekla piedurknes izšuvuma raksts / savienonuma vietā ar uzpleču daļu

Krekla PM 1434 kopskats – skats uz krekla vīlēm no labās puses

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1435 E/T-Abl-12						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls Sieviešu krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 30.-40.g.						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Autors / izgatavotājs:	Vilma Dīzenbaha (dz. Krūmiņa, 1916-1995)						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	kopējais garums no kakla griezuma – 56 cm (priekšpusē) un 59 cm (mugurpusē) platums (zem padusēm) – 54 cm piedurkņu garums – 54,5 cm piedurkņu platums – 21,5 cm aprocis / manžetes garums un apkārtmērs – 5,5 x 18,5 cm						

	apakles augstums – 8,5 cm apakles platums – 38 cm krūšu šķēluma dziļums – 21 cm padušu ķīlis – 5,5 x 6 cm uzpleču garums – ~18 cm uzpleču platums – 13,5 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma – 7 cm
Muzeja informācija:	Tautastērpa blūze no lina auduma. Ar baltu kokvilnas un lina diegu grezni izšūta plecu daļa. Mazāk grezns, neuzkrītošāks izšuvums piedurkņu un apkakles daļā. Darināta 20.gs. ½. Šuvusi un izšuvusi lielvārdiete Vilma Dīzenbaha, dz. Krūmiņa (1916-1995). Viedām izdilis izšuvums. Izmēri: max blūzes garums ~65 cm, max blūzes platums ~55 cm, kakla aizdares dziļums ~20 cm, piedurknes garums (no kakla izgriezuma) ~77,5 cm, piedurknes platums ~21,5 cm. Iegūts 22.04.2008 no Laumas Medenes.
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu īsais tunikveida krekls (blūze) no lina auduma (vienkārtnis) ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā. Rotāts ar balto diega izšuvumiem uzpleču daļā un piedurknes augšdaļā, kā arī uz aprocēm un apkakles. Krūšu izgriezums - parasts iegriezums (aptuveni 21 cm dziļš). Apstrādāts ar cauro vīli. Krekla apakle atlokāma ar balto diegu rotājumu gar sānu (īsjām) malām ar vīto līkloču dūrienu palīdzību veidojot trīsstūru ornamenta joslu (~ 1,5 cm plata). Kakla aizdare nav skaidra, jo nav ne pogcaurumu, ne cilpiņas, ne saitišu atrašanās iepriekš. Greznākais rotājums uz krekla piedurknes un uzplečiem. Te vienvirziena izvilkmā ar blīvā pinuma dūrieniem izveidots mežģīņotu trijstūru joslu raksts gan krekla uzpleča apakšmalā (~9 cm plats), gan piedurknes augšmalā (~8,5 cm plats). Piedurknes aprobe rotāta gar abām aprocēm garajām malām. Malā pie piedurknes krokojuma raksta josla, ko (~1,7 cm platumā veido vienvirziena izvilkmā ar blīvā pinuma dūrienu veidotiem guļus krustu izšuvums ar caurumiņiem pa vidu, ko abās pusēs ietver pamatdūrienā izšūtas līnijas. Aprocēs ārējā ārmalā raksta josla ~ 1 cm platumā arī vienvirziena izvilkmā, ko veido četrstūru raksti (arī ar caurumiņiem vidū), ko arī no abām pusēm ieskait pamatdūrienā izšūtas līnijas. Aprocēs aizdare – 2 no diegiem veidotas pogas ar cilpiņām. Padusēs iešūti ķīļi – 5,5 x 6 cm lieli. Saglabāšanās pakāpe – pietiekami laba; mugurpusē atirusi kakla apakle.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes	☐	uzkreklīņš
☒	etnogrāfiskais kreklis	☐	bērnu kreklis
☐	vīriešu	☐	
☒	sieviešu	☐	
☐	citi/nenosakāms: _____	☐	

Kreklu veids pēc izmēra:

☒	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☐	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms	☐	
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☒	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - <i>trapezveida kreklis</i>

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____	☐	

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☐	ir - ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☒	nav zināms

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☐	ir	☒	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☒	ir – pie apkakles un aproces
☐	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☒	ir – poga ar cilpiņu	☐	cits / <i>nenosakāms</i>

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	
☒	ir	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☐	<i>balti izšuvumi</i>	☐	<i>citi: _____</i>
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>	☐	

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	<i>apkakles stūros</i>
☐	<i>sānu / īsās malās</i>	☐	<i>gar visām malām</i>
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>	☐	

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: _____

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 1435 kopskats – krekla priekšpuse

Krekla PM 1435 kopskats – krekla mugurpuse

Krekla PM 1435 kopskats – krekla priekšpusē aizdare un krūšu šķēlums

Krekla PM 1435 detaļa – krūšu šķēluma apdare

Krekla PM 1435 detaļa – apkakles rotājums

Krekla PM 1435 detaļa – krekla krokojums pie apkakles mugurpusē

Krekla PM 1435 detaļa – uzplecis

Krekla PM 1435 detaļa – uzpleča daļas rotājuma raksts

Krekla PM 1435 detaļa – uzpleča krokojums pie apkakles

Krekla PM 1435 detaļa – uzpleča vīles

Krekla PM 1435 detaļa – uzpleča rotājuma raksts tuvumā

Krekla PM 1435 detaļa – piedurknes rotājuma raksts tuvumā

Krekla PM 1435 detaļa – uzpleča rotājuma raksta noslēgums tuvumā

Krekla PM 1435 detaļa – aproces ritājums un aizdare ar diegu pogām un cilpiņām

Krekla PM 1435 detaļa – krekla aproces rotājuma fragments

Krekla PM 1435 detaļa – krekla aproces rotājuma fragments

Krekla PM 1435 detaļa – krekla aproces rotājuma fragments un diegu poga

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1751 E/T-Abl-14						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls Dienvidkurzemes tipa krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 40.gadi						
Izgatavošanas vieta:	Nezināms						
Autors / izgatavotājs:	Dzidra Daugule						
Valkāšanas vieta:	Neretas apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	kopējais garums – ~60 cm garums no kakla izgriezuma – 54,4 cm priekšpusē un 53 cm mugurpusē platums zem padusēm – 51 cm, platums viduklī – 50 cm, apakšmalā – 55,5 cm, platums virs padusām (~ 5 cm zem krūšu šķēluma) – 63 cm piedurkņu garums – 44 cm piedurkņu platums – 20,8 cm aproces / manžetes garums un apkārtmērs – 3 x 21,5 cm apakles augstums – 7,2 cm apakles platums – 42 cm krūšu šķēluma dziļums – 11,5 cm						

Muzeja informācija:	Tautastērpa sieviešu kreklis. 20.gs. 40.gadi. Sēlija. Balts lina auduma kreklis. Piegriezums – bez uzplečiem, apkakle atlokāma. Visas vīles šūtas ar rokām. Piedurkņu plecu daļa, krādziņa rakstaini – izšūti krustdūrienā ar tumši sarkanu, smalku kokvilnas diegu. Piedurkņu aizdare – piešūtas metāla kniedes. Izmēri: garums 59 cm, lielākais platums 56 cm, krādziņas platums 7 cm. Tautastērpa kreklis sev kā tautastērpa sastāvdaļu šuvusi Edītes Baikovskas māte Dzidra Daugule (dz. 1921.g.), dzīvojuši pie Latvijas-Lietuvas robežas “Vējiņos”, ~6 km no Neretas. Iegūts 03.05.2011 no Edītes Baikovskas.
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu lina īsais kreklis (Rucavas tipa blūze) no pabieza lina auduma (vienkārtnis) ar lokāmu apkakli un piešūtām piedurkņu aprocēm. Rotāts ar tumši sarkana kokvilnas diega izšuvumu krustdūrienā – apkakle, krūšu šķēlums, piedurknes uzpleču daļa, krekla piedurkne un aproces. Kreklam nav padušu ķīļu, bet ir krūšu iešuves (no paduses ~ 10 cm lielas). Krūšu izgriezums parasts iegriezums, kura malas nosūtas ar ciešu cilpu dūrienu. Brīvā veidā izklājot kreklis, izgriezuma daļa ~3,3 cm plata. Līdzīgi ar cilpu dūrienu apstrādāta arī krekla aproces ārējā mala (dūriena lielums 5 mm). Pie aproces krekla piedurknei 3 ieloces. Aizdare – dzeltenas krāsas metāla spiedpoga. Krekla apkakle izšūta krustdūrienā aptuveni 4 cm platumā no apkakles ārējās malas. Aizdare pie apkakles nav skaidra (nekas, kas apliecinātu vienu vai otru aizdares veidu, nav saglabājies, pamanāms). Plecu daļā uzpleču nav, taču krekla uzpleču daļa kopā ar piedurknes augšmalu bagātīgi rotāti ar izšuvumu krustdūrienā ar Rucavas krekliem raksturīgo augošo rakstu. Krekla uzpleču daļā tas izšūts praktiski līdz kakla līnijai, savukārt piedurknes daļā ornamenta platums ir aptuveni 7 cm, kas izšūta ~5 mm no piedurknes vīles vietas. Saglabāšanās pakāpe – pietiekami laba, ir atsevišķi rūsas traipi uz krekla.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes		
☒	etnogrāfiskais kreklis		
	☐	vīriešu	☐
	☒	sieviešu	☐
	☐	citi/nenosakāms: _____	☐
			uzkreklīņš
			bērnu kreklis

Kreklu veids pēc izmēra:

☒	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☐	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms		
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☒	tunikveida bez uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - <i>trapeceveida kreklis</i>

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☐	ir - ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☒	nav zināma

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☐	ir	☒	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☐	ir – pie apkakles un aproces
☒	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☐	ir – poga ar cilpiņu	☒	cits – <i>metāla spiedpoga</i>

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	
☒	ir	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☐	<i>balti izšuvumi</i>	☐	<i>citi: _____</i>
☒	<i>krāsaini izšuvumi</i>		

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	apkakles stūros
☐	<i>sānu / īsās malās</i>	☐	gar visām malām
☒	<i>aizmugurē / garajā malā</i>		

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - viena

cits: _____

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 1751 kopskats – krekla priekšpuse

Krekla PM 1751 kopskats – krekla mugurpuse

Krekla PM 1751 detaļas – krekla priekšpuse: kakla izgriezums un krūšu šķēlums

Krekla PM 1751 detaļa – krūšu iegriezuma apdare

Krekla PM 1751 detaļa – apkakles rotājums

Krekla PM 1751 detaļa – piedurknes rotājums

Krekla PM 1751 detaļa – aproces malas noslēgums

Krekla PM 1751 detaļa – aproces aizdare un malas rotājums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2730 E/T-Ak-11						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls Vīriešu krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 30.gadi						
Izgatavošanas vieta:	Rembates pagasts						
Autors / izgatavotājs:	Alma Bedrīts-Radzēviča						
Valkāšanas vieta:	Rembates pagasta "Eglītēs"						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	kopējais garums – ~80 cm platums zem padusēm – ~69 cm						
Muzeja informācija:	Kāzu krekls. Autors Alma Bedrīts-Radzēviča, izgatavots Rembates pagastā 20.gs. 30.gados. Balts kokvilnas vīriešu krekls. Bijusi klāt grezna apkaklīte.						

	Krekla priekšpuse dubulta – uzšūts virsū greznāks svītrains, reljefa audums. Kreklu savās kāzās vilcis Radzēvičs, kurš dzīvojis Rembates pagasta “Eglītēs”. Roku darbs. Kokvilna. Izmērs 79-60 cm. Saglabātības pakāpe – izplīsuši pogcaurumi. Sasaiste ar citiem priekšmetiem – PMp 3522. Iegūts 30.10.2015 no Andras Potošovas.
Priekšmeta apraksts:	Vīriešu krekls, frakas tipa no baltas kokvilnas auduma. Taisna šuvuma krekls ar iešūtām piedurknēm, stāvkrādziņu, sānu šķēlumiem. Priekšpuse īsāka par mugurpusi, sānu malas šķēlumos gan priekšpusei, gan mugurpusei noapaļoti. Krekla priekšpusē uzšūta dekoratīvā krekla daļa no cita auduma ar uzšūtām lenšu joslām. Aizdares vietā pogcaurumi abās krekla pusēs (apročpogām). Mugurpusē plecu daļā t.s. plecu <i>teilītis</i>, pie kura piešūts krekla pamatstāvs, vidū sakrokots ar divām pretfaltēm un nelielu krokojumu. Piedurknes garas ar piedurkņu šķēlumiem un piešūtām aprocēm / manšetēm. Aizdare uz manšetes ar dubultu pogcaurumu vietu (apročpogām) un šķēlumā – pogcaurums ar baltu pogu. Apkakle – stāvkrādziņš, pie kura, domājams, pievienojama atsevišķi frakas apkakle (par to arī minēts muzeja informācijā). Pēc muzeja sniegtās informācijas, krekls izgatavots 20.gs. 30.gados Rembates pusē kāzu vajadzībām, šuvēja - Alma Bedrīts-Radzēviča. Saglabāšanās pakāpe – laba, bez redzamiem bojājumiem.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☒	pilsētas modes		
☐	etnogrāfiskais kreklis		
	☒	vīriešu	☐
		sieviešu	☐
		citi/nenosakāms: _____	☐
			☐
			☐

Kreklu veids pēc izmēra:

☒	īsais	☐	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☐	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☐	lins	☒	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms		
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☒	cits – kreklis ar piešūtām piedurknēm

Krekla apkakle:

☒	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☐	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☒	ir - ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināma

Krūšu šķēlums:
 ir

 nav
Padušu ķīļi:
 ir

 nav
Uzpleču ķīļi:
 ir

 nav
Sānu šķēlumi:
 ir

 nav

 cits variants _____

Piedurkņu garums:
 īsas

 pusgaras

 garas

 bez piedurknēm / ar lencītēm
Piedurkņu krokojumi:
 ir – pie apkakles

 ir – pie apkakles un aproces

 ir – pie aproces

 nav
Piedurkņu gali:
 vaļēja aproce (neapstrādāta)

 savilkta aproce

 piešūta aproce

 cits: _____
Krekla piedurkņu aizdare:
 nav aizdares

 ir – poga ar pogcaurumu

 ir – poga ar cilpiņu

 cits – **pogcaurumi aproču pogām**
Krekla rotājumi:
 nav

 ir

 balti izšuvumi
 balti un krāsaini izšuvumi
 krāsaini izšuvumi
 citi: **cita dekoratīva auduma uzšuvums**
Krekla rotājumu vietas:
 rotāta apkakle

 apkakles stūros

 sānu / īsās malās
 gar visām malām
 aizmugurē / garajā malā

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - viena

cits: _____

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 2730 kopskats – krekla priekšpuse

Krekla PM 2730 kopskats – mugurpuse

Krekla PM 2730 detaļa – greznā priekšpuse

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2741 E/T-Abl-9						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls Lielvārdes novada tautastērpa daļa – blūze						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	Nezināms						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	garums – 70 cm platums – 65 cm piedurkņu garums – ... piedurkņu platums – ... aproces / manšetes platums – ~ 5 cm apakles garums pie kakla un ārmalā – ... apakles platums – 10 cm						

	krūšu šķēluma dziļums – ... padušu ķīlis – ... uzpleču garums – ... uzpleču platums pie piedurknes – ... uzpleča platums pie kakla krokojuma - ... <i>visi izmēri nav uzņēmēti, jo atrodas ekspozīcijā, kas netika izjaukta projekta dēļ</i>
Muzeja informācija:	Tautastērpa blūze. Zvaigžņu blūze. Autors nezināms, izgatavota 20.gs. 4.ceturksnī. Balta linu blūze pēc tautiskā krekla piegrieztnes. Izšūta balto diegu tehnikā. Apkaklītes un aproču malas rotātas ar nelieliem mezgliņiem. Uzpleči rotāti ar rombiņiem un kvadrātiem četrās joslās un divām joslām izvilkumu diegu tehnikā. Piedurknes izšūtas ar auseklīšiem divu veidu joslās 35x7,5 cm un 31,5x27 cm. Kopējais pilno auseklīšu skats uz vienas piedurknes 169. Blūze ir Lielvārdes novada tautas tērpa sastāvdaļa. Nēsāta kāzās un godos. Roku darbs. Lins. Izmēri: 70x65 cm (bez piedurknēm). Saglabātības pakāpe: audums laika gaitā kļuvis pelēcīgs. legūts no Anitas Streiles 03.05.2016. Eksponēts A.Pumpura Lielvārdes muzeja ekspozīcijā (Elzas tērps).
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novada sieviešu krekls – viengabala, īsais krekls ar atlocītu apkakli un savilkām aprocēm piedurkņu galos. Šūts no balināta lina, izšūts ar balto diegu izšuvumu blīvā pinuma un spodršuvuma veidiem. Bagātīgi rotātas piedurknes un uzpleču daļa. Apkake un piedurkņu aproce dekorētas tikai malu noslēgumā ar mezgliņu dūrienu. Krekla krūšu šķēlums rotāts minimāli, izšūjot cauru vīli ap šķēluma vietu. Aizdare piedurknēm – uz aproces divas no diegiem veidotas pogas (d=1 cm) aizdarei ar cilpiņu. Aizdare pie kakla – no diegiem veidota podziņa ar cilpiņu. Uz piedurknes izšuvums aizņem aptuveni 4/5 piedurknes virspuses. Tuvāk plecu daļai klājējkrakstā izšūtas zvaigznes, ko no abām pusēm ietver divu joslu blīvā pinuma dūrienu veidotas rūtiņu joslas (~35x7,5 cm liels laukums), kam zemāk seko klājējkrakstā izšūts ar spodrdūriem zvaigžņu izšuvums (~31,5x27 cm). Plecu daļā (uzpleču daļā) klājējkrakstā ar blīvā pinuma dūriem un izvilkuma tehnikā izšūtas dubultas joslas ar kvadrātu rindām, virs kurām (tuvāk kakla izgriezumam) spodrdūrienā izšūtas – dubultas staru krusta joslas (kopējais raksta lielums ~ 6x6 cm laukumā, taču izmērs var būt neprecīzs, jo krekls no manekena ekspozīcijā netika novilkts). Saglabāšanās pakāpe – laba, redzamu bojājumu nav.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes	☐	uzkreklīņš
☒	etnogrāfiskais kreklis	☐	bērnu kreklis
☐	vīriešu	☐	
☒	sieviešu	☐	
☐	citi/nenosakāms: _____	☐	

Kreklu veids pēc izmēra:

☒	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☐	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms	☐	
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☒	cits/ nenosakāms, jo kreklis netika novilkts no manekena

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☒	ir – ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms, jo iepļisis / nav ne saitiņas vietas vai norādes, ne pogas

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☐	ir	☒	nav / <i>nenosakāms, jo kreklis netika novilkts no manekena</i>

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☐	ir	☒	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☒	ir – pie apkakles un aproces
☐	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vaļēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☒	ir – poga ar cilpiņu	☐	cits / nav nosakāms _____

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	
☒	ir	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☐	<i>balti izšuvumi</i>	☐	citi: _____
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>		

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	<i>apkakles stūros</i>
☐	<i>sānu / īsās malās</i>	☒	<i>gar visām malām</i>
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>		

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garā mala

cits: _____

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Pilnīga krekla aprakstīšana nenotika, jo tas netika novilkts no manekena, kas atrodas ekspozīcijā.

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 2741 kopskats

Krekla PM 2741 detaļas – krūšu izgriezuma un apkakles apdare

Krekla PM 2741 detaļas – uzpleču daļas rotājums

Krekla PM 2741 detaļas – piedurknes daļas rotājums augšmalā pie uzpleča

Krekla PM 2741 detaļas – piedurknes daļas rotājums

Krekla PM 2741 detaļas – piedurknes krokojums pie aproces un aproce

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI**

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2742 E/T-Abl-20						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls Sieviešu krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 4.cet.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td align="center">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td align="center">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td align="center">☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	garums no kakla griezuma – 55 cm (priekšpusē) platums (zem padusēm) – 58,5 cm piedurkņu garums – 50 cm piedurkņu platums – 20,5 cm aproces / manšetes garums un apkārtmērs – 5,2 x 20,3 cm apakles augstums – 6,5 cm						

	apakles platums (ārmalas garums) – 42,5 cm krūšu šķēluma dziļums – 14 cm uzpleču garums – ~18,5 cm uzpleču platums – 12,5 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma – 8 cm
Muzeja informācija:	Tautastērpa blūze. Baltā blūze. Autors nezināms, izgatavots 20.gs.4.cet. Balta lina blūze pēc tautiskā krekla piegrieztnes. Izšūta balto diegu tehnikā. Apkaklītes un aproču malas rotātas ar līkločiem. Uzpleči un piedurknes augšmala izvilksudiegu tehnikā izšūti līkloči: uzplečos 10x7,5 cm platā joslā, bet uz piedurknes 22x7 cm platā joslā. Blūze ir Lielvārdes novada tautastērpa sastāvdaļa. Roku darbs. Lins. Izmēri: 60x60 cm (bez piedurknēm). Saglabātības pakāpe: audums laika gaitā kļuvis pelēcīgs, vietām atiris iešuvums, sānu vīles apakšmalā ieplēstas, nav apakles pogas. Iegūts no Anitas Streiles 03.05.2016.
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu īsais tunikveida krekls (blūze) no lina auduma (vienkārtnis) ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā. Bagātīgi rotāts ar balto diega tehnikā veidotiem izšuvumiem uzpleču daļā un piedurknes augšdaļā, mazāk bagāti rotāts arī uz aprocēm, apakles un krūšu šķēlumā. Krūšu izgriezums - parasts iegriezums (aptuveni 14 cm dziļš). Apstrādāts ar cauro vīli. Krekla apakle atlokāma ar balto diegu izšuvuma rotājumu visā apakles platumā gar ārējo malu. Aptuveni 1 cm no tās veidots izšuvums ar dubulto lauzto līkloci, kam seko 2 līnijas pamatdūriena tehnikā, aiz kura – lauztā līkloča līnija, kas izšūta ar vītā līkloča dūriena palīdzību. Kopējais raksta lielums aptuveni 2 cm. Apkakles aizdare nav skaidra, jo nav ne pogcaurumu, ne cilpiņas, ne saitīšu atrašanās iepriekš, lai definētu, kāda ir bijusi aizdare. Greznākais rotājums uz krekla piedurknes un uzplečiem. Te vienvirziena izvilksudiegu ar blīvā pinuma dūrieniem izveidots mežģīņotu trijstūru joslu raksts gan krekla uzpleča apakšmalā (~11,5 x7 cm plats), gan piedurknes augšmalā (~22x7 cm plats). Šo rakstu ieskāva gan uz piedurknes (zem raksta), gan uzpleča (virs raksta) ietver tīto-pīto stabiņu joslas izšuvums. Tādi paši stabiņi izšūti arī uz uzpleča garajām malām līdz pat kakla izgriezuma krokojuma vietai. Izšuvums zem padusēm nav izšūts uz piedurknes ~ 18 cm laukumā. Kreklam nav etnogrāfiskajam kreklam raksturīgo padušu ķīļu. Krekls darināts, domājams, no rūpnieciski ražota lina auduma. Saglabāšanās pakāpe – pietiekami laba.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes		
☒	etnogrāfiskais kreklis		
	☐	vīriešu	☐
	☒	sieviešu	☐
	☐	citi/nenosakāms: _____	☐
			uzkreklīņš
			bērnu kreklis

Kreklu veids pēc izmēra:

☒	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☐	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms		
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☒	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - <i>trapeceveida kreklis</i>

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☐	ir - ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☒	nav zināms

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☐	ir	☒	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☒	ir – pie apkakles un aproces
☐	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☒	ir – poga ar cilpiņu	☐	cits / <i>nenosakāms</i>

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☒	ir	☐	<i>citi: _____</i>
☐	<i>balti izšuvumi</i>	☐	
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>	☐	

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	<i>apkakles stūros</i>
☐	<i>sānu / īsās malās</i>	☐	<i>gar visām malām</i>
☒	<i>aizmugurē / garajā malā</i>	☐	

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garā mala

cits: _____

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 2742 kopskats – krekla priekšpuse

Krekla PM 2742 kopskats – krekla mugurpuse

Krekla PM 2742 detaļas – priekšpusē aizdare un krūšu šķēluma izgriezums

Krekla PM 2742 detaļa – krūšu šķēluma nobeiguma apdare

Krekla PM 2742 detaļa – apkakles rotājuma raksts

Krekla PM 2742 detaļa – atšūts apkakles stūris

Krekla PM 2742 detaļa – aproces rotājumam raksts un aizdare ar diegu cilpiņu

Krekla PM 2742 detaļa – uzpleča rotājums vīles sānos

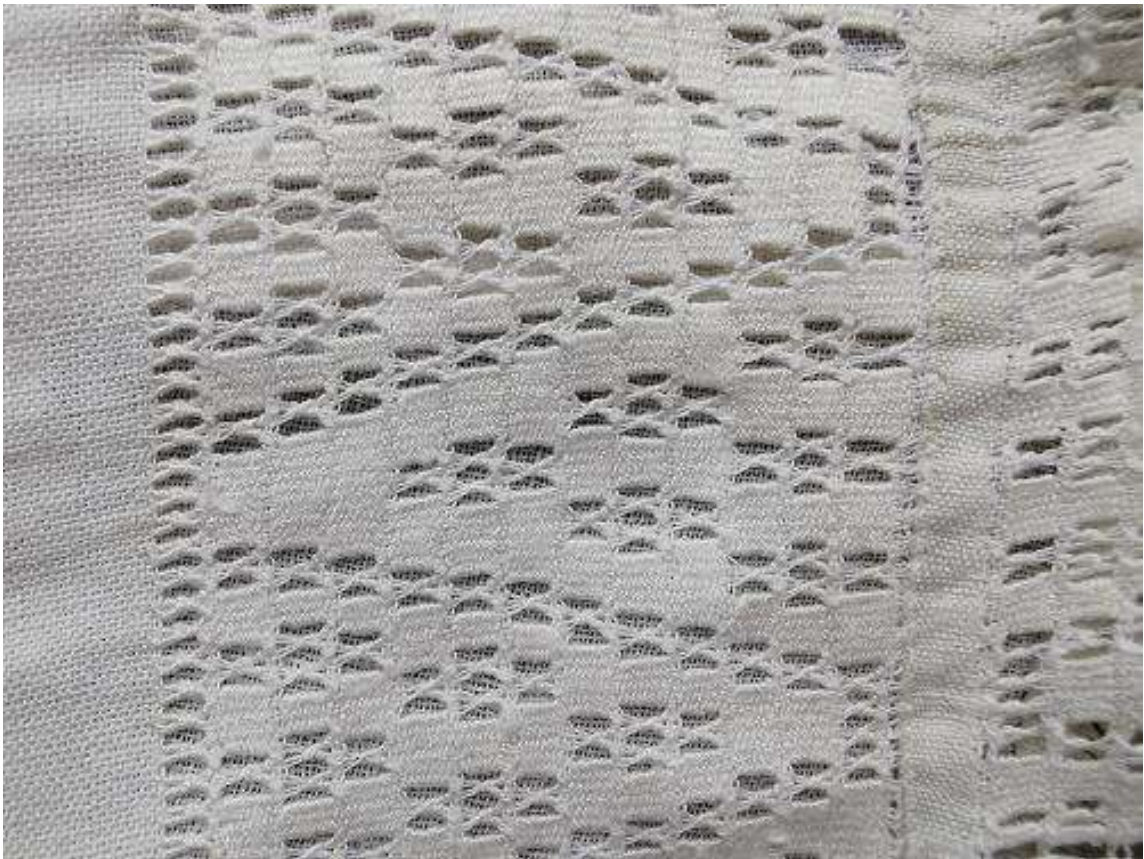

Krekla PM 2742 detaļa – uzpleča rotājuma vīles sānos tuvplāns

Krekla PM 2742 detaļa – piedurknes rotājums tās augšmalā pie uzpleča

Krekla PM 2742 detaļa – piedurknes rotājuma raksts

Krekla PM 2742 detaļa – uzpleča rotājums krekla mugurpuses daļā

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2743 E/T-Abl-21						
Priekšmeta nosaukums:	Krekls Sieviešu krekls						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 4.cet.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums – 46 cm mugurpuses garums (no kakla izgriezuma) – 39,5 cm platums (zem padusēm) – 71 cm piedurkņu garums – 45 cm piedurkņu platums – 21 cm aproces / manšetes garums un apkārtmērs – 4,5 x 18 cm apakles augstums – 7,5 cm apakles platums (ārmalas garums) – 39,5 cm apakles platums mugurpusē (krokojuma daļa starp uzplečiem) – 12 cm krūšu šķēluma dziļums – 18,5 cm padušu ķīļi – 5,5 x 5,5 cm uzpleču garums – ~23,5 cm						

	uzpleču platums – 17,5 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma – 9 cm
Muzeja informācija:	Tautastērpa blūze. Baltā blūze. Autors nezināms, izgatavots 20.gs.4.ceturksnī. Balta lina blūze pēc tautiskā krekla piegrieztnes. Izšūta balto diegu tehnikā. Apkaklītes un aproču malas rotātas ar nelieliem rakstiņiem izvilkmudiegu tehnikā. Plecu vīles šūtas ar caurās vīles dūrienu divās joslās. Uzpleči un piedurknes augšmalā izvilkmudiegu tehnikā izšūti līkloči: uzplečos 13,5x3 cm platā joslā, bet uz piedurknes 27,5x2,5 cm platā joslā. Blūze ir Lielvārdes novada tautas tērpa sastāvdaļa. Roku darbs. Lins. Izmēri: 70x46 cm (bez piedurknēm). Saglabātības pakāpe: piedurkņu gali un apkakle apdilusi, nav apkakles pogas. Vietām nelieli caurumiņi. Iegūts no Anitas Streiles 03.05.2016.
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu īsais tunikveida krekls (blūze) no lina auduma (vienkārtnis) ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā. Bagātīgi rotāts ar balto diega tehnikā veidotiem izšuvumiem uzpleču daļā un piedurknes augšdaļā, mazāk bagāti rotāts arī uz aprocēm, apkakles un krūšu šķēlumā. Krūšu izgriezums - parasts iegriezums (aptuveni 18,5 cm dziļš). Gar tā malām nošūta viena līnija pamatdūrienā. Krekla apkakle atlokāma ar balto diegu izšuvuma rotājumu gar sānu (īsajām) malām. Aptuveni 1 cm no sānu malu ārmalas veidots tīto-pīto stabiņu joslas izšuvums (1 cm plats un 6 cm garš), veidojot mežģīņrakstu. Līdzīgā rakstā rotāta arī krekla piedurknes aproce: ar tīto-pīto stabiņu joslas izšuvumu aptuveni 1 cm platumā gar aproces garāko ārmalu, izšūta aptuveni 1 cm no malas. Piedurkņu aizdare ir rūpnieciski ražota poga (bēšas krāsas, perlamutrīga) ar cilpiņu. Apkakles aizdare nav skaidra, jo nav ne pogcaurumu, ne cilpiņas, ne saitīšu atrašanās iepriekš, lai definētu, kāda ir bijusi aizdare. Greznākais rotājums uz krekla piedurknes un uzplečiem. Te vienvirziena izvilkmū ar blīvā pinuma dūrieniem izveidots mežģīņotu trijstūru joslu raksts (stāvi lauztie līkloči) gan krekla uzpleča apakšmalā (~3 cm plats), gan piedurknes augšmalā (~3 cm plats). Izšuvums zem padusēm nav izšūts uz piedurknes ~ 6,5 cm no piedurkņu vīles uz abām pusēm (kopumā neizšūtā piedurknes daļa – 12,5 cm). Uz uzplečiem no iepriekš minētā raksta virzienā uz kakla izgriezumu izšūts vienvirziena izvilkmū tīto-pīto stabiņu joslas raksts ar cauro vīli. Plecu vīles (uzpleču un krekla pamatstāva daļas) šūtas ar caurās vīles dūrienu divās joslās, pa vidu veidojot tīto-pīto stabiņu joslu. Padusēs iešūti ķīļi - 5,5 x 5,5 cm. Krekls darināts, domājams, no rūpnieciski ražota lina auduma. Saglabāšanās pakāpe – pietiekami laba; krekla audumam nav bojājumu, piedurkņu aprocēm mazliet izjucis raksts.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes		
☒	etnogrāfiskais kreklis		
	☐	vīriešu	☐
	☒	sieviešu	☐
	☐	citi/nenosakāms: _____	☐
			uzkreklīņš
			bērnu kreklis

Kreklu veids pēc izmēra:

☒	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☐	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms		
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☒	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - <i>trapeceveida kreklis</i>

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☐	ir - ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☐	nav
☐	cits: _____	☒	nav zināms

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☐	ir	☒	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☒	ir – pie apkakles un aproces
☐	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☒	ir – poga ar cilpiņu	☐	cits / <i>nenosakāms</i>

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	
☒	ir	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☒	<i>balti izšuvumi</i>	☐	<i>citi: _____</i>
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>	☐	

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	<i>apkakles stūros</i>
☒	<i>sānu / īsās malās</i>	☐	<i>gar visām malām</i>
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>	☐	

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garā mala

cits: _____

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 2743 kopskats – krekla priekšpuse

Krekla PM 2743 kopskats – krekla mugurpuse

Krekla PM 2743 detaļas – priekšpusē krūšu izgriezums un apkakle

Krekla PM 2743 detaļa – apkakles rotājums

Krekla PM 2743 detaļa – krekla krokojums mugurpusē pie apkakles

Krekla PM 2743 detaļa – aproces rotājums un aizdare

Krekla PM 2743 detaļa – uzplecis

Krekla PM 2743 detaļa – uzpleča sānu vīles rotājums

Krekla PM 2743 detaļa – piedurknes augšmalas rotājuma raksts

Krekla PM 2743 detaļa – uzpleča rotājuma fragments (stūris ar sānu vīli un piedurknes malu)

Krekla PM 2743 detaļa – uzpleča sānu vīles izšuvums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
KREKLI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PMp 2852 E/T-Abl-9	
Priekšmeta nosaukums:	Krekls Sieviešu krekls	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	2003.	
Izgatavošanas vieta:	Ogres amatniecības vidusskola	
Autors / izgatavotājs:	Inga Bobiļeva	
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Izmēri:	kopējais garums (no kakla izgriezuma) – 67 cm (mugurpusē) un 66,5 cm (priekšpusē) platums (zem padusēm) – 55 cm piedurkņu garums – 52,7 cm piedurkņu platums – 17,5 cm aprocis / manšetes garums un apkārtmērs – 1,7 x 16 cm	

	apakles augstums – 10,5 cm apakles platums (ārmalas garums) – 40,5 cm krūšu šķēluma dziļums – ~24 cm padušu ķīļi – ~ 4 x 4 cm uzpleču garums – ~13,5 cm uzpleču platums – 10 cm uzpleča platums pie kakla krokojuma – 6 cm
Muzeja informācija:	Balta lina blūze. No balta lina auduma šūta sieviešu blūze. Plecu daļa 2 vietās izšūta caurās vīles tehnikā: 10,2 x 1,5 cm un 19,5 x 1,5 cm lieli taisnstūrveida izšuvumi. Kakla aizdare ~22,5 cm dziļa; muguras garums ~ 66,5 cm; piedurknes garums (no kakla izgriezuma) ~ 65 cm. Blūzi šuvusi Inga Bobiļeva kā diplomdarbu, beidzot Ogres amatniecības vidusskolu. Iegūts no Ingas Bobiļevas 04.12.2003.
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu garais tunikveida krekls (blūze), viengabala, no lina auduma (vienkārtnis) ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā. Rotāts ar balto diega tehnikā veidotiem izšuvumiem uzpleču daļā un piedurknes augšdaļā, kā arī uz aprocēm, apakles un krūšu šķēlumā. Krūšu izgriezums - parasts iegriezums (aptuveni 24 cm dziļš). Gar tā malām nošūta viena līnija caurās vīles dūrienā. Krekla apakle atlokāma ar balto diegu izšuvuma rotājumu gar sānu (īsjām) malām. Aptuveni 5 mm no sānu malu ārmalas veidots ornaments, izšujot vienu rindiņu pamatdūrienā, virs kuras seko lauztā līkloča joslas raksts visā īsās malas garumā (~ 6 mm cm plats). Krekla aizdare pie kakla nav skaidra, jo nav izveidots ne pogcaurums, ne cilpiņa aizdarei ar pogu, nav arī saitiņu. Domājams, krekla aizdare iecerēta kā abu malu sastiprināšana ar saktiņu. Mazās piedurkņu aproces rotātas gar garajām aproču malām: ārmala nošūta ar cilpu dūrienu (~2-3 mm) un mezgliņu dūrienu, savukārt mala pie piedurknes krokojuma rotāta ar vīto līkloču dūrienu no, veidojot Māras trīsstūra rakstu joslu (~ 1 cm platumā). Aproces aizdare ar no diega veidotu pogu (d=1 cm) un cilpiņu. Greznākais rotājums uz krekla piedurknes un uzplečiem. Te vienvirziena izvilcumā ar blīvā pinuma dūrieniem izveidotas divas nosacīti šauras (salīdzinājumā ar vecākiem krekliem) mežģīņotu trijstūru joslu raksts (stāvi lauztie līkloči) gan krekla uzpleča apakšmalā (~1,3 x 10,2 cm plats), gan piedurknes augšmalā (~1,4 x 19,5 cm plats). Padusēs iešūti četrstūrveida ķīļi aptuveni 4 x 4 cm lieli. Krekls darināts, domājams, no rūpnieciski ražota lina auduma. Saglabāšanās pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Kreklu veids pēc piederības:

☐	pilsētas modes		
☒	etnogrāfiskais kreklis		
	☐	vīriešu	☐
	☒	sieviešu	☐
	☐	citi/nenosakāms: _____	☐
			uzkreklīņš
			bērnu kreklis

Kreklu veids pēc izmēra:

☐	īsa	☒	viengabala (bez piešuves/piešūtnes)
☒	garais	☐	ar piešuvi

Kreklu materiāls:

☒	lins	☐	kokvilna
☐	pakulu	☐	cits materiāls: _____
☒	balināts	☐	nebalināts
☐	nenosakāms		
☒	vienkārtnis	☐	acainais trinītis
☐	trinītis	☐	atlass
☐	cits: _____	☐	

Kreklu konstrukcija:

☐	tunikveida bez uzplečiem	☒	kreklis ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā
☐	tunikveida ar viršu uzšūtiem uzplečiem	☐	kreklis ar piešūtiem uzplečiem velku virzienā
☐	tunikveida ar iešūtiem / iekšā ielaistiem uzplečiem	☐	cits - <i>trapezveida kreklis</i>

Krekla apkakle:

☐	ar apkakli – ar stāvkrādziņu	☐	bez apkakles
☒	ar apkakli – ar atlocītu	☐	bez apkakles savilkts
☐	cits: _____		

Krekla aizdare pie kakla:

☐	ir - saitiņa	☐	ir - ar pogu
☐	ir – caurumi saktas saspraušanai	☒	nav
☐	cits: _____	☐	nav zināms

Krūšu šķēlums:

☒	ir	☐	nav

Padušu ķīļi:

☒	ir	☐	nav

Uzpleču ķīļi:

☐	ir	☒	nav

Sānu šķēlumi:

☒	ir	☐	nav
☐	cits variants _____	☐	

Piedurkņu garums:

☐	īsas	☐	pusgaras
☒	garas	☐	bez piedurknēm / ar lencītēm

Piedurkņu krokojumi:

☐	ir – pie apkakles	☒	ir – pie apkakles un aproces
☐	ir – pie aproces	☐	nav

Piedurkņu gali:

☐	vajēja aproce (neapstrādāta)	☐	savilkta aproce
☒	piešūta aproce	☐	cits: _____

Krekla piedurkņu aizdare:

☐	nav aizdares	☐	ir – poga ar pogcaurumu
☒	ir – poga ar cilpiņu	☐	cits / <i>nenosakāms</i>

Krekla rotājumi:

☐	nav	☐	
☒	ir	☐	<i>balti un krāsaini izšuvumi</i>
☒	<i>balti izšuvumi</i>	☐	<i>citi: _____</i>
☐	<i>krāsaini izšuvumi</i>	☐	

Krekla rotājumu vietas:

☒	rotāta apkakle	☐	<i>apkakles stūros</i>
☒	<i>sānu / īsās malās</i>	☐	<i>gar visām malām</i>
☐	<i>aizmugurē / garajā malā</i>	☐	

rotāti uzpleči

rotātas piedurknes

rotāti piedurkņu gali

īsās malas

gar visām malām

garās malas - abas

cits: _____

rotāts krekla šķēlums

šķēluma malas - daļēji

šķēluma malas – visā garumā

šķēluma nobeigums

cits: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 04.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Krekla PM 2852 kopskats – krekla priekšpuse

Krekla PM 2852 kopskats – krekla mugurpuse

Krekla PM 2852 detaļa – krekla apkakles izskats krekla valkāšanas brīdī

Krekla PM 2852 detaļa – krekla krūšu šķeluma apdare

Krekla PM 2852 detaļa – krekla apkakles rotājuma raksts

Krekla PM 2852 detaļa – krekla aproce un aizdare

Krekla PM 2852 detaļa – krekla aprices rotājuma raksts

Krekla PM 2852 detaļa – krokojums pie krekla apkakles tā mugurpusē

Krekla PM 2852 detaļa – krekla uzpleča un piedurknes rotājums

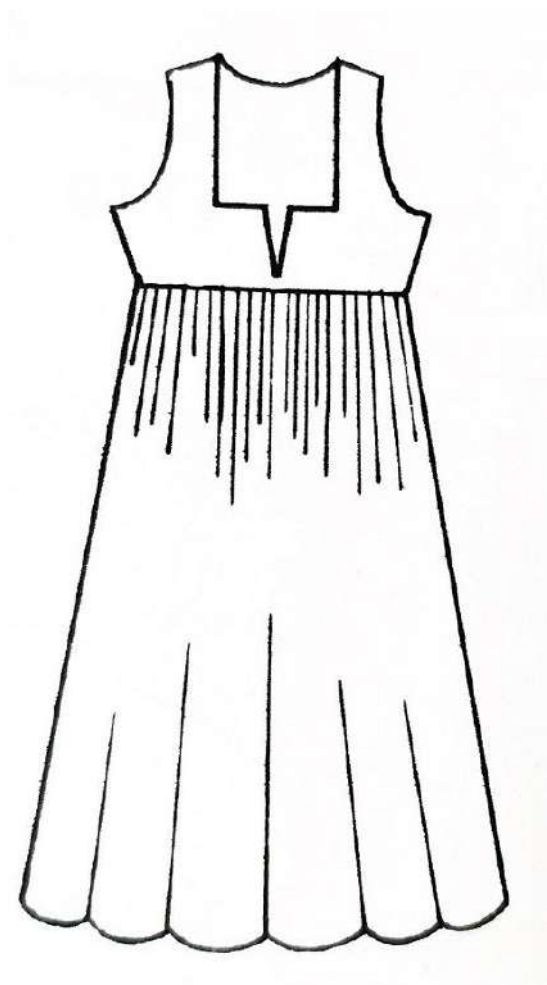

Krekla PM 2852 detaļa – krekla uzpleča un piedurknes rotājuma raksts

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
BRUNČI

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
BRUNČI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 038-3 E/T-As7						
Priekšmeta nosaukums:	Brunči Brunči ar ņieburu						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gs. beigas						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums – 127 cm, t.sk. brunču daļa – 89 cm						
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada tautastērpa daļa – brunči. Autors nezināms, izgatavots Vidzeme, Latvija, 19.gs.beigas. Vienkārtna vilnas audums – tumši sarkans ar melnu rūtojumu. Ņiebura daļai ir atlasa odere. Ņiebura priekšpusē pa vidu šķēlums. Brunču daļa ar 4 cm platām iešuvām, kas pārklāj viena otru. Brunči ir Valijas Ulpes dāvinājums A.Pumpura Lielvārdes muzejam 05.09.1970. Roku darbs. Vilna. Sarafāna garums 127 cm. Saglabāšanās pakāpe – stipri kožu saēsti. Saistītie priekšmeti: blūze PM 038-4 (E-T-Abl-11), vainags PM 038-1 (E/T-Gs10), josta PM 038-2 (E/J-23).						

Priekšmeta apraksts:	Brunči ar piešūtu ņieburu. Vilnas vienkārtnis, sarkanbrūns ar melnu rūtījumu. Auduma blīvums (diegu skaits audos un velkos) – 8/11. Ņiebura daļa un brunči darināti katrs atsevišķi no viena un tā paša auduma, ņieburs pēc tam piešūts pie brunčiem. Vidusdaļā, kur kopā sašūts ņieburs un brunči, uzšūta jostiņa (pl = 2 cm). Brunču sānos aizdares vīle, kurai jostas daļā piešūti aizdarei 2 metāla āķīši. Brunču platums apakšmalā - 272 cm, viduklī pēc sakrokošanas ~ 71 cm. Krokas veidotas kā ieloces vienā virzienā (1,5 - 2 cm platumā). Ņiebura daļai krūšu iešuves (apakšējās; 15 cm augstumā, gatavā veidā - 11 cm) un priekšā šķēlums (22 cm augstumā, gatavā veidā – 17 cm), kurš, šujot brunčus, sašūts, pārlietot vienu pusi pāri otram. Ņieburam priekšā iešūta viena spiedpoga saturēšanai kopā. Odere tikai ņiebura daļai no sarkanas kokvilnas. Šūts ar šujmašīnu. Saglabāšanās pakāpe – brunčos vairāki kožu izēsti caurumi. Ja arī brunči darināti 19.gs.beigās, domājams, laika gaitā tie vairākkārt pāršūti, pielāgojot nēsātājas augumam un tā laika modei tautastērpu valkāšanā (piemēram, padarot to pieguļošāku). Saglabāšanās pakāpe – vidēji laba: neskatoties uz lietošanas pakāpi un nelieliem bojājumiem, audums saglabājies, raksts saprotams un nolasāms, lai izgatavotu kopiju.

Priekšmeta apraksts

Brunču veids pēc izgatavošanas:

☐	apliekamie
☒	šūtie
☐	citi: _____

☐	brunči bez ņiebura
☐	brunči ar pārplečiem
☒	brunči ar piešūtu ņieburu

Brunču veids pēc raksta:

☐	svītrainie
☒	rūtainie
☐	rakstainie

☐	svītrās austeris raksts (<i>Zemgales, Nīcas</i>)
☐	ar rotātu malu (<i>Ziemeļlatgales, Bārtas, Rucavas</i>)
☐	cita veida: _____

Brunču materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Odere:

☐	nav
☒	ir (ņiebura daļā)
☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☒	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls: _____</i>

Brunču kabata:

☒	nav
☐	ir
☐	<i>iešūta pie brunču vīles iekšpusē</i>
☐	<i>uzšūta uz brunčiem ārpusē</i>

☐	<i>atsevišķa kulīte auklā (komplektā ar brunčiem)</i>
☐	<i>cita veida: _____</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Brunču PM 038/3 kopskats – brunču priekšpuse un mugurpuse

Brunču PM 038/3 detaļa – brunču ģieburu daļa

Brunču PM 038/3 detaļa – brunču kreisā puse un odere ņiebura daļā

Brunču PM 038/3 detaļa – brunču kreisā puse un krokojuma vieta jostas vietā

Brunču PM 038/3 detaļa – brunču aizdare sānos

Brunču PM 038/3 detaļa – brunču auduma krāsas tonis

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
BRUNČI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1201/1 E/T-As12 (E/T-T3)						
Priekšmeta nosaukums:	Brunči Brunči ar ņieburu						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums – ~ 120 cm, t.sk. brunču daļa – 85,5 cm						
Muzeja informācija:	Lielvārdes tautas tērpa daļa – sarafāns. Sarkans un melns. 46.-48.izmēras. Vairākās vietās kožu caurumi. Iegūts 04.08.2001 Saistītie priekšmeti: balta lina blūze PM 1201/2; zeķes PM 1201/3; josta PM 1201/4; kabatas lakats PM 1201/5						

Priekšmeta apraksts:	Brunči ar piešūtu ņieburu. Vilnas vienkārtnis, sarkans ar melnu rūtojumu. Auduma blīvums (diegu skaits audos un velkos) – 12/12. ņiebura daļa un brunči darināti katrs atsevišķi no viena un tā paša auduma, ņieburs pēc tam piešūts pie brunčiem. Brunču platums apakšmalā - 256 cm, viduklī pēc sakrokošanas ~67 cm. Krokojums veidots ar savilktām krokām. ņiebura daļai krūšu iešuves (apakšējās 11 cm augstumā gatavā veidā un no piedurknēm – 5,5 cm). Priekšā šķēlums (32 cm augstumā kopīgi ņieburam un brunčiem, ņiebura šķēluma augstums 18). Brunči piešūti pie ņiebura ar vīli priekšpusē, atstājot ~ 5 cm platu vīles daļu aizdares nodrošināšanai. Aizdarei piešūti viduklī brunču augšmalā 2 melni āķi. Odere tikai ņiebura daļā - tikai krūšu / priekšpusē iegriezuma daļā no sarkanbrūnas krāsas auduma. No tāda pat auduma ņiebura iekšpusē gar apkakli un piedurkņu izgriezumiem piešūta 1 cm plata lenta malu apstrādei. Brunčiem iekšpusē – priekšpusē pie vīles cauruma un vidukļa piešūta cita auduma kabata (kokvilnas auduma balti – rozā krāsas strīpainās joslās). Kabatas lielums – 24 x 32 cm liela kulīte ar atstātu 14 cm lielu caurumu rokas / priekšmetu ielikšanai kabatā. Brunči šūti ar šujmašīnu un roku. Šūšanai izmantoti dažādu krāsu diegi (melni, sarkani, gaiši brūni, balti). Saglabāšanās pakāpe – pietiekami laba; brunčos vairāki kožu izēsti caurumi.

Priekšmeta apraksts

Brunču veids pēc izgatavošanas:

☐	apliekamie
☒	šūtie
☐	citi: _____

☐	brunči bez ņiebura
☐	brunči ar pārplečiem
☒	brunči ar piešūtu ņieburu

Brunču veids pēc raksta:

☐	svītrainie
☒	rūtainie
☐	rakstainie

☐	svītrās austeris raksts (<i>Zemgales, Nīcas</i>)
☐	ar rotātu malu (<i>Ziemeļlatgales, Bārtas, Rucavas</i>)
☐	cita veida: _____

Brunču materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Odere:

☐	nav
☒	ir (ņiebura daļā)
☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☒	<i>cits materiāls - nenosakāms</i>

Brunču kabata:

☐	nav
☒	ir
☒	<i>iešūta pie brunču vīles iekšpusē</i>
☐	<i>uzšūta uz brunčiem ārpusē</i>

☐	<i>atsevišķa kulīte auklā (komplektā ar brunčiem)</i>
☐	cita veida: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Brunči ar iešūtu kabatu (kulīti).

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

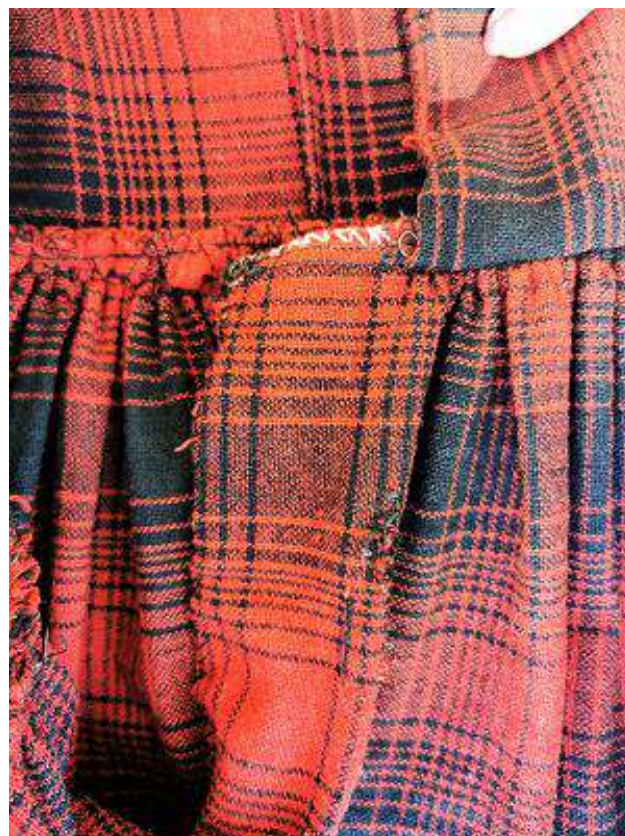

Brunču PM 1201/1 kopskats – brunču priekšpuse un mugurpuse

Brunču PM 1201/1 detaļas – ņiebura daļas priekšpuse un mugurpuse

Brunču PM 1201/1 detaļas – brunču daļa un aizdare brunču priekšpusē

Brunču PM 1201/1 detaļas – brunču krokojums jostas vietā un aizdare brunču priekšpusē

Brunču PM 1201/1 detaļas – brunču krokojums

Brunču PM 1201/1 detaļas – iesūtā kabata pie brunču aizdares vieta

Brunču PM 1201/1 detaļas – iešūtā kabata

Brunču PM 1201/1 detaļas – iešūtās kabatas augšmala

Brunču PM 1201/1 detaļas – odere ņiebura daļā

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
BRUNČI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1272 E/T-As6						
Priekšmeta nosaukums:	Brunči Brunči ar ņieburu						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	2003.						
Izgatavošanas vieta:	Ogres amatniecības vidusskola						
Autors / izgatavotājs:	Inga Bobiļeva						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums – ~ 135 cm, t.sk. brunču daļa – 90 cm						
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada sarafāns. Šūts no melni rūtota sarkana vilnas auduma. Sarafāna augšdaļai ir melna odere. Aizdare priekšā ar 2 āķīšiem un 1 melnu pogu. Sarafāna apakšējā daļa veidota, ielokot faltes. Plecu platums 44 cm. Augšdaļas muguras garums ~37,7 cm. Sarafāna apakšējās daļas garums ~ 90 cm. Sarafānu darinājusi Inga Bobiļeva kā diplomdarbu, beidzot Ogres amatniecības vidusskolu. Iegūts 04.12.2003 no Ingas Bobiļevas.						

Priekšmeta apraksts:	Brunči ar piešūtu ņieburu. Vilnas vienkārtnis, sarkans ar melnu rūtojumu. Auduma blīvums (diegu skaits audos un velkos) – 11/11. Ņiebura daļa un brunči darināti katrs atsevišķi no viena un tā paša auduma, ņieburs pēc tam piešūts pie brunčiem. Brunču platums apakšmalā - 272 cm, viduklī pēc sakrokošanas ~ 92 cm. Krokojums veidots ar ielocēm vienā virzienā (iegludinātām). Ieloces redzamā daļa – ~ 6 cm (lielums, ņemot vērā – 10 cm). Ņiebura daļai priekšpusē krūšu iešuves (padušu; ~ 12 cm). Priekšā šķēlums ņiebura šķēlums 26 cm garumā (gatavā veidā). Brunči piešūti pie ņiebura ar vīli priekšpusē, atstājot ~ 5 cm platu vīles daļu aizdares nodrošināšanai. Aizdarei viduklī brunču augšmalā piešūta 1 poga (pie brunču un ņiebura vīles), lai aizdarītu brunčus ar otrā pusē piešūtu sarkanas kokvilnas auduma viļņainas lentas cilpu. Brunču un ņiebura tuvumā ar ~ 5 – 6 cm attālumu ņiebura malai iekšpusē piešūti 2 metāla āķi aizdarei. Odere tikai ņiebura daļā – melnas krāsas kokvilnas satīns (?). Brunči šūti ar šujmašīnu un roku. Saglabāšanās pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Brunču veids pēc izgatavošanas:

☐	apliekamie
☒	šūtie
☐	citi: _____

☐	brunči bez ņiebura
☐	brunči ar pārplečiem
☒	brunči ar piešūtu ņieburu

Brunču veids pēc raksta:

☐	svītrainie
☒	rūtainie
☐	rakstainie

☐	svītrās austeris raksts (<i>Zemgales, Nīcas</i>)
☐	ar rotātu malu (<i>Ziemeļlatgales, Bārtas, Rucavas</i>)
☐	cita veida: _____

Brunču materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Odere:

☐	nav
☒	ir (ņiebura daļā)
☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☒	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls</i>

Brunču kabata:

☒	nav
☐	ir
☐	<i>iešūta pie brunču vīles iekšpusē</i>
☐	<i>uzšūta uz brunčiem ārpusē</i>

☐	<i>atsevišķa kulīte auklā (komplektā ar brunčiem)</i>
☐	cita veida: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

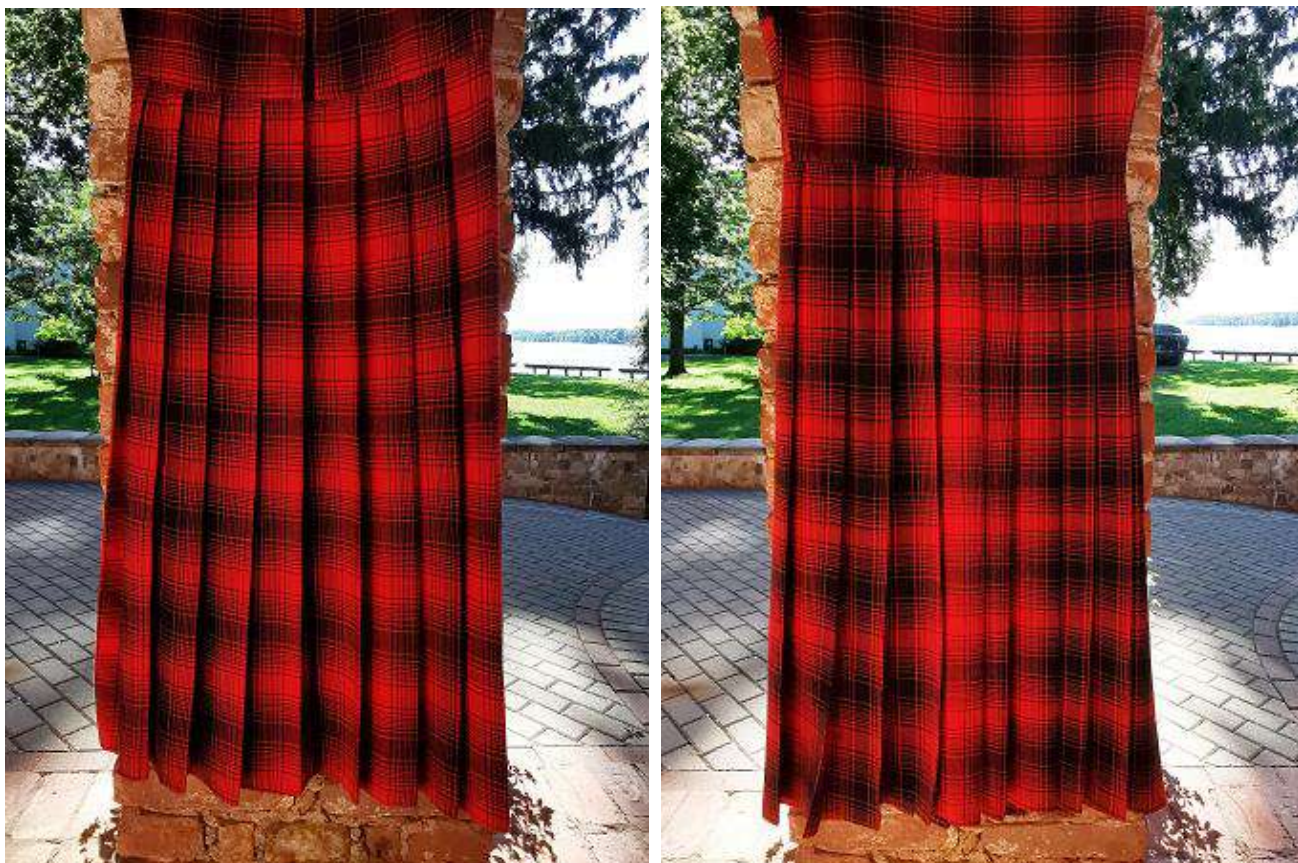

Brunču PM 1272 kopskats – priekšpuse un mugurpuse

Brunču PM 1272 detaļas – ģiebura priekšpuse un mugurpuse

Brunču PM 1272 detaļas – svārku daļas priekšpuse un mugurpuse

Brunču PM 1272 detaļas – brunču aizdares kopskats (priekšpusē)

Brunču PM 1272 detaļas – brunču aizdares poga

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
BRUNČI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1379 E/T-As5						
Priekšmeta nosaukums:	Brunči Brunči ar ņieburu						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 50.gadu sākums						
Izgatavošanas vieta:	Rembate vai Ķegums ?						
Autors / izgatavotājs:	Mārtiņš Zemītis						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums – ~ 131 cm, t.sk. brunču daļa – ~ 94,5 cm						
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada tautastērpa daļa – sarafāns (brunči ar klāt piešūtu ņieburu). Vienkārtna vilnas audums – tumši sarkans ar						

	melnu rūtojumu. Ļiebura daļai ir lina auduma odere. Ļiebura sānu malas ir tikušas pārtaisītas – paplašinātas šuves vietā. Ļiebura priekšpusē pa vidu neliels (~3,5 cm dziļš) šķēlums. Brunču daļa veidota ar ~3,5 cm platām ielocēm. Sarafāna garums ~131 cm, ņiebura maks garums ~35,5 cm, platums vidukļa daļā ~ 88 cm. Iegūts 06.12.2007 no Anitas Streiles. Priekšmeta vēsture: sarafāns nopirkts 2007.gada novembrī no Benitas Rudzes (dz. 1936.gadā) Ķegumā. Sarafānu šuvis viņas tēvs Mārtiņš Zemītis (1894-1961), kurš kādu laiku dzīvojis Rembatē, pēc tam Ķegumā. Viņš jaunībā esot mācījies par skroderi. Sarafāns šūts 20.gs.50.gadu sākumā, gatavojoties Dziesmu svētkiem, jo Benita Rudze dziedājusi skolas korī. Sarafāna audumu 20.gs. 40.gadu beigās audusi Anna Zālīte (Benitas Rudzes tēva Mārtiņa Zemīša māsa), kura dzīvojusi Rembatē. Sludinājums par sarafāna pārdošanu bija publicēts preses izdevumā “Kaleidoskops” 2007.gada 22.novembrī.
Priekšmeta apraksts:	Brunči ar piešūtu ņieburu. Vilnas vienkārtnis, sarkans ar melnu rūtojumu. Auduma blīvums (diegu skaits audos un velkos) – 11/13. Ļiebura daļa un brunči darināti katrs atsevišķi no viena un tā paša auduma, ņieburs pēc tam piešūts pie brunčiem. Brunču platums apakšmalā - 217 cm, viduklī pēc sakrokošanas ~ 87 cm. Krokojums veidots ar ielocēm vienā virzienā (iegludinātām). Ieloces platums – ~ 3,5 cm. Ļiebura daļai priekšpusē krūšu iešuves (apakšējās; ~ 8 cm lielas (redzamajā daļā)). Priekšā nav tradicionālā šķēluma visā ņiebura garumā, bet ir neliels šķēlums ņiebura augšējā malā (4 cm, piešūjot oderi iekšpusē izskatās pēc neliela v burta). Brunči piešūti pie ņiebura. Varētu būt pāršūti, jo nav tradicionālās aizdares ne brunču priekšpusē, ne sānos. Odere tikai ņiebura daļā – baltas krāsas lina audums. Brunči šūti ar šujmašīnu un roku. Saglabāšanās pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Brunču veids pēc izgatavošanas:

☐	apliekamie
☒	šūtie
☐	citi: _____

☐	brunči bez ņiebura
☐	brunči ar pārplečiem
☒	brunči ar piešūtu ņieburu

Brunču veids pēc raksta:

☐	svītrainie
☒	rūtainie
☐	rakstainie

☐	svītrās austeris raksts (<i>Zemgales, Nīcas</i>)
☐	ar rotātu malu (<i>Ziemeļlatgales, Bārtas, Rucavas</i>)
☐	cita veida: _____

Brunču materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Odere:

☐	nav
☒	ir (ņiebura daļā)
☐	<i>vilna</i>
☒	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls</i>

Brunču kabata:

☒	nav
☐	ir
☐	<i>iešūta pie brunču vīles iekšpusē</i>
☐	<i>uzšūta uz brunčiem ārpusē</i>

☐	<i>atsevišķa kulīte auklā (komplektā ar brunčiem)</i>
☐	cita veida: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

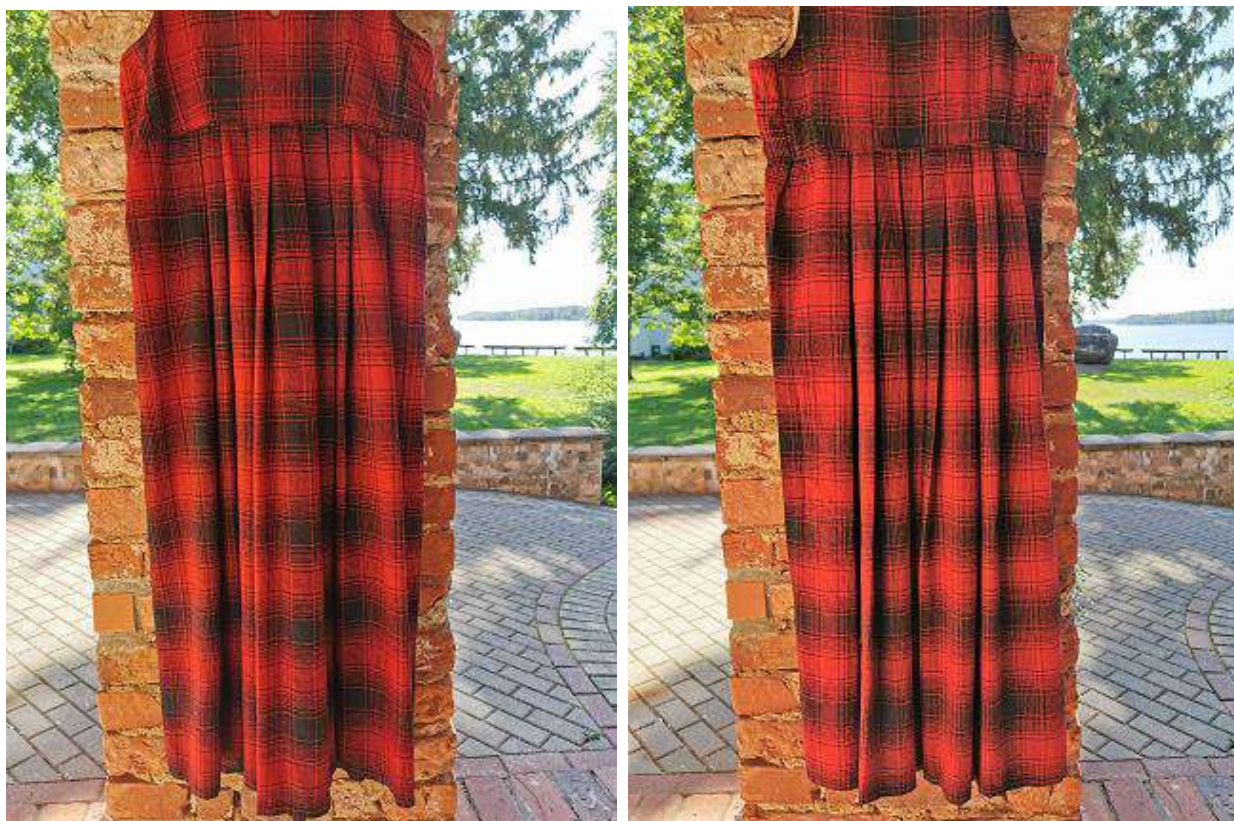

Brunču PM 1379 kopskats – priekšpuse un mugurpuse

Brunču PM 1379 detaļas – ģiebura priekšpuse un mugurpuse

Brunču PM 1379 detaļas – brunču svārku daļas priekšpuse un mugurpuse

Brunču PM 1379 detaļas – brunču ieloces iekšpusē un baltā odere ņiebura daļā

Brunču PM 1379 detaļas – brunču apakšmalas kreisā puse

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
BRUNČI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1852 E/T-As4						
Priekšmeta nosaukums:	Brunči Brunči ar ņieburu						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 2.puse						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums – ~ 135 cm, t.sk. brunču daļa – ~ 94,5 cm						
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada sarafāns, 20.gs. Brunči ar klāt piešūtu ņieburu. Vlenkārtņa vilnas audums – sarkanbrūns ar melnu rūtojumu.						

	Ņiebura daļai priekšā šķēlums, ir odere. Aizdare – saspraužot ar saktu. Brunču daļa veidota ar ~ 1 cm platām ielocēm. Sarafāna garums ~135 cm, ņiebura max garums ~40 cm. Brunču daļā daži kožu izēsti caurumi. Sarafāns ir lielvārdietes Lienītes Sestules (dz.1941.g.) dāvinājums A.Pumpura Lielvārdes muzejam. Iegūts 25.01.2012. Saistītie priekšmeti – josta PM 1851.
Priekšmeta apraksts:	Brunči ar piešūtu ņieburu. Vilnas vienkārtnis, sarkans ar melnu rūtojumumu. Auduma blīvums (diegu skaits audos un velkos) – 9/10. Ņiebura daļa un brunči darināti katrs atsevišķi no viena un tā paša auduma, ņieburs pēc tam piešūts pie brunčiem. Brunču platums apakšmalā - 280 cm, viduklī pēc sakrokošanas ~ 88 cm (gatavā veidā). Krokojums veidots ar sīkām ielocēm vienā virzienā. Ieloces platums – ~ 1 cm. Ņiebura daļai priekšpusē krūšu iešuves (apakšējās ~ 12 cm lielas un padušu ~ 16 cm lielas (redzamajā daļā)), kā arī iešuves aizmugurē (apakšējās ~ 10 cm lielas). Priekšā tradicionālais šķēlums visā ņiebura garumā (~ 25 cm gatavā veidā). Brunči piešūti pie ņiebura, tradicionālās aizdares vietā atstājot brunču vidusdaļā nekrokotu ~ 11,5 cm platu brunču auduma daļu. Odere tikai ņiebura daļā – rozā krāsas lina audums. Brunči šūti ar šujmašīnu. Saglabāšanaš pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Brunču veids pēc izgatavošanas:

☐	apliekamie
☒	šūtie
☐	citi: _____

☐	brunči bez ņiebura
☐	brunči ar pārplečiem
☒	brunči ar piešūtu ņieburu

Brunču veids pēc raksta:

☐	svītrainie
☒	rūtainie
☐	rakstainie

☐	svītrās austeris raksts (<i>Zemgales, Nīcas</i>)
☐	ar rotātu malu (<i>Ziemeļlatgales, Bārtas, Rucavas</i>)
☐	cita veida: _____

Brunču materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Odere:

☐	nav
☒	ir (ņiebura daļā)
☐	<i>vilna</i>
☒	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls</i>

Brunču kabata:

☒	nav
☐	ir
☐	<i>iešūta pie brunču vīles iekšpusē</i>
☐	<i>uzšūta uz brunčiem ārpusē</i>

☐	<i>atsevišķa kulīte auklā (komplektā ar brunčiem)</i>
☐	cita veida: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Brunču PM 1852 kopskats – priekšpuse un mugurpuse

Brunču PM 1852 detaļas – ģiebura daļas priekšpuse un mugurpuse

Brunču PM 1852 detaļas – svārku daļas priekšpuse un mugurpuse

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
BRUNČI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2849 E/T-As9						
Priekšmeta nosaukums:	Brunči Brunči ar ņieburu						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 90.gados						
Izgatavošanas vieta:	Rīga						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade	x	atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
x	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums – ~ 142 cm, t.sk. brunču daļa – ~ 101 cm						
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada ņieburbruncis. Autors: pēc B.Kampiņas pasūtījuma, izgatavots Rīgā, 20.gs. beigās. Lielvārdes novadam raksturīgajās krāsās (sarkans un melns) un optiskajā rītojumā. Tumšākās rūtis caurvij dzeltens pavediens gan velkos, gan audos. Brunču daļā ieloces 3 cm. Aizdare sānos. ņieburam balta kokvilnas odere. Atdarinās pēc oriģināla 20.gs.90.gados. Oriģināls bija kožu saēsts. Oriģināls piederējis Olgai Gavarei, kura tautastērpu darinājusi savai krustmeitai Birutai Kampiņai. ņieburbruncis atdarināts pēc B.Kampiņas pasūtījuma Ar šo tautas tērpu Olga Gavare piedalījās						

	Devītajos latviešu dziesmu svētkos Rīgā 1938.gada 16.-19.jūnijā (Foto PM 2850). Tautastērps darināts kā kora tērps Lubānas korim 20.gs. 30.gados. Devītajos latviešu dziesmu svētkos piedalījās apvienotais koris no Madonas, kura sastāvā bija arī Lubānas kora dziedātāji. Roku darbs. Vilna. Saglabātības pakāpe laba. Sasaiste ar citiem priekšmetiem: PM 2850, PM2851, PM 2852, PM 2853. Iegūts no Birutas Kampiņas 06.10.2016. Atrodas ekspozīcijā (Lielvārdes muzeja Elzas tērps).
Priekšmeta apraksts:	Brunči ar piešūtu ņieburu. Vilnas vienkārtnis, sarkans ar melnu rūtojumu, kam pa vidu ar vienu diegu ieausti arī dzeltenas strīpas (veidojot rūtis). Auduma blīvums (diegu skaits audos un velkos) – 10/12. Ņiebura daļa un brunči darināti katrs atsevišķi no viena un tā paša auduma, ņieburs pēc tam piešūts pie brunčiem. Brunču platums apakšmalā - 320 cm, viduklī pēc sakrokošanas ~ 86 cm (gatavā veidā). Krokrojums veidots ar ielocēm vienā virzienā. Ieloces platums – ~ 3 - 3,5 cm. Ņiebura izgriezums priekšpusē kantains ar nelielu šķēluma iegriezumu (~ 7 cm) nevis tradicionālais šķēlums visā ņiebura garumā. Aizdare brunču sānos. Odere tikai ņiebura daļā – balts lina audums. Brunči šūti ar šujmašīnu. Saglabāšanās pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Brunču veids pēc izgatavošanas:

☐	apliekamie
☒	šūtie
☐	citi: _____

☐	brunči bez ņiebura
☐	brunči ar pārplečiem
☒	brunči ar piešūtu ņieburu

Brunču veids pēc raksta:

☐	svītrainie
☒	rūtainie
☐	rakstainie

☐	svītrās austeris raksts (<i>Zemgales, Nīcas</i>)
☐	ar rotātu malu (<i>Ziemeļlatgales, Bārtas, Rucavas</i>)
☐	cita veida: _____

Brunču materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Odere:

☐	nav
☒	ir (ņiebura daļā)
☐	<i>vilna</i>
☒	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls</i>

Brunču kabata:

☒	nav
☐	ir
☐	<i>iešūta pie brunču vīles iekšpusē</i>
☐	<i>uzšūta uz brunčiem ārpusē</i>

☐	<i>atsevišķa kulīte auklā (komplektā ar brunčiem)</i>
☐	cita veida: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

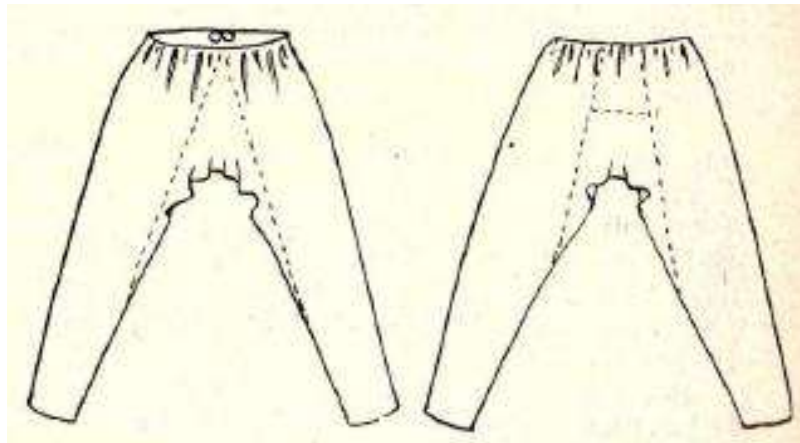

Brunču PM 2849 kopskats Lielvārdes muzeja ekspozīcijā

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
BIKSES

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
BIKSES

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 358 E/T-A15						
Priekšmeta nosaukums:	Bikses Vīriešu bikses						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gs./20.gs. mija – 20.gs. 1.puse						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums - ~115 cm Bikšu garums iekšpusē no šekuma – 65 cm Bikšu staras platums platākajā vietā - 44 cm, šaurākajā - ~ 26 cm Viduklis - ~ 67 cm						

Muzeja informācija:	Bikses, vīriešu (ūzas). Valkātas, linu, baltas. 58.izmērs. Stipri novalkātas, 6 caurumi. Iegūtas 02.12.1977
Priekšmeta apraksts:	Lina bikses, vīriešu, garās ar mazo ķīli un kabatu labajā pusē. Pie jostas vietas krokotas sīkās krokās (~ 1 cm platas). Aizdare priekšpusē (pa labi no vidus vīles), pārliedot audumu pāri viens otram (pārlika ~ 7,5 cm) ar 2 āķu aizdari. Aizdares dziļums ~ 13 cm no jostas vietas. Josta ~ 2 cm plata. Šekumā mazais ķīlis aptuveni 3 x 3 cm izmērā, skatoties no labās puses (7x7,5 cm no kreisās). Kabatas vieta 15 cm gara. Kabata - kulītes veida 11,5 x 21,5 cm liela no vienkārtna lina auduma, piešūta pie bikšu auduma. Auduma – lina, austeris vienkārtnī ar rakstu. Auduma blīvums – 11x15 diegi cm² Saglabāšanās pakāpe – vidēji laba, bikses nonēsātas, ir vairāki caurumi.

Priekšmeta apraksts

Bikšu veids pēc piegriezuma:

☐	bikses ar atsevišķi piegrieztu un sakrokotu muguras daļu	☐	bikses ar klapi
☐	bikses ar viengabala jostiņu un šķēlumu priekšpusē	☐	bikses ar divgabalu jostiņu, kas mugurpusē sasieta ar saitīti
☐	bikses ar lielo ķīli līdz jostas vietai	☒	bikses ar mazo ķīli
☐	bikses, kuru staras šūtas no diviem gabaliem	☐	īsās bikses līdz ceļgaliem
☐	pusgarās bikses	☐	cita veida: _____

Brunču veids pēc piederības:

☒	vīriešu	☐	sieviešu
☐	bērnu	☐	nenosakāms / cita veida

Bikšu materiāls:

☒	vilna	☐	kokvilna
☐	pusvilna	☐	pakulas
☐	lins	☐	cits materiāls: _____

Bikšu auduma veids:

☒	vienkārtnis	☐	trinītis
☐	...	☐	cita veida: _____

Kabatas:

☐	nav	☒	viena
☒	ir	☐	divas
☐	nav nosakāms	☐	vairāk kā divas

Kabatu auduma veids:

☒	vienkārtnis	☐	trinītis
☐	...	☐	cita veida: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Latviešu apģērba vēstures pētnieces Ievas Pīgoznes novērtējumā, bikses atbilst tradicionālā apģērba bikšu pazīmēm

Ilustratīvais materiāls

Bikšu PM 358 kopskats – priekšpuse un mugurpuse

Bikšu PM 358 detaļas – krokojums jostas vietā, priekšpusē – aizdare, kreisajā pusē – kabata

Bikšu PM 358 detaļas – bikšu josta un krokojums jostas vietā

Bikšu PM 358 detaļas – bikšu aizdares vieta

Bikšu PM 358 detaļas – bikšu aizdare ārpusē no priekšas un iekšpusē (kreisajā pusē)

Bikšu PM 358 detaļas – bikšu kabatas vieta ārpusē un kabata bikšu iekšpusē

Bikšu PM 358 detaļas – ķīlis šekuma daļā no labās un kreisās bikšu puses

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
APAKŠSVĀRKI

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
APAKŠSVĀRKI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 362 E/T-As2	
Priekšmeta nosaukums:	Apakšsvārki	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gadsimts	
Izgatavošanas vieta:	Rembate	
Autors / izgatavotājs:	Nezināms	
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Izmēri:	90 x 100 cm	
Muzeja informācija:	Apakšsvārki. Kokvilnas, balti ar baltu mežģīni gar apakšu. Darināti Rembatē. Sadzeltējuši. Kokvilna iegūts 02.12.1977 no P.Lauzumas.	

Priekšmeta apraksts:	Sieviešu apakšsvārki, balti, kokvilnas, zvanveida ar volānu apakšmalā (ar ielocītām uzšuvēm un mežģīni). Savelkami viduklī ar striķīti, savilkums priekšpusē. Šūts zvanveida no 8 daļām (augšpusē ~ 12,5 cm platas, apakšpusē – 24-25 cm). Mugurpusē ~ 8 cm dziļas iešuves, lai labāk piegulētu augumam. Kopējais garums ~ 100 cm, t.sk. volāns ~ 27 cm. Apkārtmērs viduklī nesavilkta veidā ~ 90 cm, apkārtmērs pie volāna piešūšanas vietas ~193 cm, apakšmalā zem volāna ~ 234 cm, volānam – 288 cm. Volāns uzšūts uz apakšsvārku pamatauduma. Tam 2 vietās ielocītu nošuvju 4 līnijas. Volāna apakšmalā piešūta rūpnieciski ražota mežģīne. Volāna krokojums noslēpts ar uzšūtu kokvilnas auduma lentu ~ 1 cm platumā. Priekšpusē šķēlums svārku uzvilkšanai, šķēluma dziļums 26 cm. Saglabāšanās pakāpe – laba.

Ilustratīvais materiāls

Apakšsvārku PM 362 kopskats – priekšpuse un mugurpuse

Apakšsvārku PM 362 detaļas – savilkums jostas vietā un svārku aizdares vieta

Apakšsvārku PM 362 detaļas – iešuves mugurpusē

Apakšsvārku PM 362 detaļas – volāna krokojums un piešuves vieta

Apakšsvārku PM 362 detaļas – volāna rotājums virs svārku pamatstāva

Apakšsvārku PM 362 detaļas – apakšsvārku pamatstāva daļa zem viršu uzšūtā volāna

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
APAKŠSVĀRKI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1885 E/T-As3						
Priekšmeta nosaukums:	Apakšsvārki						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 20.-30.gadi						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	76 x 129 cm						
Muzeja informācija:	Apakšsvārki. Lielvārde 20.gs. 20.-30.gadi. Lins, kokvilna. Zvanveida, šūti no 4 daļām. Apakšmalā volāns (19 cm plats), kuram piešūta no līnu diega tamborēta mežģīne. Pirms volāna iesūtas 4 ieloces (~ 0,3 cm platas). Vidukļa daļā ievērta gumija.						

	Izmēri: max garums 76 cm, max platums 129 cm. Vietām nelieli pleķi, rūsas traipi. Pairusi mežģīne. Audumā ir dažādi nelieli caurumi. Piederējuši Minnai Ozoliņai (dzim. Sīlis) no Lielvārdes Salu mājām. Nēsāti līdz pat 20.gs.vidum. Iegūts 23.05.2012 no I.Mucenieces.
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu apakšsvārki, balti, kokvilnas, zvanveida ar volānu apakšmalā (ar ielocītām uzšuvēm un mežģīni). Viduklī savilkti ar gumiju jostas vietā. Pamatdaļa šūta zvanveida no 3 daļām (augšmalu platumi tiem 45 + 45,5 + 47 cm). Pamatdaļu noslēdz 4 nošuvju josla (4 joslas = 4 cm platumā). Apakšmalā piešūta 4.daļa – volāns (19 cm), kuru noslēdz apakšmalā lina diegu tamborēta mežģīne. Volāna nosacīto kuplumu veido nelielas ieloces tā augšmalā ik pa 4-5 cm. Svārku platums pie volāna piešūšanas vietas ~98 cm, volāna apakšmalā ~ 126 cm. Saglabāšanās pakāpe – laba.

Ilustratīvais materiāls

Apakšsvārku PM 1885 kopskats – priekšpuse un mugurpuse

Apakšsvārku PM 1885 detaļas – nošuves un volāna krokojums apakšmalā

Apakšsvārku PM 1885 detaļas – tamborētā mežģīne svārku apakšmalā

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS /VAINAGI**

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS /VAINAGI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs	
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 038-1 E/T-Gs10	
Priekšmeta nosaukums:	Vainags Lielvārdes vainags	
Izgatavošanas vieta:	Nezināma	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gs.b. (muzeja informācija)	
Autors / izgatavotājs:	Nezināms	
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Augstums:	9,5 cm	
Apkārtmērs:	ārējais apkārtmērs apakšmalā – 53 cm	
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada tautastērpa daļa – vainags. Autors nezināms. Izgatavots Vidzemē 19.gs.b. Uz sarkana vilnas auduma ar dzeltenām, zaļām, tumši un gaiši zilām un caurspīdīgām pērlītēm izšūti etnogrāfiski raksti. Vainaga apakšmalā audums nogriezts – nav nošūts vai atlocīts. Roku darbs. Vilna. Izmēri: apkārtmērs 53 cm, max platums ~9,5 cm. Pērlītes diametrs ~1-1,5 mm, pērlītes garums 1 mm. Vainags ir Ulpes dāvinājums A.Pumpure Lielvārdes muzejam 05.09.1970. Saglabātības pakāpe – vietām izirušas pērlītes.	

Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novada vainags - mīkstais vainags no sarkana vilnas tūka auduma bez odes. Augšmala apstrādāta (atšūta), apakšmala neapstrādāta. Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku rakstu izšuvums ar stikla pērlītēm visā vainaga platumā. Vainaga izšūšanai izmantotas stikla pērlītes baltā, dzeltenā, gaiši zilā, tumši zilā, zaļā krāsā, kā arī caurspīdīgas bezkrāsas pērlītes un bezkrāsas ar grafiņa serdīti. Šūšanai izmantots sarkans kokvilnas diegs. Vainaga centrālo rakstu veido starp horizontālām līnijām ietverta, neveikli izšūta, domājams, Ūsiņa zīmju josla (augstums vidēji aptuveni 1,7 cm), izšūta baltām, dzeltenām, zilām un zaļas krāsas pērlītēm. Zem tās un virs tās (abpusēji) starp divām 4 rindu pērļu joslām (aptuveni 1,7 - 1,8 cm platas) izšūts lauztais līklocis. Raksta kārtība vainaga apakšējā malā: 1.rinda pamīšus pa 5 pērlēm dzeltens -tumši zils – balts – tumši zils – dzeltens – tumši zils – balts – tumši zils utt; 2.rinda vienkrāsas – dzeltenas pērles; 3.rinda – vienkrāsas - zaļas pērles; 4. rinda – vienkrāsas – baltas pērles; lauztā līkloča rinda ar krāsu ritmu pa 3 nogriežņiem /√ - tumši zils, dzeltens, zaļš, gaiši zils, balts, tumši zils, dzeltens, zaļš, gaiši zils, balts utt.; horizontālo līniju bloks ar sekojošu ritmu – 1.rinda: vienkrāsas – dzeltenas pērles, 2.rinda: vienkrāsas – tumši zilās pērles, 3.rinda: vienkrāsas – baltas pērles; 4.rinda: vienkrāsas – zaļas pērles. Zem 1.rindas apakšā vēl izšūta rinda (aptuveni 5-6 mm augsta) ar vienkāršu Austras koka zīmi (/ \ ), kura krāsu ritms ir tāds pats kā lauztajam līklocim - tumši zils, dzeltens, zaļš, gaiši zils, balts. Horizontālo rindu un lauztā līkloča bloks virs Ūsiņa zīmju joslas ir tāds pats, kā apakšmalā, tikai krāsu ritms pretējs (kā spoguļattēls). Vainaga augšmalā virs horizontālajām līnijām rotājumu veido rakstu josla ar 6 “tīklotiem” trīsstūriem – Dieva zīmēm (augstums – 3,4 cm; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltens – zaļš – zils – dzeltens – zaļš – zils), kuras atdala šaurāki trīsstūri pamīšus gaiši zilā un bezkrāsas pērlīšu izšuvumā (augstums 2,4 cm). Šūšanai izmantots sarkans kokvilnas diegs. Rotājums vainaga augšmalā ir praktiski līdz pašai vainaga ārmalai. Apakšmalā brīvā josla (neizšūtā vainaga daļa) ir 5 mm. Saglabāšanaš pakāpe – pietiekami laba.

Priekšmeta apraksts

Galvas rotas veids pēc izskata:

☒	zīļu vainags	☐	mataukla
☐	vizuļu vainags	☐	kaspine
☐	astru vainags	☐	sienamais vainags
☐	spangu ar pārļu rotājumu augšpusē	☐	cizelētais
☐	spoguļu	☐	cita veida: _____

Galvas rotas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Krustpils	☐	Dienvidlatgales
☐	Cesvaines	☐	Jumurdas
☐	Praulienas	☐	Vecdrustu
☐	Cēsu-Vaives	☐	Jaunpiebalgas
☐	Dignājas	☐	Tilžas
☒	Lielvārdes	☐	Ilūkstes
☐	Rūjienas mataukla	☐	Rūjienas zirgu astru vainags
☐	Augšzemes	☐	Ziemeļvidzemes
☐	Alūksnes	☐	Skrundas-Aizputes
☐	Talsu	☐	Rucavas kaspine
☐	Popes līgavas vizuļu vainags	☐	Vaiņodes
☐	Liepājas / Pērkones līgavu vainags	☐	Nīcas-Bārtas vainags
☐	Lībiešu līgavas vainags	☐	Kuldīgas, Alsungas, Ventspils spangu
☐	Zemgales cizelētais	☐	cits / nenosakāms

Galvas rotas veids pēc augstuma:

☒	augstais (no 9 cm)	☐	vidēja augstuma (no 5 līdz 9 cm augsts)
☐	šaurais/zemais (līdz 5 cm)	☐	nenosakāma augstuma

Galvas rotas veids pēc tā cietuma:

☐	cietais	☒	mīksta

Cieto vainagu pildījums (pēc taustes, novērojuma):

☐	kartons	☐	bērza tāss
☐	pape	☐	krija (liepu miza)
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Vainaga pamata audums

☒	vilna	☐	lins
☐	samts	☐	kokvilna

☐	zīds
☐	cits materiāls

☐	metāls
☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans vilnas tūka audums, krāsas tonis CMYK 0-100-100-12, RGB 181-30-36, HEX B51E24 (lapā 21-10)

Odere:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Aizmugures lentas:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Aizmugures lentas audums:

☐	lins	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	brokāts
☐	vilna	☐	cits materiāls _____

Aplikācija:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Aplikācijas audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	cits materiāls _____

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☐	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Ģeometrisku – etnogrāfisku ornamentu izšuvums ar stikla pērlītēm visā vainaga platumā. Vainaga centrālo rakstu veido starp horizontālām līnijām ietverta, neveikli izšūta, domājams, Ūsiņa zīmju josla, izšūta baltām, dzeltenām, zilām un zaļas krāsas pērlītēm. Zem tās un virs tās (abpusēji) starp divām 4 rindu pērļu joslām izšūts lauztais līkločis. Apakšējā malā līnijas dekorētas ar vienkāršu Austras koka zīmi (/|\ ), savukārt vainaga augšmalā virs horizontālajām līnijām rakstu josla ar 6 “tīklotiem” trīsstūriem – Dieva zīmēm (krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltens – zaļš – zils – dzeltens – zaļš – zils), kuras atdala šaurāki trīsstūri gaiši zilā un bezkrāsas pērlīšu izšuvumā.

Izmantotie rotājumi:

x zīles, pērles (stikla, plastmasas, koka, dabas materiāli + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

Stikla pērles:

- baltas (d = 1 mm)
- dzeltenas (d = 1 mm), krāsas tonis CMYK 0-0-100-0, RGB 255-241-45, HEX FFF12D (lapā 1-8)
- gaiši zilas (d=1,5 mm), tuvākais krāsas tonis CMYK 60-15-0-0, RGB 121-175-224, HEX 79AFE0 (lapā 10-6),
- tumši zilas spīdīgas (d=1,5 mm) tuvākais krāsas tonis CMYK 100-100-0-48, RGB 25-17-89, HEX 191159 (lapā 13-18),
- zaļas puscaurspīdīgas (d=1,5 mm), krāsas tonis CMYK 54-0-72-0, RGB 148-195-121, HEX 94C379 (lapā 4-7),
- caurspīdīgas bezkrāsainas (d=1,5 mm),
- caurspīdīgas bezkrāsas ar grafiņa serdīti (d=1,5 mm)

stobriņi, salmiņi / smeldziņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

smeldži / šķeltās pērles, salmiņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

akmeņu vai stikla krelles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

fliteri, vizuļi, spoguļi (kādu krāsu, izmēra)

Piezīmes:

spirāles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

lentas (materiāls: brokāta, zīda, samta + krāsas + izmēri: garums, platums)

Piezīmes:

cits materiāls

Piezīmes:

Piezīmes par vainaga unikalitāti u.c.:

Ilustratīvais materiāls

Vainaga PM 038/1 kopskats – priekšpuse

Vainaga PM 038/1 kopskats – mugurpuse

Vainaga PM 038/1 kopskats – sānu skats

Vainaga PM 038/1 kopskats – sānu skats

Vainaga PM 038/1 detaļas – vainaga raksta fragments

Vainaga PM 038/1 detaļas – vainaga raksta fragments

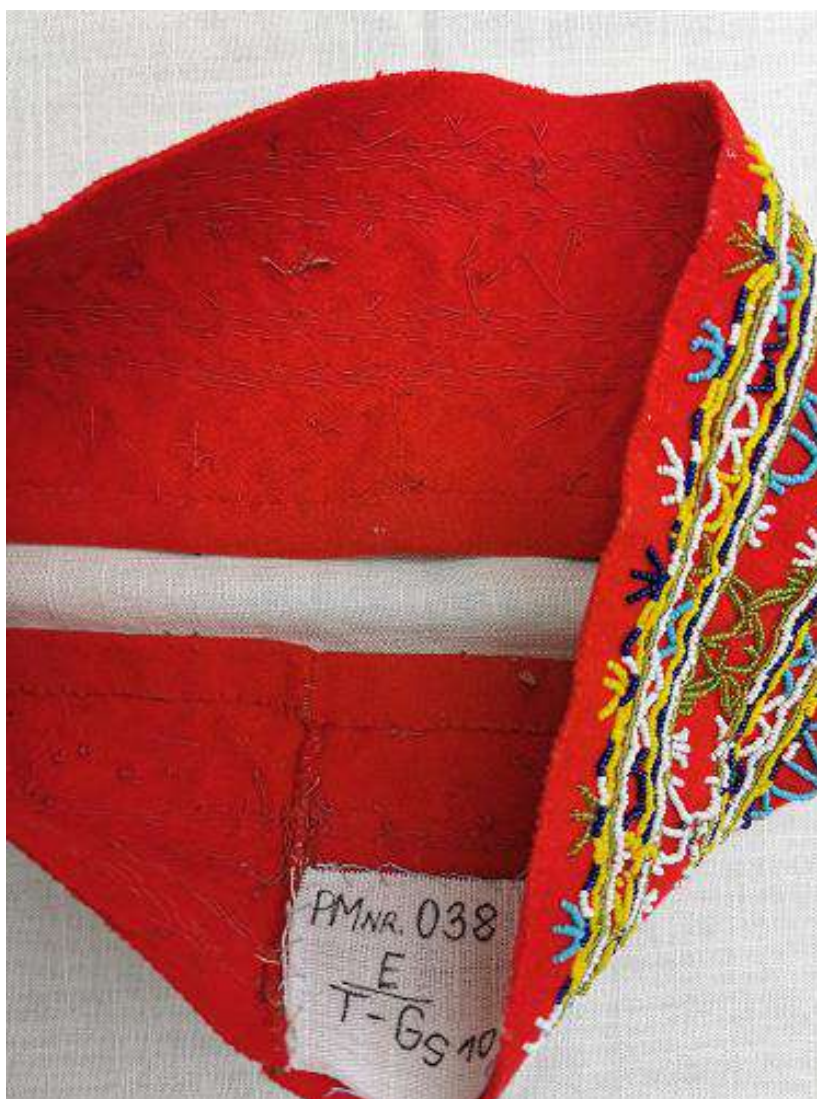

Vainaga PM 038/1 detaļas – vainaga raksta fragments

Vainaga PM 038/1 detaļas – vainaga raksta fragments

Vainaga PM 038/1 detaļas – vainaga iekšpuse

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS /VAINAGI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs	
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 351 E/Gs-8	
Priekšmeta nosaukums:	Vainags Lielvārdes vainags	
Izgatavošanas vieta:	Nezināma	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gs.b (muzeja informācija)	
Autors / izgatavotājs:	Nezināms	
Valkāšanas vieta:	Rembate, Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Augstums:	9,3 - 9,5 cm	
Apkārtmērs:	Ārējais apkārtmērs apakšmalā – 53,5 cm	
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada tautas tērpa daļa – vainags. Autors nezināms. Izgatavots Rembate, 19.gs.beigas. Uz sarkana vilnas auduma ar dzeltenām, zaļām, baltām, melnām, zilām un caurspīdīgām pērlītēm izšūti etnogrāfiski raksti. Vainags ir Paulīnas Lauzumas (dzīv. Rembates ciema Rubeņos) dāvinājums A.Pumpura Lielvārdes muzejam 01.12.1977 Apkārtmērs ~54 cm, max platums ~9,5 cm. Pērlītes diametrs ~1 mm. Pērlītes garums 1 mm.	

Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novada vainags - mīkstais vainags no sarkana vilnas tūka auduma bez odes. Augšmala apstrādāta (atšūta), apakšmala neapstrādāta. Izšuvumu veido stikla pērlītes, kas piešūtas ar smalku lina diegu. Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku rakstu izšuvums ar stikla pērlītēm gandrīz visa vainaga platumā (raksts izšūts ~7,5 cm platumā, atstājot nerotātus no apakšmalas pāris mm (2-5 mm), bet augšmalā pilnībā nerotāti ir ~1,5 cm auduma). Vainaga centrālo rakstu veido starp horizontālām līnijām ietverta Mēness zīmju josla (~ 1,6 cm plata), izšūta ar tumši zilām, tumši zaļām un dzeltenām pērlēm, pa vidu atdalot tās ar astoņstaru saulītēm (staru krustiņiem; ~1,2 cm augstas un 1 cm platas), kas veidotas no bezkrāsas caurspīdīgām un dažādu zilo toņu pērlītēm. Zem tās un virs tās (abpusēji) starp divām 4 rindu pērļu joslām izšūts lauztais līkločis (kopējais joslas platums ~1,2 cm). Apakšējā malā līnijas arī dekorētas ar lauztā līkloča līniju (~ 4-5 mm plata), savukārt vainaga augšmalā virs horizontālajām līnijām rakstu izšūta lauztā līkloča līnija (~ 4 mm), virs kuras atrodas josla (~ 2,8 cm augsta) ar 12 “tīklotiem” trīsstūriem – Dieva zīmēm (11 lieli un 1 mazs, jo nepietika vietas uz auduma; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltens – zils – dzeltens – zaļš – dzeltens – zils – dzeltens – zaļš – dzeltens – zils – dzeltens + mazais zaļais), kuras atdala Austras koku ornamentu, izšūti no bezkrāsas caurspīdīgām un dažādu zilo toņu pērlītēm. Dieva zīmju platums to pamatnē svārstās starp 3,2 un 3,5 cm. Saglabāšanās pakāpe – pietiekami laba.

Priekšmeta apraksts

Galvas rotas veids pēc izskata:

☒	zīļu vainags	☐	mataukla
☐	vizuļu vainags	☐	kaspine
☐	astru vainags	☐	sienamais vainags
☐	spangu ar pārļu rotājumu augšpusē	☐	cizelētais
☐	spoguļu	☐	cita veida: _____

Galvas rotas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Krustpils	☐	Dienvidlatgales
☐	Cesvaines	☐	Jumurdas
☐	Praulienas	☐	Vecdrustu
☐	Cēsu-Vaives	☐	Jaunpiebalgas
☐	Dignājas	☐	Tilžas
☒	Lielvārdes	☐	Ilūkstes
☐	Rūjienas mataukla	☐	Rūjienas zirgu astru vainags
☐	Augšzemes	☐	Ziemeļvidzemes
☐	Alūksnes	☐	Skrundas-Aizputes
☐	Talsu	☐	Rucavas kaspine
☐	Popes līgavas vizuļu vainags	☐	Vaiņodes
☐	Liepājas / Pērkones līgavu vainags	☐	Nīcas-Bārtas vainags
☐	Lībiešu līgavas vainags	☐	Kuldīgas, Alsungas, Ventspils spangu
☐	Zemgales cizelētais	☐	cits / nenosakāms

Galvas rotas veids pēc augstuma:

☒	augstais (no 9 cm)	☐	vidēja augstuma (no 5 līdz 9 cm augsts)
☐	šaurais/zemais (līdz 5 cm)	☐	nenosakāma augstuma

Galvas rotas veids pēc tā cietuma:

☐	cietais	☒	mīkstais

Cieto vainagu pildījums (pēc taustes, novērojuma):

☐	kartons	☐	bērza tāss
☐	pape	☐	krija (liepu miza)
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Vainaga pamata audums

☒	vilna	☐	lins
☐	samts	☐	kokvilna

☐	zīds
☐	cits materiāls

☐	metāls
☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans vilnas tūka audums, krāsas tonis CMYK 0-100-100-24, RGB 161-25-31, HEX A1191F (lapā 21-11)

Odere:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Aizmugures lentas:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Aizmugures lentas audums:

☐	lins	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	brokāts
☐	vilna	☐	cits materiāls _____

Aplikācija:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Aplikācijas audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	cits materiāls _____

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☐	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorvais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Ģeometrisku – etnogrāfisku ornamentu izšuvums ar stikla pērlītēm gandrīz visa vainaga platumā (raksts izšūts ~7,5 cm platumā, atstājot nerotātus no apakšmalas pāris mm (2-5 mm), bet augšmalā pilnībā nerotāti ir ~1,5 cm auduma). Vainaga centrālo rakstu veido starp horizontālām līnijām ietverta Mēness zīmju josla, izšūta ar tumši zilām, tumši zaļām un dzeltenām pērlēm, pa vidu atdalot tās ar astoņstaru saulītēm (staru krustiem), kas veidotas no bezkrāsas caurspīdīgām un dažādu zilo toņu pērlītēm.

Zem tās un virs tās (abpusēji) starp divām 4 rindu pērļu joslām izšūts lauztais līkločis. Apakšējā malā līnijas arī dekorētas ar lauztā līkloča līniju, savukārt vainaga augšmalā virs horizontālajām līnijām rakstu izšūta

lauztā līkloča līnija, virs kuras atrodas josla ar 12 "tīklotiem" trīsstūriem – Dieva zīmēm (11 lieli un 1 mazs, jo nepietika vietas uz auduma; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltens – zils – dzeltens – zaļš – dzeltens – zils – dzeltens – zaļš – dzeltens – zils – dzeltens + mazais zaļais), kuras atdala Austras koku ornamentu, izšūti no bezkrāsas caurspīdīgām un dažādu zilo toņu pērlītēm.

Izmantotie rotājumi:

zīles, pērles (stikla, plastmasas, koka, dabas materiāli + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

Stikla pērles:

- baltas (d = 1 mm)
- pienaini dzeltenas (d = 1 mm), krāsas tonis CMYK 0-21-84-0, RGB 241-201-80, HEX F1C950 (lapā 24-8),
- zaļas (d=1mm), krāsas tonis CMYK 100-0-50-12, RGB 27-151-140, HEX 1B978C (lapā 7-11),
- tumši zilas (d=1 mm), krāsas tonis CMYK 100-100-0-48, RGB 25-17-89, HEX 191159 (lapā 13-18),
- gaiši zilas (d=1 mm), krāsas tonis CMYK 100-25-0-8, RGB 0-132-194, HEX 0084C2 (lapā 10-10),
- caurspīdīgas bezkrāsainas (d=1 mm),
- melnas spīdīgas (d=1 mm)

stobriņi, salmiņi / smeldzīši (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

---

smeldži / šķeltās pērles, salmiņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

---

akmeņu vai stikla krelles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

---

flīteri, vizuļi, spoguļi (kādu krāsu, izmēra)

Piezīmes:

---

spirāles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

---

lentas (materiāls: brokāta, zīda, samta + krāsas + izmēri: garums, platums)

Piezīmes:

---

cits materiāls

Piezīmes:

Piezīmes par vainaga unikalitāti u.c.:

Pēc latviešu apģērba vēstures pētnieces Ievas Pīgoznes domām, šis ir viens no diviem Lielvārdes muzejā esošajiem vainagiem, kam piemīt visvairāk pazīmju no tām, kādas piemīt 19. gadsimta vainagiem, piemēram, nogrieztas malas, zīles piešūtas ar lina diegu, nav oderes.

Informācijas ievākšanas datums: 07.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Vainaga PM 351 kopskats – priekšpuse

Vainaga PM 351 kopskats – mugurpuse

Vainaga PM 351 kopskats – sānu skats

Vainaga PM 351 kopskats – sānu skats

Vainaga PM 351 detaļa – raksta fragments

Vainaga PM 351 detaļa – raksta fragments

Vainaga PM 351 detaļa – vainaga iekšpuse

Vainaga PM 351 detaļa – vainaga augšējās malas apstrāde

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS /VAINAGI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs						
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 516 E/T-Gs9						
Priekšmeta nosaukums:	Vainags Lielvārdes vainags						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gadsimta 1.puse (muzeja informācija)						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Augstums:	10,2 – 10,5 cm						
Apkārtmērs:	Ārējais apkārtmērs apakšmalā – 58 cm						
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada tautas tērpa daļa – vainags. Autors nezināms. Izgatavošanas laiks – 20.gs. 1.puse, vieta – nezināma. Uz sarkana vilnas auduma ar dzeltenām, zaļām, baltām, melnām, zilām, sarkanam un caurspīdīgām stikla, plastmasas pērlītēm izšūti etnogrāfiski raksti. Vainaga iekšpusē sarkana auduma odere. Vainags sākotnēji izšūts uz auduma, piešūta odere, pēc tam auduma gabali sašūti kopā (pavirši).						

	Vainags ir Elvīras Štrāles dāvinājums A.Pumpura Lielvārdes muzejam 12.02.1982 Izmēri: apkārtmērs ~58 cm, max platums ~10,2 cm, pērlītes diametrs ~2,5 mm, pērlītes garums 1-6 mm. Saglabātības pakāpe – laba
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novada vainags - mīkstais vainags no sarkana vilnas tūka auduma ar tumšsarkanu zīda (atlasa) oderī. Vainaga rotājums izšūts ar stikla pērlīšu un stikla salmiņu palīdzību. Izšūšanai izmantots baltas krāsas diegs (domājams, kokvilnas). Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku ornamentu izšuvums ar stikla pērlītēm gandrīz visa vainaga platumā (raksts izšūts ~8,5 cm platumā, atstājot nerotātus no apakšmalas pāris mm (~5 mm), bet augšmalā pilnībā nerotāti ir ~1,5 cm auduma). Vainaga centrālo rakstu veido starp horizontālām līnijām ietverta lauztā līkloča josla, izšūta ar dažādu krāsu stikla pērlītēm (bezkrāsainas caurspīdīgas, dzeltenas, zaļas, tumši sarkanas puscaurspīdīgas, sniegbaltas; līkloča nogriežņus veido 5 – 7 pērlītes, atkarībā no to lieluma). Horizontālo līniju blokus veido 3 pērļu rindas; sākot no apakšas – apakšējais bloks: pirmā - bezkrāsainas caurspīdīgas apaļas, otrā – zaļas apaļas, trešā – melnas kantainas; augšējos horizontālo rindu bloks – pretēji: 1.rinda no apakšas – melnas kantainas, 2.rinda – zaļas apaļas, 3.rinda – bezkrāsainas caurspīdīgas. Zem apakšējā horizontālo līniju bloka izšūti mazi trīsstūrīši Dieva zīmītes dažādās krāsās (katra krāsa pa 2 trīsstūriem, viens trīsstūra nogrieznis 4-5 pērlītes, atkarībā no pērļu lieluma). Krāsu ritms, sākot no aizmugures līnijas: bezkrāsainas caurspīdīgas – zaļas – tumši zilas – dzeltenas – sarkanas – gaiši zilas – bezkrāsainas caurspīdīgas – zaļas – tumši zilas – dzeltenas – sarkanas – gaiši zilas – bezkrāsainas caurspīdīgas – zaļas – tumši zilas – dzeltenas – zaļas – gaiši zilas – zaļas – bezkrāsainas caurspīdīgas – dzeltenas – sarkanas – tumši zilas – gaiši zilas – zaļas – bezkrāsainas caurspīdīgas – dzeltenas – tumši zilas – bezkrāsainas caurspīdīgas. Savukārt virs augšējā horizontālo rindu bloka izšūts lauztais līklocis, ko veido 4-5 pērlītes atkarībā no to lieluma (līkloču nogriezni), virs kura, izšūta josla ar 6 “tīklotiem” trīsstūriem – Dieva zīmēm. Dieva zīmju joslas krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: zaļš – dzeltens – zils – zaļš – dzeltens – zils. Starp Dieva zīmēm aptuveni 3,3 cm augstumā izšūti vienkāršoti Austras koku motīvi. To pamatu veido tumši zilās (hameleonveidīgās) kantainās pērlītes (4 gb) un koši sarkanie stikla salmiņi ar tumšas krāsas serdītēm (2 gb), savukārt 3 zarus – bezkrāsainas caurspīdīgas pērlītes (9 – 11 – 9 pērlītes), kuru katras galos vēl 3 zari no sniegbaltajām pērlītēm (4 – 4- 4 pērles). Vainags šūts kā auduma gabals - lenta, kam sākumā piešūta odere, un pēc tam tas pielāgots valkātājas galvas izmēram, ko apliecina izšuvuma ritms pie pārliktajām viena pār otru vainaga malām vainaga sašūšanas vietā, kā arī pērļu rotājuma iešuvums vainaga iekšpusē. Vainaga auduma stiprinājumam izšūšanas procesā izmantots līmaudums baltā krāsā. Vainags izvietots muzeja pastāvīgajā ekspozīcijā (Elzas vainags). Saglabāšanās pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Galvas rotas veids pēc izskata:

☒	zīļu vainags	☐	mataukla
☐	vizuļu vainags	☐	kaspine
☐	astru vainags	☐	sienamais vainags
☐	spangu ar pārļu rotājumu augšpusē	☐	cizelētais
☐	spoguļu	☐	cita veida: _____

Galvas rotas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Krustpils	☐	Dienvidlatgales
☐	Cesvaines	☐	Jumurdas
☐	Praulienas	☐	Vecdrustu
☐	Cēsu-Vaives	☐	Jaunpiebalgas
☐	Dignājas	☐	Tilžas
☒	Lielvārdes	☐	Ilūkstes
☐	Rūjienas mataukla	☐	Rūjienas zirgu astru vainags
☐	Augšzemes	☐	Ziemeļvidzemes
☐	Alūksnes	☐	Skrundas-Aizputes
☐	Talsu	☐	Rucavas kaspine
☐	Popes līgavas vizuļu vainags	☐	Vaiņodes
☐	Liepājas / Pērkones līgavu vainags	☐	Nīcas-Bārtas vainags
☐	Lībiešu līgavas vainags	☐	Kuldīgas, Alsungas, Ventspils spangu
☐	Zemgales cizelētais	☐	cits / nenosakāms

Galvas rotas veids pēc augstuma:

☒	augstais (no 9 cm)	☐	vidēja augstuma (no 5 līdz 9 cm augsts)
☐	šaurais/zemais (līdz 5 cm)	☐	nenosakāma augstuma

Galvas rotas veids pēc tā cietuma:

☐	cietais	☒	mīkstais

Cieto vainagu pildījums (pēc taustes, novērojuma):

☐	kartons	☐	bērza tāss
☐	pape	☐	krija (liepu miza)
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Vainaga pamata audums

☒	vilna	☐	lins
☐	samts	☐	kokvilna

☐	zīds
☐	cits materiāls

☐	metāls
☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans vilnas tūka audums, krāsas tonis CMYK 0-100-75-12, RGB 181-26-58, HEX B51A3A (lapā 20-11)

Odere:

☒	ir	☐	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☒	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:

Tumšsarkans zīda (atlasa) audums, krāsas tonis CMYK 0-100-75-12, RGB 181-26-58, HEX B51A3A (lapā 20-11)

Aizmugures lentas:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Aizmugures lentas audums:

☐	lins	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	brokāts
☐	vilna	☐	cits materiāls _____

Aplikācija:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Aplikācijas audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	cits materiāls _____

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☐	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Ģeometrisku – etnogrāfisku ornamentu izšuvums ar stikla pērlītēm gandrīz visa vainaga platumā (raksts izšūts ~8,5 cm platumā, atstājot nerotātus no apakšmalas pāris mm (~5 mm), bet augšmalā pilnībā nerotāti

ir ~1,5 cm auduma). Vainaga centrālo rakstu veido starp horizontālām līnijām ietverta lauztā līkloča josla, izšūta ar dažādu krāsu stikla pērlītēm.

Zem tās (apakšējā horizontālo līniju bloka) izšūti mazi trīsstūrīši Dieva zīmītes dažādās krāsās, bet virs augšējā horizontālo rindu bloka izšūts lauztais līklocis, virs kura, savukārt, atrodas josla ar 6 "tiklotiem" trīsstūriem – Dieva zīmēm (krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: zaļš – dzeltens – zils – zaļš – dzeltens – zils), kuras atdala Austras koku ornamentu, izšūti ar dažādu – raibu krāsu pērlītēm.

Izmantotie rotājumi:

zīles, pērles (stikla, plastmasas, koka, dabas materiāli + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

Apaļas stikla pērles:

- sniegbaltas (d = 1,5 mm)
- zilas (d=1,5 mm), krāsu tonis CMYK 84-21-0-0, RGB 67-153-214, HEX 4399D6 (lapā 10-8),
- dzeltenas caurspīdīgas (d=2 mm), krāsu tonis CMYK 0-42-84-0, RGB 228-161-B75, HEX E4A14A (lapā 23-8),
- dzeltenas matētas (d=1, 5 mm), krāsas tonis CMYK0-0-100-0, RGB 255-241-45, HEX FFF12D (lapā 1-8),
- zaļas caurspīdīgas (d=2 mm), krāsas tonis CMYK 50-0-100-0, RGB 158-197-76, HEX 9EC54C (lapā 3-9),
- bezkrāsainas caurspīdīgas (d=1,5 mm)
- dažādu krāsu caurspīdīgas pērlītes (d=2 mm)

Kantainas stikla pērlītes:

- melnas spīdīgas (d=1,5 mm)

stobriņi, salmiņi / smeldziņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

smeldži / šķeltās pērles, salmiņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

Stikla salmiņi :

- sarkani puscaurspīdīgi (g=5 mm, d=2 mm), krāsas tonis CMYK 0-100-100-12, RGB 181-30-36, HEX B51E24 (lapā 21-10)

akmeņu vai stikla krelles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

fliteri, vizuļi, spoguļi (kādu krāsu, izmēra)

Piezīmes:

spirāles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

lentas (materiāls: brokāta, zīda, samta + krāsas + izmēri: garums, platums)

Piezīmes:

---

cits materiāls

Piezīmes:

Piezīmes par vainaga unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 07.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Vainaga PM 516 kopskats – priekšpuse

Vainaga PM 516 kopskats – mugurpuse

Vainaga PM 516 kopskats – sānu skats

Vainaga PM 516 kopskats – sānu skats

Vainaga PM 516 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 516 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 516 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 516 detaļas – vainaga malu savienojuma vīle vainaga iekšpusē

Vainaga PM 516 detaļas – vainaga vīlē iešūtās pērles

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS /VAINAGI**

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs	
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 776 E/T-Gs7	
Priekšmeta nosaukums:	Vainags Lielvārdes vainags	
Izgatavošanas vieta:	Nezināma	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gs.b.	
Autors / izgatavotājs:	Nezināms	
Valkāšanas vieta:	Nezināma	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Augstums:	10 cm	
Apkārtmērs:	Ārējais apkārtmērs apakšmalā – 52 cm	
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada tautastērpa daļa – vainags. Autors nezināms, izgatavots Vidzemē 19.gs.b. Uz sarkana vilnas auduma ar dzeltenām, zaļām, tumši un gaiši zilām un caurspīdīgām pērlītēm izšūti etnogrāfiski raksti. Vainaga apakšmalā audums nogriezts - nav atšūts vai atlocīts.	

	Vainags ir mākslinieces, mākslas zinātnieces Tairas Haļapinas dāvinājums A.Pumpura Lielvārdes muzejam 02.07.1987. Vainags piederējis viņas vecmammai. Izmēri: apkārtmērs ~ 52 cm, max platums ~10 cm, pērlītes diametrs ~ 1 mm, pērlītes garums 1-1,5 mm. Saglabātības pakāpe: vietām audums kožu bojāts, izirušas pērlītes. Sasaiste ar citiem priekšmetiem: PM 778 – mataukla, nēsājama zem vainaga.
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novada vainags - mīkstais vainags no sarkana vilnas tūka auduma bez odes. Augšmala apstrādāta (atšūta), apakšmala neapstrādāta. Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku ornamentu izšuvums ar stikla pērlītēm gandrīz visā vainaga platumā (~ 8,5 cm). Vainaga centrālo rakstu – starp diviem horizontālu līniju blokiem (katrs aptuveni 1,4 cm plats) veido izšūta, domājams, Mēness (vai Ūsiņa) zīmju josla (~1,5 cm augsta), izšūta pamīšus ar tumši zaļām un tumši zilām stikla pērlītēm (Mēness / Ūsiņa zīmes platums ~ 5,3 cm). Tās atdala astoņstaru saulītes (staru krusti; aptuveni 2,2 cm plati), kas izšūtas ar gaiši zilām pērlēm (pamatkrusts) un baltām puscaurspīdīgām (stari pa diagonāli) pērlītēm, kam galos attiecīgi tumši zaļas vai tumši zilās pērlītes. Izejot no šīs joslas, uz abām pusēm no tās izšūtas vienādas (spoguļattēlā) horizontālo līniju un lauztā krusta joslas. Izšuvuma secība (sākot no Mēness un staru krustu joslas) uz abām pusēm: 1.rinda - tumši zilu pērļu rinda, 2.rinda – dzeltenu pērļu rinda, 3.rinda – tumši zaļu pērļu rinda, 4.rinda – balto puscaurspīdīgo pērļu rinda, kam seko lauztā līkloča raksta josla (dažādu krāsu līklocis – pa 3 nogriežņiem vienā krāsā; krāsu ritms: dzeltens – tumši zaļš – gaiši zils – tumši zils). Pēc lauztā līkloča seko atkal horizontālas pērļu izšuvuma rindas: 1./5.rinda – baltas puscaurspīdīgas pērles, 2./6.rinda – tumši zaļas pērles, 3./7.rinda – dzeltenas pērles, 4./8.rinda – raibu pērļu izšuvums (krāsu ritms: dzeltenas – tumši zaļas – gaiši zilās – tumši zilās; katra krāsa izšūta pa 3 pērlītēm). Apakšmalā kā noslēguma rinda izšūta ir Jumja zīmju josla (~ 8 mm plata josla) krāsu ritmā: dzeltens – tumši zils – gaiši zils – tumši zaļš. Augšmalā virs raibās horizontālās pērļu rindas izšūta lauztā līkloča rinda - pa 3 nogriežņiem vienā krāsā; krāsu ritms: dzeltens – tumši zaļš – gaiši zils – tumši zils Virs līkloča rindas vainaga augšmalā izšūta rakstu josla ar 8 “tīklotiem” trīsstūriem – Dieva zīmēm (augstums ~ 3,2 cm, platums ~5,2 cm; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltens – tumši zaļš – dzeltens – tumši zils – dzeltens – tumši zaļš – dzeltens – tumši zils), kuras atdala gaiši zilu pērļu Austras koku ornamentu (~ 1,4 cm augsti). Izšūšanai izmantoti melns kokvilnas un smalks nebalināta lina diegs. Saglabātības pakāpe – slikta: audums kožu saēsts, daudz pērļu izirušas un pazudušas, vietām raksts grūti nolasāms.

	Saglabāšanās pakāpe - slikta – ļoti novalkāts, vainaga zīmējums pietiekami viegli nolasāms, taču eksponējams tikai pēc nopietniem vainaga restaurācijas/labojuma darbiem

Priekšmeta apraksts

Galvas rotas veids pēc izskata:

☒	zīļu vainags	☐	mataukla
☐	vizuļu vainags	☐	kaspine
☐	astru vainags	☐	sienamais vainags
☐	spangu ar pērļu rotājumu augšpusē	☐	cizelētais
☐	spoguļu	☐	cita veida: _____

Galvas rotas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Krustpils	☐	Dienvidlatgales
☐	Cesvaines	☐	Jumurdas
☐	Praulienas	☐	Vecdrustu
☐	Cēsu-Vaives	☐	Jaunpiebalgas
☐	Dignājas	☐	Tilžas
☒	Lielvārdes	☐	Ilūkstes
☐	Rūjienas mataukla	☐	Rūjienas zirgu astru vainags
☐	Augšzemes	☐	Ziemeļvidzemes
☐	Alūksnes	☐	Skrundas-Aizputes
☐	Talsu	☐	Rucavas kaspine
☐	Popes līgavas vizuļu vainags	☐	Vaiņodes
☐	Liepājas / Pērkones līgavu vainags	☐	Nīcas-Bārtas vainags
☐	Lībiešu līgavas vainags	☐	Kuldīgas, Alsungas, Ventspils spangu
☐	Zemgales cizelētais	☐	cits / nenosakāms

Galvas rotas veids pēc augstuma:

☒	augstais (no 9 cm)	☐	vidēja augstuma (no 5 līdz 9 cm augsts)
☐	šaurais/zemais (līdz 5 cm)	☐	nenosakāma augstuma

Galvas rotas veids pēc tā cietuma:

☐	cietais	☒	mīkstais

Cieto vainagu pildījums (pēc taustes, novērojuma):

☐	kartons	☐	bērza tāss
☐	pape	☐	krija (liepu miza)

 cits materiāls

 nenosakāms

Vainaga pamata audums
 vilna
 samts
 zīds
 cits materiāls

 lins
 kokvilna
 metāls
 nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans vilnas tūka audums, krāsas tonis CMYK 0-100-100-12, RGB 181-30-36, HEX B51E24 (lapā 21-10)

Odere:
 ir nav
 nav nosakāms _____

Oderes audums:
 lins
 kokvilna
 cits materiāls

 vilna
 zīds
 nenosakāms

Piezīmes:
Aizmugures lentas:
 ir nav
 nav nosakāms _____

Aizmugures lentas audums:
 lins
 zīds
 vilna

 kokvilna
 brokāts
 cits materiāls _____

Aplikācija:
 ir nav
 nav nosakāms _____

Aplikācijas audums:
 lins
 kokvilna

 vilna
 cits materiāls _____

Ornaments:
 ģeometriskais (ornamenti) florāls (augu valsts zīmējumi)
 zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi) antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
 jaukts

Piezīmes:

Ģeometrisku – etnogrāfisku ornamentu izšuvums ar stikla pērlītēm gandrīz visā vainaga platumā. Vainaga centrālo rakstu – starp diviem horizontālu līniju blokiem veido izšūta, domājams, Mēness (vai Ūsiņa) zīmju josla, izšūta pamīšus ar tumši zaļām un tumši zilām stikla pērlītēm. Tās atdala astoņstaru saulītes (staru krusti), kas izšūtas ar gaiši zilām pērlēm (pamatkrusts) un baltām puscaurspīdīgām (stari pa diagonāli) pērlītēm, kam galos attiecīgi tumši zaļas vai tumši zilās pērlītes.

Izejot no šīs joslas, uz abām pusēm no tās izšūtas vienādas (spoguļattēlā) horizontālo līniju un lauztā krusta joslas. Izšuvuma secība (sākot no Mēness un staru krusta joslas) uz abām pusēm: 1.rinda - tumši zilu pērļu rinda, 2.rinda – dzeltenu pērļu rinda, 3.rinda – tumši zaļu pērļu rinda, 4.rinda – balto puscaurspīdīgo pērļu rinda, kam seko lauztā līkloča raksta josla (dažādu krāsu līklocis – pa 3 nogriežņiem vienā krāsā; krāsu ritms: dzeltens – tumši zaļš – gaiši zils – tumši zils). Pēc lauztā līkloča seko atkal horizontālas pērļu izšuvuma rindas: 1./5.rinda – baltas puscaurspīdīgas pērles, 2./6.rinda – tumši zaļas pērles, 3./7.rinda – dzeltenas pērles, 4./8.rinda – raibu pērļu izšuvums (krāsu ritms: dzeltenas – tumši zaļas – gaiši zilās – tumši zilās; katra krāsa izšūta pa 3 pērlītēm).

Apakšmalā kā noslēguma rinda izšūta ir Jumja zīmju josla krāsu ritmā: dzeltens – tumši zils – gaiši zils – tumši zaļš.

Augšmalā virs raibās horizontālās pērļu rindas izšūta lauztā līkloča rinda - pa 3 nogriežņiem vienā krāsā; krāsu ritms: dzeltens – tumši zaļš – gaiši zils – tumši zils

Virs līkloča rindas vainaga augšmalā izšūta rakstu josla ar 8 “tiklotiem” trīsstūriem – Dieva zīmēm (krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltens – tumši zaļš – dzeltens – tumši zils – dzeltens – tumši zaļš – dzeltens – tumši zils), kuras atdala gaiši zilu pērļu Austras koku ornamentu.

Izmantotie rotājumi:

zīles, pērles (stikla, plastmasas, koka, dabas materiāli + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

Apaļas stikla pērles:

- baltas puscaurspīdīgas, pienīgas (d = 1 mm)
- pienaini dzeltenas (d = 1 mm), krāsu tonis CMYK 0-21-84-0, RGB 241-2-1-80, HEX F1C950 (lapā 24-8),
- tumši zaļas puscaurspīdīgas (d = 1 mm), krāsu tonis CMYK 100-0-100-48, RGB 25-103-54, HEX 196736 (lapā 5-15)
- gaiši zilās (d = 1 mm), krāsu tonis CMYK 72-18-0-0, RGB 95-163-219, HEX 5FA3DB (lapā 10-7),
- tumši zilās, violetīgas spīdīgas (d = 1 mm), krāsu tonis CMYK 100-100-0-12, RGB 45-44-128, HEX 2D2C80 (lapā 13-15)

stobriņi, salmiņi / smeldziņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

smeldži / šķeltās pērles, salmiņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

akmeņu vai stikla krelles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

flīteri, vizuļi, spoguļi (kādu krāsu, izmēra)

Piezīmes:

spirāles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

lentas (materiāls: brokāta, zīda, samta + krāsas + izmēri: garums, platums)

Piezīmes:

cits materiāls

Piezīmes:**Piezīmes par vainaga unikalitāti u.c.:**

Pēc latviešu apģērba vēstures pētnieces Ievas Pīgoznes domām, šis ir viens no diviem Lielvārdes muzejā esošajiem vainagiem, kam piemīt visvairāk pazīmju no tām, kādas piemīt 19. gadsimta vainagiem, piemēram, nogrieztas malas, zīles piešūtas ar lina diegu, nav oderes.

Informācijas ievākšanas datums: 07.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Vainaga PM 776 kopskats – priekšpuse

Vainaga PM 776 kopskats – mugurpuse

Vainaga PM 776 kopskats – sānu skats

Vainaga PM 776 kopskats – sānu skats

Vainaga PM 776 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 776 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 776 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 776 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 776 detaļas – rvainaga iekšpuse

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS /VAINAGI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 778 E/T-Gs1
Priekšmeta nosaukums:	Galvassega Mataukla
Izgatavošanas vieta:	Nezināma
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	Nezināma
Autors / izgatavotājs:	Nezināms
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē
Priekšmeta autentiskums:	☒ oriģināls

	☐ jaunrade ☐ atdarinājums / izgatavots pēc _____
Augstums:	480 x 5 cm
Apkārtmērs:	-
Muzeja informācija:	Tekstilija – mataukla. Autors nezināms. Mataukla, sarkanas vilnas, abos galos 29 cm garumā izšūti saulītes ziedi – zili, dzelteni, zaļi. Mataukla mezgļveidīgi savīta un nēsāta zem vainaga. Izšūtie gali nokarājušies pār pleciem. Roku darbs. Vilna. Izmērs 480x 5 cm. Iegūts no Tairas Haļapinas.
Priekšmeta apraksts:	Vidzemes novadiem raksturīgā galvassega – mataukla, sarkanā krāsā, izšūta ar trīs krāsu diegiem (pelēkzaļi, brūni un dzelteni). Matauklas audums – vilna, diegi – sintētiski. Izšuvums matauklas galos sākas 4 cm no malas un ir aptuveni 23,5 cm garumā, vienāds uz abiem matauklas galiem. Pirmie 4 cm izšūti spodrdūrienā ar 2 pretējām četru trīsstūru joslām, kam pa vidu izšūti 4 mazi dzeltenu ziediņu motīvi. Apakšējie četrstūri pelēkzaļā krāsā ar brūnu līniju, augšējie – dzelteni ar brūnu. Nākamais 5 cm veido četrstūru – četru lapu zieda izšuvums spodrdūrienā, ar saulīti (pelēkzaļu) pa vidu un 4 zaru motīviem starp ziedlapām. Zieda ziedlapas divkrāsu (brūnas ar dzeltenu, kuru ieskauj pelēkzaļas līnijas). Izšūtie 4 zariņi arī divu krāsu (divi – pelēkzaļi ar dzeltenu un divi – brūni ar dzeltenu). Nākamie 4 cm atkal spodrdūrienā ar 2 pretējām četru trīsstūru joslām, kam pa vidu izšūti 3 mazi brūnu ziediņu motīvi. Apakšējie četrstūri pelēkzaļā krāsā ar dzeltenu līniju, augšējie – dzelteni ar brūnu. Nākamais 6 cm veido divi divkrāsu trīsstūri, kuri ar iepriekšējiem 4 savienoti ar 2 nošūtām līnijām (brūnas ar dzeltenu pavedienu). Pa vidu abiem divstūriem izšūts divkrāsu 16 lapu zieda motīvs, aiz kura 4 vienkrāsas (brūni) trīsstūri. Izšuvumu noslēdz aptuveni 2,5 cm liels zieda motīva izšuvums (vienkrāsas, dzeltens) aptuveni 1 cm pēc brūnajiem trīsstūriem. Matauklas kopējais garums 480 cm, platums 5 cm. Saglabāšanās pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Galvas rotas veids pēc izskata:

☐	zīļu vainags	☒	mataukla
☐	vizuļu vainags	☐	kaspine
☐	astru vainags	☐	sienamais vainags
☐	spangu ar pārļu rotājumu augšpusē	☐	cizelētais
☐	spoguļu	☐	cita veida: _____

Galvas rotas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Krustpils	☐	Dienvidlatgales
☐	Cesvaines	☐	Jumurdas
☐	Praulienas	☐	Vecdrustu
☐	Cēsu-Vaives	☐	Jaunpiebalgas
☐	Dignājas	☐	Tilžas
☒	Lielvārdes	☐	Ilūkstes
☐	Rūjienas mataukla	☐	Rūjienas zirgu astru vainags
☐	Augšzemes	☐	Ziemeļvidzemes
☐	Alūksnes	☐	Skrundas-Aizputes
☐	Talsu	☐	Rucavas kaspine
☐	Popes līgavas vizuļu vainags	☐	Vaiņodes
☐	Liepājas / Pērkones līgavu vainags	☐	Nīcas-Bārtas vainags
☐	Lībiešu līgavas vainags	☐	Kuldīgas, Alsungas, Ventspils spangu
☐	Zemgales cizelētais	☒	cits / Vidzemes mataukla

Galvas rotas veids pēc augstuma:

☐	augstais (no 9 cm)	☐	vidēja augstuma (no 5 līdz 9 cm augsts)
☐	šaurais/zemais (līdz 5 cm)	☒	nenosakāma augstuma

Galvas rotas veids pēc tā cietuma:

☐	cietais	☒	mīksta

Cieto vainagu pildījums (pēc taustes, novērojuma):

☐	kartons	☐	bērza tāss
☐	pape	☐	krija (liepu miza)
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Vainaga pamata audums

☒	vilna	☐	lins
☐	samts	☐	kokvilna

☐	zīds
☐	cits materiāls

☐	metāls
☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans vilnas audums, krāsas tonis CMYK 0-100-75-12, RGB 181-26-58, HEX B51A3A (lapā 20-11)

Odere:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:**Aizmugures lentas:**

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Aizmugures lentas audums:

☐	lins	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	brokāts
☐	vilna	☐	cits materiāls _____

Aplikācija:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Aplikācijas audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	cits materiāls _____

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☒	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Vairāku joslu izšuvums 4 cm no sākuma malas aptuveni 23,5 cm garumā uz abiem matauklas galiem.

Pirmie 4 cm izšūti spodrūrienā ar 2 pretējām četru trīsstūru joslām, kam pa vidu izšūti 4 mazi dzeltenu ziedīņu motīvi. Apakšējie četrstūri pelēkajā krāsā ar brūnu līniju, augšējie – dzeltenī ar brūnu.

Nākamos 5 cm veido četrstūru – četru lapu zieda izšuvums spodrdūrienā, ar saulīti (pelēkzaļu) pa vidu un 4 zaru motīviem starp ziedlapām. Zieda ziedlapas divkrāsu (brūnas ar dzeltenu, kuru ieskauj pelēkzaļas līnijas). Izšūtie 4 zariņi arī divu krāsu (divi – pelēkzaļi ar dzeltenu un divi – brūni ar dzeltenu).

Nākamie 4 cm atkal spodrdūrienā ar 2 pretējām četru trīsstūru joslām, kam pa vidu izšūti 3 mazi brūnu ziediņu motīvi. Apakšējie četrstūri pelēkzaļā krāsā ar dzeltenu līniju, augšējie – dzeltenī ar brūnu.

Nākamos 6 cm veido divi divkrāsu trīsstūri, kuri ar iepriekšējiem 4 savienoti ar 2 nošūtām līnijām (brūnas ar dzeltenu pavedienu). Pa vidu abiem divstūriem izšūts divkrāsu 16 lapu zieda motīvs, aiz kura 4 vienkrāsas (brūni) trīsstūri.

Izšuvumu noslēdz aptuveni 2,5 cm liels zieda motīva izšuvums (vienkrāsas, dzeltens) aptuveni 1 cm pēc brūnajiem trīsstūriem.

Izmantotie rotājumi:

zīles, pērles (stikla, plastmasas, koka, dabas materiāli + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

Apaļas stikla pērles:

- baltas puscaurspīdīgas, pienīgas (d = 1 mm)
- pienaini dzeltenas (d = 1 mm), krāsu tonis CMYK 0-21-84-0, RGB 241-2-1-80, HEX F1C950 (lapā 24-8),
- tumši zaļas puscaurspīdīgas (d = 1 mm), krāsu tonis CMYK 100-0-100-48, RGB 25-103-54, HEX 196736 (lapā 5-15)
- gaiši zilas (d = 1 mm), krāsu tonis CMYK 72-18-0-0, RGB 95-163-219, HEX 5FA3DB (lapā 10-7),
- tumši zilas, violetīgas spīdīgas (d = 1 mm), krāsu tonis CMYK 100-100-0-12, RGB 45-44-128, HEX 2D2C80 (lapā 13-15)

stobriņi, salmiņi / smeldzīši (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

smeldži / šķeltās pērles, salmiņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

akmeņu vai stikla krelles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

fliteri, vizuļi, spoguļi (kādu krāsu, izmēra)

Piezīmes:

spirāles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

lentas (materiāls: brokāta, zīda, samta + krāsas + izmēri: garums, platums)

Piezīmes:

---

cits materiāls

Piezīmes:

Piezīmes par vainaga unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 07.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Matauklas PM 778 kopskats

Matauklas PM 778 detaļa - gala rotājums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS /VAINAGI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs						
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1011 E/T-Gs4						
Priekšmeta nosaukums:	Vainags Zemgales cizelētais vainags						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 2.puse						
Autors / izgatavotājs:	Arveds Paegle (1908-1989)						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Augstums:	Kopējais augstums - 7,5 cm, metāla daļa - ~6,6 cm						
Apkārtmērs:	Apkārtmērs ārējā apakšmalā - 54 cm						
Muzeja informācija:	Vainags. Metālkaluma Zemgales galvasrota, apakšā sarkana vilna. Autors Arveds Paegle. Roku darbs. Metāls, vilna. Izmērs: platums 7,5 cm Iegūts no Veras Paegles 12.10.2000.						

Priekšmeta apraksts:	Skārda lentes vainags, platais cizelētais vainags. Izgatavots no skārda lentes, kas piestiprināta pie sarkana vilnas auduma tūka. Vainagam sarkana kokvilnas odere. Vainaga cietībai, domājams, izmantots kartons. Skārda lentes ornamenta centrālajā joslā (~ 3,2 cm plata) rombu raksts visas joslas augstumā, ko veido krustotas t.s. zobrata dubultlīnijas un kam pa vidu iespiestas 6-lapu rozetes (~1,4 cm augstumā) ar centru pa vidu. Rombu joslas augšmalā un apakšmalā starp dubultajām līnijām – S motīvs guļus formātā. Rombu joslu no augšas un apakšas ieskauj zobrata dubultlīnijas (paralēlas horizontālas punktotas līnijas). Vainaga augšdaļā un apakšdaļā – t.s. papildjoslas, kuras veido sešu malu daudzstūri (~1 cm augstumā). Skārda lentes ornamentu ārmaļās nobeidz atkal zobrata dubultlīnijas. Vainaga aizmugure savilkta ar metāla stieplēm. Pie auduma pamatnes skārda lente arī piestiprināta ar pāris skārda stieplītēm. Saglabāšanaš pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Galvas rotas veids pēc izskata:

☐	zīļu vainags	☐	mataukla
☐	vizuļu vainags	☐	kaspine
☐	astru vainags	☐	sienamais vainags
☐	spangu ar pārļu rotājumu augšpusē	☒	cizelētais
☐	spoguļu	☐	cita veida: _____

Galvas rotas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Krustpils	☐	Dienvidlatgales
☐	Cesvaines	☐	Jumurdas
☐	Praulienas	☐	Vecdrustu
☐	Cēsu-Vaives	☐	Jaunpiebalgas
☐	Dignājas	☐	Tilžas
☐	Lielvārdes	☐	Ilūkstes
☐	Rūjienas mataukla	☐	Rūjienas zirgu astru vainags
☐	Augšzemes	☐	Ziemeļvidzemes
☐	Alūksnes	☐	Skrundas-Aizputes
☐	Talsu	☐	Rucavas kaspine
☐	Popes līgavas vizuļu vainags	☐	Vaiņodes
☐	Liepājas / Pērkones līgavu vainags	☐	Nīcas-Bārtas vainags
☐	Lībiešu līgavas vainags	☐	Kuldīgas, Alsungas, Ventspils spangu
☒	Zemgales cizelētais	☐	cits

Galvas rotas veids pēc augstuma:

☒	augstais (no 9 cm)	☐	vidēja augstuma (no 5 līdz 9 cm augsts)
☐	šaurais/zemais (līdz 5 cm)	☒	nenosakāma augstuma

Galvas rotas veids pēc tā cietuma:

☒	cietais	☒	mīksta

Cieto vainagu pildījums (pēc taustes, novērojuma):

☒	kartons	☐	bērza tāss
☐	pape	☐	krija (liepu miza)
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Vainaga pamata audums

☒	vilna	☐	lins
☐	samts	☐	kokvilna

☐	zīds
☒	cits materiāls / skārds

☐	metāls
☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans vilnas audums, krāsas tonis CMYK 0-100-75-12, RGB 181-26-58, HEX B51A3A (lapā 20-11)

Odere:

☒	ir	☐	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☒	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans kokvilnas vilnas audums, krāsas tonis CMYK 0-100-75-12, RGB 181-26-58, HEX B51A3A (lapā 20-11)

Aizmugures lentas:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Aizmugures lentas audums:

☐	lins	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	brokāts
☐	vilna	☐	cits materiāls _____

Aplikācija:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Aplikācijas audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	cits materiāls _____

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☒	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Vainaga centrālajā joslā - rombu raksts visas joslas augstumā, ko veido krustotas t.s. zobrata dubultlīnijas un kam pa vidu iespiestas 6-lapu rozetes ar centru pa vidu. Rombu joslas augšmalā un apakšmalā starp dubultajām līnijām – S motīvs guļus formātā.

Rombu joslu no augšas un apakšas ieskauj zobrata dubultlīnijas.

Vainaga augšdaļā un apakšdaļā – t.s. papildjoslas, kuras veido sešu malu daudzstūri. Skārda lentes ornamentu ārmaļās nobeidz atkal zobrata dubultlīnijas.

Izmantotie rotājumi:

zīles, pērles (stikla, plastmasas, koka, dabas materiāli + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

---

stobriņi, salmiņi / smeldziņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

---

smeldži / šķeltās pērles, salmiņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

---

akmeņu vai stikla krelles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

---

fliteri, vizuļi, spoguļi (kādu krāsu, izmēra)

Piezīmes:

---

spirāles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

---

lentas (materiāls: brokāta, zīda, samta + krāsas + izmēri: garums, platums)

Piezīmes:

---

x cits materiāls

Piezīmes:

Skārda lēta

Piezīmes par vainaga unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 07.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Vainaga PM 1011 kopskats

Vainaga PM 1011 skārda lentes raksts

Vainaga PM 1011 iekšpuse (odere)

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS /VAINAGI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs						
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1012 E/T-Gs5						
Priekšmeta nosaukums:	Vainags Zemgales cizelētais vainags						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 2.puse						
Autors / izgatavotājs:	Arveds Paegle (1908-1989)						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Augstums:	Kopējais augstums – 4,7 cm, metāla daļa - ~4 cm						
Apkārtmērs:	Apkārtmērs ārējā apakšmalā - 54 cm						
Muzeja informācija:	Vainags. Metālkaluma Zemgales galvasrota, apakšā sarkana vilna. Autors Arveds Paegle. Roku darbs. Metāls, vilna. Izmērs: platums 4,7 cm Iegūts no Veras Paegles 02.10.2000.						
Priekšmeta apraksts:	Skārda lentes vainags, šaurais cizelētais vainags. Izgatavots no skārda lentes, kas piestiprināta pie sarkana vilnas auduma tūka.						

	Vainagam sarkana kokvilnas odere. Vainaga cietībai, domājams, izmantots kartons. Skārda lentes ornamentu veido viena rakstu josla - rombu raksts visas joslas augstumā, ko veido krustotas t.s. zobrata dubultlīnijas (paralēlas horizontālas punktotas līnijas), kam pa vidu iespiestas 6-lapu rozetes (~1,3 cm augstumā) ar centru pa vidu. Rombu joslas augšmalā un apakšmalā starp dubultajām līnijām – pusloka motīvs guļus un apgāztā veidā. Rombu joslu no augšas un apakšas ieskauj zobrata dubultlīnijas. Vainaga aizmugure savilkta ar metāla stieplēm. Pie auduma pamatnes skārda lente arī piestiprināta ar pāris skārda stieplītēm. Saglabāšanās pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Galvas rotas veids pēc izskata:

☐	zīļu vainags	☐	mataukla
☐	vizuļu vainags	☐	kaspine
☐	astru vainags	☐	sienamais vainags
☐	spangu ar pārļu rotājumu augšpusē	☒	cizelētais
☐	spoguļu	☐	cita veida: _____

Galvas rotas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Krustpils	☐	Dienvidlatgales
☐	Cesvaines	☐	Jumurdas
☐	Praulienas	☐	Vecdrustu
☐	Cēsu-Vaives	☐	Jaunpiebalgas
☐	Dignājas	☐	Tilžas
☐	Lielvārdes	☐	Ilūkstes
☐	Rūjienas mataukla	☐	Rūjienas zirgu astru vainags
☐	Augšzemes	☐	Ziemeļvidzemes
☐	Alūksnes	☐	Skrundas-Aizputes
☐	Talsu	☐	Rucavas kaspine
☐	Popes līgavas vizuļu vainags	☐	Vaiņodes
☐	Liepājas / Pērkones līgavu vainags	☐	Nīcas-Bārtas vainags
☐	Lībiešu līgavas vainags	☐	Kuldīgas, Alsungas, Ventspils spangu
☒	Zemgales cizelētais	☐	cits

Galvas rotas veids pēc augstuma:

☐	augstais (no 9 cm)	☐	vidēja augstuma (no 5 līdz 9 cm augsts)
☒	šaurais/zemais (līdz 5 cm)	☐	nenosakāma augstuma

Galvas rotas veids pēc tā cietuma:

☒	cietais	☐	mīkstais

Cieto vainagu pildījums (pēc taustes, novērojuma):

☒	kartons	☐	bērza tāss
☐	pape	☐	krija (liepu miza)
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Vainaga pamata audums

☒	vilna	☐	lins
☐	samts	☐	kokvilna

☐	zīds
☒	cits materiāls / skārds

☐	metāls
☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans vilnas audums, krāsas tonis CMYK 0-100-75-12, RGB 181-26-58, HEX B51A3A (lapā 20-11)

Odere:

☒	ir	☐	nav
☐	nav nosakāms _____		

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☒	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans kokvilnas vilnas audums, krāsas tonis CMYK 0-100-75-12, RGB 181-26-58, HEX B51A3A (lapā 20-11)

Aizmugures lentas:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Aizmugures lentas audums:

☐	lins	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	brokāts
☐	vilna	☐	cits materiāls _____

Aplikācija:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Aplikācijas audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	cits materiāls _____

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☒	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Skārda lentes ornamentu veido viena rakstu josla - rombu raksts visas joslas augstumā, ko veido krustotas t.s. zobrata dubultlīnijas (paralēlas horizontālas punktotas līnijas), kam pa vidu iespiestas 6-lapu rozetes ar centru pa vidu. Rombu joslas augšmalā un apakšmalā starp dubultajām līnijām – pusloka motīvs guļus un apgāztā veidā. Rombu joslu no augšas un apakšas ieskauj zobrata dubultlīnijas.

Izmantotie rotājumi:

zīles, pērles (stikla, plastmasas, koka, dabas materiāli + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

---

stobriņi, salmiņi / smeldzīši (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

---

smeldži / šķeltās pērles, salmiņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

---

akmeņu vai stikla krelles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

---

fliteri, vizuļi, spoguļi (kādu krāsu, izmēra)

Piezīmes:

---

spirāles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

---

lentas (materiāls: brokāta, zīda, samta + krāsas + izmēri: garums, platums)

Piezīmes:

---

cits materiāls

Piezīmes:

Skārda lenta

Piezīmes par vainaga unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 07.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Vainaga PM 1012 kopskats

Vainaga PM 1012 skārda lentes raskts

Vainaga PM 1012 iekšpuse (odere)

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS /VAINAGI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs						
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1013 E/T-Gs6						
Priekšmeta nosaukums:	Vainags Zemgales cizelētais vainags						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 2.puse (?)						
Autors / izgatavotājs:	Arveds Paegle (1908-1989) (?)						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Augstums:	Kopējais augstums – 2,6 cm, metāla daļa - ~2,1 cm						
Apkārtmērs:	Apkārtmērs ārējā apakšmalā - ~54 cm						
Muzeja informācija:	Vainags. Metālkaluma Zemgales galvasrota, metāla platums uz vainaga 2,1 cm; apakšā sarkana vilna. Kopējais vainaga platums 2,6 cm. Izmērs: kalums 2,1 cm, kopējais 2,6 cm Iegūts no Veras Paegles 12.10.2000.						
Priekšmeta apraksts:	Skārda lentes vainags, šaurais cizelētais vainags. Izgatavots no skārda lentes, kas piestiprināta pie sarkana vilnas auduma tūka. Vainaga cietībai, domājams, izmantots kartons.						

	Skārda lentes ornamentu veido viena rakstu josla – sešmalu daudzstūru virknējums, katram otrajam pa vidu punktveida vidus. Vainaga augšmalā un apakšmalā joslu ieskauj punktotas horizontālas līnijas. Vainaga aizmugure savilkta ar metāla stieplēm (2 x 3). Pie auduma pamatnes skārda lente arī piestiprināta ar pāris metāla stieplītēm. Saglabāšanās pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Galvas rotas veids pēc izskata:

☐	zīļu vainags	☐	mataukla
☐	vizuļu vainags	☐	kaspine
☐	astru vainags	☐	sienamais vainags
☐	spangu ar pārļu rotājumu augšpusē	☒	cizelētais
☐	spoguļu	☐	cita veida: _____

Galvas rotas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Krustpils	☐	Dienvidlatgales
☐	Cesvaines	☐	Jumurdas
☐	Praulienas	☐	Vecdrustu
☐	Cēsu-Vaives	☐	Jaunpiebalgas
☐	Dignājas	☐	Tilžas
☐	Lielvārdes	☐	Ilūkstes
☐	Rūjienas mataukla	☐	Rūjienas zirgu astru vainags
☐	Augšzemes	☐	Ziemeļvidzemes
☐	Alūksnes	☐	Skrundas-Aizputes
☐	Talsu	☐	Rucavas kaspine
☐	Popes līgavas vizuļu vainags	☐	Vaiņodes
☐	Liepājas / Pērkones līgavu vainags	☐	Nīcas-Bārtas vainags
☐	Lībiešu līgavas vainags	☐	Kuldīgas, Alsungas, Ventspils spangu
☒	Zemgales cizelētais	☐	cits

Galvas rotas veids pēc augstuma:

☐	augstais (no 9 cm)	☐	vidēja augstuma (no 5 līdz 9 cm augsts)
☒	šaurais/zemais (līdz 5 cm)	☐	nenosakāma augstuma

Galvas rotas veids pēc tā cietuma:

☒	cietais	☐	mīksta

Cieto vainagu pildījums (pēc taustes, novērojuma):

☒	kartons	☐	bērza tāss
☐	pape	☐	krija (liepu miza)
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Vainaga pamata audums

☒	vilna	☐	lins
☐	samts	☐	kokvilna

☐	zīds
☒	cits materiāls / skārds

☐	metāls
☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans vilnas audums, krāsas tonis CMYK 0-100-75-12, RGB 181-26-58, HEX B51A3A (lapā 20-11)

Odere:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:**Aizmugures lentas:**

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Aizmugures lentas audums:

☐	lins	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	brokāts
☐	vilna	☐	cits materiāls _____

Aplikācija:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Aplikācijas audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	cits materiāls _____

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☐	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Vainaga ornamentu veido viena rakstu josla – sešmalu daudzstūru virknējums, katram otrajam pa vidu punktveida vidus. Vainaga augšmalā un apakšmalā joslu ieskauj punktotas horizontālas līnijas.

Izmantotie rotājumi:

zīles, pērles (stikla, plastmasas, koka, dabas materiāli + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

---

stobriņi, salmiņi / smeldzīši (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

---

smeldži / šķeltās pērles, salmiņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

---

akmeņu vai stikla krelles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

---

fliteri, vizuļi, spoguļi (kādu krāsu, izmēra)

Piezīmes:

---

spirāles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

---

lentas (materiāls: brokāta, zīda, samta + krāsas + izmēri: garums, platums)

Piezīmes:

---

cits materiāls

Piezīmes:

Skārda lenta

Piezīmes par vainaga unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 07.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Vaina PM 1013 kopskats - priekšpuse

Vaina PM 1013 kopskats – mugurpuse un skārta loksnes sastiprināšanas veids

Vaina PM 1013 skārda loksnes raksts un stiprinājuma vieta vaina priekšpusē

Vainaga PM 1013 iekšpuse

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS /VAINAGI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs						
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1015 E/T-Gs11						
Priekšmeta nosaukums:	Vainags Lielvārdes vainags						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde (muzeja informācija)						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. sākums. (muzeja informācija)						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Augstums:	10 cm						
Apkārtmērs:	Ārējais apkārtmērs apakšmalā – 53 cm						
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada tautastērpa daļa – vainags. Autors nezināms, izgatavots Lielvārdē 20.gs.sākumā. Uz sarkana vilnas auduma ar baltām, zaļām, zilām, pelēkām un caurspīdīgām pērlēm izšūti etnogrāfiskie raksti. Vainaga augšmalā audums nogriezts – nav nošūts vai atlocīts. Vainags ir lielvārdietes Guntas Spotas dāvinājums A.Pumpura Lielvārdes muzejam 27.02.1997. Vainags piederējis viņas mammai. Apkārtmērs ~53 cm, max platums ~10 cm, pērlītes diametrs 1,5-2mm, pērlītes garums 1,5 mm. Saglabātības pakāpe: vietām audums kožu bojāts, izirušas pērlītes.						

Priekšmeta apraksts:

Lielvārdes novada vainags - mīkstais vainags no sarkana vilnas tūka auduma ar rozā krāsas kokvilnas oderi (stikēta no 2 auduma gabaliem). Augšmala neapstrādāta, apakšmala apstrādāta (sašūta ar oderi).

Vainaga rotājums izšūts ar stikla pērlišu un smeldzišu palīdzību. Šūšanai izmantots gan sarkans kokvilnas diegs, gan nebalināts lina diegs.

Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku ornamentu izšuvums ar stikla pērļītēm gandrīz visa vainaga platumā (raksts izšūts ~8,5 cm platumā, atstājot nerotātus no apakšmalas pāris mm (~5 mm), bet augšmalā pilnībā nerotāti ir ~1 cm auduma).

Vainaga apakšējā daļā rakstu veido starp 2 x 4 horizontālām līnijām ietverta lauztā līkloča josla (~1,8 cm plata), izšūta ar dažādu krāsu stikla pērļītēm (sudrabainas – zilas – pienaini balta – zaļas – pienaini baltas - bezkrāsas; līkloča nogriežņus veido 4 - 5 pērļītes, atkarībā no to lieluma).

Horizontālo līniju blokus veido 4 pērļu rindas. Sākot no apakšas: pirmā – pamīšus 4 baltas pienainas puscaurspīdīgas pērles un 3 bezkrāsas caurspīdīgas pērles; otrā – pienaini baltās puscaurspīdīgās pērles; trešā – zaļo smeldzišu rinda; ceturtā – caurspīdīgi sudrabaino smeldzišu rinda; kurai seko lauztā līkloča josla. Augšējā horizontālo rindu blokā: 1.rinda no apakšas – caurspīdīgi sudrabaino smeldzišu rinda; 2.rinda – zaļie smeldziši; 3.rinda – pienaini baltās puscaurspīdīgās pērles un 4.rinda - pamīšus 4 baltas pienainas puscaurspīdīgas pērles un 3 bezkrāsas caurspīdīgas pērles.

Virš horizontālajām līnijām izšūta lauztā līkloča josla (~6 – 7 mm augsta), ko (līkloču nogriežņi) veido 5 - 6 pērļītes atkarībā no to lieluma. Virs tās izšūta josla (~ 5 cm plata) ar 9 “tiklotiem” trīsstūriem – Dieva zīmēm (8 pilni – vienādi un 1 nošķelts). Dieva zīmju joslas krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: krāsu ritms – sudrabs (maziņš) – caurspīdīgs (balts) – sudrabs zaļš, sudrabs – caurspīdīgs (balts) – sudrabs – zaļš – sudrabs

Starp Dieva zīmēm aptuveni 3,1 – 3,3 cm augstumā izšūti Austras koku motīvi no zilajām un pienaini baltajām pērļītēm.

Savukārt vainaga apakšmalā zem horizontālo līniju bloka izšūta Jumja zīmju josla (~ 8 – 10 mm plata). Krāsu ritms, sākot no aizmugures līnijas: balts – sudrabainas – sudrabains – caurspīdīgs bezkrāsas – balts – zaļš – balts – caurspīdīgs – sudrabains – caurspīdīgs bezkrāsas – zils – balts – zaļš – balts – caurspīdīgs – sudraba – caurspīdīgs bezkrāsas – zils – balts – zils – balts – caurspīdīgs bezkrāsas.

Vainags šūts kā auduma gabals - lenta, kas secināms, ņemot vērā, ka 1 Dieva zīmes ornamenti vainaga šobrīd skatāms nošķelts, kas norāda, ka sākotnēji vainags iespējams bijis lielāks, bet vēlāk pielāgots citam tā nēsētājas galvas izmēram.

Saglabātības pakāpe: vietām audums kožu bojāts, izirušas pērļītes, taču vainaga raksts salasāms un atkārtojams.

Priekšmeta apraksts

Galvas rotas veids pēc izskata:

☒	zīļu vainags	☐	mataukla
☐	vizuļu vainags	☐	kaspine
☐	astru vainags	☐	sienamais vainags
☐	spangu ar pārļu rotājumu augšpusē	☐	cizelētais
☐	spoguļu	☐	cita veida: _____

Galvas rotas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Krustpils	☐	Dienvidlatgales
☐	Cesvaines	☐	Jumurdas
☐	Praulienas	☐	Vecdrustu
☐	Cēsu-Vaives	☐	Jaunpiebalgas
☐	Dignājas	☐	Tilžas
☒	Lielvārdes	☐	Ilūkstes
☐	Rūjienas mataukla	☐	Rūjienas zirgu astru vainags
☐	Augšzemes	☐	Ziemeļvidzemes
☐	Alūksnes	☐	Skrundas-Aizputes
☐	Talsu	☐	Rucavas kaspine
☐	Popes līgavas vizuļu vainags	☐	Vaiņodes
☐	Liepājas / Pērkones līgavu vainags	☐	Nīcas-Bārtas vainags
☐	Lībiešu līgavas vainags	☐	Kuldīgas, Alsungas, Ventspils spangu
☐	Zemgales cizelētais	☐	cits

Galvas rotas veids pēc augstuma:

☒	augstais (no 9 cm)	☐	vidēja augstuma (no 5 līdz 9 cm augsts)
☐	šaurais/zemais (līdz 5 cm)	☐	nenosakāma augstuma

Galvas rotas veids pēc tā cietuma:

☐	cietais	☒	mīkstais

Cieto vainagu pildījums (pēc taustes, novērojuma):

☐	kartons	☐	bērza tāss
☐	pape	☐	krija (liepu miza)
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Vainaga pamata audums

☒	vilna	☐	lins
☐	samts	☐	kokvilna

☐	zīds
☐	cits materiāls

☐	metāls
☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans vilnas audums, krāsas tonis CMYK 0-100-100-24, RGB 161-25-31, HEX A1191F (lapā 21-11)

Odere:

☒	ir	☐	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☒	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:

Rozā kokvilnas odere, krāsas tonis CMYK 0-24-12-0, RGB 238-202-201, HEX EECAC9 (lapā 19-4)

Aizmugures lentas:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Aizmugures lentas audums:

☐	lins	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	brokāts
☐	vilna	☐	cits materiāls _____

Aplikācija:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Aplikācijas audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	cits materiāls _____

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☐	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku ornamentu izšuvums ar stikla pērlītēm gandrīz visa vainaga platumā (raksts izšūts ~8,5 cm platumā, atstājot nerotātus no apakšmalas pāris mm (~5 mm), bet augšmalā pilnībā nerotāti ir ~1 cm auduma).

Vainaga apakšējā daļā rakstu veido starp 2 x 4 horizontālām līnijām ietverta lauztā līkloča josla, izšūta ar dažādu krāsu stikla pērlītēm (sudrabainas – zilas – pienaini balta – zaļas – pienaini baltas - bezkrāsas; līkloča nogriežņus veido 4 - 5 pērlītes, atkarībā no to lieluma).

Horizontālo līniju blokus veido 4 pērļu rindas. Sākot no apakšas: pirmā – pamīšus 4 baltas pienainas puscaurspīdīgas pērles un 3 bezkrāsas caurspīdīgas pērles; otrā – pienaini baltās puscaurspīdīgās pērles; trešā – zaļo smeldzīšu rinda; ceturtā – caurspīdīgi sudrabaino smeldzīšu rinda; kurai seko lauztā līkloča josla. Augšējā horizontālo rindu blokā: 1.rinda no apakšas – caurspīdīgi sudrabaino smeldzīšu rinda; 2.rinda – zaļie smeldzīši; 3.rinda – pienaini baltās puscaurspīdīgās pērles un 4.rinda - pamīšus 4 baltas pienainas puscaurspīdīgas pērles un 3 bezkrāsas caurspīdīgas pērles.

Virš horizontālajām līnijām izšūta lauztā līkloča josla. Virs tās izšūta josla ar 9 “tīklotiem” trīsstūriem – Dieva zīmēm (8 pilni – vienādi un 1 nošķelts). Dieva zīmju joslas krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: krāsu ritms – sudrabs (maziņš) – caurspīdīgs (balts) – sudrabs zaļš, sudrabs – caurspīdīgs (balts) – sudrabs – zaļš – sudrabs. Starp Dieva zīmēm izšūti Austras koku motīvi no zilajām un pienaini baltajām pērlītēm.

Savukārt vainaga apakšmalā zem horizontālo līniju bloka izšūta Jumja zīmju josla. Krāsu ritms, sākot no aizmugures līnijas: balts – sudrabainas – sudrabains – caurspīdīgs bezkrāsas – balts – zaļš – balts – caurspīdīgs – sudrabains – caurspīdīgs bezkrāsas – zils – balts – zaļš – balts – caurspīdīgs – sudraba – caurspīdīgs bezkrāsas – zils – balts – zils – balts – caurspīdīgs bezkrāsas.

Izmantotie rotājumi:

x zīles, pērles (stikla, plastmasas, koka, dabas materiāli + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

Apaļas stikla pērles:

- baltas pienainas puscaurspīdīgas (d=1,5 mm),
- bezkrāsainas caurspīdīgas (d=2 mm)

stobriņi, salmiņi / smeldzīši (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

x smeldži / šķeltās pērles, salmiņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

Stikla smeldzīši :

- sudrabaini puscaurspīdīgi (g=2 mm, pl=2 mm),
- zili puscaurspīdīgi (g=2, pl = 2 mm), krāsas tonis CMYK 76-19-0-12, RGB 79-144-195, HEX 4F90C3 (lapā 10-27),
- zaļi puscaurspīdīgi (g=2 mm, pl = 2 mm), krāsas tonis CMYK 75-0-100-0, RGB 111-179-82, HEX 6FB352 (lapā 4-9)

akmeņu vai stikla krelles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

fliteri, vizuļi, spoguļi (kādu krāsu, izmēra)

Piezīmes:

spirāles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

---

lentas (materiāls: brokāta, zīda, samta + krāsas + izmēri: garums, platums)

Piezīmes:

---

cits materiāls

Piezīmes:

Piezīmes par vainaga unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 07.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Vainaga PM 1015 kopskats – priekšpuse

Vainaga PM 1015 kopskats – mugurpuse

Vainaga PM 1015 kopskats – sānu skats

Vainaga PM 1015 kopskats – sānu skats

Vainaga PM 1015 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 1015 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 1015 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 1015 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 1015 detaļas – vainaga iekšpuse un odere

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS /VAINAGI**

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs						
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1438 E/T-Gs14						
Priekšmeta nosaukums:	Vainags Lielvārdes vainags						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 30.gadi (?)						
Autors / izgatavotājs:	Vilma Dīzenbaha, dzim. Krūmiņa (1916-1995)						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Augstums:	10 cm						
Apkārtmērs:	Ārējais apkārtmērs apakšmalā – 55,5 cm, augšmalas apkārtmērs – 50,5 cm						
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada tautas tērpa daļa – vainags.						

	Autors – lielvārdiete Vilma Dīzenbaha, dzim. Krūmiņa (1916-1995) Lielvārdē dzīvojusi kopš 1926.gada. Izgatavots Lielvārdē 20.gs.1.pusē. Uz tumši sarkana auduma ar dzeltenām, zaļām, baltām un zilām plastmasas pērlītēm izšūti etnogrāfiski raksti. Raksts vietām neprecīzs (iespējams mazgāšanas sekas). Vainaga iekšpusē zila katūna odere. Izmēri: apkārtmērs ~50 cm, max platums ~10 cm, pērlītes diametrs ~2,5 mm. Saglabātības pakāpe – vietām izdilis pamatnes audums, trūkst dažu pērlīšu. Muzejā iegūts 22.04.2008.
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novada vainags – konusveidīgs (augšmala sašaurināta) mīkstaais vainags no sarkana vilnas tūka ar tumši zilu rakstainu kokvilnas oderi ar sarkanbaltu zaru rakstu. Izšūšanai izmantotas 2 mm diametra pērles baltā, dzeltenā, zaļā un zilā krāsā. Šūšanai izmantots smalks lina diegs (nebalināts). Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku ornamentu izšuvums ar stikla pērlēm gandrīz visa vainaga platumā (raksts izšūts ~9,5 cm platumā, atstājot nerotātus pāris mm gan augšmalā, gan apakšmalā. Vainaga apakšējā daļā rakstu veido starp 2 x 3 horizontālām līnijām ietverta lauztā līkloča josla, izšūta ar dažādu krāsu stikla pērlēm (dzeltens – zils – balts – zils – dzeltens – zaļš – balts – zaļš – dzeltens – zils – balts – zils – dzeltens – zaļš – balts – zaļš – dzeltens – zaļš – balts – 1 nogrieznis \ zaļš – 1 nogrieznis / dzeltens – zils – balts – zils – dzeltens – zaļš – balts – zaļš), ko ietver 3 horizontālu pērļu rindu izšuvums (pirmais rindu bloks no apakšas: zaļas – dzeltenas – baltas; otrais rindu bloks: baltas – dzeltenas – zaļas). Virš tās nesaprotamu divu, pamīšus izšūtu ornamentu raksta josla, izskatās pēc dubultā līkloča un staru krustiem, ko noslēdz 3 horizontālas rindas (no apakšas uz augšu: zaļas – dzeltenas – baltas). Dubultā krusta joslas krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltens – zaļš – dzeltens – zaļš – miksēts (puse dzeltena un puse zaļa). Dubultā līkloča izveidotajos dzeltenajos rombos iešūtas pa 1 zilai pērlītei, zaļajos – baltas. Staru krusti izšūti pamīšus balti krusti ar ziliem t.s. stariem jeb zariem un zili krusti ar baltajiem stariem. Virš tām izšūta josla ar 5 “tīklotiem” trīsstūriem – Dieva zīmēm. Dieva zīmju joslas krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltens – dzeltens – zaļš – zaļš – dzeltens. Tiem pa vidu zili mazāki “Austas koki”, kuras krāsu ritms: zils – zils – balts – zils – zils (priekšpusē centrā – balts). Saglabātības pakāpe pietiekami laba - vietām izdilis pamatnes audums, trūkst dažu pērlīšu. Saglabāšanaš pakāpe - pietiekami laba – neskatoties uz valkāšanas pakāpi, vainaga zīmējums saglabājies, saprotams un nolasāms.

Priekšmeta apraksts

Galvas rotas veids pēc izskata:

☒	zīļu vainags	☐	mataukla
☐	vizuļu vainags	☐	kaspine
☐	astru vainags	☐	sienamais vainags
☐	spangu ar pārļu rotājumu augšpusē	☐	cizelētais
☐	spoguļu	☐	cita veida: _____

Galvas rotas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Krustpils	☐	Dienvidlatgales
☐	Cesvaines	☐	Jumurdas
☐	Praulienas	☐	Vecdrustu
☐	Cēsu-Vaives	☐	Jaunpiebalgas
☐	Dignājas	☐	Tilžas
☒	Lielvārdes	☐	Ilūkstes
☐	Rūjienas mataukla	☐	Rūjienas zirgu astru vainags
☐	Augšzemes	☐	Ziemeļvidzemes
☐	Alūksnes	☐	Skrundas-Aizputes
☐	Talsu	☐	Rucavas kaspine
☐	Popes līgavas vizuļu vainags	☐	Vaiņodes
☐	Liepājas / Pērkones līgavu vainags	☐	Nīcas-Bārtas vainags
☐	Lībiešu līgavas vainags	☐	Kuldīgas, Alsungas, Ventspils spangu
☐	Zemgales cizelētais	☐	cits

Galvas rotas veids pēc augstuma:

☒	augstais (no 9 cm)	☐	vidēja augstuma (no 5 līdz 9 cm augsts)
☐	šaurais/zemais (līdz 5 cm)	☐	nenosakāma augstuma

Galvas rotas veids pēc tā cietuma:

☐	cietais	☒	mīkstais

Cieto vainagu pildījums (pēc taustes, novērojuma):

☐	kartons	☐	bērza tāss
☐	pape	☐	krija (liepu miza)
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Vainaga pamata audums

☒	vilna	☐	lins
☐	samts	☐	kokvilna

☐	zīds
☐	cits materiāls

☐	metāls
☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans vilnas audums, krāsas tonis CMYK 0-100-100-24, RGB 161-25-31, HEX A1191F (lapā 21-11)

Odere:

☒	ir	☐	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☒	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:

Tumši zila rakstaina kokvilnas odere ar sarkanbaltu zaru rakstu, krāsas tonis zilajai krāsai CMYK 100-75-0-72, RGB 0-24-70, HEX 001847 (lapā 12-18)

Aizmugures lentas:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Aizmugures lentas audums:

☐	lins	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	brokāts
☐	vilna	☐	cits materiāls _____

Aplikācija:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Aplikācijas audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	cits materiāls _____

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☐	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku ornamentu izšuvums ar stikla pērlēm gandrīz visa vainaga platumā (raksts izšūts ~9,5 cm platumā, atstājot nerotātus pāris mm gan augšmalā, gan apakšmalā.

Vainaga apakšējā daļā rakstu veido starp 2 x 3 horizontālām līnijām ietverta lauztā līkloča josla, izšūta ar dažādu krāsu stikla pērlēm (dzeltens – zils – balts – zils – dzeltens – zaļš – balts – zaļš – dzeltens – zils – balts – zils – dzeltens – zaļš – balts – zaļš – dzeltens – zaļš – balts – 1 nogrieznis \ zaļš – 1 nogrieznis / dzeltens – zils – balts – zils – dzeltens – zaļš – balts – zaļš), ko ietver 3 horizontālu pērļu rindu izšuvums (pirmais rindu bloks no apakšas: zaļas – dzeltenas – baltas; otrais rindu bloks: baltas – dzeltenas – zaļas).

Virš tās nesaprotamu divu, pamīšus izšūtu ornamentu raksta josla, izskatās pēc dubultā līkloča un staru krustiem, ko noslēdz 3 horizontālas rindas (no apakšas uz augšu: zaļas – dzeltenas – baltas). Dubultā krusta joslas krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltens – zaļš – dzeltens – zaļš – miksēts (puse dzeltena un puse zaļa). Dubultā līkloča izveidotajos dzeltenajos rombos iešūtas pa 1 zilai pērlītei, zaļajos – baltas. Staru krusti izšūti pamīšus balti krusti ar ziliem t.s. stariem jeb zariem un zili krusti ar baltajiem stariem.

Virš tām izšūta josla ar 5 “tīklotiem” trīsstūriem – Dieva zīmēm. Dieva zīmju joslas krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltens – dzeltens – zaļš – zaļš – dzeltens. Tiem pa vidu zili mazāki “Austras koki”, kuras krāsu ritms: zils – zils – balts – zils – zils (priekšpusē centrā – balts).

Izmantotie rotājumi:

x zīles, pērles (stikla, plastmasas, koka, dabas materiāli + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

Apaļas stikla pērles:

- sniegbaltas (d=2 mm),
- dzeltenas (d=2 mm), krāsu tonis CMYK 0-0-100-0, RGB 255-241-45, FFF12D (lapā 1-8),
- zaļas (d=2 mm), krāsu tonis CMYK 75-0-100-36, 76-127-59 (lapā 4-13),
- zilās (d=2 mm), tuvākais krāsu tonis CMYK 84-63-0-0, RGB 74-101-172, HEX 4A65AC (lapā 12-10)

stobriņi, salmiņi / smeldzīši (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

smeldži / šķeltās pērles, salmiņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

akmeņu vai stikla krelles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

fliteri, vizuļi, spoguļi (kādu krāsu, izmēra)

Piezīmes:

spirāles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

lentas (materiāls: brokāta, zīda, samta + krāsas + izmēri: garums, platums)

Piezīmes:

cits materiāls

Piezīmes:

Piezīmes par vainaga unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 07.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Vainaga PM 1438 kopskats – vainaga priekšpuse

Vainaga PM 1438 kopskats – vainaga mugurpuse

Vainaga PM 1438 kopskats – sānu skats

Vainaga PM 1438 kopskats – sānu skats

Vainaga PM 1438 detaļas – skats vainaga iekšpuse

Vainaga PM 1438 detaļas – vainaga iekšpuse: odere un aizmugures vīle

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS /VAINAGI**

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs						
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1853 E/T-Gs17						
Priekšmeta nosaukums:	Vainags Lielvārdes vainags						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gadsimts						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Augstums:	10,5 cm						
Apkārtmērs:	Ārējais apkārtmērs apakšmalā – 53 cm						
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada vainags. Autors un izgatavošanas vieta nezināma. Uz sarkana vilnas auduma ar dzeltenām, zaļām, tumši un gaiši zilām un caurspīdīgām stikla pērlītēm izšūti etnogrāfiski raksti. Vainaga apakšmalā audums ielocīts, atšūts, augšmalā – nogriezts. Vilna, stikls, plastmasa. Saglabātības pakāpe – vietām atirušas un izbirušas pērlītes. Iegūts 25.01.2012 kā Mildas Lašmanes dāvinājums A.Pumpura Lielvārdes muzejam.						

Priekšmeta apraksts:

Lielvārdes novada vainags - mīkstais vainags no sarkana vilnas tūka auduma bez oderes. Augšmala neapstrādāta, apakšmala apstrādāta (atšūta).

Šūšanai izmantotas 1,5-2 mm lielas pērles dzeltenā, gaiši zilā, tumši zilā, zaļā krāsā un bezkrāsas. Šūts ar dažādu krāsu kokvilnas diegiem – balti, sarkani, melnim kā arī baltu lina diegu.

Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku rakstu izšuvums ar stikla pērlītēm visā vainaga platumā. Vainaga izšūšanai izmantotas stikla pērlītes dzeltenā, gaiši zilā, tumši zilā, zaļā krāsā, kā arī caurspīdīgas bezkrāsas pērlītes. Šūšanai izmantots gaišs lina diegs, kā arī melns, sarkans un dzeltens kokvilnas diegs.

Vainaga centrālo rakstu veido starp horizontālu līniju blokiem ietverta, domājams, Ūsiņa zīmju josla (augstums vidēji aptuveni 1,2 cm). Ūsiņa zīmes veido zilo, dzeltenu un zaļo pērlišu izšuvums (zīmju krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: zils – dzeltens – zaļš – dzeltens – zils – dzeltens – zaļš), kam pa vidu ornamentā izšūtas katram divas bezkrāsas pērlišu piecstaru zvaigznītes. Starp Ūsiņa zīmēm staru krustu ornamentu (zilu pērļu krustiņi ar baltiem stariem jeb zariem).

Horizontālo līniju bloki, kas ietver Ūsiņa zīmes joslu, veidoti no 4 horizontālu līniju + lauztā līkloča + 4 horizontālu līniju rakstiem. Apakšējā bloka izšuvums veidots sekojošā ritmā: 1. – raiba pērļu rinda (3 tumši zilas un 3 dzeltenas pērles, šūtas ar tumšo diegu), 2. – bezkrāsas caurspīdīgās pērles (šūtas ar lina diegu), 3. – dzeltenu pērļu rinda (šūta ar lina diegu), 4. – zaļo pērļu rinda (šūta ar melno vai sarkano diegu), 5. – lauztā līkloča josla (krāsu ritms ik pa 3 nogriežņiem: tumši zils – dzeltens – zaļš – bezkrāsas), 6. zaļo pērļu rinda (šūta ar melno vai sarkano diegu), 7. - dzeltenu pērļu rinda (šūta ar lina diegu), 8. - bezkrāsas caurspīdīgās pērles (šūtas ar lina diegu), 9. – zilo pērļu rinda (šūta ar melno vai sarkano diegu).

Vainaga apkašā zem raibās pērļu rindas (~9-10 mm platumā) izšūta josla ar Jumja zīmēm (krāsu ritms: tumši zils – bezkrāsas – zaļš - dzeltens)

Virš Ūsiņa joslas tāds pats horizontālo līniju un lauztā līkloča šuvums, tik spoguļattēlā. Virs noslēdzošās – raibās pērļu rindas uzšūta lauztā līkloča rinda (~ 5 mm augstumā; krāsu ritms tumši zils – dzeltens – zaļš – bezkrāsas – gaiši zils – dzeltens – zaļš - bezkrāsas), bet virs tās vainaga augšmalā izšūts rotājums, ko veido rakstu josla ar 9 “tīklotiem” trīsstūriem – Dieva zīmēm (augstums – 3,3 - 3,5 cm; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltens – zaļš – dzeltens – zils – dzeltens – zaļš – dzeltens – zils – dzeltens), kuras atdala gaiši zilu un bezkrāsas pērlišu veidoti Austras koki (šūti ar lina diegu, ~ 2,2 cm augsti).

Vainags darināts kā auduma lenta, kas sašūta kopā, pielāgojot vainaga nēsātājas galvas izmēram, par ko liecina vainaga iekšpusē redzamais pērļu izšuvuma turpinājums.

Vainaga iekšpusē uz vīles ar zilu diegu izšūti iniciāli ML.

Vainaga darināšanas laiks pēc šūšanas stila varētu būt 20.gs.

1.puse vainags, pēc plastmasas pērlēm spriežot – 20.gs. 2.puse.

Saglabāšanaš pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Galvas rotas veids pēc izskata:

☒	zīļu vainags	☐	mataukla
☐	vizuļu vainags	☐	kaspine
☐	astru vainags	☐	sienamais vainags
☐	spangu ar pārļu rotājumu augšpusē	☐	cizelētais
☐	spoguļu	☐	cita veida: _____

Galvas rotas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Krustpils	☐	Dienvidlatgales
☐	Cesvaines	☐	Jumurdas
☐	Praulienas	☐	Vecdrustu
☐	Cēsu-Vaives	☐	Jaunpiebalgas
☐	Dignājas	☐	Tilžas
☒	Lielvārdes	☐	Ilūkstes
☐	Rūjienas mataukla	☐	Rūjienas zirgu astru vainags
☐	Augšzemes	☐	Ziemeļvidzemes
☐	Alūksnes	☐	Skrundas-Aizputes
☐	Talsu	☐	Rucavas kaspine
☐	Popes līgavas vizuļu vainags	☐	Vaiņodes
☐	Liepājas / Pērkones līgavu vainags	☐	Nīcas-Bārtas vainags
☐	Lībiešu līgavas vainags	☐	Kuldīgas, Alsungas, Ventspils spangu
☐	Zemgales cizelētais	☐	cits

Galvas rotas veids pēc augstuma:

☒	augstais (no 9 cm)	☐	vidēja augstuma (no 5 līdz 9 cm augsts)
☐	šaurais/zemais (līdz 5 cm)	☐	nenosakāma augstuma

Galvas rotas veids pēc tā cietuma:

☐	cietais	☒	mīkstais

Cieto vainagu pildījums (pēc taustes, novērojuma):

☐	kartons	☐	bērza tāss
☐	pape	☐	krija (liepu miza)
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Vainaga pamata audums

☒	vilna	☐	lins
☐	samts	☐	kokvilna

☐	zīds
☐	cits materiāls

☐	metāls
☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans vilnas tūka audums, krāsas tonis CMYK 0-100-100-12, RGB 181-30-36, HEX B51E24 (lapā 21-10)

Odere:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:**Aizmugures lentas:**

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Aizmugures lentas audums:

☐	lins	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	brokāts
☐	vilna	☐	cits materiāls _____

Aplikācija:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Aplikācijas audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	cits materiāls _____

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☐	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorvais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku rakstu izšuvums ar stikla pērlītēm visā vainaga platumā. Vainaga izšūšanai izmantotas stikla pērlītes dzeltenā, gaiši zilā, tumši zilā, zaļā krāsā, kā arī caurspīdīgas bezkrāsas pērlītes. Šūšanai izmantots gaišs lina diegs, kā arī melns, sarkans un dzeltens kokvilnas diegs.

Vainaga centrālo rakstu veido starp horizontālu līniju blokiem ietverta, domājams, Ūsiņa zīmju josla. Ūsiņa zīmes veido zilo, dzeltenu un zaļo pērlišu izšuvums (zīmju krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: zils – dzeltens – zaļš – dzeltens – zils – dzeltens – zaļš), kam pa vidu ornamentā izšūtas katram divas bezkrāsas pērlišu piecstaru zvaigznītes. Starp Ūsiņa zīmēm staru krustu ornamentu (zilu pērļu krustiņi ar baltiem stariem jeb zariem).

Horizontālo līniju bloki, kas ietver Ūsiņa zīmes joslu, veidoti no 4 horizontālu līniju + lauztā līkloča + 4 horizontālu līniju rakstiem. Apakšējā bloka izšuvums veidots sekojošā ritmā: 1. – raiba pērļu rinda (3 tumši zilās un 3 dzeltenas pērles, šūtas ar tumšo diegu), 2. – bezkrāsas caurspīdīgās pērles (šūtas ar lina diegu), 3. – dzeltenu pērļu rinda (šūta ar lina diegu), 4. – zaļo pērļu rinda (šūta ar melno vai sarkano diegu), 5. – lauztā līkloča josla (krāsu ritms ik pa 3 nogriežņiem: tumši zils – dzeltens – zaļš – bezkrāsas), 6. zaļo pērļu rinda (šūta ar melno vai sarkano diegu), 7. - dzeltenu pērļu rinda (šūta ar lina diegu), 8. - bezkrāsas caurspīdīgās pērles (šūtas ar lina diegu), 9. – zilo pērļu rinda (šūta ar melno vai sarkano diegu).

Vainaga apkašā zem raibās pērļu rindas izšūta josla ar Jumja zīmēm (krāsu ritms: tumši zils – bezkrāsas – zaļš - dzeltens).

Virš Ūsiņa joslas tāds pats horizontālo līniju un lauztā līkloča šuvums, tik spoguļattēlā. Virs noslēdzošās – raibās pērļu rindas uzšūta lauztā līkloča rinda (krāsu ritms tumši zils – dzeltens – zaļš – bezkrāsas – gaiši zils – dzeltens – zaļš - bezkrāsas), bet virs tās vainaga augšmalā izšūts rotājums, ko veido rakstu josla ar 9 “tīklotiem” trīsstūriem – Dieva zīmēm (krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltens – zaļš – dzeltens – zils – dzeltens – zaļš – dzeltens – zils – dzeltens), kuras atdala gaiši zilu un bezkrāsas pērlišu veidoti Austras koki.

Izmantotie rotājumi:

x zīles, pērles (stikla, plastmasas, koka, dabas materiāli + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

Apaļas pērles:

- caurspīdīgas bezkrāsainas (d=2 mm),
- dzeltenas caurspīdīgas (d=1,5 mm), tuvākais krāsu tonis CMYK 0-50-100-0, RGB 224-146-46, HEX E0922E (lapā 23-9),
- gaiši zilās puscaurspīdīgas (d=1,5 mm), krāsu tonis CMYK 76-19-0-12, RGB 79-144-195, HEX 4F90C3 (lapā 10-27),
- tumši zilās caurspīdīgas (d=1,5 mm), krāsu tonis CMYK 88-66-0-16, RGB 58-84-148, HEX 3A5494 (lapā 12-25),
- zaļās caurspīdīgas (d=1,5 mm), krāsu tonis CMYK 42-0-84-0, RGB 172-2-4-98, HEX CCC62 (lapā 3-8)

stobriņi, salmiņi / smeldzīši (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

smeldži / šķeltās pērles, salmiņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

akmeņu vai stikla krelles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

fliteri, vizuļi, spoguļi (kādu krāsu, izmēra)

Piezīmes:

---

 spirāles (izmērs, krāsa)**Piezīmes:**

---

 lentas (materiāls: brokāta, zīda, samta + krāsas + izmēri: garums, platums)**Piezīmes:**

---

 cits materiāls**Piezīmes:**

Piezīmes par vainaga unikalitāti u.c.:**Informācijas ievākšanas datums: 07.07.2020**

Ilustratīvais materiāls

Vainaga PM 1853 kopskats – vainaga priekšpuse

Vainaga PM 1853 kopskats – vainaga mugurpuse

Vainaga PM 1853 kopskats – vainaga sānu skats

Vainaga PM 1853 kopskats – vainaga sānu skats

Vainaga PM 1853 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 1853 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 1853 detaļas – raksta fragments

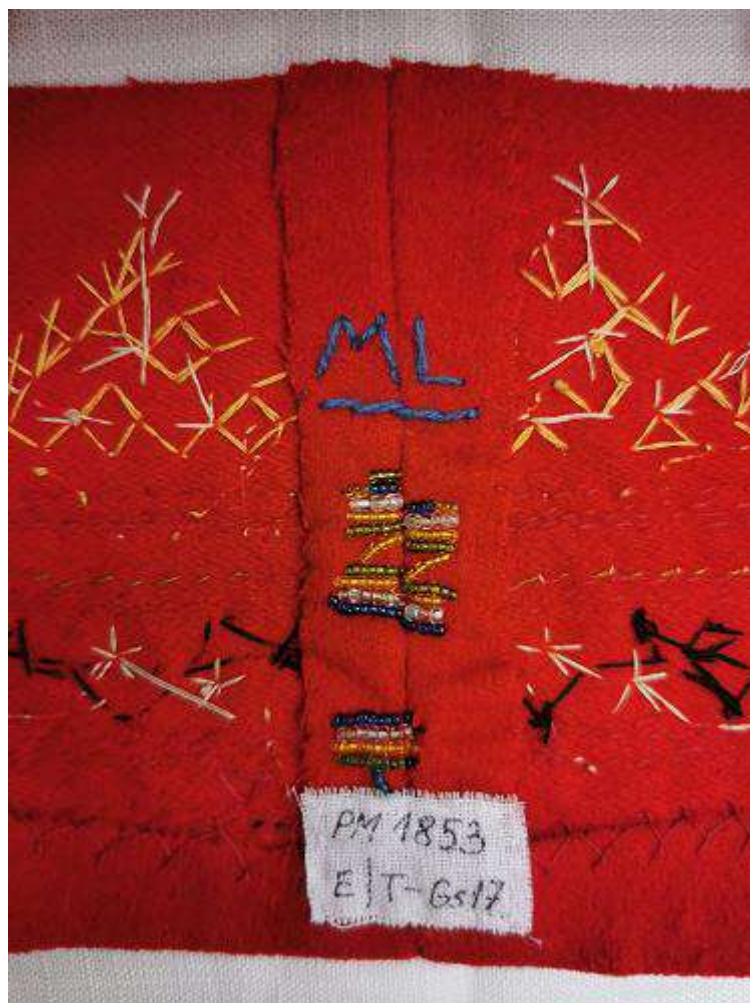

Vainaga PM 1853 detaļas – raksta fragments vainaga aizmugurē

Vainaga PM 1853 detaļas – vainaga iekšpuse

Vainaga PM 1853 detaļas – vainaga iekšpuse: vīle un vainaga īpašnieces monogramma

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS /VAINAGI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs						
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1854 E/T-Gs18						
Priekšmeta nosaukums:	Vainags Lielvārdes vainags						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gadsimts						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Augstums:	10 cm						
Apkārtmērs:	Ārējais apkārtmērs apakšmalā – 53 cm						
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada vainags. Autors un izgatavošanas vieta nezināma. Uz sarkana vilnas auduma ar koši dzeltenām, zaļām, zilām, sarkanām un caurspīdīgām plastmasas pērlītēm izšūti etnogrāfiski raksti. Vainaga augšmalā un apakšmalā audums nogriezts, nav atšūts. Vilna, plastmasa.						

	Saglabātības pakāpe – vietām atirušas un izbirušas pērlītes. Ir caurumi audumā. Muzejā iegūts 25.01.2012.
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novada vainags - mīkstais vainags no sarkana vilnas tūka auduma bez oderes. Augšmala un apakšmala neapstrādāta. Šūšanai izmantotas 2 mm lielas pērles dzeltenā, zilā, zaļā, sarkanā krāsā un bezkrāsas caurspīdīgas pērles. Izšūšanai izmantots nebalināta lina diegs. Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku rakstu izšuvums ar pērlītēm gandrīz visā vainaga platumā; rotājuma maksimālais augstums, sākot no apakšmalas, ir 9 cm (nerotāts ir 1 cm vainaga augšmalā). Vainaga raksts no apakšās sākas ar Jumja zīmes rakstu joslu (~ 8 mm plata; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: zils – dzeltens – bezkrāsu – bezkrāsu – sarkans – zaļš – bezkrāsu), kam seko 2 horizontālu līniju izšuvums (1.rinda – raiba: 3 pērles dzeltenas + 3 pērles bezkrāsu caurspīdīgās, 2.rinda – bezkrāsu caurspīdīgās pērles), lauztā līkloča josla (raksts 3 x $\wedge$ aptuveni 4 - 5 mm augstumā; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: zils – bezkrāsu – zaļš – sarkans – bezkrāsu - dzeltens) un 1 horizontālā izšuvuma dzeltenu pērļu rinda. Tai seko salīdzinoši paliela Ūsiņa un staru krustu ornamentu josla (~1,6 cm plata). Ūsiņa zīmes veidotas sekojošā krāsu ritmā, sākot no aizmugures vīles: dzeltens – bezkrāsu – dzeltens – bezkrāsu – dzeltens – zaļš; katrai zīmei līkloča vidū iešūtas arī 5-staru saulītes / zvaigznītes (bezkrāsu caurspīdīgās pērlītes). Savukārt staru krusti zīmes ir vienādas, krustu zīmes izšūtas ar zilajām pērlītēm, bet to stari jeb zari – ar caurspīdīgajām bezkrāsas pērlēm. Virš tās seko atkal 1 horizontālā pērļu rinda no dzeltenām pērlēm, lauztā līkloča līnija (raksts 3 x $\wedge$; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: bezkrāsas – zaļas – sarkanas – bezkrāsas – dzeltenas – zilas), tad - sarkano pērļu horizontālā līnija un atkal lauztā līkloča josla (raksts 3 x $\wedge$; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltenas – zilas – bezkrāsas – zaļas - sarkanas – bezkrāsas). Virš lauztā līkloča joslas izšūta rakstu josla ar 7 “tiklotiem” trīsstūriem – Dieva zīmēm (~ 3,3 – 3,7 cm augstas; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltens – zaļš - dzeltens – caurspīdīgs – dzeltens – zaļš – dzeltens), kuras atdala zilu pērlišu veidoti Austras koki (ar bezkrāsas caurspīdīgu pērlišu zariem). Vainaga priekšpusē centrā – caurspīdīgo bezkrāsas pērlišu Dieva zīme. Vainaga izšūtais ornaments pilnībā nav apskatāms, jo vainags laika gaitā iešūts, izveidojot papildus iešuvi, atbilstoši citas vainaga nēsātājas galvas izmēram, kurš ir bijis mazāks nekā sākotnējās nēsātājas izmērs. Vainaga darināšanas laiks pēc šūšanas stila varētu būt 20.gs. 1.puses vainags, pēc plastmasas pērlēm spriežot – 20.gs. 2.puse. Saglabātības pakāpe – pietiekami laba: audumā vietām ir caurumi (kožu izēsti vai uzplēsti), vietām atirušas un izbirušas pērlītes. Saglabāšanās pakāpe - pietiekami laba – neskatoties uz valkāšanas pakāpi, vainaga zīmējums saglabājies, saprotams un nolasāms.

Priekšmeta apraksts

Galvas rotas veids pēc izskata:

☒	zīļu vainags	☐	mataukla
☐	vizuļu vainags	☐	kaspine
☐	astru vainags	☐	sienamais vainags
☐	spangu ar pārļu rotājumu augšpusē	☐	cizelētais
☐	spoguļu	☐	cita veida: _____

Galvas rotas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Krustpils	☐	Dienvidlatgales
☐	Cesvaines	☐	Jumurdas
☐	Praulienas	☐	Vecdrustu
☐	Cēsu-Vaives	☐	Jaunpiebalgas
☐	Dignājas	☐	Tilžas
☒	Lielvārdes	☐	Ilūkstes
☐	Rūjienas mataukla	☐	Rūjienas zirgu astru vainags
☐	Augšzemes	☐	Ziemeļvidzemes
☐	Alūksnes	☐	Skrundas-Aizputes
☐	Talsu	☐	Rucavas kaspine
☐	Popes līgavas vizuļu vainags	☐	Vaiņodes
☐	Liepājas / Pērkones līgavu vainags	☐	Nīcas-Bārtas vainags
☐	Lībiešu līgavas vainags	☐	Kuldīgas, Alsungas, Ventspils spangu
☐	Zemgales cizelētais	☐	cits

Galvas rotas veids pēc augstuma:

☒	augstais (no 9 cm)	☐	vidēja augstuma (no 5 līdz 9 cm augsts)
☐	šaurais/zemais (līdz 5 cm)	☐	nenosakāma augstuma

Galvas rotas veids pēc tā cietuma:

☐	cietais	☒	mīkstais

Cieto vainagu pildījums (pēc taustes, novērojuma):

☐	kartons	☐	bērza tāss
☐	pape	☐	krija (liepu miza)
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Vainaga pamata audums

☒	vilna	☐	lins
☐	samts	☐	kokvilna

☐	zīds
☐	cits materiāls

☐	metāls
☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans vilnas tūka audums, krāsas tonis CMYK 0-100-100-24, RGB 161-25-31, HEX A1191F (lapā 21-11)

Odere:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:**Aizmugures lentas:**

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Aizmugures lentas audums:

☐	lins	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	brokāts
☐	vilna	☐	cits materiāls _____

Aplikācija:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Aplikācijas audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	cits materiāls _____

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☐	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku rakstu izšuvums ar pērlītēm gandrīz visā vainaga platumā; rotājuma maksimālais augstums, sākot no apakšmalas, ir 9 cm (nerotāts ir 1 cm vainaga augšmalā).

Vainaga raksts no apakšās sākas ar Jumja zīmes rakstu joslu (krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: zils – dzeltens – bezkrāsu – bezkrāsu – sarkans – zaļš – bezkrāsu), kam seko 2 horizontālu līniju izšuvums (1.rinda – raiba: 3 pērles dzeltenas + 3 pērles bezkrāsu caurspīdīgās, 2.rinda – bezkrāsu caurspīdīgās pērles), lauztā līkloča josla (raksts 3 x / \; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: zils – bezkrāsu – zaļš – sarkans – bezkrāsu – dzeltens) un 1 horizontālā izšuvuma dzeltenu pērļu rinda.

Tai seko salīdzinoši paliela Ūsiņa un staru krustu ornamentu josla (~1,6 cm plata). Ūsiņa zīmes veidotas sekojošā krāsu ritmā, sākot no aizmugures vīles: dzeltens – bezkrāsu – dzeltens – bezkrāsu – dzeltens – zaļš; katrai zīmei līkloča vidū iešūtas arī 5-staru saulītes / zvaigznītes (bezkrāsu caurspīdīgās pērlītes). Savukārt staru krusti zīmes ir vienādas, krustu zīmes izšūtas ar zilajām pērlītēm, bet to stari jeb zari – ar caurspīdīgajām bezkrāsas pērlēm.

Virš tās seko atkal 1 horizontālā pērļu rinda no dzeltenām pērlēm, lauztā līkloča līnija (raksts 3 x / \; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: bezkrāsas – zaļas – sarkanas – bezkrāsas – dzeltenas – zilas), tad - sarkano pērļu horizontālā līnija un atkal lauztā līkloča josla (raksts 3 x / \; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltenas – zilas – bezkrāsas – zaļas - sarkanas – bezkrāsas).

Virš lauztā līkloča joslas izšūta rakstu josla ar 7 “tīklotiem” trīsstūriem – Dieva zīmēm (krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltens – zaļš - dzeltens – caurspīdīgs – dzeltens – zaļš – dzeltens), kuras atdala zilu pērlīšu veidoti Austras koki (ar bezkrāsas caurspīdīgu pērlīšu zariem). Vainaga priekšpusē centrā – caurspīdīgo bezkrāsas pērlīšu Dieva zīme.

Izmantotie rotājumi:

x zīles, pērles (stikla, plastmasas, koka, dabas materiāli + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

Apaļas plastmasas (?) pērlītes:

- caurspīdīgas bezkrāsainas (d=2mm),
- dzeltenas (d=2 mm), krāsas tonis CMYK0-0-100-8, RGB 237-223-45, HEX EDDF2D (lapā 1-9),
- zaļas (d=2 mm), krāsas tonis CMYK 72-0-72-0, RGB 113-182-122, HEX 71B67A (lapā 5-8),
- sarkanas (d=2 mm), tuvākais krāsas tonis CMYK 0-100-75-24, RGB 161-21-51, HEX A11533 (lapā 20-13),
- zilas (d=2 mm), krāsas tonis CMYK 84-21-0-0, RGB 67-153-214 (lapā 10-8)

stobriņi, salmiņi / smeldziņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

smeldži / šķeltās pērles, salmiņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

akmeņu vai stikla krelles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

fliteri, vizuļi, spoguļi (kādu krāsu, izmēra)

Piezīmes:

spirāles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

---

lentas (materiāls: brokāta, zīda, samta + krāsas + izmēri: garums, platums)

Piezīmes:

---

cits materiāls

Piezīmes:

Piezīmes par vainaga unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 07.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Vainaga PM 1854 kopskats – vainaga priekšpuse

Vainaga PM 1854 kopskats – vainaga mugurpuse

Vainaga PM 1854 kopskats – sānu skats

Vainaga PM 1854 kopskats – sānu skats

Vainaga PM 1854 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 1854 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 1854 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 1854 detaļas – vienaiga iekšpuses skats

Vainaga PM 1854 detaļas – vainaga iekšpuse: vīle

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS /VAINAGI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs						
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1855 E/T-Gs19						
Priekšmeta nosaukums:	Vainags Lielvārdes vainags						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gadsimts						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Augstums:	10,5 cm						
Apkārtmērs:	Ārējais apkārtmērs apakšmalā – 57 cm						
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada vainags. Autors un izgatavošanas vieta un laiks nezināms. Uz sarkana vilnas auduma ar dzeltenām, zaļām, zilām, sarkanām, brūnām, melnām, baltām un caurspīdīgām pērlītēm izšūti etnogrāfiski raksti. Vainagam ir sarkana kokvilnas auduma odere. Vilna, stikls, plastmasa. Saglabātības pakāpe – vietām atirušas un izbīrušas pērlītes. Muzejā iegūts 25.01.2012.						
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novada vainags - mīkstais vainags no sarkana vilnas tūka ar sarkanu kokvilnas satīna odere. Šūts kā lenta, kas sašūts kopā un						

odere uzšūta pēc tam uzšūta odere. Šūšanai izmantotas 2 mm lielas pērles un smeldziši baltā, zaļā, dzeltenā, zilā, sarkanā, melnā un brūnā krāsā un bezkrāsas caurspīdīgas pērles. Izšūšanai izmantots sarkans kokvilnas diegs.

Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku rakstu izšuvums ar pērlītēm gandrīz visā vainaga platumā (apakšmalā nerotāti ir ~1,2 cm, augšmalā - ~1,3 cm).

Vainaga raksts no apakšās sākas ar Jumja zīmes rakstu joslu (~6-7 mm augsta; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzintarīgi dzeltenas pērles – zaļas – bezkrāsas caurspīdīgās – zilas – baltas – melnas pērles – koši sarkanie smeldziši – dzintarīgi dzeltenās pērles – zaļās pērles – bezkrāsas caurspīdīgās – zilas – baltas – melnas pērles – koši sarkanie smeldži – dzintarīgi dzeltenās pērles – baltās pērles), kam seko 4 horizontālu līniju izšuvums (1.rinda – raiba: 6 pērles bezkrāsas caurspīdīgas + 4 pērles zilas, 2.rinda – raiba: 4 bezkrāsas caurspīdīgās pērles + 4 gaiši brūnās caurspīdīgās, 3.rinda – vienkrāsas: zaļas pērles, 4.rinda – vienkrāsas: dzintarīgi dzeltenās pērles), tad - lauztā līkloča josla (raksts no 3 nogriežņiem $\setminus/\wedge$ aptuveni 8 mm augstumā; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: sniegbaltas pērles – tumši sarkanās puscaurspīdīgās – bezkrāsas caurspīdīgās – koši sarkanie smeldziši – zilas pērles – baltas pērles – melnas pērles – zaļas puscaurspīdīgas – dzintarīgi dzeltenās – zilas – baltas – bezkrāsas caurspīdīgas – koši sarkanie smeldziši – tumši sarkanās pērles – zaļās pērles – zilās pērles – baltas - dzintarīgi dzeltenās – melnas pērles – sarkanie smeldziši – caurspīdīgas bezkrāsas pērles – baltas pērles – tumši sarkanās – zilas – zaļas – dzintarīgi dzeltenās pērles) un tad 3 horizontālās līnijas (1.rinda – vienkrāsas no dzeltenajām pērlēm, 2.rinda – vienkrāsas no zaļajām pērlēm un 3.rinda – raibā: 4 zilas 6 bezkrāsas caurspīdīgās pērles) un atkal lauztā līkloča līnija (līklocis no 3 nogriežņiem $\setminus/\wedge$ aptuveni 4-5 mm augstumā; krāsu ritms no aizmugures vīles: zils – bezkrāsas – dzeltens – zaļš – zils – dzeltens – zaļš – zils – bezkrāsas – dzeltens – zaļš – zils – bezkrāsas – dzeltens – zaļš – zils – bezkrāsas – dzeltens – zaļš – bezkrāsas – zils - ... - ... - ... - bezkrāsas – zaļš – dzeltens – bezkrāsas – zils – dzeltens – zaļš).

Vir lauztā līkloča joslas izšūta rakstu josla ar 6 “tīklotiem” trīsstūriem – Dieva zīmēm (aptuveni 5 cm augstas; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltens -zils – zaļš – dzeltens – zils – zaļš), kuras atdala Austras koku ornamentu. Dzelteno Dieva zīmju papildus rotājumi – krusti trīsstūra tīklojumā un vienkāršota Austras koka zīme $\setminus/|$ trīsstūra virsotnēs veidoti no melnām pērlēm, zilajos – pienbaltām pērlītēm, zaļajos – ar bezkrāsas caurspīdīgajām pērlītēm. Austras koki (~ 2,5 cm augsti) starp Dieva zīmēm veidoti no zaļajām, tumši sarkanajām un pienbaltajām stikla pērlītēm.

Vainaga darināšanas laiks pēc šūšanas stila varētu būt 20.gs. 1.puses vainags, pēc plastmasas pērlēm spriežot – 20.gs. 2.puse. Saglabātības pakāpe – laba, lai arī audumā vietām ir caurumi (kožu izēsti) un atirušas un izbirušas pērlītes.

Priekšmeta apraksts

Galvas rotas veids pēc izskata:

☒	zīļu vainags	☐	mataukla
☐	vizuļu vainags	☐	kaspine
☐	astru vainags	☐	sienamais vainags
☐	spangu ar pārļu rotājumu augšpusē	☐	cizelētais
☐	spoguļu	☐	cita veida: _____

Galvas rotas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Krustpils	☐	Dienvidlatgales
☐	Cesvaines	☐	Jumurdas
☐	Praulienas	☐	Vecdrustu
☐	Cēsu-Vaives	☐	Jaunpiebalgas
☐	Dignājas	☐	Tilžas
☒	Lielvārdes	☐	Ilūkstes
☐	Rūjienas mataukla	☐	Rūjienas zirgu astru vainags
☐	Augšzemes	☐	Ziemeļvidzemes
☐	Alūksnes	☐	Skrundas-Aizputes
☐	Talsu	☐	Rucavas kaspine
☐	Popes līgavas vizuļu vainags	☐	Vaiņodes
☐	Liepājas / Pērkones līgavu vainags	☐	Nīcas-Bārtas vainags
☐	Lībiešu līgavas vainags	☐	Kuldīgas, Alsungas, Ventspils spangu
☐	Zemgales cizelētais	☐	cits

Galvas rotas veids pēc augstuma:

☒	augstais (no 9 cm)	☐	vidēja augstuma (no 5 līdz 9 cm augsts)
☐	šaurais/zemais (līdz 5 cm)	☐	nenosakāma augstuma

Galvas rotas veids pēc tā cietuma:

☐	cietais	☒	mīkstais

Cieto vainagu pildījums (pēc taustes, novērojuma):

☐	kartons	☐	bērza tāss
☐	pape	☐	krija (liepu miza)
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Vainaga pamata audums

☒	vilna	☐	lins
☐	samts	☐	kokvilna

☐	zīds
☐	cits materiāls

☐	metāls
☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans vilnas tūka audums, krāsas tonis CMYK 0-100-75-0, RGB 204-30-65 (lapā 20-10)

Odere:

☒	ir	☐	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☒	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans kokvilnas satīna audums, krāsas tonis CMYK 0-100-100-12, RGB 18130-36, HEX B51E24 (lapā 21-10)

Aizmugures lentas:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Aizmugures lentas audums:

☐	lins	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	brokāts
☐	vilna	☐	cits materiāls _____

Aplikācija:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Aplikācijas audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	cits materiāls _____

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☐	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorvais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku rakstu izšuvums ar pērlītēm gandrīz visā vainaga platumā (apakšmalā nerotāti ir ~1,2 cm, augšmalā - ~1,3 cm).

Vainaga raksts no apakšās sākas ar Jumja zīmes rakstu joslu (krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzintariģi dzeltenas pērles – zaļas – bezkrāsas caurspīdīgās – zilas – baltas – melnas pērles – koši sarkanie

smeldzīši – dzintarīgi dzeltenās pārles – zaļās pārles – bezkrāsas caurspīdīgās – zilas – baltas – melnas pārles – koši sarkanie smeldži – dzintarīgi dzeltenās pārles – baltās pārles), kam seko 4 horizontālu līniju izšuvums (1.rinda – raiba: 6 pārles bezkrāsas caurspīdīgas + 4 pārles zilas, 2.rinda – raiba: 4 bezkrāsu caurspīdīgas pārles + 4 gaiši brūnās caurspīdīgās, 3.rinda – vienkrāsas: zaļas pārles, 4.rinda – vienkrāsas: dzintarīgi dzeltenās pārles), tad - lautzā līkloča josla (raksts no 3 nogriežņiem \ / \; krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: sniegbaltas pārles – tumši sarkanās puscaurspīdīgās – bezkrāsas caurspīdīgās – koši sarkanie smeldzīši – zilas pārles – baltas pārles – melnas pārles – zaļas puscaurspīdīgās – dzintarīgi dzeltenās – zilas – baltas – bezkrāsas caurspīdīgās – koši sarkanie smeldzīši – tumši sarkanās pārles – zaļās pārles – zilās pārles – baltas – dzintarīgi dzeltenās – melnas pārles – sarkanie smeldzīši – caurspīdīgas bezkrāsas pārles – baltas pārles – tumši sarkanās – zilas – zaļas – dzintarīgi dzeltenās pārles) un tad 3 horizontālās līnijas (1.rinda – vienkrāsas no dzeltenajām pērlēm, 2.rinda – vienkrāsas no zaļajām pērlēm un 3.rinda – raibā: 4 zilas 6 bezkrāsas caurspīdīgās pārles) un atkal lautzā līkloča līnija (līklocis no 3 nogriežņiem \ / \; krāsu ritms no aizmugures vīles: zils – bezkrāsas – dzeltens – zaļš – zils – dzeltens – zaļš – zils – bezkrāsas – dzeltens – zaļš – zils – bezkrāsas – dzeltens – zaļš – zils – bezkrāsas – dzeltens – zaļš – bezkrāsas – zils - ... - ... - ... - bezkrāsas – zaļš – dzeltens – bezkrāsas – zils – dzeltens – zaļš).

Vir lautzā līkloča joslas izšūta rakstu josla ar 6 “tīklotiem” trīsstūriem – Dieva zīmēm (krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: dzeltens -zils – zaļš – dzeltens – zils – zaļš), kuras atdala Austras koku ornamentu. Dzeltenu Dieva zīmju papildus rotājumi – krusti trīsstūra tīklojumā un vienkāršota Austras koka zīme \ / / trīsstūra virsotnēs veidoti no melnām pērlēm, zilajos – pienbaltām pērlītēm, zaļajos – ar bezkrāsas caurspīdīgajām pērlītēm. Austras koki starp Dieva zīmēm veidoti no zaļajām, tumši sarkanajām un pienbaltajām stikla pērlītēm.

Izmantotie rotājumi:

zīles, pārles (stikla, plastmasas, koka, dabas materiāli + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

Apaļas stikla pērlītes:

- caurspīdīgas bezkrāsainas (d=2mm),
- pienaini baltas (d=2 mm),
- sniegbaltas (d=2 mm),
- melnas spīdīgas (d=2 mm),
- zaļas caurspīdīgas (d=2 mm), krāsas tonis CMYK 50-0-100-0, RGB 158-197-76, HEX 9EC54C (lapā 3-9),
- dzintarīgi dzeltenas caurspīdīgas (d=2 mm), krāsas tonis CMYK 0-45-60-0, RGB 226-157-111, HEX E29D6F (lapā 22-6),
- zilas (d=2 mm), krāsas tonis CMYK 100-25-0-12, RGB 0-127-187, HEX 007FBB (lapā 10-11),
- tumši sarkanās puscaurspīdīgas (d=2 mm), krāsas tonis CMYK 0-100-50-36, RGB 140-0-61, HEX 8C003D (lapā 19-13),
- gaiši brūnas caurspīdīgas (d=2 mm), krāsas tonis CMYK 0-100-100-48, RGB 122-4-12, HEX 7A040C (lapā 21-13)

stobriņi, salmiņi / smeldzīši (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

smeldži / šķeltās pārles, salmiņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

Stikla smeldzīši:

- koši sarkani kantaini (g=2 mm, pl =2 mm), krāsas tonis CMYK 0-100-100-12, RGB 181-30-36, HEX B51E24 (lapā 21-10)

akmeņu vai stikla krelles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

---

fliteri, vizuļi, spoguļi (kādu krāsu, izmēra)

Piezīmes:

---

spirāles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

---

lentas (materiāls: brokāta, zīda, samta + krāsas + izmēri: garums, platums)

Piezīmes:

---

cits materiāls

Piezīmes:

Piezīmes par vainaga unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 07.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Vainaga PM 1855 kopskats – vainaga priekšpuse

Vainaga PM 1855 kopskats – vainaga mugurpuse

Vainaga PM 1855 kopskats – vainaga sānu skats

Vainaga PM 1855 kopskats – vainaga sānu skats

Vainaga PM 1855 detaļas – vainaga iekšpuse: odes audums un aizmugures vīle

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS /VAINAGI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs	
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1856 E/T-Gs20	
Priekšmeta nosaukums:	Vainags Lielvārdes vainags	
Izgatavošanas vieta:	Nezināma	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 30.gadi ?	
Autors / izgatavotājs:	Nezināms	
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Augstums:	9,5 cm	
Apkārtmērs:	Ārējais apkārtmērs apakšmalā – 54,5 cm	
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada vainags. Autors un izgatavošanas vieta nezināmi. Uz sarkana vilnas auduma ar dzeltenām (2 toņi), zaļām (2 toņi), zilām (2 toņi), melnām, baltām rozā un caurspīdīgām plastmasas pērlītēm izšūti etnogrāfiski raksti. Vainaga augšmalā audums ielocīts, atšūts, apakšmalā – nogriezts. Apakšmalā iešūts tumši brūns diegs. Vilna, plastmasa. Saglabātības pakāpe: vietām atirušas un izbīrušas pērlītes. Ir izdīlums, caurumi audumā. Muzejā iegūts 25.01.2012.	

Priekšmeta apraksts:

Lielvārdes novada vainags - mīkstais vainags no sarkana vilnas tūka (vai kokvilnas samta ?) bez odes. Augšmala apstrādāta (atšūta, izmantojot slīpo dūrienu), apakšmala neapstrādāta, bet nošūta ar tumši brūnu diegu ar roku (pamatdūriena šuvums).

Šūšanai izmantotas 1 mm diametrā lielas baltas, 2 toņu dzeltenas, 2 toņu zaļas, 2 toņu zilas, rozā un melnas krāsas pērlītes. Izšūšanai izmantoti nebalināts lina diegs (smalks) un dzeltenas nokrāsas zīda (?) diegs.

Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku rakstu izšuvums ar pērlītēm gandrīz visā vainaga platumā (apakšmalā nerotāti ir ~2 mm, augšmalā bez rotājuma atstāti ~ 2 – 2,2 cm).

Vainaga raksts no apakšas sākas ar lauztā līkloča raksta joslu (~3-4 mm augstu; līkloči veido 3 nogriežņi $\sqrt{\quad}$; krāsu ritms: tumši zaļš – melns – caurspīdīgs – tumši zaļš – dzeltens – tumši zaļš – melns – caurspīdīgs – tumši zaļš – dzeltens – tumši zaļš – caurspīdīgs – melns – caurspīdīgs – tumši zaļš – dzeltens – tumši zaļš – balts – melns – balts – tumši zaļš - dzeltens – tumši zaļš – balts – melns – balts - tumši zaļš – dzeltens – tumši zaļš – balts – melns – balts – tumši zaļš – dzeltens – tumši zaļš – balts- melns – balts – tumši zaļš – dzeltens – tumši zaļš – balts – melns – balts – tumši zaļš – dzeltens – tumši zaļš - ... - ... - tumši zaļš – dzeltens – tumši zaļš – balts – melns – balts – tumši zaļš – dzeltens – tumši zaļš – balts – melns – balts – tumši zaļš), kam seko 4 horizontālu rindu josla: 1.rinda – raiba: 4 baltas + 4 tumši zaļas pērles, 2.rinda – vienkāršas no baltajām pērlēm, 3.rinda – vienkāršas no gaiši dzeltenajām pērlēm un 4.rinda – vienkāršas no tumši zaļajām pērlēm.

Tad seko lauztā līkloča josla, kurā viens nogrieznis / ir melnā krāsā, bet otrs \ gaiši dzeltenā.

Pēc lauztā līkloča joslas seko 4 horizontālu rindu josla: 1.rinda - vienkāršas no gaiši zaļajām pērlēm, 2.rinda – vienkāršas no tumši dzeltenajām pērlēm, 3.rinda vienkāršas no baltajām pērlēm, 4.rinda – vienkāršas no tumši zilajām (vai melnajām) pērlēm.

Viss šis rotājuma bloks, sākot no apakšējā līkloča līdz melno pērļu horizontālajai līnijai aizņem aptuveni 1,8 cm.

Vainaga rotājuma nosacīti centrālo joslu veido Ūsiņa zīmes rakstu josla. Tā ir aptuveni 1,4 cm augsta un Ūsiņa zīmju krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles, ir sekojošs: tumši zaļš (ar rozā pērļu dekorējumu) - gaiši dzeltens (ar melnu pērļu dekorējumu) - tumši zaļš (ar rozā pērļu dekorējumu) - gaiši dzeltens (ar melnu pērļu dekorējumu) - tumši zaļš (ar rozā pērļu dekorējumu) - gaiši dzeltens (ar melnu pērļu dekorējumu) – melns (ar zilu pērļu dekorējumu) – gaiši dzeltens (ar melnu pērļu dekorējumu) - melns (ar zilu pērļu dekorējumu) – gaiši dzeltens (ar melnu pērļu dekorējumu) - tumši zaļš (ar rozā pērļu dekorējumu, citādāku nekā pārējos) - gaiši dzeltens (ar melnu pērļu dekorējumu). Ūsiņa zīmes vienu no otra atdala Mēness zīmes (domājams). To krāsu ritms, sākot no vīles vainaga mugurpusē, starp pirmo tumši zaļo un gaiši dzeltenu Ūsiņa zīmi ir gaiši (koši) zils, nākamais – melns, tad – rozā, gaiši zils, melns, rozā, zils, melns, rozā, zils un pēdējais – starp tumši zaļo un dzeltenu Ūsiņu - gaiši zaļš. Gan Ūsiņa, gan mēness ornaments izšūts nevienmērīgi, nevienādi.

Virš Ūsiņa un Mēness ornamentu rakstu joslas atkal seko horizontālo rindu un lauztā līkloča joslas: 1.rinda – vienkāršas no

	melnām pērlēm, 2.rinda – vienkrāsas no baltām pērlēm, 3.rinda – vienkrāsas no gaiši dzeltenajā pērlēm, 4.rinda – vienkrāsas no gaiši zaļajām pērlēm, 5.rinda – lauztais līklocis (dzeltenās pārles - / nogrieznis, melnās pārles - \ nogrieznis), 6.rinda – vienkrāsas no gaiši zaļajām pērlēm, 7.rinda – vienkrāsas no tumši dzeltenajām pērlēm, 8.rinda – vienkrāsas no baltajām pērlēm, 9.rinda – raiba: 3 baltas + 3 tumši zaļas pārles. Kopumā šī izšuvuma daļa vainagā aizņem aptuveni 1,4 - 1,5 cm. Virš horizontālo rindu joslas izšūta rakstu josla ar 9 trīsstūriem – Dieva zīmēm (krāsu ritms, sākot no aizmugures vīles: tumši zaļš – tumši dzeltens – tumši zaļš – tumši dzeltens – tumši zaļš – tumši dzeltens – tumši zaļš – tumši dzeltens - tumši zaļš). Tumši zaļie ornamentu papildināti ar rozā pērlīšu izšuvumu krusta formā trīsstūra centrā, bet dzeltenās Dievu zīmes – ar zilu krustu izšuvumu. Dieva zīmju ornamentus atdala 8 Austras koku un 1 mazāks Dieva zīmes ornaments. To krāsu ritms, sākot no vainaga vīles: dzeltena Dieva zīme – zils Austras koks – rozā – zils – rozā – zils – rozā – zils – rozā. Arī šī ornamentu josla, kas ir aptuveni 2,5-2,7 cm augsta, izšūta nevienmērīgi, nevienādi, nepārlicinoši. Vainags šūts kā lenta, kas pēc tam sašūts kopā. Vainaga darināšanas laiks pēc šūšanas stila varētu būt 20.gs.1.puse – 30.gadi. Saglabātības pakāpe – pietiekami laba: vainaga vīles daļā padilis audums, vietām atirušas un izbirušas pērlītes

Priekšmeta apraksts

Galvas rotas veids pēc izskata:

☒	zīļu vainags	☐	mataukla
☐	vizuļu vainags	☐	kaspine
☐	astru vainags	☐	sienamais vainags
☐	spangu ar pārļu rotājumu augšpusē	☐	cizelētais
☐	spoguļu	☐	cita veida: _____

Galvas rotas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Krustpils	☐	Dienvidlatgales
☐	Cesvaines	☐	Jumurdas
☐	Praulienas	☐	Vecdrustu
☐	Cēsu-Vaives	☐	Jaunpiebalgas
☐	Dignājas	☐	Tilžas
☒	Lielvārdes	☐	Ilūkstes
☐	Rūjienas mataukla	☐	Rūjienas zirgu astru vainags
☐	Augšzemes	☐	Ziemeļvidzemes
☐	Alūksnes	☐	Skrundas-Aizputes
☐	Talsu	☐	Rucavas kaspine
☐	Popes līgavas vizuļu vainags	☐	Vaiņodes
☐	Liepājas / Pērkones līgavu vainags	☐	Nīcas-Bārtas vainags
☐	Lībiešu līgavas vainags	☐	Kuldīgas, Alsungas, Ventspils spangu
☐	Zemgales cizelētais	☐	cits

Galvas rotas veids pēc augstuma:

☒	augstais (no 9 cm)	☐	vidēja augstuma (no 5 līdz 9 cm augsts)
☐	šaurais/zemais (līdz 5 cm)	☐	nenosakāma augstuma

Galvas rotas veids pēc tā cietuma:

☐	cietais	☒	mīkstais

Cieto vainagu pildījums (pēc taustes, novērojuma):

☐	kartons	☐	bērza tāss
☐	pape	☐	krija (liepu miza)
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Vainaga pamata audums

☒	vilna	☐	lins
☐	samts	☐	kokvilna

☐	zīds
☐	cits materiāls

☐	metāls
☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkana vilnas tūks vai kokvilnas samts (?), tuvākais tonis CMYK O-100-100-0, RGB 204-33-40, HEX CC2128 (lapā 21-9).

Odere:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:**Aizmugures lentas:**

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Aizmugures lentas audums:

☐	lins	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	brokāts
☐	vilna	☐	cits materiāls _____

Aplikācija:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Aplikācijas audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	cits materiāls _____

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☐	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku rakstu izšuvums ar pērlītēm gandrīz visā vainaga platumā (apakšmalā nerotāti ir ~2 mm, augšmalā bez rotājuma atstāti ~ 2 – 2,2 cm).

Vainaga raksts no apakšas sākas ar lautzā līkloča raksta joslu, kam seko 4 horizontālu rindu josla, pēc kuras atkal seko lautzā līkloča josla, kurā viens nogrieznis / ir melnā krāsā, bet otrs \ gaiši dzeltenā.

Pēc lautzā līkloča joslas seko 4 horizontālu rindu josla, virs kuras izšūta vainaga rotājuma nosacīti centrālā josla, ko veido Ūsiņa un Mēness zīmju rakstu josla.

Virš Ūsiņa un Mēness ornamentu rakstu joslas atkal seko 4 horizontālo rindu, lautzā līkloča un vēl 4 horizontālo rindu rakstu josla, virs kuras izšūta rakstu josla ar 9 trīsstūriem – Dieva zīmēm un Austras kokiem pamīšus).

Izmantotie rotājumi:

x zīles, pērles (stikla, plastmasas, koka, dabas materiāli + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

Apaļas pērlītes (domājams, stikla nevis plastmasas, kā norādīts sākotnējā muzeja informācijā):

- pienaini baltas (d=1 mm),
- gaiši dzeltenas (d=1 mm), krāsas tonis CMYK 0-13-52-4, RGB 235-210-138, HEX EBD28A (lapā 24-28),
- tumši dzeltenas (d=1 mm), krāsas tonis CMYK -50-100-0, RGB 224-16-46, HEX E0922E (lapā 23-9),
- gaiši zilās (d=1 mm), krāsas tonis CMYK 84-21-0-0, RGB 67-153-214, HEX 4399D6 (lapā 10-8),
- tumši zilās (d=1 mm), krāsas tonis CMYK 100-75-0-48, RGB 18-48-101, HEX 123065 (lapā 12-16),
- gaiši zaļās puscaurspīdīgas (d=1 mm), krāsas tonis CMYK 32-0-64-16, RGB 163-184-116, HEX A3B874 (lapā 3-28),
- tumši zaļās (d=1 mm), krāsas tonis CMYK 100-0-100-48, RGB 25-103-54, HEX 196736 (lapā 5-15),
- rozā (d=1 mm), tuvākais krāsas tonis CMYK 0-36-0-4, RGB 219-172-199, HEX DBACC7 (lapā 17-19) vai CMYK 0-52-0-8, RGB 204-137-174, HEX CC89AE (lapā 17-27),
- melnas (d=1 mm)

stobriņi, salmiņi / smeldzīši (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

smeldži / šķeltās pērles, salmiņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

akmeņu vai stikla krelles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

fliteri, vizuļi, spoguļi (kādu krāsu, izmēra)

Piezīmes:

spirāles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

lentas (materiāls: brokāta, zīda, samta + krāsas + izmēri: garums, platums)

Piezīmes:

cits materiāls

Piezīmes:

Piezīmes par vainaga unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 07.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Vainaga PM 1856 kopskats – vainaga priekšpuse

Vainaga PM 1856 kopskats – vainaga mugurpuse

Vainaga PM 1856 kopskats – vainaga sānu skats

Vainaga PM 1856 kopskats – vainaga sānu skats

Vainaga PM 1856 detaļas – iekšpuses skats un vīles vieta

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS /VAINAGI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs							
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2729 E/T-Gs28							
Priekšmeta nosaukums:	Vainags							
Izgatavošanas vieta:	Nezināma							
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 20.-30.gadi							
Autors / izgatavotājs:	Nezināms							
Valkāšanas vieta:	Rembates pagasts							
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____	
☒	oriģināls							
☐	jaunrade							
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____							
Augstums:	6,5 cm							
Apkārtmērs:	Ārējais apkārtmērs apakšmalā – 50 cm							
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada vainags. Autors nezināms. Izgatavots Rembates pagasts, 20.gs. 20.-30.gadi. Bērna vainags pie Lielvārdes tautas tērpa. Sīkās pērlītes zilā, dzeltenā, zaļā un baltā krāsā uzsūtas uz sarkana vilnas tūka. Vainagam ir sarkana atlasa oderīte. Nēsājusi Eleonora Radzēviča bērnībā, kura dzīvojusi Rembates pagasta "Eglītēs". Roku darbs. Vilna, zīds, stikla pērles. Izmēri: 25 x 6,5 cm Saglabātības pakāpe – vietām nobirušas pērlītes, odere apakšmalā padilusi. Iegūts no Andras Potošovas 30.10.2015. Sasaiste ar citiem priekšmetiem – PMp 3519 un PMp 3520							

Priekšmeta apraksts:	Mīkstais, vidēji augsts vainags no sarkana vilnas tūka ar tumšsarkanu zīda (atlasa) oderi. Pēc novadu piederības vainaga raksts veidots līdzīgi Ziemeļvidzemes un Ziemeļlatgales vanagiem, kuriem pa vidu iet liels līklocis, kura veidotie trīsstūri tiek piepildīti ar slotiņas vai vienkāršotu Austras koku rakstiem. Vainags izšūts ar stikla pērlītēm (d = 1,5 – 2 mm) un salmiņiem (g = 5 mm). Izšūšanai izmantots nebalināts lina diegs (?) vai balts kokvilnas diegs (grūti nosakāms, nebojājot vainagu). Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku rakstu izšuvums ar pērlītēm visā vainaga platumā. Gar vienu malu (apakšmalu) aptuveni 1 cm augstumā izšūti pamīšus guļus krustiņu un vienkāršota Austras koka ornamentu – X (caurspīdīgas pērlītes ar grafiņa serdīti) un / \ (brūni kantaini salmiņi). Virš šīs joslas izšūtas 3 horizontālas pērļu rindas (pārtrauktas, nav vienlaidus, izšūta kā pamatdūriena šuvums pa 2 pērlītēm), kas aizņem ~ 1 cm vainaga platumā: 1.rinda – bezkrāsas caurspīdīgās pērlītes ar grafiņa serdīti, 2.rinda – zaļās puscaurspīdīgās pērles, 3.rinda – caurspīdīgās bezkrāsas pērles. Vainaga centrālajā daļā aptuveni 2,5 cm platumā – lauztā līkloča josla, kuras veidotajos trīsstūros izšūti Austras koki. Lauztā līkloča līnija šūta ar caurspīdīgiem un dūmakainajiem salmiņiem, miksējot tos 1:1 vai 2:2, nogriežņa līnijas sānos piešujos salmiņu galiem abās pusēs bezkrāsas caurspīdīgās pērlītes. Līkloča izveidotajos trīsstūros - Austras koki, kas šūti ar zilajām un dzeltenajām pērlēm (attiecīgi apakšpusē un augšpusē). Lauztā līkloča augšpusē izšūta atkal 3 horizontālas pērļu rindas (pārtrauktas, nav vienlaidus, izšūta kā pamatdūriena šuvums pa 2 pērlītēm), kas aizņem ~ 1 cm vainaga platumā: 1.rinda – caurspīdīgās bezkrāsas pērles, 2.rinda – zaļās puscaurspīdīgās pērles, 3.rinda – bezkrāsas caurspīdīgās pērlītes ar grafiņa serdīti. Vainaga augšmalā rotājuma joslu veido guļus krustiņu ornamentu, šūti pamīšus no zilajām un bezkrāsas caurspīdīgajām pērlītēm. Saglabātības pakāpe – vidēji laba: vietām nobirušas pērlītes, taču raksts ir salasāms un atdarināms; vainaga audums maz bojāts, taču oderes audums krietni padilis un kožu saēsts.

Priekšmeta apraksts

Galvas rotas veids pēc izskata:

☒	zīļu vainags	☐	mataukla
☐	vizuļu vainags	☐	kaspine
☐	astru vainags	☐	sienamais vainags
☐	spangu ar pērļu rotājumu augšpusē	☐	cizelētais
☐	spoguļu	☐	cita veida: _____

Galvas rotas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Krustpils	☐	Dienvidlatgales
☐	Cesvaines	☐	Jumurdas
☐	Praulienas	☐	Vecdrustu
☐	Cēsu-Vaives	☐	Jaunpiebalgas
☐	Dignājas	☐	Tilžas
☐	Lielvārdes	☐	Ilūkstes
☐	Rūjienas mataukla	☐	Rūjienas zirgu astru vainags
☐	Augšzemes	☐	Ziemeļvidzemes
☐	Alūksnes	☐	Skrundas-Aizputes
☐	Talsu	☐	Rucavas kaspine
☐	Popes līgavas vizuļu vainags	☐	Vaiņodes
☐	Liepājas / Pērkones līgavu vainags	☐	Nīcas-Bārtas vainags
☐	Lībiešu līgavas vainags	☐	Kuldīgas, Alsungas, Ventspils spangu
☐	Zemgales cizelētais	☒	cits

Galvas rotas veids pēc augstuma:

☐	augstais (no 9 cm)	☒	vidēja augstuma (no 5 līdz 9 cm augsts)
☐	šaurais/zemais (līdz 5 cm)	☐	nenosakāma augstuma

Galvas rotas veids pēc tā cietuma:

☐	cietais	☒	mīksta

Cieto vainagu pildījums (pēc taustes, novērojuma):

☐	kartons	☐	bērza tāss
☐	pape	☐	krija (liepu miza)
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Vainaga pamata audums

☒	vilna	☐	lins
☐	samts	☐	kokvilna

☐	zīds
☐	cits materiāls

☐	metāls
☐	nenosakāms

Piezīmes:

Sarkans vilnas tūks, krāsas tonis CMYK 0-96-72-40, RGB 135-26-4, HEX 871A2C (lapā 20-30)

Odere:

☒	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☒	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:

Tumšsarkana zīda (atlasa) odere, krāsas tonis CMYK 0-100-50-60, RGB 103-0-40, HEX 670028 (lapā 19-15)

Aizmugures lentas:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Aizmugures lentas audums:

☐	lins	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	brokāts
☐	vilna	☐	cits materiāls _____

Aplikācija:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms	_____	

Aplikācijas audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	cits materiāls _____

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☐	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Vainaga rotājumu veido ģeometrisku – etnogrāfisku rakstu izšuvums ar pērlītēm visā vainaga platumā. Gar vienu malu (apakšmalu) aptuveni 1 cm augstumā izšūti pamīšus guļus krustiņu un vienkāršota Austras koka ornamenti.

Virs šīs joslas izšūtas 3 horizontālas pērļu rindas (pārtrauktas, nav vienlaidus, izšūta kā pamatdūriena šuvums pa 2 pērlītēm). Vainaga centrālo daļu veido lauztā līkloča josla, kuras veidotajos trīsstūros izšūti Austras koki. Lauztā līkloča līnija šūta ar caurspīdīgiem un dūmakainajiem salmiņiem, nogriežņa līnijas sānos piešujos salmiņu galiem abās pusēs bezkrāsas caurspīdīgās pērlītes, savukārt līkloča izveidotajos trīsstūros izšūti Austras koki - šūti ar zilajām un dzeltenajām pērlēm (attiecīgi apakšpusē un augšpusē).

Lauztā līkloča augšpusē izšūta atkal 3 horizontālas pērļu rindas, bet vainaga augšmalā rotājuma joslu veido guļus krustiņu ornamentu, šūti pamīšus no zilajām un bezkrāsas caurspīdīgajām pērlītēm.

Izmantotie rotājumi:

zīles, pērles (stikla, plastmasas, koka, dabas materiāli + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

Apaļas stikla pērlītes:

- caurspīdīgas bezkrāsainas (d=2 mm),
- caurspīdīgas bezkrāsainas ar grafiņa krāsas serdīti (d=2 mm),
- tumši zilas (d=1,5 mm), tuvākais krāsu tonis CMYK 84-84-0-0, RGB 76-74-154, HEX 4C4A9A (lapā 13-12),
- dzeltenas (d=1,5 mm), krāsu tonis CMYK 0-0-100-0, RGB 255-241-45, HEX FFF12D (lapā 1-8),
- zaļas puscaurspīdīgas (d=2 mm), tuvākie krāsu toni CMYK 50-0-100-8, RGB 146-183-71, HEX 92B747 (lapā 3-10) un CMYK 50-0-100-12, RGB 11-176-68, HEX 8DB044 (lapā 3-11)

stobriņi, salmiņi / smeldziņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

smeldži / šķeltās pērles, salmiņi (stikla, plastmasas + izmēra numurs un krāsa)

Piezīmes:

Stikla salmiņi :

- caurspīdīgi bezkrāsaini (g=5 mm, d=2 mm),
- caurspīdīgi dūmakaini (g=5 mm, d=2 mm),
- brūni kantaini spīdīgi (g=5 mm un 7 mm, d=2 mm), krāsu tonis CMYK 0-100-75-72, RGB 84-0-6, HEX 540006 (lapā 20-16)

akmeņu vai stikla krelles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

fliteri, vizuļi, spoguļi (kādu krāsu, izmēra)

Piezīmes:

spirāles (izmērs, krāsa)

Piezīmes:

lentas (materiāls: brokāta, zīda, samta + krāsas + izmēri: garums, platums)

Piezīmes:

cits materiāls

Piezīmes:

Piezīmes par vainaga unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 07.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Vainaga PM 2729 kopskats – vainaga priekšpuse

Vainaga PM 2729 kopskats – vainaga mugurpuse

Vainaga PM 2729 kopskats – vainaga sānu skats

Vainaga PM 2729 kopskats – vainaga sānu skats

Vainaga PM 2729 detaļas – raksta fragments

Vainaga PM 2729 detaļas – vainaga iekšpuse

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS / SIEVU CEPURES**

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
 Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
 GALVASSEGAS / SIEVU CEPURES

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs						
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 346 E/T-Gs2						
Priekšmeta nosaukums:	Sievu cepure - mice Lielvārdes sievu cepure						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gadsimta sākums (muzeja informācija)						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri	Augstums (sānkatā) - 28 cm Platums (sānkatā) – 20 cm Aizmugures vīles garums – 29,5 cm						

Muzeja informācija:	Mice. Autors nezināms, 20.gs.sākums. Balta sievas linu mice. Izšūta ar krāsainiem dzīpariem smalkā rakstā. Roku darbs. Vilna, lins. Izmēri: 23 x 25 cm. Saglabātības pakāpe – sadzeltējusi.
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novadam raksturīgā sievas cepure. Cepure – mice, šūta no taisnstūrveida linu auduma kulītes veidā no viena auduma gabala ar vīli aizmugurē. Cepures priekšmalā krāsainiem dzīpariem izšūta rotājuma josla aptuveni 7,5 cm platumā. Apakšmala mugurpusē savilkta krokās, pusapļa krokojums (~1 cm) aizmugurē izšūts (~2 cm diametrā) Smailais cepures gals nolocīts uz priekšu, nerasniedz priekšmalas rakstaino joslu (attālums līdz tai ~7,7 cm). Rotājumi izšūti ar vilnas diegiem pelēkdzeltenā, auksti zaļā, brūnā, zilā un baltā krāsā (krāsu toņus skat. foto). Saglabāšanaš pakāpe – lapa.

Priekšmeta apraksts

Galvassegas veids pēc izskata:

☐	galvasauts	☐	lakats
☒	cepure - mice	☐	cepure - aube
☐	ziemas cepure	☐	nakts cepure
		☐	cita veida: _____

Galvassegas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Zemgales sievu cepure	☐	Alsunga sievu cepure
☐	Krustpils sievu cepure	☐	Vārkavas sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes sievu cepure	☐	Nurmuižas sievu cepure
☐	Cēsu sievu cepure	☒	Lielvārdes sievu cepure
☐	Vecpiebalgas sievu cepure	☐	Rīgas sievu cepure
☐	Valmieras sievu cepure	☐	Austrumvidzemes sievu cepure
☐	Smiltenes sievu cepure	☐	Kabiles sievu cepure
☐	Saikavas sievu cepure	☐	Bārtas sievu cepure
☐	Nīcas sievu cepure	☐	Priekules sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes lībiešu sievu cepure	☐	galvasauts - Alsungas, Augšzemes nāmats
☐	galvasauts - Bauskas sapāns	☐	galvasauts – Kuldīgas sienamā drāna
☐	galvasauts – Alsungas lupata	☐	torņa cepure
☐	cits / nenosakāms	☐	

Galvassegu pamata audums

☐	vilna	☒	lins
☐	samts	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	metāls
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:

Odere:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Galvassegas rotājums:

☒	ir	☐	nav
☐	nav nosakāms _____		

Galvassega rotājuma veids:

☒	krāsaino diegu izšuvums	☐	mežģīne
☐	balto diegu izšuvums	☐	pērles u.c. ne-auduma materiāli
☐	lenta	☐	cits: _____

Izšuvuma materiāls:

☐	lins	☒	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	mulinē	☐	cits / nenosakāms materiāls

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☐	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorvais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Cepures priekšmalā krāsainiem dzīpariem izšūta rotājuma josla aptuveni 7,5 cm platumā. Rotājuma josla sadalāmi nosacīti 5 daļās. Pirmā daļa – ārmalas rotājums, 2.daļa – guļus krustu un saules kūlīšu josla, 3.daļa – liesmojošās saules un krustu josla, 4.daļa – lauztā līkloča josla un noslēgumā – 5.daļa – Saules koka / Austras koka josla. Pēdējā daļa – Austras koka josla galvas vidū ~ 5,5 cm platumā neizšūta, tādējādi atstājot vietu cepures smailes piešūšanai.

Apakšmala mugurpusē savilkta krokās, pusapļa krokojums (~1 cm) aizmugurē izšūts (~2 cm diametrā)

Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Sievu cepures PM 346 kopskats

Sievu cepures PM 346 kopskats – sāni

Sievu cepures PM 346 kopskats – priekšpuse

Sievu cepures PM 346 kopskats – mugurpuse

Sievu cepures PM 346 kopskats – aizmugures savilkums

Sievu cepures PM 346 detaļas – cepures apmales izšuvums

Sievu cepures PM 346 detaļas – cepures apmales izšuvuma fragments

Sievu cepures PM 346 detaļas – cepures apmales izšuvuma fragments

Sievu cepures PM 346 detaļas – cepures apmales izšuvuma fragments

Sievu cepures PM 346 detaļas – cepures apmales izšuvuma fragments

Sievu cepures PM 346 detaļas – cepures apmales izšuvuma fragments

Sievu cepures PM 346 detaļas – cepures apmales izšuvuma fragments

Sievu cepures PM 346 detaļas – izšuvumu krāsas tonis

Sievu cepures PM 346 detaļas – izšuvumu krāsas tonis

Sievu cepures PM 346 detaļas – izšuvumu krāsas tonis

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS / SIEVU CEPURES

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs						
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 354 E/T-Gs3						
Priekšmeta nosaukums:	Sievu cepure - mice Lielvārdes sievu cepure						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gs. beigas (muzeja informācija)						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri	Šūts no auduma gabala ~ 53 cm (t.sk. 4,3 cm mežģīne) x ~ 52 cm Aizmugures vīles garums – 26 cm						
Muzeja informācija:	Mice. Autors nezināms, 19.gs. beigas.						

	Balta sievas ar baltu mežģīni un izvilkuma rakstu. Domāta valkāšanai svētdienās uz baznīcu. Roku darbs. Lins. Izmēri: 48 x 26 cm, špice 5 cm, legūta no P.Lauzumas 01.12.197.
Priekšmeta apraksts:	Cepure – mice, līdz galam nesašūta: šūta no linu auduma kulītes formā no viena, taisnstūrveida auduma gabala ar vīli aizmugurē, nav savilkts krokojums. Cepures priekšmalā piešūta balta mežģīne (50 cm x 4,3 cm; nav skaidrs, vai rūpnieciski ražota vai mājas apstākļos izšūts audums), un izveidots rotājums ar baltu diegu izšuvumu izvilkuma rakstā – broderī izšuvums (52 x ~3,2 cm). Izšuvuma materiāls neskaidrs, iespējams, smalks balts vilnas diegs. Saglabātības pakāpe – vidēji laba: audums sadzeltējis un ieguvis arī pelēcīgu nokrāsu.

Priekšmeta apraksts

Galvassegas veids pēc izskata:

☐	galvasauts	☐	lakats
☒	cepure - mice	☐	cepure - aube
☐	ziemas cepure	☐	nakts cepure
		☐	cita veida: _____

Galvassegas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Zemgales sievu cepure	☐	Alsunga sievu cepure
☐	Krustpils sievu cepure	☐	Vārkavas sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes sievu cepure	☐	Nurmuižas sievu cepure
☐	Cēsu sievu cepure	☐	Lielvārdes sievu cepure
☐	Vecpiebalgas sievu cepure	☐	Rīgas sievu cepure
☐	Valmieras sievu cepure	☐	Austrumvidzemes sievu cepure
☐	Smiltenes sievu cepure	☐	Kabiles sievu cepure
☐	Saikavas sievu cepure	☐	Bārtas sievu cepure
☐	Nīcas sievu cepure	☐	Priekules sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes lībiešu sievu cepure	☐	galvasauts - Alsungas, Augšzemes nāmats
☐	galvasauts - Bauskas sapāns	☐	galvasauts – Kuldīgas sienamā drāna
☐	galvasauts – Alsungas lupata	☒	torņa cepure
☐	cits / nenosakāms	☐	

Galvassegu pamata audums

☐	vilna	☒	lins
☐	samts	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	metāls
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:

Odere:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Galvassegas rotājums:

☒	ir	☐	nav
☐	nav nosakāms _____		

Galvassega rotājuma veids:

☐	krāsaino diegu izšuvums	☒	mežģīne
☒	balto diegu izšuvums	☐	pērles u.c. ne-auduma materiāli
☐	lenta	☐	cits: _____

Izšuvuma materiāls:

☐	lins	☒	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	mulinē	☐	cits / nenosakāms materiāls

Ornaments:

☐	ģeometriskais (ornamenti)	☒	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorvais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Cepures priekšmalā piešūta balta mežģīne (50 cm x 4,3 cm) ar florāru rakstu lauztā līkloča ietvarā: pamīšus sešlapu ziedu un izstieptu robveida lapu izšuvums.

Priekšmalā aptuveni 1,5 cm no ārmalas audumā izšūts baltu diegu tehnikā izvilkuma rakstā – broderī izšuvums (52 x ~3,2 cm): caurumiņu raksta izšūšana vijīgā divrindu rakstā, radot florāla rotājuma iespaidu.

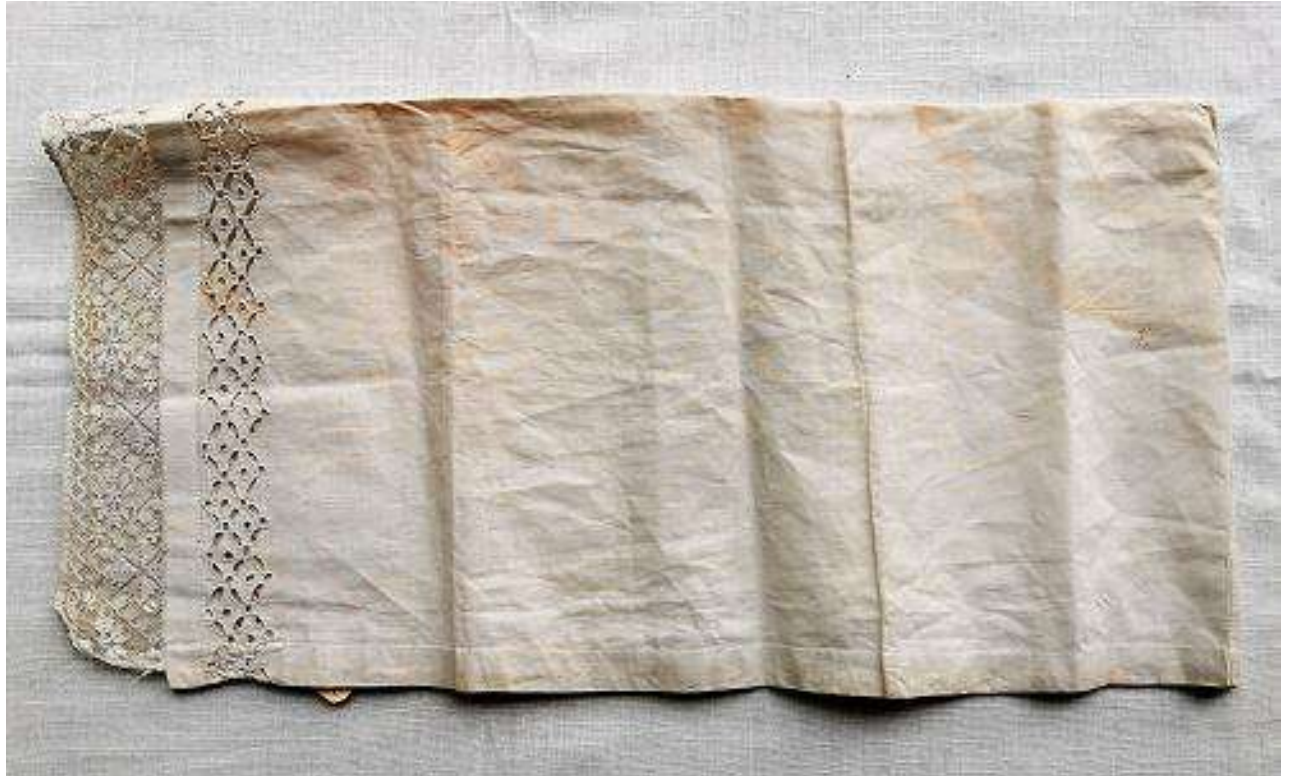
Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:

Latviešu apģērbu vēstures pētniece Ieva Pīgozne uzskata, ka mice varētu tikt uzskatīta par autentisku 19. gadsimta otrās puses mīci

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Sievu cepures PM 354 kopskats

Sievu cepures PM 354 apmalojums

Sievu cepures PM 354 apmalojuma mežģīne un izšuvums

Sievu cepures PM 354 apmalojuma izšuvums

Sievu cepures PM 354 apmalojuma mežģīne

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS / SIEVU CEPURES

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs						
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1436 E/T-Gs12						
Priekšmeta nosaukums:	Sievu cepure - mice Lielvārdes sievu cepure						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 1.puse (30.gadi ?)						
Autors / izgatavotājs:	Vilma Dīzenbaha, dzim. Krūmiņa (1916-1995)						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri	Augstums (sānkatā) – ~26,5 cm Platums (sānkatā) – ~23,5 cm Aizmugures vīles garums – ~26 cm						

Muzeja informācija:	Lielvārdes novada tautastērpu daļa – sievas aube. Autors lielvārdiete Vilma Dīzenbaha, dzim. Krūmiņa (1916-1995), Lielvārdē dzīvojusi kopš 1926.gada. Izgatavots Lielvārdē 20.gs.1.pusē. Taisnstūrveida, kakla daļā savilkums. Pieres daļa (~8 cm platumā) izšūta uz lina auduma ar smalkiem vilnas diegiem dzeltenā, tumši zaļā, tumši zilā un ķiršu krāsā. Lina audums sašūts ar rokām. Izmēri salocītai uz pusēm: maks platumš ~23,5 cm, max garums ~26,5 cm. Saglabātības pakāpe: vietām izdiluši vilnas diegi. Iegūts 22.04.2008.
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novadam raksturīgā sievas cepure. Cepure – mice, šūta no lina auduma kulītes veidā no viena, taisnstūrveida auduma gabala ar vīli aizmugurē. Cepures priekšmalā krāsainiem dzīpariem izšūta rotājuma josla aptuveni 9 cm platumā. Apakšmala mugurpusē savilkta krokās, pusapļa krokojums (~5-7 mm) aizmugurē izšūts (~3 cm platumā un 2 cm augstumā) Smailais cepures gals nolokāms uz priekšu, bet nepiešūts. Rotājumi izšūti ar smalkiem vilnas diegiem tumši zaļā, tumši sarkanā, dzeltenā, tumši zilā un baltā krāsā (krāsu toņus skat. foto). Saglabātības pakāpe – laba, tikai vietām izdiluši vilnas diegi.

Priekšmeta apraksts

Galvassegas veids pēc izskata:

☐	galvasauts	☐	lakats
☒	cepure - mice	☐	cepure - aube
☐	ziemas cepure	☐	nakts cepure
		☐	cita veida: _____

Galvassegas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Zemgales sievu cepure	☐	Alsunga sievu cepure
☐	Krustpils sievu cepure	☐	Vārkavas sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes sievu cepure	☐	Nurmuižas sievu cepure
☐	Cēsu sievu cepure	☒	Lielvārdes sievu cepure
☐	Vecpiebalgas sievu cepure	☐	Rīgas sievu cepure
☐	Valmieras sievu cepure	☐	Austrumvidzemes sievu cepure
☐	Smiltenes sievu cepure	☐	Kabiles sievu cepure
☐	Saikavas sievu cepure	☐	Bārtas sievu cepure
☐	Nīcas sievu cepure	☐	Priekules sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes lībiešu sievu cepure	☐	galvasauts - Alsungas, Augšzemes nāmats
☐	galvasauts - Bauskas sapāns	☐	galvasauts – Kuldīgas sienamā drāna
☐	galvasauts – Alsungas lupata	☐	torņa cepure
☐	cits / nenosakāms	☐	

Galvassegu pamata audums

☐	vilna	☒	lins
☐	samts	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	metāls
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:

Odere:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Galvassegas rotājums:

☒	ir	☐	nav
☐	nav nosakāms _____		

Galvassega rotājuma veids:

☒	krāsaino diegu izšuvums	☐	mežģīne
☐	balto diegu izšuvums	☐	pērles u.c. ne-auduma materiāli
☐	lenta	☐	cits: _____

Izšuvuma materiāls:

☐	lins	☒	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	mulinē	☐	cits / nenosakāms materiāls

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☒	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorvais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Cepures priekšmalā krāsainiem dzīpariem izšūta rotājuma josla aptuveni 9 cm platumā. Rotājuma josla sadalāmi nosacīti 5 daļās. Pirmā daļa – ārmalas rotājums, 2.daļa – zaļu un sarkanu saules kūlīšu josla, 3.daļa – lautzā līkloča josla ar liesmojošās saules motīviem, 4.daļa – lielā lautzā līkloča josla un noslēgumā – 5.daļa – sarkanzaļa Saules koka / Austras koka josla. Pēdējā daļa – Austras koka josla galvas vidū ~ 5,5 cm platumā neizšūta, tādējādi atstājot vietu cepures smailes piešūšanai.

Apakšmala mugurpusē savilkta krokās, pusapļa krokojums (~5-7 mm) aizmugurē izšūts (~3 cm platumā un 2 cm augstumā), izšūts ar sarkaniem, zaļiem un dzelteniem diegiem.

Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Sievu cepures PM 1436 kopskats – sānu

Sievu cepures PM 1436 kopskats – sānu skati

Sievu cepures PM 1436 priekšpuse

Sievu cepures PM 1436 kopskats - mugurpuse

Sievu cepures PM 1436 detaļas – mugurpuses sailkums

Sievu cepures PM 1436 detaļas – cepures apmales rotājums

Sievu cepures PM 1436 detaļas – cepures apmales rotājuma fragments

Sievu cepures PM 1436 detaļas – cepures apmales rotājuma fragments

Sievu cepures PM 1436 detaļas – cepures apmales rotājuma fragments

Sievu cepures PM 1436 detaļas – cepures apmales rotājuma fragments

Sievu cepures PM 1436 detaļas – cepures apmales rotājuma fragments

Sievu cepures PM 1436 detaļas – cepures apmales rotājuma fragments

Sievu cepures PM 1436 detaļas – izšuvumu krāsas tonis

Sievu cepures PM 1436 detaļas – izšuvumu krāsas tonis

Sievu cepures PM 1436 detaļas – izšuvumu krāsas tonis

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS / SIEVU CEPURES**

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs	
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1437 E/T-Gs13	
Priekšmeta nosaukums:	Sievu cepure - mice Lielvārdes sievu cepure	
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 1.puse (30.gadi ?)	
Autors / izgatavotājs:	Vilma Dīzenbaha, dzim. Krūmiņa (1916-1995)	
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____

Izmēri	Augstums (sānkatā) – ~27 cm Platums (sānkatā) – ~23,8 cm Aizmugures vīles garums – ~30,5 cm
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada tautastērpa daļa – sievas aube. Autors – lielvārdiete Vilma Dīzenbaha, dzim. Krūmiņa (1916-1995), Lielvārdē dzīvojusi kopš 1926.gada. Izgatavots Lielvārdē, 20.gs.1.puse. Taisnstūrveida, kakla daļā savilkums. Darināta no linu auduma, pieres daļa (~10,5 cm platumā) izšūta ar kokvilnas diegiem sarkanā, dzeltenā, zaļā un zilā krāsā. Izmēri salocītai uz pusēm: ~23,8 cm, max garums ~27 cm. Saglabātības pakāpe laba. Iegūts 22.04.2008.
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novadam raksturīgā sievas cepure. Cepure – mice, šūta no linu auduma kulītes veidā no viena, taisnstūrveida auduma gabala ar vīli aizmugurē. Cepures priekšmalā krāsainiem kokvilnas diegiem izšūta rotājuma josla aptuveni 10,5 cm platumā. Apakšmala mugurpusē savilkta krokās, pusapļa krokojums aizmugurē izšūts (~3 cm augstumā x ~7,3 cm platumā). Smailais cepures gals nolokāms uz priekšu, taču nav piešūts. Rotājumi izšūti ar kokvilnas diegiem sarkanā, dzeltenā, zaļā un zilā krāsā. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Galvassegas veids pēc izskata:

☐	galvasauts	☐	lakats
☒	cepure - mice	☐	cepure - aube
☐	ziemas cepure	☐	nakts cepure
		☐	cita veida: _____

Galvassegas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Zemgales sievu cepure	☐	Alsunga sievu cepure
☐	Krustpils sievu cepure	☐	Vārkavas sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes sievu cepure	☐	Nurmuižas sievu cepure
☐	Cēsu sievu cepure	☒	Lielvārdes sievu cepure
☐	Vecpiebalgas sievu cepure	☐	Rīgas sievu cepure
☐	Valmieras sievu cepure	☐	Austrumvidzemes sievu cepure
☐	Smiltenes sievu cepure	☐	Kabiles sievu cepure
☐	Saikavas sievu cepure	☐	Bārtas sievu cepure
☐	Nīcas sievu cepure	☐	Priekules sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes lībiešu sievu cepure	☐	galvasauts - Alsungas, Augšzemes nāmats
☐	galvasauts - Bauskas sapāns	☐	galvasauts – Kuldīgas sienamā drāna
☐	galvasauts – Alsungas lupata	☐	torņa cepure
☐	cits / nenosakāms	☐	

Galvassegu pamata audums

☐	vilna	☒	lins
☐	samts	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	metāls
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:

Odere:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Galvassegas rotājums:

☒	ir	☐	nav
☐	nav nosakāms _____		

Galvassega rotājuma veids:

☒	krāsaino diegu izšuvums	☐	mežģīne
☐	balto diegu izšuvums	☐	pērles u.c. ne-auduma materiāli
☐	lenta	☐	cits: _____

Izšuvuma materiāls:

☐	lins	☐	vilna
☒	kokvilna	☐	zīds
☐	mulinē	☐	cits / nenosakāms materiāls

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☒	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorvais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Cepures priekšmalā krāsainiem dzīpariem izšūta rotājuma josla aptuveni 10,5 cm platumā. Rotājuma josla sadalāmi nosacīti 4 daļās. Pirmā daļa – ārmalas rotājums cilpu dūrienā (~ 7 mm plata), 2.daļa – 3 dažādu etnogrāfisko zīmju joslas (~ 4 cm), 3.daļa – lielākā daļa – liesmojošās saules ornamentu josla (~4,5 cm plata), un noslēgumā - 4.daļa – saules koka zaru raksts (~1,8 cm). Pēdējai daļai iztrūkst Lielvārdes cepurēm raksturīgais rakstu joslas pārrāvums cepures smailes piešūšanas vietai.

Apakšmala mugurpusē savilkta krokās, pusapļa krokojums (~5-7 mm) aizmugurē izšūts (~3 cm platumā un 2 cm augstumā), izšūts ar sarkaniem, zaļiem un dzelteniem diegiem.

Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Sievu cepures PM 1437 kopskats

Sievu cepures PM 1437 kopskats – sānu puses

Sievu cepures PM 1437 kopskats – priekšpuse

Sievu cepures PM 1437 kopskats – mugurpuse

Sievu cepures PM 1437 detaļas – aizmugures savilkums

Sievu cepures PM 1437 detaļas – apmales rotājums

Sievu cepures PM 1437 detaļas – apmales rotājuma fragments

Sievu cepures PM 1437 detaļas – apmales rotājuma fragments

Sievu cepures PM 1437 detaļas – apmales rotājuma fragments

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS / SIEVU CEPURES**

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs	
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1857 E/T-Gs16	
Priekšmeta nosaukums:	Sievu cepure - mice Lielvārdes sievu cepure	
Izgatavošanas vieta:	Nezināma	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gadsimts	
Autors / izgatavotājs:	Nezināms	
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Izmēri	Augstums (sānkatā) – 27,5 cm Platums (sānkatā) – 15,5 cm	
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada tautastērpa daļa – sievas aube. Autors, izgatavošanas vieta un laiks nezināmi. Taisnstūrveida, kakla daļā savilkta ar ielocēm. Pieres daļā uz balta lina auduma ar zaļu, zili, brūnu un dzeltenu smalku vilnas diegu izšūti etnogrāfiski raksti (10,5 cm platumā). Izšuvuma daļā iešūta	

	balta kokvilnas auduma odere. Augšmalas stūris ielocīts uz priekšu un piešūts. Lins, vilna. Saglabātības pakāpe laba. Muzejā iegūta 25.01.2012.
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novadam raksturīgā sievas cepure. Cepure – mice, šūta no taisnstūrveida linu auduma kulītes veidā ar vīli aizmugurē. Cepures priekšmalā krāsainiem dzīpariem izšūta rotājuma josla aptuveni 10,5 cm platumā. Apakšmala mugurpusē savilkta krokās, atstājot tukšu vietu aptuveni 3,5 cm diametrā, kuru satur kopā iekšā iešūts baltu diegu krusts, kā arī diegu lente cepures apakšmalā. Rotājumu ap savilkumu veido ar 3 līniju izšuvums ķēžu dūrienā (krāsu ritms: sarkanbrūns – zils – sarkanbūns). Pakauša daļas malas noslēgums nošūts ar zilu cilpu dūrienu. Smailais cepures gals nolocīts uz priekšu, sasniedzot priekšmalas rakstaino joslu. Rotājumi izšūti ar smalkiem vilnas diegiem zaļā, zilā, sarkanbrūnā un dzeltenā krāsā. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Galvassegas veids pēc izskata:

☐	galvasauts	☐	lakats
☒	cepure - mice	☐	cepure - aube
☐	ziemas cepure	☐	nakts cepure
		☐	cita veida: _____

Galvassegas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Zemgales sievu cepure	☐	Alsunga sievu cepure
☐	Krustpils sievu cepure	☐	Vārkavas sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes sievu cepure	☐	Nurmuižas sievu cepure
☐	Cēsu sievu cepure	☒	Lielvārdes sievu cepure
☐	Vecpiebalgas sievu cepure	☐	Rīgas sievu cepure
☐	Valmieras sievu cepure	☐	Austrumvidzemes sievu cepure
☐	Smiltenes sievu cepure	☐	Kabiles sievu cepure
☐	Saikavas sievu cepure	☐	Bārtas sievu cepure
☐	Nīcas sievu cepure	☐	Priekules sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes lībiešu sievu cepure	☐	galvasauts - Alsungas, Augšzemes nāmats
☐	galvasauts - Bauskas sapāns	☐	galvasauts – Kuldīgas sienamā drāna
☐	galvasauts – Alsungas lupata	☐	torņa cepure
☐	cits / nenosakāms	☐	

Galvassegu pamata audums

☐	vilna	☒	lins
☐	samts	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	metāls
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:

Odere:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Galvassegas rotājums:

☒	ir	☐	nav
☐	nav nosakāms _____		

Galvassega rotājuma veids:

☒	krāsaino diegu izšuvums	☐	mežģīne
☐	balto diegu izšuvums	☐	pērles u.c. ne-auduma materiāli
☐	lenta	☐	cits: _____

Izšuvuma materiāls:

☐	lins	☒	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	mulinē	☐	cits / nenosakāms materiāls

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☒	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorvais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Cepures priekšmalā krāsainiem dzīpariem izšūta rotājuma josla aptuveni 10,5 cm platumā. Rotājuma josla sadalāmi nosacīti 5 daļās. Pirmā daļa – ārmalas rotājums (~ 10 mm plata), 2.daļa – Auseklīšu zīmju joslas (~ 1,5 cm), 3.daļa – saules koka rakstu josla lauztā līkloča rakstā (~1,7 cm plata), 4.daļa – lielākā josla – liesmojošās saules rakstu josla lielā līkloča rakstā (~4 cm plata) un 5.daļa – noslēdzošā – Austras koku josla virs etnogrāfiskā līkloča (~2,3 cm plata). Pēdējā daļā Lielvārdes cepurēm raksturīgais rakstu joslas pārrāvums cepures smailes piešūšanas vietai ir aptuveni 6,5 cm plats.

Apakšmala mugurpusē savilkta krokās, atstājot tukšu vietu, kuru satur kopā iekšā iešūts baltu diegu krusts, kā arī diegu lente cepures apakšmalā. Rotājumu ap savilkumu veido ar 3 līniju izšuvums ķēžu dūrienā (krāsu ritms: sarkanbrūns – zils – sarkanbūns). Pakauša daļas malas noslēgums nošūts ar zilu cilpu dūrienu.

Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Sievu cepures PM 1857 kopskats

Sievu cepures PM 1857 kopskats – sānu puses

Sievu cepures PM 1857 kopskats – priekšpuse

Sievu cepures PM 1857 kopskats – mugurpuse

Sievu cepures PM 1857 detaļas – apmales rotājums

Sievu cepures PM 1857 detaļas – apmales rotājuma fragments

Sievu cepures PM 1857 detaļas – apmales rotājuma fragments

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS / SIEVU CEPURES

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs	
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1968 E/T-Gs21	
Priekšmeta nosaukums:	Sievu cepure - mice Lielvārdes sievu cepure	
Izgatavošanas vieta:	Nezināma	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 30.gadi (muzeja informācija)	
Autors / izgatavotājs:	Nezināms	
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Izmēri	Augstums (sānkatā) – 28 cm Platums (sānkatā) – 22 cm Aizmugures vīles garums – 33 cm	
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada sievas aube, darināta ap 1930.-1940.gadu.	

	Lina audums, izšūta ar vilnas diegiem. Taisnstūrveida, pakauša daļā savilkums. Pieres daļa, 9 cm plata, izšūta ar etnogrāfiskiem rakstiem, sarkaniem, dzelteniem, zaļiem, ziliem diegiem. Izmērs 23x26 cm. Piederējusi Laimai Jaundalderes mātei Hermīnei Kuģenieci. Saglabātības pakāpe – izšuvums vietām kožu saēsts. Muzejā iegūta 03.10.2012 no L.Jaundalderes.
Priekšmeta apraksts:	Cepure – mice, šūta no taisnstūrveida linu auduma kulītes veidā ar vīli aizmugurē. Cepures priekšmalā krāsainiem dzīpariem izšūta rotājuma josla aptuveni 9 cm platumā. Apakšmala mugurpusē savilkta krokās, atstājot tukšu vietu aptuveni 2 cm augstumā un 3 cm platumā, kuru satur kopā iekšā iešūts tumši zilu diegu veidots krusts, kā arī diegu lente (balts + brūns) cepures apakšmalā. Rotājumu starp savilkumu un tukšo vietu (zilo krustu) veido ar 3 līniju izšuvums (krāsu ritms: brūns – zaļš – brūns). Pakauša daļas malas noslēgums nošūts ar zaļiem diegiem cilpu dūrienā. Smailais cepures gals nolokāms uz priekšu, taču nav piešūts. Rotājumi izšūti ar smalkiem sarkaniem, dzelteniem, zaļiem, ziliem vilnas diegiem (krāsu toņus skat. foto). Saglabātības pakāpe – vidēji laba: audums un izšuvums vietām kožu saēsts.

Priekšmeta apraksts

Galvassegas veids pēc izskata:

☐	galvasauts	☐	lakats
☒	cepure - mice	☐	cepure - aube
☐	ziemas cepure	☐	nakts cepure
		☐	cita veida: _____

Galvassegas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Zemgales sievu cepure	☐	Alsunga sievu cepure
☐	Krustpils sievu cepure	☐	Vārkavas sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes sievu cepure	☐	Nurmuižas sievu cepure
☐	Cēsu sievu cepure	☒	Lielvārdes sievu cepure
☐	Vecpiebalgas sievu cepure	☐	Rīgas sievu cepure
☐	Valmieras sievu cepure	☐	Austrumvidzemes sievu cepure
☐	Smiltenes sievu cepure	☐	Kabiles sievu cepure
☐	Saikavas sievu cepure	☐	Bārtas sievu cepure
☐	Nīcas sievu cepure	☐	Priekules sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes lībiešu sievu cepure	☐	galvasauts - Alsungas, Augšzemes nāmats
☐	galvasauts - Bauskas sapāns	☐	galvasauts – Kuldīgas sienamā drāna
☐	galvasauts – Alsungas lupata	☐	torņa cepure
☐	cits / nenosakāms	☐	

Galvassegu pamata audums

☐	vilna	☒	lins
☐	samts	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	metāls
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:

Odere:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Galvassegas rotājums:

☒	ir	☐	nav
☐	nav nosakāms _____		

Galvassega rotājuma veids:

☒	krāsaino diegu izšuvums	☐	mežģīne
☐	balto diegu izšuvums	☐	pērles u.c. ne-auduma materiāli
☐	lenta	☐	cits: _____

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☒	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Cepures priekšmalā krāsainiem dzīpariem izšūta rotājuma josla aptuveni 9 cm platumā. Rotājuma josla sadalāmi nosacīti 5 daļās. Pirmā daļa – ārmalas rotājums (~ 5 mm plata), 2.daļa – saules koku zaru josla (~ 1 cm), 3.daļa – saulīšu rakstu josla lauztā līkloča rakstā (~1,5 cm plata), 4.daļa – lielākā josla – liesmojošās saules rakstu josla lielā līkloča rakstā (~4 cm plata) un 5.daļa – noslēdzošā – Austras koku josla virs etnogrāfiskā līkloča (~2 cm plata). Raksta joslas pārrāvums pēdējā daļā cepures smailes piešūšanas vietai nav atstāts.

Apakšmala mugurpusē savilkta krokās, atstājot tukšu vietu, kuru satur kopā iekšā iešūts tumši zilu diegu veidots krusts, kā arī diegu lente (balts + brūns) cepures apakšmalā. Rotājumu starp savilkumu un tukšo vietu (zilo krustu) veido ar 3 līniju izšuvums (krāsu ritms: brūns – zaļš – brūns). Pakauša daļas malas noslēgums nošūts ar zaļiem diegiem cilpu dūrienā.

Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Sievu cepures PM 1968 kopskats

Sievu cepures PM 1968 kopskats – sānu puses

Sievu cepures PM 1968 kopskats – priekšpuse

Sievu cepures PM 1968 kopskats – mugurpuse

Sievu cepures PM 1968 detaļas – aizmugures savilkums

Sievu cepures PM 1968 detaļas – apmales rotājums

Sievu cepures PM 1968 detaļas – apmales rotājuma fragments

Sievu cepures PM 1968 detaļas – apmales rotājuma fragments

Sievu cepures PM 1968 detaļas – izšuvuma krāsu toņi

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS / SIEVU CEPURES

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs	
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2002 E/T-Gs22	
Priekšmeta nosaukums:	Sievu cepure - mice Lielvārdes sievu cepure	
Izgatavošanas vieta:	Nezināma	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	2004.	
Autors / izgatavotājs:	Nezināms	
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☒	jaunrade
	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Izmēri	Augstums (sānkatā) – 25 cm Platums (sānkatā) – 23,5 cm	
Muzeja informācija:	Izšūta aube. Autors nezināms, izgatavota 2004.gadā. Lielvārdes novada sievas aube, lina audums, izšūta ar mulinē diegiem. Taisnstūrveida, pakauša galā savilkums.	

	Roku darbs. Lins. Izmēri 23x26 cm. Saglabātības pakāpe – laba. Iegūta 06.11.2012 no Anitas Streiles,
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novadam raksturīgā sievas cepure. Cepure – mice, šūta no taisnstūrveida lina auduma kulītes veidā ar vīli aizmugurē. Cepures priekšmalā krāsainiem dzīpariem izšūta rotājuma josla aptuveni 10,5 cm platumā. Apakšmala mugurpusē savilkta krokās, atstājot tukšu vietu aptuveni 1,5 cm augstumā un 2 cm platumā. Rotājumu krokojuma vietā veido sarkanu un dzeltenu, kā arī zaļu diegu izšuvumi. Pakauša daļas malas noslégums nošūts ar sarkaniem diegiem. Smailais cepures gals nolokāms uz priekšu, taču nav piešūts. Rotājumi izšūti ar sarkaniem, dzelteniem, ziliem, zaļiem un baltiem muline diegiem. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Galvassegas veids pēc izskata:

☐	galvasauts	☐	lakats
☒	cepure - mice	☐	cepure - aube
☐	ziemas cepure	☐	nakts cepure
		☐	cita veida: _____

Galvassegas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Zemgales sievu cepure	☐	Alsunga sievu cepure
☐	Krustpils sievu cepure	☐	Vārkavas sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes sievu cepure	☐	Nurmuižas sievu cepure
☐	Cēsu sievu cepure	☒	Lielvārdes sievu cepure
☐	Vecpiebalgas sievu cepure	☐	Rīgas sievu cepure
☐	Valmieras sievu cepure	☐	Austrumvidzemes sievu cepure
☐	Smiltenes sievu cepure	☐	Kabiles sievu cepure
☐	Saikavas sievu cepure	☐	Bārtas sievu cepure
☐	Nīcas sievu cepure	☐	Priekules sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes lībiešu sievu cepure	☐	galvasauts - Alsungas, Augšzemes nāmats
☐	galvasauts - Bauskas sapāns	☐	galvasauts – Kuldīgas sienamā drāna
☐	galvasauts – Alsungas lupata	☐	torņa cepure
☐	cits / nenosakāms	☐	

Galvassegu pamata audums

☐	vilna	☒	lins
☐	samts	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	metāls
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:

Odere:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Galvassegas rotājums:

☒	ir	☐	nav
☐	nav nosakāms _____		

Galvassega rotājuma veids:

☒	krāsaino diegu izšuvums	☐	mežģīne
☐	balto diegu izšuvums	☐	pērles u.c. ne-auduma materiāli
☐	lenta	☐	cits: _____

Izšuvuma materiāls:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☒	mulinē	☐	cits / nenosakāms materiāls

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☒	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorvais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Cepures priekšmalā krāsainiem dzīpariem izšūta rotājuma josla aptuveni 10,5 cm platumā. Rotājuma josla sadalāmi nosacīti 4 daļās. Pirmā daļa – saules koku zaru līkloča josla (~ 1,8 cm plata), 2.daļa – liesmojošo saulīšu rakstu josla (~2,2 cm plata), 3.daļa – lielākā josla – Auseklīšu rakstu josla lielā līkloča rakstā (~4,2 cm plata) un 4.daļa – noslēdzošā – Austras koku josla virs etnogrāfiskā līkloča (~2,3 cm plata). Raksta joslas pārrāvums pēdējā daļā cepures smailes piešūšanas vietai nav atstāts.

Apakšmala mugurpusē savilkta krokās, atstājot tukšu vietu, kurai iztrūkst tradicionālais diegu krusts. Rotājumu krokojuma vietā veido sarkanu un dzeltenu, kā arī zaļu diegu izšuvumi. Pakauša daļas malas noslēgums nošūts ar sarkaniem diegiem.

Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Sievu cepures PM 2002 kopskats

Sievu cepures PM 2002 kopskats – sānu puses

Sievu cepures PM 2002 kopskats – mugurpuse

Sievu cepures PM 2002 kopskats – mugurpuse

Sievu cepures PM 2002 detaļas – aizmugures savilkums

Sievu cepures PM 2002 detaļas – apmales rotājums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS / SIEVU CEPURES

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs						
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2003 E/T-Gs23						
Priekšmeta nosaukums:	Sievu cepure - mice Lielvārdes sievu cepure						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	2004.						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☒	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☒	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri	Augstums (sānskatā) – 28 cm Platums (sānskatā) – 21 cm						
Muzeja informācija:	Izšūta aube. Autors nezināms, izgatavota 2004.gadā.						

	Lielvārdes novada sievas aube, lina audums, izšūta ar mulinē diegiem. Taisnstūrveida, pakauša galā savilkums. Pieres daļa izšūta ar etnogrāfiskiem rakstiem – sarkaniem, dzelteniem, zaļiem un ziliem diegiem. Roku darbs. Lins. Izmēri 21x27 cm. Saglabātības pakāpe – laba. Iegūta 06.11.2012 no Anitas Streiles.
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novadam raksturīgā sievas cepure. Cepure – mice, šūta no taisnstūrveida lina auduma kulītes veidā ar vīli aizmugurē. Cepures priekšmalā krāsainiem dzīpariem izšūta rotājuma josla aptuveni 4,5 cm platumā. Apakšmala mugurpusē savilkta krokās, atstājot tukšu vietu aptuveni 4,5 cm augstumā un 3,5 cm platumā, ko kopā satur baltu diegu veidots krusts un balta diegu pīne cepures apakšmalā. Rotājumu krokojuma vietā veido sarkanu un dzeltenu, kā arī zaļu diegu izšuvumi. Smailais cepures gals nolokāms uz priekšu, taču nav piešūts. Rotājumi izšūti ar sarkaniem, dzelteniem, ziliem un zaļiem mulinē diegiem. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Galvassegas veids pēc izskata:

☐	galvasauts	☐	lakats
☒	cepure - mice	☐	cepure - aube
☐	ziemas cepure	☐	nakts cepure
		☐	cita veida: _____

Galvassegas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Zemgales sievu cepure	☐	Alsunga sievu cepure
☐	Krustpils sievu cepure	☐	Vārkavas sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes sievu cepure	☐	Nurmuižas sievu cepure
☐	Cēsu sievu cepure	☒	Lielvārdes sievu cepure
☐	Vecpiebalgas sievu cepure	☐	Rīgas sievu cepure
☐	Valmieras sievu cepure	☐	Austrumvidzemes sievu cepure
☐	Smiltenes sievu cepure	☐	Kabiles sievu cepure
☐	Saikavas sievu cepure	☐	Bārtas sievu cepure
☐	Nīcas sievu cepure	☐	Priekules sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes lībiešu sievu cepure	☐	galvasauts - Alsungas, Augšzemes nāmats
☐	galvasauts - Bauskas sapāns	☐	galvasauts – Kuldīgas sienamā drāna
☐	galvasauts – Alsungas lupata	☐	torņa cepure
☐	cits / nenosakāms	☐	

Galvassegu pamata audums

☐	vilna	☒	lins
☐	samts	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	metāls
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:

Odere:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Galvassegas rotājums:

☒	ir	☐	nav
☐	nav nosakāms _____		

Galvassega rotājuma veids:

☒	krāsaino diegu izšuvums	☐	mežģīne
☐	balto diegu izšuvums	☐	pērles u.c. ne-auduma materiāli
☐	lenta	☐	cits: _____

Izšuvuma materiāls:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☒	mulinē	☐	cits / nenosakāms materiāls

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☒	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Cepures priekšmalā krāsainiem dzīpariem izšūta rotājuma josla aptuveni 4,5 cm platumā. Rotājuma joslu nosacīti veidot tikai 2 daļas. Pirmā daļa – saules raksti līkloča joslā (~ 2 cm plata), un otrā daļa – saules koku rakstu josla (~2,5 cm plata). Tāpat cepurei nav arī raksta joslas pārrāvums cepures smailes piešūšanas vietai. Apakšmala mugurpusē savilkta krokās, atstājot tukšu vietu, ko kopā satur baltu diegu veidots krusts un balta diegu pīne cepures apakšmalā. Rotājumu krokojuma vietā veido sarkanu un dzeltenu, kā arī zaļu diegu izšuvumi.

Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Sievu cepures PM 2003 kopsavilkums

Sievu cepures PM 2003 kopsavilkums – sānu puses

Sievu cepures PM 2003 kopsavilkums – priekšpuse

Sievu cepures PM 2003 detaļas – aizmuģures savilkums

Sievu cepures PM 2003 detaļas – apmales rotājums

Sievu cepures PM 2003 detaļas – apmales rotājuma detaļas

Sievu cepures PM 2003 detaļas – apmales rotājuma detaļas

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
GALVASSEGAS / SIEVU CEPURES

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs	
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2725 E/T-Gs25	
Priekšmeta nosaukums:	Sievu cepure - mice Lielvārdes sievu cepure	
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde, "Puriņu" mājas	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gs. 2.puse (muzeja informācija)	
Autors / izgatavotājs:	Trīne Krēgere (1852 - ...)	
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Izmēri	Augstums (sānskatā) – 24 cm Platums (sānskatā) – 25 cm Aizmugures vīles garums – 23 cm	
Muzeja informācija:	Sievas aube. Autors Trīne Krēgere, izgatavots Lielvārdē, Puriņu mājās, 19.gs.2.pusē.	

	Lielvārdes novada tautastērpa sastāvdaļa. Taisnstūrveida, pakauša daļā savilkums. Pieres daļā 9,3 cm platumā izšūta josla ar bordo, sūnzaļu un pelēcīgi dzeltenu vilnas diegu. Lina audums sašūts kopā ar rokām. Piederējusi Trīnei Krēģerei – Valentīnas Ābeles vecmāmiņai. Ilgus gadus glabājusi Valentīnas meita Dzintra Dāvidsone. Trīne Krēģere dzimusi 1852.gadā, meitas uzvārds Ezera; kāzas ar Jāni Krēģeri 1873.gadā. Roku darbs Lins, vilna. Izmēri: 25 x 26 cm Saglabātības pakāpe – vilnas diegs vietām padilis, lina audums kļuvis pelēcīgs. Iegūts no Dzintras Dāvidsones 03.10.2015.
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novadam raksturīgā sievas cepure. Cepure – mice, šūta no lina auduma kulītes veidā no viena, taisnstūrveida auduma gabala ar vīli aizmugurē. Cepures priekšmalā krāsainiem dzīpariem izšūta rotājuma josla aptuveni 9 cm platumā. Apakšmala mugurpusē savilkta krokās pusapļa krokojumā ar bordo un dzeltenu diegu izšuvumu (~2,7 cm), atstājot tukšu vietu nepilna 1 cm lielumā (~ 7-8 mm), ko satur kopā diegu vijuma krusts un diegu vijums apakšmalā. Smailais cepures gals nolokāms uz priekšu, bet nepiešūts. Rotājumi izšūti ar smalkiem vilnas diegiem, kuru sākotnējā krāsa bijusi bordo, sūnu zaļa un pelēcīgi dzeltena, kas uz cepures apskates brīdī vairāk izskatījušās pēc brūnas, dzeltenīgas un pelēkbēšas krāsas (krāsu toņus skat. foto). Saglabātības pakāpe – slikta, jo izšuvumi vietām stipri izdilis un raksts grūti salasāms, arī izšuvuma krāsa (diegu krāsa) un dūriens grūti nosakāmi.

Priekšmeta apraksts

Galvassegas veids pēc izskata:

☐	galvasauts	☐	lakats
☒	cepure - mice	☐	cepure - aube
☐	ziemas cepure	☐	nakts cepure
		☐	cita veida: _____

Galvassegas veids pēc teritorijas (pēc M. Slavas vainagu iedalījuma):

☐	Zemgales sievu cepure	☐	Alsunga sievu cepure
☐	Krustpils sievu cepure	☐	Vārkavas sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes sievu cepure	☐	Nurmuižas sievu cepure
☐	Cēsu sievu cepure	☒	Lielvārdes sievu cepure
☐	Vecpiebalgas sievu cepure	☐	Rīgas sievu cepure
☐	Valmieras sievu cepure	☐	Austrumvidzemes sievu cepure
☐	Smiltenes sievu cepure	☐	Kabiles sievu cepure
☐	Saikavas sievu cepure	☐	Bārtas sievu cepure
☐	Nīcas sievu cepure	☐	Priekules sievu cepure
☐	Ziemeļkurzemes lībiešu sievu cepure	☐	galvasauts - Alsungas, Augšzemes nāmats
☐	galvasauts - Bauskas sapāns	☐	galvasauts – Kuldīgas sienamā drāna
☐	galvasauts – Alsungas lupata	☐	torņa cepure
☐	cits / nenosakāms	☐	

Galvassegu pamata audums

☐	vilna	☒	lins
☐	samts	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	metāls
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Piezīmes:

Odere:

☐	ir	☒	nav
☐	nav nosakāms _____		

Oderes audums:

☐	lins	☐	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	cits materiāls	☐	nenosakāms

Galvassegas rotājums:

☒	ir	☐	nav
☐	nav nosakāms _____		

Galvassega rotājuma veids:

☒	krāsaino diegu izšuvums	☐	mežģīne
☐	balto diegu izšuvums	☐	pērles u.c. ne-auduma materiāli
☐	lenta	☐	cits: _____

Izšuvuma materiāls:

☐	lins	☒	vilna
☐	kokvilna	☐	zīds
☐	mulinē	☐	cits / nenosakāms materiāls

Ornaments:

☒	ģeometriskais (ornamenti)	☒	florāls (augu valsts zīmējumi)
☐	zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)	☐	antropomorvais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
☐	jaukts		

Piezīmes:

Cepures priekšmalā krāsainiem dzīpariem izšūta rotājuma josla aptuveni 9 cm platumā. Rotājuma joslu nosacīti veido 5 daļas. Pirmā daļa – apmalojums ar kādreiz bordo, tagad brūnā krāsā; 2.daļa – guļus krustu un saules kūlīšu josla, izšūta ar visu 3 krāsu diegiem; 3.daļa – liesmojošo saulīšu josla, izšūta ar visu 3 krāsu diegiem; 4.daļa – lielākā rakstu josla – dubultais līklocis ar liesmojošo sauļu un vēl kādas etnogrāfiskās zīmes ornamentu, izšūta ar visu 3 krāsu diegiem; 5.daļa - Saules koka / Austras koka josla (bordo/zaļā krāsā agrāk, tagad - brūnā/dzeltenīgā krāsā). Pēdējā daļa – Austras koka josla galvas vidū ~ 7,5 cm platumā neizšūta, tādējādi atstājot vietu cepures smailes piešūšanai.

Apakšmala mugurpusē savilkta krokās pusapļa krokojumā ar bordo un dzeltenu diegu izšuvumu, atstājot tukšu vietu, ko satur kopā diegu vijuma krusts un diegu vijums apakšmalā.

Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:

Latviešu apģērbu vēstures pētniece uzskata, ka šī cepure varētu pārstāvēt 19. gadsimta darinājumus. Visvairāk par to liecina izmantotie materiāli – vienkārtna lina audums un vilnas dzijas izšuvumos.

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Sievu cepures PM 2725 kopskats

Sievu cepures PM 2725 kopskats no sānu puses

Sievu cepures PM 2725 kopskats no mugurpuses

Sievu cepures PM 2725 kopskats – sānu puses

Sievu cepures PM 2725 kopskats – priekšpuse

Sievu cepures PM 2725 kopskats – priekšpuses fragments

Sievu cepures PM 2725 kopskats – mugurpuse

Sievu cepures PM 2725 detaļas – aizmugures krokojums

Sievu cepures PM 2725 detaļas – apmales rotājums

Sievu cepures PM 2725 detaļas – apmales rotājuma fragments

Sievu cepures PM 2725 detaļas – apmales rotājuma fragments

Sievu cepures PM 2725 detaļas – apmales rotājuma fragments

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
VILLAINES

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
VILLAINES**

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 350 E/T-Tv-1						
Priekšmeta nosaukums:	Villaine						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19./-20.gs. mija – 20.gs. sākums						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Rembate						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Platums - 100,2 cm Garums - 218 cm ar bārkstīm						
Muzeja informācija:	Rembates novada balta villaine ar sešām svītriņām galos un linu metu bārkstīm.						

	Ir sadzeltējusi, caurums vidū ap 3 cm. Izmērs 100 x 210 cm, bārkstis 5 cm. Iegūts no P.Lauzumas 01.12.1977.
Priekšmeta apraksts:	Balta villaine. Audums – lina velki, vilnas audi, trinītis. Taisnstūrveida – gara, šaura villaine. Rotāta galos ar sarkanas krāsas audu svītrām (2 sarkanas – 2 baltas – 2 sarkanas – 4 baltas – 5 sarkanas – 2 baltas – 5 sarkanas – 4 baltas – 2 sarkanas – 2 baltas – 2 sarkanas). Abos villaiņu galos īsas bārkstis – 5 cm – savirpināti velku diegi pa 4, galos nesusieti mezglos. Auduma blīvums (diegu skaits audos un velkos) – 20/25. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Villaines veids:

☐	Austrumlatvijas	☒	baltā
☐	Zemgales	☐	zilā (mēlenes, zilāms)
☐	Rietumkurzemes	☐	zaļā (kuča)
☐	Dienvidkurzemes	☐	snātene (linu auduma)
☐	Talsu	☐	pelēkā (seģene, sedzene)
☐	cits veids: _____	☐	krāsaini / rakstaini austā (lielie lakati)

Villaines materiāls:

☒	vilna	☐	lins
☐	pusvilna	☐	cits: _____

Villaines auduma veids:

☐	vienkārtņis	☐	nezināms
☒	trinītis	☐	cits: _____

Villaines radīšanas veids, rotājuma un bārkšu esība:

Radīšanas veids

☒	austa
☐	velta

Rotājums

☒	rotāta
☐	nerotāta

Rotājuma veids:

☒	bārkstis	☒	ieausts raksts
☐	apaudi	☐	izšuvums
☐	cits: _____	☐	

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Viena no četrām Lielvārdes muzeja krājumā esošajām villainēm, kuras atbilst Lielvārdes apkārtnes tradīcijai. Latviešu apģērbu vēstures pētniece Ieva Pīgoznei par tās piederību 19. gadsimtam nav pārliecināta, jo šāda veida villaines izgatavošanai nepieciešamas tikai aušanas pamatprasmes, kādas līdz 20. gadsimta vidum bija teju katrai lauku sievietei. Taču no visām četrām baltajām villainēm tai ir visautentiskākais izskats.

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Villaines PM 350 kopskats

Villaines PM 350 fragments

Villaines PM 350 bārkstis

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
VILLAINES

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1556 E/T-Tv-2						
Priekšmeta nosaukums:	Villaine						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	Nezināms						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Nezināma						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Platums – 83 cm Garums - 200 cm ar bārkstīm						

Muzeja informācija:	Vilnas villaine. 3 malas izsūtas ar sarkanu, zaļu, oranžu vilnas diegu. Iegūta no Dambrānes 06.10.2000. Izmēri 82x200 cm, 2 cm bārkstis
Priekšmeta apraksts:	Dienvidkurzemes tipa villaine. Balts vilnas audums, trinītis. Taisnstūrveida – gara, šaura villaine ar uzšūtiem un izšūtiem rotājumiem – latviskiem ornamentiem. Rotājuma raksts šūts ar vilnas diegiem (4 pavedieni) gaiši zaļā (krāsu kods 2-31), tumši zaļā (6-15), oranžā (23-9), sarkanā (19-13) un bēši rozā / bēši oranžā krāsā (21.lapā). Izšuvuma platums – 7 cm villaiņu galos un 11,5 cm garākās malas pusē. Izšuvuma rotājumu nobeidz īsas (2 cm) krāsainas bārkstis visās 3 rotājumu malās. Īsas bārkstis (2 cm) ir arī baltā auduma malās (velku bārkstis). Auduma blīvums (diegu skaits audos un velkos) – 12/13. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Villaines veids:

☐	Austrumlatvijas	☐	baltā
☐	Zemgales	☐	zilā (mēlenes, zilāms)
☐	Rietumkurzemes	☐	zaļā (kuča)
☒	Dienvidkurzemes	☐	snātene (linu auduma)
☐	Talsu	☐	pelēkā (seģene, sedzene)
☐	cits veids: _____	☐	krāsaini / rakstaini austā (lielie lakati)

Villaines materiāls:

☒	vilna	☐	lins
☐	pusvilna	☐	cits: _____

Villaines auduma veids:

☐	vienkārtnis	☐	nezināms
☒	trinītis	☐	cits: _____

Villaines radīšanas veids, rotājuma un bārkšu esība:

Radīšanas veids

☒	austa
☐	velta

Rotājums

☒	rotāta
☐	nerotāta

Rotājuma veids:

☒	bārkstis	☐	ieausts raksts
☐	apaudi	☒	izšuvums
☐	cits: _____	☐	

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Villaines PM 1556 kopskats

Villaines PM 1556 fragments

Villaines PM 1556 fragments

Villaines PM 1556 fragments

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
VILLAINES

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2139 E/T-Tv-3						
Priekšmeta nosaukums:	Villaine						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. beigas						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Nezināms						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☒	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☒	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Platums - 66 cm Garums - 188 cm ar bārkstīm						

Muzeja informācija:	Tautastērpa villaine. Autors nezināms, 20.gs.beigas. Balta villaine, pa perimetru visapkārt izšūta ar saulītēm un Austras kokiem ar sarkanu, gaiši zilu, tumši zilu un dzeltenu vilnas diegu. Divos galos vilnas metu bārkstis 7 cm garas. Roku darbs, austa stellēs un izšūta. Vilna. Izmēri - 184x65cm (ar bārkstīm). Saglabātības pakāpe – vienā villaines galā kožu caurumi. Iegūts 12.03.2013 no Anastasijas Neretnieces.
Priekšmeta apraksts:	Balta villaine, austa ar baltas vilnas diegiem. Taisnstūrveida – gara, šaura villaine, galos bārkstis - 7 cm garas, savirpinātas pa 4 velku diegiem, kuri galos sasieti mezglos. Rotāta ar izšuvumiem gar visām malām. Villaines pamatdaļa austa trinītī. Īsāko malu galā - 3 cm gar malām, kam seko 20,5 cm austeris vienkārtnis, uz kura izšūti rotājumi. Villaines sānu (garākās malās) 1 cm trinītis un 8 cm vienkārtnis, uz kura izšūti ornamentu. Izšuvumi šūti ar vilnas diegiem (no 6 pavedieniem; pavediena biezums kā ķemmdzījai) – rupjš izšuvums (saulītes, Austras koki u.c.). Krāsas – gaiši zila vilnas dzija (krāsu tonis lapā 10.-29), dzeltena (krāsu tonis lapā 1-7), tumši zila vilnas dzija (krāsu tonis lapā 11-18), brūni oranža vilnas dzija (tuvākais krāsu tonis lapā 22-10). Auduma blīvums (diegu skaits audos un velkos) – 12/14. Saglabāšanās pakāpe – dažviet dzeltenīgi pleķi.

Priekšmeta apraksts

Villaines veids:

☒	Austrumlatvijas	☐	baltā
☐	Zemgales	☐	zilā (mēlenes, zilāms)
☐	Rietumkurzemes	☐	zaļā (kuča)
☐	Dienvidkurzemes	☐	snātene (linu auduma)
☐	Talsu	☐	pelēkā (seģene, sedzene)
☐	cits veids: _____	☐	krāsaini / rakstaini austā (lielie lakati)

Villaines materiāls:

☒	vilna	☐	lins
☐	pusvilna	☐	cits: _____

Villaines auduma veids:

☒	vienkārtnis	☐	nezināms
☒	trinītis	☐	cits: _____

Villaines radīšanas veids, rotājuma un bārkšu esība:

Radīšanas veids

☒	austa
☐	velta

Rotājums

☒	rotāta
☐	nerotāta

Rotājuma veids:

☒	bārkstis	☐	ieausts raksts
☐	apaudi	☒	izšuvums
☐	cits: _____	☐	

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Villaines PM 2139 kopskats

Villaines PM 2139 rotājuma fragments

Villaines PM 2139 rotājuma fragments

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
VILLAINES

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2140 E/T-Tv-4						
Priekšmeta nosaukums:	Villaine						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Platums – 67,5 cm Garums - 178 cm ar bārkstīm						

Muzeja informācija:	Lielvārdes novada villaine. Autors nezināms, 20.gadsimts. Balta vilnas villaine. Galos piecas sarkanas svītras – pa malām šaurākas, vidū viena platāka. Gar villaines garākajām malām viena sarkana svītra. Galos vilnas metu bārkstis 8,5cm garas. Roku darbs – austa stellēs. Vilna. Saglabātības pakāpes – vietām kožu caurumi. Ar dažiem brūniem pleķiem. Ir iešūtas cilpiņas saktai. Izmēri: 175x68,5 (ar bārkstīm). Iegūts 12.03.2013 no Anastasijas Neretnieces.
Priekšmeta apraksts:	Balta villaine. Austa no vilnas triniņi. Taisnstūrveida – gara, šaura villaine ar bārkstīm galos. Rotāta ar sarkanas krāsas svītrām: gar garākajām malām 2 diegu svītra, izausta aptuveni 2 cm no malas, un gar īsākajām – svītru grupa 1,9 cm platumā (3 sarkani diegi – 2 balti – 3 sarkani – 2 balti – 8 sarkani – 2 balti – 3 sarkani – 2 balti – 3 sarkani diegi), austas 2 cm no villaiņu malām. Abos villaiņu galos īsas bārkstis ~11,5 cm garas – savirpināti velku diegi pa 4, galos sasieti mezglos. Auduma blīvums (diegu skaits audos un velkos) – 15/16. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Villaines veids:

☐	Austrumlatvijas	☒	baltā
☐	Zemgales	☐	zilā (mēlenes, zilāms)
☐	Rietumkurzemes	☐	zaļā (kuča)
☐	Dienvidkurzemes	☐	snātene (linu auduma)
☐	Talsu	☐	pelēkā (seģene, sedzene)
☐	cits veids: _____	☐	krāsaini / rakstaini austā (lielie lakati)

Villaines materiāls:

☒	vilna	☐	lins
☐	pusvilna	☐	cits: _____

Villaines auduma veids:

☐	vienkārtnis	☐	nezināms
☒	trinītis	☐	cits: _____

Villaines radīšanas veids, rotājuma un bārkšu esība:

Radīšanas veids

☒	austa
☐	velta

Rotājums

☒	rotāta
☐	nerotāta

Rotājuma veids:

☒	bārkstis	☒	ieausts raksts
☐	apaudi	☐	izšuvums
☐	cits: _____	☐	

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Viena no četrām Lielvārdes muzeja krājumā esošajām villainēm, kuras atbilst Lielvārdes apkārtnes tradīcijai.

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Villaines PM 2140 kopskats

Villaines PM 2140 fragments

Villaines PM 2140 rotājuma fragments un bārkstis

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
VILLAINES

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2141 E/T-Tv-5						
Priekšmeta nosaukums:	Villaine						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Platums – 64 cm Garums - 213 cm ar bārkstīm						

Muzeja informācija:	-
Priekšmeta apraksts:	Balta villaine. Austa no vilnas trinītī. Taisnstūrveida – gara, šaura villaine ar bārkstīm galos. Rotāta ar sarkanas krāsas svītrām: gar garākajām malām 2 svītru grupa (6 sarkani diegi – 2 balti diegi 2 sarkani diegi), izausta aptuveni 1 cm no sānu malas, un gar īsākajām – 5 svītru grupa 5 cm platumā (4 sarkani diegi – 7 balti – 4 sarkani – 7 balti – 10 sarkani – 7 balti – 4 sarkani – 7 balti – 4 sarkani diegi), austas 11,5 cm no villaiņu malām. Abos villaiņu galos īsas bārkstis ~11,5 cm garas – savirpināti velku diegi pa 4, galos sasieti mezglos. Auduma blīvums (diegu skaits audos un velkos) – 11/12. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Villaines veids:

☐	Austrumlatvijas	☒	baltā
☐	Zemgales	☐	zilā (mēlenes, zilāms)
☐	Rietumkurzemes	☐	zaļā (kuča)
☐	Dienvidkurzemes	☐	snātene (linu auduma)
☐	Talsu	☐	pelēkā (seģene, sedzene)
☐	cits veids: _____	☐	krāsaini / rakstaini austā (lielie lakati)

Villaines materiāls:

☒	vilna	☐	lins
☐	pusvilna	☐	cits: _____

Villaines auduma veids:

☐	vienkārtņis	☐	nezināms
☒	trinītis	☐	cits: _____

Villaines radīšanas veids, rotājuma un bārkšu esība:

Radīšanas veids

☒	austa
☐	velta

Rotājums

☒	rotāta
☐	nerotāta

Rotājuma veids:

☒	bārkstis	☒	ieausts raksts
☐	apaudi	☐	izšuvums
☐	cits: _____	☐	

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Viena no četrām Lielvārdes muzeja krājumā esošajām villainēm, kuras atbilst Lielvārdes apkārtnes tradīcijai.

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Villaines PM 2141 kopskats

Villaines PM 2141 fragments

Villaines PM 2141 rotājuma fragments un bārkstis

Villaines PM 2141 rotājuma fragments

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
VILLAINES

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2142 E/T-Tv-6						
Priekšmeta nosaukums:	Villaine						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.4.ceturksnis						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Platums – 66,5 cm Garums - 229 cm ar bārkstīm						

Muzeja informācija:	Lielvārdes novada villaine. Autors nezināms, 20.gs. 4.ceturksnis. Balta vilnas villaine. Galos divas joslas ar sešām sarkanām svītrām. Gar villaines garākajām malām divas sarkanas svītras. Galos vilnas metu bārkstis 18 cm garas. Deju kolektīva "Lāčplēsis" Lielvārdes tautas tērpa villaine. A.Neretnieci dāvinājusi Ina Paegle. Roku darbs – austa stellēs. Vilna. Izmēri: 225x66 cm (ar bārkstīm). Saglabātības pakāpe: vietām kožu caurumi. legūta 12.03.2013 no Anastasijas Neretnieces.
Priekšmeta apraksts:	Balta villaine. Austa no vilnas trinītī. Taisnstūrveida – gara, šaura villaine ar bārkstīm galos. Rotāta ar sarkanas krāsas svītrām: gar garākajām malām 2 šauru svītru grupa, kas ieausta 0,7 cm no sānu malas (2 sarkani diegi – 6 balti diegi - 2 sarkani diegi), un gar īsākajām – 2 svītru grupa ~ 6 cm platumā (3 sarkani diegi – 2 balti – 2 sarkani – 2 balti – 4 sarkani – 2 balti – 4 sarkani – 2 balti – 2 sarkani – 2 balti – 2 sarkani diegi – 2 cm balta josla un atkal tāds pat sarkano svītru raksta bloks), austas 11,5 cm no villaiņu malām. Abos villaiņu galos īsas bārkstis ~17 cm garas – viegli savirpināti velku diegi pa 2, galos nesasieti mezglos. Auduma blīvums (diegu skaits audos un velkos) – 13/13. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Villaines veids:

☐	Austrumlatvijas	☒	baltā
☐	Zemgales	☐	zilā (mēlenes, zilāms)
☐	Rietumkurzemes	☐	zaļā (kuča)
☐	Dienvidkurzemes	☐	snātene (linu auduma)
☐	Talsu	☐	pelēkā (seģene, sedzene)
☐	cits veids: _____	☐	krāsaini / rakstaini austā (lielie lakati)

Villaines materiāls:

☒	vilna	☐	lins
☐	pusvilna	☐	cits: _____

Villaines auduma veids:

☐	vienkārtnis	☐	nezināms
☒	trinītis	☐	cits: _____

Villaines radīšanas veids, rotājuma un bārkšu esība:

Radīšanas veids

☒	austa
☐	velta

Rotājums

☒	rotāta
☐	nerotāta

Rotājuma veids:

☒	bārkstis	☒	ieausts raksts
☐	apaudi	☐	izšuvums
☐	cits: _____	☐	

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Viena no četrām Lielvārdes muzeja krājumā esošajām villainēm, kuras atbilst Lielvārdes apkārtnes tradīcijai. Labs atdarinājums.

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Villaines PM 2142 kopskats

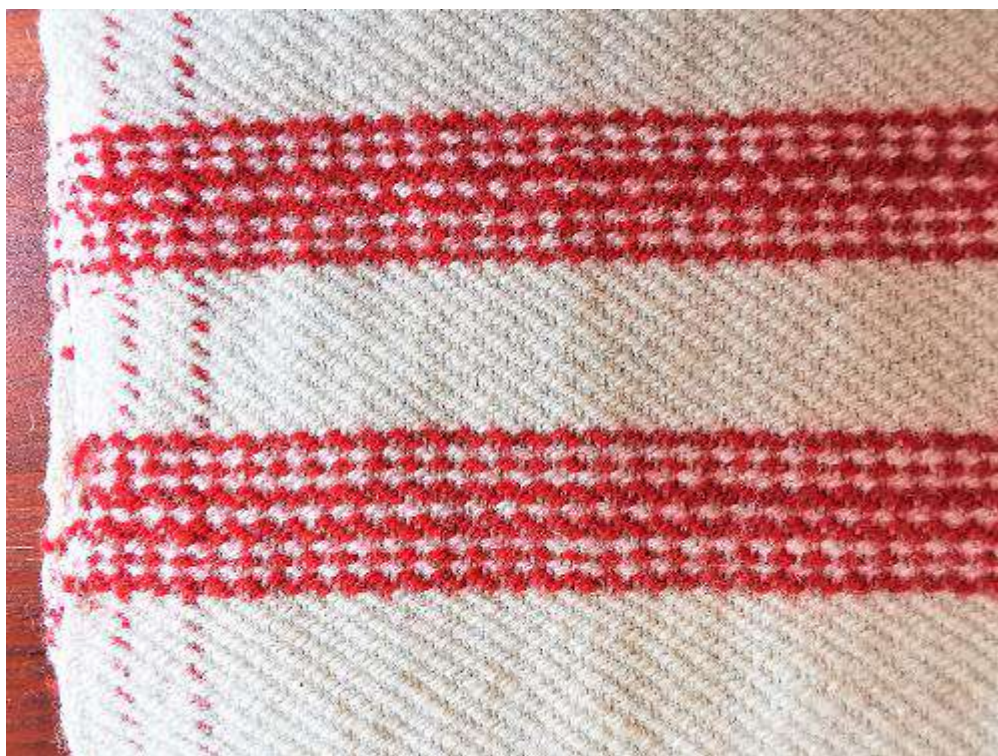

Villaines PM 2142 fragments

Villaines PM 2142 rotājuma fragments

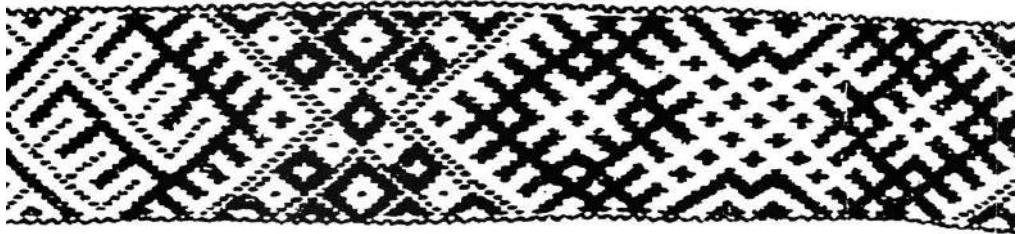

Villaines PM 2142 rotājuma fragments

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 038-2 E/J-23						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes tipa josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 20.-30.gadi						
Izgatavošanas vieta:	Vidzeme						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	265 cm gara + bārkstis vienā galā 12,5 cm un otrā – 3 cm 4,5 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada tautastērpa daļa – josta. Autors nezināms. Izgatavots Vidzemē 20.gs. – starpkaru periodā. Lielvārdes tipa josta. Jostā visā garumā atkārtojas motīvs ar ugunskrustu (30 reizes). Krāsa – ķieģeļsarkana vilna un pelēks lins. Josta ir Valijas Ulpes dāvinājums A.Pumpura Lielvārdes muzejam 05.09.1970. Roku darbs. Vilna un lins. Izmērs: 265x4,5 cm + bārkstis vienā galā 12,5 cm un otrā – 3 cm.						

	Saglabātības pakāpe – laba, viena gala bārkstis apgrieztas. Saistītie priekšmeti: brunči PM 038-3, E/T-As7; blūze PM 038-4, E/T-Abl-11, vainags PM 038-1, E/T-Gs10.
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes tipa josta, austa baltas krāsas lina diegiem un sarkanbrūnas krāsas vilnas (divkārtnis) dziju. Viens ornamenta elements – ugunskrusts ietverts akas ornamentā, kas atkārtojas. Jostas gali – brīvi krītošas velku bārkstis. Vienā galā bārkstis apgrieztas. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērssvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	lins	☐	kokvilna
☒	vilna	☐	sintētika
☐	pusvilna	☐	nenosakāms / cits: _____

Audi

☒	lins	☐	kokvilna
☐	vilna	☐	nenosakāms / cits: _____

Jostu gali

☒	brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda	☐	velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā
☐	velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)	☐	izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)
☐	garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī	☐	velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)
☐	velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)	☐	velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesiēti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)

Piezīmes:

...

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Jostai nav tipiskā ornamentu daudzveidība, kas raksturīga Lielvārdes jostai – atkārtojas viens ornamenta bloks visā jostas garumā.

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 038/2 kopskats

Jostas PM 038/2 fragments

Jostas PM 038/2 fragments

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 184 E/J-1						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gs.vidus (1840.-1950.gadi ?)						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	309 cm gara + 12 cm pītais gals un 2 cm cilpas gals 4 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada josta. Rakstaina. Austa o sarkanas vilnas un pelēcīgi baltas kokvilnas (?) diega. Viens jostas gals sapīts, otrs – slēgts. Austa ap 1825.gadu (?). Josta piederējusi Annai Slaspotei (dzim. 1824.gadā) – Emmas Frīdes vecaimātei, kura to audusi. Izmēri: max garums ap 320,5 cm, platums ap 4 cm. Jostas pītā daļa ap 13 cm. Lielvārdes muzejā iegūts kā Emīlijas Frīdes dāvinājums 1975.gada decembrī.						
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes tipa josta, austa baltas krāsas kokvilnas (?), divkārtņis) diegiem un sarkanas krāsas vilnas dziļu (divkārtņis). Jostas gali: vienā pusē velki sapīti, izšķirojot balto un sarkano krāsu velkus un sapinot tos pītā jostā (12 cm), galu sasienot pušķī (sarkanbaltsarkans, 1 cm)). Otrais gals – slēgtais / cilpas veidā. Jostas rakstu veido vairāku ornamentu bloki. Saglabātības pakāpe – laba.						

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☐	lins	☒	kokvilna
☒	vilna	☐	sintētika
☐	nenosakāms / cits: _____		

Audi

☐	lins	☒	kokvilna
☐	vilna	☐	nenosakāms / cits: _____

Jostu gali

☐	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☒	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiensot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiets pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Jostai darināta, domājams, 19.gadsimta vidū. Tai raksturīgi seno jostu gali: viens slēgts cilpas veidā, otrs – Lielvārdei tipiskais noslēgums: izšķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasienot pušķī.

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 184 kopskats

Jostas PM 184 fragments (1 posms no labās puses)

Jostas PM 184 fragments (2 posms no labās puses)

Jostas PM 184 fragments (3 posms no labās puses)

Jostas PM 184 fragments (4 posms no labās puses)

Jostas PM 184 fragments (5 posms no labās puses)

Jostas PM 184 fragments (6 posms no labās puses)

Jostas PM 184 fragments (7 posms no labās puses)

Jostas PM 184 fragments (8 posms no labās puses)

Jostas PM 184 fragments (9 posms no labās puses)

Jostas PM 184 fragments (10. posms no labās puses)

Jostas PM 184 fragments (11. posms no labās puses)

Jostas PM 184 fragments (12. posms no labās puses)

Jostas PM 184 fragments (13. posms no labās puses)

Jostas PM 184 fragments (14. posms no labās puses, 1. no kreisās)

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1182 E/J-9						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	Nezināms / domājams 20.gs. 30.gadi						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	263 cm gara + 8 un 9 cm bārkstis galos 5,5 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes josta, kuru audusi Anna Sparāne. Krāsas sarkana un balta. Abos galos bārkstis ir bijušas nogrieztas. Tad piesietas par jaunu no cita materiāla. Izmēri: 263 x 5,5 cm, bārkstis 8 cm iegūts 13.11.2001 no A.Neretnieces. Dāvinājusi Maija Auzāne (fizikultūras skolotāja, dzīvo pie Pļaviņām) 71 rakstu diegs						
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes tipa josta, austa baltas krāsas kokvilnas velkos ar sarkanās krāsas vilnas dziļu (sintētiska / vilna / pusvilna) audos.						

	Kādi bijuši oriģinālie jostas gali, nav zināms, jo tie nogriezti. Tagad jostas gali piesieti, brīvi krītošas bārkstis no pamīšus baltas kokvilnas un sarkanas dzijas pavedieniem (vienā jostas galā 8 cm, otrā – 9 cm). Jostas rakstu veido vairāku ornamentu bloki. Jostas rakstu veido 71 raksta diegs. Sasglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☐	lins	☒	kokvilna
☒	vilna	☐	sintētika
☐	nenosakāms / cits: _____		

Audi

☐	lins	☒	kokvilna
☐	vilna	☐	nenosakāms / cits: _____

Jostu gali

☒	brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda	☐	velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā
☐	velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)	☐	izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)
☐	garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī	☐	velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)
☐	velku gali nogriezti un nogriezumus nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)	☐	velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Nav zināms, kādēļ jostas gali bijuši apgriezti.
Jostas rakstu veido raksturīgie vairāki ornamentu bloki.

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 1182 kopskats

Jostas PM 1182 fragments – jostas gals ar bārkstīm

Jostas PM 1182 fragments – jostas gals ar bārkstīm

Jostas PM 1182 fragments

Jostas PM 1182 fragments

Jostas PM 1182 fragments

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1183 E/J-8						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	Nezināms / domājams 20.gs. 30.gadi						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	303 cm gara + 9,5-10 cm bārkstis galos 6 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes josta, kuru audusi Marta Rubene. Krāsas: sarkana un balta. Izmēri: 298x6 cm, bārkstis 9 cm. Iegūts 13.11.2001 no A.Neretnieces.						
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes tipa josta, austa baltas krāsas lina diegos (divkārtis) un ar sarkanas krāsas vilnas dziļu (divkārtis). Jostas gali - brīvi krītošas bārkstis. Jostas rakstu joslu veido divu ornamentu bloki. Saglabātības pakāpe - laba.						

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	lins	☐	kokvilna
☒	vilna	☐	sintētika
☐	nenosakāms / cits: _____		

Audi

☒	lins	☐	kokvilna
☐	vilna	☐	nenosakāms / cits: _____

Jostu gali

☒	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Jostas raksta joslu veido divu ornamentu bloki: ...
Jostā izmantoti mājās grodoti diegi.

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 1183 kopskats

Jostas PM 1183 gali

Jostas PM 1183 raksta fragmenti

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1184 E/J-10						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	Nezināms / ap 1950.gadu ?						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	280 cm gara, t.sk. ~ 7 cm pītais gals un 1,3 m slēgtais (cilpas) gals 5,2 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes josta. Krāsas: ķiršu sarkana un balts. Audēja nav zināma, arī izgatavošanas laiks nav zināms. Viens gals apaļš, otrs sapīts. Izmēri: 280x5,5 cm. Iegūts 13.11.2001 no A.Neretnieces.						
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes tipa josta, austa ar baltas krāsas kokvilnas (?) diegiem (divkārtņi) un ķiršu sarkanas krāsas vilnas dziju (divkārtņi). Jostas gali: vienā pusē velki sapīti, nešķirojot balto un sarkano krāsu velkus un sapinot tos pītā jostā (5,5 cm), galu nesasienot						

	pušķī, bet atstājot īsu bārķšu veidā (aptuveni 1-1,5 cm). Otrais gals – slēgtais / cilpas veidā. Jostas rakstu joslu veido septiņu ornamentu bloki. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☐	lins	☒	kokvilna
☒	vilna	☐	sintētika
☐	nenosakāms / cits: _____		

Audi

☐	lins	☒	kokvilna
☐	vilna	☐	nenosakāms / cits: _____

Jostu gali

☐	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☒	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Jostas darināšanas datējums fiksēts no anotācijas muzeja ekspozīcijā.
Jostai raksturīgi seno jostu gali: viens slēgts cilpas veidā, otrs – Lielvārdei tipiskais noslēgums: velki sadalīti posmus un sapīti sapīti, galus sasienot pušķī (nav gan sašķiroti krāsās - sarkani un balti).

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 1184 kopskats

Jostas PM 1184 apaļais gals

Jostas PM 1184 pītais gals

Jostas PM 1184 fragments (1.posms no labās puses)

Jostas PM 1184 fragments (2.posms no labās puses)

Jostas PM 1184 fragments (3.posms no labās puses)

Jostas PM 1184 fragments (4.posms no labās puses)

Jostas PM 1184 fragments (5.posms no labās puses)

Jostas PM 1184 fragments (6.posms no labās puses)

Jostas PM 1184 fragments (7.posms no labās puses)

Jostas PM 1184 fragments (8.posms no labās puses)

Jostas PM 1184 fragments (9.posms no labās puses)

Jostas PM 1184 fragments (10.posms no labās puses)

Jostas PM 1184 fragments (11.posms no labās puses)

Jostas PM 1184 fragments (12.posms no labās puses)

Jostas PM 1184 fragments (13.posms no labās puses)

Jostas PM 1184 fragments (14.posms no labās puses)

Jostas PM 1184 fragments (15.posms no labās puses)

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1185 E/J-4						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gadsimts						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde ?						
Autors / izgatavotājs:	Marta Rubene						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē ?						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	285 cm gara + 5 cm bārkstis galos 4,5 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes josta. Krāsas – sarkanā un baltā. Audēja un izgatavošanas laiks nav zināms. Malas un bārkstis apdriskātas. Izmēri 270-285x5cm, 7 cm bārkstis. Iegūts 13.11.2001 no A.Neretnieces. 45 RD						
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes tipa josta, austa ar baltas krāsas lina diegiem (divkārtņis) un sarkanas krāsas vilnas (vai pusvilnas) dziju (divkārtņis). Jostas gali - brīvi krītošas bārkstis. Jostas rakstu veido vairāku ornamentu bloki, kas neatkārtojas. Jostas rakstu veido 45 raksta diegi. Saglabātības pakāpe - vidēji laba: neskatoties uz lietošanas pakāpi, jostas zīmējums saglabājies, saprotams un nolasāms.						

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	lins	☐	kokvilna
☒	vilna	☐	sintētika
☐	nenosakāms / cits: _____		

Audi

☒	lins	☐	kokvilna
☐	vilna	☐	nenosakāms / cits: _____

Jostu gali

☒	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Jostai raksturīgs Lielvārdes tipa jostām piemītošais lielais ornamentu daudzums, kas neatkārtojas.

Pēc nostāstiem, tā austa 19.gadsimtā un to audusi Marta Rubene. Tā kā tā 21.gadsimtā ir viena no vairāk atdarinātajām jostām, tad tai ir arī dots "Rubeņu mātes" jostas nosaukums.
(<https://etnobelt.wordpress.com/lielvardenes-jostu-rakstu-tehniskie-zimejumi/>)

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 1185 kopskats

Jostas PM 1185 gals

Jostas PM 1185 gals

Jostas PM 1185 raksta fragments

Jostas PM 1185 raksta fragments

Jostas PM 1185 raksta fragments

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1201-4 E/J-33 [E/T-3]						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	1939.						
Izgatavošanas vieta:	Birzgale ?						
Autors / izgatavotājs:	Marija Ābolkalne ?						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē (Birzgale)						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	320 cm gara + 12 – 13 cm bārkstis galos 6,5 - 6,7 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes josta, 20.gs. 30.gadi. Josta (audene) austa no sarkanbrūnas vilnas (velkos) un balta linu diega (velkos un audos). Jostā 35 raksta diegi. Jostas malās ieausta melna svītra. Jostas galā vaļējas bārkstis (velki). Izmēri: jostas platums ~6 cm, jostas garums (bez bārkstīm) ~320 cm, bārkšu garums ~12 cm. Bārstīs vietām notrūcis vilnas diegs. Jostā ir nelieli kožu izdarīti bojājumi.						

	Josta iegūta 04.08.2001 no Kārļa Ārona. Josta bijusi K.Ārona mātes Marijas Ābolkalnes (strādājusi Birzgales skolā par skolotāju) tautastērpa (šūts 1939.gadā) sastāvdaļa.
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes tipa josta, austa baltas krāsas lina diegiem un sarkanbrūnas krāsas vilnas dziju. Jostas malās sānos ieausts melns vilnas dzijas pavediens. Jostas gali - brīvi krītošas bārkstis. Jostas rakstu joslu veido 11 ornamentu bloki. Jostas rakstu veido 35 raksta diegi. Saglabātības pakāpe - vidēji laba – neskatoties uz lietošanas pakāpi, jostas zīmējums saglabājies, saprotams un nolasāms

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	lins	☐	kokvilna
☒	vilna	☐	sintētika
☐	nenosakāms / cits: _____		

Audi

☒	lins	☐	kokvilna
☐	vilna	☐	nenosakāms / cits: _____

Jostu gali

☒	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Jostai raksturīgs Lielvārdes tipa jostām piemītošais lielais ornamentu daudzums.

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 1201/4 kopskats

Jostas PM 1201/4 gals

1

2

3

4

Jostas PM 1201/4 raksta fragmenti (secīgi no labās puses uz kreiso)

5

6

7

8

9

Jostas PM 1201/4 raksta fragmenti (secīgi no labās puses uz kreiso)

10

11

12

13

Jostas PM 1201/4 raksta fragmenti (secīgi no labās puses uz kreiso)

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1294 E/J-24						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	2005.gads						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde						
Autors / izgatavotājs:	Genovefa Zaharāne						
Valkāšanas vieta:	Lielvārde						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	376 cm gara + 11,5 cm bārkstis galos 8 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes josta (platā). Austa no tumši sarkana vilnas un balta linu diega. Audusi Genovefa Zaharāne 2005.gadā. Iegūts no A.Streiles 03.06.2005.						
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes tipa josta, austa baltas krāsas lina diegiem un sarkanas krāsas vilnas dzijas.						

	Jostas gali - brīvi krītošas, savirpinātas velku bārkstis, izdalot sarkanos vilnas diegus un baltos lina diegus. Savirpinātajām bārkstīm galos iesieti mežgli. Jostas rakstu joslu veido 11 ornamentu bloki, kas neatkārtojas. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	lins	☐	kokvilna
☒	vilna	☐	sintētika
☐	nenosakāms / cits: _____		

Audi

☒	lins	☐	kokvilna
☐	vilna	☐	nenosakāms / cits: _____

Jostu gali

☒	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

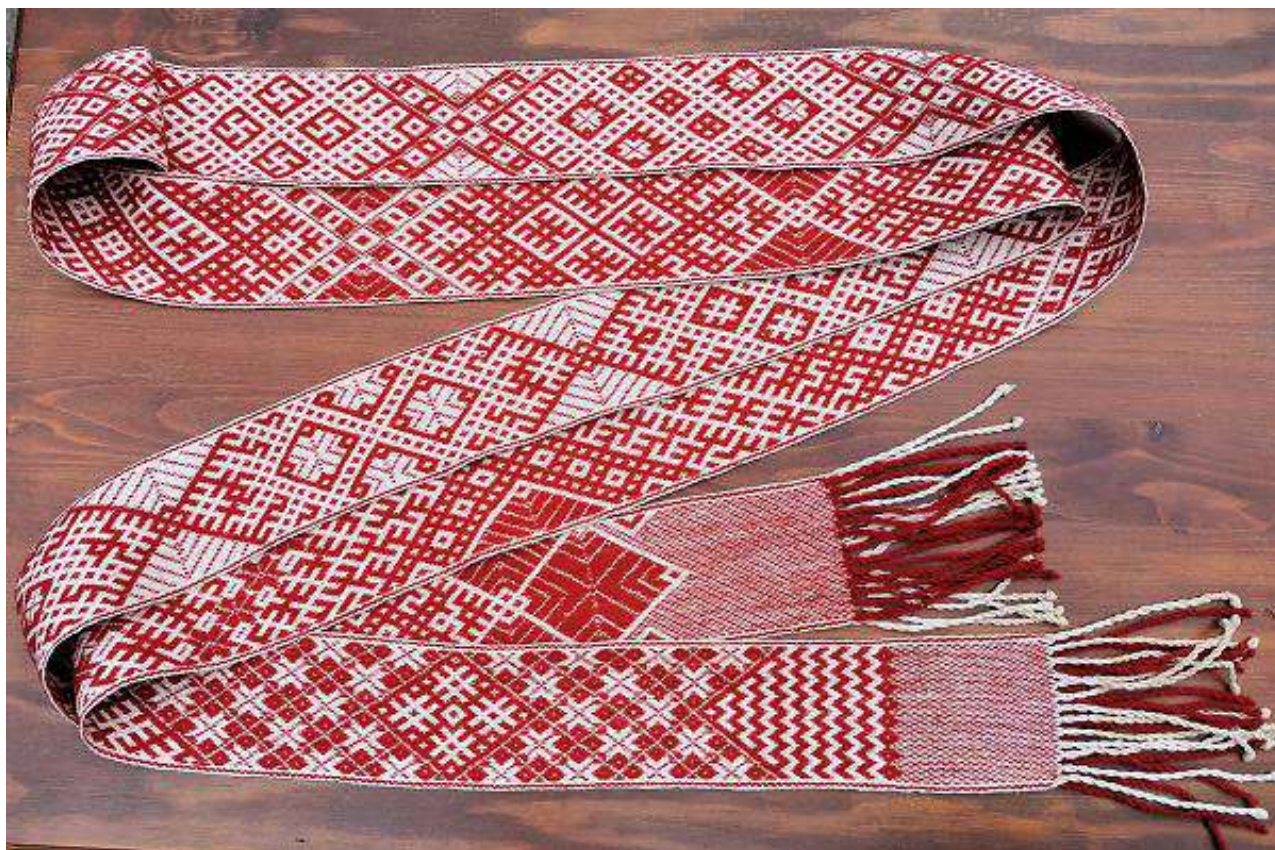
Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Jostai raksturīgs Lielvārdes tipa jostām piemītošais lielais ornamentu daudzums.

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 1294 kopskats

Jostas PM 1294 gali

Jostas PM 1294 raksta fragments

Jostas PM 1294 raksta fragments

Jostas PM 1294 raksta fragments

Jostas PM 1294 raksta fragments

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1315 E/J-25						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	21.gs.sākums						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde						
Autors / izgatavotājs:	Genovefa Zaharāne						
Valkāšanas vieta:	Lielvārde						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	377 cm gara + 15 cm bārkstis galos 6,5 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes josta. Austa no sarkana vilnas un balta lina diega. Rakstaina. Ar bārkstīm. Audusi lielvārdiete Genovefa Zaharāne. Jostā ieausti 50 dažādi ugunskrusta varianti. Iegūta 29.07.2006 no G.Zaharānes.						
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes tipa josta, austa baltas krāsas lina diegiem un ar sarkanas krāsas vilnas dziļu.						

	Jostas gali - brīvi krītošas, savirpinātas raibas velku bārkstis, neizdalot sarkanos vilnas un baltos lina diegus. Savirpinātajām bārkstīm galos iesieti mežgli. Jostas rakstu joslu veido 50 dažādi ugunskrusti. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	lins	☐	kokvilna
☒	vilna	☐	sintētika
☐	nenosakāms / cits: _____		

Audi

☒	lins	☐	kokvilna
☐	vilna	☐	nenosakāms / cits: _____

Jostu gali

☒	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

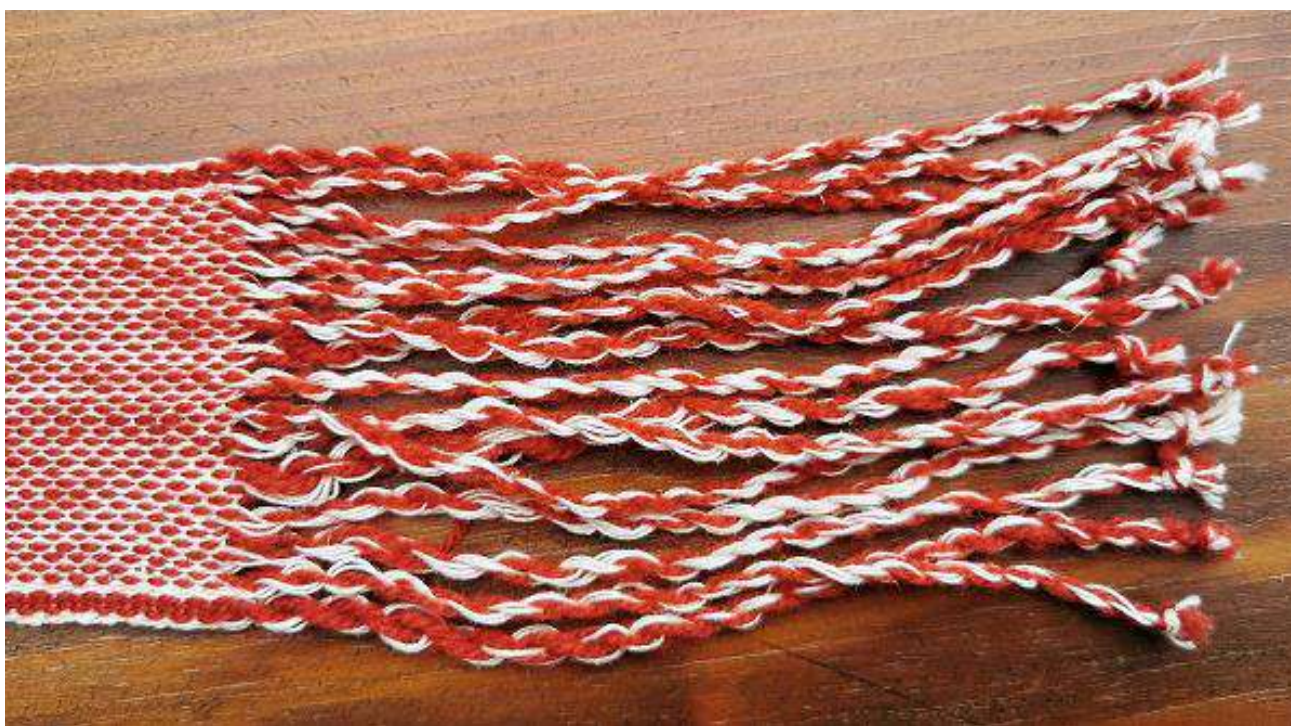
Jostas rakstu joslu veido tikai dažādi ugunskrustu varianti.

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 1315 kopskats

Jostas PM 1315 galyu bārktis

Jostas PM 1315 raksta fragments

Jostas PM 1315 raksta fragments

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1370 E/J-27						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	2006.gads						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde						
Autors / izgatavotājs:	Anita Kudrenicka (dz. 1964.)						
Valkāšanas vieta:	Lielvārde						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	325 cm gara + 11,5 – 12 cm bārkstis galos 6,2 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes josta. Austa no tumši sarkana vilnas un balta linu diega. Izausts tā dēvētais <i>Paegles</i> jostas raksts. Audēja <i>Genevefa Zaharāne</i> Anota Kudrenicka (dz. 1964.). Josta austa 2006.gadā. Jauna, nelietota. Iegūta 23.08.2007 no Anitas Streiles.						

Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes tipa josta, austā baltas krāsas lina diegiem un ar sarkanas krāsas vilnas dziju. Jostas gali - brīvi krītošas velku bārkstis. Jostas rakstu joslu veido t.s. Paegles raksts, t.i. pēc 1984.gā austās lielvārdieša Arveda Paegles (1908-1989) jostas. Jostas rakstu veido 49 raksta diegi. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	lins	☐	kokvilna
☒	vilna	☐	sintētika
☐	nenosakāms / cits: _____		

Audi

☒	lins	☐	kokvilna
☐	vilna	☐	nenosakāms / cits: _____

Jostu gali

☒	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Jostas rakstu joslu veido tikai dažādi ugunskrustu varianti.

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 1370 kopskats

Jostas PM 1370 gali

Jostas PM 1370 raksta fragments

Jostas PM 1370 raksta fragments

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1433 E/J-28						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 30.-40.gadi						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde						
Autors / izgatavotājs:	Vilma Dīzenbaha, dzim. Krūmiņa (1916-1995)						
Valkāšanas vieta:	Lielvārde						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	280 cm gara + 15 cm un 18 cm bārkstis 5,7 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada josta. Rakstaina. Austa 20.gs.30.-40.gados no sarkana vilnas un balta lina diega. Rakstaina (raksts neatkārtojas). Velkos balti smalki lina diegi un savērpta sarkana vilnas dzija. Audos rupjāks lina diegs. Jostas galos bārkstis sapītas pīnē (8 daļas). Jostu uz lielajām stellēm audusi lielvārdiete Vilma Dīzenbaha, dzimusi Krūmiņa (1916-1995). Iegūta 22.04.2008 no Laumas Medenes. Atrodas ekspozīcijā.						

Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes josta, austa ar baltas krāsas lina diegiem un sarkanas krāsas vilnas dziju (divkārtņis). Jostas galos abās pusēs vienā pusē velki sapīti, nešķirojot balto un sarkano krāsu velkus, sapinot tos pītā jostā (~12 cm) un galu sasienot pušķī (~6cm). Jostas rakstu veido vairāku ornamentu bloki, kas neatkārtojas. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	lins	☐	kokvilna
☒	vilna	☐	sintētika
☐	nenosakāms / cits: _____		

Audi

☒	lins	☐	kokvilna
☐	vilna	☐	nenosakāms / cits: _____

Jostu gali

☐	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☒	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Jostas rakstu josla tipiska Lielvārdes jostai – vairāku ornamentu bloki, kas neatkārtojas.

Josta gali abās pusēs vienā pusēs vienādi - velki sapīti jotā, nešķirojot balto un sarkano krāsu velkus, un gali sasieti pušķī (nosacīti palielā).

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 1433 kopskats

1

2

Jostas PM 1433 ragsta fragmenti (secīgi no labās puses uz kreiso)

3

4

5

6

7

Jostas PM 1433 ragsta fragmenti (secīgi no labās puses uz kreiso)

8

9

10

Jostas PM 1433 ragsta fragmenti (secīgi no labās puses uz kreiso)

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1463 E/J-29						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 50.-60.gadi						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde						
Autors / izgatavotājs:	Arveds Paegle (1908-1989)						
Valkāšanas vieta:	Lielvārde						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	309 cm gara + 13 cm bārkstis 5,3 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes josta. Austa 20.gs. 50.-60.gados no sarkanas vilnas un balta lina diega. Audējs Arveds Paegle. Izausts tā dēvētais Paegles joslas raksts (sašaurināts). Vietām vilnas diegs kožu saēsts. Josta atrodas ekspozīcijā.						
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes josta, austa ar baltas krāsas lina diegiem un sarkanas krāsas vilnas dziju. Jostas gali – brīvi krītošas velku bārkstis. Jostas rakstu veido vairāku ornamentu bloki, kas neatkārtojas. Izausts t.s. <i>Paegles</i> raksts sašaurinātā variantā. Saglabātības pakāpe - pietiekami laba – neskatoties uz lietošanas pakāpi, jostas zīmējums saglabājies, saprotams un nolasāms.						

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	lins	☐	kokvilna
☒	vilna	☐	sintētika
☐	nenosakāms / cits: _____		

Audi

☒	lins	☐	kokvilna
☐	vilna	☐	nenosakāms / cits: _____

Jostu gali

☒	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezt un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezt, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Jostas rakstu josla tipiska Lielvārdes jostai – vairāku ornamentu bloki, kas neatkārtojas. Izausts t.s. *Paegles* raksts (sašaurināts).

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 1463 kopskats

Jostas PM 1463 gali

Jostas PM 1463 raksta fragments

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1474 E/J-30						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	2008.gads						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde						
Autors / izgatavotājs:	Imants Zariņš (dz. 1956)						
Valkāšanas vieta:	Lielvārde						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	500 cm gara + 5 cm bārkstis abos galos 5,5 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes josta. Austa no sarkanas vilnas un balta balināta lina diega. Josta austa pēc kādas Aizkraukles jostas (piederējusi Stafeckai) parauga, kurš palabots aptuveni 20.gs. 90.gadu vidū pēc Dzidras Rijnieces (Rīga) ieteikuma. Jostu audis Imants Zariņš (dz. 1956.g.) 2008.gadā 10 dienu laikā. Jostai 33 raksta diegi. Iegūta 12.08.2008 no Imanta Zariņa						
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novada josta, austa ar baltas krāsas lina diegiem un sarkanas krāsas vilnas dziju. Jostas gali – brīvi krītošas velku bārkstis. Jostas rakstu veido vairāku ornamentu bloki, kas neatkārtojas. Jostas rakstu veido 33 raksta diegi. Saglabātības pakāpe – laba.						

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	lins	☐	kokvilna
☒	vilna	☐	sintētika
☐	nenosakāms / cits: _____		

Audi

☒	lins	☐	kokvilna
☐	vilna	☐	nenosakāms / cits: _____

Jostu gali

☒	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Uzausta 10 dienu laikā.

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 1474 kopskats

Jostas PM 1474 gals

Jostas PM 1474 gals

Jostas PM 1474 raksta fragmenti

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1493 E/J-31						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	2008.gads						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde ?						
Autors / izgatavotājs:	Cilda Kupce						
Valkāšanas vieta:	Lielvārde ?						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☒	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☒	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	705 cm gara + 9 cm un 16 cm bārkstis 13,5 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes josta – dižjosta. Velkos balti linu, kā arī sarkanu pusvilnas (raksta diegi) un tumši zili pusvilnas, zili kokvilnas diegi (jostas malās). Audos balti linu diegi. Jostā ir 69 raksta diegi. Jostā raksts neatkārtojas. Audēja – Cilda Kupce. Josta austa 2008.gada vasarā. Jostas beigās ieausti iniciāļi “CK” [Cilda Kupce] un skaitļi “08” [2008.gads]. Iegūta 26.11.2008 no Cildas Kupces.						

Priekšmeta apraksts:	Plata Lielvārdes tipa josta, austa ar baltas krāsas lina diegiem un sarkanas krāsas pusvilnas dziju, kā arī tumši ziliem pusvilnas un ziliem kokvilnas diegiem. Jostas gali – brīvi krītošas velku bārkstis. Jostas rakstu veido vairāku ornamentu bloki, kas neatkārtojas. Josta – audējas jaunrade, jo galos atrodami audējas iniciāli un jostas izgatavošanas gada norāde. Jostas rakstu veido 69 raksta diegi. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	<i>lins</i>	☒	<i>kokvilna</i>
☐	<i>vilna</i>	☐	<i>sintētika</i>
☒	<i>pusvilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Audi

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>vilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Jostu gali

☒	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Ļoti plata josta – 13,5 cm, muzejnieku dēvēta par dižjostu.

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 1493 kopskats

Jostas PM 1493 raksta fragments

Jostas PM 1493 raksta fragments

Jostas PM 1493 raksta fragments

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1849 E/J-34						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	1984/1985						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde						
Autors / izgatavotājs:	Arveds Paegle (1908-1989)						
Valkāšanas vieta:	Lielvārde						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	532 cm gara + 15 cm bārkstis 9 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes josta, darināt ap 1985.gadu. Rakstaina audene. Velkos balts lina, sarkans vilnas diegs, audos – balts lina diegs. 49 raksta diegi. Raksts neatkārtojas. Izausts tā dēvētais <i>Paegles</i> jostas raksta variants. Vaļējās bārksti (~15 cm garas) abos jostas galos. Arveda Paegles dāvinājums muzejam ap 1985.gadu. Saukta arī par <i>Ceremoniju jostu</i>, kuru muzejs izmanto pasākumos. Atrodas ekspozīcijā.						
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes josta, austa ar baltas krāsas lina diegiem un sarkanas krāsas vilnas dzijas diegiem. Jostas gali – brīvi krītošas velku bārkstis. Jostas rakstu veido vairāku ornamentu bloki, kas neatkārtojas. Izausts t.s. <i>Paegles</i> jostas raksta variants. Jostas rakstu veido 49 raksta diegi. Saglabātības pakāpe – laba. Atrodas Lielvārdes muzeja ekspozīcijā.						

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☒	<i>vilna</i>	☐	<i>sintētika</i>
☐	<i>pusvilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Audi

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>vilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Jostu gali

☒	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

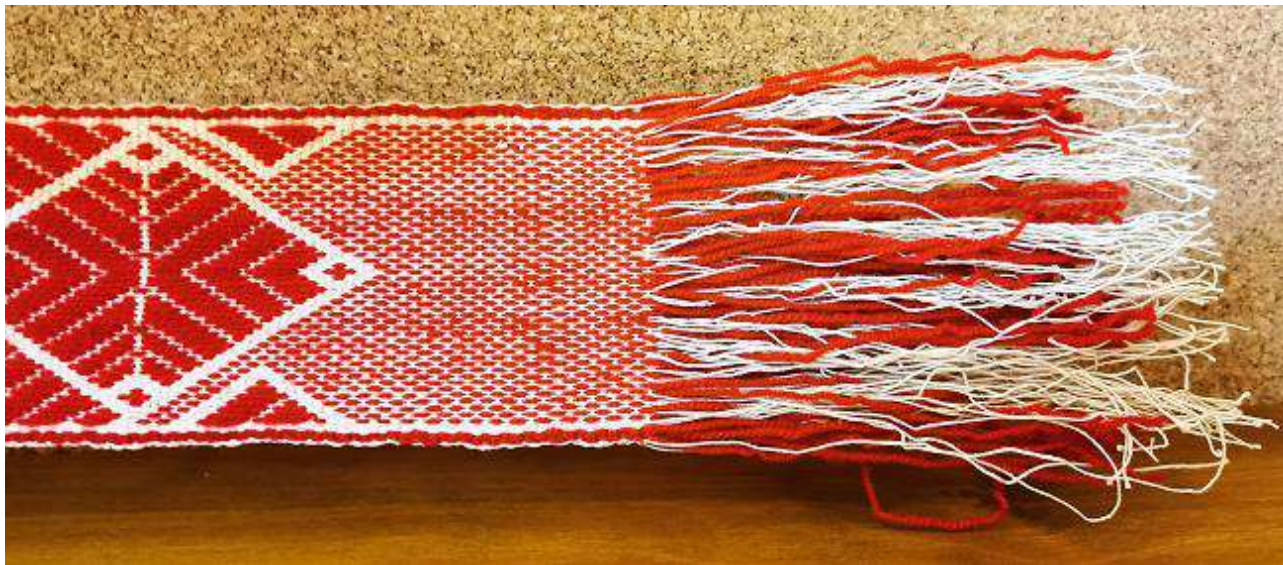
Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Lielvārdes josta ar t.s. *Paegles* raksta joslu.

Rakstu var atrast <https://etnobelt.files.wordpress.com/2016/10/paegles-lj-liiga-rd-49-r1977-etnobelt.pdf>

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 1849 fragments – jostas gals

Jostas PM 1849 fragments – jostas gals

Jostas PM 1849 raksta fragments

Jostas PM 1849 raksta fragments

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1850 E/J-35						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	1982.gads						
Izgatavošanas vieta:	Gostiņi, Pļaviņu novads						
Autors / izgatavotājs:	Aina Striķe						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes – Pļaviņu apkārtnē ?						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	294 cm gara + 14,5 cm bārkstis 6 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes josta. Rakstaina audene. Velkos balts lina un oranžs vilnas diegs, audos – balts lina diegs. 33 raksta diegi. Raksts neatkārtojas. Vaļējas bārkstis (~15 cm) abos jostas galos. Jostu audēja A.Striķe dāvinājusi 1982.gadā muzeja vadītājai Anastasijai Neretniecei muzeja ekspozīcijai. Identiska josta filmēta A.Epnera filmā "Lielvārdes josta" (1980).						
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes josta, austa ar baltas krāsas lina diegiem un oranžbrūnas krāsas vilnas dzijas diegiem. Jostas gali – brīvi krītošas velku bārkstis. Jostas rakstu veido vairāku ornamentu bloki, kas neatkārtojas. Jostas rakstu veido 33 raksta diegi. Saglabātības pakāpe – laba.						

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☒	<i>vilna</i>	☐	<i>sintētika</i>
☐	<i>pusvilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Audi

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>vilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Jostu gali

☒	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Rakstu veido oranžbrūnas krāsas vilnas diegs.

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 1850 kopskats

Jostas PM 1850 gali

Jostas PM 1850 raksta fragmenti

Jostas PM 1850 raksta fragmenti

Jostas PM 1850 raksta fragmenti

Jostas PM 1850 raksta fragmenti

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1851 E/J-36						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 1.puse						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārde ?						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	344 cm gara + 19 cm bārkstis abos galos 5,5 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes josta. Rakstaina audene. Velkos balts lina un sarkans vilnas diegs, audos – balts lina diegs. 39 raksta diegi. Raksts mainās. Valējas bārkstis (~19 cm garas) abos jostas galos. Josta ir lielvārdietes Lienītes Sestules dāvinājums muzejam. Iegūta 25.01.2012 no Anitas Streiles.						
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes josta, austa ar baltas krāsas lina diegiem un oranžbrūnas krāsas vilnas dzijas diegiem. Jostas gali – brīvi krītošas velku bārkstis. Jostas rakstu veido vairāku ornamentu bloki, kas neatkārtojas. Jostas rakstu veido 39 raksta diegi. Saglabātības pakāpe – laba.						

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☒	<i>vilna</i>	☐	<i>sintētika</i>
☐	<i>pusvilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Audi

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>vilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Jostu gali

☒	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

-

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 1851 kopskats

Jostas PM 1851 raksta fragmenti

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1859 E/J-37						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	2011.gads						
Izgatavošanas vieta:	Alūksne						
Autors / izgatavotājs:	Rūta Strada (1926-...)						
Valkāšanas vieta:	-						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	360 cm gara + 12 cm bārkstis abos galos 9,4 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes baltā josta. Rakstaina audene. Velkos gaiši pelēks lins un alts vilnas audums, audos – gaiši pelēks lins. 49 raksta diegi. Raksts neatkārtojas. Izausts tā dēvētais <i>Paegles</i> jostas variants. Vaļējas bārkstis (~12 cm garas) abos jostas galos. Rūta Strada par jostu: "Jostas aužu jau vairāk kā trīsdesmit gadus, esmu noaudusi simtiem jostu, kaklasaišu, grāmatzīmju. Darbi vesti uz ārzemēm kā piemiņas lietas no Latvijas. Gaidot mazmazdēlu						

	2005.gadā gribējās noaust ko gaišu, tā radās doma par “balto” jostu kā labu dienu vēlējumu. Pēc tam noaudu līdzīgas jostas mazmeitām un meitai. Kopumā noaustas šādas 5 jostas. Domāju, ka josta liekama svinīgos gadījumos – krustībās, kāzās u.t.t. kā gaišas dzīves vēlējums.” Josta iegūta 17.02.2012 no Anitas Streiles.
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes josta gaisos toņos, austa ar gaiši pelēkas krāsas lina diegiem un baltas krāsas vilnas dzijas diegiem. Jostas gali – brīvi krītošas velku bārkstis. Jostas rakstu veido vairāku ornamentu bloki, kas neatkārtojas. Izausta t.s. <i>Paegles</i> rakstu josla. Jostas rakstu veido 49 raksta diegi. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☒	<i>vilna</i>	☐	<i>sintētika</i>
☐	<i>pusvilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Audi

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>vilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Jostu gali

☒	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

“Baltā” josta – austa no baltas un pelēkas krāsas diegiem.

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 1859 kopskats

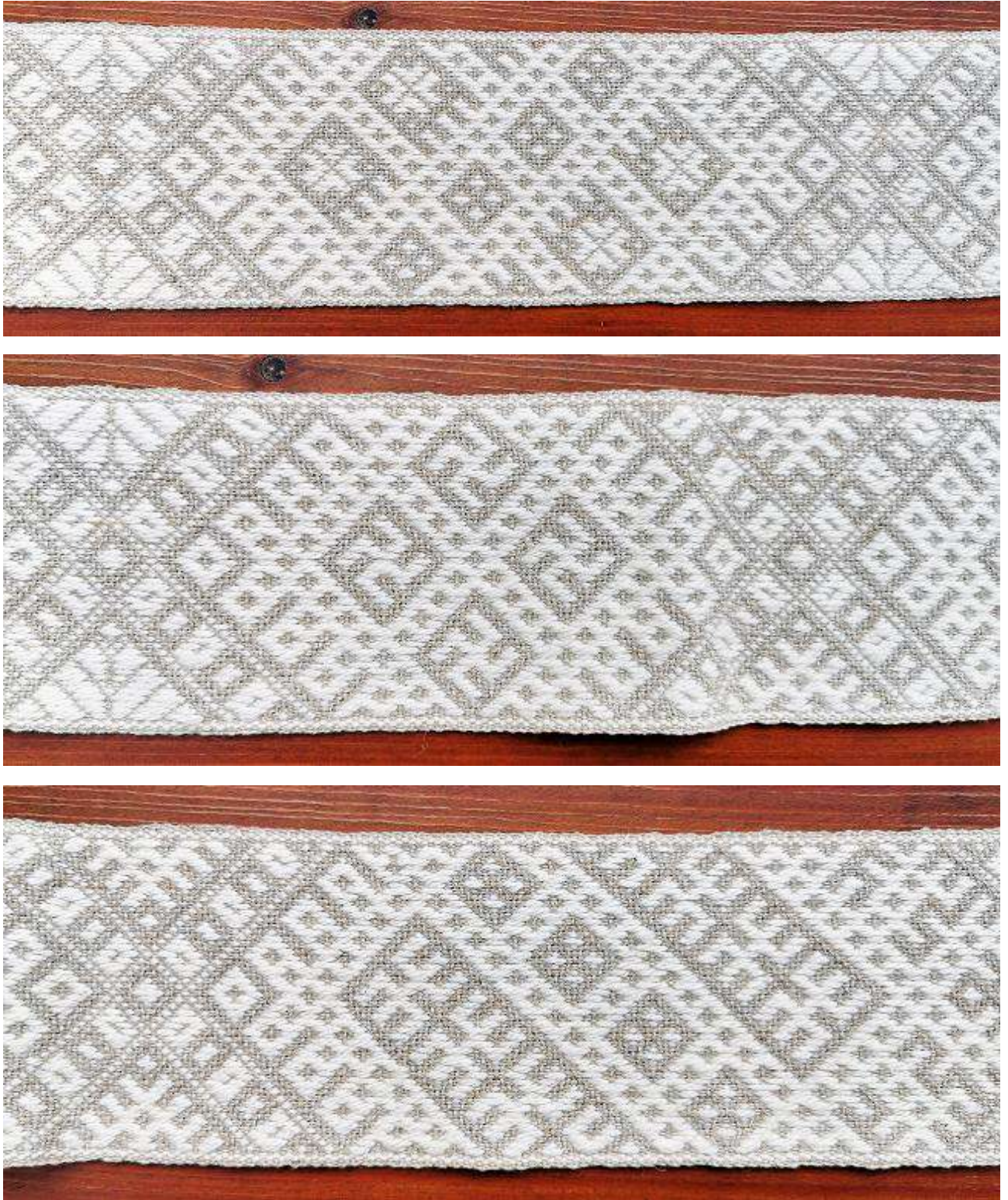
Jostas PM 1859 fragments – gali

Jostas PM 1859 fragmenti

Jostas PM 1859 fragmenti

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2181 E/J-19						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	2013.gads						
Izgatavošanas vieta:	Rīga						
Autors / izgatavotājs:	Olga Titoviča						
Valkāšanas vieta:	-						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☒	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☒	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	343 cm gara + 15 cm bārkstis abos galos 10 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes josta, austa no sarkanas un baltas krāsas diegiem. Olga Titoviča jostu audusi speciāli muzejam – jostas beigās ir “atslēga”, kas sargā Lielvārdes kultūras bagātības un vērtības. Josta ir trešā pēc skaita. O.Titoviča mācījusies pie Lielvārdes audējas G.Zaharānes un Tautas lietišķās mākslas studijā “Saiva” Ogrē. Josta sākotnēji austa pēc A.Paegles jostas parauga, bet zīmes “nākušas” pašas no sevis un tāpēc josta ir oriģināls autordarbs, kas satur arī vairākus tradicionālai Lielvārdes jostai neraksturīgus elementus. Roku darbs. Austa stellēs. Vilna un lins. Saglabātības pakāpe – laba. Iegūta 26.05.2013 no Ilgas Titovičas. Atrodas muzeja ekspozīcijā.						

Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes tipa josta sarkanbalto toņos, Jostas rakstu veido vairāku ornamentu bloki, kas neatkārtojas. Satur gan t.s. <i>Paegles jostas rakstus</i>, gan audējas pašas veidotu. Jaunrade. Austa ar baltas krāsas lina un sarkanās krāsas vilnas diegiem. Jostas gali – brīvi krītošas velku bārkstis, raibi savirpinātas, neizdalot sarkano un balto krāsu, un nobeigumā iesieti mezgli, atstājot 2 – 2,5 cm garus pušķišus bārkšu galos. Jostas rakstu veido 49 (?) raksta diegi. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☒	<i>vilna</i>	☐	<i>sintētika</i>
☐	<i>pusvilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Audi

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>vilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Jostu gali

☐	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☒	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

-

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 2181 raksta fragments

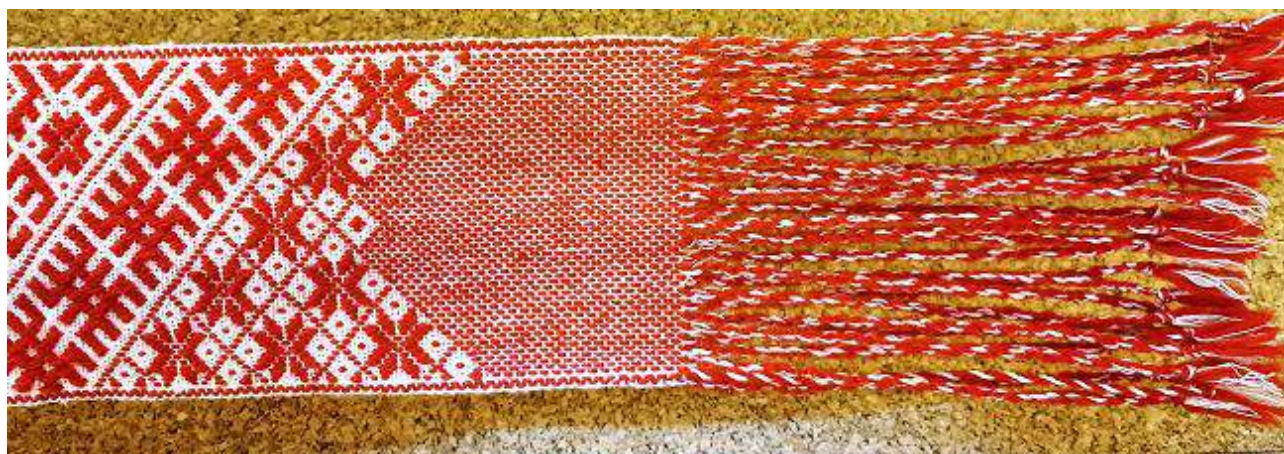

Jostas PM 2181 raksta fragments

Jostas PM 2181 raksta fragments

Jostas PM 2181 raksta fragments - gals

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2775 E/J-22						
Priekšmeta nosaukums:	Zaļā Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	2015.gads						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde						
Autors / izgatavotājs:	Anita Kudreņicka						
Valkāšanas vieta:	-						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	425 cm gara + 7,5 cm bārkstis abos galos 7 cm plata						
Muzeja informācija:	Zaļā Lielvārdes josta. Lielvārdes tipa josta. Austa stellēs pēc autentiskās Lielvārdes jostas parauga (glabājas APLM – PM 1185), 45 raksta diegi. Atšķirībā no oriģināla josta ir zaļā krāsā un ir veidota maliņa. Oriģinālu pēc nostāstiem ir audusi Marta Rubene, saukta par Rubeņmāti. Audene. Vilna. Saglabātības pakāpe – laba. Iegūta 27.05.2016 no Anitas Kudreņickas.						

Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes tipa josta, austa ar zaļas krāsas vilnas un baltas krāsas lina diegiem. Jostas rakstu veido vairāku ornamentu bloki, kas neatkārtojas. T.s. <i>Rubeņmātes jostas</i> atdarinājums, atšķiras no oriģināla gan platumā, gan garumā. Jostas gali – brīvi krītošas velku bārkstis. Jostas rakstu veido 45 raksta diegi. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☒	<i>vilna</i>	☐	<i>sintētika</i>
☐	<i>pusvilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Audi

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>vilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Jostu gali

☒	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziļu pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Jostas krāsa – zaļa.

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 2775 kopskats

Jostas PM 2775 kopskats ar oriģinālo jostu

Jostas PM 2775 fragments kopā ar oriģinālo jostu

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2848 E/J-21						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 30.gadi						
Izgatavošanas vieta:	Lubāna						
Autors / izgatavotājs:	Olga Gavare						
Valkāšanas vieta:	Lubāna						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	311 cm gara + 20 un 24 cm bārkstis abos galos 5,8 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes novada josta. Josta austa Lielvārdes novadam raksturīgajās krāsās (sarkans un balts). 33 sarkani rakstu diegi un zaļa mala – 3 rakstu diegi katrā pusē. Ievēroti novadam raksturīgiem rakstu kārtošanas principi. Jostas tehniskais zīmējums atrodas Latvju rakst II sējumā – attēls Nr. XXLI 430a (atkārtots izdevums 1990.gadā). Josta ir no tautastērpa, ar kuru Olga Gavare piedalījās Devītajos latviešu dziesmu svētkos Rīgā 1938.gada 16.-19.jūnijā (Foto PM 2850).						

	Tautastērps darināts kā kora tērps Lubānas korim 20.gs.30.gados. Devītajos latviešu dziesmu svētkos piedalījās apvienotais koris no Madonas, kura sastāvā bija arī Lubānas kora dziedātāji. Saglabātības pakāpe – laba. Sasaiste ar citiem priekšmetiem – PM 2850, PM 2849, PM 2851, PM 2852, PM 2853. Josta atrodas ekspozīcijā (Elzas tērps). Iegūta 06.10.2016 no Birutas Kampiņas.
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novada tērpa josta, austa ar sarkanas krāsas vilnas un baltas krāsas lina diegiem, gar malām – zaļas krāsas vilnas diegu maliņa. Jostas rakstu veido vairāku ornamentu bloki, kas neatkārtojas. Jostas gali – garas, brīvi krītošas velku bārkstis. Jostas rakstu veido 39 raksta diegi. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☒	<i>vilna</i>	☐	<i>sintētika</i>
☐	<i>pusvilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Audi

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>vilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Jostu gali

☒	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

-

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 2848 kopskats

1

2

3

Jostas PM 2848 raksta fragmenti (secīgi no labās puses uz kreiso)

4

5

6

7

8

9

Jostas PM 2848 raksta fragmenti (secīgi no labās puses uz kreiso)

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
JOSTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2868 E/J-38						
Priekšmeta nosaukums:	Lielvārdes josta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 20.g.beigas-30.g.sākums						
Izgatavošanas vieta:	Rūjiena						
Autors / izgatavotājs:	Zenta Dance						
Valkāšanas vieta:	Rūjiena ?						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	318 cm gara + 13 un 15,5 cm bārkstis abos galos 5,5 cm plata						
Muzeja informācija:	Lielvārdes josta. Josta austa Lielvārdes novadam raksturīgajās krāsās (sarkans un balts). 33 sarkani rakstu diegi un zaļa mala – 3 rakstu diegi katrā pusē. Ievēroti novadam raksturīgiem rakstu kārtošanas principi. Jostas tehniskais zīmējums atrodas Latvju rakst II sējumā – attēls Nr. XXLI 430a (atkārtots izdevums 1990.gadā). Josta piederējusi Laimai Dreimanei. Vienā jostas galā piešūta						

	kartona lapa, kur rakstīts audējas vārds un izgatavošanas vieta un laiks. Roku darbs. Vilna, lins. Saglabātības pakāpe – vietām lins iekrāsojies sarkans. legūta 09.12.2016 no Irisas Čavares.
Priekšmeta apraksts:	Lielvārdes novada tērpa josta, austa ar sarkanas krāsas vilnas un baltas krāsas lina diegiem. Jostas rakstu veido vairāku ornamentu bloki, kas neatkārtojas. Jostas gali – garas, brīvi krītošas velku bārkstis. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Jostas veids pēc materiāla:

☒	auduma	☐	zīļu
☐	ādas	☐	metāla
☐	jaukta: _____		

Jostas veids pēc gatavošanas veida:

☒	audene	☐	celaine
☐	pītene	☐	Aulejas tipa
☐	cita veida: _____		

Jostas veids pēc rakstiem:

☐	ziedaina	☐	šķērsvītraina
☐	svītraina	☐	garsvītraina
☒	rakstaina (ģeometriski / etnogrāfiski raksti)		
☐	rakstaina (florāli / zoomorfi / antromorfi raksti)		
☐	cita veida: _____		

Austās jostas:

Velki

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☒	<i>vilna</i>	☐	<i>sintētika</i>
☐	<i>pusvilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Audi

☒	<i>lins</i>	☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>vilna</i>	☐	<i>nenosakāms / cits: _____</i>

Jostu gali

☒	<i>brīvi krītošas velku bārkstis pēc dažu centimetru gara aizauda</i>	☐	<i>velku gali sadalīti posmos un katrs cieši pie jostas gala sasiets stingrā mezglā</i>
☐	<i>velki sadalīti 4 posmos, kas notīti ar dziju pretējā krāsu salikumā (vecākās audenēs)</i>	☐	<i>izšķirojot vai nešķirojot balto un sarkano krāsu posmus, velki sapīti, galus sasiēnot pušķī (Lielvārdes tipa jostām)</i>
☐	<i>garākā galu nobeiguma gali sasiēti pušķī</i>	☐	<i>velku gali savīti pa diviem pavedieniem auklās (biežāk Alsungas un pītās jostās)</i>
☐	<i>velku gali nogriezti un nogriezums nostiprināts ar vairākām ķēžu dūrienu rindām, jostas sānos veidojot mazus, kuplus dzijas pušķus (Latgale)</i>	☐	<i>velki nogriezti, gals nostiprināts un sānos un galos piesieti kupli dziju pušķi (Aulejas tipa jostām)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

-

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Jostas PM 2868 kopskats

Jostas PM 2868 gals

Jostas PM 2868 raksta fragments

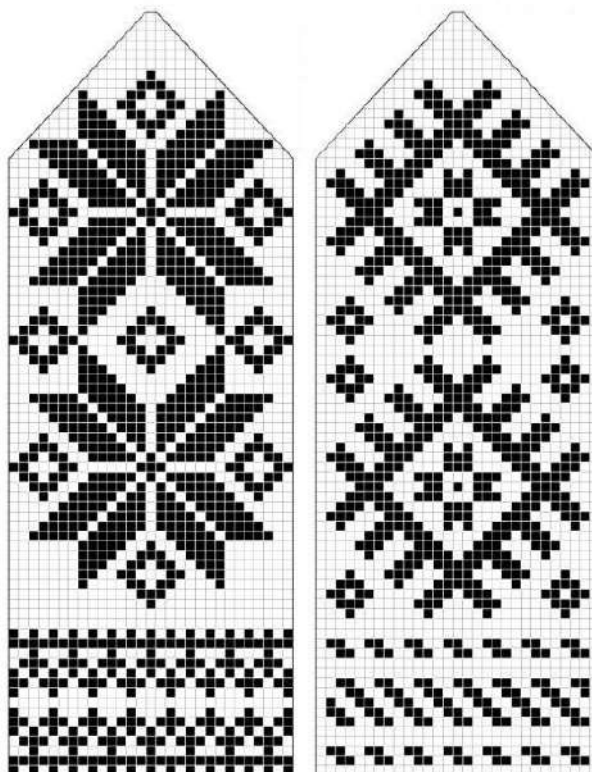
Jostas PM 2868 raksta fragments

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija**

CIMDI

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 183/1,2 E / T - C9/1;2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gs.beigas - 20.gs.sākums						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	13,3 x 30,5 cm						
Muzeja informācija:	Dūraiņi, vilnas. Balts ar tumši zilu raksts. Ap 100 gadu veci. Kožu saēsti. Vilna.						

	Izmēri: 30,5 x 13,5 cm Muzejā iegūts no Annas Sļasportes (dz. 1824.g.), dāvinājusi viņas mazmeita 1975.gadā.
Priekšmeta apraksts:	Dūraiņi no baltas un tumši zilās krāsas (krāsas toni skatīt foto) vilnas. Taisnais cimds, apakšmala rotāta ar pīnīti. Augšpusē trīsstūrveida noraukums. Pamatraksts – labiskais adījums ar krāsainu ornamentu. Īkšķis ornamentā, noraukums trīsstūrveida. Īkšķa platums – 5 cm. Adījuma blīvums – 9 valdziņi = 2 cm. Vilnas pavediens no 2 diegiem. Saglabātības pakāpe – pietiekami laba: neskatoties uz lietošanas pakāpi, cimdu zīmējums saglabājies, saprotams un nolasāms, lai izgatavotu kopiju.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☒	<i>ģeometrisks</i>
☐	<i>florāls</i>
☐	<i>jaukts</i>
☐	<i>zoomorfs</i>
☐	<i>antropogēns</i>
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☒	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☒	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzennesis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzennesis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis:

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 183/1;2 kopskats – plaukstas puse

Cimdu PM 183/1;2 kopskats – virspuse

Cimdu PM 183/1;2 fragments – apakšmala

Cimdu PM 183/1;2 fragments – pīnīte apakšmalā

Cimdu PM 183/1;2 fragments – noraukums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 186/1,2 E / T – C3/1;2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gs.beigas - 20.gs.sākums						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	12,2 x 30 cm						

Muzeja informācija:	Dūraiņi no vilnas dzijas (sarkans ar baltu). Adīti Lielvārdē. Ap 100 gadu veci. Salāpīti. Vilna. Ārijas Lūses dāvinājums 1975.g.decembrī.
Priekšmeta apraksts:	Cimdi, dūraiņi – no baltas, sarkanas un tumši sarkanas (krāsu toņus skatīt foto) vilnas dzijas. Taisnais cimds. Adījums no 2 pavedienu dzijas. Taisnais valnītis ar pīnīti apakšmalā. Pamatraksts – labiskais adījums ar krāsainu ornamentu (skat. foto) Īkšķim noraukums apļveida. Augšpusē trīsstūrveida noraukums. Adījuma blīvums - 5 valdziņi = 1 cm Saglabātības pakāpe – ar vairākiem kožu izēstiem caurumiem.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☒	<i>ģeometrisks</i>
☐	<i>florāls</i>
☐	<i>jaukts</i>
☐	<i>zoomorfs</i>
☐	<i>antropogēns</i>
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☒	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☒	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis:

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 186/1;2 kopskats – plaukstu puse

Cimdu PM 186/1;2 kopskats – virspuse

Cimdu PM 186/1;2 fragments – apakšmala

Cimdu PM 186/1;2 fragments – apakšmalas pīnīte

Cimdu PM 186/1;2 fragments – noraukums

Cimdu PM 186/1;2 fragments – noraukums

Cimdu PM 186/1;2 raksts

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 340/1,2 E / T – C5/1;2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gs.beigas						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	10,5 x 26 cm						
Muzeja informācija:	Cimdi, dūraiņi. Vilnas četrkrāsaini – balts, sarkans, zaļš, dzeltens. Smalks raksts. Maz valkāti. Darināti 19.gs.beigās. Pāris. Laba vilna.						

	iegūts no Paulīnes Lauzumas 01.12.1977. Izmēri: 10,5 x 26 cm
Priekšmeta apraksts:	Cimdi, dūraiņi. Taisnais cimds. Augšpusē trīsstūrveida noraukums. Pamatnē taisnais valnītis ar 1 pīnīti. Pamatraksts – labiskais adījums ar krāsainu ornamentu (skat. foto). Vilnas diegi baltā, sarkanā, zaļā un dzeltenā krāsā (krāsu toņus skat. foto) no 1 pavediena. Īkšķim apļveida noraukums. Adījuma blīvums - 5 valdziņi = 1 cm Saglabātības pakāpe - vidēji laba – neskatoties uz lietošanas pakāpi, cimdu zīmējums saglabājies, saprotams un nolasāms, lai izgatavotu kopiju

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☒	ģeometrisks
☐	florāls
☐	jaukts

☐	zoomorfs
☐	antropogēns
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☒	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☒	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzennesis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzennesis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis:

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 340/1;2 kopskats – plaukstu puse

Cimdu PM 340/1;2 kopskats – vispuse

Cimdu PM 340/1;2 raksts

Cimdu PM 340/1;2 fragments – noraukums

Cimdu PM 340/1;2 fragments – noraukums

Cimdu PM 340/1;2 fragments – apakšmala

Cimdu PM 340/1;2 fragments – apakšmalas pīnīte

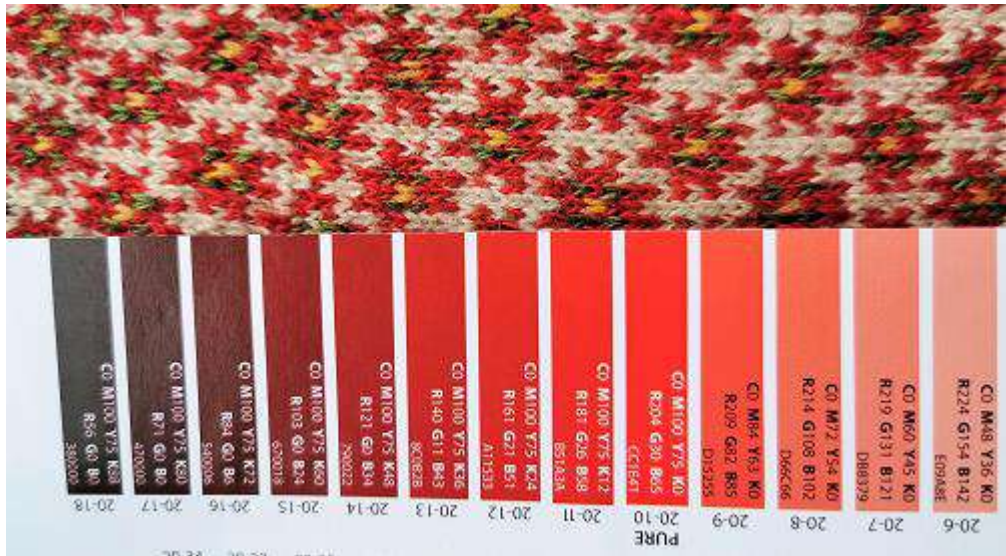

Cimdu PM 340/1;2 fragments – apakšmalas raksts

Cimdu PM 340/1;2 fragments – ikšņa raksts

Cimdu PM 340/1;2 dzijas toni

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 341/1,2 E / T – C4/1;2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gs.beigas						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	10 x 28 cm						

Muzeja informācija:	Ar īsu valnīti strīpainu (sarkans, melns, zaļš, dzeltens, sarkans, rozā). Pamatā sarkans ar melnām puķītēm un zaļu vidiņu. Darināts 19.gs.beigās. Saglabāšanas pakāpe laba. Vilna. Izmēri: 10 x 28 cm Iegūts no Paulīnes Lauzumas 01.12.1977
Priekšmeta apraksts:	Cimdi, dūraiņi. Taisnais cimds. Augšpusē trīsstūrveida noraukums. Pamatnē taisnais valnītis sviķeļa adījumā no oranžas, baltas, dzeltenas, zaļas un melnas krāsas dzijas. Vaļīgs uzmetums. Pamatraksts – labiskais adījums ar krāsainu ornamentu no melnas un zaļas dzijas uz sarkana fona (skat. foto). Vilnas diegi baltā, sarkanā, zaļā un dzeltenā krāsā (krāsu toņus skat. foto) no 1 pavediena. Īkšķim apļveida noraukums. Adījuma blīvums - 5 valdziņi = 1 cm Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☒	<i>ģeometrisks</i>
☐	<i>florāls</i>
☐	<i>jaukts</i>

☐	<i>zoomorfs</i>
☐	<i>antropogēns</i>
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☒	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☒	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis:

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 341/1;2 kopskats – plaukstas puse

Cimdu PM 341/1;2 kopskats – virspuse

Cimdu PM 341/1;2 raksts pie īkša un apakšmalā

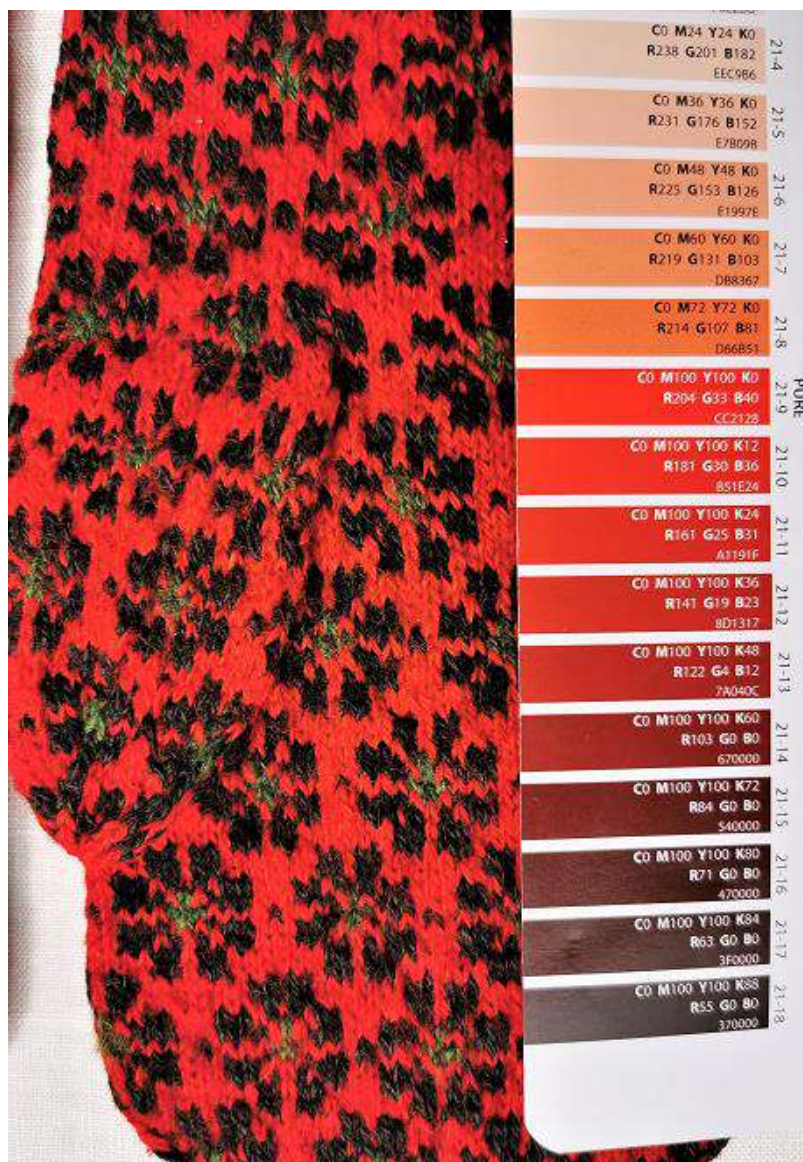

Cimdu PM 341/1;2 fragments – apakšmalas pīnīte

Cimdu PM 341/1;2 fragments – augšmalas noraukums

Cimdu PM 341/1;2 krāsas tonis

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 342/1,2 E / T – C2/1;2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gs.beigas						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	11 x 28 cm						

Muzeja informācija:	Cimdi, dūraiņi. Balts ar melnu. Lielvārdes smalko ziediņu rakstā. Valkāti. Vilna. Izmēri: 11x28 cm legūti no Paulīnas Lauzumas 01.12.1977.
Priekšmeta apraksts:	Cimdi, dūraiņi. Taisnais cimds. Augšpusē trīsstūrveida noraukums. Pamatnē taisnais valnītis ar 2 pīnītēm. Pamatraksts – labiskais adījums ar krāsainu ornamentu no tumši zilās vilnas dzijas (skat. foto). Īkšķim raksts no baltas dzijas uz tumši zila fona, apļveida noraukums. Vilnas diegi no 1 pavediena. Adījuma blīvums – 11 valdziņi = 2 cm Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☒	<i>ģeometrisks</i>
☐	<i>florāls</i>
☐	<i>jaukts</i>

☐	<i>zoomorfs</i>
☐	<i>antropogēns</i>
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☒	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☒	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzennesis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzennesis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis:

☐	<i>ir</i>

☐	<i>x nav</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Ornaments no t.s. Lielvārdes smalko ziediņu raksta.

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 342/1;2 kopskats – plaukstu puse

Cimdu PM 342/1;2 kopskats – virspuse

Cimdu PM 342/1;2 raksts – pamatraksts un īkšķa raksts

Cimdu PM 342/1;2 fragments – augšmalas noraukums

Cimdu PM 342/1;2 fragments – apakšmala

Cimdu PM 342/1;2 fragments – apakšmalas pīnīte

Cimdu PM 342/1;2 dzijas krāsas tonis

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 343/1,2 E /T – C1/1;2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	19.gs.beigas						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	10,5 x 25 cm						

Muzeja informācija:	Cimdi, dūraiņi. Vilnas. Smalks raksts, balts ar melnu. Valkāti. Labais 9 vietas kožu saēsts. Izmēri: 10,5 x 25 cm Iegūti no Paulīnas Lauzumas 01.12.1977.
Priekšmeta apraksts:	Cimdi, dūraiņi. Taisnais cimds. Augšpusē trīsstūrveida noraukums. Pamatnē taisnais valnītis ar pīnītēm apakšmalā vienā krāsā. Pamatraksts – labiskais adījums (vēzītis) – uz balta pamata melnas krāsas ornamentu raksts (skat. foto). Īkšķim raksts no baltas dzijas uz tumši zila fona, apļveida noraukums. Vilnas diegi no 2 pavedieniem. Adījuma blīvums – 4 valdziņi = 1 cm Saglabātības pakāpe – vidēji laba, 9 vietās kožu saēsts, lāpīts ar baltu diegu.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☒	ģeometrisks
☐	florāls
☐	jaukts

☐	zoomorfs
☐	antropogēns
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☒	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☒	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzennešis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzennešis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis:

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 343/1;2 kopskats – plaukstas puse

Cimdu PM 343/1;2 kopskats – virspuse

Cimdu PM 343/1;2 fragments – augšmalas noraukums

Cimdu PM 343/1;2 fragments – īkšķa raksts

Cimdu PM 343/1;2 fragments – apakšmala

Cimdu PM 343/1;2 fragments – apakšmalas pīnīte

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 549/1;2 E / T – C6/1;2	
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	1983.gads	
Izgatavošanas vieta:	Dzērbene	
Autors / izgatavotājs:	Jete Užāne	
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Izmēri:	10 x 25 cm	

Muzeja informācija:	Adījusi Jete Užāne Dzērbenē 1983.gada vasarā. Balti, valnītī Māras līklocis. Uz piesietas tās teksts: “Un mēs vai arī esam raksts vai rotājam, mēs skaisto Māras zemi.” (M.Zālīte) Izmēri: 10 x 25 cm legūts no I.Alekses 22.09.1983
Priekšmeta apraksts:	Cimdi, dūraiņi. Vienkrāsains cimds ar mežģīņu raksta valnīti (pāva raksts) un labiski un kreiliski adītu pamatrakstu - labiskie valdziņi un kreiliskie valdziņi ar pārstaipu priekšpusē. Augšpusē apļveida noraukums. Īkšķim tāds pat raksts kā cimda pamatraksts. Adījums no 2 pavedienu baltas krāsas vilnas dzijas. Adījuma blīvums – 3 valdziņi = 1 cm Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☒	bez raksta
☐	ar rakstu
☐	ģeometrisks
☐	florāls
☐	jaukts

☐	zoomorfs
☐	antropogēns
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis:

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 549/1;2 kopskats – plaukstas puse

Cimdu PM 549/1;2 kopskats – virspuse

Cimdu PM 549/1;2 fragments – augšmalas noraukums

Cimdu PM 549/1;2 fragments – apakšmalas adījums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 550/1;2 E / T – C7/1;2	
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	1983.gads	
Izgatavošanas vieta:	Dzērbene	
Autors / izgatavotājs:	Jete Užāne	
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☒	jaunrade
	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Izmēri:	9 x 25 cm	

Muzeja informācija:	Dūraiņi. Vilnas. Adījusi Jete Užāne Dzērbenē 1983.gada vasarā. Melni ar pelēkām joslām, ziliem un baltiem rakstiem – Māras zīmēm. Uz tāss teksts: “Daugaviņa melnacīte / Melna tek vakarā. / Kā tā melna netecēs, / Pilna dārgu dvēselīšu.” Cimdi simbolizē Daugavu. Izmēri: 9 x 25 cm legūts no I.Alekses 22.09.1983
Priekšmeta apraksts:	Cimdi, dūraiņi – no melnas, pelēkas, zilās un baltas dzijas, ko veido 3 pavedieni. Taisnais cimds. Pamatraksts – labiski-kreiliskie raksti ar visu krāsu diegiem, pamīšus lauztā līkloča un vienkāršota meandra raksts. Augšpusē apļveida noraukums. Īkšķis vienkrāsains (melns). Adījuma blīvums - 3 valdziņi = 1 cm Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☒	<i>ģeometriskis</i>
☐	<i>florāls</i>
☐	<i>jaukts</i>

☐	<i>zoomorfs</i>
☐	<i>antropogēns</i>
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis:

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 550/1;2 kopskats – plaukstas puse

Cimdu PM 550/1;2 kopskats – virspuse

Cimdu PM 550/1;2 fragments – augšmalas noraukums

Cimdu PM 550/1;2 fragments – valnītis

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1014/1-1;2 E / T – C8/1;2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	1983.gads						
Izgatavošanas vieta:	Dzērbene						
Autors / izgatavotājs:	Jete Užāne						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☒	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☒	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	9 x 22,7 cm						

Muzeja informācija:	Cimdi. Dūraiņi, adīti 1983.gada vasarā Dzērbenē. Cimdi ar ziedu rakstu zaļā pelēkā, baltā, dzeltenā, lillā un brūnā krāsā. "Pār gadskārtu Jānīts nāca / Atved ziedu vezumiņu. / Še saujiņa, tur saujiņa, / Lai zied visa pasaulīte." Cimdi simbolizē Daugavu. Izmēri: 9 x 25 cm legūts no Jetes Užānes, nodeva muzejam I.Alekse 1983.gadā.
Priekšmeta apraksts:	Cimdi, dūraiņi, adīti no vilnas dzijas zaļā pelēkā, baltā, dzeltenā, lillā un brūnā krāsā, ko veido 2 pavedieni. Taisnā adījuma cimdi, apakšmalā – vaļīgais uzmetums. Pamatraksts – labiskais adījums ar ornamentu, sakārtots joslās ar florāliem motīviem (vietām arī kreiliskais joslas. Augšpusē trīsstūrveida noraukums. Īkšķa ornamenti atbilst cimda delnas rakstam. Īkšķa noraukums trīsstūrveida. Adījuma blīvums - 4 valdziņi = 1 cm Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☐	ģeometriskis
☒	florāls
☐	jaukts

☐	zoomorfs
☐	antropogēns
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☒	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☒	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis:

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 1014/1;2 kopskats – plaukstas puse

Cimdu PM 1014/1;2 kopskats – virspuse

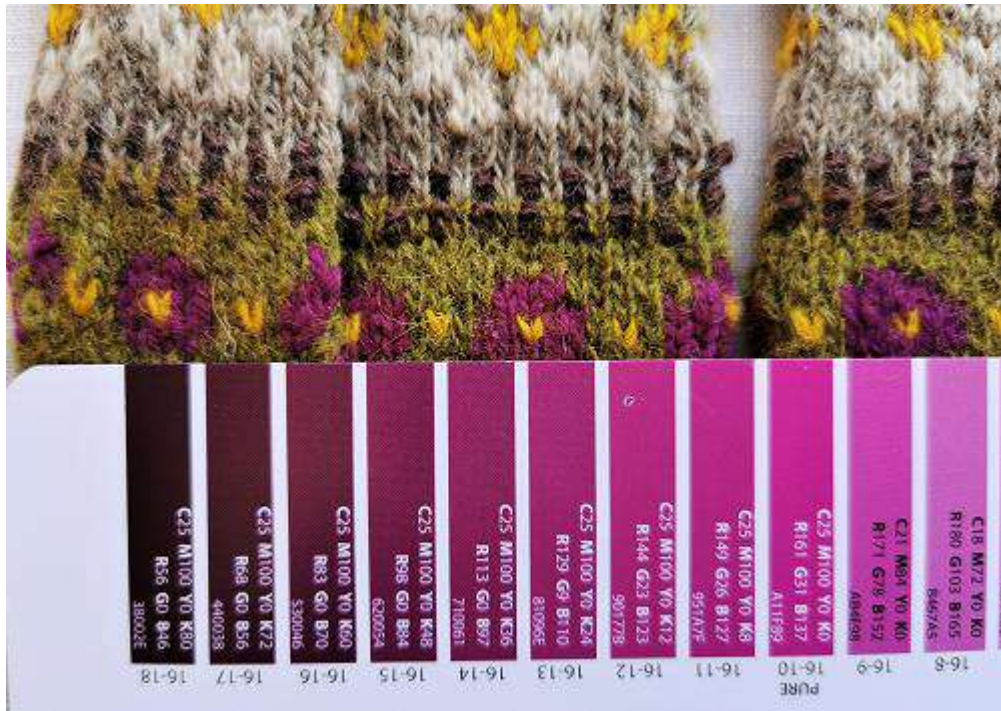

Cimdu PM 1014/1;2 kopskats – īkšņa raksts

Cimdu PM 1014/1;2 fragments – augšmalas noraukums

Cimdu PM 1014/1;2 dzijas krāsu tonis

Cimdu PM 1014/1;2 dzijas krāsu tonis

Cimdu PM 1014/1;2 fragments – valnīša raksts

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1271/1-1;2 E / T – C15/1;2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	2003.gads						
Izgatavošanas vieta:	Ogre						
Autors / izgatavotājs:	Inga Bobiļeva						
Valkāšanas vieta:	Ogres – Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	10,5 x 25 cm						

Muzeja informācija:	Rakstaini vilnas dūraiņi. Melns stilizētu ziedu ornaments uz sarkana fona. Ziedu centrs tumši zaļā krāsā. Valnītis adīts sviķelī (2 labiski / 2 kreiliski valdziņi) – sarkanas, melnas, zaļas, dzeltens, rozā svītras. Cimdu garums 25,3 cm, platums 11 cm. Cimdus adījusi Inga Bobiļeva kā diplomdarbu, beidzot Ogres amatniecības vidusskolu. Iegūts 04.12.2003 no Ingas Bobiļevas.
Priekšmeta apraksts:	Cimdi, dūraiņi, adīti no vilnas dzijas zaļā pelēkā, baltā, dzeltenā, lillā un brūnā krāsā, ko veido 2 pavedieni. Taisnā adījuma cimdi, apakšmalā – īss valnītis, adīts sviķelī (2 labiski / 2 kreiliski; augstums 3,5 cm) svītrains ar sarkanām, melnām, zaļām, dzeltenām un oranžīgi rozā strīpām. Pamatraksts – labiskais adījums ar krāsainu ornamentu: sarkanas dzijas pamats ar melnu ziedu ornamentu, kam vidū zaļš. Augšpusē trīsstūrveida noraukums. Īkšķa ornamenti atbilst cimda pamattrakstam. Īkšķa noraukums trīsstūrveida. Vilnas dzija no 2 pavedieniem. Adījuma blīvums - 4 valdziņi = 1 cm Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☐	ģeometriskis
☒	florāls
☐	jaukts

☐	zoomorfs
☐	antropogēns
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☒	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☒	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzennešis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzennešis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis:

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 1271/1;2 kopskats – plaukstas puse

Cimdu PM 1271/1;2 kopskats – virspuse

Cimdu PM 1271/1;2 fragments – valnīša adījums

Cimdu PM 1271/1;2 fragments – apakšmalas pīnīte

Cimdu PM 1271/1;2 fragments – augšmalas noraukums

Cimdu PM 1271/1;2 fragments – dzijas krāsas tonis

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1378/1-1;2 E / T – C16/1;2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.1.puse						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Garums - 37 cm (ieskaitot bārkstis), apakšā – 14 cm, pamatdaļā (delnā) – 9,5 cm						

Muzeja informācija:	Cimdi (dūraiņi). Adīti rakstaini dūraiņi ar garo galu, galā bārkstis. Adīti no tumši zaļas, oranžbrūnas un baltas (nebalinātas) lauku vilnas dzijas. Adīti 20.gs. ½. Izmēri: max garums ~36,5 cm, max platums ~15 cm, īkšņa garums ~6 cm Cimdi piederējuši Virsaišu māju saimniecei Martai Cekulei (dzim. 1909.g.), kurai dūraiņus dāvinājušas nabagmājas iemītnieces. Iegūts no Ritas Auziņas 17.08.2000
Priekšmeta apraksts:	Adīti rakstaini dūraiņi ar garo galu un bārkstīm. Cimdi ar paplatinātu valnīša daļu (valnīša garums – 20 cm, ieskaitot bārkstis 2 cm). Valnīša raksts atšķiras no delnas daļa raksta. Labiskais adījums. Pamatraksts – labiskais adījums ar ornamentu. Pamats balts, ornamenti zaļš un dzeltenbrūns. Augšpusē trīsstūrveida noraukums. Īkšņa virspuses ornamenti atbilst cimda delnas rakstam, apakšā – rīdzītes (melnbaltas). Īkšņa noraukums trīsstūrveida. Adījuma blīvums - 4 valdziņi = 1 cm (dzija no 3 pavedieniem). Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☒	<i>ģeometrisk</i> s
☐	<i>florā</i> ls
☐	<i>jauk</i> ts

☐	<i>zoomor</i> fs
☐	<i>antropogē</i> ns
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☒	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☒	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>

☐	<i>kokvilna</i>

 lins *cits materiāls:* _____**Bārkstis:** *x* *ir* *nav***Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:**

Viens no interesantākajiem cimdu pāriem muzeja krājumā, kuros, pēc latviešu apģērbu vēstures pētnieces levas Pigoznes domām atspoguļojas senāku garo cimdu adīšanas tradīcijas, kaut arī dziju izvēle adītājai nav bijusi tradīcijai atbilstoša un raksti izvēlēti raksturīgāki 20. gadsimta divdesmitajiem un trīsdesmitajiem gadiem.

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 1378/1;2 kopskats – plaukstas puse

Cimdu PM 1378/1;2 kopskats – virspuse

Cimdu PM 1378/1;2 fragments – augšmalas raksts

Cimdu PM 1378/1;2 fragmens – apakšmalas raksts

Cimdu PM 1378/1;2 fragmens – ikšķu raksts

Cimdu PM 1378/1;2 dzijas krāsu tonis

Cimdu PM 1378/1;2 dzijas krāsu tonis

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1528/1-1;2 E / T – C17/1;2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. sākums						
Izgatavošanas vieta:	Krape ?						
Autors / izgatavotājs:	Sīle						
Valkāšanas vieta:	Krapes - Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	11 x 29,5 cm (ieskaitot bārkstis)						

Muzeja informācija:	Rakstaini dūraiņi. Delnas daļā ar melnu dziju izadīti auseklīši. Pamats no baltas vilnas dzijas. Īkšķim raksts atšķirīgs. Cimda sākumā bārkstis no koši zaļas, dzeltenas, sarkanas un oranžas vilnas dzijas. Valnī raksts (mainīg, joslveida) no koši zaļas, zilās, dzeltenas, sarkanas un oranžas vilnas dzijas. Cimdiem trijstūrveida noraukums. Cimdus muzejam nodevusi Inguna Muceniece 03.03.2009. Cimdus adījusi I.Mucenieces vecvecvecmamma Sīle, kura dzīvojusi Krapē, bet vecumdienas pavadījusi Lielvārdē, kur arī apglabāta. Cimdus adījusi savai mazmeitai Alisei Ozoliņai. Darināti 20.gs.sākumā. Nēsāti goda reizēs. Izmēri: 30x11,5 cm
Priekšmeta apraksts:	Adīti rakstaini dūraiņi ar bārkstīm. Taisnā adījuma cimdi. Apakšmalā viena rinda bārkstis (2 cm) un pīnītes. Valnīša krāsainā daļa, ieskaitot bārkstis – 13 cm, delnas daļa – 17 cm. Labiskais adījums. Pamatraksts – labiskais adījums ar ornamentu: valnīša daļa krāsaini rakstaina (lauztie līkloči un akas ornamentī) un delnas daļa – melnbalta (uz balta pamata melni auseklīši). Augšpusē trīsstūrveida noraukums. Īkšķa ornamenti atšķiras no delnas ornamenta. Īkšķa noraukums apļveida 4 vietās. Adījuma blīvums - 4 valdziņi = 1 cm (dzija no 2 pavedieniem). Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☒	ģeometrisks
☐	florāls
☐	jaukts

☐	zoomorfs
☐	antropogēns
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☒	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☒	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzennešis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzennešis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	ir

☒	nav

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis:

☐	<i>x</i>	<i>ir</i>

☐	<i>nav</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 1527/1 kopskats – plaukostas puse

Cimdu PM 1527/1 kopskats – virspuse

Cimdu PM 1527/1 fragments – pamatraksts

Cimdu PM 1527/1 fragments – īkšķa raksts

Cimdu PM 1527/2 fragments – taisnā gabala raksts

Cimdu PM 1527/1 fragments – apakšmalas raksts

Cimdu PM 1527/1 fragments – augšmalas noraukums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1528/2-1;2 E / T – C18/1;2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. sākums						
Izgatavošanas vieta:	Krape ?						
Autors / izgatavotājs:	Sīle						
Valkāšanas vieta:	Krapes - Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	11 x 30,5 cm (ieskaitot bārkstis)						
Muzeja informācija:	Rakstaini dūraiņi. Delnas daļā ar sarkanu un dzeltenu dziju, izadītas <i>sniegpārslīņas</i> . Pamats no tumši brūnas vilnas dzijas. Īkšķim raksts						

	atšķirīgs – sīkākas, tikai sarkanas <i>sniegpārslīņas</i>. Cimda sākumā bārkstis no koši zilās un sarkanas vilnas dzijas. Valnī raksts (ziedu motīvs) no koši zilās, zaļās, sarkanas un brūnās dzijas uz dzeltena pamata. Cimdiem trijstūrveida noraukums. Izmēri: 30x11,5 cm Cimdu muzejam nodevusi Inguna Muceniece 03.03.2009. Cimdu adījusi I.Mucenieces vecvecvecmamma Sīle, kura dzīvojusi Krapē, bet vecumdienas pavadījusi Lielvārdē, kur arī apglabāta. Cimdu adījusi savai mazmeitai Alisei Ozoliņai. Darināti 20.gs.sākumā. Nēsāti goda reizēs.
Priekšmeta apraksts:	Adīti rakstaini dūraiņi ar bārkstīm. Taisnā adījuma cimdi. Apakšmalā viena rinda bārkstis (2 cm) un pīnītes. Valnīša krāsainā daļa, ieskaitot bārkstis – 12 cm, delnas daļa – 18,5 cm. Pamatraksts – labiskais adījums ar ornamentu: valnīša daļa krāsaini rakstaina (pamats – dzeltenā krāsā ar florāliem rakstiem – zili ziedi ar zaļu trīslapju rakstu) un delnas daļa – rakstaina (pamats – brūnā krāsā sarkandzeltens krusta ornaments ar paplašinātiem galiem). Augšpusē apļveida noraukums 4 vietās. Īkšķa ornaments atšķiras no delnas ornamenta (trūkst dzeltenā krāsa, kas ir delnas daļas ornamentam). Īkšķa noraukums apļveida 4 vietās. Adījuma blīvums - 4 valdziņi = 1 cm (dzija no 3 pavedieniem). Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☒	ģeometrisks
☒	florāls
☐	jaukts
☐	zoomorfs
☐	antropogēns
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☒	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☒	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	ir

☒	nav

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis:

☐	<i>x</i>	<i>ir</i>

☐	<i>nav</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 1527/2 kopskats – plaukstu puse

Cimdu PM 1527/2 kopskats – virspuse

Cimdu PM 1527/2 fragments - raksts

Cimdu PM 1527/2 fragments - raksts

Cimdu PM 1527/2 fragments - raksts

Cimdu PM 1527/2 fragments – augšmalas noraukums

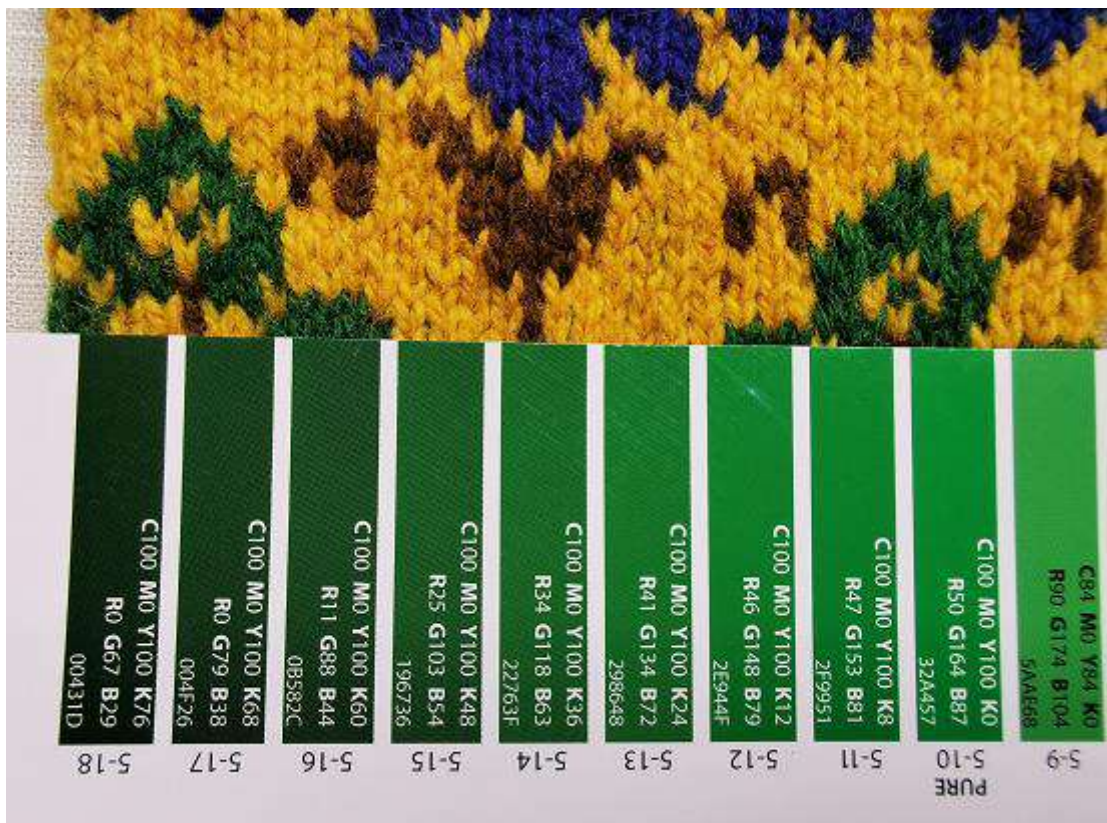

Cimdu PM 1527/2 dzijas krāsas tonis

Cimdu PM 1527/2 dzijas krāsas tonis

Cimdu PM 1527/2 dzijas krāsas tonis

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1528/3-1;2 E / T – C19/1;2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. sākums						
Izgatavošanas vieta:	Krape ?						
Autors / izgatavotājs:	Sīle						
Valkāšanas vieta:	Krapes - Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	11,5 x 32 cm (ieskaitot bārkstis)						

Muzeja informācija:	Rakstaini dūraiņi. Delnas daļā izadīts plašs raksts no zilas, zaļas, sarkanas, dzeltenas, rozā vilnas dzijas. Pamats no melnas vilnas dzijas. Īkšķa daļā sīkāks raksts no dzeltenas dzijas. Cimda sākumā piešūti mazi adīti trijstūrīši no zilas, dzeltenas, tumši rozā un gaiši rozā vilnas dzijas. Valnī raksts (ziedu motīvs) no koši zilas, zaļas, dzeltenas un rozā dzijas uz melna pamata. Cimdien trijstūrveida noraukums. Cimdā starp delnas un vaļņa daļu ievērti kopā savīti zili, zaļi, rozā un dzelteni vilnas diegi. Vijuma galos piešūts bumbulis no tādu pašu krāsu vilnas diegiem. Darināti 20.gs.sākumā. Nēsāti goda reizēs. Izmēri: 32 x 13 cm Cimdus muzejam nodevusi Inguna Muceniece 03.03.2009. Cimdus adījusi I.Mucenieces vecvecvecmamma Sīle, kura dzīvojusi Krapē, bet vecumdienas pavadījusi Lielvārdē, kur arī apglabāta. Cimdus adījusi savai mazmeitai Alisei Ozoliņai. Darināti 20.gs.sākumā. Nēsāti goda reizēs.
Priekšmeta apraksts:	Adīti rakstaini dūraiņi ar bārkstīm. Taisnā adījuma cimdi, Kurzemes cimdi. Apakšmalā rotāta ar dažādu krāsu trīsstūrīšiem rievotajā adījumā (piešūti; no zilas, dzeltenas, gaiši rozā un sarkanrozā vilnas dzijas). Valnītis no vidēji lielu stilizētu ziedu rakstiem gaiši zaļā krāsā, kas pildīti ar dzeltenas un gaiši rozā krāsas krustu, kam vidū viena valdziņa zils vidiņš. Šo raksta joslu ietver dzeltenas krāsas strīpas un apakšmalā rozā krāsas ieadīts raksts un augšpusē – zilu ziediņu ar sarkanu vidu un sarkanu krustu (vai jumja zīmju) pamīšus adīta raksta josla. Pamatraksts – labiskais adījums ar ornamentu – lielu (cimda platumā) stilizētu zieda rakstu no zilas, dzeltenaszaļas, sarkanas un gaiši rozā vilnas dzijas (viens pilns zieda raksts un puse zieda raksta cimda augšmalā – noraukumā). Augšpusē trīsstūrveida noraukums. Īkšķa virspusē ornamenti atšķiras no cimda pamatraksta (dzeltenīgs ornamenti uz melna fona). Īkšķa noraukums apļveida 3 vietās. Starp valniša un delnas daļu ievilkts savirpināts diegu vijums ar piešūtiem diviem bumbuļiem no tādu pašu krāsu vilnas diegiem, kādā adīts cimd. Adījuma blīvums - 4 valdziņi = 1 cm (dzija no 3 pavedieniem). Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☒	ģeometrisks
☒	florāls
☐	jaukts
☐	zoomorfs
☐	antropogēns
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☒	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☒	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzennešis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzennešis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	ir

☒	nav

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis: *ir* *x nav***Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:**

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 1528/3 kopskats – plaukostas puse

Cimdu PM 1528/3 kopskats – virspuse

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1547/1;2 E / T – C20/1;2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. beigas – 21.gs. sākums						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	8,5 x 19 cm						

Muzeja informācija:	Dūraiņi, bērnu. Cimda delnas daļā uz tumši zilas pamatnes (labiskais adījums) izadīts sīks ģeometrisks raksts oranžā krāsā. Cimda valnīti lielāks joslveida, ģeometrisks raksts. Cimdi atrasti 2007.gada nogalē Lielvārdē, Lāčplēsī, E.Kauliņa alejā 5 pie veikala Dainavas. Tā īpašnieks nebija pieteicies, cimdi tika atdoti muzejam. Iegūts no Anitas Streiles 12.03.2009. Izmērs 20x8 cm
Priekšmeta apraksts:	Bērnu dūraiņi. Taisnā adījuma cimdi. Apakšmalā sviķelis 1 cm (1 labiski 1 kreiliski). Valnīša daļa 2,5 cm augsta, rakstaina – zils ar oranžu joslveida raksts, atšķiras no delnas daļas. Pamatraksts – labiskais adījums ar krāsainu ornamentu atšķirīgu no valnīša - zosu kājiņu raksts. Augšpusē trīsstūrveida noraukums. Īkšķis ornamentā, noraukums apļveida 3 vietās. Adījuma blīvums - 4 valdziņi = 1 cm. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☒	ģeometrisks
☐	florāls
☐	jaukts

☐	zoomorfs
☐	antropogēns
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☒	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☒	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzennešis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzennešis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	ir

☒	nav

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis: *ir* *x nav***Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:**

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 1547/1;2 kopskats – plaukstas puse

Cimdu PM 1547/1;2 kopskats – virspuse

Cimdu PM 1547/1;2 fragmenti – raksts pamatdaļā un valniša daļā

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1547/1,2 E / T – C10/1,2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Pirkstaiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Bohslaf kundzes vīramāte no Igaunijas						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☒	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☒	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	10 x 22 cm Pirkstu garums: 7 – 8 – 7 – 5 + 6						
Muzeja informācija:	Pirkstaiņi. Krāsas – sarkana, balta, pelēka, zaļa, dzeltena (pamattoņi ar nokrāsām). Cimdu darinājusi dāvinātājas vīramāte, kura cēlusies no Igaunijas puses. Iegūts 13.10.2000 no Bohslaf kundzes Vācijā.						

Priekšmeta apraksts:	Adīti pirkstaiņi. Valnīša daļa – 6 cm sviķeļa adījumā (2 labiski / 2 kreiliski) ar horizontālām strīpām. Pamatraksts – labiskais adījums, veidojot dažādu krāsu joslas, ierobežotas lauztos līkločos. Krāsas - sarkana, balta, pelēka, zaļa, dzeltena - pamattoņi ar nokrāsām. Īkšķis rakstains, atbilst cimda rakstam. Gan īkšķa, gan pārējo pirkstu noraukums - apļveida. Adījuma blīvums – 5 valdziņi = 1 cm. Saglabātības pakāpe – vairāki caurumi, lāpīti ar baltas krāsas diegu. Cimds ir Lielvārdes novadnieces dāvinājums no Vācijas 2000.gadā. Saglabātības pakāpe – vidēji laba: neskatoties uz lietošanas pakāpi, cimdu zīmējums saglabājies, saprotams un nolasāms, lai izgatavotu kopiju

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☐	dūrainis	☒	pāris / divi cimdi
☒	pirkstainis	☐	viens cimds
☐	cits: _____		

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts	☐	šūts
☐	tamborēts	☐	...
☐	cita veida: _____		

Cimda materiāls:

☒	vilna	☐	kokvilna
☐	lins	☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta	☐	zoomorfs
☒	ar rakstu	☐	antropogēns
☒	ģeometrisks	☐	cits: _____
☐	florāls		
☐	jaukts		

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>	☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>	☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>	☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☒	<i>īkšķis - ārpuse</i>	☒	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☒	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>	☒	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☒	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>	☒	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☒	<i>gredzennešis - ārpuse</i>	☒	<i>gredzennešis - iekšpuse</i>
☒	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>	☒	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	ir	☒	nav

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis: *ir* *nav***Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:**

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 1547/1,2 kopskats – plaukstu puse

Cimdu PM 1547/1,2 kopskats – virspuse

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1548 E / T – C11						
Priekšmeta nosaukums:	Cimds Dūrainis						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Bohslaf kundzes vīramāte no Igaunijas						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	9 x 31,5 cm						

Muzeja informācija:	Nepabeigts dūrainis ar nepieadītu īkšķi, garais atloks tautiskā rakstā, plauksta tiesa melns ar baltu, atlokā zaļš, dzeltens, sarkans. Cimdsus dāvinājusi dāvinātājas vīramāte, kura cēlusies no Igaunijas. Iegūts 13.10.2000 no Bohslaf kundzes Vācijā
Priekšmeta apraksts:	Adīts dūrainis, nepabeigts. Taisnā adījuma cimds. Cimda sākumu veido labiski-kreiliskais adījums (4 rindas), kam seko valdziņu skaita krass samazinājums, iegūstot nepieciešamo valdziņu skaitu vajadzīgajam cimda platumam, tādējādi labiski-kreiliskais adījums veido volānu cimda apakšmalā. Tad seko 5 cm rakstaina daļa labiskā adījumā (sarkans, dzeltens, zaļš, zils). Tam seko – 3,5 cm rakstaina josla, kas veido 4 akas ornamentus. Tad seko 3 cm rakstaina josla (sarkans, dzeltens, zaļš, zils). Tad seko delnas pamatraksts līdz pat noraukumam (krustu zīmes). Pamatraksts – balta dzija ar tumši zilu (melnu) rakstu. Īkšķis nav uzadīts. Adījuma blīvums - 5 valdziņi = 1 cm raibajās joslās, 4 cm = 1 cm pamatrakstā (balts + tumši zils). Adīšanai izmantos vilnas diegs no 2 pavedieniem. Cimds ir Lielvārdes novadnieces dāvinājums no Vācijas 2000.gadā. Saglabātības pakāpe – pietiekami laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☐	pāris / divi cimdi
☒	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☒	ģeometrisks
☐	florāls
☐	jaukts

☐	zoomorfs
☐	antropogēns
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzennešis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzennešis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis: *ir* *nav***Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:**

Viens cimds. Nepabeigts.

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimda PM 1548 kopskats – plaukstas puse un virspuse

Cimda PM 1548 fragments – augšmalas noraukums

Cimda PM 1548 fragments – nepabeigtā iekšņa daļa

Cimda PM 1548 fragments – cimda pamatraksts

Cimda PM 1548 fragments – raksta daļa

Cimda PM 1548 fragments – raksta daļa apakšmalā

Cimda PM 1548 fragments – raksta daļa

Cimda PM 1548 fragments – raksta daļa

Cimda PM 1548 fragments – apakšmalas raksts

Cimda PM 1548 fragments – augšmalas noraukums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1549 E / T – C12						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Pirkstaiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☒	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☒	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	8,5 x 23 cm Pirkstu garums – 7 - 8 - 7 – 6 + 7 cm						
Muzeja informācija:	Tamborēti pirkstaini cimdi divās krāsās – tumšākā un gaišākā violetā krāsā. Vilna. Cimda virspusē skujiņā Laimas zīme. Iegūts no O.Leites 14.10.2000.						

Priekšmeta apraksts:	Cimdi, pirkstaiņi. Tamborēti cimdi divās krāsās - balti ar gaiši pelēku/viegli violetas krāsas no vilnas dzijas (gublāns / ķemdzija). Pamatraksta tamborējums – īsie stabiņi. Cimda virspuse balta, tai virsū uzšūts pelēkās krāsas diegiem raksts (Laimas skujiņa). Cimda apakšmala gaiši pelēkā krāsā, rakstu veido garie stabiņi. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☐	dūrainis	☒	pāris / divi cimdi
☒	pirkstainis	☐	viens cimds
☐	cits: _____		

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☐	adīts	☐	šūts
☒	tamborēts	☐	...
☐	cita veida: _____		

Cimda materiāls:

☒	vilna	☐	kokvilna
☐	lins	☒	cits materiāls: <i>gublāns / ķemdzija</i>

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta	☐	zoomorfs
☒	ar rakstu	☐	antropogēns
☐	<i>ģeometrisks</i>	☒	cits: raksts uzšūts uz cimda - <i>Laimas slotiņa</i>
☐	<i>florāls</i>		
☐	<i>jaukts</i>		

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>	☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>	☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>	☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>	☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>	☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>	☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzennesis - ārpuse</i>	☐	<i>gredzennesis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>	☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	ir	☒	nav

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis: *ir* *nav***Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:**

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 1549 kopskats – plaukstu puse

Cimdu PM 1549 kopskats – virspuse

**Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI**

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1550 E / T – C13						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Pirkstaiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td align="center">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td align="center">x</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td></td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls	x	jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
x	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	8,5 x 24,5 cm Pirkstu garums – 7 - 8 - 7 – 6 + 7 cm						
Muzeja informācija:	Tamborēti pirkstaini cimdi divās krāsās – tumšākā un gaišākā violetā krāsā. Vilna. Cimda virspusē uzšūta Dieva zīme. Iegūts no O.Leites 14.10.2000.						

Priekšmeta apraksts:	Cimdi, pirkstaiņi. Tamborēti cimdi divās krāsās – gaiši un tumši pelēkā krāsā no vilnas dzijas (gublāns / ķemdzija). Pamatraksta tamborējums – īsie stabiņi. Cimda pamatne – delnas un ārpusē daļa tamborētas no tumšākās krāsas dzijas, valnīša un sānu daļas cimdā un pirkstiem – no gaišākas krāsas dzijas. Cimda apakšmala gaiši pelēkā krāsā – rakstu veido garie stabiņi. Cimda ārpusē pie valnīša uzšūts no gaiši pelēkās krāsas diegiem Dieva zīmes raksts. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☐	dūrainis	☒	pāris / divi cimdi
☒	pirkstainis	☐	viens cimds
☐	cits: _____		

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☐	adīts	☐	šūts
☒	tamborēts	☐	...
☐	cita veida: _____		

Cimda materiāls:

☒	vilna	☐	kokvilna
☐	lins	☒	cits materiāls: <i>gublāns / ķemdzija</i>

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta	☐	zoomorfs
☒	ar rakstu	☐	antropogēns
☐	<i>ģeometriskis</i>	☒	<i>cits: raksts uzšūts uz cimda - Dieva zīme</i>
☐	<i>florāls</i>		
☐	<i>jaukts</i>		

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>	☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>	☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>	☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>	☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>	☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>	☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzennis - ārpuse</i>	☐	<i>gredzennis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>	☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	<i>ir</i>	☒	<i>nav</i>

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis: *ir* *nav***Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:**

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 1550 kopskats – plaukstu puse

Cimdu PM 1550 kopskats – virspuse

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1896/1;2 E / T – C21/1;2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Pirkstaiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 50.-60.gadi						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☒	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☒	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	8,5 x 25 cm						
Muzeja informācija:	Pirkstaini sieviešu cimdi. Rīga. 20.gs.50.-60.gadi. Tamborēti no smalka melna kokvilnas diega. Tīklveida raksts. Delma daļā tamborēta mežģīne (3 cm plata).						

	Izmēri: max garums 25 cm, max platums plauksta daļā 8,5 cm PM 1896-1 labās rokas cimds, PM 1896-2 kreisās rokas cimds. Labās rokas cimdam caurums īkšķa galā. Piederējusi lielvārdietes Ingūnas Mucenieces vecmammai Hertai Strazdiņai. Iegūts no I.Mucenieces 23.05.2012
Priekšmeta apraksts:	Cimdi, pirkstaiņi, sieviešu, tamborēti. Melnas krāsas tamborēti pirkstaiņi tīkliņrakstā no kokvilnas diegiem. Apakšmalā 3 cm platumā pāvu raksts. Saglabātības pakāpe – pietiekami laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☐	dūrainis	☒	pāris / divi cimdi
☒	pirkstainis	☐	viens cimds
☐	cits: _____		

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☐	adīts	☐	šūts
☒	tamborēts	☐	...
☐	cita veida: _____		

Cimda materiāls:

☐	vilna	☒	kokvilna
☐	lins	☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☒	bez raksta	☐	zoomorfs
☐	ar rakstu	☐	antropogēns
☐	<i>ģeometrisks</i>	☒	<i>cits: raksts uzšūts uz cimda - Dieva zīme</i>
☐	<i>florāls</i>		
☐	<i>jaukts</i>		

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>	☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>	☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>	☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>	☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>	☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>	☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzennešis - ārpuse</i>	☐	<i>gredzennešis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>	☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	<i>ir</i>	☒	<i>nav</i>

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis: *ir* *nav***Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:**

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 1896 kopskats

Cimdu PM 1896 fragments - apakšmala

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1964 E / T – C26						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	11 x 30 cm						

Muzeja informācija:	Dūraiņu pāris, adīts no vilnas – balts ar melnu (vai tumši zilu), valnīti sarkana rakstu josla. Uz balta fona t.s. Lielvārdes sīko ziediņu raksts. Valkāti. Labās rokas plauksta virspusē caurums. Izmērs 30x11 cm legūts no A.Neretnieces 25.09.2012
Priekšmeta apraksts:	Adīti dūraiņi no baltas un tumši zilās krāsas (vai melnas) vilnas (dziņa no 2 diegiem, grodota, krāsu toņus skat. foto). Taisnais cimds, adīts labiskajā adījumā ar ģeometrisku ornamentu (t.s. Lielvārdes sīkziediņu raksts) pamatrakstā. Augšpusē trīsstūrveida noraukums. Valnītis taisnais, adīts labiski no baltas un sarkanbrūnas dzijas ar pīnītēm un robiņu rakstu apakšmalā no baltās dzijas un sarkanu raksta joslu virs tās (puse krusta vai jumis). Raksts valnīša sākumā starp pīnītēm: apmetums + 2 saadīti valdziņi – apmetums – 2 saadīti valdziņi (it kā veidoti robiņi). Īkšķim raksts atšķiras no pamatraksta – uz tumši zila fona mazu auseklišu raksts). Īkšķa augšā noraukums apļveida Īkšķis ornamentā, noraukums trīsstūrveida. Īkšķa platums – 5 cm. Adījuma blīvums – 5 valdziņi = 1 cm. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☒	ģeometrisks
☐	florāls
☐	jaukts

☐	zoomorfs
☐	antropogēns
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☒	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☒	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzennešis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzennešis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	ir

☒	nav

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis: *ir* *nav***Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:**

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 1964 kopskats - plaukstas puse

Cimdu PM 1964 kopskats - virspuse

Cimdu PM 1964 kopskats - ģiŗķŗa raksts

Cimdu PM 1964 fragments – augšmalas noraukums

Cimdu PM 1964 fragments – apakšmala

Cimdu PM 1964 fragments – apakšmalas adījums

Cimdu PM 1964 dzijas krāsas tonis

Cimdu PM 1964 dzijas krāsas tonis

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2665/1;2 E / T – C14/1;2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 2.puse						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	9 x 24 cm						

Muzeja informācija:	Cimdu pāris. Melns ar ieadītiem ziediem virspusē, delnas kā bišu šūnas no dzelteniem dzīpariem. Virspusē dzeltēna un zaļa krāsa pārejošos toņos. Izmērs 25 x 9 cm Iegūts 06.06.2002
Priekšmeta apraksts:	Adīti dūraiņi no melnas, dzeltenas un zaļas krāsas dzijas vilnas (dzijas pavedieni no 2 diegiem, krāsu toņus skat. foto). Pieguļošais valnītis sviķeļa adījumā (1 labiski / 1 kreiliski) 5 cm platumā ar dzeltenas un zaļas krāsas horizontālu rindu rakstu. Cimda pamatraksts ārpusē / cimda virspusē – labiskais adījums ar krāsainu ornamentu – florālu raksti (divi vijīgi ziedi), delnas daļā – raksts, imitējot medus šūnas. Krāsainas raksta adījums veidots kā krāsu toņu pāreja no dzeltēna uz zaļu un no zaļa uz dzeltenu. Cimda noraukums augšpusē – trīsstūrveida. Īkšķis – vienkrāsains, melns, noraukums trīsstūrveidīgs. Adījuma blīvums – 4 valdziņi = 1 cm. Saglabātības pakāpe – vidēji laba / slikta: caurumi valnīša daļā, īkšķu galos, kā arī labās rokas cimda augšpusē, taču cimda raksts saglabājies pilnībā un labi nolasāms.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☒	ģeometrisks
☒	florāls
☐	jaukts
☐	zoomorfs
☐	antropogēns
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	ir

☒	nav

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis: *ir* *nav***Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:**

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 2665/1;2 kopskats – plaukstas puse

Cimdu PM 2665/1;2 kopskats – virspuse

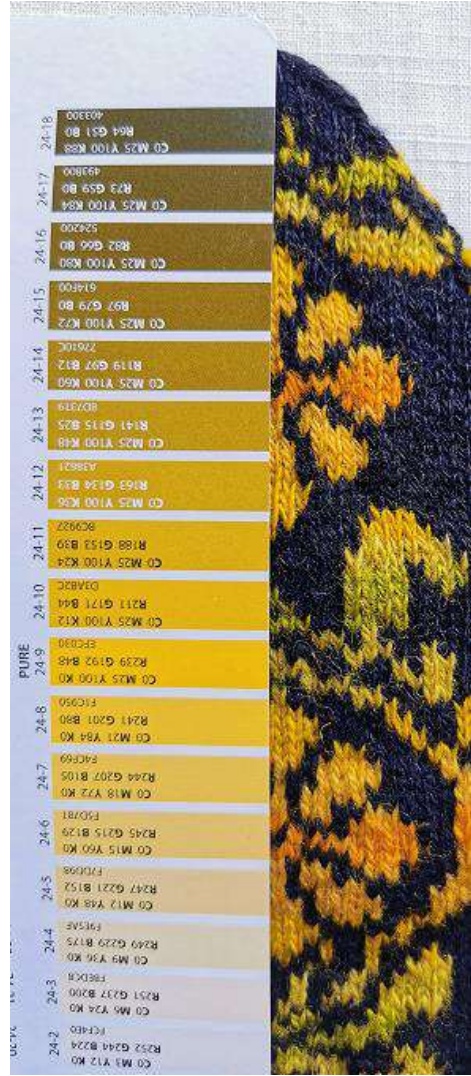

Cimdu PM 2665/1;2 fragments – valnīša adījums

Cimdu PM 2665/1;2 fragments – augšmalas noraukums

Cimdu PM 2665/1;2 dzijas krāsas toņi

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 3375/1;2 E / T – C25/1;2						
Priekšmeta nosaukums:	Uzrocis Pulsa sildītājs / mauči						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____
x	oriģināls						
	jaunrade						
	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	11,5 x 8,5 cm Kopējais augstums, ieskaitot rakstaino daļu 11,5 cm, melnā daļa – 10,5 cm, pārļotā daļa – 4,5 cm						
Muzeja informācija:	Uzrocis. 20.gs. ½ Adīts labiski vienā gabalā no melnas vilnas dzijas, gali sašūti kopā. Uzroča vienā malā ieadītas nevienāda izmēra baltas pērlītes. Uzroča gali aptamborēti ar sarkanbrūnu vilnas dziju. Izmērs 12 x 8,5 cm Saglabāšanās pakāpe: Daļēji iziris tamborējums. Adījumā ir caurumi. Iegūts no Anitas Streiles 29.06.2012.						

Priekšmeta apraksts:	Uzroči / mauči / pulsa sildītāji no melnas vilnas dzija. Adīts lentveidā kreiliskajā (labiskajā iekšpusē) adījumā turp-atpakaļ, sašūta vīle. Galos brūns tamborējums (3 toņu brūnie, krāsas toņus skat. foto; bojāts abos galos). Ornamentu – lielas sešstarainas zvaigznes un mazi krustiņi virs tām un starp zvaigznes stariem – veido ieadītas baltas stikla pērlītes (d=2 mm). Adījuma blīvums – 4 valdziņi = 1 cm. Saglabātības pakāpe – vidēji laba.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☐	dūrainis	☒	pāris / divi cimdi
☐	pirkstainis	☐	viens cimds
☒	cits - uzrocis / mauči / pulsa sildītāji		

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts	☐	šūts
☐	tamborēts	☐	...
☐	cita veida: _____		

Cimda materiāls:

☒	vilna	☐	kokvilna
☐	lins	☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta	☐	zoomorfs
☒	ar rakstu	☐	antropogēns
☒	ģeometrisks	☐	cits: _____
☐	florāls		
☐	jaukts		

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>	☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>	☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>	☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>	☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>	☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>	☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - ārpuse</i>	☐	<i>gredzenesis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>	☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	ir	☒	nav

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis: *ir* *nav***Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:**

Pēc latviešu apģērbu vēstures pētnieces Ievas Pīgoznes domām, tie nav valkājami pie Lielvārdes tautastērpa, tikai uzskatāmi par mauču pirmā izplatības modes viņa raksturīgu paraugu

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Pulsa sildītāju – mauču PM 3375 kopskats

Pulsa sildītāju – mauču PM 3375 fragmneti – vīles vieta

Pulsa sildītāju – mauču PM 3375 dzijas krāsas tonis

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
CIMDI

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 3574-2 E / T – C27-2						
Priekšmeta nosaukums:	Cimdi Dūraiņi						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	21.gs. sākums						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārde						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☒	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☒	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	9 x 23 cm (ieskaitot bārkstis 2,5 cm)						

Muzeja informācija:	Adīti dūraiņi. Autors nezināms, izgatavots Lielvārdē, 21.gs. sākums. Kreisās rokas cimds. Uz melna pamata pelēcīgi balti raksti – auseklītis un saulīte. Rupjš vilnas diegs. Apakšmala – divu rindu bārkstis un pīnīte. Adīts, roku darbs. Vilna. Saglabātības pakāpe laba. Izmērs 23 x 9 cm Iegūts no Ingunas Strazdiņas 08.05.2018.
Priekšmeta apraksts:	Adīti dūraiņi. Kurzemieku cimdi. Taisnā adījuma cimdi, apakšmalā divrindu bārkstis. Pamatraksts – labiskais adījums ar ornamentu (melni cimdi ar baltiem Auseklīšiem un saulītēm). Cimda noraukums augšpusē – trīsstūrveida. Cimda apkašmalā 2 kārtās baltas bārkstis. Īkšķis – viršpusē ornaments atbilstoši cimda rakstam, apakšā / iekšpusē – rīdzītes. Īkšķa noraukums trīsstūrveidīgs. Adījuma blīvums – 3 valdziņi = 1 cm. Adīts no rupjas vilnas (2 diegu pavediens). Saglabātības pakāpe – lab.

Priekšmeta apraksts

Cimda veids:

☒	dūrainis
☐	pirkstainis
☐	cits: _____

☒	pāris / divi cimdi
☐	viens cimds

Cimda veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīts
☐	tamborēts
☐	cita veida: _____

☐	šūts
☐	...

Cimda materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Cimda veids pēc ornamentiem:

☐	bez raksta
☒	ar rakstu
☒	ģeometrisks
☐	florāls
☐	jaukts

☐	zoomorfs
☐	antropogēns
☐	cits: _____

Ornamenta atrašanās vieta:

Dūraiņiem

☒	<i>cimda pamatne - delna</i>
☒	<i>īkšķis - ārpuse</i>

☒	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☒	<i>īkšķis - iekšpuse</i>

Pirkstaiņiem

☐	<i>cimda pamatne - delna</i>
☐	<i>īkšķis - ārpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - ārpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - ārpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - ārpuse</i>
☐	<i>mazais pirkstiņš - ārpuse</i>

☐	<i>cimda pamatne - ārpuse</i>
☐	<i>īkšķis - iekšpuse</i>
☐	<i>rādītājpirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>vidējais pirksts - iekšpuse</i>
☐	<i>gredzenesis - iekšpuse</i>
☐	<i>mazais pirksts - iekšpuse</i>

Odere:

Oderes esība

☐	<i>ir</i>

☒	<i>nav</i>

Oderes materiāls

☐	<i>vilna</i>
☐	<i>lins</i>

☐	<i>kokvilna</i>
☐	<i>cits materiāls:</i> _____

Bārkstis:

☒	<i>ir</i>

☐	<i>nav</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Cimdu PM 3574-2 kopskats – plauksta puse

Cimdu PM 3574-2 kopskats – virspuse

Cimdu PM 3574-2 fragments – augšmalas noraukums

Cimdu PM 3574-2 fragments – apakšmalas adījums

Cimdu PM 3574-2 ikšķa raksts

**Andreja Pumpure Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
ZEĶES**

**Andreja Pumpure Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
ZEĶES**

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 344 E/T-Z1						
Priekšmeta nosaukums:	Zeķes Pusgarās zeķes						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.1.puse ?						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums - 60 cm Pēdas garums – 26,5 cm Taisnais stāvs (līdz papēža taisnajai daļai) - 40 cm Platums - 12 cm resnākajā daļā, 10 cm potītē						
Muzeja informācija:	Labisks adījums. Garās. Pēda un pamats melns, uz augšu strīpās toņa maiņa no rozā līdz sarkanam. Augšā zilu ziediņu raksts un īss valnītis. Vietām kožu saēsts. Vilna. Izmērs 11,5 x 60 cm						

Priekšmeta apraksts:	Rakstainas adītas pusgarās zeķes, sieviešu. Pamats – melns (tumši pelēks) ar rakstiem no 8 toņu sarkanas un rozā krāsas vilnas diegiem (krāsas toņus skat. foto). Valnītis – 4,5 cm, adīts sviķelī (2 labiski / 2 kreiliski), kam seko 1 cm josla mežģīņrakstā (izskatās pēc slīpa sviķeļadījuma 1/1). Stulma daļu veido 2 šatiera joslas. Šatierī 8 krāsas (sarkanā-rozā toņi). Augšējā šatiera joslā katra krāsa izadītas 2 rindās ; apakšējā joslā (pirms papēža) – katra krāsa adīta 4 rindas. Starp abām šatiera joslām improvizēta sarkano toņu josla. Starp valnīti un augšējo šatiera joslu – gaiši pelēku rozīšu raksta josla. Stilbs ar pieaugumu. Aizmugurē vīle: adīta no raksta (puķīšu) 2 valdziņu vīle - 2 labiski + 2 kreiliski. Zeķes pamatne melnā krāsā. Purngalā noraukums apļveida. Papēdis taisnā labiskā adījumā bez raksta. Papēža taisnās daļas augstums – 4 cm. Adījuma blīvums – 4 valdziņi = 1 cm. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Zeķes veids:

☐	īsā	☒	pāris / divas zeķes
☒	pusgarā	☐	viena zeķe
☐	garā		

Zeķes veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīta	☐	šūta
☐	tamborēta	☐	...
☐	cita veida: _____		

Zeķes materiāls:

☒	vilna	☐	kokvilna
☐	lins	☐	cits materiāls: _____

Zeķes veids pēc ornamentiem:

☐	bez ornamenta	☐	zoomorfs
☒	ar ornamentu	☐	antropogēns
☒	ģeometrisks	☒	cits: nenosakāms
☐	florāls		
☐	jaukts		

Ornamenta atrašanās vieta:

☐	valnītī
☒	stulmā
☐	papēdī
☐	zeķes pamatnē
☐	purngalā

Mežģīņraksts:

☐	nav	☐	pamatnes daļas virspusē
☐	ir	☐	purngalā
☐	valnītī	☐	visa zeķe mežģīņrakstā
☐	stulmā		
☐	potītes daļā		

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Pēc latviešu apģērbu vēstures pētnieces Ievas Pīgoznes domām zeķes izmantojamas kā potenciālais paraugs atdarinājumiem, ja senāku zeķu paraugu nav.

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Zeķu PM 344 kopskats

Zeķu PM 344 fragments – valniša adījums

Zeķu PM 344 fragments – raksts stulba daļā

Zeķu PM 344 fragments – raksts stulba daļā

Zeķu PM 344 fragments – raksts stulba daļā

Zeķu PM 344 fragments – raksts stulba daļā

Zeķu PM 344 fragments – raksts stulba daļā

Zeķu PM 344 fragments – purngala noraukums

Zeķu PM 344 dzijas krāsu toņi

**Andreja Pumpure Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
ZEĶES**

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 345 E/T-Z2						
Priekšmeta nosaukums:	Zeķes Pusgarās zeķes						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.sākums						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums - 57 cm Pēdas garums – 24 cm Taisnais stāvs (līdz papēža taisnajai daļai) - 37 cm Platums - 12 cm resnākajā daļā, 9 cm potītē						
Muzeja informācija:	Zeķes. Garās, kokvilnas, adītas ar rokām. 20.gs.sāk. Vienai dzeltenī plankumi. Izmēri 12 x 57 cm						

Priekšmeta apraksts:	Vienkrāsainas pusgarās zeķes no baltas kokvilnas, sievietes, adītas ar rokām. Pēc muzeja informācijas – adītas 20.g.s.sākumā. Valnītis – 2,5 cm, adīts sviķelī (3 labiski / 3 kreiliski). Stulma daļa adīta labiski, ar pieaugumu. Aizmugurē vīle. Zeķes pamatne adīta labiski. Purngalā noraukums apļveida 4 vietās. Papēdis taisnā labiskā adījumā bez raksta. Papēža taisnās daļas augstums – 5 cm. Adījuma blīvums – 5 valdziņi = 1 cm. Saglabāšanās pakāpe – zeķes ar plankumiem.

Priekšmeta apraksts

Zeķes veids:

☐	īsā	☒	pāris / divas zeķes
☒	pusgarā	☐	viena zeķe
☐	garā		

Zeķes veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīta	☐	šūta
☐	tamborēta	☐	...
☐	cita veida: _____		

Zeķes materiāls:

☐	vilna	☒	kokvilna
☐	lins	☐	cits materiāls: _____

Zeķes veids pēc ornamentiem:

☒	bez ornamenta	☐	zoomorfs
☐	ar ornamentu	☐	antropogēns
☐	<i>ģeometriskis</i>	☐	cits: _____
☐	<i>florāls</i>		
☐	<i>jaukts</i>		

Ornamenta atrašanās vieta:

☐	<i>valnītī</i>
☐	<i>stulmā</i>
☐	<i>papēdī</i>
☐	<i>zeķes pamatnē</i>
☐	<i>purngalā</i>

Mežģīņraksts:

☐	nav	☐	<i>pamatnes daļas virspusē</i>
☐	ir	☐	<i>purngalā</i>
☐	<i>valnītī</i>	☐	<i>visa zeķe mežģīņrakstā</i>
☐	<i>stulmā</i>		
☐	<i>potītes daļā</i>		

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Pēc latviešu apģērbu vēstures pētnieces Ievas Pīgoznes domām, zeķes piederīgas 20. gadsimtam, taču tām līdzīgas, adītas gan no vilnas, gan nātniem diegiem, sastopamas arī 19. gadsimtā.

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Zeķu PM 345 kopskats

Zeķu PM 345 fragments – valnīša daļas adījums

Zeķu PM 345 fragments – vīle

Zeķu PM 345 fragments – papēša adījums

Zeķu PM 345 fragments – purngala noraukums

Andreja Pumpure Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
ZEĶES

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 777 E/T-Z3						
Priekšmeta nosaukums:	Zeķes Pusgarās zeķes						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.vidus						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Nezināma						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums - 60 cm Pēdas garums – 23 cm Taisnais stāvs (līdz papēža taisnajai daļai) - 40 cm Platums - 13 cm resnākajā daļā, 8 cm potītē						
Muzeja informācija:	Zeķes baltas. Diegu ar rakstu ap potītēm un pēdas virspusē, arī zeķu galos mežģīņveida adījums. Izmērs – 68 cm, pēda 22 cm, stāvs 46 cm Tairas Haļāpinas dāvinājums 02.07.1987.						

Priekšmeta apraksts:	Vienkrāsainas pusgarās zeķes no baltas kokvilnas, sievietēm. Valnītis – 6 cm mežģīņrakstā: ieskaits augšpusē un apakšpusē 3 kreiliskās joslās. Tad seko 25 cm taisnais labiskais adījums, kam seko 8 cm mežģīņadījums līdz papēdim ar tādu pat rakstu kā valnīša daļā. Mežģīņraksts turpinās pēdas virspusē līdz purngala noraukuma sākumam. Stulma daļa adīta labiski, ar pieaugumu. Aizmugurē vīle, ko veido 2 valdziņi (1 rinda labiski – 1 rinda kreiliski). Zeķes pamatnes pēdas daļa adīta labiski. Purngalā noraukums apļveida. Papēdis – adīts patentadījumā pamīšus. Papēža taisnās daļas augstums - 6 cm. Adījuma blīvums – 6 valdziņi = 1 cm. Saglabāšanās pakāpe – zeķes ar plankumiem.

Priekšmeta apraksts

Zeķes veids:

☐	īsā	☒	pāris / divas zeķes
☒	pusgarā	☐	viena zeķe
☐	garā		

Zeķes veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīta	☐	šūta
☐	tamborēta	☐	...
☐	cita veida: _____		

Zeķes materiāls:

☐	vilna	☒	kokvilna
☐	lins	☐	cits materiāls: _____

Zeķes veids pēc ornamentiem:

☒	bez ornamenta	☐	zoomorfs
☐	ar ornamentu	☐	antropogēns
☐	<i>ģeometriskis</i>	☐	cits: _____
☐	<i>florāls</i>		
☐	<i>jaukts</i>		

Ornamenta atrašanās vieta:

☐	<i>valnītī</i>
☐	<i>stulmā</i>
☐	<i>papēdī</i>
☐	<i>zeķes pamatnē</i>
☐	<i>purngalā</i>

Mežģīņraksts:

☐	nav	☒	<i>pamatnes daļas virspusē</i>
☒	ir	☐	<i>purngalā</i>
☐	<i>valnītī</i>	☒	<i>visa zeķe mežģīņrakstā</i>
☐	<i>stulmā</i>		
☒	<i>potītes daļā</i>		

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Zeķu PM 777 kopskats

Zeķu PM 777 fragments – valnīša daļa

Zeķu PM 777 fragments – valnīša raksts

Zeķu PM 777 fragments – vīle

Zeķu PM 777 fragments – pēdas daļa

Zeķu PM 777 fragments – papēža daļa

Zeķu PM 777 fragments – purngala noraukums

Andreja Pumpure Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
ZEĶES

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1201-3 E/T-29						
Priekšmeta nosaukums:	Zeķes Garās zeķes						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	Ap 1939.gadu						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Birzgale						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums - 98 cm Pēdas garums – 19 cm Taisnais stāvs (līdz papēža taisnajai daļai) – 75,5 cm Platums - 15 cm resnākajā daļā, 8,5 cm potītē						
Muzeja informācija:	Adītas garās diega zeķes, baltas. Tautastērpa sastāvdaļa. Darināts ap 1939.gadu.						

	Dāvinājis Lielvārdes vidusskolas absolvents Kārlis Ārons 2001.gadā. Zeķes bijušas Kārļa Ārona mātes Marijas Ābolkalnas (skolotāja Birzgalē) īpašums, tautastērpa sastāvdaļa.
Priekšmeta apraksts:	Vienkrāsainas garās zeķes mežģīņrakstā no baltas vilnas, sieviešu. Augšmala / valnītis – taisnais labiskais adījums (9 cm plata) ar robiņiem augšmalā (ielocītā daļa robiņu veidošanai uz kreiso pusi – 6,6 cm). Stilbs ar pieaugumu. Iespējams, ka adītas rūpnieciski (ar mašīnu). Aizmugurē vīle (sašūtas, vīle apstrādāta ar overloku). Diegi – tambordiegi (?). Galā noraukums trīsstūrveida ar noapaļotu galu (kas apliecina rūpniecisko ražošanu). Papēdis – taisnā labiskā adījumā bez raksta. Papēža taisnās daļas augstums – 5 cm. Adījuma blīvums – 5 valdziņi = 1 cm. Saglabāšanās pakāpe – zeķes ar plankumiem.

Priekšmeta apraksts

Zeķes veids:

☐	īsā
☐	pusgarā
☒	garā

☒	pāris / divas zeķes
☐	viena zeķe

Zeķes veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīta
☐	tamborēta
☐	cita veida: _____

☐	šūta
☐	...

Zeķes materiāls:

☐	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☒	cits materiāls: tambordiegi (?)

Zeķes veids pēc ornamentiem:

☒	bez ornamenta
☐	ar ornamentu
☐	<i>ģeometrisks</i>
☐	<i>florāls</i>
☐	<i>jaukts</i>

☐	<i>zoomorfs</i>
☐	<i>antropogēns</i>
☐	<i>cits: _____</i>

Ornamenta atrašanās vieta:

☐	<i>valnītī</i>
☐	<i>stulmā</i>
☐	<i>papēdī</i>
☐	<i>zeķes pamatnē</i>
☐	<i>purngalā</i>

Mežģīņraksts:

☐	nav
☒	ir
☐	<i>valnītī</i>
☐	<i>stulmā</i>
☐	<i>potītes daļā</i>

☐	<i>pamatnes daļas virspusē</i>
☐	<i>purngalā</i>
☒	<i>visa zeķe mežģīņrakstā (izņemot valnīša daļu)</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Domājams, adīta ar mašīnu / rūpnieciski.

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Zēķu PM 1201/3 kopskats

Zeķu PM 1201/3 fragments – valdiša daļa

Zeķu PM 1201/3 fragments – valdiša adījums ar robiņiem ārmalā

Zeķu PM 1201/3 pamatraksts

Zeķu PM 1201/3 fragments – papēža daļa

Zeķu PM 1201/3 fragments – purngala noraukums

**Andreja Pumpure Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
ZEĶES**

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1551 E/T-Z4						
Priekšmeta nosaukums:	Zeķes Īsās zeķes						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 2.puse - beigas						
Izgatavošanas vieta:	Rīga						
Autors / izgatavotājs:	Tautas lietišķās mākslas studija "Tīne"						
Valkāšanas vieta:	Nezināma						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☒	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☒	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums - 42 cm Pēdas garums – 24 cm Taisnais stāvs (līdz papēža taisnajai daļai) – 22,5 cm Platums – 14,5 cm resnākajā daļā, 11 cm potītē						
Muzeja informācija:	Baltas vilnas zeķes ar krāsainu valnīti tautiskā rakstā. Krāsas valnītim – balta, dzeltena, zaļa, zila, brūna. Saglabāšanās pakāpe – laba. Iegūts no mākslas studijas "Tīne" 14.10.2000.						

Priekšmeta apraksts:	Vilnas zeķes ģīs, vīriešu. Valnītis – zeķes augšējā daļa rakstaina, kuru ieskauj vairākas pīnītes un kreiliskais adījums abās pusēs, savukārt raksts adīts labiski no zaļas, zilās, dzeltenas un brūnas vilnas uz balta pamata (dažāda veida horizontālās joslās ieadīts Jumis). Stilbs – balts krāsas labiskais adījums. Starp rakstaino daļu un papēdi aizmugurē veidots sašaurinājums. Purgalā noraukums apļveida. Papēdis – patentadījumā. Papēža taisnās daļas augstums – 6 cm. Adījuma blīvums – 2 valdziņi = 1 cm. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Zeķes veids:

☒	īsā
☐	pusgarā
☐	garā

☒	pāris / divas zeķes
☐	viena zeķe

Zeķes veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīta
☐	tamborēta
☐	cita veida: _____

☐	šūta
☐	...

Zeķes materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Zeķes veids pēc ornamentiem:

☐	bez ornamenta
☒	ar ornamentu
☒	<i>ģeometriskis</i>
☐	<i>florāls</i>
☐	<i>jaukts</i>

☐	<i>zoomorfs</i>
☐	<i>antropogēns</i>
☐	<i>cits: _____</i>

Ornamenta atrašanās vieta:

☒	<i>valnītī</i>
☐	<i>stulmā</i>
☐	<i>papēdī</i>
☐	<i>zeķes pamatnē</i>
☐	<i>purngalā</i>

Mežģīņraksts:

☒	nav
☐	ir

☐	<i>valnītī</i>
☐	<i>stulmā</i>
☐	<i>potītes daļā</i>

☐	<i>pamatnes daļas virspusē</i>
☐	<i>purngalā</i>
☐	<i>visa zeķe mežģīņrakstā</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Zeķu PM 1551 kopskats

Zeķu PM 1551 fragments – valniša raksts

Zeķu PM 1551 fragments – papēža daļa

Zeķu PM 1551 fragments – purngala noraukums

**Andreja Pumpure Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
ZEĶES**

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1552 E/T-Z5						
Priekšmeta nosaukums:	Zeķes Īsās zeķes						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. beigas						
Izgatavošanas vieta:	Lielvārdes novads						
Autors / izgatavotājs:	Veronika Irbe						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes novads						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☒	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☒	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums - 37 cm Pēdas garums – 22 cm Taisnais stāvs (līdz papēža taisnajai daļai) – 18 cm Platums – 11 cm resnākajā daļā						
Muzeja informācija:	Vilnas īsās zeķes – strīpainas melnā, zilā, oranžā un zaļā krāsā. Papēži un purngals atšķirīgi. Adījusi Veronika Irbe un dāvinājusi A.Neretniecei 1991.gada 4.februārī.						

Priekšmeta apraksts:	Vilnas īsās zeķes – strīpainas. Izskatās, ka zeķe ir labota, ieadot pilnīgi no jauna ar citas krāsas un raupjuma dziju papēdi un purngalu. Valnītis – sviķelis 5 cm platumā (2 labiski / 2 kreiliski). Visa pārējā zeķe adīta labiskajā adījumā svītrās (melns, oranžs, zaļš, zils). Savienojuma vieta veidota sānos. Galā noraukums veidots apļveida (4 vietās). Papēdis – patentadījumā. Papēža taisnās daļas augstums – 3 cm. Adījuma blīvums - 3 valdziņi = 1 cm (pavedieni dzijā dažādu skaitu – 2 pavedieni vilnai, ir arī sintētiskā vilnas dzija). Pastāv aizdomas, ka tas varētu būt mašīnadījums. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Zeķes veids:

☒	īsā
☐	pusgarā
☐	garā

☒	pāris / divas zeķes
☐	viena zeķe

Zeķes veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīta
☐	tamborēta
☐	cita veida: _____

☐	šūta
☐	...

Zeķes materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Zeķes veids pēc ornamentiem:

☒	bez ornamenta
☐	ar ornamentu
☐	<i>ģeometriskis</i>
☐	<i>florāls</i>
☐	<i>jaukts</i>

☐	<i>zoomorfs</i>
☐	<i>antropogēns</i>
☐	<i>cits: _____</i>

Ornamenta atrašanās vieta:

☐	<i>valnītī</i>
☐	<i>stulmā</i>
☐	<i>papēdī</i>
☐	<i>zeķes pamatnē</i>
☐	<i>purngalā</i>

Mežģīņraksts:

☒	nav
☐	ir

☐	<i>valnītī</i>
☐	<i>stulmā</i>
☐	<i>potītes daļā</i>

☐	<i>pamatnes daļas virspusē</i>
☐	<i>purngalā</i>
☐	<i>visa zeķe mežģīņrakstā</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Zeķu PM 1552 kopskats

Zeķu PM 1552 fragments – papēža daļa

Zeķu PM 1552 fragments – purngala noraukums

Andreja Pumpure Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
ZEĶES

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1553 E/T-Z6						
Priekšmeta nosaukums:	Zeķes Pusgarās zeķes						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gadsimts						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☒	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☒	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums – 58,5 cm Pēdas garums – 23 cm Taisnais stāvs (līdz papēža taisnajai daļai) – 39,5 cm Platums – 11 cm resnākajā daļā, 9 cm pie potītes						

Muzeja informācija:	Kokvilnas garās zeķes, adītas mežģīņrakstā. Baltas. legūtas 14.10.2000 no Paulīnes Lauzumas. Saglabāšanās pakāpe – pelēcīgas, ar brūniem traipiņiem augšpusē.
Priekšmeta apraksts:	Baltas pusgarās kokvilnas sieviešu zeķes mežģīņrakstā. Zeķes valnītis – sviķelis 9 cm (2 labiski / 2 kreiliski). To noslēdz 2 kreiliskās rindas, kam seko 2 rindas robiņus veidojošais raksts. Tad seko zeķes pamattraksts – mežģīņraksts (slīpas caurumiņu rindas). Stilbs ar pieaugumu. Galā noraukums - apļveida 4 vietās Papēdis veidots atbilstoši rakstam (mežģīņraksts taisnajā stāvā, labiskais adījums apakšā). Papēža taisnās daļas augstums – 3 cm. Adījuma blīvums - 5 valdziņi = 1 cm. Saglabāšanās pakāpe – pietiekami laba: ir dzeltenīgi traipi.

Priekšmeta apraksts

Zeķes veids:

☐	īsā	☒	pāris / divas zeķes
☒	pusgarā	☐	viena zeķe
☐	garā		

Zeķes veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīta	☐	šūta
☐	tamborēta	☐	...
☐	cita veida: _____		

Zeķes materiāls:

☐	vilna	☒	kokvilna
☐	lins	☐	cits materiāls: _____

Zeķes veids pēc ornamentiem:

☒	bez ornamenta	☐	zoomorfs
☐	ar ornamentu	☐	antropogēns
☐	<i>ģeometrisks</i>	☐	cits: _____
☐	<i>florāls</i>		
☐	<i>jaukts</i>		

Ornamenta atrašanās vieta:

☐	<i>valnītī</i>
☐	<i>stulmā</i>
☐	<i>papēdī</i>
☐	<i>zeķes pamatnē</i>
☐	<i>purngalā</i>

Mežģīņraksts:

☐	nav	☒	<i>pamatnes daļas virspusē</i>
☒	ir	☐	<i>purngalā</i>
☐	<i>valnītī</i>	☐	<i>visa zeķe mežģīņrakstā</i>
☒	<i>stulmā</i>		
☒	<i>potītes daļā</i>		

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Pēc latviešu apģērbu vēstures pētnieces Ievas Pīgoznes domām zeķes izmantojamas kā potenciālais paraugs atdarinājumiem, ja senāku zeķu paraugu nav.

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Zeķu PM 1553 kopskats

Zeķu PM 1553 fragments – papēša daļa

Zeķu PM 1553 pamatraksts

Zeķu PM 1553 fragments – papēža daļa

Zeķu PM 1553 fragments – purngala noraukums

Andreja Pumpure Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
ZEĶES

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1554 E/T-Z7						
Priekšmeta nosaukums:	Zeķes Pusgarās zeķes						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums – 57 cm Pēdas garums – 22 cm Taisnais stāvs (līdz papēža taisnajai daļai) – 39 cm Platums – 11 cm resnākajā daļā, 9,5 cm pie potītes						
Muzeja informācija:	Adītas garās kokvilnas zeķes baltā krāsā ar sarkaniem un ziliem vilnīšiem galos.						

	legūts 14.10.2000 no P.Lauzumas. Saglabāšanās pakāpe – ir nelieli brūni traipiņi.
Priekšmeta apraksts:	Baltas pusgarās kokvilnas sieviešu zeķes. Zeķes augšējā daļa rakstaina - mežģīņadījumā ar sarkanas un zilas krāsas joslām (vilnīšiem). Aizmugurē vīle, ko veido 6 valdziņi (adījums – pamīšus 2 labiski un 2 kreiliski adītiem valdziņiem) Stilbs ar pieaugumu. Zeķe labiskajā adījumā; stilba liela daļā – zili sarkana rakstaina josla (skujiņas raksts). Purungalā noraukums apļveida zvaigznītes veidā. Papēdis – taisnā labiskā adījumā. Papēža taisnās daļas augstums – 4,5 cm. Adījuma blīvums - 6 valdziņi = 1 cm. Apskatot priekšmetu, pastāv aizdoma, ka tas varētu būt bijis mašīnadījums. Saglabāšanās pakāpe – uz zeķēm ir dzeltenīgi traipi.

Priekšmeta apraksts

Zeķes veids:

☐	īsā	☒	pāris / divas zeķes
☒	pusgarā	☐	viena zeķe
☐	garā		

Zeķes veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīta	☐	šūta
☐	tamborēta	☐	...
☐	cita veida: _____		

Zeķes materiāls:

☐	vilna	☒	kokvilna
☐	lins	☐	cits materiāls: _____

Zeķes veids pēc ornamentiem:

☐	bez ornamenta	☐	zoomorfs
☒	ar ornamentu	☐	antropogēns
☒	ģeometrisks	☐	cits: _____
☐	florāls		
☐	jaukts		

Ornamenta atrašanās vieta:

☒	valnītī
☒	stulmā
☐	papēdī
☐	zeķes pamatnē
☐	purngalā

Mežģīņraksts:

☐	nav	☐	pamatnes daļas virspusē
☒	ir	☐	purngalā
☒	valnītī	☐	visa zeķe mežģīņrakstā
☒	stulmā		
☐	potītes daļā		

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Pēc latviešu apģērbu vēstures pētnieces Ievas Pīgoznes domām zeķes izmantojamas kā potenciālais paraugs atdarinājumiem, ja senāku zeķu paraugu nav.

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Zeķu PM 1554 kopskats

Zeķu PM 1554 fragments – valniša adījuma raksts

Zeķu PM 1554 fragments – stilba daļa

Zeķu PM 1554 fragments – adījuma raksti pie valnīša

Zeķu PM 1554 fragments – rotājumi uz stilba daļas

Zeķu PM 1554 fragments – papēža daļa

Zeķu PM 1554 fragments – purngala noraukums

Zeķu PM 1554 fragments – vīle stilba daļā zeķes aizmuģurē

**Andreja Pumpure Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
ZEĶES**

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2850 E/T-Z7						
Priekšmeta nosaukums:	Zeķes Īsās zeķes						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	2003.						
Izgatavošanas vieta:	Ogres amatniecības vidusskola						
Autors / izgatavotājs:	Inga Bobiļeva						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums – 32 cm Pēdas garums – 19 cm Taisnais stāvs (līdz papēža taisnajai daļai) – 12 cm Platums – 11 cm resnākajā daļā						
Muzeja informācija:	Baltas vilnas īsās zeķes ar rakstainu valnīti. Valnītis – 5 cm garš, atlocīts. Raksts adīts ar tumši violetu un tumši zaļu dziju. Pēdas maksimālais garums 24,2 cm, platums 11,2 cm. Garums ar papēdi						

	18,7 cm. Zeķes adījusi Inga Bobiļeva kā diplomdarbu, beidzot Ogres amatniecības vidusskolu. Saglabātības pakāpe – laba. Muzejam dāvinājusi Inga Bobiļeva 04.12.2003
Priekšmeta apraksts:	Baltas īsās vilnas zeķes, sieviešu, ar atlokāmu valnīti. Atlokāmā valnīša daļa – 5 cm, rakstains violets ar zaļu rakstu uz balta pamata. Adījums – labiski. Materiāls - vilna (2 pavedieni). Purngalā noraukums - apļveida 8 vietās. Papēdis – taisnā labiskā adījumā bez raksta. Papēža taisnās daļas garums – 6 cm. Adījuma blīvums - 4 valdziņi = 1 cm. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Zeķes veids:

☒	īsā
☐	pusgarā
☐	garā

☒	pāris / divas zeķes
☐	viena zeķe

Zeķes veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīta
☐	tamborēta
☐	cita veida: _____

☐	šūta
☐	...

Zeķes materiāls:

☒	vilna
☐	lins

☐	kokvilna
☐	cits materiāls: _____

Zeķes veids pēc ornamentiem:

☐	bez ornamenta
☒	ar ornamentu
☒	<i>ģeometriskis</i>
☐	<i>florāls</i>
☐	<i>jaukts</i>

☐	<i>zoomorfs</i>
☐	<i>antropogēns</i>
☐	<i>cits: _____</i>

Ornamenta atrašanās vieta:

☒	<i>valnītī</i>
☐	<i>stulmā</i>
☐	<i>papēdī</i>
☐	<i>zeķes pamatnē</i>
☐	<i>purngalā</i>

Mežģīņraksts:

☒	nav
☐	ir

☐	<i>valnītī</i>
☐	<i>stulmā</i>
☐	<i>potītes daļā</i>

☐	<i>pamatnes daļas virspusē</i>
☐	<i>purngalā</i>
☐	<i>visa zeķe mežģīņrakstā</i>

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Zeķu PM 2850 kopskats

Zeķu PM 2850 fragments – valniša raksta daļa

Zeķu PM 2850 fragments – papēža daļa

Zeķu PM 2850 fragments – purngala noraukums

Andreja Pumpure Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
ZEĶES

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2851 E/T-Z9						
Priekšmeta nosaukums:	Zeķes Pusgarās zeķes						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	2003.						
Izgatavošanas vieta:	Ogres amatniecības vidusskola						
Autors / izgatavotājs:	Inga Bobiļeva						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☒	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Kopējais garums – 57 cm Pēdas garums – 25 cm Taisnais stāvs (līdz papēža taisnajai daļai) – 37 cm Platums – 12,5 cm resnākajā daļā un 9 cm potītē						
Muzeja informācija:	Baltas kokvilnas pusgarās sieviešu zeķes, adītas mežģīņrakstā, kas atgādina egles zara rakstu. Sviķeli adīts valnītis 4,3 cm. Zeķes garums ar papēdi – 46 cm, pēdas garums – 24,2 cm.						

	Zeķes adījusi Inga Bobiļeva kā diplomdarbu, beidzot Ogres amatniecības vidusskolu. Dzelteni traipi. Muzejā iegūts no Ingas Bobiļevas 04.12.2003
Priekšmeta apraksts:	Baltas kokvilnas pusgarās sieviešu zeķes mežģīņrakstā. Valnītis – adīts sviķelī 4 cm (2 labiski / 2 kreiliski). Pamatraksts – stilbs un zeķes pamatne (bez pēdas daļas un purngala) mežģīņrakstā. Stibs ar pieaugumu. Purngalā noraukums - apļveida 4 vietās. Papēdis – taisnā labiskā adījumā bez raksta. Papēža daļas taisnās daļas augstums – 6 cm. Adījuma blīvums - 4 valdziņi = 1 cm. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Zeķes veids:

☐	īsā	☒	pāris / divas zeķes
☒	pusgarā	☐	viena zeķe
☐	garā		

Zeķes veids pēc gatavošanas veida:

☒	adīta	☐	šūta
☐	tamborēta	☐	...
☐	cita veida: _____		

Zeķes materiāls:

☐	vilna	☒	kokvilna
☐	lins	☐	cits materiāls: _____

Zeķes veids pēc ornamentiem:

☒	bez ornamenta	☐	zoomorfs
☐	ar ornamentu	☐	antropogēns
☐	<i>ģeometrisks</i>	☐	cits: _____
☐	<i>florāls</i>		
☐	<i>jaukts</i>		

Ornamenta atrašanās vieta:

☐	<i>valnītī</i>
☐	<i>stulmā</i>
☐	<i>papēdī</i>
☐	<i>zeķes pamatnē</i>
☐	<i>purngalā</i>

Mežģīņraksts:

☐	nav	☒	<i>pamatnes daļas virspusē</i>
☒	ir	☐	<i>purngalā</i>
☐	<i>valnītī</i>	☐	<i>visa zeķe mežģīņrakstā</i>
☒	<i>stulmā</i>		
☒	<i>potītes daļā</i>		

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 08.07.2020

Ilustratīvais materiāls

Zeķu PM 2851 kopskats

Zeķu PM 2851 fragments – valnīša daļa

Zeķu PM 2851 fragments – zeķes pamatraksts

Zeķu PM 2851 fragments – papēža daļa

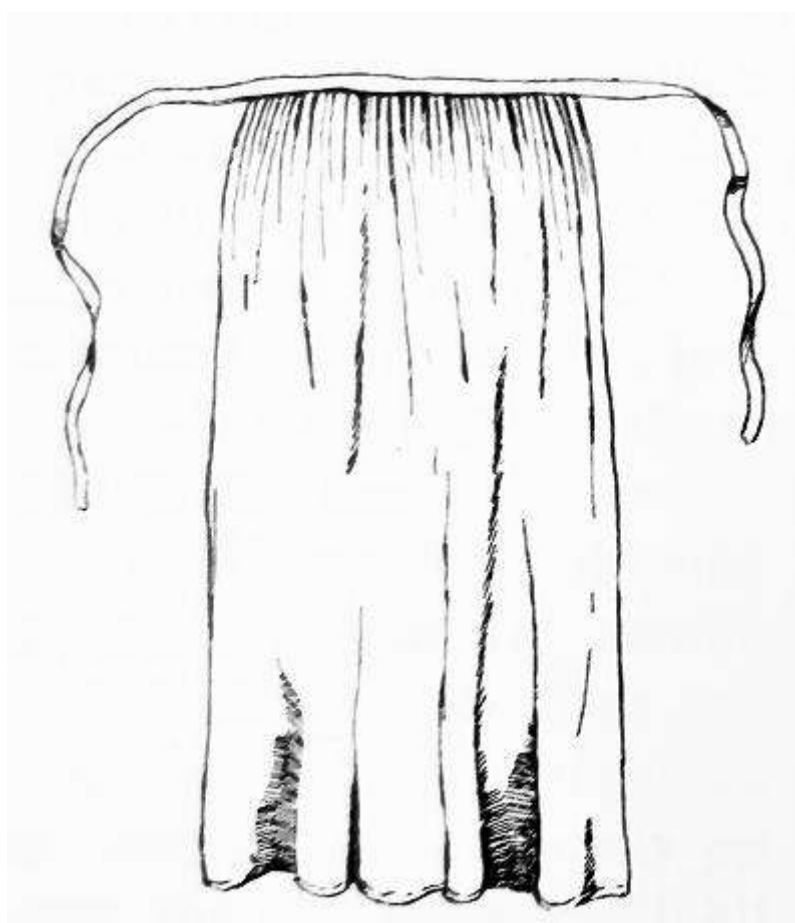

Zeķu PM 2851 fragments – purngala noraukums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
PRIEKŠAUTI

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
PRIEKŠAUTI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs							
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 519 E/T-Ap1							
Priekšmeta nosaukums:	Priekšauts							
Izgatavošanas vieta:	Nezināma							
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. sākums							
Autors / izgatavotājs:	Kārlis Mežapuķe Mārtiņa d. (1878-1926)							
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē							
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1"> <tr> <td>☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____	
☒	oriģināls							
☐	jaunrade							
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____							
Izmēri:	Garums – 59 cm (t.sk. 4 cm bārkstis)							

	Platums – 43 cm Platums viduklī – 31 cm Saites – 41 cm
Muzeja informācija:	Priekšautiņš. Bomeļa, nosiets. To darinājis trimdā 1905.gada revolūcijas dalībnieks Kārlis Mežapuķe Mārtiņa d. (1878-1926). Tā bija dāvana iecerētajai, vēlāk sievai Eīlijai Mežapuķei (Emīlijai Zadovskis). Atgriezās slims, apprecējās un nodzīvoja vēl 6 gadus. Izmēri 64x49 cm, saites 43 cm. Iegūts 18.02.1982 no Zinaidas Mežapuķes.
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu priekšauts, viengabala, darināts no kokvilnas diegu materiāla (tehnika neskaidra – vijums, sējums vai cits). Darinot priekšautu, tajā izveidoti ģeometriski ornamentu rotājumi rombu un trīsstūru veidā. Vidēja platuma un garuma priekšauts ar 3 ielocēm jostas vietā. Priekšautam nav piešūta visiem redzama josta; jostas daļā kreisajā pusē piešūta kokvilnas auduma uzšuve, lai saturētu priekšauta audumu, un tai sānos piešūtas kokvilnas auduma saites priekšauta sasiešanai. Rotājums ar zilām un sarkanām vertikālām diegu svītrām gar sānu malām un zilām horizontālām svītrām apakšmalā. Priekšauta apakšējo malu rotā 4 cm bārkstis. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Priekšauta veids pēc pielietojuma:

☐	darba	☐	svētdienas / godu
☐	dekoratīvs	☒	cita pielietojuma / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta veids pēc piederības:

☒	sieviešu	☐	vīriešu
☐	bērnu	☐	cita veida / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta veids pēc izgatavošanas veida:

☐	šūts	☐	adīts
☐	tamborēts	☒	cita veida / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta pamata auduma materiāls:

☐	lins	☐	vilna
☐	pakulas	☒	kokvilna
☐	zīds	☐	ādas
☐	mežģiņaudums	☐	cits materiāls / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta audums raksts:

☐	horizontāli svītrains	☐	rūtais
☐	vertikāli svītrains	☐	šķērssvītrains
☒	balts	☐	daudzkrāsu / raibs
☐	cits vienkrāsas	☐	cits: _____

Priekšauta veids pēc izskata:

☒	viendaļīgs – ap vidu apsienams	☐	divdaļīgs – ar lencēm un apsienams
☐	viendaļīgs – apsienams un ar lencēm	☐	divdaļīgs – uzvelkams kā kleita / kreklis
☐	šaurš	☐	vidēja apjoma (aiziet līdz sānu līnijai)
☐	apjomīgs (aiziet aiz sānu līnijas)	☐	cits: _____

Priekšauta josta:

☐	no tāda paša auduma kā priekšauts	☐	piešūta prievīte vai josta
☐	no cita auduma	☒	nav jostas
☒	cits: <i>jostas daļā kreisajā pusē piešūta kokvilnas auduma uzšuve, kurai sātos piešūtas kokvilnas auduma saites priekšauta sasiešanai</i>		

Priekšauta aizdare:

☒	sasienams aizmugurē	☐	aizpogājams aizmugurē
☐	aizpogājams sēnā	☐	cits: _____

Priekšauta krokojums viduklī:

savilkts krokās
savilkts ielocēs

savilkts krokās un ielocēs
cits: _____

Kabatas:

ir
nav nosakāms _____

nav

Priekšauta rotājumi:

ir
nav nosakāms _____

nav

Rotājumu veidi:

balto diegu izšuvums
krāsaino diegu izšuvums
jaukts izšuvums
ieausts raksts, rotājums
rūpnieciski ražota mežģīne
bārkstis

tamborējums
adījums
volāns
metāla rotājumi
dažādi / jaukti rotājumu veidi / tehnikas
cits: _____

Ornaments:

ģeometriskais (ornamenti)
zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)
jaukts

florāls (augu valsts zīmējumi)
antropomorvais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)

Piezīmes:
Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:

Priekšautu darinājis 1905.gada revolucionārs Kārlis Mežapuķe savai iecerētajai trimdas laikā.

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Priekšauta PM 519 kopskats

Priekšauta PM 519 fragments – centrālā daļa un izšuvums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
PRIEKŠAUTI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs	
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1878 E/T-Ap4	
Priekšmeta nosaukums:	Priekšauts Bērnu priekšauts	
Izgatavošanas vieta:	Jumpravas pagasta "Pērnavas"	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 40.gadi	
Autors / izgatavotājs:	Alise Sīpola	
Valkāšanas vieta:	Jumpravas apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____

Izmēri:	Garums – 31 cm Platums platākajā vietā – 27 cm Platums šaurākajā vietā – 20 cm
Muzeja informācija:	Priekšauts mazam bērnam. 20.gs.40.gadi, Jumprava. Balts, linu/kokvilnas auduma priekšauts, izšūts, ap kaklu sienams (2 lentītes). Šūts, saliekot kopā (dubulti) divus auduma gabalus. Gar malām mežģīne (1,7 cm plata). Ar dzeltenu, zaļu, sarkanu, melnu, zilu un baltu kokvilnas diegu izšūts attēls – 2 putni (viens zālē, viens uz mušmires). Darinājusi Alise Sīpola savai meitai Maijai Strazdiņai (dzim. Sīpola 1946.g.) Jumpravā, Pērnavās. Izmēri 31 x 26 cm. Saglabātības pakāpe – vietām pairusi šuve, ir tumšāki pleķi, rūsas traipi. Iegūts 23.05.2012 no I.Mucenieces.
Priekšmeta apraksts:	Priekšautiņš mazam bērnam, darināts no balta lina auduma, sašujot divus viengabala auduma gabalus kopā. Rotāts gar malām ar kokvilnas mežģīni, domājams rūpnieciski ražotu. Uz priekšauta izšūti divi dzelteni putniņi (viens no tiem uz stāvošs uz mušmires). Izšuvums ar kokvilnas diegiem (dzelteni, sarkani, zaļi, zili, melni un balti). Priekšautiņš sasiens ap kaklu ar īsām saitītēm (~ 11 cm garas). Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Priekšauta veids pēc pielietojuma:

☐	darba	☐	svētdienas / godu
☐	dekoratīvs	☒	cita pielietojuma / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta veids pēc piederības:

☐	sieviešu	☐	vīriešu
☒	bērnu	☐	cita veida / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta veids pēc izgatavošanas veida:

☒	šūts	☐	adīts
☐	tamborēts	☐	cita veida / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta pamata auduma materiāls:

☒	lins	☐	vilna
☐	pakulas	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	ādas
☐	mežģiņaudums	☐	cits materiāls / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta audums raksts:

☐	horizontāli svītrains	☐	rūtais
☐	vertikāli svītrains	☐	šķērssvītrains
☒	balts	☐	dauzkrāsu / raibs
☐	cits vienkrāsas	☐	cits: _____

Priekšauta veids pēc izskata:

☐	viendaļīgs – ap vidu apsienams	☐	divdaļīgs – ar lencēm un apsienams
☐	viendaļīgs – apsienams un ar lencēm	☐	divdaļīgs – uzvelkams kā kleita / kreklus
☐	šaurš	☐	vidēja apjoma (aiziet līdz sānu līnijai)
☐	apjomīgs (aiziet aiz sānu līnijas)	☒	cits: <i>viendaļīgs, apsienams ap kaklu</i>

Priekšauta josta:

☐	no tāda paša auduma kā priekšauts	☐	piešūta prievīte vai josta
☐	no cita auduma	☒	nav jostas
☐	cits: _____		

Priekšauta aizdare:

☐	sasienams aizmugurē	☐	aizpogājams aizmugurē
☐	aizpogājams sānā	☒	cits: <i>apsienams ap kaklu</i>

Priekšauta krokojums viduklī:

savilkts krokās
savilkts ielocēs

savilkts krokās un ielocēs
cits: *nav krokojuma*

Kabatas:

ir
nav nosakāms _____

nav

Priekšauta rotājumi:

ir
nav nosakāms _____

nav

Rotājumu veidi:

balto diegu izšuvums
krāsaino diegu izšuvums
jaukts izšuvums
ieausts raksts, rotājums
rūpnieciski ražota mežģīne
bārkstis

tamborējums
adījums
volāns
metāla rotājumi
dažādi / jaukti rotājumu veidi / tehnikas
cits: _____

Ornaments:

ģeometriskais (ornamenti)
zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)
jaukts

florāls (augu valsts zīmējumi)
antropomorvais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)

Piezīmes:

Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Priekšauta PM 1878 kopskats – priekšpuse un kreisā puse

Priekšauta PM 1878 fragments: izšuvums un mežģīņu piemērs

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
PRIEKŠAUTI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs	
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1884 E/T-Ap5	
Priekšmeta nosaukums:	Priekšauts	
Izgatavošanas vieta:	Nezināma	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. vidus	
Autors / izgatavotājs:	Nezināms	
Valkāšanas vieta:	Nīgrandes apkārtnē, Lielvārdes apkārtnē (?)	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Izmēri:	Garums – 88,5 cm (bez lencēm) Platums – 120 cm Platums viduklī – 81,5 cm (bez lencēm)	
Muzeja informācija:	Priekšauts. Kokvilna. 20.gs.vidus. Nīgrande. Priekšauts šūts no balta kokvilnas auduma, ar ap kaklu un vidukli sienamām, piepogājamām tā paša auduma lentēm. Priekšauta kabata (18x16,5), apakšmala un augšmala izšūta ar ziediem (tumši un gaiši violeti) un lapām (zaļas). Izmēri max garums 91 cm, max platums 121 cm.	

	Nēsājusi lielvārdietes Ingunas Mucenieces vecvecmamma Minna Vārpiņa. Saglabātības pakāpe – apakšmalā pelēkas švīkas, vietām nelieli pleķi. Iegūts 23.05.2012 no I.Mucenieces.
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu priekšauts, darināts no balta kokvilnas auduma; divdaļīgs ar lencēm – nosedz gan brunču, gan krūšu daļu. Darināts no 3 vertikālām stāva daļām, sānu daļām apakšā piešūti volāni ar nelieliem (4 gab) krokojumiem (volāni - 11,5 cm lieli un 41 cm plati). Aizdare – pogājamas krūšu lences sānos (ar 2 pogām katra lence) un sasiename jostas lences aizmugurē. Priekšauta labajā pusē neliela kabata (piecskaldņa forma, 16 x 18 cm). Priekšautu rotā gan violetas krāsas ziedu ar zaļām lapām izšuvumi uz kabatas, priekšauta krūšu daļā (kreisajā malā pie lences), kā arī gar priekšauta apakšmalu – centrālajā daļā un virs volāniem. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Priekšauta veids pēc pielietojuma:

☐	darba	☐	svētdienas / godu
☐	dekoratīvs	☒	cita pielietojuma / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta veids pēc piederības:

☒	sieviešu	☐	vīriešu
☐	bērnu	☐	cita veida / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta veids pēc izgatavošanas veida:

☒	šūts	☐	adīts
☐	tamborēts	☐	cita veida / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta pamata auduma materiāls:

☐	lins	☐	vilna
☐	pakulas	☒	kokvilna
☐	zīds	☐	ādas
☐	mežģiņaudums	☐	cits materiāls / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta audums raksts:

☐	horizontāli svītrains	☐	rūtais
☐	vertikāli svītrains	☐	šķērssvītrains
☒	balts	☐	daudzkrāsu / raibs
☐	cits vienkrāsas	☐	cits: _____

Priekšauta veids pēc izskata:

☐	viendaļīgs – ap vidu apsienams	☐	divdaļīgs – ar lencēm un apsienams
☒	viendaļīgs – apsienams un ar lencēm	☐	divdaļīgs – uzvelkams kā kleita / kreklis
☐	šaurš	☐	vidēja apjoma (aiziet līdz sānu līnijai)
☐	apjomīgs (aiziet aiz sānu līnijas)	☐	cits: _____

Priekšauta josta:

☒	no tāda paša auduma kā priekšauts	☐	piešūta prievīte vai josta
☐	no cita auduma	☐	nav jostas
☐	cits: _____		

Priekšauta aizdare:

☒	sasienams aizmugurē	☐	aizpogājams aizmugurē
☒	aizpogājams sānā	☒	cits: <i>apsienams ap kaklu</i>

Priekšauta krokojums viduklī:

savilkts krokās
savilkts ielocēs

savilkts krokās un ielocēs
cits: *nav krokojuma*

Kabatas:

ir
nav nosakāms _____

nav

Priekšauta rotājumi:

ir
nav nosakāms _____

nav

Rotājumu veidi:

balto diegu izšuvums
krāsaino diegu izšuvums
jaukts izšuvums
ieausts raksts, rotājums
rūpnieciski ražota mežģīne
bārkstis

tamborējums
adījums
volāns
metāla rotājumi
dažādi / jaukti rotājumu veidi / tehnikas
cits: _____

Ornaments:

ģeometriskais (ornamenti)
zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)
jaukts

florāls (augu valsts zīmējumi)
antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)

Piezīmes:

Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Priekšauta PM 1884 kopskats - priekšpuse

Priekšauta PM 1884 fragmets – priekšauta augšdaļa ar lencēm un izšuvumu

Priekšauta PM 1884 fragmnets – priekšauta kabata ar izšuvumu

Priekšauta PM 1884 fragmnets – priekšauta centrālās daļas apakšmala ar izšuvumu

Priekšauta PM 1884 fragmnets – priekšauta sānu daļas apakšmala ar izšuvumu un volānu

Priekšauta PM 1884 fragmnets – priekšauta lenču aizdare

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
PRIEKŠAUTI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs	
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1887 E/T-Ap6	
Priekšmeta nosaukums:	Priekšauts	
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 50.-60.gadi	
Autors / izgatavotājs:	Nezināms	
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Izmēri:	Garums – 41 cm Platums – 47 cm Saites sasiešanai – 61 x 8 cm	
Muzeja informācija:	Tekstilija – priekšauts. Lielvārde. 20.gs. 50.-60.gadi. Kokvilna. Rombveida priekšauts (augšējais stūris piespraužams), šūts no balta kokvilnas auduma, ar ap vidukli sienamām 2 tā paša auduma lentēm (~61 cm garas; 6 cm platas). Priekšauta labajā malā piecstūrainā kabata (6 x 6,5 cm). Priekšauta malām piešūta rūpnieciski ražota balta kokvilnas mežģīne (2,2 cm plata). Izmēri max garums 41 cm, max platums 47,5 cm.	

	Ir nelieli rūsas traipi; uz sienamās lentes 2 nelieli caurumi. Piederējusi Maijai Strazdiņai (dz. Sīpola, 1946.). Nēsāts kāzās, kafējnīcu vakaros, iznēsājot ēdienu, apkalpojot viesībās pie galda. Augša piesprausta ar brošiņu. legūts no I.Mucenieces 23.05.2012.
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu priekšauts – viesmīles priekšautiņš, rombveida, darināts no viena gabala balta kokvilnas auduma; īsais divdaļīgais – nosedz gan brunču, gan krūšu daļu. Aizdare – divas sasiename jostas lences (8 x 61 cm) aizmugurē, krūšu daļa piespraužama ar brošu. Lences piešūšanas vietā pie priekšauta viegli krokotas ar vienu ieloci. Priekšauta labajā pusē neliela kabata (piecskaldņa forma, 6 x 6,5 cm), gar visām malām – rūpnieciski šūta mežģīne (~2,2 cm plata). Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Priekšauta veids pēc pielietojuma:

☒	darba	☐	svētdienas / godu
☐	dekoratīvs	☐	cita pielietojuma / nenosakāms

Priekšauta veids pēc piederības:

☒	sieviešu	☐	vīriešu
☐	bērnu	☐	cita veida / nenosakāms

Priekšauta veids pēc izgatavošanas veida:

☒	šūts	☐	adīts
☐	tamborēts	☐	cita veida / nenosakāms

Priekšauta pamata auduma materiāls:

☐	lins	☐	vilna
☐	pakulas	☒	kokvilna
☐	zīds	☐	ādas
☐	mežģiņaudums	☐	cits materiāls / nenosakāms

Priekšauta audums raksts:

☐	horizontāli svītrains	☐	rūtais
☐	vertikāli svītrains	☐	šķērssvītrains
☒	balts	☐	daudzkrāsu / raibs
☐	cits vienkrāsas	☐	cits: _____

Priekšauta veids pēc izskata:

☐	viendaļīgs – ap vidu apsienams	☐	divdaļīgs – ar lencēm un apsienams
☐	viendaļīgs – apsienams un ar lencēm	☐	divdaļīgs – uzvelkams kā kleita / kreklis
☐	šaurš	☐	vidēja apjoma (aiziet līdz sānu līnijai)
☐	apjomīgs (aiziet aiz sānu līnijas)	☒	cits: <i>viendaļīgs – apsienams ap vidu un krūšu daļā piespraužams</i>

Priekšauta josta:

☒	no tāda paša auduma kā priekšauts	☐	piešūta prievīte vai josta
☐	no cita auduma	☐	nav jostas
☐	cits: _____		

Priekšauta aizdare:

☒	sasienams aizmugurē	☐	aizpogājams aizmugurē
☐	aizpogājams sēnā	☒	cits: <i>apsienams ap vidu un krūšu daļā piespraužams</i>

Priekšauta krokojums:

savilkts krokās
savilkts ielocēs

savilkts krokās un ielocēs
cits: *nav krokojuma*

Kabatas:

ir
nav nosakāms _____

nav

Priekšauta rotājumi:

ir
nav nosakāms _____

nav

Rotājumu veidi:

balto diegu izšuvums
krāsaino diegu izšuvums
jaukts izšuvums
ieausts raksts, rotājums
rūpnieciski ražota mežģīne
bārkstis

tamborējums
adījums
volāns
metāla rotājumi
dažādi / jaukti rotājumu veidi / tehnikas
cits: _____

Ornaments:

ģeometriskais (ornamenti)
zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)
jaukts

florāls (augu valsts zīmējumi)
antropomorvais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)

Piezīmes:

Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

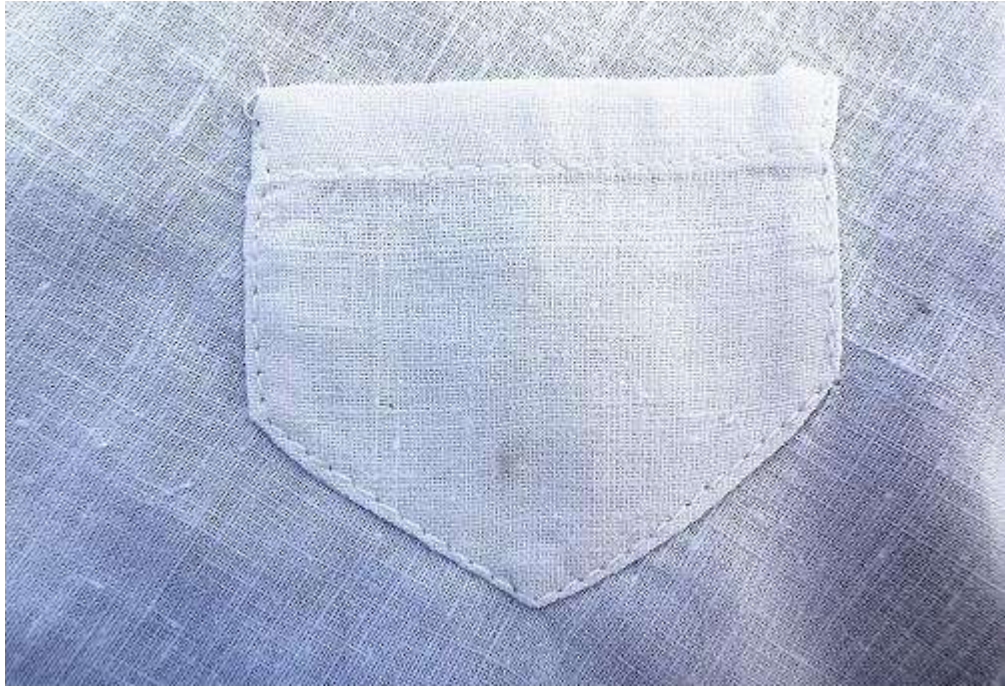

Priekšauta PM 1887 kopskats

Priekšauta PM 1887 fragments – priekšauta rotājuma detaļa: mežģīne

Priekšauta PM 1887 fragments – kabatiņa

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
PRIEKŠAUTI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs	
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1888 E/T-Ap7	
Priekšmeta nosaukums:	Priekšauts	
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 50.-60.gadi	
Autors / izgatavotājs:	Nezināms	
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Izmēri:	Garums – 60 cm Platums – 70 cm Saites sasiešanai – 8 x 56 cm	
Muzeja informācija:	Tekstilija – priekšauts. Lielvārde. 20.gs. 50.-60.gadi. Kokvilna. Rombveida priekšauts (augšējais stūris piespraužams), šūts no balta kokvilnas auduma, ar ap vidukli sienamām 2 tā paša auduma lentēm (~56 cm garas; 8 cm platas). Priekšautam ir 2 piecstūrainas kabatas (~9,5 x 9 cm) ar augšpusē piešūtu mežģīni. Priekšauta augšdaļā un apakšdaļā V veida formā iešūta rūpnieciski ražota balta kokvilnas mežģīne (2,2 cm plata). Tāda pati mežģīne piešūta visām priekšauta malām.	

	Izmēri max garums 61 cm, max platums 69 cm. Atirusi pie kabatām piešūtā mežģīne; uz kabatas neliels traips. Piederējusi Maijai Strazdiņai (dz. Sīpola, 1946.). Nēsāts kāzās, kafējnīcu vakaros, iznēsājot ēdienu, apkalpojot viesībās pie galda. Augša piesprausta ar brošiņu. Iegūts no I.Mucenieces 23.05.2012.
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu priekšauts – viesmīles priekšautiņš, rombveida, darināts no balta kokvilnas auduma; īsais divdaļīgais – nosedz gan brunču, gan krūšu daļu. Aizdare – divas sasiename jostas lences (8 x 61 cm) aizmugurē, krūšu daļa piespraužama ar brošu. Lences piešūšanas vietā pie priekšauta viegli krokotas ar vienu ieloci. Priekšauta priekšpusē 2 nelielas kabata (piecskaldņa forma, 9 x 9,5 cm), gar visām malām – rūpnieciski šūta mežģīne (~2,2 cm plata). Mežģīnes rotājums arī uz priekšauta – iestrādāta priekšauta augšdaļā $\wedge$ formā (attālums no priekšauta augšmalas 6 cm, no sāniem - ~2,5 - 3 cm), kā arī priekšauta apakšdaļā zem kabatām $\vee$ formā (attālums no priekšauta apakšmalas / stūra - ~3 cm, no malām - ~ 4 cm). Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Priekšauta veids pēc pielietojuma:

☒	darba	☐	svētdienas / godu
☐	dekoratīvs	☐	cita pielietojuma / nenosakāms

Priekšauta veids pēc piederības:

☒	sieviešu	☐	vīriešu
☐	bērnu	☐	cita veida / nenosakāms

Priekšauta veids pēc izgatavošanas veida:

☒	šūts	☐	adīts
☐	tamborēts	☐	cita veida / nenosakāms

Priekšauta pamata auduma materiāls:

☐	lins	☐	vilna
☐	pakulas	☒	kokvilna
☐	zīds	☐	ādas
☐	mežģiņaudums	☐	cits materiāls / nenosakāms

Priekšauta audums raksts:

☐	horizontāli svītrains	☐	rūtais
☐	vertikāli svītrains	☐	šķērssvītrains
☒	balts	☐	daudzkrāsu / raibs
☐	cits vienkrāsas	☐	cits: _____

Priekšauta veids pēc izskata:

☐	viendaļīgs – ap vidu apsienams	☐	divdaļīgs – ar lencēm un apsienams
☐	viendaļīgs – apsienams un ar lencēm	☐	divdaļīgs – uzvelkams kā kleita / kreklis
☐	šaurš	☐	vidēja apjoma (aiziet līdz sānu līnijai)
☐	apjomīgs (aiziet aiz sānu līnijas)	☒	cits: <i>viendaļīgs – apsienams ap vidu un krūšu daļā piespraužams</i>

Priekšauta josta:

☒	no tāda paša auduma kā priekšauts	☐	piešūta prievīte vai josta
☐	no cita auduma	☐	nav jostas
☐	cits: _____		

Priekšauta aizdare:

☒	sasienams aizmugurē	☐	aizpogājams aizmugurē
☐	aizpogājams sēnā	☒	cits: <i>apsienams ap vidu un krūšu daļā piespraužams</i>

Priekšauta krokojums viduklī:

savilkts krokās
savilkts ielocēs

savilkts krokās un ielocēs
cits: *nav krokojuma*

Kabatas:

ir
nav nosakāms _____

nav

Priekšauta rotājumi:

ir
nav nosakāms _____

nav

Rotājumu veidi:

balto diegu izšuvums
krāsaino diegu izšuvums
jaukts izšuvums
ieausts raksts, rotājums
rūpnieciski ražota mežģīne
bārkstis

tamborējums
adījums
volāns
metāla rotājumi
dažādi / jaukti rotājumu veidi / tehnikas
cits: _____

Ornaments:

ģeometriskais (ornamenti)
zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)
jaukts

florāls (augu valsts zīmējumi)
antropomorvais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)

Piezīmes:

Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Priekšauta PM 1888 kopskats – priekšpuse

Priekšauta PM 1888 fragments – uzšūtas kabatiņas

Priekšauta PM 1888 fragments – rotājuma detaļas ar mežģinēm

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
PRIEKŠAUTI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs	
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1889 E/T-Ap8	
Priekšmeta nosaukums:	Priekšauts	
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 50.-60.gadi	
Autors / izgatavotājs:	Nezināms	
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Izmēri:	Garums – 62,5 cm Platums platākajā daļā – 80 cm Platums krūšu daļā – 60 cm Saites sasiešanai – 4,5 x 61 cm	
Muzeja informācija:	Tekstilija – priekšauts. Lielvārde. 20.gs. 50.-60.gadi. Kokvilna. Piecstūrainis, augšējais stūris piespraužams), šūts no balta kokvilnas auduma, ar ap vidukli sienamām 2 tā paša auduma lentēm (~61 cm garas; 4,5 cm platas). Priekšautam ir 2 trīsstūrains kabatas. Priekšauta vidusdaļā 2 vietās iešūta rūpnieciski ražota balta kokvilnas mežģīne (1,5 cm plata). Tāda pati mežģīne piešūta visām priekšauta malām. Izmēri max garums 63 cm, max platums 82 cm.	

	Saglabātība – zem kabatas nelieli pleķi. Piederējusi Maijai Strazdiņai (dz. Sīpola, 1946.). Nēsāts kāzās, kafejnīcu vakaros, iznēsājot ēdienu, apkalpojot viesībās pie galda. Augša piesprausta ar brošiņu. Iegūts no I.Mucenieces 23.05.2012.
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu priekšauts – viesmīles priekšautiņš, piecstūrainis - noapaļots, darināts no viena balta kokvilnas auduma gabala; īsais divdaļīgais – nosedz gan brunču, gan krūšu daļu. Aizdare – divas sasiename jostas lences 4,5 x 61 cm; lenču gali sašūti, izveidojot trīsstūri) aizmugurē, krūšu daļa piespraužama ar brošu. Lences piešūšanas vietā pie priekšauta viegli krokotas. Priekšauta priekšpusē 2 nelielas kabata (trīsstūrveida ar 2 liektām malām - līnijām, 12 x 16 cm), gar visām malām – rūpnieciski šūta mežģīne (~1,5 cm plata). Mežģīnes rotājums arī uz priekšauta – iestrādāta priekšauta vidusdaļā vertikālā veidā 3 līnijās – vidusdaļā visā priekšauta garumā un tai sānos pa vienai ar ieliekumu $\frac{3}{4}$ priekšauta garumā -) (. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Priekšauta veids pēc pielietojuma:

☒	darba	☐	svētdienas / godu
☐	dekoratīvs	☐	cita pielietojuma / nenosakāms

Priekšauta veids pēc piederības:

☒	sieviešu	☐	vīriešu
☐	bērnu	☐	cita veida / nenosakāms

Priekšauta veids pēc izgatavošanas veida:

☒	šūts	☐	adīts
☐	tamborēts	☐	cita veida / nenosakāms

Priekšauta pamata auduma materiāls:

☐	lins	☐	vilna
☐	pakulas	☒	kokvilna
☐	zīds	☐	ādas
☐	mežģiņaudums	☐	cits materiāls / nenosakāms

Priekšauta audums raksts:

☐	horizontāli svītrains	☐	rūtais
☐	vertikāli svītrains	☐	šķērssvītrains
☒	balts	☐	daudzkrāsu / raibs
☐	cits vienkrāsas	☐	cits: _____

Priekšauta veids pēc izskata:

☐	viendaļīgs – ap vidu apsienams	☐	divdaļīgs – ar lencēm un apsienams
☐	viendaļīgs – apsienams un ar lencēm	☐	divdaļīgs – uzvelkams kā kleita / kreklis
☐	šaurš	☐	vidēja apjoma (aiziet līdz sānu līnijai)
☐	apjomīgs (aiziet aiz sānu līnijas)	☒	cits: <i>viendaļīgs – apsienams ap vidu un krūšu daļā piespraužams</i>

Priekšauta josta:

☒	no tāda paša auduma kā priekšauts	☐	piešūta prievīte vai josta
☐	no cita auduma	☐	nav jostas
☐	cits: _____		

Priekšauta aizdare:

☒	sasienams aizmugurē	☐	aizpogājams aizmugurē
☐	aizpogājams sēnā	☒	cits: <i>apsienams ap vidu un krūšu daļā piespraužams</i>

Priekšauta krokojums viduklī:

savilkts krokās
savilkts ielocēs

savilkts krokās un ielocēs
cits: *nav krokojuma*

Kabatas:

ir
nav nosakāms _____

nav

Priekšauta rotājumi:

ir
nav nosakāms _____

nav

Rotājumu veidi:

balto diegu izšuvums
krāsaino diegu izšuvums
jaukts izšuvums
ieausts raksts, rotājums
rūpnieciski ražota mežģīne
bārkstis

tamborējums
adījums
volāns
metāla rotājumi
dažādi / jaukti rotājumu veidi / tehnikas
cits: _____

Ornaments:

ģeometriskais (ornamenti)
zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)
jaukts

florāls (augu valsts zīmējumi)
antropomorvais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)

Piezīmes:

Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Priekšauta PM 1889 kopskats

Priekšauta PM 1889 fragments – centrālā priekšauta daļa ar kabatām

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
PRIEKŠAUTI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs	
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2664 E/T-Ap2	
Priekšmeta nosaukums:	Priekšauts	
Izgatavošanas vieta:	Nezināma	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gadsimta 1.puse (?)	
Autors / izgatavotājs:	Nezināms	
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Izmēri:	Garums – 74 cm Platums – 80,5 cm Platums viduklī – 56 cm	
Muzeja informācija:	Tekstilija - priekšauts. Balts, lina, ar ieaustām 7 sarkanām svītrām apakšējā malā un piešūtu tamborētu mežģīni. Izmēri 82x82 cm. Iegūts 06.06.2002 no B.Ābeles.	
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu priekšauts, viengabala, šūts no viena taisnstūrveida lina auduma gabala. Balts ar ieaustu sarkanu svītrota raksta joslu priekšauta apakšmalā (platums no apakšmalas – 12 cm, t.sk. 2 cm balts audums – 4 mm sarkana svītra – 7-8 mm balts audums – 4 mm sarkana svītra – 9 mm balts audums – 4 mm sarkana svītra –	

	1,8 cm balts audums – 5 mm sarkana svītra – 8 mm balts audums – 4-5 mm sarkana svītra – 8 mm balts audums – 5 mm sarkana svītra – 9 mm balts audums – 1,3 cm sarkanbalta raksta josla). Priekšauta apakšmala rotāta ar tamborētu mežģīni (pl = 8 cm). Mežģīnes apakšmala robaina (trīsstūrveida), robos raksts veidots kā caurumots četrstūris / rombs (~ 5,5 cm augsta). Raksts mežģīnes malā pie priekšauta apakšmalas kā 2 caurās vīles (~ 1 cm augsts raksts). Mežģīne tamborēta. Vidēja platuma un garuma priekšauts ar 6 ielocēm jostas vietā (3 + 3 ieloču virzieni, attālums vienai no otras ~7 cm). Josta (2,5 cm plata) no tāda paša auduma kā priekšauts, piešūta. Sasienams aizmugurē ar 2 saitēm. Priekšauta auduma tehnika – vienkārtnis. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Priekšauta veids pēc pielietojuma:

☐	darba	☐	svētdienas / godu
☐	dekoratīvs	☒	cita pielietojuma / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta veids pēc piederības:

☒	sieviešu	☐	vīriešu
☐	bērnu	☐	cita veida / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta veids pēc izgatavošanas veida:

☒	šūts	☐	adīts
☐	tamborēts	☐	cita veida / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta pamata auduma materiāls:

☒	lins	☐	vilna
☐	pakulas	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	ādas
☐	mežģiņaudums	☐	cits materiāls / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta audums raksts:

☒	horizontāli svītrains	☐	rūtais
☐	vertikāli svītrains	☐	šķērsvītrains
☒	balts	☐	daudzkrāsu / raibs
☐	cits vienkrāsas	☐	cits: _____

Priekšauta veids pēc izskata:

☒	viendaļīgs – ap vidu apsienams	☐	divdaļīgs – ar lencēm un apsienams
☐	viendaļīgs – apsienams un ar lencēm	☐	divdaļīgs – uzvelkams kā kleita / kreklis
☐	šaurš	☐	vidēja apjoma (aiziet līdz sānu līnijai)
☐	apjomīgs (aiziet aiz sānu līnijas)	☐	cits: _____

Priekšauta josta:

☒	no tāda paša auduma kā priekšauts	☐	piešūta prievīte vai josta
☐	no cita auduma	☐	nav jostas
☐	cits: _____		

Priekšauta aizdare:

☒	sasienams aizmugurē	☐	aizpogājams aizmugurē
☐	aizpogājams sānā	☐	cits: _____

Priekšauta krokojums viduklī:

savilkts krokās
savilkts ielocēs

savilkts krokās un ielocēs
cits: *nav krokojuma*

Kabatas:

ir
nav nosakāms _____

nav

Priekšauta rotājumi:

ir
nav nosakāms _____

nav

Rotājumu veidi:

balto diegu izšuvums
krāsaino diegu izšuvums
jaukts izšuvums
ieausts raksts, rotājums
rūpnieciski ražota mežģīne
bārkstis

tamborējums / *tamborēta mežģīne apakšmalā*
adījums
volāns
metāla rotājumi
dažādi / jaukti rotājumu veidi / tehnikas
cits: _____

Ornaments:

ģeometriskais (ornamenti)
zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)
jaukts

florāls (augu valsts zīmējumi)
antropomorvais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)

Piezīmes:

Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

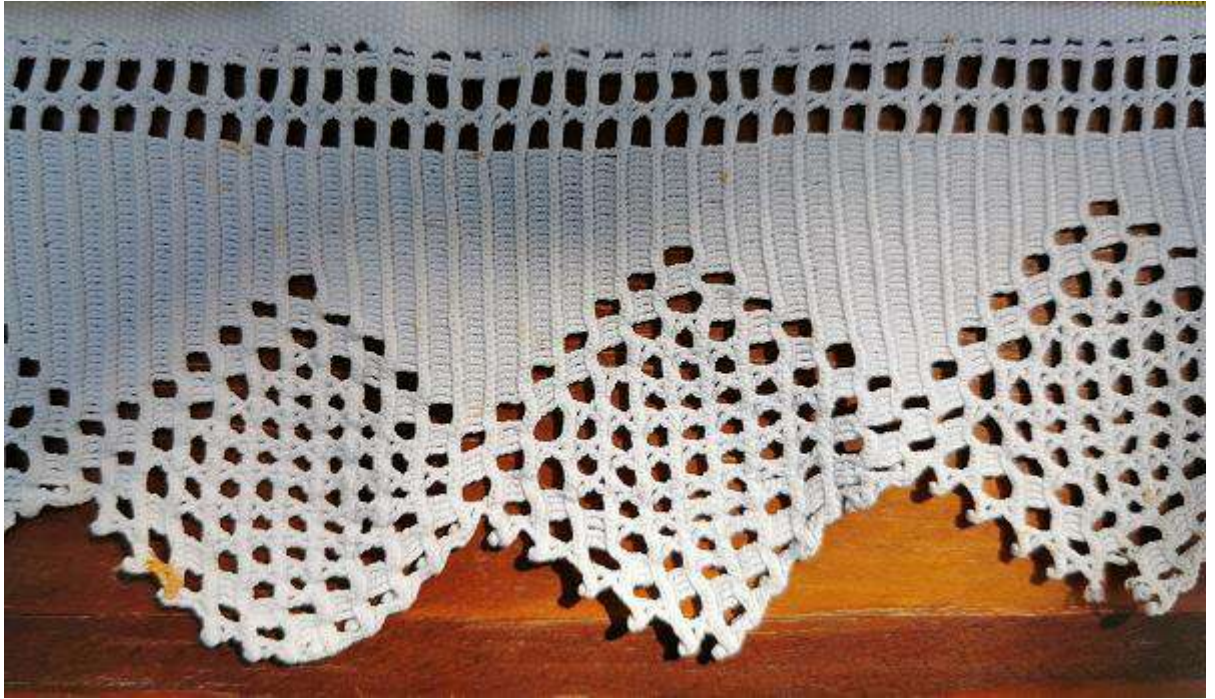
Priekšauta PM 2664 kopskats

Priekšauta PM 2664 fragments – ieausto jostu raksts un mežģīnes apakšmalā

Priekšauta PM 2664 fragments – apakšmalasrotājums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
PRIEKŠAUTI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs	
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 2726 E/T-Ap9	
Priekšmeta nosaukums:	Priekšauts	
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde	
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	1926.-1930.gads (muzeja informācija)	
Autors / izgatavotājs:	Valentīna Ābele	
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē	
Priekšmeta autentiskums:	☒	oriģināls
	☐	jaunrade
	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
Izmēri:	Garums – 61 cm Platums platākajā vietā – 54 cm Platums viduklī – 32,5 cm	

Muzeja informācija:	Priekšauts. Autors Valentīna Ābele, izgatavots Lielvārdē laika posmā 1926.-1930.gads. Balts lina auduma priekšauts. Izšūtas 14 sarkanas joslas ar atšķirīgiem līnijveida dūrieniem. Trīs joslas ir izvilkmudiegu tehnikā. Ilgus gadus glabājusi Valentīnas meita Dzintra Dāvidsone. Roku darbs Lins. Saglabātības pakāpe – vietām diegi padiluši, rezultātā izveidojušies caurumi; audums padzeltējis; trūkst pogu un apliekamās jostiņas. Izmēri: 54x60 cm. Iegūts 03.10.2015 no Dzintras Dāvidsones.
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu priekšauts, viengabala, šūts no viena taisnstūrveida balta lina auduma gabala. Rotāts ar sarkanu diegu 14 izšūtām rakstu joslām 38 cm augstumā (sākot no apakšmalas). Izšuvums veidots kā rakstraudzis. Izšūtie raksti (sākot no augšas): 1) pamatdūriens (3 diegu platumā); 2) pamatdūriens (5 diegu platumā); 3) nepārtrauktais atpakaļdūriens (3 diegu platumā); 4) kātu dūriens; 5) ķēžu dūriens; 6) taisnais pārmalu dūriens ~2 mm augstumā; 7) slīpais cilpu dūriens ~2 m augstumā; 8) veiklais dūriens ~2 mm augstumā; 9) spalvu dūriens ~5 mm augstumā; 10) dubutais spalvu dūriens ~ 6 mm augstumā ; 11) raksts vienvirziena izvilkuma tehnikā ~1,8 cm augstumā – caurās vīles, pīto stabiņu un veiklā dūriena izšuvums; 12) raksts vienvirziena izvilkuma tehnikā ~3cm augstumā – caurās vīles un pīto stabiņu izšuvums; 13) raksts vienvirziena izvilkuma tehnikā ~3,5 cm augstumā – caurās vīles, veiklā un krustdūriena izšuvums; 14) caurās vīles izšuvums. Spriežot pēc nelieliem diegu fragmentiem un gar priekšauta malām esošajiem caurumiem, domājams, arī sānu malas bijušas rotātas ar sarkanu izšuvumu. Vidēja platuma un garuma priekšauts ar 6 krokojuma vietām – 6 ielocēm jostas vietā (3 + 3 ieloču virzieni, attālums vienai no otras ~2-2,5 cm). Josta (~4,5 cm) piešūta no tāda paša auduma kā priekšauts. Aizdare bijusi sānos ar 2 pogām, par ko liecina labajā jostas malā esošās diegu cilpiņas. Saite priekšauta aizdarei noplēsta vai noplīsusi. Priekšauta audums darināts vienkārtnī. Saglabātības pakāpe – pietiekami laba: izrakstītie raksti salasāmi, priekšauta konstrukcija saprotama; iztrūkst jostas daļas saite, lai precīzi saprastu priekšauta aizdari. Saglabātības pakāpe – pietiekami laba.

Priekšmeta apraksts

Priekšauta veids pēc pielietojuma:

☐	darba	☐	svētdienas / godu
☐	dekoratīvs	☒	cita pielietojuma / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta veids pēc piederības:

☒	sieviešu	☐	vīriešu
☐	bērnu	☐	cita veida / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta veids pēc izgatavošanas veida:

☒	šūts	☐	adīts
☐	tamborēts	☐	cita veida / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta pamata auduma materiāls:

☒	lins	☐	vilna
☐	pakulas	☐	kokvilna
☐	zīds	☐	ādas
☐	mežģīņaudums	☐	cits materiāls / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta audums raksts:

☒	horizontāli svītrains	☐	rūtais
☐	vertikāli svītrains	☐	šķērsvītrains
☒	balts	☐	daudzkrāsu / raibs
☐	cits vienkrāsas	☐	cits: _____

Priekšauta veids pēc izskata:

☒	viendaļīgs – ap vidu apsienams	☐	divdaļīgs – ar lencēm un apsienams
☐	viendaļīgs – apsienams un ar lencēm	☐	divdaļīgs – uzvelkams kā kleita / kreklis
☐	šaurš	☐	vidēja apjoma (aiziet līdz sānu līnijai)
☐	apjomīgs (aiziet aiz sānu līnijas)	☐	cits: _____

Priekšauta josta:

☒	no tāda paša auduma kā priekšauts	☐	piešūta prievīte vai josta
☐	no cita auduma	☐	nav jostas
☐	cits: _____		

Priekšauta aizdare:

☐	sasienams aizmugurē	☐	aizpogājams aizmugurē
☒	aizpogājams sānā	☐	cits: _____

Priekšauta krokojums viduklī:

savilkts krokās
savilkts ielocēs

savilkts krokās un ielocēs
cits: *nav krokojuma*

Kabatas:

ir
nav nosakāms _____

nav

Priekšauta rotājumi:

ir
nav nosakāms _____

nav

Rotājumu veidi:

balto diegu izšuvums
krāsaino diegu izšuvums
jaukts izšuvums
ieausts raksts, rotājums
rūpnieciski ražota mežģīne
bārkstis

tamborējums
adījums
volāns
metāla rotājumi
dažādi / jaukti rotājumu veidi / tehnikas
cits: _____

Ornaments:

ģeometriskais (ornamenti)
zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)
jaukts

florāls (augu valsts zīmējumi)
antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)

Piezīmes:**Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:**

Priekšauts ar rakstraudzi.

Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020

Ilustratīvais materiāls

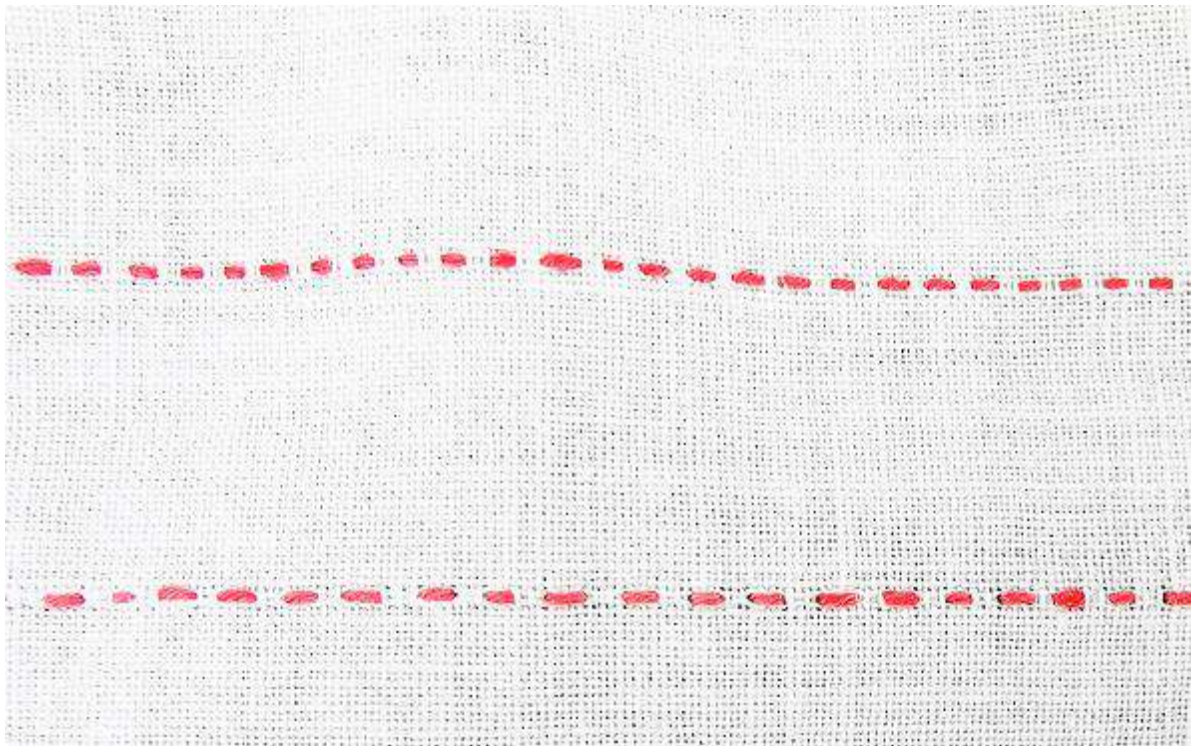

Priekšauta PM 2726 kopskats

Priekšauta PM 2726 fragments – augšdaļa ar krokojumu pie jostas

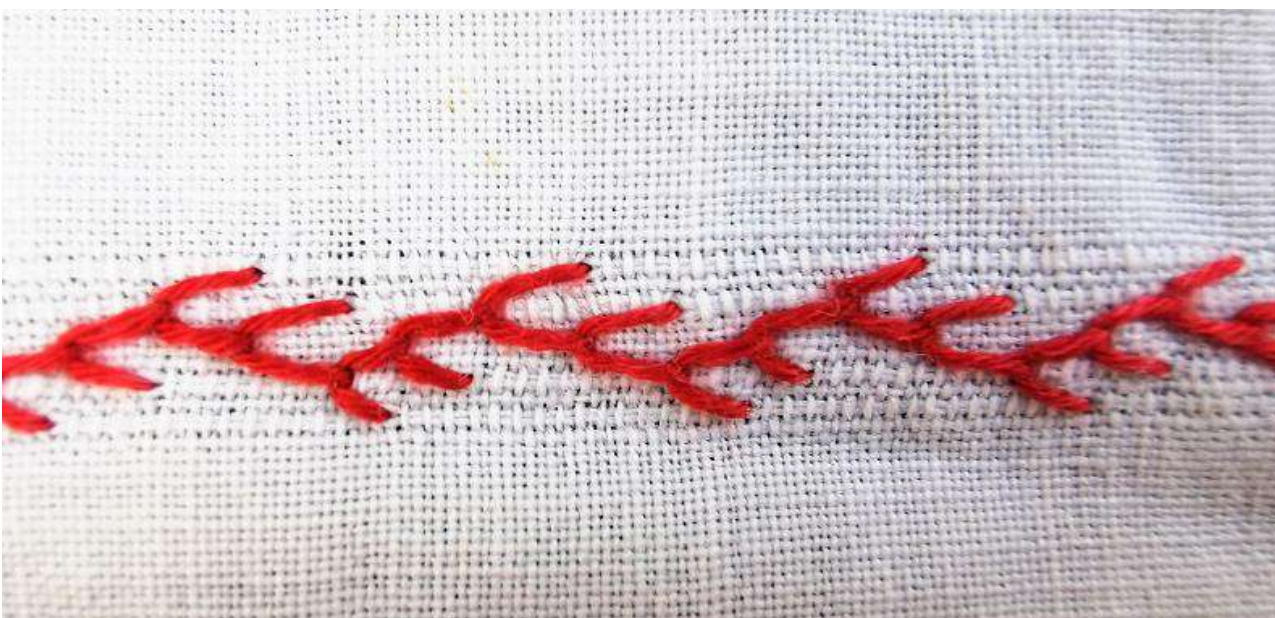
Priekšauta PM 2726 fragments – rakstraudzā izšuvuma dūrieni

Priekšauta PM 2726 fragments – rakstraudža izšuvums

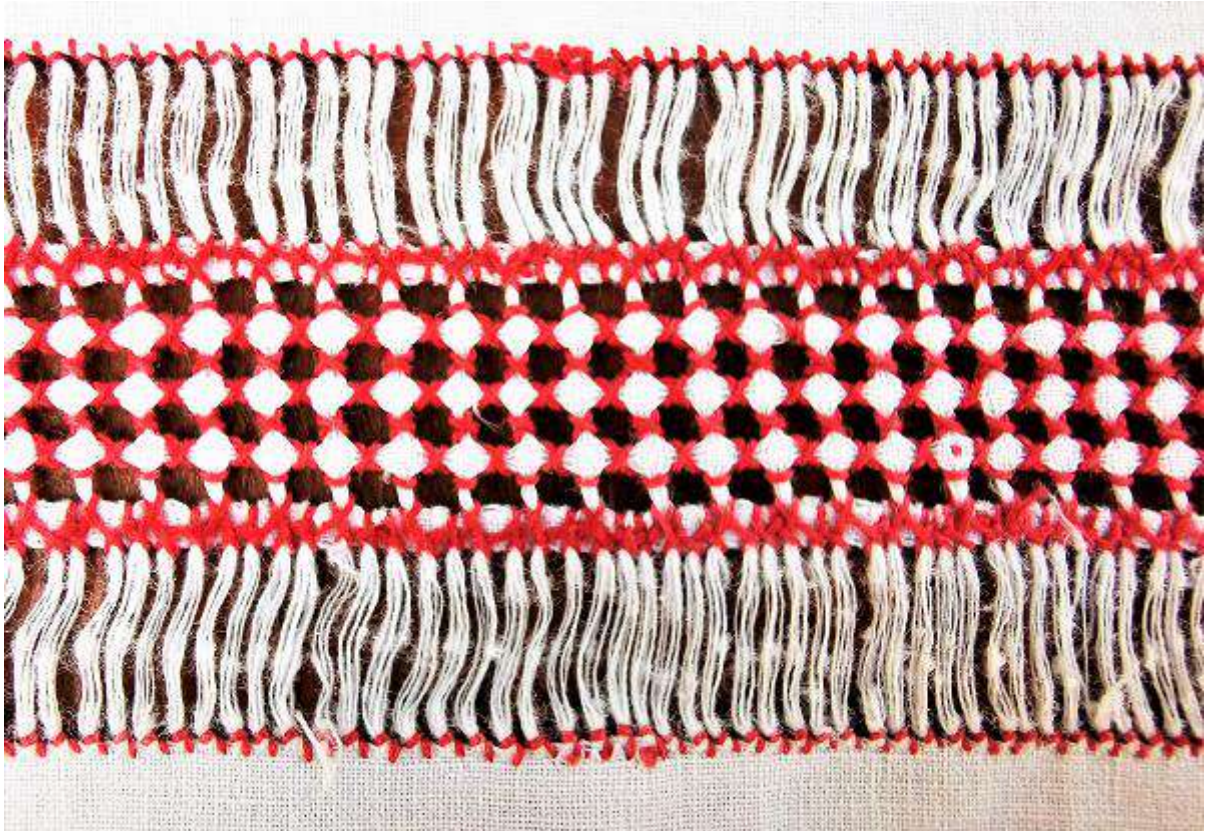
Priekšauta PM 2726 fragments – rakstraudža izšuvums

Priekšauta PM 2726 fragments – rakstraudža izšuvums

Priekšauta PM 2726 fragments – rakstraudža izšuvums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
PRIEKŠAUTI

Muzeja nosaukums:	Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs							
Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 3359 E/T-Ap3							
Priekšmeta nosaukums:	Priekšauts							
Izgatavošanas vieta:	Lielvārde							
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. 30.gadi (?)							
Autors / izgatavotājs:	Anna Krūmiņa							
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē							
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">x</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	x	oriģināls		jaunrade		atdarinājums / izgatavots pēc _____	
x	oriģināls							
	jaunrade							
	atdarinājums / izgatavots pēc _____							
Izmēri:	Garums – 56 cm Platums platākajā vietā – 65 cm Platums viduklī – 41,5 cm							
Muzeja informācija:	Priekšauts. Lielvārde. 20.gs. ½. Priekšauts šūts no balta kokvilnas auduma. Priekšauta apakšējos stūros izšuvums (zieds ar lapām) rišeljē tehnikā. 1,5 cm no priekšauta ārmalām izšūta caurā vīle. Priekšauta augšmalā zem jostas 4 ieloces. Sasienams ar jostu (šūta no 4 auduma gabaliem). Izmēri: 56x65 cm. Saglabātība - ir rūsas pleķi, ieplīsusi caurā vīle.							

	Priekšmeta vēsture: priekšautu darinājusi lielvārdiete Anna Krūmiņa (09.02.1888 – 18.06.1967), kura lielāko mūža daļu kopš 20.gs. 20.-30.gadiem nodzīvojusi Lielvārdē, tagadējā Lāčplēša ielā 12. Priekšautu mantojusi viņas māsas Emīlijas Rubenes meita Biruta Brašmane (dz. 1932). Iegūts 10.11.2011 no Arņa Brašmaņa.
Priekšmeta apraksts:	Sieviešu priekšauts, viengabala, šūts no viena taisnstūrveida balta kokvilnas auduma gabala. Rotāts balto diegu tehnikā veidotiem rotājumiem: gar sānu un apakšmalu – caurās vīles izšuvums (~ 1,2 - 1,3 cm no malas) un apakšējos priekšauta stūros – florāls / zieda izšuvums rišeljē tehnikā (~ 12 x 12 cm) . Vidēja platuma un garuma priekšauts ar 3 krokojuma vietām pie jostas: vidū pretieloce (platums ~7,5 cm) un pa 1 ielocei uz malām (~3 - 3,5 cm no vidus) Josta (~5 cm) piešūta no tāda paša auduma kā priekšauts. Jostas vidū – vīle (t.i. sašūta no 2 daļām). Priekšauts bijis sasiens ar 2 saitēm, kas piešūtas pie vidukļa jostas daļas, taču jostas un saišu veidojums īsti nav skaidrs, jo jostas daļa pie priekšauta un daļa kreisās saites (~13 cm) ir plati (~5 cm), bet saites sasiēšanai – šaurākas (~2 cm). Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Priekšauta veids pēc pielietojuma:

☐	darba	☐	svētdienas / godu
☐	dekoratīvs	☒	cita pielietojuma / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta veids pēc piederības:

☒	sieviešu	☐	vīriešu
☐	bērnu	☐	cita veida / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta veids pēc izgatavošanas veida:

☒	šūts	☐	adīts
☐	tamborēts	☐	cita veida / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta pamata auduma materiāls:

☐	lins	☐	vilna
☐	pakulas	☒	kokvilna
☐	zīds	☐	ādas
☐	mežģiņaudums	☐	cits materiāls / <i>nenosakāms</i>

Priekšauta audums raksts:

☐	horizontāli svītrains	☐	rūtais
☐	vertikāli svītrains	☐	šķērssvītrains
☒	balts	☐	daudzkrāsu / raibs
☐	cits vienkrāsas	☐	cits: _____

Priekšauta veids pēc izskata:

☒	viendaļīgs – ap vidu apsienams	☐	divdaļīgs – ar lencēm un apsienams
☐	viendaļīgs – apsienams un ar lencēm	☐	divdaļīgs – uzvelkams kā kleita / kreklis
☐	šaurš	☐	vidēja apjoma (aiziet līdz sānu līnijai)
☐	apjomīgs (aiziet aiz sānu līnijas)	☐	cits: _____

Priekšauta josta:

☒	no tāda paša auduma kā priekšauts	☐	piešūta prievīte vai josta
☐	no cita auduma	☐	nav jostas
☐	cits: _____		

Priekšauta aizdare:

☒	sasienams aizmugurē	☐	aizpogājams aizmugurē
☐	aizpogājams sānā	☐	cits: _____

Priekšauta krokojums viduklī:

☐	savilkts krokās	☐	savilkts krokās un ielocēs

 savilkts ielocēs

 cits: *nav krokojuma*
Kabatas:
 ir
 nav nosakāms _____

 nav
Priekšauta rotājumi:
 ir
 nav nosakāms _____

 nav
Rotājumu veidi:
 balto diegu izšuvums
 krāsaino diegu izšuvums
 jaukts izšuvums
 ieausts raksts, rotājums
 rūpnieciski ražota mežģīne
 bārkstis

 tamborējums
 adījums
 volāns
 metāla rotājumi
 dažādi / jaukti rotājumu veidi / tehnikas
 cits: _____
Ornaments:
 ģeometriskais (ornamenti)
 zoomorfais (dzīvnieku valsts zīmējumi)
 jaukts

 florāls (augu valsts zīmējumi)
 antropomorfais (stilizēti cilvēku figūru zīmējumi)
Piezīmes:

Piezīmes par galvassegas unikalitāti u.c.:**Informācijas ievākšanas datums: 11.08.2020**

Ilustratīvais materiāls

Priekšauta PM 3359 kopskats

Priekšauta PM 3359 fragments – krokojums pie jostas vietas

Priekšauta PM 3359 fragments – apakšmalas stūru izšuvums

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
ROTASLIETAS

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
ROTASLIETAS / SAKTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1430 E/Pr-R3						
Priekšmeta nosaukums:	Sakta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. vidus ?						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Diametrs – 12,9 cm Adatas garums – 8,3 cm (priekšpuses skatā) Saktas vidus cauruma diametrs – 4 cm						
Muzeja informācija:	Sudraba sakta. Apaļa. Vidū apaļš caurums, pietā aizdare – adatas. Uz saktas 6 pumpas (ciļņi) ar ziedu virsū. Starp tām iegravēti 6 (3 veidu) atšķirīgi ziedu motīvi. Saktas malās pielodēta savīta metāla stieple. Sakta darināta 20.gs. ½ . Kā lielu dārgumu šo saktu lielvārdietei Laumai Medenei uzticējuši mātes Vilmas Dīzenbahas (dzim. Krūmiņa, 1916.-1995) radi likšanai pie Lielvārdes tautas tērpa. Izmēri: diametrs ~11,5 cm, cauruma diametrs ~ 4 cm, aizdares adatas garums ~ 8,5 cm. Iegūta no Laumas Medenes 22.04.2008.						

Priekšmeta apraksts:	Sudraba villaines sakta. Burbuļsakta ar 6 <i>burbuļiem</i> ar ziedu rakstu. Starp burbuļiem uz sarktas florāla rakstura ornaments 3 veidu ziedu gravējumi, kas atkārtojas divas reize. Gar caurumu saktas vidū, ap visiem 6 burbuļiem un gar saktas ārmalu mazu pumpiņu līnijas (riņķi). Saktas cauruma iekšpusē un saktas ārmalu rotā vijuma josla. Saktas adata bez rotājuma, ar aploci piestiprināta saktai ~8 mm iestrādātā caurumā (aploce redzama saktas iekšpusē). Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Saktas veids pēc formas:

☐	acu sakta
☐	vairoggalvas sakta
☐	tutulsakta
☐	pūces sakta
☐	pakavsakta
☐	ažūrā sakta
☐	ripsakta
☒	burbuļsakta
☐	sirdsveida sakta
☐	bruņurupuču sakta
☐	cita veida: _____

☐	šķēršu sakta
☐	simetriskā sakta
☐	stopa sakta
☐	stopa-šķēršu plāksnes sakta
☐	krustveida sakta
☐	stūrainā sakta
☐	riņķa sakta
☐	lapainā / tapainā sakta
☐	derību sakta
☐	kniepķens
☐	

Saktas veids pēc lietošanas:

☐	krekla
☒	villaines
☐	cita veida: _____

☒	sieviešu
☐	vīriešu
☐	nenosakāma dzimumu piederība

Rotājums:

☐	nav
☒	ir
☐	<i>latviešu rakstu zīmes</i>
☒	<i>pērļu virknes</i>
☒	<i>ziedu motīvi</i>
☐	<i>lapu pušķi</i>
☐	<i>akanta lapas</i>
☐	<i>palmetes atdarinājums</i>
☐	<i>zvīņu raksts</i>
☐	<i>auss skrimstalu motīvs</i>
☒	<i>spirāles</i>
☐	<i>cilvēka motīvs</i>

☐	<i>važiņas ar piekariņiem</i>
☐	<i>monētu rindas</i>
☐	<i>kroņi</i>
☒	<i>burbuļi</i>
☐	<i>tīklveida rotājums</i>
☐	<i>uzraksti un burti</i>
☐	<i>apmaļu motīvi</i>
☐	<i>slīpēti stikli</i>
☐	<i>rievojums</i>
☐	<i>citi raksti: _____</i>

Saktas materiāls:

☐	zelts
☐	bronza
☐	alva
☐	cinks
☐	misiņš
☐	dzintars

☒	sudrabs
☐	varš
☐	dzelzs
☐	svins
☐	stikls
☐	cits materiāls: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Saktas PM 1430 kopskats – priekšpuse

Saktas PM 1430 kopskats – mugurpuse

Saktas PM 1430 fragments – florālais rotājums Nr.1

Saktas PM 1430 fragments – florālais rotājums Nr.2

Saktas PM 1430 fragments – florālais rotājums Nr.3

Saktas PM 1430 fragments – sakta ar atvērtu zoslu

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
ROTASLIETAS / SAKTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1431 E/Pr-R4						
Priekšmeta nosaukums:	Sakta						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	20.gs. vidus ?						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☐	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☐	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Diametrs – 9 cm Adatas garums – 4,5 cm (priekšpuses skatā) Saktas vidus cauruma diametrs – 3,6 cm						
Muzeja informācija:	Sudraba sakta. Apaļa. Vidū apaļš caurums, pie tā aizdare – adata. Uz adatas ieskrāpētas 3 akas zīmes. Uz saktas 6 <i>pumpas</i> (nelieli ciļņi) ar ziedu virsū. Starp tām ornamenti (6 gab) no 5 punktiem. Saktas adata pārlovēta no jauna. Redzamas lodējuma pēdas. Sakta darināta 20.gs. ½. Valkāta pie Lielvārdes tautas tērpa, piederējusi lielvārdietes Laumas Medenes (dzim. Dīzenbaha) mātei Vilmai Dīzenbahai (dz. Krūmiņa, 1916-1995).						

	Izmēri: diametrs ~ 9 cm, cauruma diametrs ~ 3,5 cm, aizdares adatas garums ~ 5 cm. iegūta 22.04.2008 no Laumas Medenes.
Priekšmeta apraksts:	Sudraba villaines sakta. Burbuļsakta ar 6 <i>burbuļiem</i> ar ziedu rakstu. Starp burbuļiem uz saktas ornaments, ko veido 5 pumpu raksts (4 pumpas stūros un pa vidu 1 lielāka). Gar caurumu saktas vidū, ap visiem 6 burbuļiem un gar saktas ārmalu mazu pumpiņu līnijas (riņķi). Saktas cauruma iekšpusē un saktas ārmalu rotā vijuma josla. Saktas adata ar rotājumu (3 akas motīvi), ar aploci piestiprināta saktai ~6 mm iestrādātā caurumā (aploce redzama saktas priekšpusē). Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Saktas veids pēc formas:

☐	acu sakta
☐	vairoggalvas sakta
☐	tutulsakta
☐	pūces sakta
☐	pakavsakta
☐	ažūrā sakta
☐	ripsakta
☒	burbuļsakta
☐	sirdsveida sakta
☐	bruņurupuču sakta
☐	cita veida: _____

☐	šķēršu sakta
☐	simetriskā sakta
☐	stopa sakta
☐	stopa-šķēršu plāksnes sakta
☐	krustveida sakta
☐	stūrainā sakta
☐	riņķa sakta
☐	lapainā / tapainā sakta
☐	derību sakta
☐	kniepķens
☐	

Saktas veids pēc lietošanas:

☐	krekla
☒	villaines
☐	cita veida: _____

☒	sieviešu
☐	vīriešu
☐	nenosakāma dzimumu piederība

Rotājums:

☐	nav
☒	ir

☒	<i>latviešu rakstu zīmes</i>
☒	<i>pērļu virknes</i>
☒	<i>ziedu motīvi</i>
☐	<i>lapu pušķi</i>
☐	<i>akanta lapas</i>
☐	<i>palmetes atdarinājums</i>
☐	<i>zvīņu raksts</i>
☐	<i>auss skrimstalu motīvs</i>
☒	<i>spirāles</i>
☐	<i>cilvēka motīvs</i>

☐	<i>važiņas ar piekariņiem</i>
☐	<i>monētu rindas</i>
☐	<i>kroņi</i>
☒	<i>burbuļi</i>
☐	<i>tīklveida rotājums</i>
☐	<i>uzraksti un burti</i>
☐	<i>apmaļu motīvi</i>
☐	<i>slīpēti stikli</i>
☐	<i>rievojums</i>
☐	<i>citi raksti: _____</i>

Saktas materiāls:

☐	zelts
☐	bronza
☐	alva
☐	cinks
☐	misiņš
☐	dzintars

☒	sudrabs
☐	varš
☐	dzelzs
☐	svins
☐	stikls
☐	cits materiāls: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Saktas PM 1431 kopskats – priekspuse

Saktas PM 1431 kopskats – mugurpuse

Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs
Etnogrāfijas / Tautastērpu kolekcija
SAKTAS

Priekšmeta identifikācijas numurs:	PM 1432 E/Pr-R12						
Priekšmeta nosaukums:	Sakta Sudraba piespraude						
Aptuvenais izgatavošanas laiks:	1937.						
Izgatavošanas vieta:	Nezināma						
Autors / izgatavotājs:	Nezināms						
Valkāšanas vieta:	Lielvārdes apkārtnē						
Priekšmeta autentiskums:	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>oriģināls</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☒</td> <td>jaunrade</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td>atdarinājums / izgatavots pēc _____</td> </tr> </table>	☒	oriģināls	☒	jaunrade	☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____
☒	oriģināls						
☒	jaunrade						
☐	atdarinājums / izgatavots pēc _____						
Izmēri:	Diametrs – 7,5 cm Adatas garums – 5,7 cm (priekšpuses skatā)						
Muzeja informācija:	Sakta – sudraba piesprude. Apaļa. Uz saktas tautumeita zem ozola ar liru rokās; saulriets jūrā. Saules vietā iestrādāts dzeltens elipsveida stikliņš. Uz saktas uzraksts: “Saulīt tecēj tecēdama”. Sakta darināta 1937.gadā no 5 latu monētas. Dāvināta lielvārdietei Vilmai Krūmiņai (vēlāk Dīzenbaha) iesvētību dienā (21 gada vecumā). Aizmugurē pielodēta aizdares adata. Izmēri: diametrs ~7,3 cm, aizdares adatas garums ~5,7 cm, nobružāts stikls, metāla ietvars. Iegūta 22.04.2008 no Laumas Medenes.						

Priekšmeta apraksts:	Sudraba sakta – piespraude. 1937gadā darināta stilizēta sakta ar tautumeitas motīvu uz jūras fona. Uz saktas uzraksts: “Saulīt tecēj tecēdama”. Pēc muzeja informācijas, sakta darināta no 5 latu monētas. Saktas ārmalu rotā vijuma josla, ieskauda sīku punktiņu līnijās. Sakta gatavota no sudraba un dzeltena stikla. Saglabātības pakāpe – laba.

Priekšmeta apraksts

Saktas veids pēc formas:

☐	acu sakta
☐	vairoggalvas sakta
☐	tutulsakta
☐	pūces sakta
☐	pakavsakta
☐	ažūrā sakta
☒	ripsakta
☐	burbuļsakta
☐	sirdsveida sakta
☐	bruņurupuču sakta
☐	cita veida: _____

☐	šķēršu sakta
☐	simetriskā sakta
☐	stopa sakta
☐	stopa-šķēršu plāksnes sakta
☐	krustveida sakta
☐	stūrainā sakta
☐	riņķa sakta
☐	lapainā / tapainā sakta
☐	derību sakta
☐	kniepķens
☐	

Saktas veids pēc lietošanas:

☐	krekla
☐	villaines
☒	cita veida: _____

☒	sieviešu
☐	vīriešu
☐	nenosakāma dzimumu piederība

Rotājums:

☐	nav
☒	ir

☐	<i>latviešu rakstu zīmes</i>
☒	<i>pērļu virknes</i>
☐	<i>ziedu motīvi</i>
☐	<i>lapu pušķi</i>
☐	<i>akanta lapas</i>
☐	<i>palmetes atdarinājums</i>
☐	<i>zvīņu raksts</i>
☐	<i>auss skrimstalu motīvs</i>
☒	<i>spirāles</i>
☒	<i>cilvēka motīvs</i>

☐	<i>važiņas ar piekariņiem</i>
☐	<i>monētu rindas</i>
☐	<i>kroņi</i>
☐	<i>burbuļi</i>
☐	<i>tīklveida rotājums</i>
☐	<i>uzraksti un burti</i>
☐	<i>apmaļu motīvi</i>
☐	<i>slīpēti stikli</i>
☐	<i>rievojums</i>
☐	<i>citi raksti: _____</i>

Saktas materiāls:

☐	zelts
☐	bronza
☐	alva
☐	cinks
☐	misiņš
☐	dzintars

☒	sudrabs
☐	varš
☐	dzelzs
☐	svins
☒	stikls
☐	cits materiāls: _____

Piezīmes par priekšmeta unikalitāti u.c.:

Informācijas ievākšanas datums: 12.08.2020

Ilustratīvais materiāls

Saktas PM 1432 kopskats – priekšpuse

Saktas PM 1432 kopskats – mugurpuse

LIELVĀRDES ETNOGRĀFISKĀ TĒRPA KOMPLEKTĒŠANA

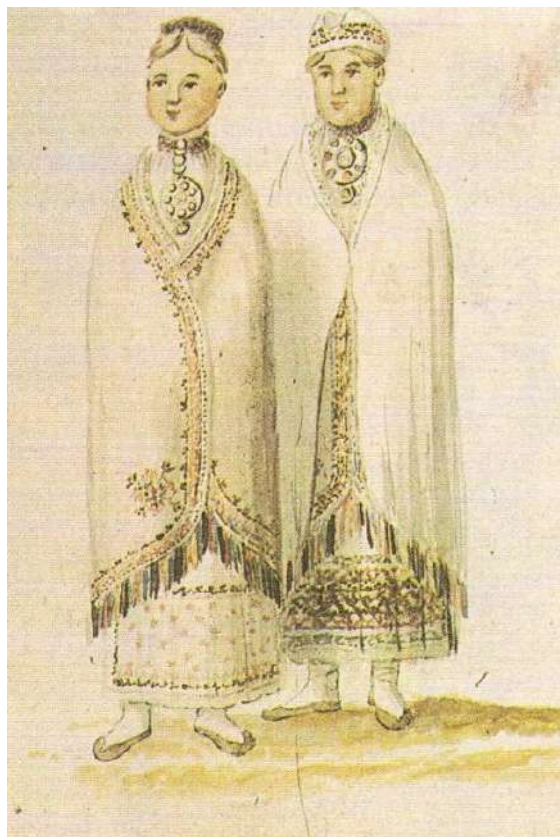
*Ieva Pīgozne, kultūrvēsturniece,
latviešu apģērba vēstures pētniece un mākslas zinātnieci doktore*

Piezīmes par Lielvārdes apvidus tērpu

Atsaucoties biedrības “Latvietes pūrs” aicinājumam, dalos ar dažām piezīmēm par Lielvārdes apvidus tradicionālo apģērpu, kā arī par to, kādi priekšmeti glabājas Andreja Pumpura Lielvārdes muzejā.

Lielvārdes novada tērps

Vispirms par Lielvārdes apvidus tērpu. Apzināti izvairo no apzīmējuma “Lielvārdes novada tērps”, jo, tautastērpu novadu jēdziena veidošanās vēsturi papētot tuvāk, atklājies, ka šie novadi ir diezgan subjektīvs lielums, kuru dažādi autori dažādos laikos veidojuši pēc atšķirīgiem un neskaidriem principiem. Tāpat novadu robežas ne dabā, ne muzeju krātuvēs pārstāvētajos priekšmetos nav izteiktas. Uzreiz jāatzīst, ka neesmu Lielvārdes apvidus tradicionālo apģērpu padziļināti pētījusi, tāpēc šīs ir tikai piezīmes, kas balstītas uz tēmas nelielu “papētīšanu” un iepriekšējām vispārīgām zināšanām par latviešu tradicionālo apģērpu un tā attīstības gaitu.

Ilustrācija 1. J.K.Broces zīmētās lielvārdietes

Līdz šim apzināto avotu klāstā ietilpst Johana Kristofa Broces 18. gadsimta beigās zīmēto un aprakstīto Lielvārdes meitas un sievas tērpi, mākslinieka Kārļa Hūna 1872. gadā zīmētie sieviešu apģērbi, “Dienas Lapas” pielikumā 1894. gadā sniegtās ziņas par Lielvārdes tērpu un muzeju krātuvēs glabāto priekšmetu fotogrāfijas. Ja man būtu bijusi iespēja visus apvidu pārstāvošos priekšmetus aplūkot dabā, iegūtais priekšstats noteikti būtu precīzāks, taču dažādu ierobežojumu dēļ šoreiz tas nebija iespējams. Šie avoti vērtējami dažādi – starp tiem ir vērtīgākas (autentiskas) un mazāk vērtīgas liecības.

18.gadsimta beigas

Johana Kristofa Broces apraksts (1.ilustrācija) vēsta: “Zemnieku jaunava no Lielvārdes svētku tērpā. Uz neapsegtajiem bizē sapītajiem matiem sarkana tūka lente, kas apšūta ar raibām smeldzēm. Ap kaklu ir tāda pati lente, pie kuras pakārti zviedru pimberi, un pie tās virs baltā krekla viena liela un viena maza sudraba sakta. Linu kakla lakata apmalei izvilsuma raksts, un pāri tam apņemtā baltā vilnas sagša izrakstīta ar raibām vilnas dzijām un tādām pašām bārkstīm. Brunči un priekšauts ir balti, pēdējais – izrakstīts. Sieva no Lielvārdes ar divstūru mici galvā.”

Zīmējums un apraksts liecina, ka 18. gadsimta beigās Lielvārdē, līdzīgi kā daudzviet Latvijas teritorijā, sieviešu apģērbs sastāvējis no lina krekla, vilnas brunčiem, priekšauta, villaines. Meitai galvā vainags, sievai – mice, abām kājās visticamāk baltas zeķes un pastalas. Redzams, ka šajā laikā – 18. gadsimta beigās un 19. gadsimta pirmajā trešdaļā – valkāti plašā Eiropas daļā izplatītie ar krāsainu vilnas dziju izšūti apģērba gabali. Latvijas austrumu daļā šim laikam raksturīgākās ir tā dēvētās Krustpils tipa villaines, kā arī krekli ar krāsainu vilnas izšuvumu uz apkaklēm, tāpat raksturīgs priekšauts un vienkāršaini brunči, šajā gadījumā – balti. No šim laikam raksturīgā apģērba muzeju krātuvēs mēdz būt saglabājušies tikai atsevišķi priekšmeti: villaines, vainagi, mices.

19.gadsimta vidus un otrā puse

Nākamajā tradicionālā apģērba attīstības posmā – 19. gadsimta četrdesmitajos un piecdesmitajos gados – Vidzemē krāsainos izšuvumus nomainīja baltie izšuvumi, brunčos tika ieaustas svītras un rūtis, vainagi un villaines ar krāsaino izšuvumu pamazām izgāja no modes.

19. gadsimta sešdesmitajos gados Vidzemē tradicionālā apģērba vietā pamazām sāka valkāt Eiropas modes jeb tā dēvēto pilsētas tipa apģērbu. Par Lielvārdi rakstītas un zīmētas liecības no šī laika pagaidām nav izdevies atrast. Tomēr savā ziņā tām var pieskaitīt mākslinieka Kārļa Hūna zīmētos Lielvārdes un tās apkārtnes sieviešu tērpus 1872. gadā. Šajā laikā Hūns bija pēc ilgāka laika ieradies dzimtajā Vidzemē. Līdz tam vairākus gadus viņš bija pavadījis dažādās Krievijas impērijas vietās, zīmējot vietējo tautu tradicionālo apģērbu.

Tas, ka 1872. gadā viņš zīmējis sievietes tradicionālajā nevis Eiropas modes apģērbā ir mulsinoši, jo šajā laikā citviet Vidzemē tik tuvu Rīgai un Daugavai tradicionālo apģērbu vairs nevalkāja. Tāpēc būtu padziļināti jāpēta, vai Lielvārdes apkārtnē ir izņēmums, kurā ilgāk saglabājās tradicionālais apģērbs, vai arī Hūns, iegriezies Latvijā pēc ilgāka laika, tērpus zīmēja pēc atmiņas tāpēc, lai līdzīgi kā citos impērijas nostūros saglabātu liecības par vietējām apģērba tradīcijām. Patreizējā izpētes līmenī šis jautājums nav skaidrs.

Ilustrācija 1. K. Hūna zīmējumi 1872. gadā.

Ilustrācija 2. K. Hūna 1872. gadā zīmētās lielvārdietes.

Šeit (3.ilustrācija) attēlotā jaunava valkā vainagu, kas citviet Vidzemē un arī Latgalē un Zemgalē jau pāris gadu desmitus bija izgājis no modes. Pēc tā varētu spriest, ka attēlots agrāku laiku tērps. Tomēr rūtainajiem brunčiem redzama iešūta dekoratīva auduma josla, kādas savukārt raksturīgas tieši sešdesmitajiem un septiņdesmitajiem gadiem. Tāpēc jautājums par attēloto apģērbu datējumu paliek neskaidrs un atklāts.

Ilustrācija 3. K. Hūna 1872. gadā zīmētās madlieniētes

Madlienas sieviešu tērpos saskatāmas vairākas vēlākam laikam raksturīgas iezīmes (4. ilustrācija), piemēram, lielais lakats tumšā krāsā nevis balta villaine, galvā sietie lakati. Tomēr arī šiem apģērbiem grūti noteikt, vai datējums attiecināms uz zīmējuma tapšanas laiku vai agrāk. Savukārt iepriecinoši ir tas, ka vairākus apģērba gabalus iespējams atpazīt, proti, tie ir līdzīgi priekšmetiem, kas glabājas Latvijas Nacionālā Vēstures muzeja krājumā un publicēti muzeja izdoto "Latviešu tautas tērpu" I sējumā 1995. gadā. Pie šādiem priekšmetiem pieskaitāmas galvassegas – vainags, mice ar tilla mežģīni, mice ar krāsaino izšuvumu un ziemas cepure, sarkanmelni rūtoto brunču audums un tas, ka Rembates brunču horizontālais svītrojums stipri sasauca ar zīmētās madlienes valkāto brunču horizontālajām svītrām. Tāpat Lieljumpravas baltās villaines izskats līdzinās zīmēto lielvārdiešu villainēm.

19. gadsimta beigas

1894. gadā "Dienas Lapas" pielikumā publicētās ziņas par sieviešu apģērbu Lielvārdē ir vēl neskaidrākas. Aprakstam piemīt vairākas 19. gadsimta beigām un 20. gadsimta sākumam raksturīgas iezīmes. Būtiski, ka tas nesniedz datējumu apģērbam, par kuru stāsta, bet uztver visu agrāk valkāto apģērbu par vienu veselu "seno laiku apģērbu", kurā laika gaitā nav notikušas nekādas izmaiņas. Tādā veidā aprakstā iekļautas visas ziņas par senākiem apģērbiem un to valkāšanu it kā tas būtu viens tērps.

Tāpat aprakstam piemīt nacionālromantiska pieeja, uztverot senāku laiku cilvēkus un viņu valkāto apģērbu kā tīras un tikumīgas latviskās gaumes nesējus, nošķirtus no ārējās pasaules notikumiem, modes, tirdzniecības un, protams, citām nacionalitātēm. Šo iemeslu dēļ apraksts jāuztver piesardzīgi un vairāk izmantojams kā atsevišķu elementu kopums, kurā atrodamas ziņas gan par dažādu periodu tradicionālā apģērba valkāšanas aspektiem, gan par apraksta laikā valdošajiem uzskatiem, nacionālās identitātes meklējumiem un konstruēšanas mēģinājumiem.

Lielvārdes novada tērps Lielvārdes muzejā krājumā

Tagad par Andreja Pumpura Lielvārdes muzejā (turpmāk tekstā – Lielvārdes muzejā, inventāra numura abreviatūra PM) glabātajām apģērba daļām. Vispirms jāuzsver, ka muzejs dibināts 1970. gadā – vismaz 100 gadus pēc tam, kad no valkāšanas izzuda tradicionālais apģērbs. Tas nozīmē, ka muzejā visi priekšmeti nonākuši ne agrāk par 1970. gadu. Taču intensīvu apģērba liecību vākšanu jau 19. gadsimta beigās bija organizējusi Rīgas Latviešu biedrība, bet starpkaru periodā – Pieminēkļu valde un Vēstures muzejs. Lielvārde atrodas relatīvi tuvu Rīgai, tādēļ oriģinālās 19. gadsimtā valkātā tradicionālā apģērba liecības tajā saglabājas salīdzinoši mazāk, bet tās, kas saglabājās, tika savāktas salīdzinoši labāk. Protams, vienmēr varēja būt izņēmumi, tomēr šī sakarība lielā mērā attiecas uz visu kādreizējo Rīgas apriņķi, kurā ietilpa arī Lielvārdes apkārtnē.

Kad tradicionālais apģērbs jau bija izzudis no ikdienas valkāšanas, pamazām radās tautastērps – skatuves un svētku tērps, darināts pēc seniem paraugiem, tomēr ar lielāku vai mazāku interpretācijas un variāciju piedevu. Tos darināja koristes un tautastērpa entuziastes visā Latvijā, īpaši 20. gadsimta divdesmito gadu otrajā pusē, trīsdesmitajos gados, arī vēlāk trimdā un padomju okupācijas laikā. Jāņem vērā to, ka Lielvārdes tautastērps bija viens no pašiem populārākajiem, tādēļ tā eksemplāru skaits sniedzas simtos, ja ne tūkstošos. Šajā laikā rokdarbu prasmes lauku sieviešu un mājturības kursu un skolu beidzēju vidū bija ļoti augstā līmenī, tādēļ bieži vien atšķirt oriģinālu no atdarinājuma ir teju neiespējamā misija. Atpazīt 20. gadsimta darinājumus palīdz katram laikam raksturīgās interpretācijas un īpaši pieejamie materiāli.

Galvassegas. Vainagi un sievu cepures

Lielvārdes muzejā glabājas 10 zīļu vainagi, no kuriem visautentiskākā izskata ir divi - PM 351 (5. ilustrācija) un PM 776 (6., 7. ilustrācija).

Ilustrācija 4. Vainags PM 351.

Ilustrācija 5. Vainags PM 776.

Ilustrācija 6. Vainaga PM 776 iekšpuse.

Šiem vainagiem ir visvairāk pazīmju no tām, kādas piemīt 19. gadsimta vainagiem, piemēram, nogrieztas malas, zīles piešūtas ar lina diegu, nav odeses. Tomēr tiem piešūtās pērlītes izskatās jaunākas par tām, kādas sastopamas 19. gadsimta pirmās puses vainagiem. Ja šie vainagi tiešām pieder 19. gadsimta septiņdesmitajiem gadiem, pieļaujams, ka pērlīšu izskats šajā laikā varēja jau būt modernāks, tomēr par to

būtu jāveic padziļinātu izpēti. Pārējiem vainagiem pazīmju skaits, pēc kurām tie attiecināmi uz 20. gadsimta darinājumiem, tikai pieaug.

Līdzīgi ir ar sievu galvassegām – micēm, no kurām vairākas darinātas kā “Latvju rakstos” un citos starpkaru perioda izdevumos publicēto miču atdarinājumi vai interpretācijas. Daudzas no tām ir prasmīgu rokdarbnieču darbi, un kāda, iespējams, darināta arī senāk, par ko varbūt būtu iespējams pārliecināties, veicot padziļinātu izpēti uz vietas. Tomēr viena mice, proti, PM 2725 (8.,9.ilustrācija), šķiet, tiešām varētu pārstāvēt 19. gadsimta darinājumus. Visvairāk par to liecina izmantotie materiāli – vienkārtna lina audums un vilnas dzijas izšuvumos.

Ilustrācija 7. Mice PM 2725.

Ilustrācija 8. Mice PM 2725.

Tā kā hronoloģiski krāsainos vilnas dzijas izšuvumus Vidzemē nomainīja baltais izšuvums, pie šī apgērba attīstības slāņa pieder arī sievu mices ar tilla mežģīni un baltā diega izšuvumiem. Šāda veida mīce Lielvārdes muzeja krājumā ir tikai viena – PM 354 (10.illustrācija), taču tā varētu tikt uzskatīta par autentisku 19. gadsimta otrās puses mīci. Tas, ka šāda mīce ir viena, kamēr krāsainās vilnas dzijas izšuvumiem rotātu mīču muzeja krājumā ir daudz vairāk, var netieši norādīt uz to, ka tās darinātas vēlāk jau kā skatuves tērpiem piederīgas mīces, kad krāsaino izšuvumu izmantošana tautastērpa darināšanā tika uzskatīta par latviskāku un attiecīgi arī vēlamāku.

Ilustrācija 9. Mīce PM 354.

Pārējās Lielvārdes muzeja krājumā esošās galvassegas, piemēram, Zemgales 16.-17. gadsimta metāla vainagu atdarinājumi, ir 20. vai pat 21. gadsimta darinājumi tautastērpa valkātāju vajadzībām.

Villaines

No četrām Lielvārdes muzeja krājumā esošajām villainēm, kuras atbilst Lielvārdes apkārtnes tradīcijai, autentiskākais izskats piemīt PM 350 (11.illustrācija), tomēr par tās piederību 19. gadsimtam grūti spriest, jo šāda veida villaines izgatavošanai nepieciešamas tikai aušanas pamatprasmes, kādas līdz 20. gadsimta vidum bija teju katrai lauku sievietei. Visticamāk arī šī villaine tāpat kā pārējās ir atdarinājums.

Ilustrācija 10. Villaine PM 350.

Krekli

Lielvārdes tērps ir slavens ar plašu atpazīstamību ieguvušo kreklu, rotātu ar baltā diega izšuvumiem, tajā skaitā uz piedurknēm. Tomēr šī krekla oriģināls nav saglabājies un tādēļ visi šī krekla eksemplāri, lai cik prasmīgs rokdarbs tie nebūtu, atzīstami par atdarinājumiem. Tā kā Lielvārdes tērps bija tik populārs, arī šī krekla atdarinājumu skaits ir liels, vairāki no tiem glabājas Lielvārdes muzejā.

No visiem sieviešu krekliem, kas atrodas Lielvārdes muzeja krājumā, visvairāk autentisku - 19. gadsimta krekla pazīmju piemīt PM 1019 (12.,13.ilustrācija). Tomēr tam ir arī vairākas pazīmes, piemēram, plastmasas pogas, blīvs audums, trūkstoša piešuve, kas potenciālo autentiskumu liek apšaubīt. Pieņemot, ka plastmasas pogas var piešūt arī vēlāk, tomēr sliecos domāt, ka krekls ir jau 20. gadsimta darinājums tautastērpa valkātājas vajadzībām.

Ilustrācija 11. Krekla aproce PM 1019.

Ilustrācija 12. Iešūtā uzpleča un piedurknes gala izšuvums PM 1019.

Savukārt attiecībā uz vīriešu krekliem jāatzīst, ka ārpus Rīgas raksturīgi tas, ka muzeju krājumos un privātās kolekcijās autentisku vīriešu kreklu ir vairāk nekā sieviešu kreklu. Arī Lielvārdes muzeja krājumā ir vismaz pieci vīriešu krekli, kas darināti atbilstoši 19. gadsimta beigu un 20. gadsimta sākuma tradīcijai, kā arī trīs krekli, kuri darināti atbilstoši šī paša laika mājās izgatavotiem Eiropas modes krekliem. Visiem šiem krekliem raksturīgs garums apmēram līdz ceļiem, lina pogas pēc senākā parauga (ne pēc "Novadu tērpos" ieteiktā izgatavošanas veida), savilkumi, izšuvumi, uzpleči un citas detaļas, kas vai nu ļauj tos pieskaitīt autentiskiem gadsimta mijas krekliem vai uzteic to darinātāju prasmi izgatavot pārlicinošus atdarinājumus.

Tā kā mājās šūto vīriešu lina kreklu darināšana pastāvēja vēl līdz 20. gadsimta vidum, tā saplūda ar tautastērpa vajadzībām darināto tērpu laiku. Tādēļ izšķirt vīriešu kreklu piederību un noteikt to darināšanas laiku ir īpaši sarežģīts uzdevums. Ja vīriešu kreklu darināšana tiktu padziļināti pētīta, Lielvārdes muzeja krājums būtu pateicīga vieta to izpētei.

Ilustrācija 13. Krekla fragments PM 357-6.

Ilustrācija 14. Krekla fragments PM 357-6.

Kā Eiropas modei raksturīgu elementu ienākšanu vīriešu tradicionālo kreklu dizainā jāatzīmē augstu stāvu apkaklīti, priekšā veidotas vertikālas iešuvuma līnijas un dažkārt arī izšuvumu ar sarkanu (un/vai citu krāsu) kokvilnas diegu. Pie šādiem krekliem pieskaitāmi vismaz trīs Lielvārdes muzeja krājumā esošie vīriešu krekli. Jāpiebilst, ka divi vīriešu krekli (PM 355-4 un PM 356; 16.ilustrācija) krājumā kļūdaini pieskaitīti sieviešu krekliem.

Ilustrācija 15. Eiropas modes elementu iekļaušana lina kreklos PM 355-3 un PM 356.

Vīriešu bikses

Vīriešu bikses Lielvārdes muzeja krājumā ir tikai vienas – PM 358 (17.ilustrācija), tomēr tās attiecināmas uz līdzīgu laiku kā vīriešu krekli, jo atbilst tradicionālā apģērba bikšu pazīmēm.

Ilustrācija 16. Biksēs PM 358.

Jostas, sarafāni, priekšauti, cimdi un zeķes

Lielvārdes jostas, iespējams, atzīstamas par atpazīstamāko Lielvārdes tradicionālā apģērba daļu, tomēr šķiet, ka Lielvārdes muzeja krājumā 19. gadsimtā darinātu jostu nav. Līdzīgi ir ar sarafāniem, priekšautiem un saktām.

Savukārt ar adījumu datēšanu ir īpašas problēmas, jo cimdu un zeķu adīšanas tradīcija Latvijā nav pārtrūkusi, tāpēc prasmes ir līdzīgas visos laikos, nedaudz mainījušies tikai pieejamie materiāli. Domāju, ka Lielvārdes muzeja krājumā nav 19. gadsimtā darinātu cimdu, taču kā interesantu paraugu varētu uzskatīt 20. gadsimta sākumā nabagmājā darinātu cimdu pāri (PM 1378), kuros atspoguļojas senāku garo cimdu adīšanas tradīcija, kaut arī dziju izvēle adītājai nav bijusi tradīcijai atbilstoša un raksti izvēlēti raksturīgāki 20. gadsimta divdesmitajiem un trīsdesmitajiem gadiem (18.ilustrācija).

Ilustrācija 17. Cimdi PM 1378.

Tāpat par gadsimta mijā populārajiem maučiem jeb pulsa sildītājiem atzīstami Lielvārdes muzeja krājumā esošais pāris PM 3375 (19.ilustrācija). Tie nav valkājami pie Lielvārdes tautastērpa, tikai uzskatāmi par mauču pirmā izplatības modes viļņa raksturīgu paraugu.

Ilustrācija 1918. Mauči PM 3375.

No visām zeķēm, kuras glabājas Lielvārdes muzeja krājumā, četri pāri ir tādi, kuri varētu pārstāvēt laika periodu starp 19. gadsimta nogali un 20. gadsimta sākumu. Līdzīga stila zeķes sastopamas visos Latvijas novados un nereti tiek izmantotas kā paraugi atdarinājumiem, lai valkātu pie tautastērpa. Zeķu precīzāka izpēte un datējums vēl būtu jāveic, taču arī tas ir sarežģīts process, kuru ietekmē zeķu adīšanas tradīcijas nepārtrauktība.

No tām četrām zeķēm, kuras kolekcijā ir senākās, jāatzīmē krāsainas vilnas zeķes PM 344 un diega zeķes PM 345, PM 777 (ar rokām adītas pēc sava laika modē esošo rūpnieciski ražoto zeķu parauga), PM 1553 un PM 1554. Zeķes PM 345 ir piederīgas 20. gadsimtam, taču tām līdzīgas, adītas gan no vilnas, gan nātņiem diegiem, sastopamas arī 19. gadsimtā. Tautastērpu valkātājas kā potenciālos paraugus atdarinājumiem, ja senāku zeķu paraugu nav, varētu izmantot vilnas zeķes PM 344 un diega zeķes PM 1554 (vai PM 1553) (20. ilustrācija).

Ilustrācija 20. Vilnas zeķes PM 344 un diega zeķes PM 1554.

Kopsavilkumā

Kopumā var teikt, ka Lielvārdes muzeja krājums pēc rakstura neatšķiras no daudziem nelieliem Latvijas muzejiem, kuri dibināti 20. gadsimtā. Daudzos no tiem vispār nav neviena apģērba gabala, kuri būtu attiecināmi uz 19. gadsimtu. Vēl retāk sastopami tādi mazie muzeji, kuros atrodamas liecības par tradicionālo apģērbu. Tādēļ, atbildot uz jautājumu, vai Lielvārdes muzejā atrodas kādi priekšmeti, kuri attiecināmi uz 19. gadsimta tradicionālo apģērbu, apstiprinoši puslīdz droši var atbildēt tikai par mīci ar tilla mežģīni PM 354, taču arī tā pārstāv jau nedaudz modernizētu apģērbu. Pārējie priekšmeti būtu jāpēta tuvāk un, iespējams, izpētes rezultātā nāktos secināt, ka tie tomēr ir tikai vai nu labs rokdarbs, kas piederas kādam 20. gadsimtā darinātam tautastērpiņam, vai arī senāki, taču piederīgi jau Eiropas modes apģērbam, vai atzīstami par pārejas procesa lieciniekiem ceļā uz to. Tajā pašā laikā jāuzsver, ka arī šīs liecības ir būtiskas mūsu apģērba vēsturē, tāpēc ir labi, ka vietējie muzeji tās saglabā nākamajām paaudzēm.

Ko ņemt vērā un kur meklēt padomus, darinot Lielvārdes tautas tērpu

Runājot par tautas tērpu gatavošanu, pēdējo 100 gadu laikā par tādām kā rokasgrāmatām vispārīgā tērpu komplektēšanā uzskatāmas A.Karnupa "Novadu tērpu" 15 burtnīcas 1938.-1939.gadā, M.Slavas monogrāfija "Latviešu tautas tērpi" 1966.gadā, Marģera Stepermaņa sagatavotā izdevuma "Latviešu tautas māksla" 3.sējums, kas izdots 1967.gadā un Latvijas Nacionālā vēstures muzeja izdotie "Latviešu tautas tērpu" 3 sējumi 1990-gados. Visi šie darbi ir apjomīgi, balstīti uz Pieminekļu valdes un muzeju ekspedīcijās iegūtiem priekšmetiem. Katrā no tiem izdarītie secinājumi ir bijuši atbilstoši tai laikā zināmajam un secināmajam, balstoties uz tajā brīdī pieejamo informāciju un pētnieku atklājumiem.

Ja vērtējam no praktisko ieteikumu viedokļa - kā tieši gatavot tērpus, tad visvairāk padomu ar piegrieztnēm, par šūšanas procesa secību, ilustrēti pielietojamie dūrieni izšūšanas procesos un cits materiāls, tad visplašākā informācija ir atrodama jau iepriekš pieminētajās A.Karnupa "Novadu tērpu" burtnīcās, kā arī nedaudz M.Stepermaņa grāmatas "Latviešu tautas māksla" 3.sējumā, kura pielikumos pievienotas shēmas ar piegrieztnēm dažādiem apģērba gabaliem, krāsu izvilcumi un rakstu paraugi dažādiem krāsainajiem tērpiem. Tās arī šodien tiek starp amatniekiem tiek plaši pielietotas praksē, gan pētot darināšanas procesus, gan strādājot pie tautas tērpu darināšanas.

Šeit mēs mēģināsim paņemt labāko no katra no šiem izdevumiem, pieliekot klāt apģērba pētnieku konsultācijās uzziņāto un Lielvārdes muzeja krājuma priekšmetu piemērus, lai īsumā sagatavotu padomus, kā labāk komplektēt un darināt Lielvārdes tautas tērpu.

LIELVĀRDES TAUTAS TĒRPA KOMPLEKTS

Tautas tērpu komplekts sākas ar tunikveida kreklu kā sievietēm, tā vīriešiem, kas darināts no lina auduma un ir ar garām piedurknēm un piešūtiem uzplečiem audu virzienā, kas ir arī izrakstīti. Krekls sievietēm garš, no 2 daļām – smalkākas augšdaļas un rupjāka auduma apakšdaļas.

Sieviešu tērpa komplektā ietilpst šūtie vienkrāsas vai vertikālām strīpām strīpaini brunči 19.gadsimta sākumā un pirmajā pusē, kas sašūti un apjozti ap vidu, bet no gadsimta vidus – sarkanrūtrotie ar melnām svītrām brunči ar piešūtu (šodien tos saucam arī par sarafāniem). Ja tiek darināti vienkrāsas vai svītrrotie brunči, kas apjozami ap vidu, tad gatavojama ir arī kamzolis jeb veste ar īsu zemjostas daļu no gaišpelēkas, tumši zilās vai melnās vilnas (svētku dienām) vai pusnātni (šajā gadījumā – līnu-vilnas) vai vilnas dažādu krāsu vestes (ikdienai), kuras aizmugurē krokojums, bet priekšpusē tās aizdarei izmantoti āķi.

19.gadsimta sākuma tērpi Madlienā un Lielvārdes apkārtnē (J.K.Broce)

Kājās velkamas baltas zeķes un pastalas. Ap galvu neprecētas meitas lika lielos mīkstos zīļu vainagus, bet precētās sievas – baltas sievu cepures – mices ar izrakstītu priekšpuses malu un savilkta pakauša daļu, vai baltās torņa cepures ar mežģīņotu malu (izšūtu baltiem diegiem), apsienot cepuri ar raibu zīda lakatu.

Ap pleciem liekama gara un pašaura villaine ar nelielu rotājumu – pāris ieustām sarkanu dziju pavedienu rindām, kas sasprausta ar lielu saktu. Villaines var būt arī vairākas. Spriežot pēc J.K.Broces zīmējumiem, gatavojot 19.gadsimta sākuma tērpu, villaine var būt līdzīga Krustpils villainei, kuru sasprauž ar lielo saktu, bet pāri tai varētu būt segta otra – virssagša, kas ir mazāk rotāta un nav sasprausta. Te, iespējams, vērts ņemt vērā M.Slavas piebildi, ka “grezni šūtās villaines ir tikai jaunavu un jaunu sievu rota, turpretim vecākās sievas sedza baltas vai pelēkas villaines.”²⁷

19.gadsimta 30.-40.gadu tērpi Aizkrauklē (F.Krūze)

19.gadsimta 70.gadu tērpi Madlienā un Lielvārdē (K.Hūns)

Vīriešu apģērba komplektā balts linu krekls ir pusgarš – aptuveni līdz ceļiem, balti vai ļoti gaiši pelēki svārki, tādas pašas krāsas bikses līdz potītēm no vadmalas, vasarā – linu vai plānas, mazliet apveltas vadmalas. Tās lielākoties baltā (gaišā) vai pelēkā, bet var būt arī mēļu zilā krāsā. Svārki bijuši kā īsie, tā garie, kuri bieži vien sajozti ar jostu. Josta ir austā no raibas vilnas. Gadsimta pirmajā pusē kājas ir līdz ikriem aptītas ar linu kājautiem, vēlāk valkātas baltas zeķes. Pastalas vilktas kā ikdienā, tā godos, darinātas no liellopu ādas ar linu auklām vai šaurām ādas siksnām. Galvassega gadsimta pirmajā pusē – ratene (melna platmale), gadsimta otrajā pusē to aizvietoja nāģene.

Aprakstos un zīmējumos norādīts, ka krekli sasprausti ar mazām sudraba saktiņām – gludām vai nedaudz rotātām kā vīriešiem, tā sievietēm. Sievietēm bijušas arī lielās saktis, ar kurām šodien ierasts saspraust

²⁷ Slava M. Latviešu tautas tērpi. R, Zinātne, 1966., 44.lpp.

villaines kā tas ir redzams F.Krūzes zīmējumā. Sieviešu rotājumu komplektā, īpaši, ja tiek darināts 19.gadsimta sākuma tērps, var būt arī monētu kaklarota vai stikla pārļu krelles.

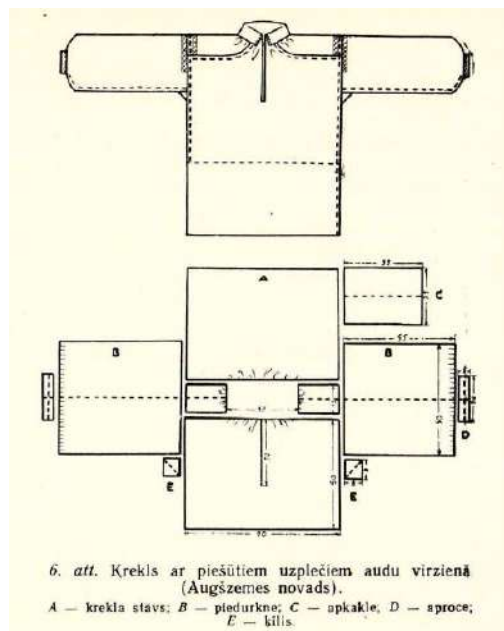
Par bērnu apģērbu runājot, gandrīz visā Latvijā līdz pat 20.gadsimta sākumam zemnieku bērni līdz skolas vecumam pa mājām staigājuši vienā linu kreklā un, tikai sākot skolas gaitas, dabūjuši savas pirmās bikses vai brunčus un apavus. Pēdējo apstiprina ne viena vien viens vien 19.gadsimta zīmējums, kurā redzams, ka bērni pa ceļu iet plikām kājām, vai 20.gadsimta sākuma fotogrāfija, kurā redzams, ka vien retajam skolniekam kājās ir kurpes, bet lielākajai daļai – pastalas.

Runājot par apaviem, lielākoties lietotas ir pastalas un vīzes. Kurpes apģērba komplektā domājams parādījušās 19.gadsimta beigās, ienākot pilsētas modei tautas apģērbā. Arī vīriešiem zābaki redzami vien pāris 19.gadsimta zīmējumos, savukārt gadsimtu mijas fotogrāfijās to ir ievērojami vairāk.

Krekli

Krekls ir viens no vecākajiem apģērba gabaliem, ko vilka uz plikas miesas. Sievietes virs krekla valkāja brunčus, jaku vai ņieburu, bet vasarās karstā laikā pļaujas laikā vēl 19.gadsimta sākumā strādāja vienā kreklā, sajožot to ar jostu. To fiksējis arī J.K.Broce savos zīmējumos, pievienojot aprakstu, ka kreklos strādāja tikai mājās, bet, ejot muižas darbos, virs krekla vilka brunčus.²⁸ Atšķirībā no vīriešu krekliem, ko šuva īsākus un no viena auduma, sieviešu krekli šujami no divām daļām un garāki. Kreklus šuj no balināta vai nebalināta lina audekla baltā krāsā. Vīriešu krekli parasti sniedzās līdz ceļiem, bet sieviešu krekli – līdz pusstilbiem.

Tradicionālo tunikveida kreklu stāvu darina no viena taisna auduma gabala, kuru saloka uz pusēm, locījuma vietā izgriežot T veida kakla iegriezumu. Piedurknes krekla stāvam piešuva taisni, tāpat kā sānu vīles. Zināms, ka piešuvi sieviešu krekliem parasti šuva no viena auduma gabala, auduma vienu eģes malu piešujot pie krekla stāva apakšējās malas. Piešuves jeb pierietņu sānu vīli 10 – 15 cm augstumā no apakšējās malas atstāja neaizšūtu, lai pašaurā apakšmala netraucētu ejot. Kreklam ar šādā veidā piešutiem pierietņiem apakšējo malu nemaz neatšuva, jo tā veidojās no auduma otras eģes malas. Ja pierietni piešuva no diviem gabaliem tāpat kā krekla stāvu, tad vīriešu krekliem apakšējo malu atlieca 0.5-1 cm platumā un atšuva ar mašīnas dūrienu.

*Krekls ar piešūtiem uzplečiem audu virzienā*²⁹

Lielvārdē šūtie krekli ir tunikveida ar virsū uzšūtiem uzplečiem. Taču to darina nevis no viena audekla gabala, kas pārlocīts, bet gan no diviem krekla stāviem, piešujot tiem atsevišķi piegrieztus plecus - uzpleci (to piešuj

²⁸ Slava M. Latviešu tautas tērpi. R, Zinātne, 1966., 44.lpp.

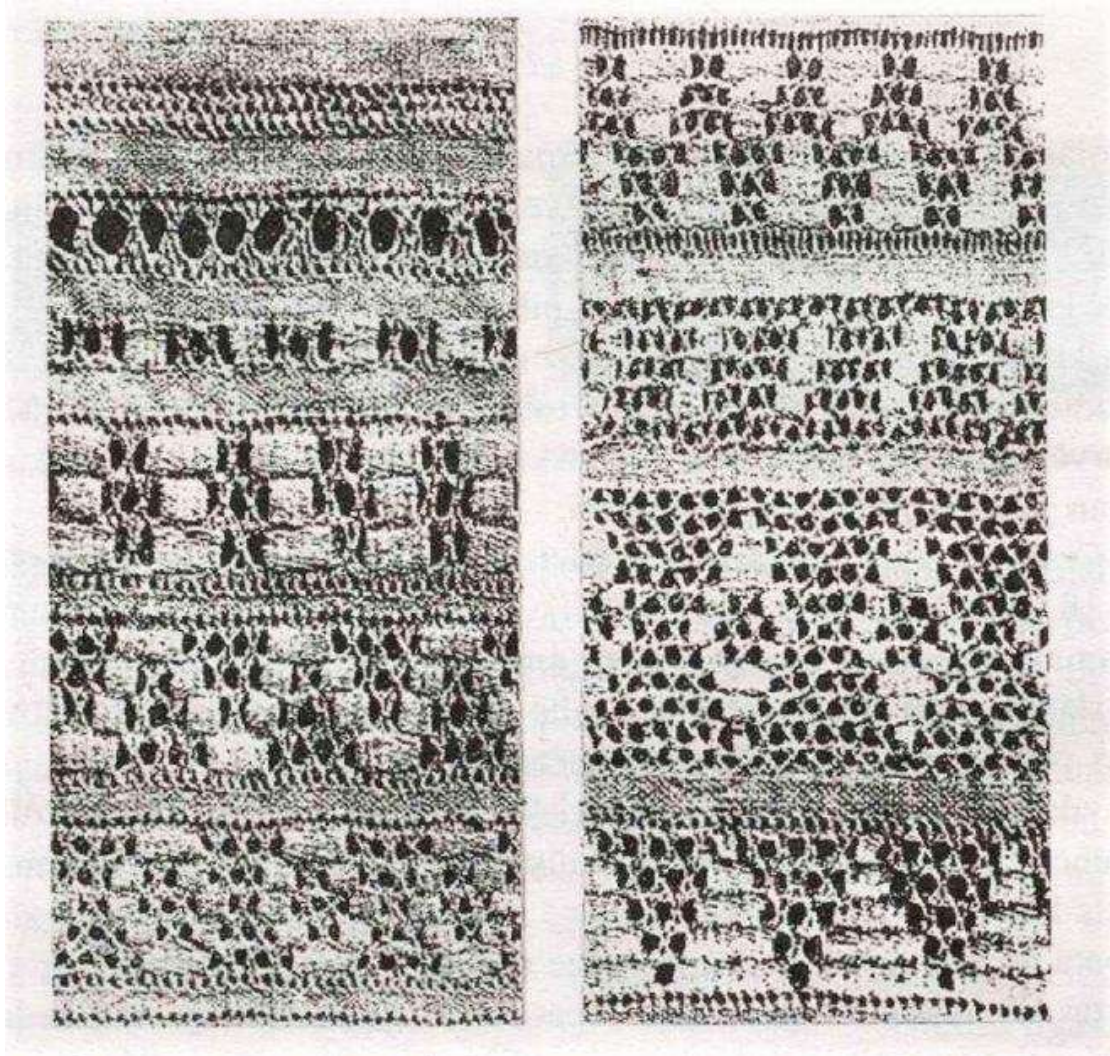
²⁹ Turpat, 87.lpp.

audu virzienā līdz krekla sānu vīlēm), kuru lielums atkarīgs no krekla nēsātāja auguma īpatnībām. Pēc tam lielo četrstūrainsi apkakles izgriezumu savēl krokās un piešuj tam apkakli. Piedurknes piešuj tieši uzplecim un krekla stāvam.³⁰

Šujot uzpleci, viens uzpleča gals, ko piešuj piedurknes vīlē, ir taisns, otrs, kas izbeidzas pie kakla izgriezuma, vain u stūraisn vai noapaļotiem stūriem. Agrāk šujot šādus krekļus, bieži krkeliem ar šo piegriezumu uzpleča galā un krekla stāvā pie kakla izgriezuma iestiprināja t.s. mazo ķīli jeb spēdeli, lai krekls labāk peigulētu plecām. Tādi ķīļi ir arī vairākiem Lielvārdes muzejā esošajiem krekliem.

Piedurknes šuj no viena taisna auduma gabala. Lai ērtāk būtu kustināt rokas, padusēs iešuj nelielus četrstūrveida ķīļus no tāda pasā auduma. Piedurknes lejas galā savēl krokās un piešuj aproces.

*Senais vienvirziena izvilkmumu paraugs no Lielvārdes, datēts ar 18.gadsimtu*³¹

Lielvārdes tērps plašu atpazīstamību ieguvis ar saviem krekliem, kas rotāti ar baltā diega izšuvumiem, jo īpaši uz piedurknēm.

Kā jau iepriekš minēts, no visiem sieviešu krekliem, kas atrodas Lielvārdes muzeja krājumā, leva Pīgozne kā visvairāk autentisku - ar 19. gadsimta krekla pazīmēm – izvēlējusies vienu kreklu (PM 1019). Krekls gan varētu būt jau 20.gadsimta darinājums, par ko liecina iztrūkstošā piešuve un blīvais audums, taču tā augšdaļas

³⁰ Slava M. Latviešu zemnieku kreklu tipi (18.gadsimta beigās – 19.gadsimta pirmajā pusē) // Arheoloģija un etnogrāfija. 3.sējums – Rīga, Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas izdevniecība, 1961., 86.-87.lpp.

³¹ Jansone A. Tautas tērpa krekli Vidzemē 19.gs. – R., Zinātne, 1999., 28.lpp.

pamatkonstrukcija, kā arī izšuvums var būt labs piemērs krekla parauga izvēlei, veidojot Lielvārdes tērpa komplektu.

Krekla PM 1019 aproce

Iešūtā uzpleča un piedurknes gala izšuvums kreklam PM 1019

Gatavojot šī krekla atdarinājumu, nedrīkst aizmirst par piešuves (piešūtnes) piešūšanu. Ja krekla augšdaļa tiem darināta no smalka, balta lina audekla, tad piešuve var būt arī no biezāk, raupjāka lina audekla, sānos atstājot nelielus šķelumus.

Par vīriešu krekliem Ieva Pīgozne saka, ka Lielvārdes muzeja krājumā ir vismaz pieci vīriešu krekli, kas darināti atbilstoši 19. gadsimta beigām un 20. gadsimta sākuma tradīcijai. Visiem šiem krekliem raksturīgs garums apmēram līdz ceļiem, lina pogas pēc senākā parauga, savilkumi, izšuvumi, uzpleči un citas detaļas, kas vai nu

Iauj tos pieskaitīt autentiskiem gadsimta mijas krekliem vai atzīstami par ļoti labiem atdarinājumiem, pārmantojot agrāko laiku šūšanas un izšūšanas tradīcijas.

Kā piemēru, pēc kura darināt kreklu ar vienkāršo iegriezumu un atlokāmo apkakli, var ņemt Lielvārdes muzejā esošo vīriešu krekli PM 357/6.

Vīriešu krekla PM 357/6 priekšpuse (kopskats)

Savukārt, ja darināšanai gribas izmantot 19.gs.beigu tērpu, kam krekls var būt ar iešuvēm, stāvapkakli un/vai ornamentētu krekla priekšdaļu, tad par paraugu izmantojami šie divi Lielvārdes muzeja krekli - PM 355/3 un PM 356.

Kreklu PM 355/3 un PM 356 priekšpuses

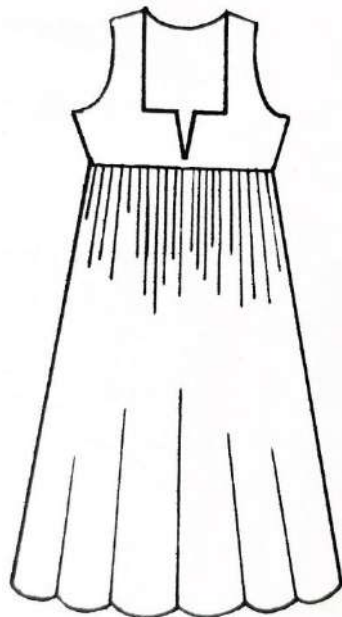
Arī A.Karnupa “Novadu tērpu” 7.burtnīcā ievietoti divu Lielvārdes apkārtnes kreklu darināšanas apraksti – Lielvārdes pagasta kreklam un Rembates pagasta kreklam. Pēc to konstrukcijas un rotājumiem, Lielvārdes kreklis PM 1019 ir līdzīgs, vai arī var teikt otrādi – burtnīcā minētie krekli ir līdzīgi Lielvārdes muzejā esošajam. Darinātājiem būs noderīgi apskatīt šos aprakstus, jo tajos papildus sniegta informācija par krekla darināšanas posmiem un izšūšanā izmantotajiem dūriem. Savukārt 9.burtnīca ir veltīta vīriešu tērpu komplektu atdarināšanai. Tajā ir iekļauts viens piemērs no Lielvārdes apkārtnes tautas tērpu – Madlienas pagasta krekla šūšanai, sniedzot ieskatu gan krekla konstrukcijas, gan šūšanas secības, gan izšūšanas veikšanai padomus. Šis burtnīcā minētais kreklis ir tāds sava veida apvienojums – tradicoonālais kreklis un Eiropas mode, jo tam ir atlokāma apkaklīte, taču priekšpusē tam nav tradicionālā vienkāršā iegriezuma, bet ir nošūtas ieloces, kas arī ir izšūtas ar balto diegu tehnikā.

Taču vidzemiekiem ir palaimējies, jo 1999.gadā ir iznākusi latviešu apģērbu vēstures pētnieces Aijas Jansones grāmata “Tautas tērpa krekli Vidzemē 19.gs.”, kurā sniegta informācija, kā arī darināšanas secība, paņēmieni un viss cits nepieciešamais, lai izgatavotu tautas tērpa kreklu. Grāmatā ievietota informācija arī par 4 krekiem, kas dažādos laikos pētnieku ekspedīcijās atrasti un raksturīgi Lielvārdes apvidum un par vienu Jumpravas kreklu.

Brunči

Šūtie brunči latviešu tautas tērpā parādās 18. un no tā brīža ir arī visizplatītākie. Visbiežāk tie bija vienkrāsas vai vertikālām stripām, vēlāk Vidzemē arī rūtaini. M.Slava uzskata, ka brunčus ar vertikālām svītrām ikdienas darbā 19.gadsimtā valkāja visā Latvijā. Savukārt 19.gadsimta otrajā pusē dominē svītrainie un rūtainie brunči, kas darināti no pusvilnas, kokvilnas un ļoti retos gadījumos no vilnas auduma. Gadsimta beigās svītrainie brunči valkāti tikai kā apakšbrunči, virs kuriem vilka pelēkus vai melnus brunčus. Goda brunči parasti austi lina diegu velkos ar vilnas dzijas audiem, bet ikdienas valkāšanai brunči austi arī tikai no linu vai pakulu diegiem.³²

Lielvārdes brunči ar piešūto ņieburu parādās ap 19.gadsimta vidu, darinot tos no viena auduma. Abas daļas tiek kopā sašūtas, priekšpusē pārlietot ņiebura daļu mazliet pāri vienu otrai, neveidojot atsevišķas aizdares (pogas, āķi utt.).

Lielvārdes brunču ar ņieburu shēma³³

³² Slava M. Latviešu tautas tērpi. R, Zinātne, 1966., 50.lpp.

³³ Latviešu tautas māksla – 3. sējums. – Rīga, Liesma, 1967., 319.lpp.

Šodien populārākie Lielvārdes brunči ir šie ar ņieburiem ar sarkani melnu svītru rūtojumu. Lielvārdes muzeja krājumā esošie brunči visi ir uzskatāmi par atdarinājumiem, proti, nav 19.gadsimta darinājumi. Tādēļ, ja nav iepazīti Latvijas Nacionālā vēstures muzeja krājuma paraugi, iespējams par pamatu brunču darināšanai var izmantot A.Kārnupa burtnīcu, kurā nofiksēti vairāki kā piederīgi Lielvārdei, Madlienai un Jumpravai piederoši brunču raksti.

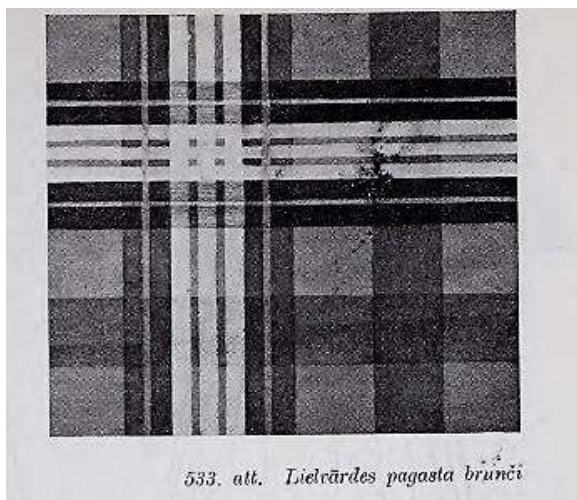
Kā viens no Lielvārdes brunču variantiem minēts šāds (533.attēls burtnīcā): brunču velkiem ņem kokvilnas diegus; velku blīvums – 1 cm = 18 diegi. Audumam piemērots šķiets Nr.90 un ver divus diegus zobā. Velkiem velk šādas dzijas: 2 cm platumā – sarkanas Nr.2; 4 mm platumā brūnas (nr.6); 2 mm dzeltenas (nr.10); 4 mm brūnas; 5 mm baltas; 2 mm sarkanas; 5 mm baltas; 2 mm sarkanas; 5 mm baltas; 4 mm brūnas; 2 mm dzeltenas; 4 mm brūnas; 2 cm sarkanas; 1.8 cm zaļas. Audiem ņem smalku, vienkārtīgu dziju. Audu blīvums – 1 cm = 18 diegi. Auduma veids – vienkārtnis. Audos auž šādas dzijas: 18 mm zaļas dzijas (nr.3); 2 cm sarkanas; 4 mm melnas; 2 mm dzeltenas (nr.10); 3 mm baltas; 2 mm sarkanas; 3 mm baltas; 2 mm sarkanas; 3 mm baltas; 4 mm melnas; 2 mm dzeltenas; 4 mm melnas; 2 cm sarkanas.

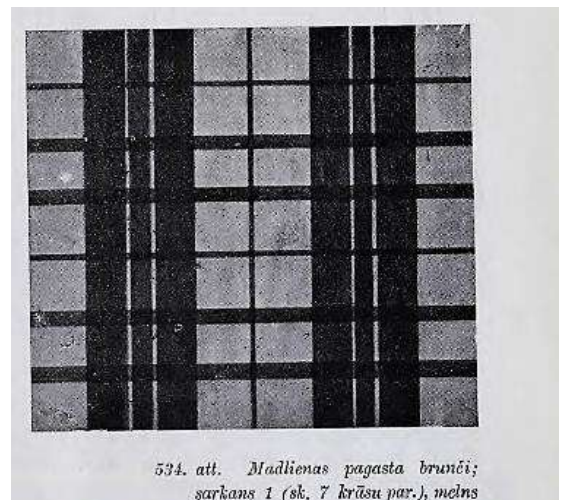
Krāsu skala "Novadu tērpu" 7.burtnīcā ³⁴

Brunčus sašujot, drēbi jostas vietā savelk sīkās krokās.³⁵

Savukārt Madlienā novada brunčiem ir šāds raksts (534.attēls burtnīcā): brunču audiem un velkiem ņem vienkārtīgu vilnas dziju. Auduma blīvums – 1 cm – 12 dzijas pavedienu. Audumam piemērots šķiets Nr. 60, un ver 2 pavedienus zobā. Auduma veids – vienkārtnis. Velkiem velk šādas dzijas: 9 melnas – 16 sarkanas (nr.1) – 9 melnas – 24 sarkanas – 2 melnas – 24 sarkanas. Audus auž tādā pat kārtībā. Brunčus sašujot, drēbi jostas vietā savelk sīkās krokās.³⁶

533. att. Lielvārdes pagasta brunči

534. att. Madlienā pagasta brunči; sarkans 1 (sk. 7 krāsu par.), melns

Lielvārdes un Madlienā pagasta brunču rakstu ilustrācija "Novadu tērpu" 7.burtnīcā ³⁷

³⁴ Karnups A., Kivicka E. Novadu tērpi. – VII burtnīca. Jaunlatgale. Lielvārde. – Jelgava: Latvijas Lauksaimniecības kamera, 1939., 4.vāks

³⁵ Turpat, 27.lpp

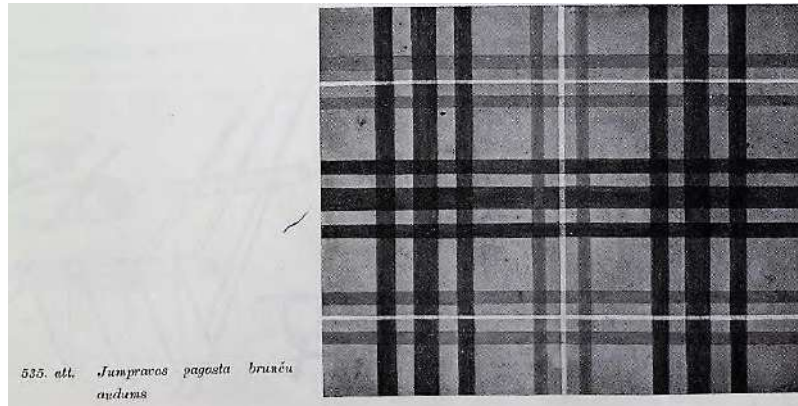
³⁶ Turpat, 28.lpp

³⁷ Turpat, 27.lpp.

Savukārt vieniem Jumpravas brunčiem ir šāds apraksts: brunču (535.attēls) velkiem un audiem ņem vienkārtīgu vilnas dziju. Auduma blīvums – 1 cm = 12 dzijas. Audumam piemērots šķiets Nr. 60. un ver divas dzijas zobā. Audumaveids – vienkārtnis. Velkiem uzvelk šādas dzijas: 6 melnas – 6 sarkanas (nr.2) – 10 melnas – 6 sarkanas – 6 melnas – 22 sarkanas – 5 zaļas (nr.3) – 5 sarkanas – 2 violetas (nr.4) – 5 sarkanas – 5 zaļas – 22 sarkanas. Audus auž tādā pat kārtībā. Brunčus sašujot, jostas vietā liek krokas (pareizāk būtu teikt – ieloces). Kroku redzamās daļas platums 6 cm, neredzamās daļas platums 3 cm. Krokas iegrudina līdz brunču apakšai.

Jumpravas brunču rakstu ilustrācija "Novadu tērpu" 7.burtnīcā³⁸

Savukārt Rembates brunči aprakstīti šādi: brunču audiem un velkiem ņem vienkārtīgu vilnas dziju. Auduma blīvums – 1 cm = 10 dzijas. Audumam piemērots šķiets Nr.50, un ver divas dzijas zobā. Auduma veids – vienkārtnis. Brunču velkiem uzvelk šādas dzijas: 4 zaļas (nr.7) – 2 sarkanas (nr.2) – 4 zaļas – 6 melnas – 4 zaļas – 6 melnas – 4 zaļas – 2 sarkanas – 4 zaļas – 16 sarkanas – 4 melnas – 16 sarkanas – 4 zaļas – 16 sarkanas – 4 melnas – 16 sarkanas. Audus auž tādā pat kārtībā, kādā uzvilkti velki. Brunčus sašujot, tos pie ņiebura piešuj ar sīkām vilktām krokām.³⁹

Vecākās kabatas brunčiem ir darinātas kā atsevišķas kulītes no krāsainām lupatiņām vai ādas gabaliņiem, kas iesietas auklā vai prievītē un pakārtas kaklā vai apsietas ap vidu. Tās valkāja virs krekla zem brunčiem vai zem priekšauta. Kabatas pie brunču vīles sāka šūt 19.gadsimtā. Viens no tādiem piemēriem, domājams, šūts pēc tradīcijām, ir arī vienam Lielvārdes muzeja ņieburbruncim.

Pie brunčiem piešūta kabata Lielvārdes muzejā (PM 1201/1) un piestiprināma kulīte no Rembates Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā⁴⁰

³⁸ Karnups A., Kivicka E. Novadu tērpi. – VII burtnīca. Jaunlatgale. Lielvārde. – Jelgava: Latvijas Lauksaimniecības kamera, 1939., 27.; 29.lpp.

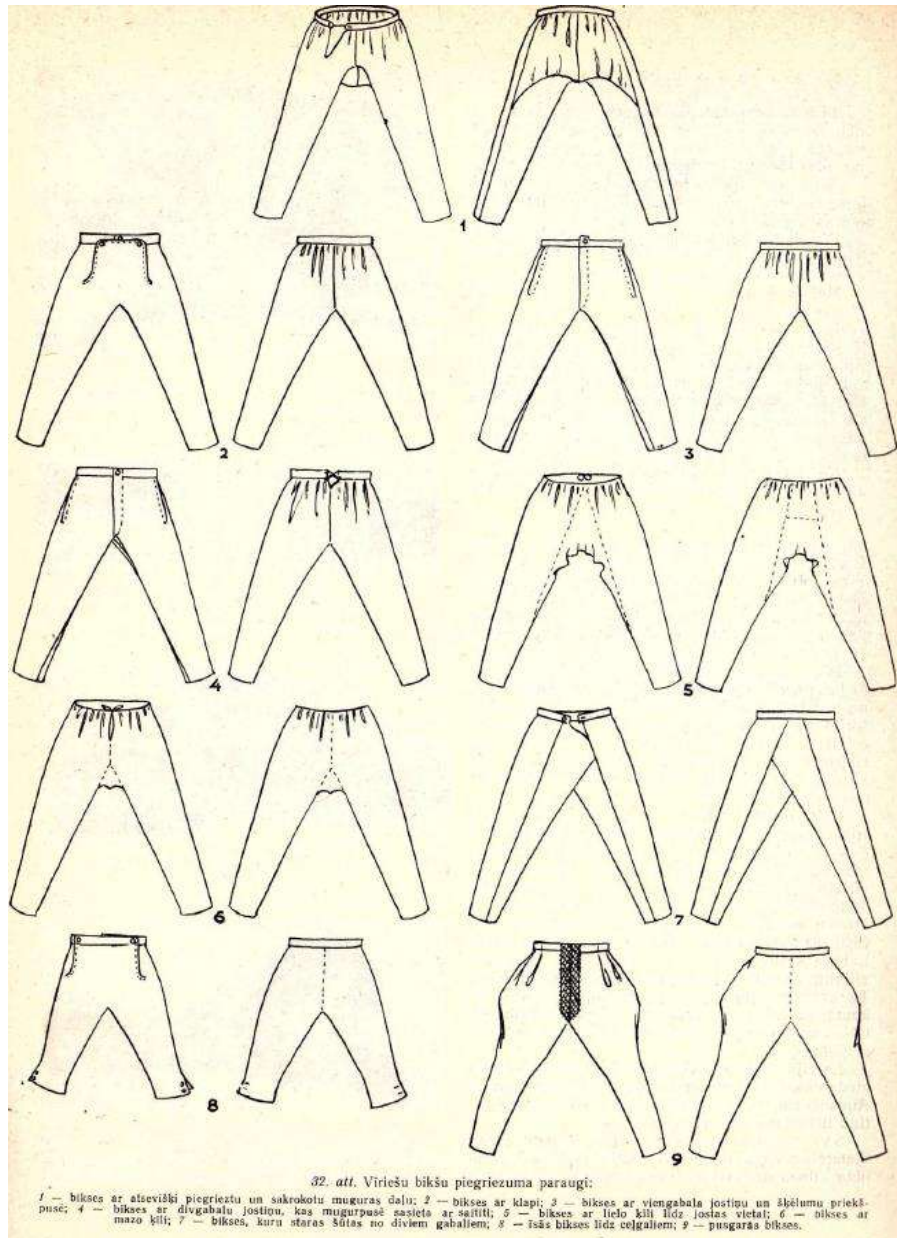
³⁹ Turpat, 30.lpp

⁴⁰ Slava M. Latviešu tautas tērpi. R, Zinātne, 1966., 181.lpp.

Vīriešu bikses

Tradicionāli latviešu tautas apģērbā bikses šuva no pakulu, linu, vilnas vai pusvilnas auduma, parasti no tāda paša materiāla kā svārkus. M.Slava min, ka pie baltiem goda svārkiem valkāja tikai baltas bikses, bet pie pelēkiem svārkiem – baltas linu vai kādas citas krāsas bikses. Valkātas kā garās (līdz potītēm), tā īsās (līdz ceļiem bikses). Plašāk izplatītas ir garās bikses. Pēc piegriezuma izdala 3 variantus: 1) biksēm katra bikšu stara šūta no viena auduma gabala, kuru priekšpusē aizpogā, bet aizmugurē ir saitiņa, ar kuras palīdzību var palielināt vidukli vai samazināt; 2) biksēm katra bikšu stara arī šūta no viena auduma gabala, bet ar klapi priekšā aizdares vietā; 3) katra bikšu stara šūta no diviem auduma gabaliem un bikšu augšdaļa gan priekšpusē, gan aizmugurē saiet pamišus.⁴¹

32. att. Vīriešu bikšu piegriezuma paraugi:
1 – bikses ar atsevišķi piegrieztu un sakrokotu muguras daļu; 2 – bikses ar klapi; 3 – bikses ar viengabala jostīnu un šļēģumu priekšpusē; 4 – bikses ar divgabalu jostīnu, kas mugurpusē sasieja ar saitiņu; 5 – bikses ar lielu kļu līdz jostas vietai; 6 – bikses ar mazo kļu; 7 – bikses, kuru stārs šūtas no diviem gabaliem; 8 – īsās bikses līdz ceļgaliem; 9 – pusgarās bikses.

Vīriešu bikšu piegriezuma paraugi M.Slavas monogrāfijā "Latviešu tautas tērpi"⁴²

Vīriešu bikses Lielvārdes muzeja krājumā ir tikai vienas – PM 358, un, pēc levas Pīgoznes domām, tās var būt paraugs atdarinājumu veidošanai Lielvārdes tērpa komplekta izveidē. Tās pēc konstrukcijas būtu pirmā

⁴¹ Slava M. Latviešu tautas tērpi. R, Zinātne, 1966., 52.lpp

⁴² Karnups A., Kivicka E. Novadu tērpi. – VII burtnīca. Jaunlatgale. Lielvārde. – Jelgava: Latvijas Lauksaimniecības kamera, 1939., 27.; 29.lpp.

variānta bikses – katra bikšu stara šūta no viena auduma gabala, aizdare priekšā – pārlietot vienu bikses malu pāri otrai. Šekumā biksēm ir neliels četrstūrveida ķīlītis (3x3 cm liels bikšu labajā pusē, 8x8 cm kreisajā pusē).

Bikses pie jostas sakrokotas mazās ielocēs (1 – 1.5 cm platas redzamajā daļā). Augšmalā piešūta maza jostiņa (2 cm plata), aizdares vieta ar āķiem. Bikšu priekša labajā pusē uz stilba priekšējās daļas iešūta kabata. Kabatas audums redzamajā daļā tāds pats kā biksēm, iekšpusē – kulīte – cita – vienkāršāka auduma.

Lielvārdes muzeja krājuma vīriešu bikses PM 358

Jostas

Jostas kā apģērbu saturētājas nēsātas visā Latvijā. To minējis savos aprakstos pie zīmējumiem arī J.K.Broce. Lielvārdes novada jostu rakstus auž no sarkanas vilnas dzijas uz baltu lina diegu pamata. Jostas rakstu malas noslēdz ar šauru, sarkanu svītru. Var būt arī zaļas krāsas svītra. Jostas var būt arī ļoti platas (līdz pat 8 cm). Katrā jostā mēdz būt daudz rakstu variantu.⁴³

Lielvārdes jostas darinātas ne tikai Lielvārdē, bet arī kaimiņu pagastos. Kā min latviešu tautas tērpu, tai skaitā jostu pētnieces Lilija Treimanis un Aleksandra Dzērvītis, nevienā citā Latvijas novadā nav austas tik platas jostas kā Lielvārdē, un nekur citur nav sastopama tāda rakstu bagātība. Tur bieži jostas garumā raksti neatkārtojas. Jostas aušanai lietota parasti tikai viena sarkanā krāsa, biežāk siltā tonī, retāk auksti sarkanā.

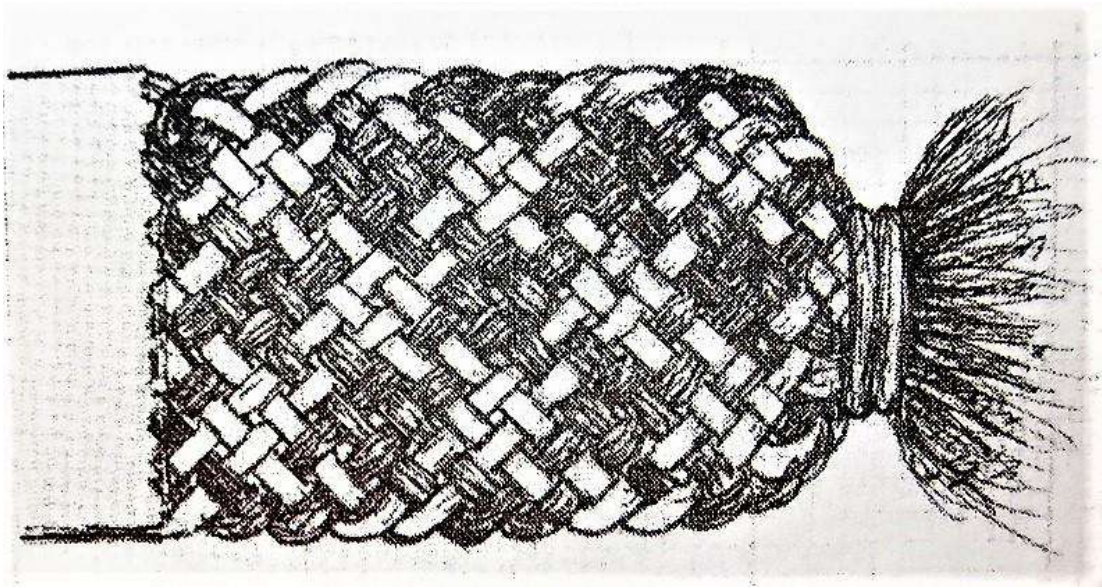
Rakstu aušanai lieto smalku, divkārtīgu grodi vērptu vilnas dziju, pamatā parasti saulē balinātie smalkie divkārtīgie lina diegi. Vienā jostas galā bieži velkus nemaz nepārgriež, vai atstātas ļoti īsas bārkstis. Otrā jostas galā velkus sadala posmos, izšķirojot atsevišķi sarkano un balto krāsu. Velkus sapin kā pītās jostas.

⁴³ Karnups A., Kivicka E. Novadu tērpi. – VII burtnīca. Jaunlatgale. Lielvārde. – Jelgava: Latvijas Lauksaimniecības kamera, 1939., 32.lpp.

Valkājot jostu, to aptin divas reizes ap jostas vietu, sasienot priekšas vidu stingrā mezglā, kā arī mēdz sasiet kreisajā sānā. Gali nokarājas apmēram līdz ceļiem.⁴⁴

*Lielvārdes jostas pītā gala noslēgums*⁴⁵

Ar Lielvārdes jostas pētniecību ir nodarbojušies lielvārdniece Sanita Kozuliņa, kura izveidojusi vietni ETNOBERTL (www.etnobelt.wordpress.com), kurā atrodama gan informācija par Lielvārdes jostām, bet arī to tehniskie zīmējumi. Viņa savā vietnē min, ka mūsdienās visbiežāk sastopamais Lielvārdes jostas raksts ir t.s. *Paegles jostas raksts*, savukārt visbiežāk atdarinātā Lielvārdes josta ir Lielvārdes muzeja josta PM 1185, kuru dēvē arī *par Rubeņu mātes jostu*.⁴⁶

Jostas no Lielvārdes muzeja krājuma

⁴⁴ Dzērvītis A., Treimanis L. Latviešu jostas. – Toronto, 1982., 38.lpp.

⁴⁵ Turpat, 74.lpp.

⁴⁶ <https://etnobelt.wordpress.com/lielvārdes-jostu-rakstu-tehniskie-zimejumi/>

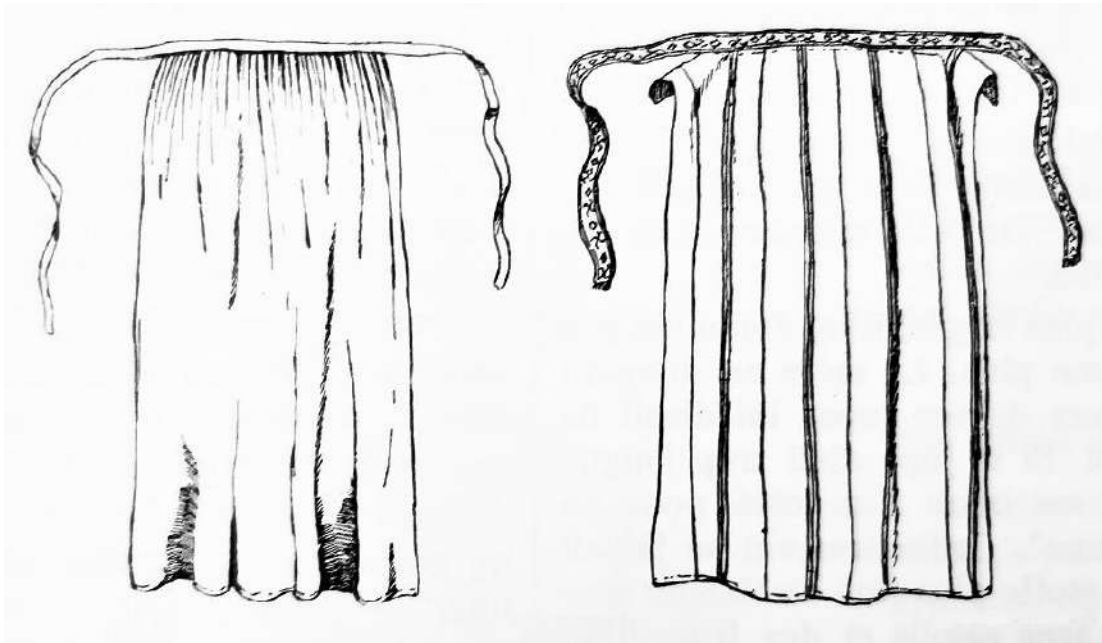

Priekšauti

Priekšauts 18.gadsimta beigās bija latviešu sieviešu apģērba nepieciešama sastāvdaļa. Tāda tā bijusi arī 19.gadsimtā, kā to apliecina gan J.K.Broces un F.Krūzes, gan K.Hūna zīmējumos. Pēc šobrīdējās informācijas, kas pieejama dažādos avotos, priekšautu šuva no viena taisnstūrveida auduma gabala. Jostas vietā to nedaudz savilka krokās un tam piešuva tāda paša auduma jostu, kuru mugurpusē sasēja. Citreiz piešuva austu prievīti vai jostiņu. Priekšauti bija apmēram pat 10 – 15 cm īsāki nekā brunči.

Darba priekšautus šuva no pašausta tumša svītraina vai rūtaina linu vai pakulu audekla. Ejot talkās vai muižas darbos, kur bija vairāk svešu ļaužu, apsēja baltu linu priekšautu. Bagātākās meitas savus priekšautus izšuva ar sarkaniem linu diegiem. Tā par priekšautiem raksta apģērbu pētniece M. Slava 20.gadsimta otrajā pusē.⁴⁷ "Latvju rakstos" minēts, ka priekšauti galvenokārt bijuši baltas krāsas un vairāk vai mazāk platām zilām, sarkanām un melnām "strīpām zobiņos. Priekšautu audeklam strīpas tāpat kā brunčiem iet šķērsām" pār audeklu un izveidojas no audiem, kamēr šķēri viscaur balti. No šī audekla nogriež priekšauta platumā gabalu un nes šķērsu tā, ka strīpas iet stāvu uz leju. Priekšautu abās malās apvilē ar nelielu vīli un apakšā reizēm piešuj pašdarinātas baltas mežģīnes. Augšējo malu smalki sakrunko, un tam piešuj rostiņu vai nu no tās pašas drēbes, vai arī šauru prievīti, ar ko arī priekšautu sasien.⁴⁸

Priekšautu zīmējums "Latvju rakstos"⁴⁹

Par Lielvārdes puses priekšautiem nav pārāk detaļu aprakstu, taču "Latvju rakstos" ir sekojošs priekšautu apraksts par Cēsaines pusi: "Cēsvainietes priekšautus nēsājušas dažādos platumos: gan vidēji, gan stipri platus, skatoties pie kāda darba tos vajadzēja lietot. /../ druvā pļaut ejot nesti ļoti plati priekšauti. Pie mājas darbiem nesti arī ne visai plati, vienādi, balti vai zili priekšauti no galu pakulu audekla. Šos priekšautus daudz krunkājuši, bet rostiņas vietā piešuvuši prievīti vai diegu pīni tā, ka abās malās gali kādu sprīdi palikuši nepiešūti. Tā nekrunkots priekšauts labāk gulējis."⁵⁰

Lielvārdes priekšauti redzami ir J.K.Broces zīmējumos tikpat grezni izrotāti, kā sievu cepures un villaines. Skatoties pēc zīmējumiem, priekšautu platumi var būt dažādi – gan šaurāki, gan platāki, vairāk izgreznoti vai mazāk, taču tie vienmēr ir gari. Tas arī ievērojams, veidojot tautas tērpu.

⁴⁷ Slava M. Latviešu tautas tērpi. R, Zinātne, 1966., 58.lpp

⁴⁸ Zariņš R. Latvju raksti. - 2.sējums: Tautas apģērbu un apģērbu daļas Vidzemē, Latgalē un Augšzemē. – Rīga, izdošanas gads nav norādīts

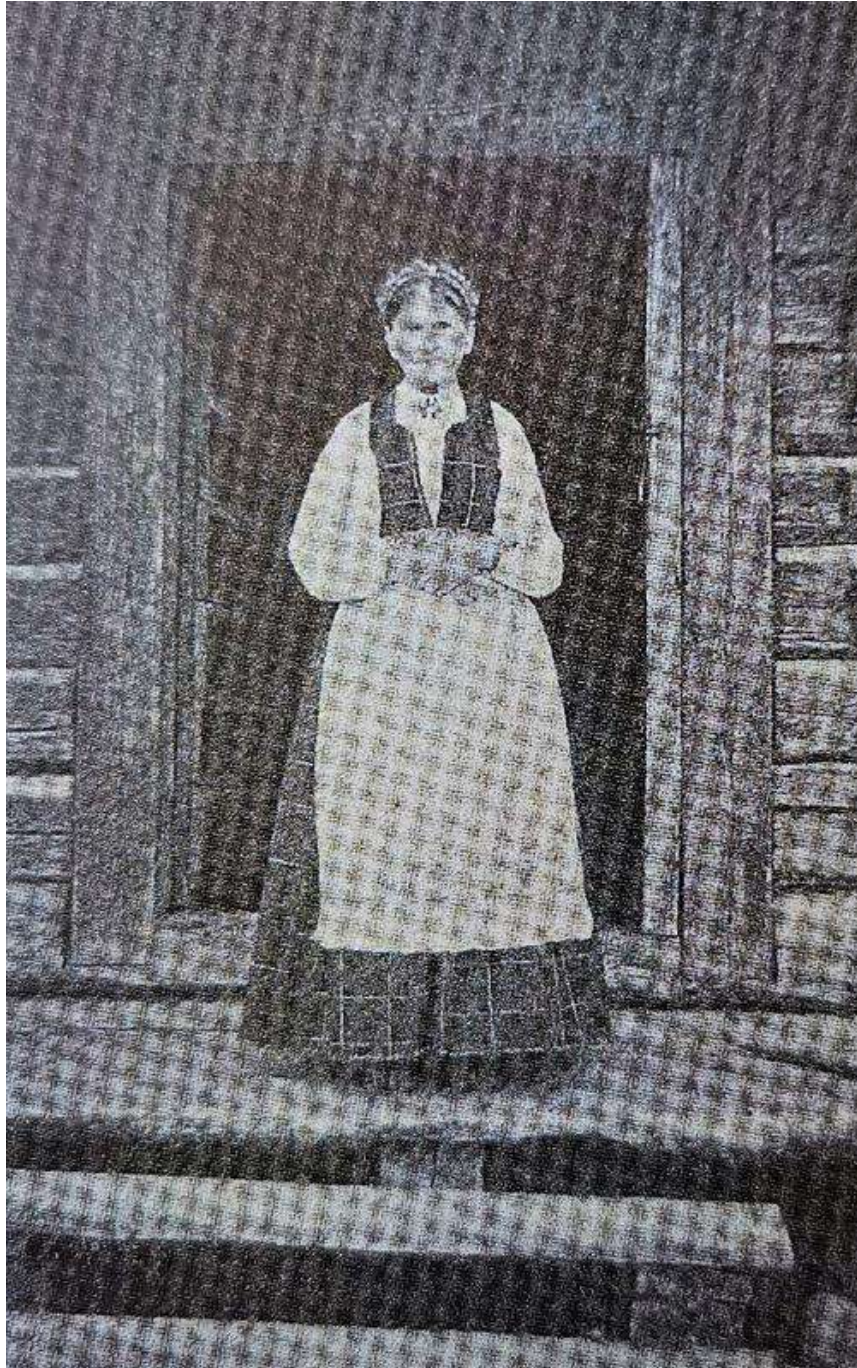
⁴⁹ Turpat.

⁵⁰ Turpat.

Ienākot arvien vairāk pilsētas modei, kā arī dažādiem ārzemju audumiem, priekšauti var būt arī šūti raibiem vai svītrotiem kokvilnas audumiem, jo 19.gadsimtā jebkurā gadu desmitgadē pirktas audums vai apģērba detaļa liecināja, ka šī dzimta ir turīga un var atļauties valkāt ko pirktu.

Ja runā par līgavas priekšautiem, tad tie bijuši greznāki un ne tik plati kā ikdienas. Garumā gan tas bijis diezgan garš, tikai nedaudz īsāks par svārkiem. Aprakstos minēts, ka līgavas priekšauts 19.gadsimtā visbiežāk darināts no pirktas puķaina vai strīpaina auduma, vai arī baltas zīda drānas. Mazāk turīgas līgavas gan sējušas tādus pat pašdarinātos priekšautus kāzās, tā ikdienā.

*Lieljumpraviete. Anotācija par fotoattēlu "Latvijas Saules" 1929.gada numurā sekojoša:
"5.att. rāda lieljumpravieti sarkanā rūtainā lindrakā, tipiskā vainagā un īpatnējo bagāti rakstīto jostu ap vidu.
Uzņēmumu izdarījis Ed.Paegle 1912.g. Lieljumpravas pag. Dāvuzos"⁵¹*

⁵¹ Latvijas Saule – 1929., Nr.79-81, 879.-880.lpp.

Villaines

Kā savā monogrāfijā raksta M.Slava, villaini darināja no četrstūraina vilnas vai pusvilnas auduma gabala. To sedza pāri abiem pleciem un sasprauda uz krūtīm ar lielu saktu. Villaines parasti rotāja ar bārkstīm, apaudiem, izšuvumiem vai metāla apkalumiem. Šodien zināmākās Lielvārdes villaines ir taisnstūrveida – garas ar nelielu ornamentu (pāris sarkanām svītriņām), taču, vērojot J..Broc3ez un arī F.Krūzes zīmējumu, šķiet, ka 19.gadsimta sākuma goda villaines ir bijušas ļoti greznas, līdzīgas Krustpils villainēm.

No četrām Lielvārdes muzeja krājumā esošajām villainēm, kuras atbilst Lielvārdes apkārtnes tradīcijai, leva Pīgozne uzskata, ka autentiskākais izskats piemīt PM 350.

Villaine PM 350

Tā ir taisnstūrveida baltā villaine, kuru rotā vien pāris sarkano strīpiņu tās galos, kā arī viena diega izšuvums gar garākajām malām. Austa vienkāršajā trinītī, proporcijas aptuveni 100 x 210 (villaines lielums būtu skatāms pēc nēsātājas auguma), bārkstis savirpinātas, mezglos nesasietas. Šī villaine austā lina velkos ar vilnas audiem.

Diezgan līdzīgu piemēru, kā aust Lielvārdes villaini, apraksta arī A.Karnups savā “Novadu tērpu” 7.burtnīcā. Tā ir gan pēc izmēru parametriem, gan rotājuma principa diezgan līdzīga Lielvārdes muzeja villainei PM 350.

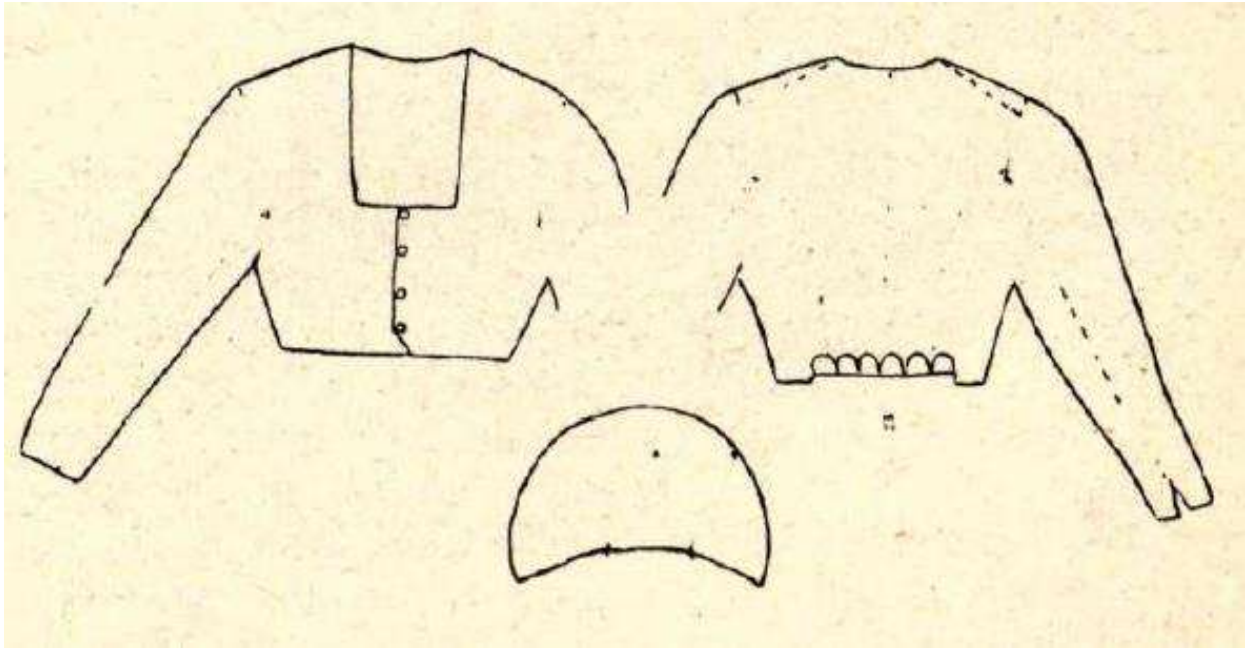
Sieviešu ņieburu un jakas

Pētot publicētos avotus un literatūru, kā arī apskatot Lielvārdes muzeja etnogrāfijas kolekciju, jāsecina, ka nav nedz īpašu aprakstu, nedz lietisko priekšmetu, lai varētu runāt par Lielvārdes jaku, ņieburu vai mēteļu izgatavošanu. Tādēļ ne par pamatu ņemama vispārējā informācija par to, kādi tie bijuši šūdināti novadam tuvākajā apkārtne vai Latvijā kopumā. Lai gan te lieti noder 1894.gada Dienas Lapas pielikumā publicētais raksts, kas ļauj vispārējo informāciju mazliet individualizēt attiecībā uz Lielvārdes tērpa šīm apģērba detaļām.

Kā raksta M.Slava, pie goda tērpa Vidzemē valkāja tumšas vadmalas jakas un ņieburus, ko apliecina arī, piemēram, F.Krūzes zīmējums, kur aizkrauklietēm mugurā ir tumšilas un pelēkas krāsas vestes. Arī J.K.Broc3es madlieniešu zīmējumā vienai meitenei ir zilās krāsas veste. Jakas (kamzoļus) parasti šuva augumam pieguļošas līdz jostas vietai. To apliecina arī 1894.gada sieviešu apģērba apraksts. Lielvārdes jakai aizmugurē bija arī “lipiņas” jeb “austiņas”. Jakai nav apkakles. Par izgriezumu 1894.gada aprakstā nekas nav minēts.

M.Slava min, ka tas ir tāds pats kā ņieburiem, savukārt 19.gadsimta zīmējumos redzams, ka izgriezums ir tāds, lai redzētu krekla priekšu, kas bijusi izrakstīta.

Vidzemes jakas un "austiņas" zīmējums M.Slavas monogrāfijā "Latviešu tautas tērps"⁵²

Pēc 1894.gada apraksta, jakas aizdare ir ar āķiem. Goda kamzoļi no gaišpelēkas vilnas mazākturīgiem, bagātākajiem – tumšzili un melni no smalkas vilnas; ikdienai tie var būt dažādā krāsā un pusnātni vai vilnas.

Rembates svārciņš (vamzis) Latvijas nacionālajā vēstures muzejā, 19.gs., CVVM 12624⁵³

Vamži jeb pusmēteļi darināti no tāda paša auduma kā kamzoļi, tikai tie bija gari – garums pāri ceļiem, tā ka tikai brunči redzami. Kakla izgriezums, rotāts ar zilu vai melnu apšuvi, varētu būt paliels, jo tajā redzami ir plecu lakati. Aizdare arī ar āķiem. Aizmugurē sarkans iešuvums ar vijīņu, no kura līdz apakšai ir izveidota ieloce.⁵⁴

Latvijas nacionālajā vēstures muzejā atrodams vamzis jeb svārciņš no Rembates, kas datēts ar 19.gadsimtu. Tas darināts no uzvelta vilnas auduma, vienkārtna. Iekšpusē tam balta lina auduma odere. Mugurpusē tam 16 austiņas ar sarkanu vilnas audumu iekšpusē.⁵⁵

⁵² Slava M. Latviešu tautas tērpi. R, Zinātne, 1966., 68.lpp.

⁵³ Latviešu tautas māksla – 3. sējums. – Rīga, Liesma, 1967., 242.lpp

⁵⁴ Dienas Lapas Pielikums, 1894. VII – 107.lpp.

⁵⁵ Latviešu tautas māksla – 3.sējums. – Rīga, Liesma, 1967., 51.lpp

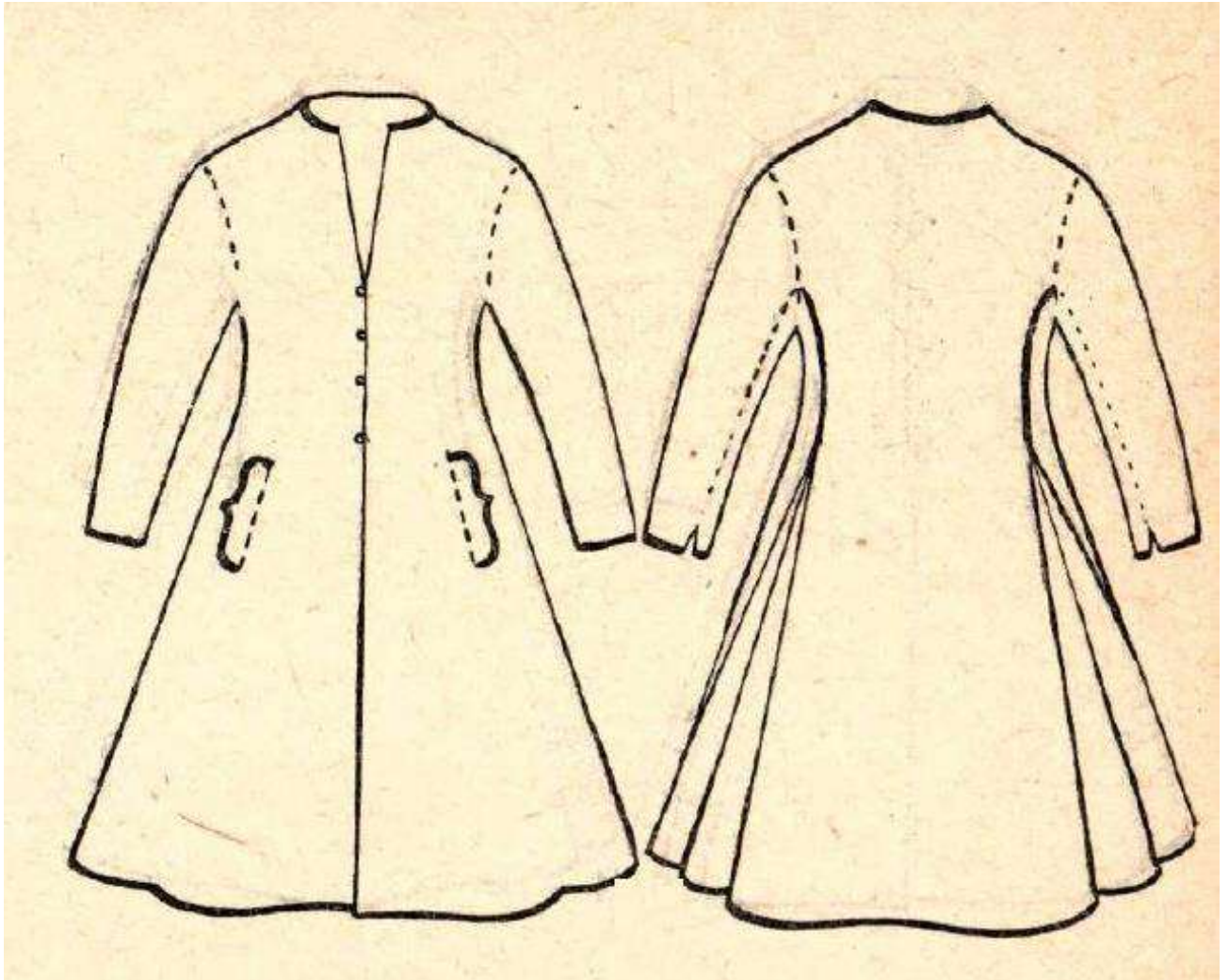

Vīriešu svārki un mēteļi

Arī vīriešu svārki un mēteļi Lielvārdes muzejā nav apskatāmi. Lielvārdes pusē tie saukti par vamžiem vai lamžiem. Vīriešu svārki bijuši līdzīgi sieviešu garajām jakām un pusmēteļiem (vai otrādi – sieviešu pusmēteļi bijuši līdzīgi vīriešu svārkjiem un mēteļiem) un tos varēja valkāt kā vīrieši, tā sievietes. Tas saskatāms ir arī 19.gadsimta zīmējumos.

M.Slava min, ka svārkus šuva no baltas vai dabiski pelēkas, retāk zilās vadmalas vai lina audekla. Līdz 19.gadsimta vidum vīriešu svārkus šuva no mājās austā auduma, pēc tam – arī un arvien biežāk no pirktiem audumiem. Arī pirktie audumi bija tumšās krāsas - tumši zili, brūni vai melni. Īsos svārkus parasti valkāja mājās, bet dodoties ceļā vai ejot gados, tiem pāri vilka pusgaros vai garos svārkus.

Madlienas vīriešu svārki M.Slavas monogrāfijā "Latviešu tautas tērps" ⁵⁶

Vecākie īsie svārki ir taisna griezuma un sniedzas 10-20 cm zem jostas vietas. Pusgarie svārki sniedzas līdz pusgurniem vai mazliet zemāk, nepārsniedzot ceļus. J.K.Broces zīmējumi apliecina, ka īsie un pusgarie svārki valkāti Rietumvidzemē un arī Lielvārdes apkārtnē. ⁵⁷

Ja gribas darināt vīriešu svārkus, tad par pamatu var izmantot 1894.gada sieviešu vamža aprakstu.

Savukārt kā izskatījies vīriešu vestu 19.gadsimta otrajā pusē un piegrieztne tās izgatavošanai atrodama izdevumā "Latviešu tautas tērpi – 1. sējums. Vidzeme". Tās priekšpuse ir darināta no sarkana vilnas tūka, mugurpuse un odere – no gaišbrūna kokvilnas auduma. Grāmatas pielikumā atrodama arī piegrieztne

⁵⁶ Slava M. Latviešu tautas tērpi. R, Zinātne, 1966., shēmas starp 70. un 71.lpp.

⁵⁷ Slava M. Latviešu tautas tērpi. R, Zinātne, 1966., 71.lpp.

pusgariem svārkiem, kas Latvijas Nacionālā vēstures muzeja krājumā arī nonākusi no Rembates (CVVM 11282). Ari tā ir datēta ar 19.gadsimta otro pusi. Tā šūta no trinītī austas vadmalas ar melnu apmalojumu.

Vīriešu veste no Rembates, 19.gadsimta 2.puse, CVVM 11284⁵⁸

Sieviešu galvassegas

Līdz šim publicētajā literatūrā tiek uzsvērts, ka mājās dzīvojot, tā arī darbā ne jaunavas, ne precētās sievas galvas rotas nevalkāja, tās lika tikai ejot uz baznīcu un godos. Mājās kā jaunavas, tā sievas ap galva sēja lakatiņus, kurus darināja no kreklu audekla, nogriežot no tā gabalu, vai arī auda tam īpaši audeklu. Lakati lielākoties balti aptuveni 90x90 cm lieli.

Godos vēl 19.gadsimta sākumā un iespējams līdz pat 19.gadsimta vidum neprecētās meitas galvā lika vainagus, bet precētās – sievu cepures.

Vainags "Latvju rakstos", fiksēts kā M.Celmiņas jaunkundzes krājums⁵⁹

⁵⁸ Latviešu tautas tērpi – 1. sējums. Vidzeme. – Rīga: Jāņa sēta, 1995., 117.lpp

⁵⁹ Zariņš R. Latvju raksti. - 2.sējums: Tautas apģērbi un apģērbu daļas Vidzemē, Latgalē un Augšzemē. – Rīga, izdošanas gads nav norādīts, krāsainā ilustrācija XXXIII.25

Latviešu apģērba vēstures pētniece Ieva Pīgozne, iepazīstoties ar Lielvārdes muzeja kolekciju, kā visautentiskākos pēc izskata izvēlējusies divus vainagus - PM 351 un PM 776. Tiem piemīt visvairāk pazīmju, kādas ir novērotas un zināmas 19.gadsimta vainagiem, proti, nogrieztas malas, zīles piešūtas ar lina diegu, nav oderes. Līdzīgi, gatavojot savu tautas tērpu un cenšoties pieturēties pie autentiskākiem paraugiem, šie būtu tie vainagi, kas atdarināmi.

Vainags Lielvārdes muzejā (PM 776)

Vainags Lielvārdes muzejā (PM 776) / iekšpuse.

Zīļu vainagi Lielvārdes novadā darināti uz sarkana tūka pamata bez padrēbes vai kāda cita cietāka pamata. Darinot vainagus jāņem vērā, ka tos šuva no sarkana tūka strēmeles apmēram plaukstas platumā; gar ārpusi to nošuva ar krāsainiem stikla pērlīšu rakstiem. Vainagam nebija oderes, un, galvā uzliekot, augšmala tam ieslīga. Vainagu gatavoja tik lielu, lai, uz galvas virsū uzlikts, tas nevarētu noslīdēt uz ausīm. Būtiski, ka auduma viena mala bija atstāta neapstrādāta. Muzeja abos piemēros neapstrādāta ir neapstrādāta apakšējā vainaga mala.

Bieži vien tiek uzdots jautājums, kā vainagu šūt – vai vispirms sašūt kopā vainaga aizmugures malas un tad šūt rakstu, vai izšūt vispirms auduma lentu, atstājot neizrotātu aizmugures daļu, un tad to sašūt un pabeigt rakstu. Uz šo jautājumu atbildes īsti nav, un to nesniedz arī rakstītie avoti.

Pētot sievu cepures, projekta laikā apskatītajos avotos par Lielvārdes tērpu – gan zīmējumos, gan aprakstos, minētas divu veidu sievu cepures: vienas izrakstītas ar krāsainiem dzijas diegiem, otras – baltas ar mežģiņu malu vai rotājumu. M.Slavas monogrāfijā minēts, ka “Lielvārdes sievu cepures tika šūtas no smalka balta lina auduma kulītes veidā. Smailo cepures galu nolocīja uz pieres. Tādējādi izveidojās divi nelieli asi stūri.

J.K.Broce, aprakstot Lielvārdes cepuri, to sauc par divstūrainu (*zweyzackigten*). Cepures priekšējā mala bagātīgi rotāta ar krāsainu vilnas dziju rakstu.⁶⁰

No visām Lielvārdes muzeja sievu cepurēm, par atdarināmu leva Pīgozne izvēlējusies mīci PM 2725, jo tās darināšanā izmantotie materiāli – vienkārtna lina audums un vilnas dzijas izšuvums visvairāk apliecina, ka tā varētu būt bijusi 19.gadsimta darinājums.

Mīce Lielvārdes muzejā (PM 2725)

Mīce Lielvārdes muzejā (PM 2725) / aizmugure

⁶⁰ Slava M. Latviešu tautas tērpi. R, Zinātne, 1966., 83.lpp.

Šī Lielvārdes muzejā esošā cepure ir līdzīga tām, kas glabājas Latvijas nacionālajā vēstures muzejā un kuru ilustrācijas publicētas M.Slavas monogrāfijā 1966.gadā.

*Lēdmanes sievu cepures Latvijas Nacionālā vēstures muzeja krājumā*⁶¹

Pēc A.Karnupa sniegtajiem aprakstiem, sievu vasaras cepures pagatavoja no smalka, balta lina auduma. Cepuru veids maz atšķīrās no tā saucamās torņa cepures, un raksturīgo Lielvārdes izskatu tām piešķīra gala nolocījums, savilkums un krāsainie raksti. Viņa "Novadu tērpu" 7.burtnīcā sniegti 2 paraugi, kā šujamas Lielvārdes un Lēdmanes sievu cepures. To šūšanai tiek ņemts balts taisnstūrveida auduma gabals. Vienu tā garāko malu izraksta ar krāsainajiem diegiem. Svarīgi atcerēties, ka lielvārdietes cepurei augšējā rakstu josla ir ar pārtraukumu, pie kura tek pielocīts un piešūts cepures smailais gals.

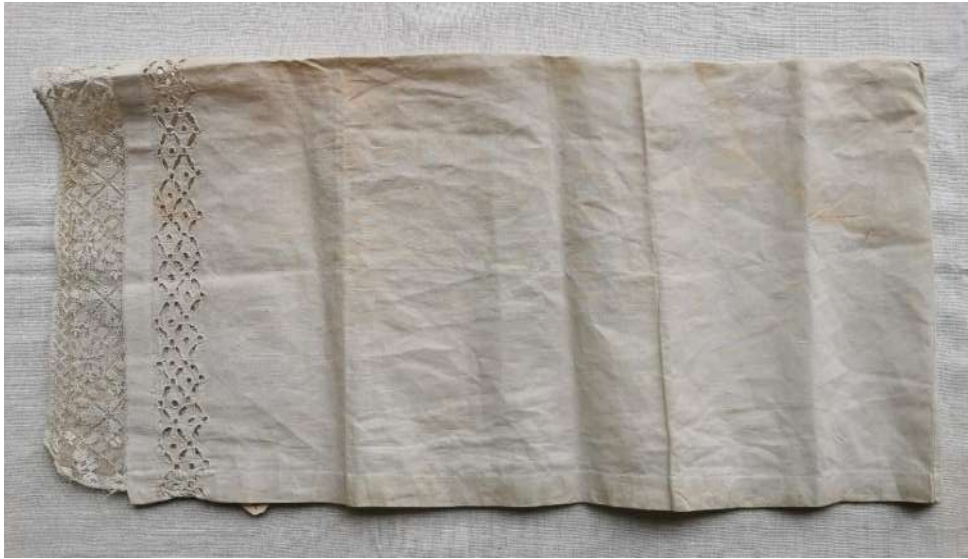
Nepievēršot uzmanību krāsaino rakstu izšūšanai, iespējams, tajā sniegtie apraksti par cepures aizmugures šūšanu būtu praktiskāki. Proti, pēc krāsaino darbu beigšanas, cepures sānu (īsās malas) saliek kopā un sašuj "pārmaliski kopā. Cepures vaļējos galus savelk sīkās krokās un sastiprina kopā vienā vietā. Pēc tam savilkuma vietai virsū uzšuj nelielus, puslokā piegrieztus audekla gabalus, vienu labajā, otru kreisajā pusē. Pēc tam, sekojot uzšūto gabalu malai, šuj rakstus. .. Cepuri sašujot, galus pavisam kopā nesavelk tā, lai virsū paliktu tukša vieta. Tukšajā vietā iešuj baltu diegu krustu, apvijot ar to pašu diegu." Krāsainais raksts aizmugurē uz krokojuma šujams, kāds nu tas izvēlēts.

Svarīgākais Lielvārdes sievu cepures atdarināšanā, beigās cepures smailo galu atlocīt uz priekšu līdz rakstu joslai un to tur piešūt.

⁶¹ Slava M. Latviešu tautas tērpi. R, Zinātne, 1966., 199.lpp.

Tā kā hronoloģiski krāsainos vilnas dzijas izšuvumus Vidzemē nomainīja baltais izšuvums, pie šī apģērba attīstības slāņa pieder arī sievu mices ar tilla mežģīni un baltā diega izšuvumiem. Šāda veida mīce Lielvārdes muzeja krājumā ir tikai viena – PM 354, kuru arī var uzskatīt par autentisku 19. gadsimta otrās puses mīci.

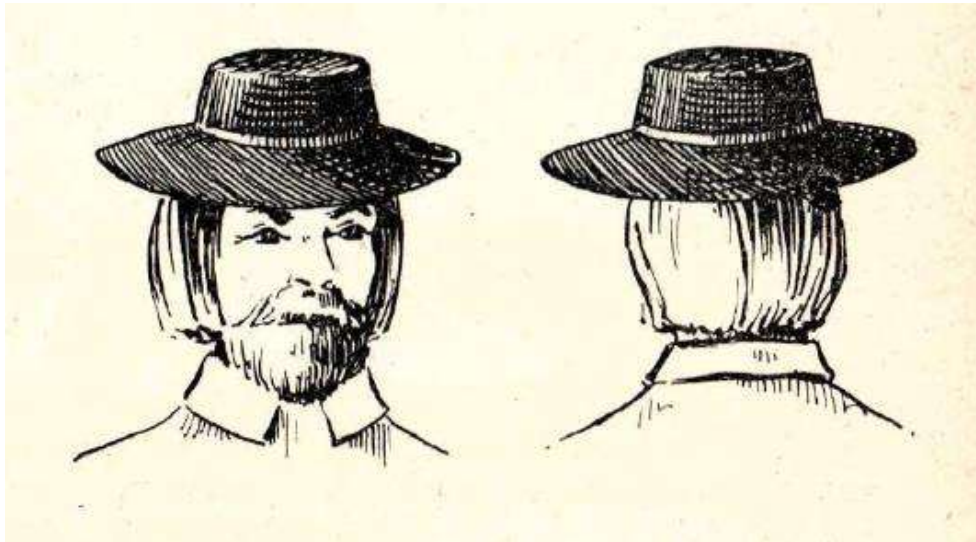

Mīce Lielvārdes muzejā (PM 354)

Ja ir vēlēšanās pie Lielvārdes tērpa nēsāt baltu, neizrakstītu cepuri, tad šis priekšmets muzeja krājumā ir atdarināšanai piemērots.

Vīriešu galvassegas

Vīriešu galvassegu Lielvārdes muzejā. Apskatot 19.gadsimta zīmējumus, arī Lielvārdes vīriešu galvassega kā visā Latvijas teritorijā tajā laikā bijusi platmales tipa cepure proti veltā platmale jeb ratene. Lielvārdes pusē kā visā Rietumvidzemē ratene varētu būt bijusi ar vidēja augstuma dibenu, bet šaurākām malām nekā citur.

Vīriešu cepure Rīgā un Rietumvidzemē ⁶²

Apavi

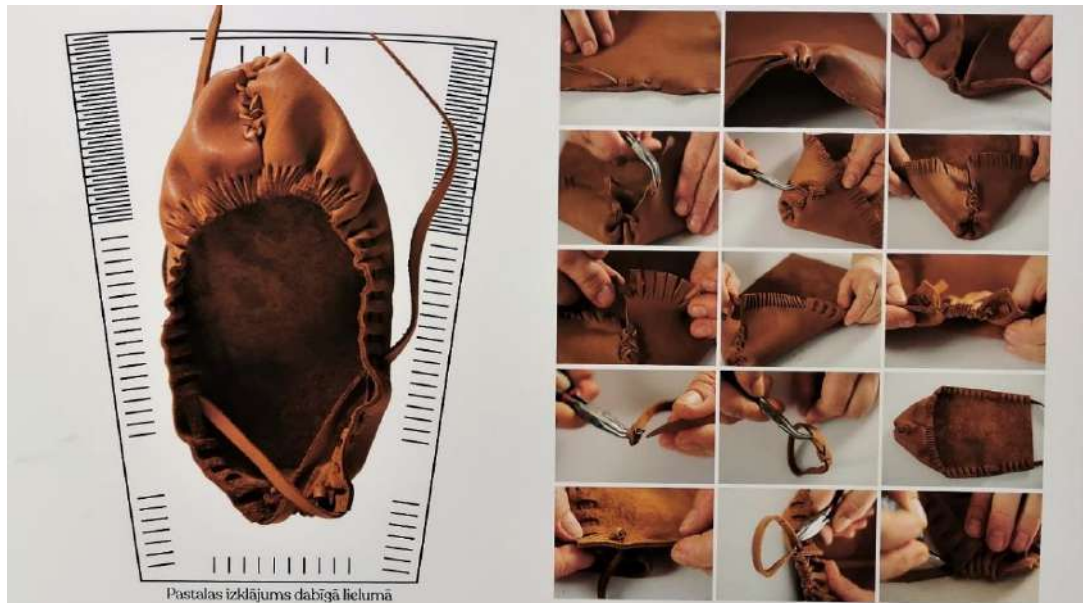
Galvenie zemnieku jeb latviešu tautas apavi vēl 19.gadsimtā bija pastalas un vīzes. Ādas apavi – zābaki vai kurpes plašāk sāk ieviesties vien 19.gadsimta vidū un otrajā pusē, kad tos sāk valkāt turīgākie saimnieki.

⁶² Slava M. Latviešu tautas tērpi. R, Zinātne, 1966., 89.lpp.

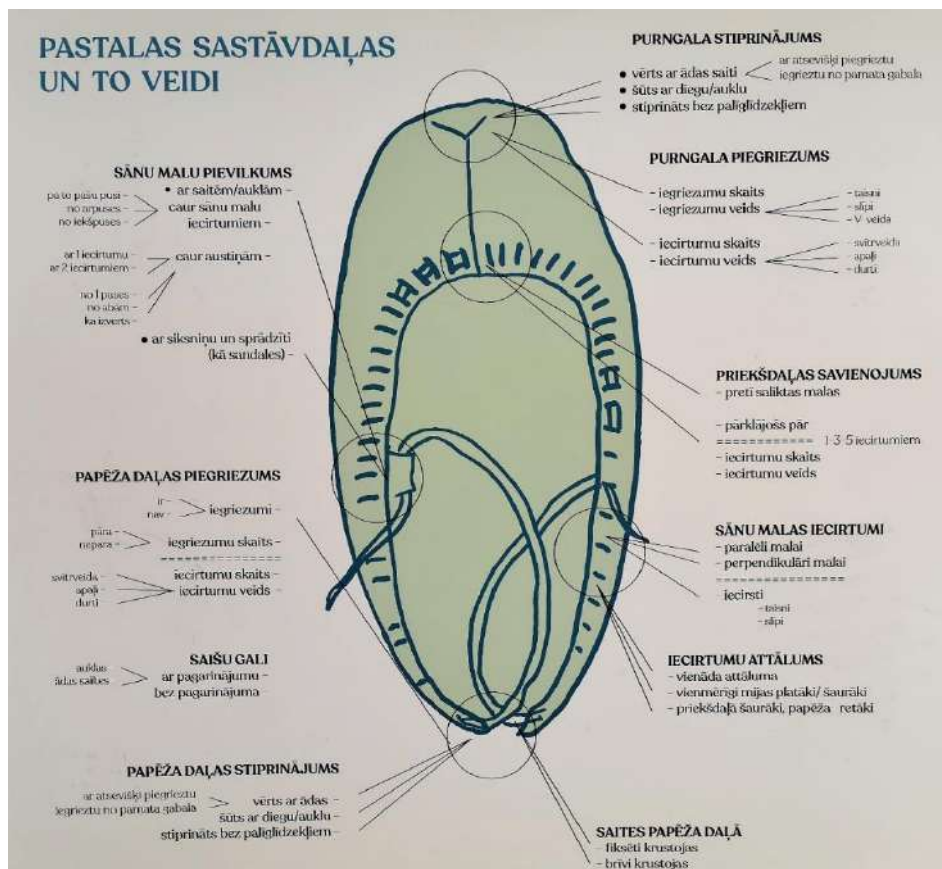

Vīzes ir vieni no vecākajiem apavu veidiem. Tās bija darba apavi, trūcīgajiem – arī goda apavi. Vīzes pina no liepu un kārkļu lūkiem. Vīžu pīšanai lūkus sagrieza līdz 2 cm platās sloksnēs un satina riteņos. Pirms pīšanas tos izmērcēja, lai pinot tie nelūztu. Vīzes pina ar kaula adatas palīdzību. Kājās sasēja ar linu vai kaņepāju auklām.

Pastalu meistares Agritas Krieviņas pastalas darināšanas process fotogrāfijās no izstādes Tukuma Audēju darbnīcā 2020.gada pavasarī

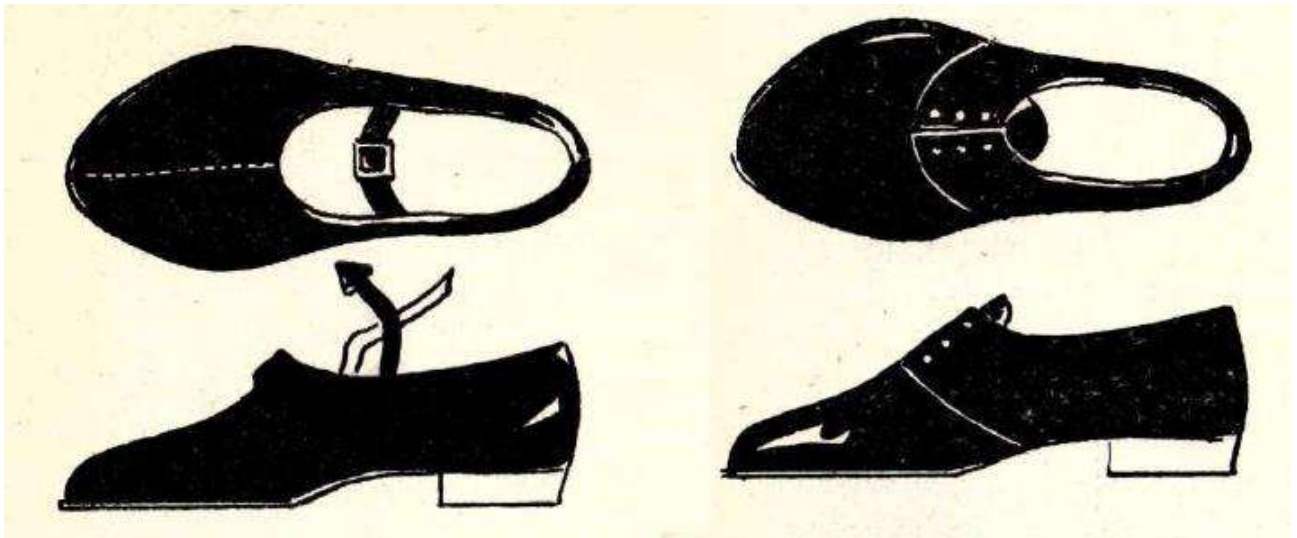

Pastalu sastāvdaļas. Agritas Krieviņas shēma no izstādes Tukuma Audēju darbnīcā 2020.gada pavasarī

Pastalas ir visizplatītākie apavi. Pastalām no ādas izgrieza vajadzīgā lieluma garenu četrstūrīgu gabalu. Pastalas purna galā (dažkārt arī papēža galā) ar kalnu iecirta vai iegrieza robus, lai pastalu varētu savilkt, bet ādas gabalam visapkārt izdūra caurumiņus. Purna galu savilka ar auklu krokās un apgrieza uz labo pusi.

Caurumos visapkārt pastalai ievēra linu vai kaņepāju auklas, papēža galā katrā pusē izvilka cilpu, ko kājā aujot, lika krusteniski.⁶³

Sieviešu kurpes, raksturīgas Latgales, Augšzemes un Vidzemes apvidum⁶⁴

19.gadsimta otrajā pusē turīgajām saimnieku meitām kurpnieki šuva ādas kurpes ar zemiem papēžiem un platiem purniņiem. Gandrīz visā Latvijā sieviešu kurpes ir puslīdz vienādas.

Zeķes un sietavas

Sprīžot pēc 19.gadsimta zīmējumiem 18.gadsimta beigās un 19.gadsimta sākumā zemnieki vairāk lietojuši kāju apaušanai sietavas nekā zeķes. Sietavas darināja no apmēram 10 - 15 cm platas un 1 - 1.5 m garas lentes, parasti no kāda vecāka novalkāta drēbes gabala. Sietavas sāka tīt no pēdas, pašu pēdu atstājot nenotītu, un notina kāju stilbus līdz ceļiem. Zem ceļiem sietavas nosēja ar prievīti vai arī ar sietavas galā piešūtu saitīti, ko aptina ar kāju, galus aizbāžot aiz tinuma. Sietavas nēsāja, gan baznīcā ejot, gan arī pie darba.⁶⁵

Izplatīts zemnieku kāju apaušanas veids bija arī kāju aptīšana ar autiem. Vasarā kājas aptina ar baltiem linu, bet ziemā – tumšiem (pelēkiem) vilnas autiem. Autus vīriešiem darināja no 40-60 cm platiem un 1.2 – 2 m gariem auduma gabaliem, pie kam aptina kā pēdas, tā arī stilbus.

Sievietēm īpašus autus neauda, bet tos pagatavoja no izvalkātiem brunčiem vai krekliem. Tā kā parasti kāju lielus notina ar sietavām, tad autus sāka tīt no potītēm, kur sietavas beidzās, nedaudz skarot arī sietavas un notina visu kājas pēdu.⁶⁶

19.gadsimtā bez sietavām un autiem valkā arī zeķes. Un ne tikai pie goda tērpa, bet arī ikdienā, dodoties pie darba. Godos vilktās zeķes bija smalkākas, bet ikdienas no rupjākas dzijas un bez raksta. Ziemā parasti valkāja pelēkas vilnas zeķes, bet vasarā – linu vai pakulu diegu zeķes.

M.Slava raksta, ka “vecākās zeķes adītas kulītes veidā – bez papēža. Vasarā pie goda tērpa sievietes valkājušas caurumotā adījumā adītas linu diegu zeķes. Vilnas zeķes adīja vai nu pilnīgi baltas, vai arī raibas labiskā vai rievainā (sviķelainā) adījumā. Vidzemē parastās goda zeķes adīja baltā krāsā ar nelielu rakstu josliņu zeķes sākumā.”⁶⁷

⁶³ Turpat, 91.lpp.

⁶⁴ Slava M. Latviešu tautas tērpi. R, Zinātne, 1966., 93.lpp.

⁶⁵ Slava M. Latviešu tautas tērpi. R, Zinātne, 1966., 92.lpp.

⁶⁶ Turpat.

⁶⁷ Turpat.

Gatavojot zeķes, tautastērpu valkātājas kā potenciālos paraugus atdarinājumiem, ja senāku zeķu paraugu nav, varētu izmantot Lielvārdes muzeja krājumā esošās vilnas zeķes PM 344 un diega zeķes PM 1554, vai PM 1553.

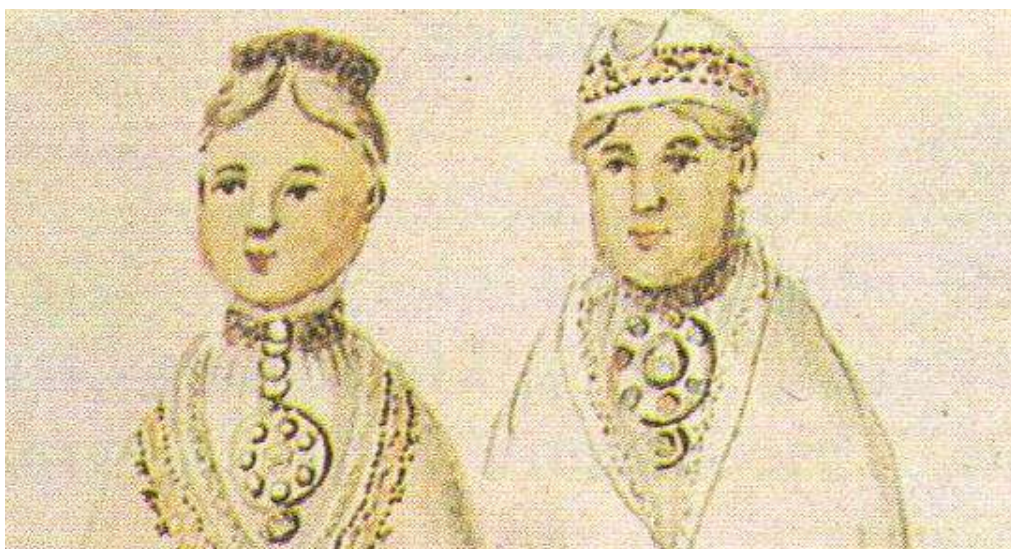

Vilnas zeķes Lielvārdes muzejā (PM 344) un diega zeķes Lielvārdes muzejā (PM 1554 un PM 1553)

Rotaslietas

Vēstures avoti kā rotaslietas 19.gadsimta Lielvārdes tautastērpā uzrāda sudraba saktiņas kreklu saspraušanai kā vīriešiem, tā sievietēm. Sievietēm kā rotas ar praktisku nozīmi parādās arī lielās saktas.

Viens no lielās saktas veidiem, kas izplatīts ir Vidzemē, ir t.s. burbuļsakta, kas noklāta ar 8-10 puslodveida izciļņiem – burbuļiem, pie kam gludu izcilni nomaina rotāts. Saktas ārējās taisnās plāksnes caurumotā tehnikā veidotas sirdis. Vidzemes saktām zviedru amatnieku ietekmē radušās saktas, kur gludo burbuļu vietā ir valdnieku kroņiem līdzīgs veidojums. Vēlākā laikā gludie un ciļņainie burbuļi aizstāti ar krāsainiem stikla akmeņiem un kaldinātiem lapu un ziedu motīviem.

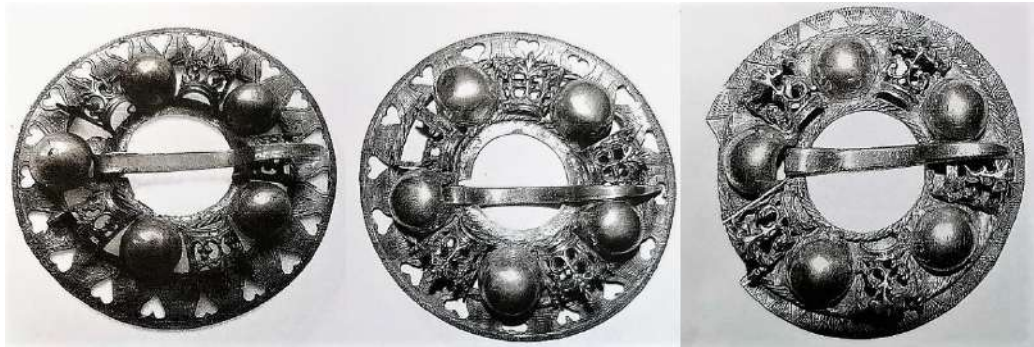
Saktas J.K.Broces lielvārdiešu zīmējumā

Otrs Vidzemes saktu tips – apaļa, ar akmeņiem un kaldinātām lapiņām rotātai vidusdaļai ir 3-4 piekariņi, kuri veidoti no tukšām sudraba bumbiņām. Unikāls saktas veids ir gan O.Hūna zīmējumā, gan līdzīgs tam J.K.Broces Lielvārdes sieviešu zīmējumā: saktas pamats ir ieapaļa, stipri izvirzītie burbuļi novietoti nevis

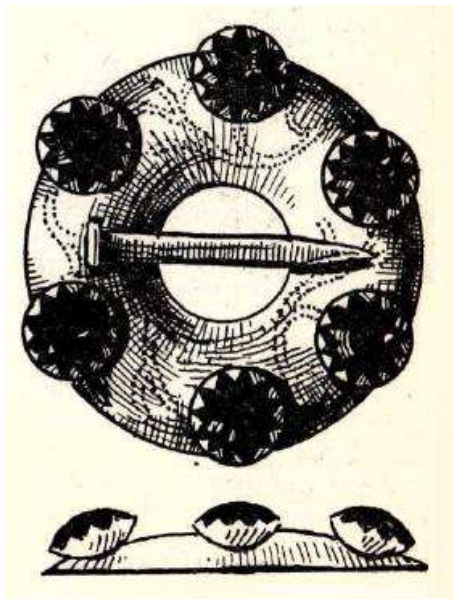
saktas virspusē, bet uz saktas ārējām malām, rotātas arī ar krāsainiem akmeņiem, un veido starainu saulīti.⁶⁸

Burbuļsaktas ar kroņiem no Ogresgala Silakalnu depoziā, 17.gs. vidus (BDM 13377:1-3)⁶⁹

Iespaidam par lielo burbuļsaktu izskatu var kalpot 17.gadsimta Ogresgala Silakalnu depoziā atrastās saktas, kas glabājas Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā. Diemžēl, par 18.gadsimta beigās un 19.gadsimtā lietotajām saktām publicētajā literatūrā un avotos informācija šobrīd nav pieejama.

Bez lielajām sudraba burbuļsaktām 17.-18.gadsimtā ir zināmas arī mazākas burbuļsaktas, kas atrastas kā Vidzemē, tā Augšzemē un kuru diametri svārstās no 37 līdz 65 mm. Tās izgatavotas no dažādiem materiāliem – sudraba, bronzas un alvas vai svina sakausējumiem, taču vienotā stilā, kas tuva depoziā atrasto sudraba burbuļsaktu stilistikai. Tādas divas, gandrīz vienādas saktas ir atrastas Rembates apkārtnē (A 12249: 1;2). To diametrs bijis 60 mm. Visticamāk, tādas lietotas arī vēlāk – 19.gadsimtā, taču līdz šim publicētajā literatūrā nav nedz plašākas informācijas, nedz ievietoti to attēli.

Lielvārdes saktas zīmējums⁷⁰ un Lielvārdes, Kastrānes un Rembates saktas Latvijas Nacionālā vēstures muzeja krājumā (CVMM 26415, CVMM 25562, CVMM 25561)⁷¹

Bez šīm saktām kreklu apkakles saturēšanai lietotas mazās. Tās lietoja kā sievietes, tā vīrieši. Lielvārdes un Rembates 19.gadsimta saktu piemēri atrodami Latvijas nacionālā vēstures muzeja krājumā.

Savukārt par sirdsveida saktu lietošanu grūti kaut ko atbildēt, jo zināms, ka tās parādījušās 16.gadsimta vidū, ļoti populāras bijušas 17.gadsimtā, bet par nākamajiem 2 gadsimtiem īstu norāžu nav. Te, kā uzsver

⁶⁸ Slava M. Latviešu tautas tērpi. R, Zinātne, 1966., 101.lpp

⁶⁹ Vaska B. Rotas un ornamenti Latvijā no 13.gs. līdz 18.gs. vidum – R., Latvijas Nacionālais vēstures muzejs, 2017., 203.-204.lpp

⁷⁰ Slava M. Latviešu tautas tērpi. R, Zinātne, 1966., 158.lpp

⁷¹ Latviešu tautas tērpi – 1. sējums. Vidzeme. – R., Jāņa sēta, 1995., 273.lpp.

sirdsveida saktu pētniece Zigrīda Apala, jāņem vērā, ka saktas lietotas vismaz pusgadsimta garumā vai mantotas no paaudzes paaudzē.⁷² Zināms, ka 3 šādas saktas atrastas Lielvārdes novada kaimiņos – viena Ogres apkārtnē un 2 Madlienas baznīcas kapsētā. Viena no tām ir bijusi 3,22 x 2,08 cm liela, bet otra – greznāka par iepriekšējo un 4,5 x 3,32 cm liela (skat. zīmējumu).

Sirdsveida sakta, atrasta Madlienas baznīcas kapsētā⁷³

Kas attiecas uz sieviešu rotas lietām, tad J.K.Broce savā aprakstā ir minējis, ka ap kaklu ir tāda pati lente, kāda ir aplikta ap galvu (domājams, tas ir vainags), pie kuras “pakārti zviedru pimberi”. Tā, pēc visa spriežot, ir kakla rota: vai nu sudraba kaklarota, kurai klāt ir piesūtas arī zviedru laika monētas, vai uz sarkanās lentes piesūtas monētas, veidojot krelles, līdzīgi kādas ir igauņiem. Savukārt Madlienas sieviešu aprakstā J.K.Broce norāda, ka “ap kaklu viņas nēsā stikla pērles vai stikla krelles”. Ar stikliņiem rotātas un stikla krelles ap kaklu redzamas arī F.Krūzes Aizkraukles meitenēm.

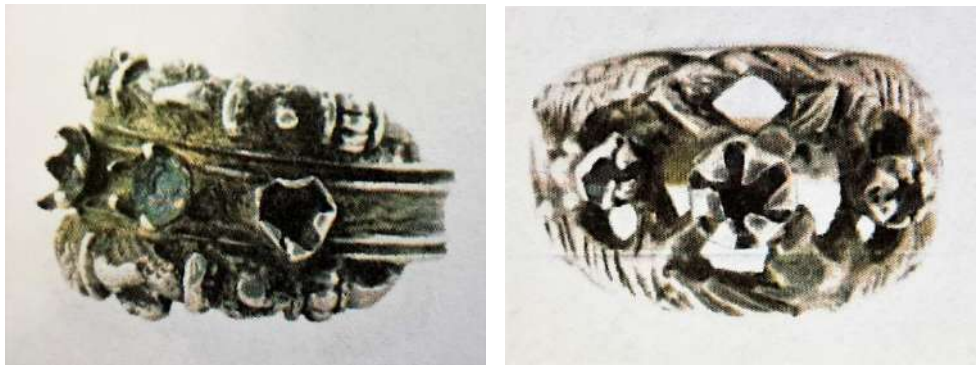

Kaklarotas F.Krūzes Ašerādenes meiteņu zīmējumā

Par gredzeniem neko nevar spriest pēc zīmējumiem, un arī apskatītajos aprakstos nekas par tiem nav teikts. Tie jāpēta citos muzejos – Latvijas nacionālā vēstures muzeja, Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja un Rīgas Vēstures un kuģniecības muzeja krājumos. Gredzenu paraugi no tuvākās apkārtnes, datēti ar 17.gadsimtu, publicēti Baibas Vaskas monogrāfijā “Rotas un ornamenti Latvijā no 13.gs. līdz 18.gs. vidum”. Tie ir 2 gredzeni, kas atrasti Ogresgala Silakalnu depoziņā.

⁷² Apala Z. Sirdsveida saktas Latvijā // Arheoloģija un etnogrāfija – XI sējums, R., Zinātne, 1974., 257.-264.lpp.

⁷³ Turpat, 258.lpp.

17.gadsimta derību gredzens (pa kreisi, BDM 13377) un gredzens ar vāravu figūriņām (BDM 12513), atrasti Ogresgala Silakalnu depoziņā, glabājas Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā⁷⁴

17.gadsimta derību gredzeni parasti rotājuši trīs stikla akmeņi uz stīpas, no kuriem centrālais ir lielāks. Attēlā redzamajam Ogresgala Silakalnu depoziņa derību gredzenam akmeņi bijuši no gaiša stikla. Līdzīgs gredzens atrast esot arī Madlienas apkārtnē.⁷⁵ Otrs gredzens tai pašā Ogresgala Silakalnu depoziņā ir oriģinālas formas. Tas ir rotāts ar vāravu figūriņām, kas ir diezgan bieži sastopamas renesanses juveliermākslā, un trīs stikla akmeņiem.⁷⁶

Cimdi

Marutas Grasmāne savā grāmatā “Latviešu cimdi” par Lielvārdes apkārtnes – Lielvārdes, Meņģeles un Rembates cimdiem raksta, ka to “skaistums slēpjas to vienkāršībā, kas parādās gan izmantotajos rakstos, gan krāsās.” To rakstus klasiski veido lielāki un mazāki kvadrātiņi, smalkajiem fona rakstiem izmanto t.s. vēzīša rakstu. Vairākos cimdos var saskatīt gan slīpo, gan taisno rūtojumu.⁷⁷ Vairāku šādu cimdu ilustrācijas un tehniskos zīmējumus pievienosim pielikumā.

Arī starp Lielvārdes muzeja krājuma cimdiem ir sastopami šādi klasiskie cimdi. Taču kā interesants paraugs, kādu būtu vērts atdarināt, veidojot Lielvārdes tērpu, lai arī izceltos uz citu fona, apģērba pētniece Ieva Pīgozne piedāvā izvēlēties cimdu pāri PM 1378.

⁷⁴ Vaska B. Rotas un ornamenti Latvijā no 13.gs. līdz 18.gs. vidum – R., Latvijas Nacionālais vēstures muzejs, 2017., 203.-204.lpp

⁷⁵ Turpat, 197.lpp

⁷⁶ Turpat, 198.lpp

⁷⁷ Grasmāne M. Latviešu cimdi. – R., Tautas tērpu centrs “Senā klēts”, 2012., 53.lpp.

Lielvārdes apkārtnē raksturīgie cimdi M.Grasmanes grāmatā ⁷⁸

Cimdi Lielvārdes muzejā (PM 1378)

Nobeigumā

Nobeigumā pie tēmas, kā darināt Lielvārdes novada tautas tērpu – ilgi šaubījāties, pievienot vai nepievienot pielikumus, taču nolēmām, ka pievienosim pāris 20.gadsimta 30.gadu pamācības, kā darināt tautas tērpu. Proti, viens būs apģērba pētnieces Aleksandras Dzērvītes publikācija 1935.gada žurnālā “Zeltene” par to, kā darināt Kokneses tērpu. Ņemot vērā tajā minētos apģērba veidus, komplektējumu un to rotājumus, raksts patiesībā ir bijis par Lielvārdes tērpa gatavošanu.

Otrs pielikums būs par 1938.gada “Novadu burtnīcu” lappuses par Lielvārdes novada tērpa darināšanu – kā sieviešu, tā vīriešu.

Tāpat pielikumā būs pievienotas Latvijas Nacionālā vēstures muzeja 1995.gadā izdotās grāmatas “Latviešu tautas tērpi” pielikumu lapas tērpu gatavošanai, lappuses no Aijas Jansones grāmatas par Vidzemes tautas tērpu kreklu darināšanu un no Marutas Grasmanes grāmatas ar Lielvārdes novada cimdiem.

Aicinām interesēties par tērpa darināšanā jaunatklājumiem, lasot un apmeklējot Latvijas apģērba vēstures pētnieku lekcijas un viņu rakstītos rakstus. Atklāt, kā darināja tērpus agrāk un pašiem pamēģināt, ir un būs saistoši un vienmēr ko jaunu atklāsim arī 21.gadsimtā.

Biedrības “Latvietes pūrs” dalībnieces – Ingrīda Smuškova un Aivita Henriņa

⁷⁸ Turpat, 54.-65.lpp.

DARBA TAPŠANĀ IZMANTOTI

Izmantotie avoti un literatūra

- Arheoloģija un etnogrāfija – XI sējums, R., Zinātne, 1974.
- Birkerts A. Latvijas vēsture. – R., A.Gulbja apgādībā, 1926.
- Dienas Lapas Pielikums, 1894. VII – 107.lpp.
- Dunsdorfs E., Spekke A. Latvijas vēsture 1500-1600. – Daugava, Stokholma, 1964.
- Dzērvītis A., Ginters V. Latviešu tautas tērpi – R., 1936.
- Dzērvītis A., Treimanis L. Latviešu jostas. – Toronto, 1982., 74.lpp.
- Etnogrāfija – R., Valsts vēsturiskais muzejs, 1939.
- Grasmane M. Latvieša cimdi. – R., Tautas tērpu centrs “Senā klēts”, 2012.
- Grasmane M. Latviešu tautas tērpi. Raksti. Izšūšana – R., Apgāds Rasa ABC, 2000.
- Jansone A. Apģērba attīstība Zemgalē 19.gadsimtā. – R., Latvijas nacionālais kultūras centrs, 2016.
- Jansone A. Tautas tērpa krekli Vidzemē 19.gs. – R., Zinātne, 1999.
- Johans Kristofs Broce. Zīmējumi un apraksti - 1.sējums. Rīgas skati, ļaudis un ēkas. – R., Zinātne, 1992.
- Johans Kristofs Broce. Zīmējumi un apraksti, - 3.sējums. Latvijas mazās pilsētas un lauki. – R., Zinātne, 2002.
- Karnups A., Kivicka E. Novadu tērpi – VII burtnīca. Jaunlatgale. Lielvārde. – Jelgava: Latvijas Lauksaimniecības kamera, 1938.
- Karnups A., Kivicka E. Novadu tērpi – IX burtnīca. Zemgale, Vidzeme, Latgale, Augšzeme. – Jelgava: Latvijas Lauksaimniecības kamera, 1938.
- Latviešu tautas māksla – 3.sējums. – R., Liesma, 1967.
- Latviešu tautas tērpi – 1. sējums. Vidzeme. – R., Jāņa sēta, 1995.
- Latviešu tautas uzvalki. 1.burtnīca: Rīgas, Krustpils, Jēkabpils, Ilūkstes, Daugavpils, Rēzeknes, Balvu novads – R., 1931., 1.vāks
- Latvijas Saule – 1923., Nr. 1
- Latvijas Saule - 1924., Nr. 2 (14)
- Latvijas Saule - 1925., Nr. 34
- Latvijas Saule – 1929., Nr. 79-81
- Necrolivonica, oder Alterthümer Liv-, Esth- und Curlands bis zur Einführung der Christlichen Religion in den Kaiserlich Russischen Ostsee-Gouvernements, 1842.
- Niedre J. Sievietes apģērbs Latvijas atsevišķos novados. // Zeltene, 15.07.1931., Nr.14.
- Pīgozne I. Latviešu apģērbs – R., Zvaigzne ABC, 2018.
- Slava M. Latviešu tautas tērpi. R., Zinātne, 1966.
- Spekke A. Vecākie latvju tautas apģērba zīmējumi. – A.Gulbis Rīgā, 1934.

Vaska B. Rotas un ornamenti Latvijā no 13.gs. līdz 18.gs. vidum – R., Latvijas Nacionālais vēstures muzejs, 2017.

Zariņš R. Latvju raksti. - 2.sējums: Tautas apģērbi un apģērbu daļas Vidzemē, Latgalē un Augšzemē. – Rīga, izdošanas gads nav norādīts

Zeltene – 01.02.1935., Nr.3., 19-21.lpp

Informācija internetā

<https://dziesmusvetki.lndb.lv/nationalcostume/?nc=5>

<https://etnobelt.wordpress.com/lielvarden-jostu-rakstu-tehniskie-zimejumi/>

https://periodika.lndb.lv/periodika2-viewer/view/index-dev.html?lang=fr#panel:pa|issue:/p_001_etzi1894n07|article:DIVL59|query:Lapa|issueType:P

PIELIKUMI

Lielvārdes apkārtnes kreklu darināšana

Lielvārdes apkārtnes cimdu zīmējumi

Piegrieztnes no LNVM grāmatas Lielvārdes tautas tērpa darināšanai

Aleksandras Dzērvītes raksts žurnālā "Zeltene" par tautas tērpa darināšanu

"Novatu tērpi" 7. un 9. burtnīca

Aija Jansone

**TAUTAS TĒRPA
KREKLI
VIDZEMĒ 19.gs.**

83. att. Rīgas apriņķa Jumpravas pagasta sieviešu kreklis

(darināts 19. gs.)

Kreklu darina no balta lina auduma, izšuj ar baltiem lina diegiem. Kreklu piegriež pēc dotās shēmas, ņemot vērā individuālos mērus.

Apkakles audumu saloka dubulti, tās galos šuj sīkus rakstus spodrdūrienā (48. att. 1). 3 diegus no apkakles priekšējās malas šuj vienu mašindūrienu rindu (41. att.) cauri abām auduma kārtām un gar apkakles galu šuj nelielu robiņu rindu (53. att. 2). Apkakles galos apakšējā malā šuj pogcaurumus. Kad apkakle ir piešūta pie krekla stāva, 0,3 cm no piešuvuma vīles šuj mašindūrienu rindu cauri visām auduma kārtām.

Pleca ielaiduma un piedurknes galā iestrādā 1 cm platu izvilkuma joslu. To veido šādi: atloka 0,5 cm platu malu un piešuj ar cauro vīli (50. att. 3) (2 diegus atstāj neizvilktus, 4 diegus izvelk, 2 neizvelk, 4 izvelk, 2 neizvelk, 4 izvelk). Izvilktajās diegu rindās šuj rakstu, kombinējot sietā krustiņa (50. att. 6) un vītā stabiņa (51. att. 1) dūrienus, kā tas ir parādīts shēmā.

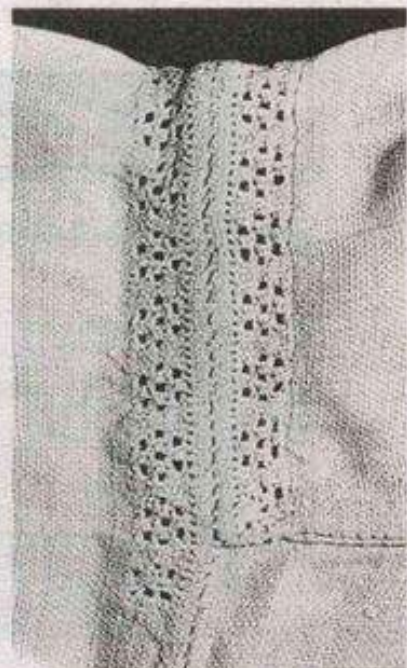
Piedurknes rotājumu šuj tāpat kā pleca ielaidumu. Rotājuma joslu neliek visā piedurknes platumā, bet pa vidu, tā lai katrā piedurknes sānu malā paliktu 13 cm neizšūti. Abas minētās izrotātās detaļas sašuj kopā ar smalkiem pārmaļu dūrieniem (57. att. 2).

Aproces audumu saloka dubulti un piedurknes pusē šuj nelielu ličloču rakstu spodrdūrienā (48. att. 1) (sk. shēmu). 0,3 cm uz abām pusēm no izšūtā ličloča šuj 2 mašindūrienu rindas, 2 diegus no aproces locījuma malas šuj 2 mašindūrienu rindas 0,3 cm atstatu vienu no otras cauri abām auduma kārtām. Aproču galus nošuj ar nelieliem cilpu dūrieniem (49. att. 1). Aproces vienā galā šuj vienu diegu cilpu, kuru apšuj ar cilpu dūrieniem (53. att. 5), bet otrā galā baltu lina diegu pogu (54. att.).

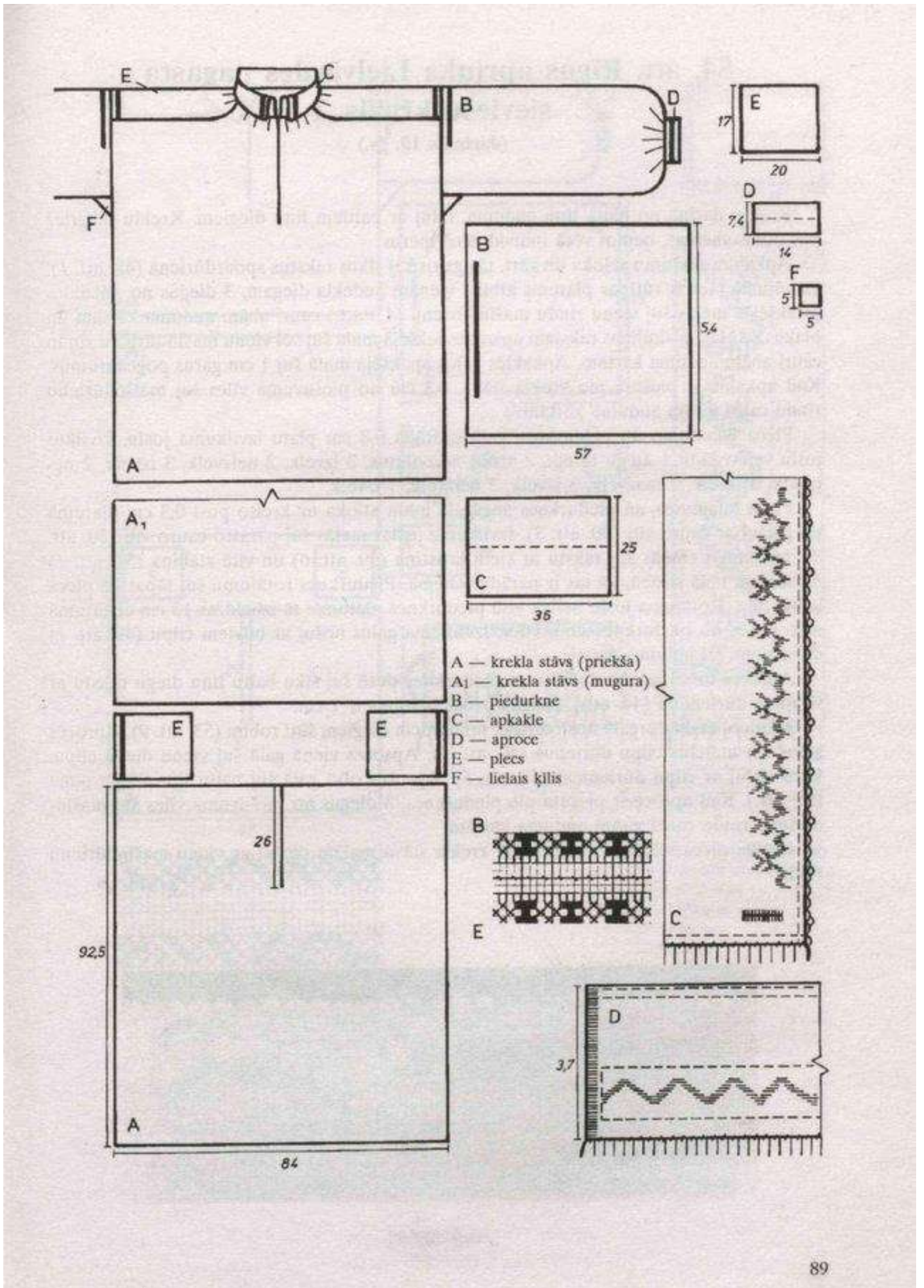
Krekla pleca ielaiduma malas pie krekla stāva malām piešuj ar mašindūrienu rindu.

Pleca rotājums

Aproce

84. att. Rīgas apriņķa Lielvārdes pagasta sieviešu kreklis. I

(darināts 19. gs.)

Kreklu darina no balta linu auduma, izšuj ar baltiem linu diegiem. Kreklu piegriež pēc dotās shēmas, ņemot vērā individuālos mērus.

Apkakles audumu saloka divkārt, tās galos šuj sīkus rakstus spodrdūrienā (48. att. 1). Zīmējumā vienas rūtiņas platums atbilst vienam audekla diegam. 3 diegus no apkakles priekšējās malas šuj vienu rindu mašindūrienu (41. att.) cauri abām auduma kārtām un blakus izšūtajam skujiņas rakstam apkakles iekšējā malā šuj vēl vienu mašindūrienu rindu cauri abām auduma kārtām. Apkakles galos apakšējā malā šuj 1 cm garus pogcaurumus. Kad apkakle ir piešūta pie krekla stāva, 0,3 cm no piešuvuma vīles šuj mašindūrienu rindu cauri visām auduma kārtām.

Pleca ielaiduma un piedurknes galā iestrādā 0,8 cm platu izvilkuma joslu. Izvilkto joslu veido šādi: 1 diegu izvelk, 2 atstāj neizvilktus, 3 izvelk, 2 neizvelk, 3 izvelk, 2 neizvelk, 3 izvelk, 2 neizvelk, 3 izvelk, 2 neizvelk, 3 izvelk, 2 neizvelk, 1 izvelk.

Pleca ielaiduma un piedurknes augšgalā malu atloka uz kreiso pusi 0,3 cm platumā un piešuj ar cauro vīli (50. att. 3). Izvilkuma joslas malās šuj parasto cauro vīli (50. att. 3). Izvilktajās rindās šuj rakstu ar sietā krustiņa (50. att. 6) un vītā stabiņa (51. att. 1) dūrieniem tādā secībā, kā tas ir parādīts shēmā. Piedurknes rotājumu šuj tāpat kā pleca ielaidumu. Rotājuma joslu neliek visā piedurknes platumā: tā izbeidzas 13 cm atstatumā abās pusēs no piedurknes sānu vīles. Izvilkuma galus nošuj ar blīviem cilpu (49. att. 1) dūrieniem, lai audums neirtu.

Aproces drēbi saloka dubulti un piedurknes pusē šuj sīku baltu linu diegu rakstu ar vītajiem dūrieniem (44. att.). Raksta joslas platums ir 1 cm.

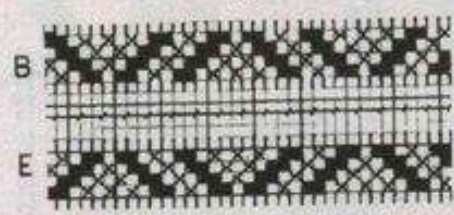
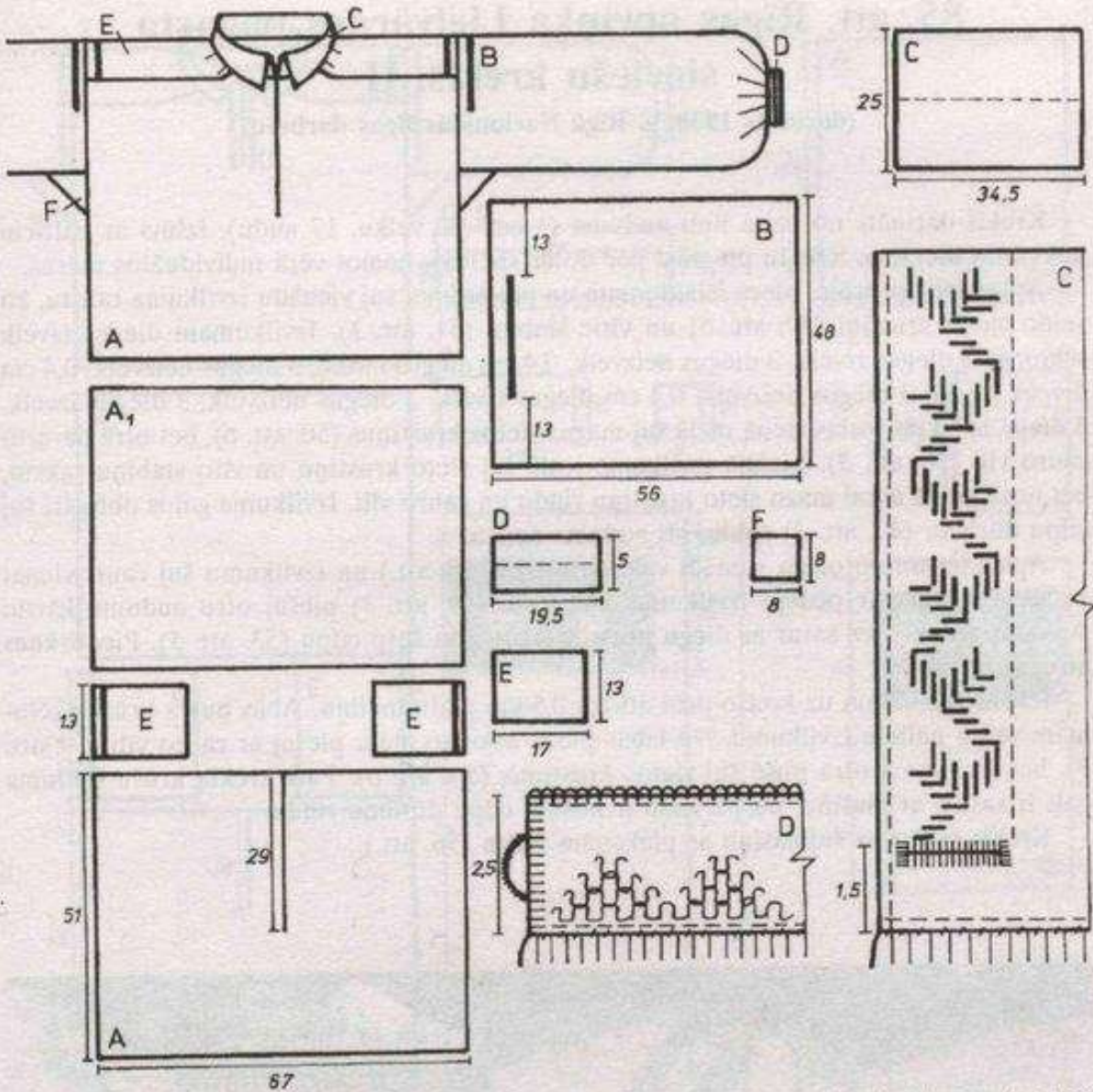
Aproces malu dūrgalā noslēdz sīki, no baltiem diegiem šūti robiņi (53. att. 9). Aproces galos šuj nelielus cilpu dūrienus (49. att. 1). Aproces vienā galā šuj vienu diegu cilpu, kuru apšuj ar cilpu dūrieniem (53. att. 5). Aproces otrā galā šuj baltu linu diegu pogu (54. att.). Kad aproce ir piešūta pie piedurknes, 3 diegus no piešuvuma vīles šuj mašindūrienu rindu cauri visām auduma kārtām.

Krekla pleca ielaiduma malas pie krekla stāva malām piešuj ar vienu mašindūrienu rindu.

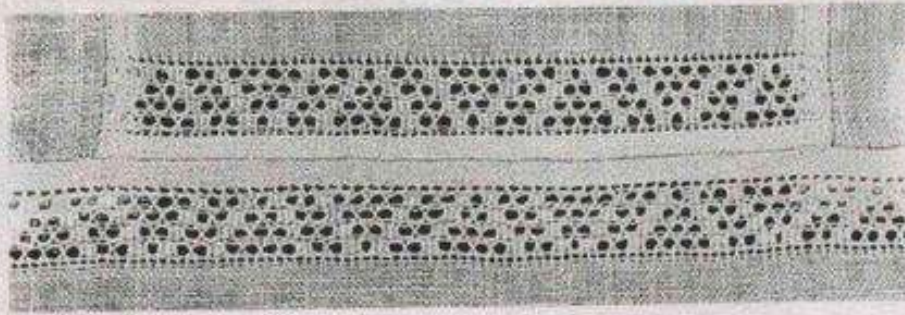

Aproce

- A — krekla stāvs (priekša)
- A₁ — krekla stāvs (mugura)
- B — piedurkne
- C — apkakle
- D — aproce
- E — plecs
- F — lietais ķīlis

Pleca rotājums

85. att. Rīgas apriņķa Lielvārdes pagasta sieviešu kreklis. II

(darināts 1930. g. Rīgā Nacionālās ligas darbnīcā)

Krekls darināts no balta lina auduma (1 cm² 20 velku, 17 audu), izšūts ar baltiem kokvilnas diegiem. Kreklu piegriez pēc dotās shēmas, ņemot vērā individuālos mērus.

Apkakei, aprocēm, pleca ielaidumam un piedurknei šuj vienādu izvilkuma rakstu, ko veido sietie krustiņi (50. att. 6) un vītie stabiņi (51. att. 1). Izvilkumam diegus izvelk sekojoši: 3 diegus izvelk, 3 diegus neizvelk, 0,4 cm diegus izvelk, 3 diegus neizvelk, 0,4 cm diegus izvelk, 3 diegus neizvelk, 0,4 cm diegus izvelk, 3 diegus neizvelk, 3 diegus izvelk. 3 diegu izvilktās joslas vienā malā šuj mazus sietos krustiņus (50. att. 6), bet otrā parasto cauro vīli (50. att. 3). Lielajā izvilkuma joslā šuj sieto krustiņu un vīto stabiņu rakstu, bet noslēgumā atkal mazo sieto krustiņu rindu un cauro vīli. Izvilkuma galos obligāti šuj cilpu dūrienu (49. att. 1) rindu, lai audums neirtu.

Apkakei un aprocēm vienādi veido stūrīšus (60. att.) un izvilkumu šuj cauri vienai auduma kārtai. Ar pēdējo izvilkuma cauro vīli (50. att. 3) piešuj otru auduma kārtu. Apkakli un aproces satur ar diegu pogu (54. att.) un šūtu cilpu (53. att. 5). Piedurknes aizdare iet pa vīli.

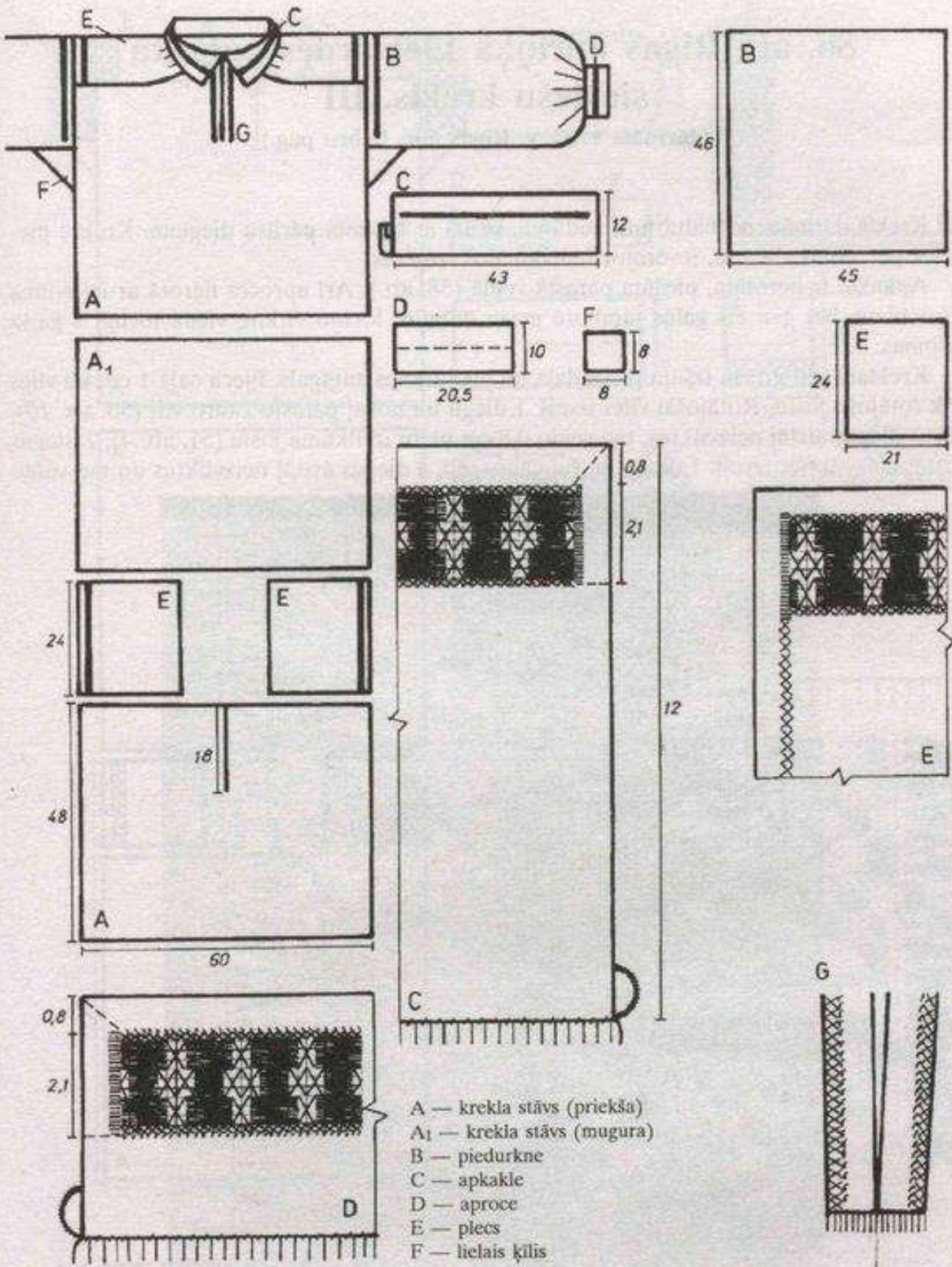
Krūšu šķēlumam uz kreiso pusi atloka 0,5 cm platu maliņu. Abās pusēs krūšu šķēlumam veido nelielu izvilkumu. No labās puses atlocīto malu piešuj ar cauro vīli (50. att. 3), bet izvilkuma otrā pusē šuj sietos krustiņus (50. att. 6). Pats krekla krūšu šķēluma gals ir sašūts ar mašīnu, un pa virsu ir nošūta cilpu dūrienu rinda.

Krekls sašūts ar šujmašīnu ar plakanām vīlēm (56. att.).

Apkake

- A — krekla stāvs (priekša)
- A₁ — krekla stāvs (mugura)
- B — piedurkne
- C — apkakle
- D — aproce
- E — plecs
- F — lielais ķīlis

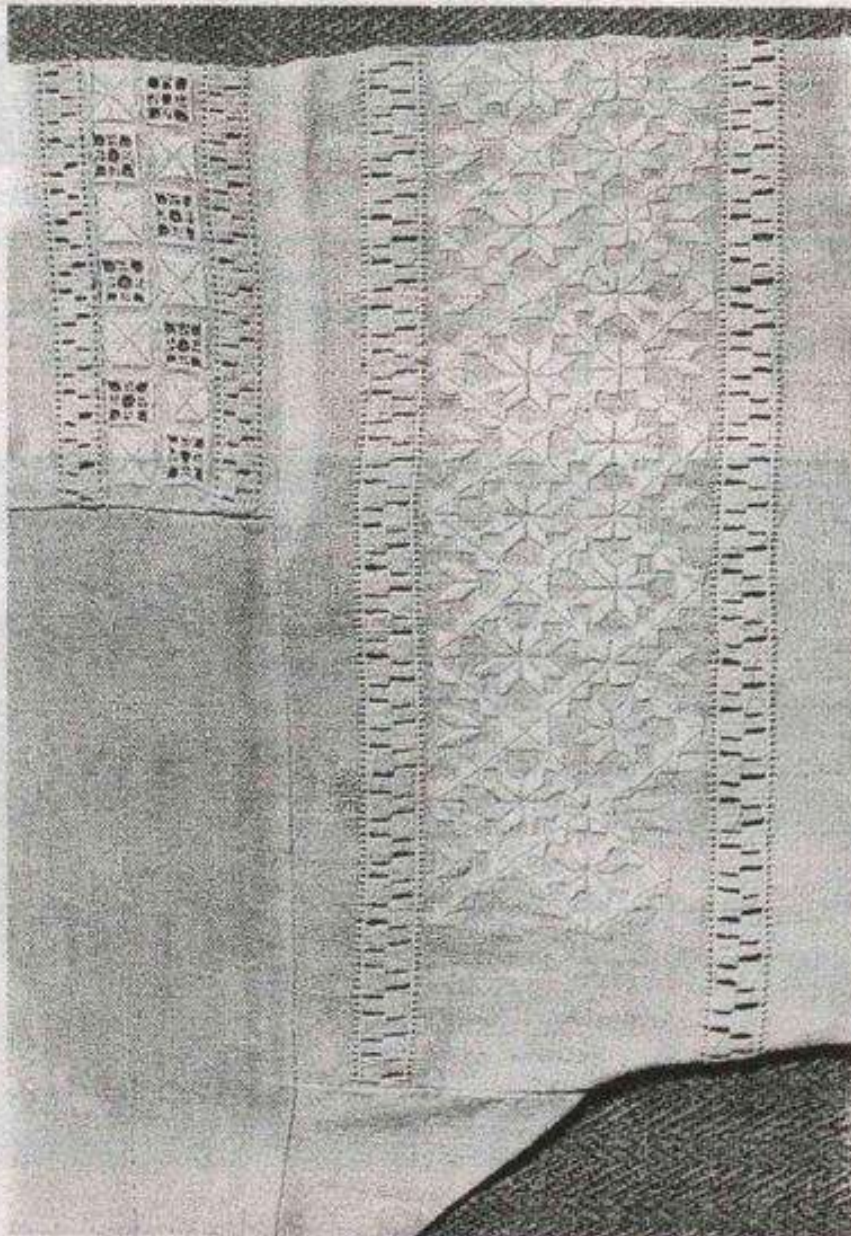
86. att. Rīgas apriņķa Lielvārdes pagasta sieviešu kreklis. III

(darināts 1932. g. Rīgas apr. Bebru pag.)

Krekls darināts no balta lina auduma, izšūts ar baltiem pērlišu diegiem. Kreklu piegriez pēc dotās shēmas, ievērojot individuālos izmērus.

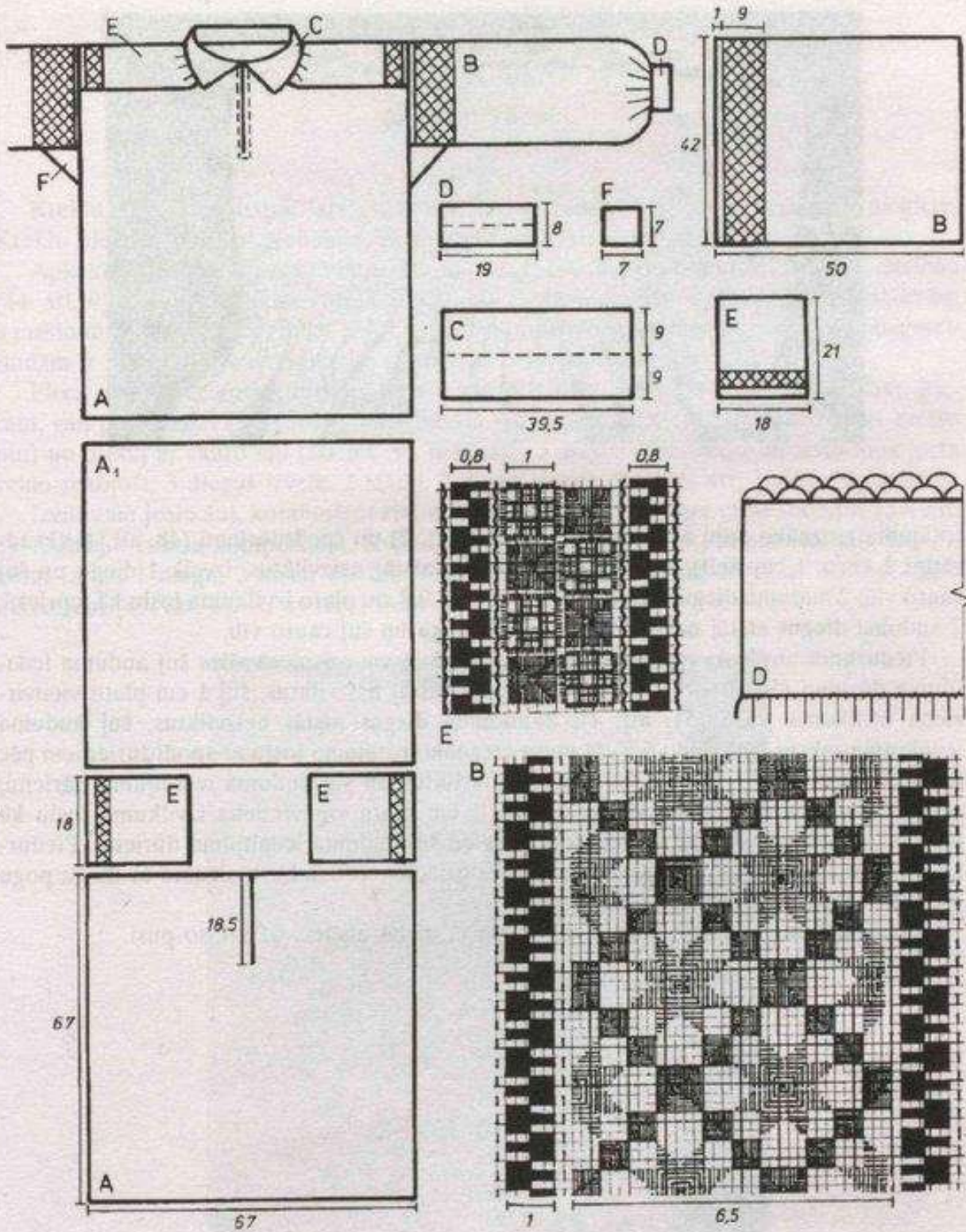
Apkake ir nerotāta, piešūta parastā veidā (58. att.). Arī aproces nerotā ar izšuvuma dūrieniem, bet gan tās galos tamborē mazu dubultu lociņu virkni, vienā lociņā 8 gaisa cilpiņas.

Kreklam ļoti grezni izšūta pleca daļa un piedurknes augšgals. Pleca daļā 1 cm no vīles sāk rotājošo joslu. Rotājošai vīlei izvelk 1 diegu un nošuj parasto cauro vīli (50. att. 10), divus diegus atstāj neizvilktus, tad veido 0,8 cm platu izvilkuma joslu (51. att. 4), 2 diegus atstāj neizvilktus, izvelk 1 diegu un šuj cauro vīli, 4 diegus atstāj neizvilktus un tad veido

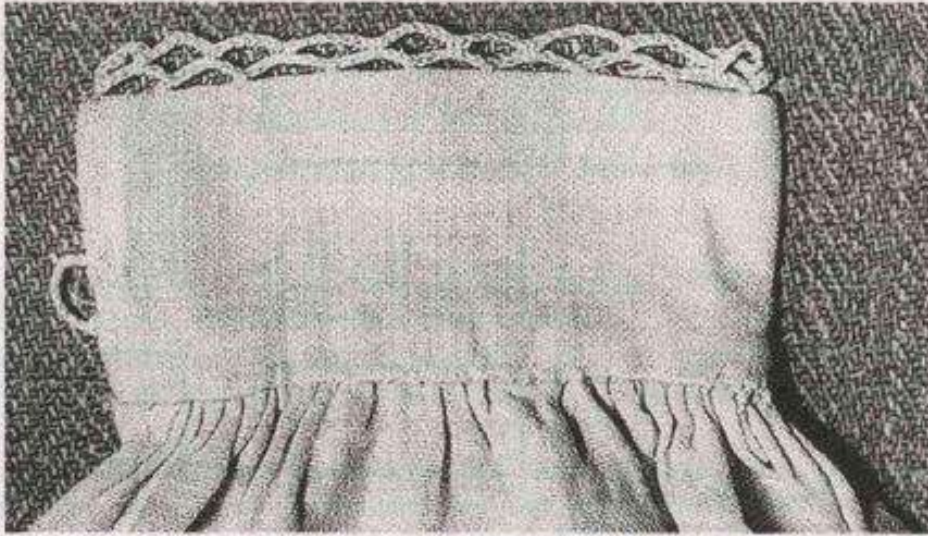
Pleca rotājums

A — krekla stāvs (priekša), A₁ — krekla stāvs (mugura), B — piedurkne, C — apkakle, D — aproce,
E — plecs, F — lielais ķīlis

Aproce

rotājuma greznāko daļu ar griezto rakstu (52. att. 2) un spodrdūrienu (48. att. 4) (kvadrātiņi 1 cm x 1 cm lieli), tad 4 auduma diegus atstāj neizvilktus, izvelk 1 diegu un šuj cauro vīli, 2 auduma diegus atstāj neizvilktus, šuj 0,8 cm platu izvilkuma joslu kā iepriekš, 2 auduma diegus atstāj neizvilktus, izvelk 1 diegu un šuj cauro vīli.

Piedurknes augšgala rotājumu veido sekojoši: 1 cm no pleca vīles šuj auduma iedalījuma dūrienu (50. att. 12), 2 auduma diegus atstāj neizvilktus, šuj 1 cm platu vienvirziena izvilkuma joslu (51. att. 4), 2 auduma diegus atstāj neizvilktus, šuj auduma iedalījuma rakstu, tad veido 6,5 cm platu greznāko rotājuma joslu ar spodrdūrieniem pēc dotā zīmējuma, atstāj 2 auduma diegus neizvilktus un šuj auduma iedalījuma dūrienu, atstāj 2 auduma diegus neizvilktus un šuj 1 cm platu vienvirziena izvilkuma joslu kā iepriekš, 2 auduma diegus atstāj neizvilktus un šuj auduma iedalījuma dūrienu. Piedurknes raksts iet no vīles līdz vīlei. Piedurknes galā šuj aproci, kuru aizdara ar diegu pogu (54. att.). Piedurknes aizdare iet pa vīli.

Krūšu šķelumam iešūts lieks audums, un tā malas atšūtas uz kreiso pusi.

Krekls sašūts ar šujmašīnu.

87. att. Rīgas apriņķa Lielvārdes pagasta sieviešu kreklis. IV

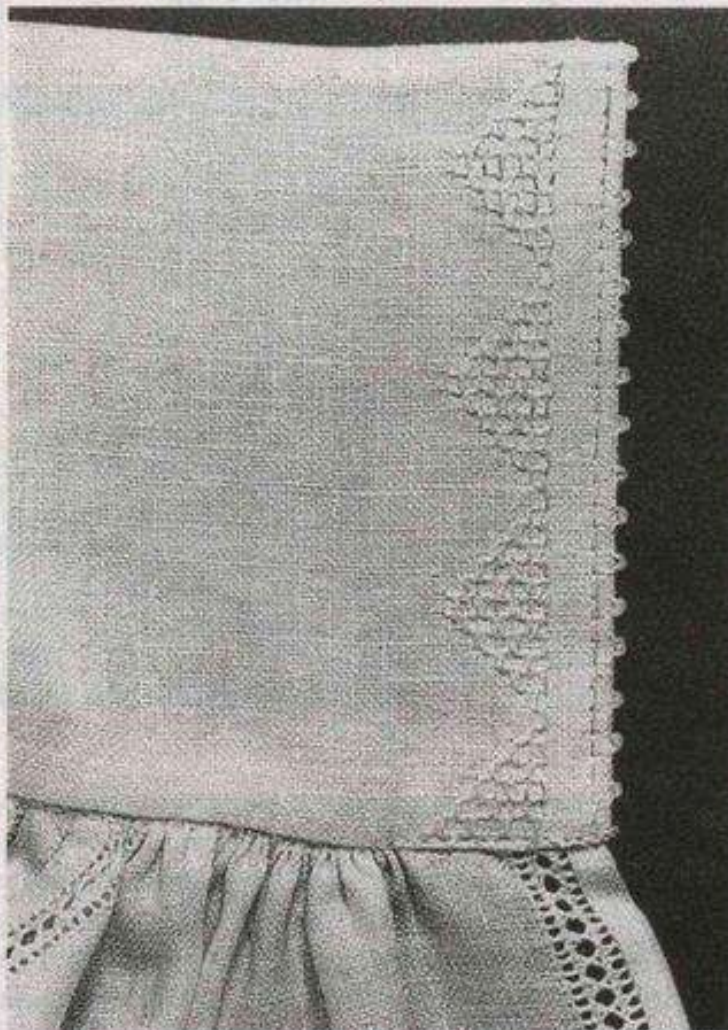
(darināts 19. gs.)

Kreklu darina no balta, labi skaitāma linu auduma, izšuj ar baltiem linu diegiem. Kreklu piegriež pēc dotās shēmas, ņemot vērā individuālos mērus.

Apkakles audumu saloka dubulti, tās galos šuj sīkus 1,3 cm platus rakstus vītā dūrienā (44. att. 9). Zīmējumā viena rūtiņa atbilst 3x3 diegiem. Apkārt apkakles trim malām šuj 3 mašindūrienu (41. att.) rindas cauri vienai auduma kārtai. Attālums starp mašindūrienu rindām ir 3 diegi. Apkārt apkaklei šuj mazus baltus robiņus (53. att. 9).

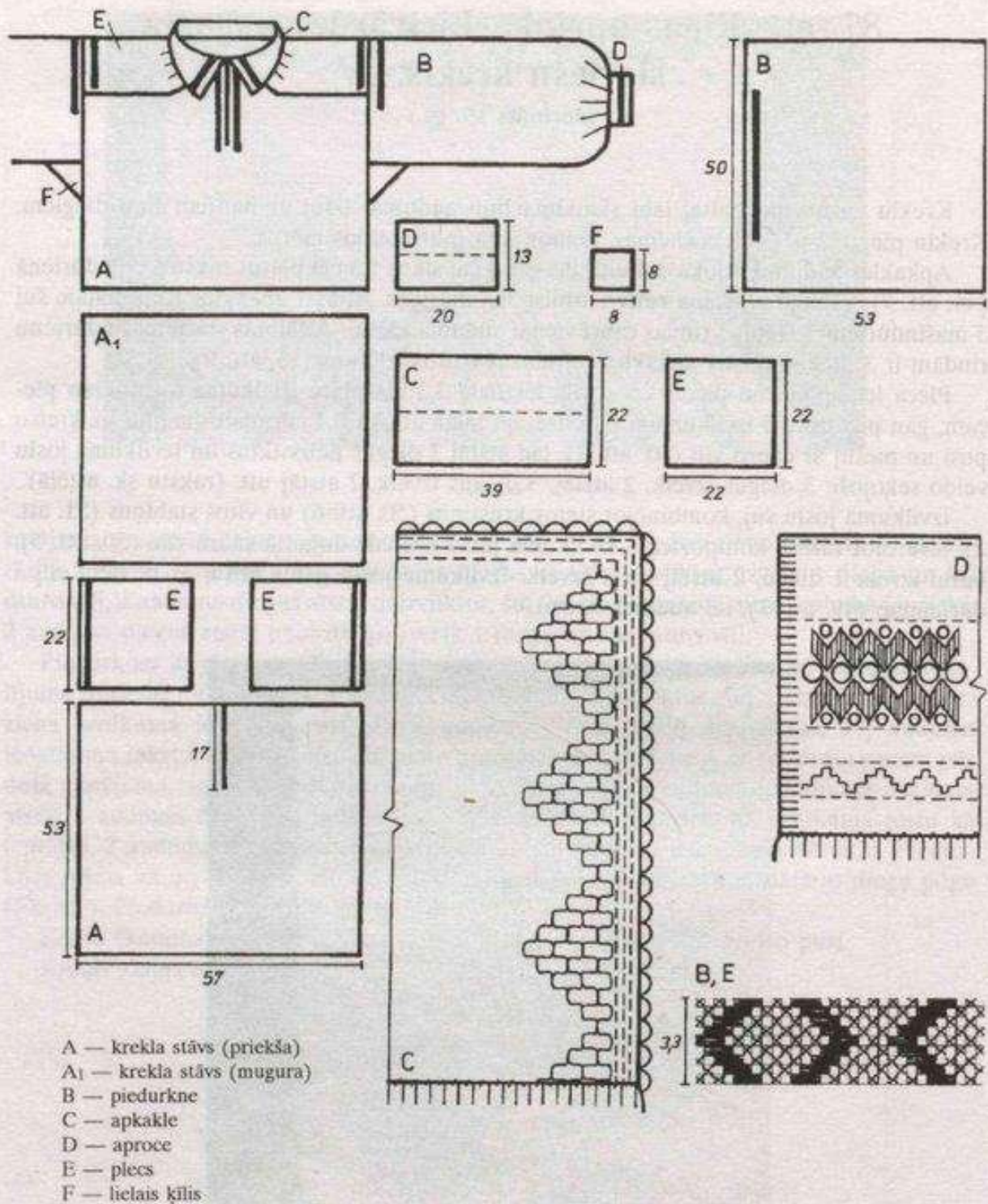
Pleca ielaiduma un piedurknes galā iestrādā 3,3 cm platu izvilkuma joslu. Gan plecam, gan piedurknei izvilkumam paredzētajā malā atloka 0,4 cm platu maliņu uz kreiso pusi un piešuj ar cauro vīli (50. att. 3), tad atstāj 2 diegus neizvilktus un izvilkuma joslu veido sekojoši: 3 diegus izvelk, 2 atstāj, 3 diegus izvelk, 2 atstāj utt. (rakstu sk. attēlā).

Izvilkuma joslu šuj, kombinējot sietos krustiņus (50. att. 6) un vītos stabiņus (51. att. 2), ievērojot raksta kompozīciju. Izvilkuma joslu noslēdz dubultā caurā vīle (50. att. 5), kurai izvelk 1 diegu, 2 atstāj un 1 izvelk. Izvilkuma joslu galus nošuj ar blīviem cilpu dūrieniem (49. att. 1), lai audums neirtu.

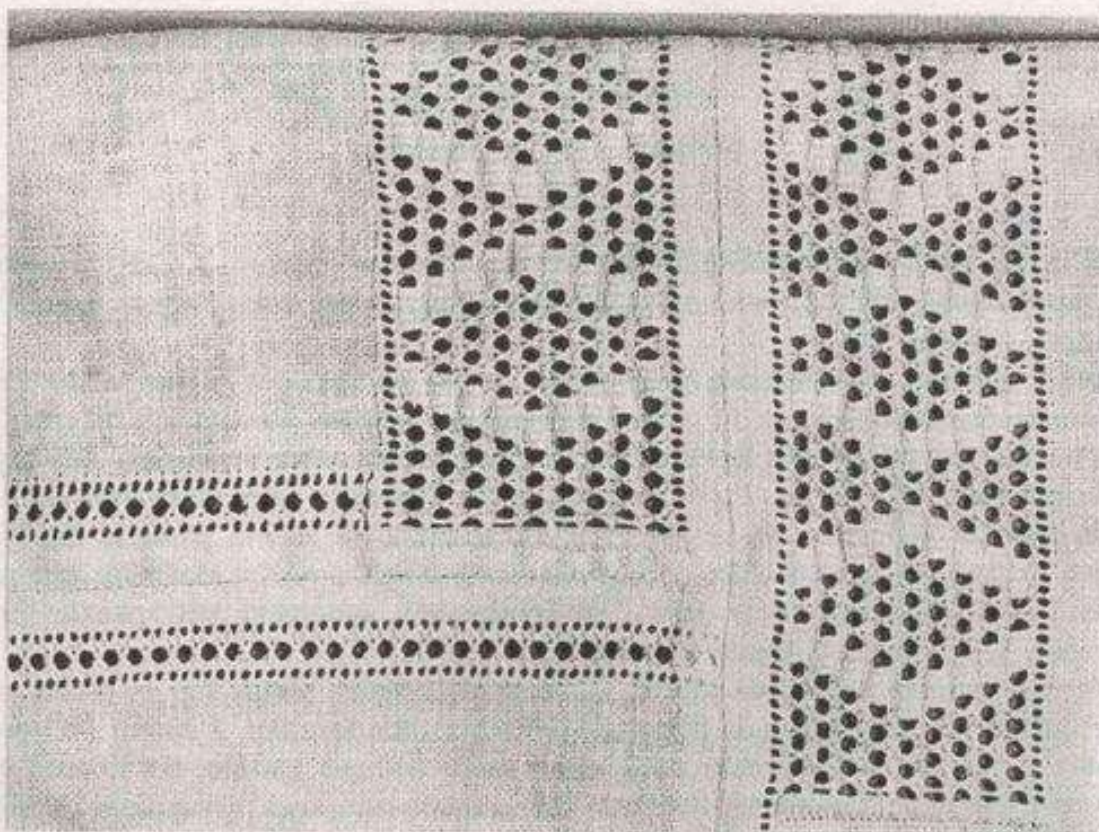
Apkackle

Šim Lielvārdes kreklam raksturīga grezna krūšu šķēluma un plecu daļas savienojuma vietas apdare. 0,4 cm platu auduma malu atloka uz kreiso pusi un piešuj ar cauro vīli (50. att. 3), tad šuj dubulto cauro vīli (50. att. 5), sieto krustiņu (50. att. 6) virkni, tad atkal dubulto cauro vīli. Minētajai cauro vīļu kombinācijai diegus izvelk šādi: 2 diegus izvelk, 2 atstāj, 5 diegus izvelk (0,5 cm), 2 atstāj, 2 izvelk.

Pleca rotājums

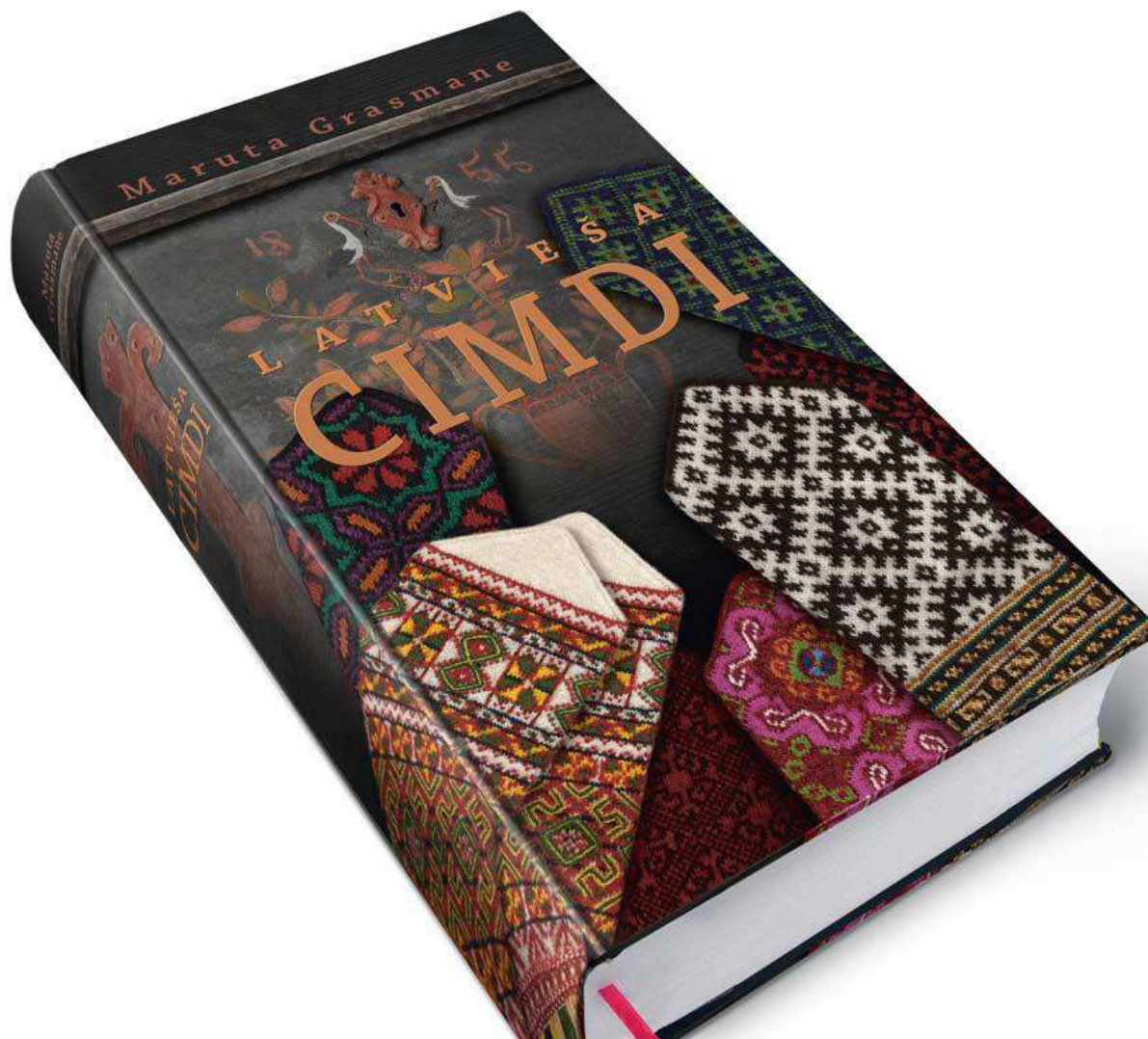

Aproce

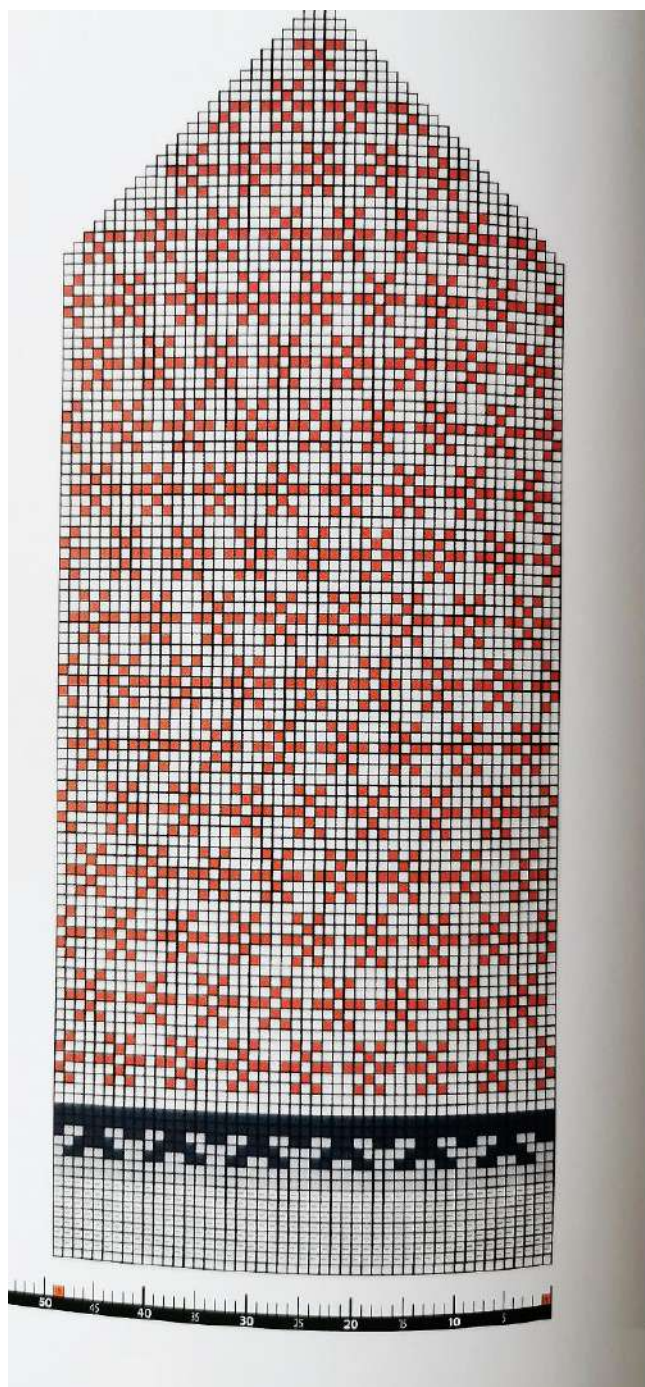
Aproces audumu saloka dubulti un pašā aproces vidū šuj 3 cm platu rotājošo joslu. Centrālais līklocis šūts pāri 4 diegiem spodrdūrienā (48. att. 1). Caurumiņi veidoti, viduci iegriezot pāris diegu (52. att. 1). Vītais dūriens (44. att. 13) šūts pāri 4 diegiem. 2 diegus uz abām pusēm no rotājošām joslām šuj mašindūrienu rindas pāri 4 diegiem. Aproces dūrgalā 3 diegus no locījuma malas šuj mašindūrienu rindu cauri abām auduma kārtām, bet aproču galus nošuj ar blīviem cilpu dūrieniem (49. att. 1).

Krekla plecu daļu pie krekla stāva piešuj ar maziem, taisniem dūrieniem (57. att. 2).

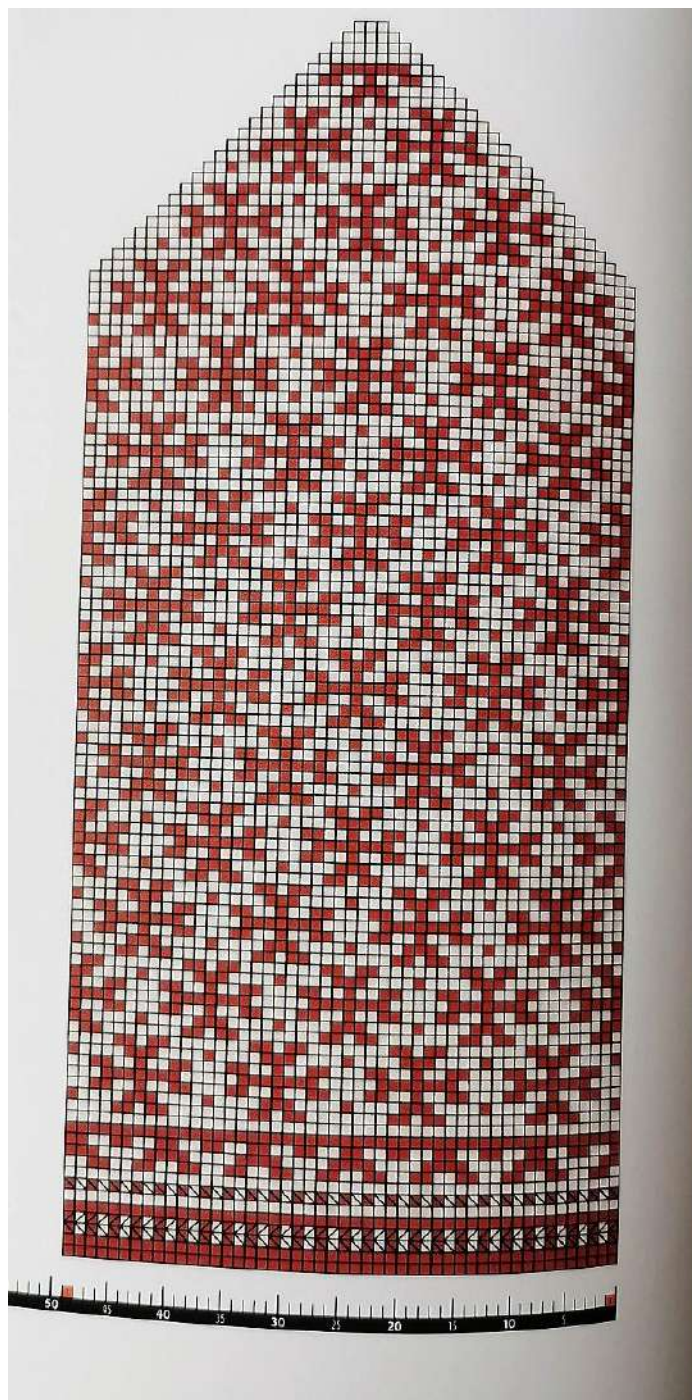

Atdarināts pēc LNVM krājuma. CVVM 15136

Meņģeles cimds

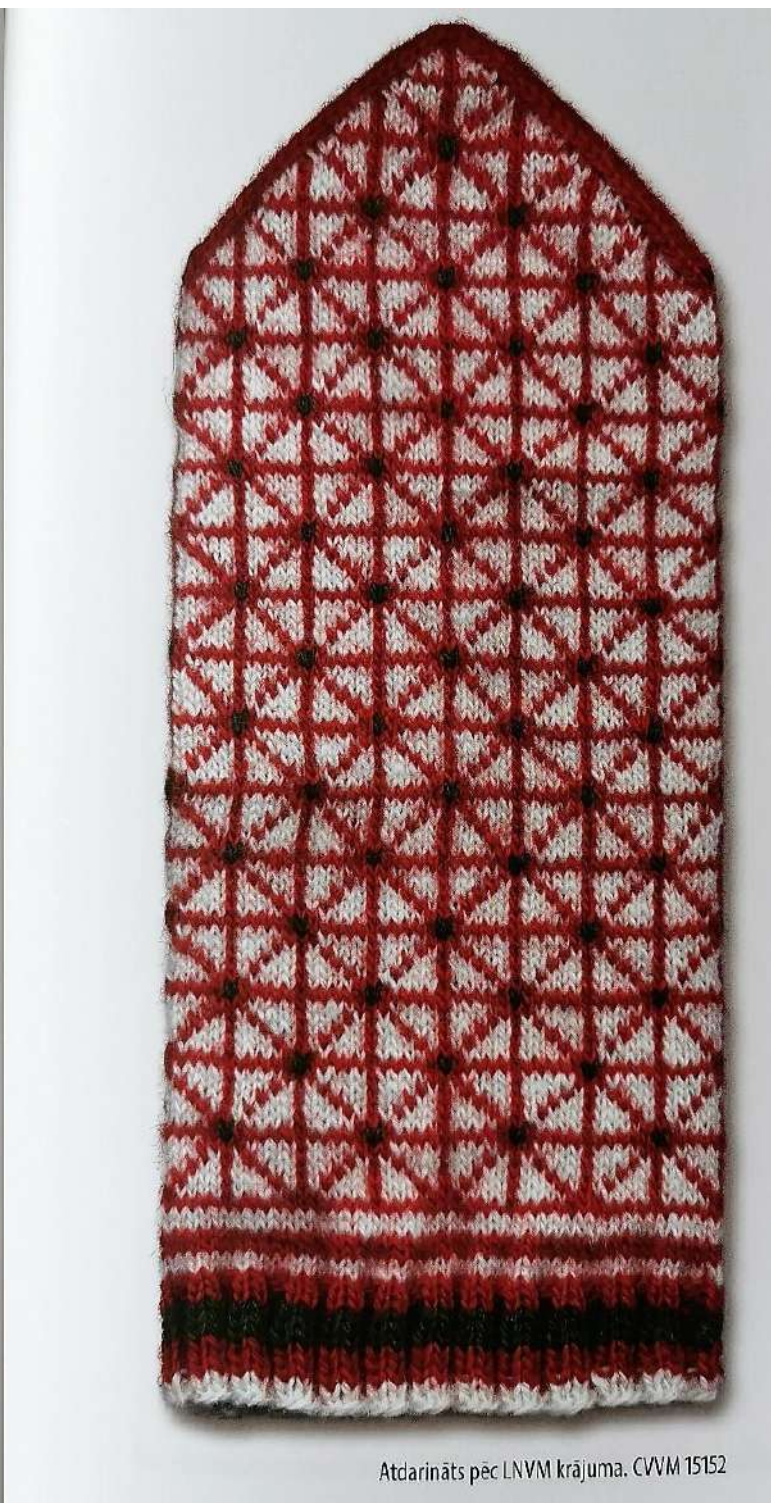
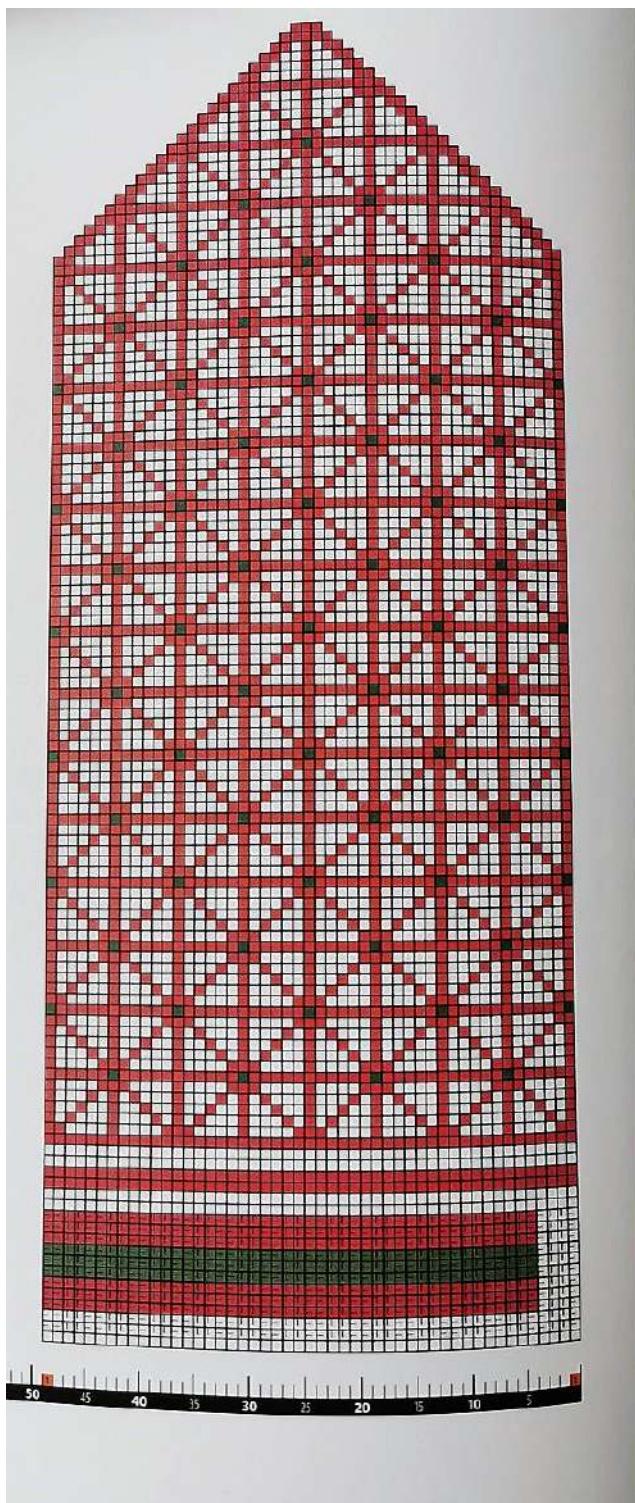

Atdarināts pēc LNVM krājuma. CVVM 15143

Lielvārdes cimds

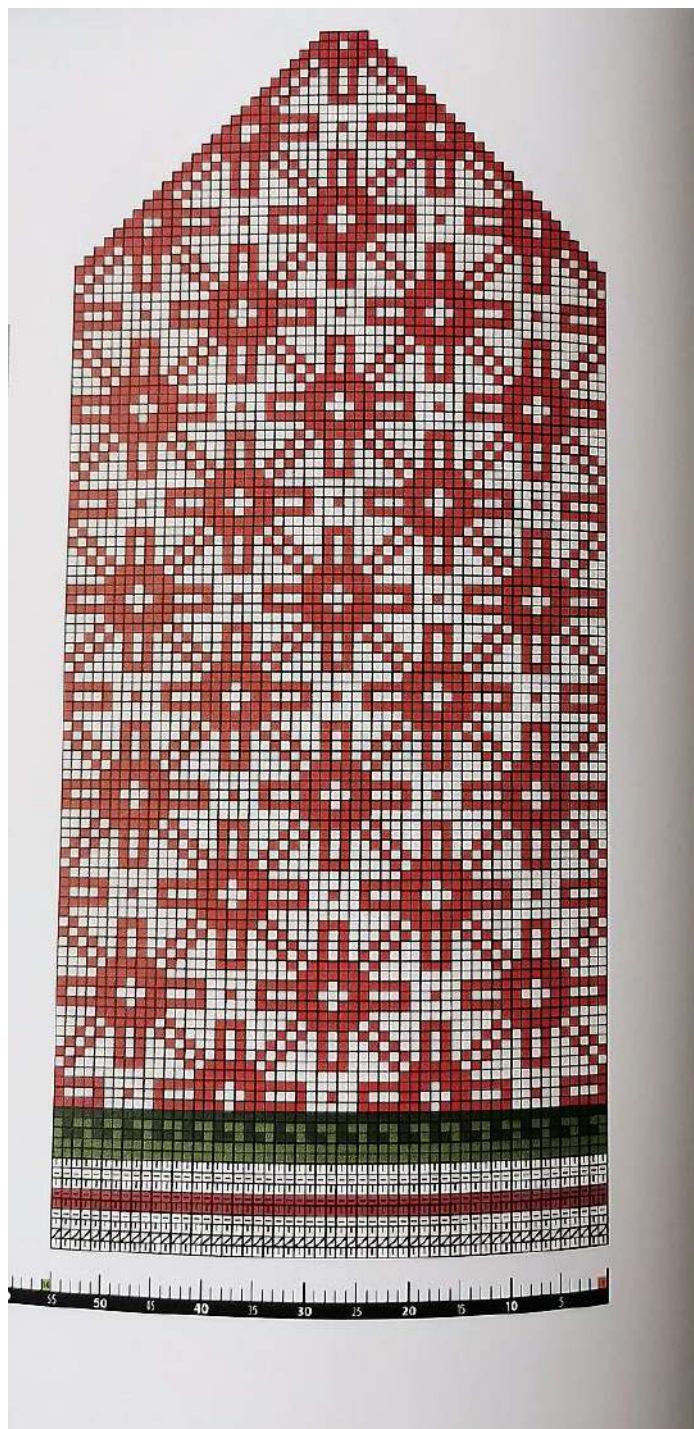

Atdarināts pēc LNVM krājuma. CVVM 15152

Meņģeles cimds

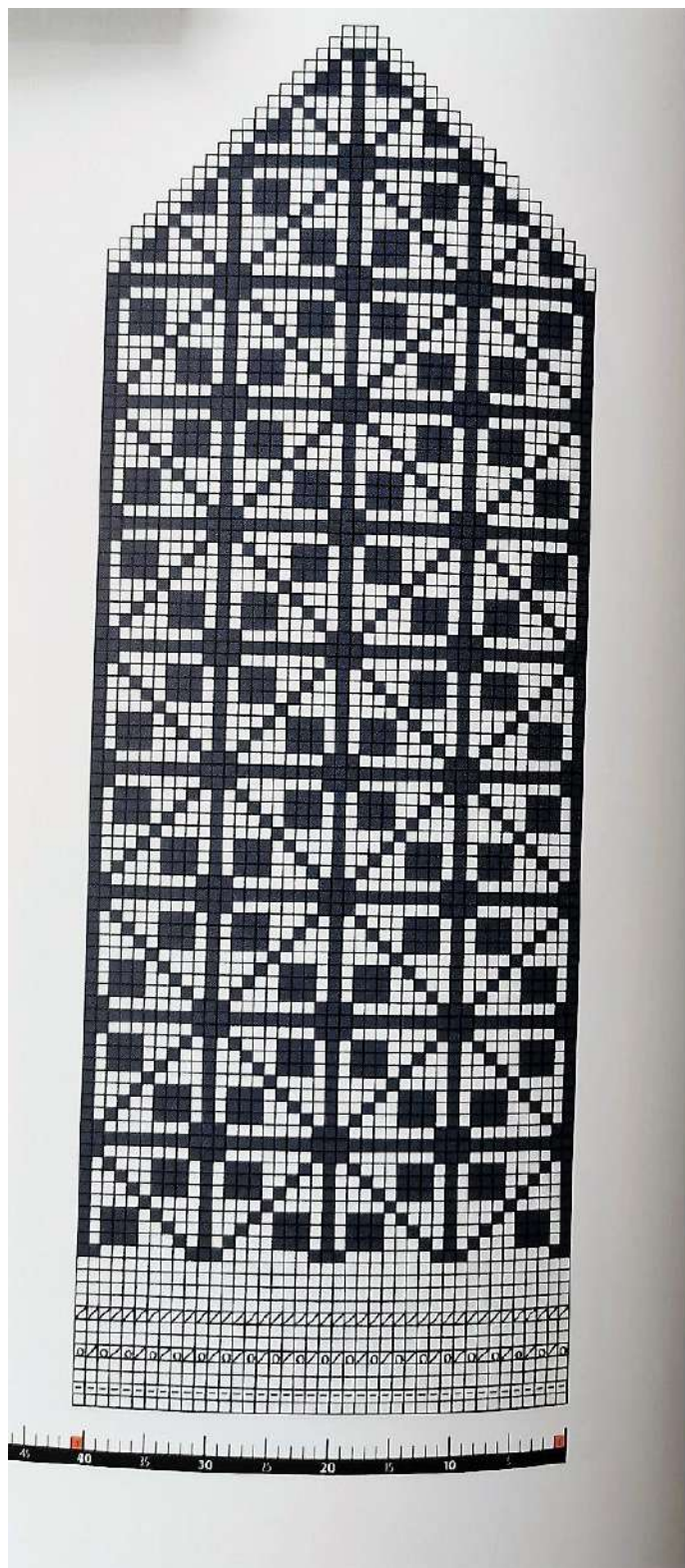

Atdarināts pēc LNVM krājuma, CVVM 15142

Meņģeles cimds

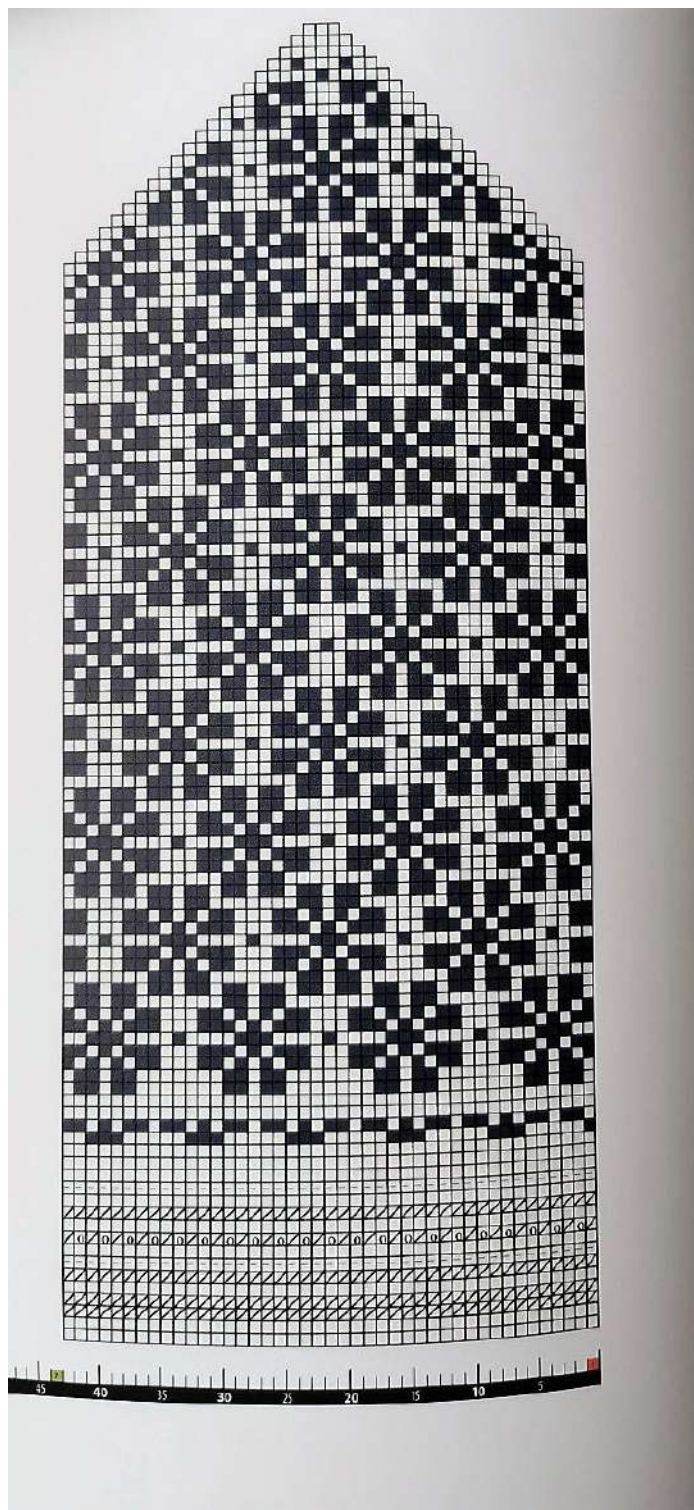

Atdarināts pēc LNVM krājuma. CVVM 15151

Rembates cimds

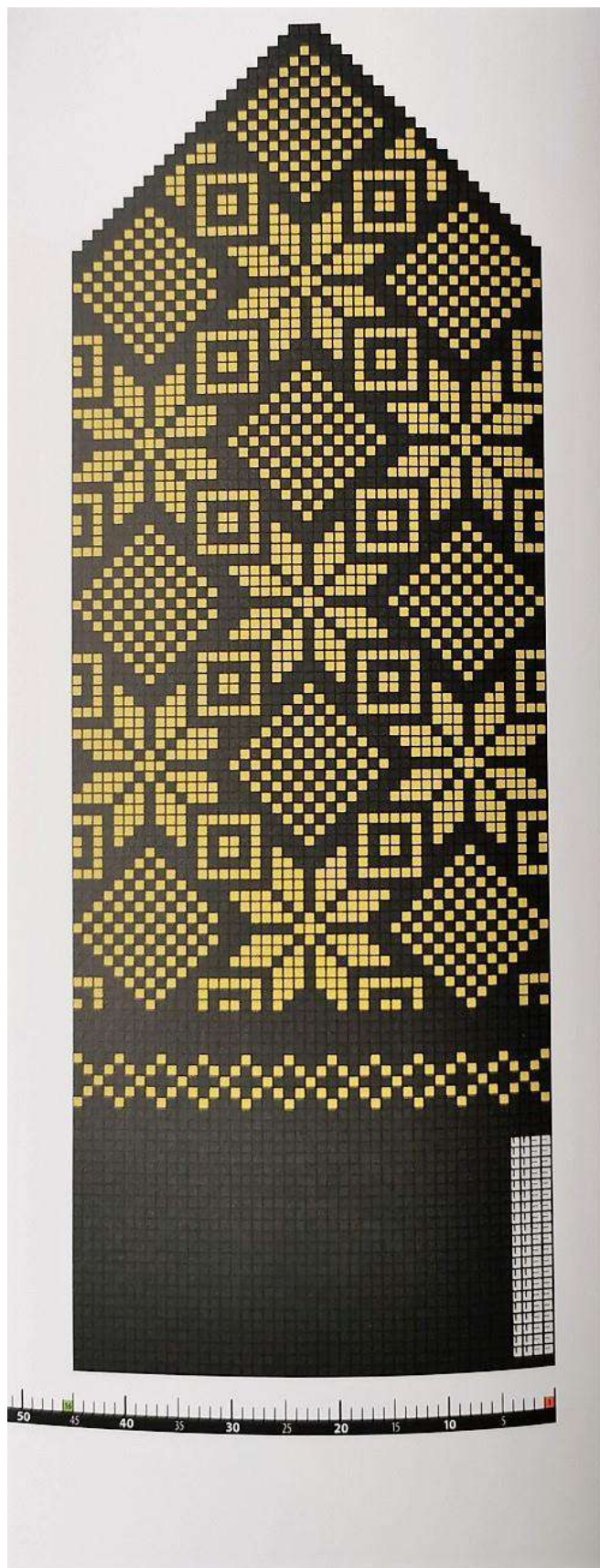

Atdarināts pēc LNVK krājuma. CVVM 162356

Rembates cimds

Atdarināts pēc LNVM krājuma. CVVM 162304/1

Rembates cimds

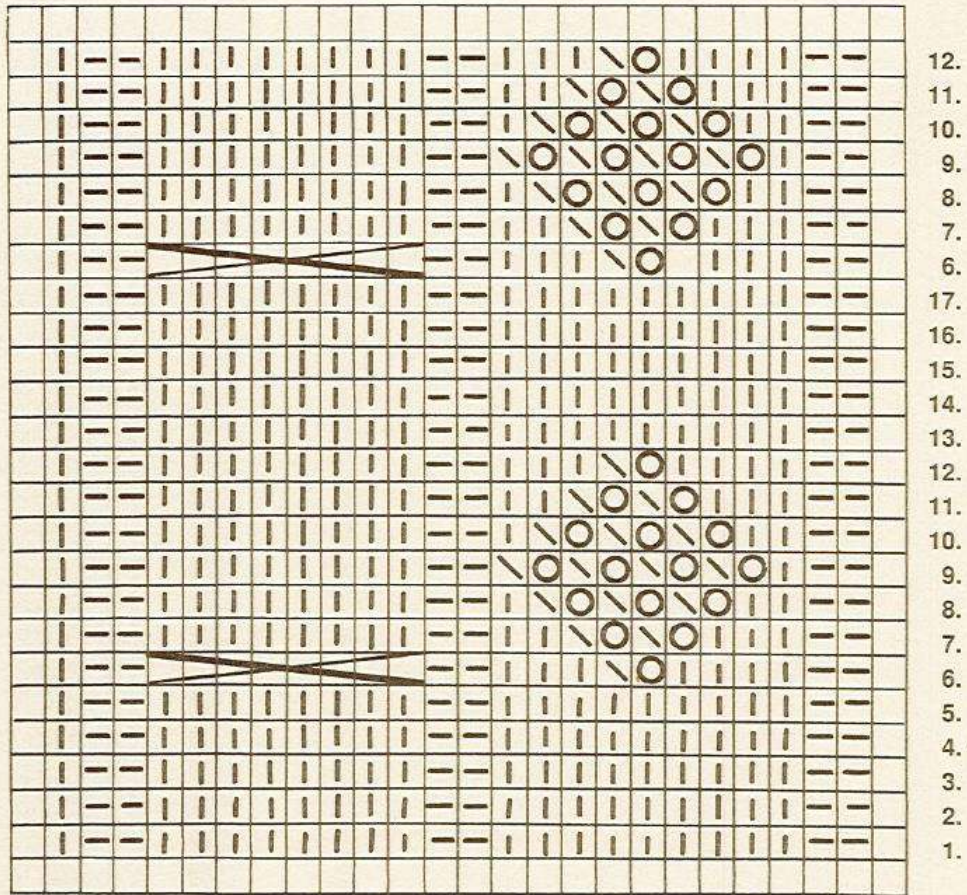

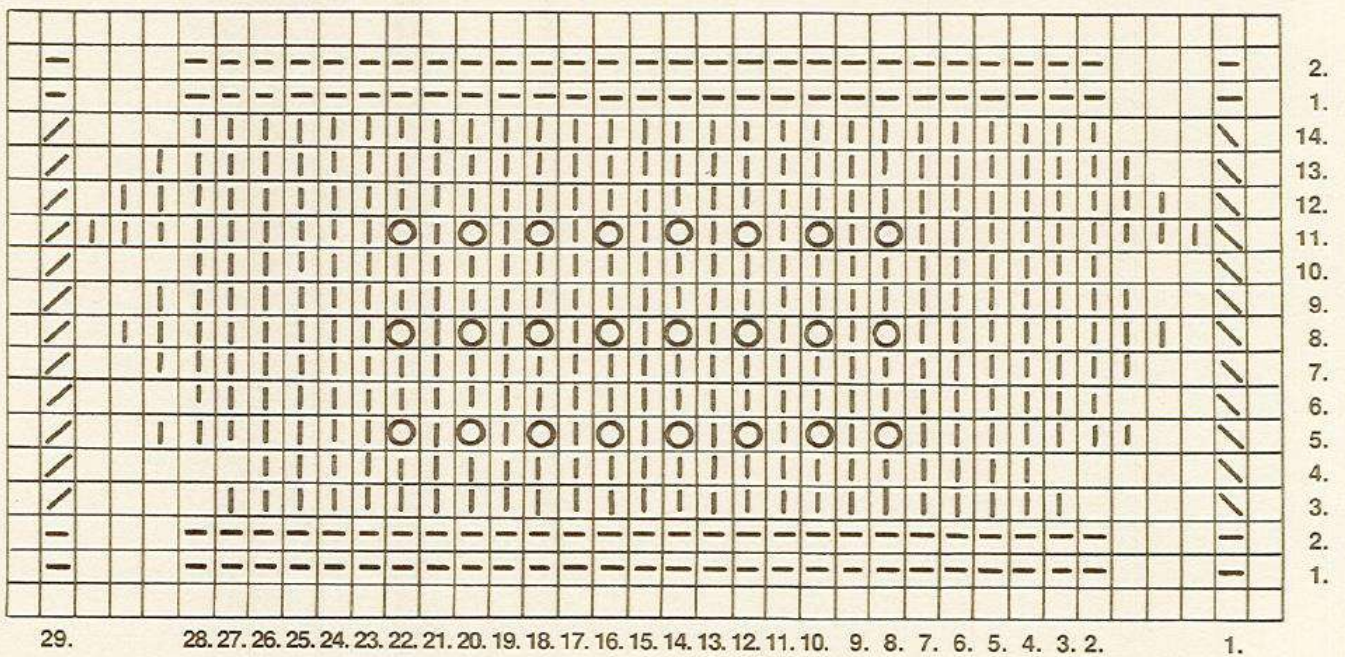

Zeķes adījuma raksts
Kalncempji. CVVM 5010

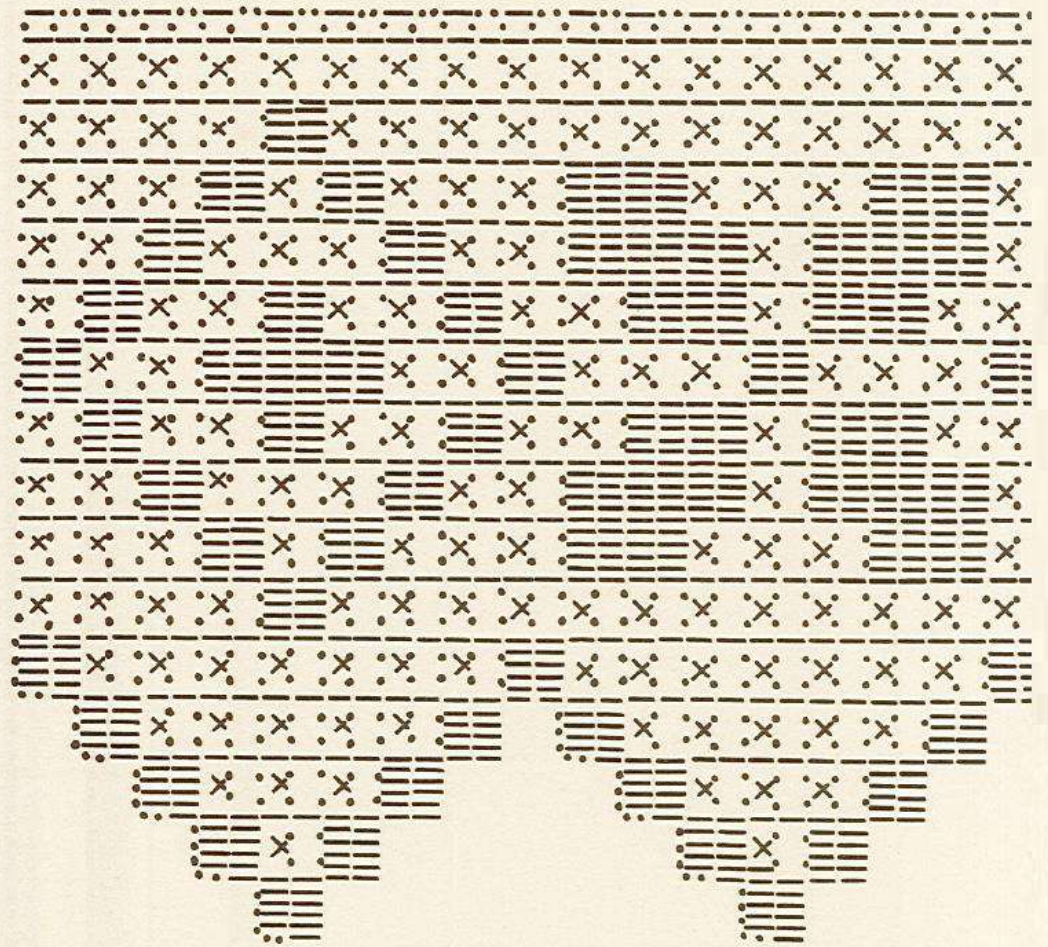
Zeķes adījuma raksts
Rembate. CVVM 162 311

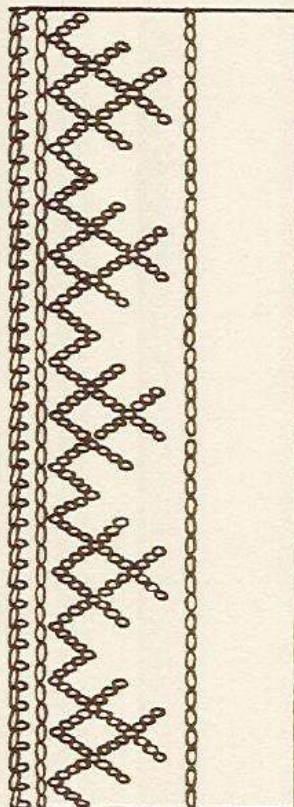

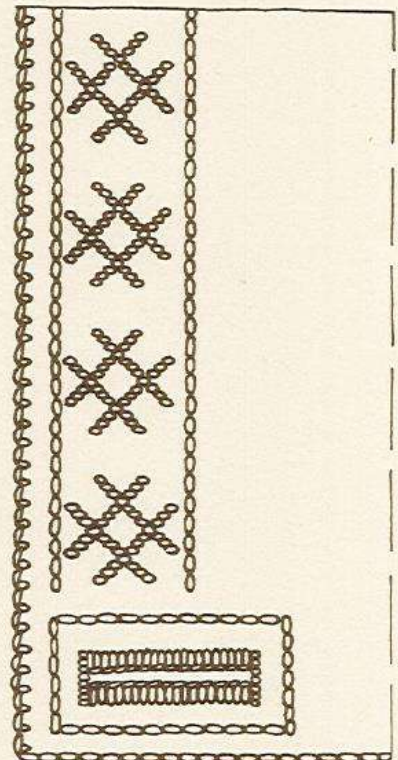
Priekšauta mežģīne
Lielvārde. CVVM 14 760

Krekla apkakles gala izšuvums
Lielvārde. CVVM 12 623

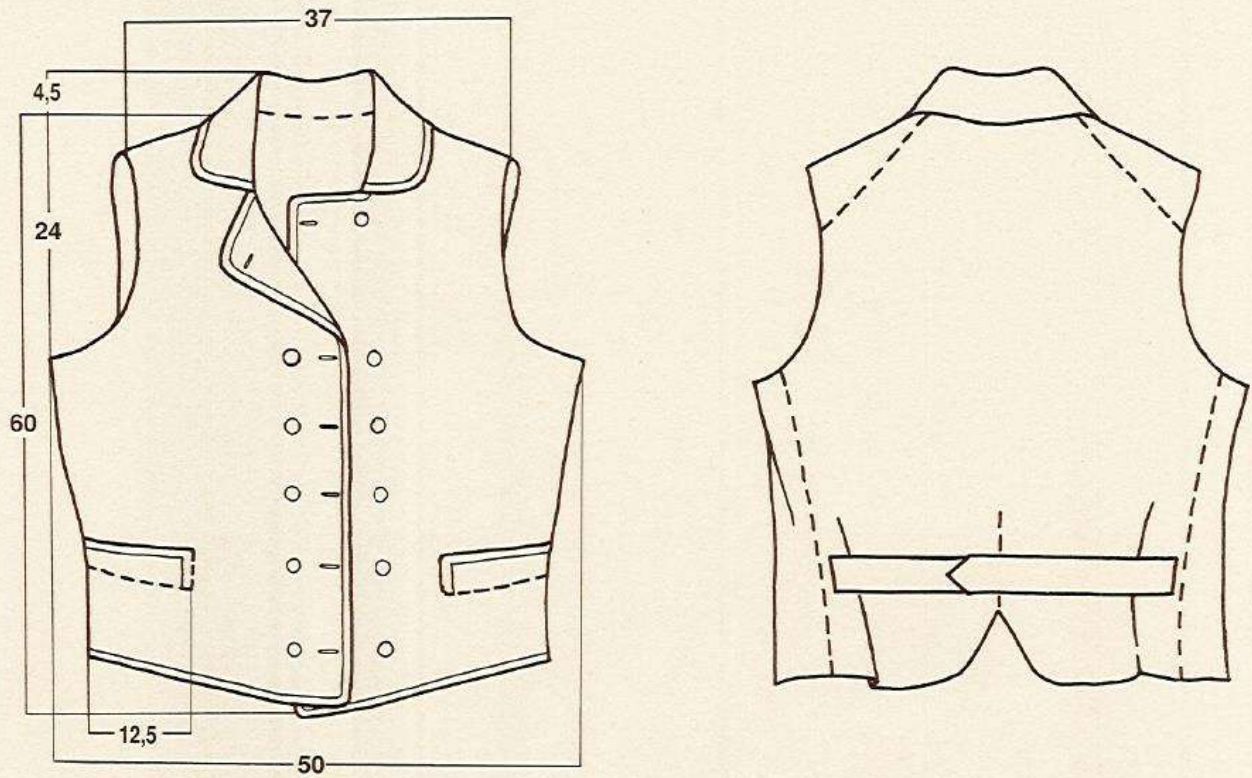
Krekla apkakles gala izšuvums
Rembate. CVVM 12 626

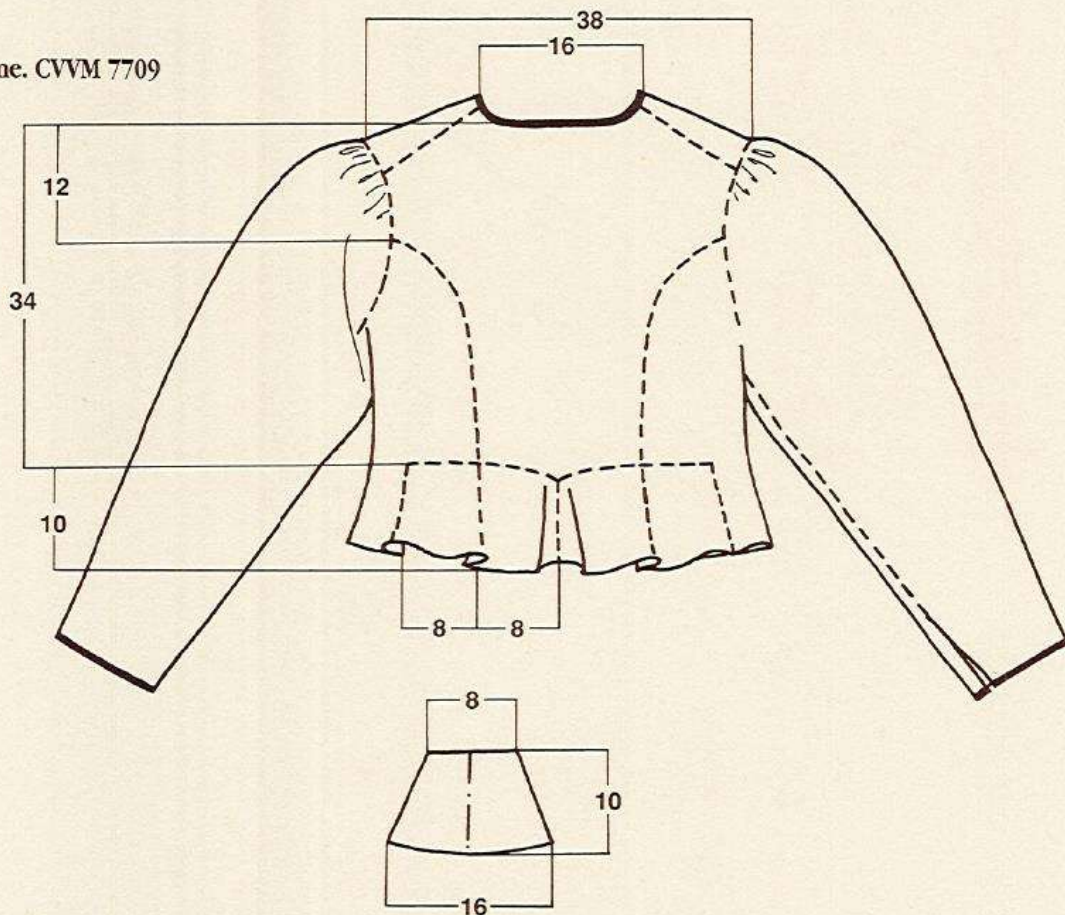

Veste
Rembate. CVVM 11 284

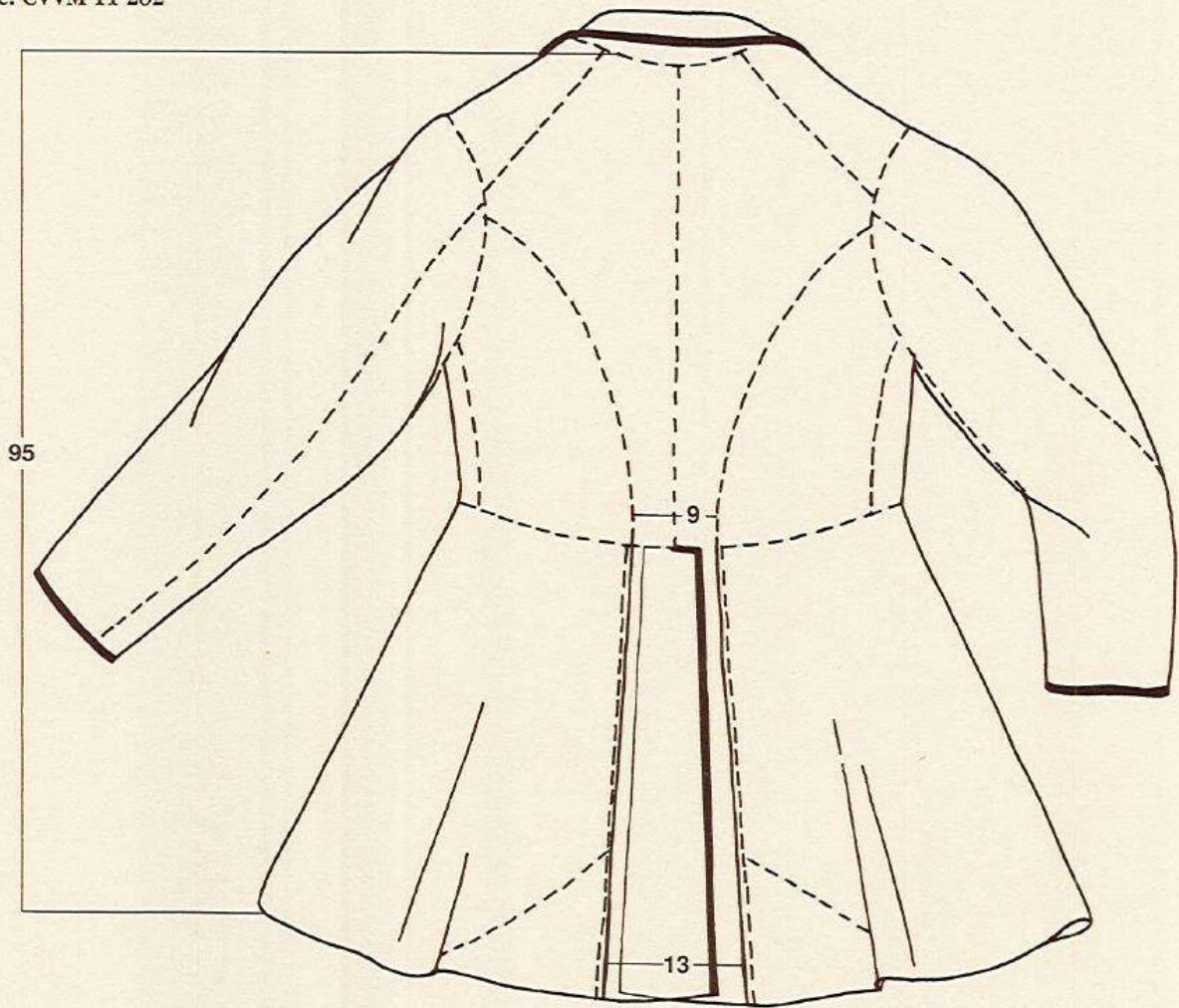
Jaka
Rietumvidzeme. CVVM 7709

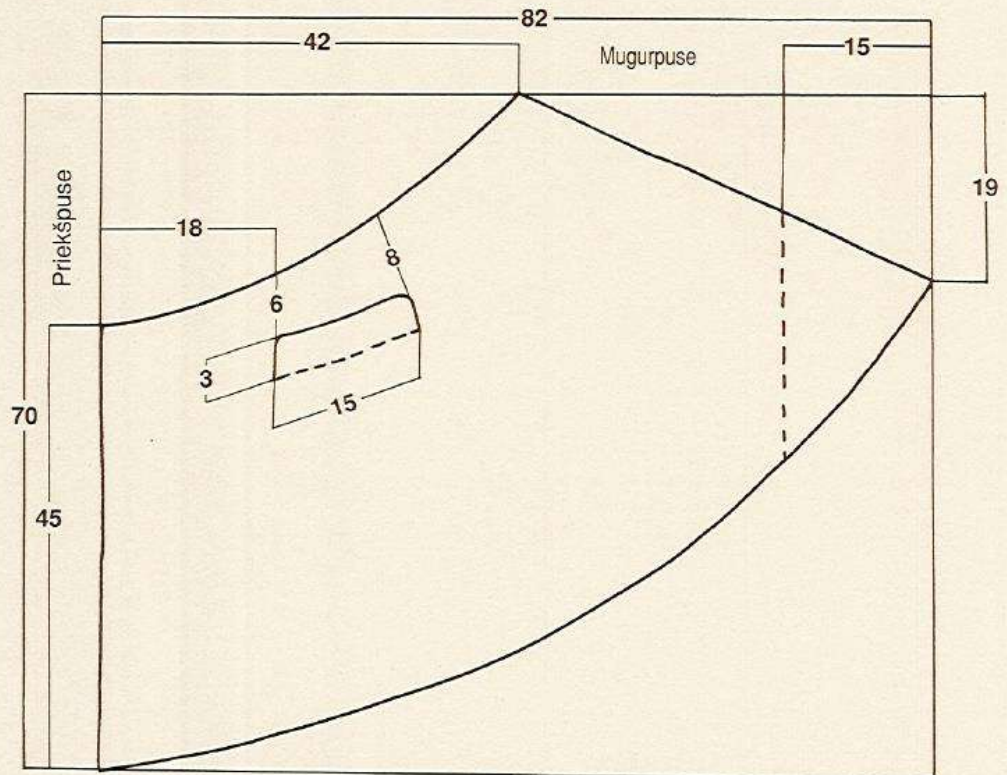

Pusgarie svārki. Mugurpuse
Rembate. CVVM 11 282

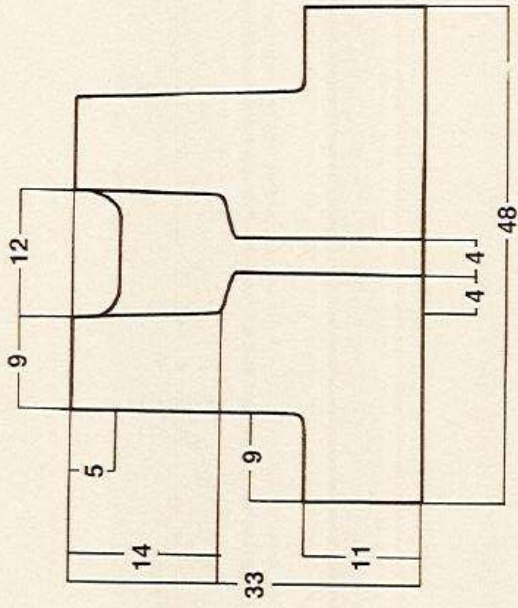

Svārku lejasdaļa

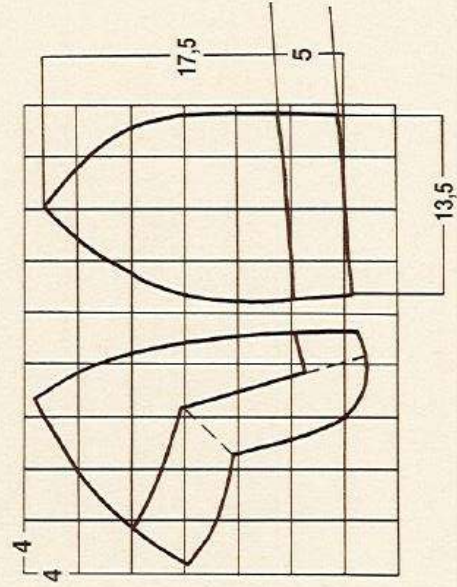

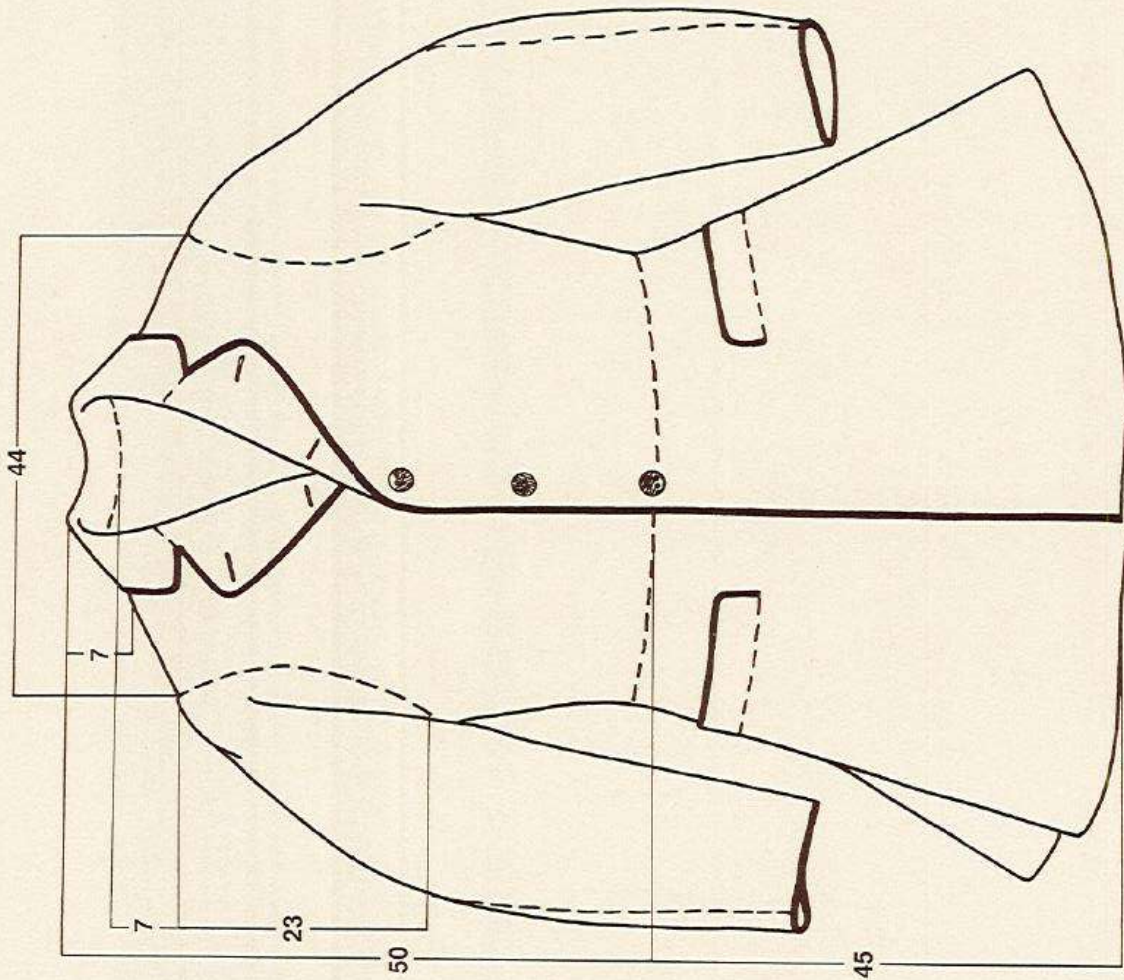
Brunču augšdaļa
Rembate. CVVM 10 456

Sieviešu ziemas cepure
Mēģeļe. CVVM 15 617

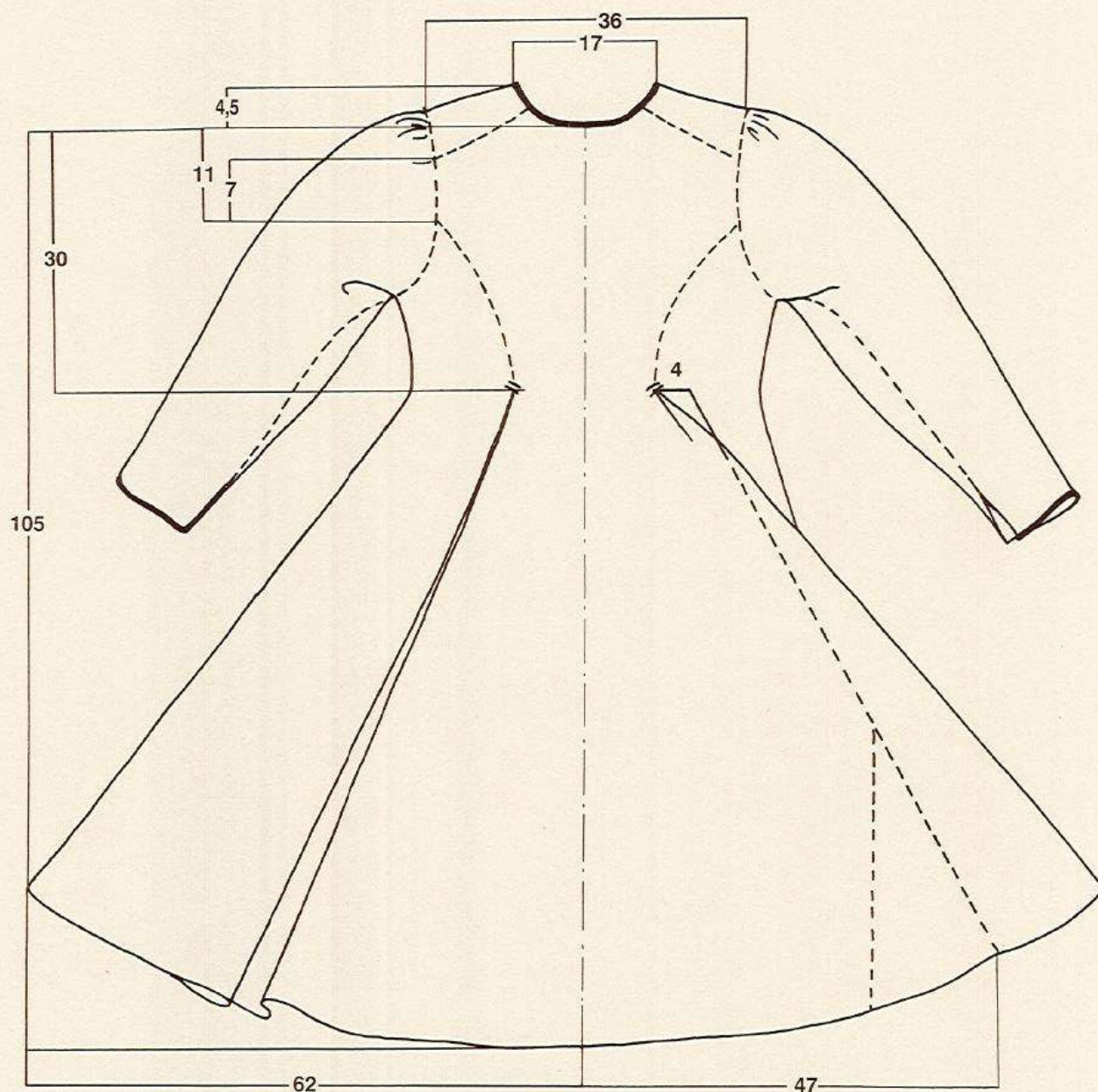

Pusgarie svārki. Priekšpuse
Rembate. CVVM 11 282

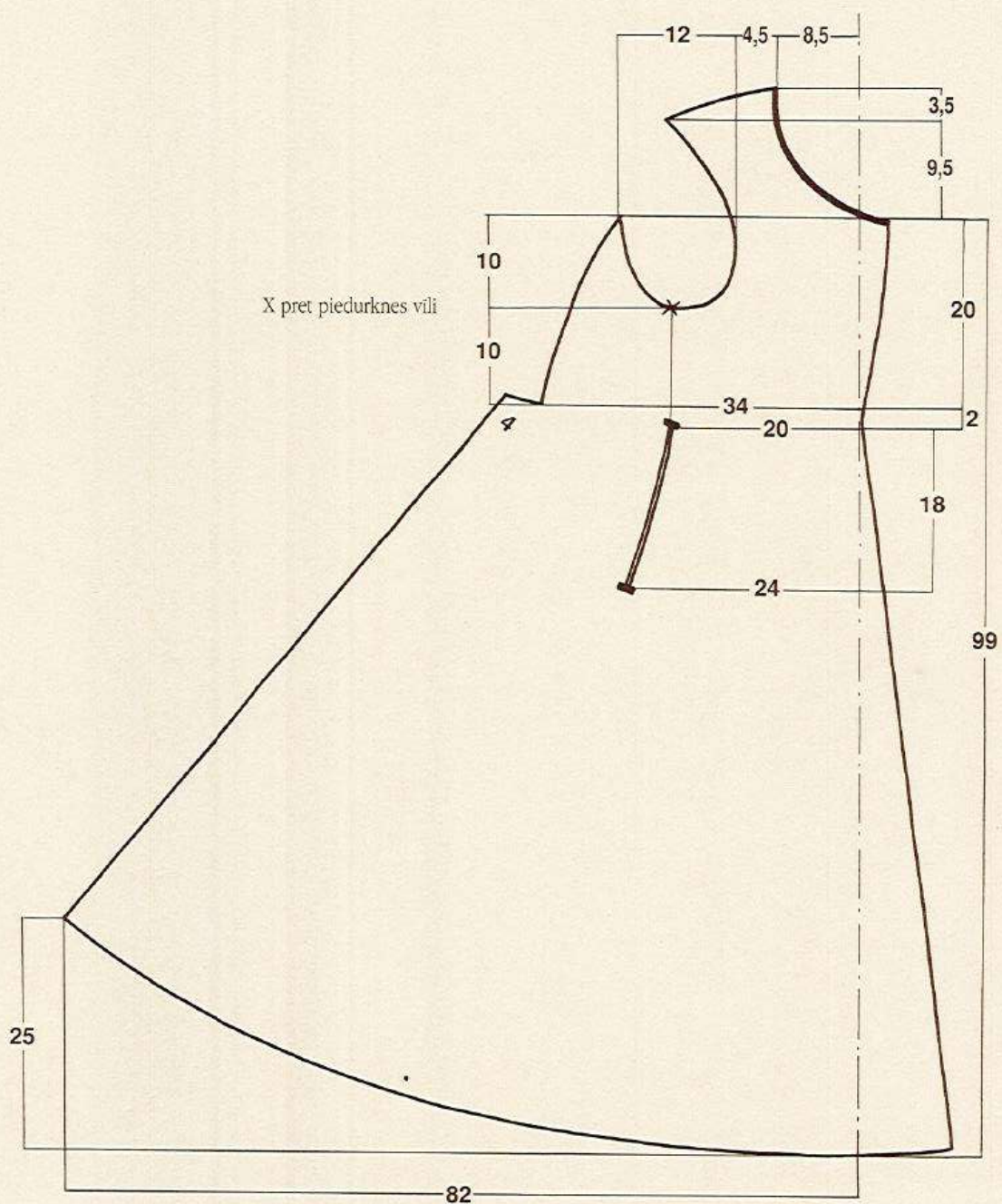
Sieviešu virrsvārki "vamzis"
Rembate. CVVM 10 474

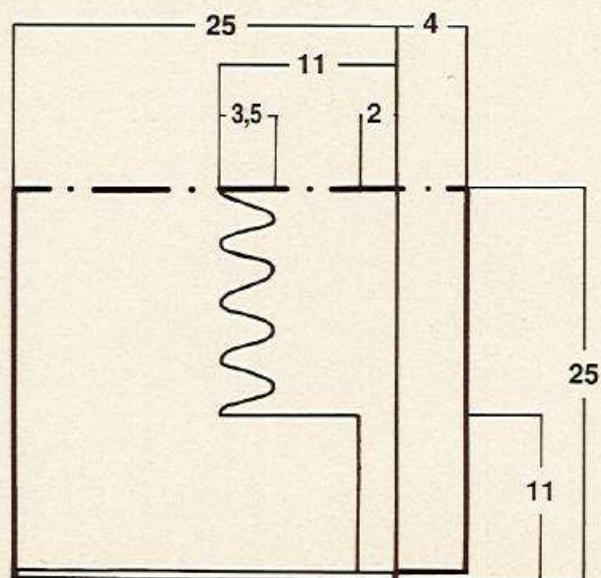

Sieviešu virssvārki "vamzis"
Rembate. CVVM 10 474

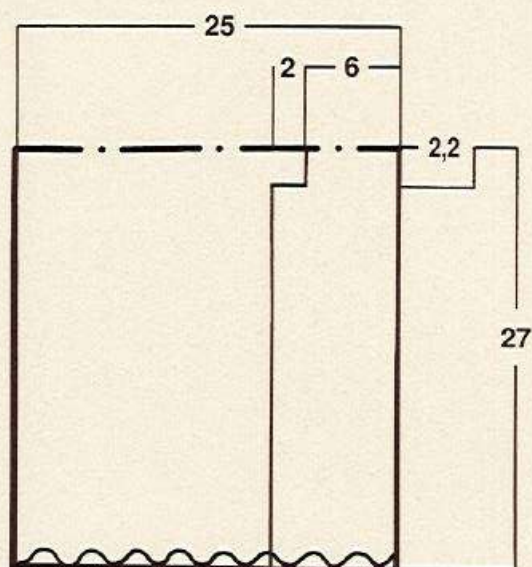

Sievas cepure
Līvāni. CVVM 1390

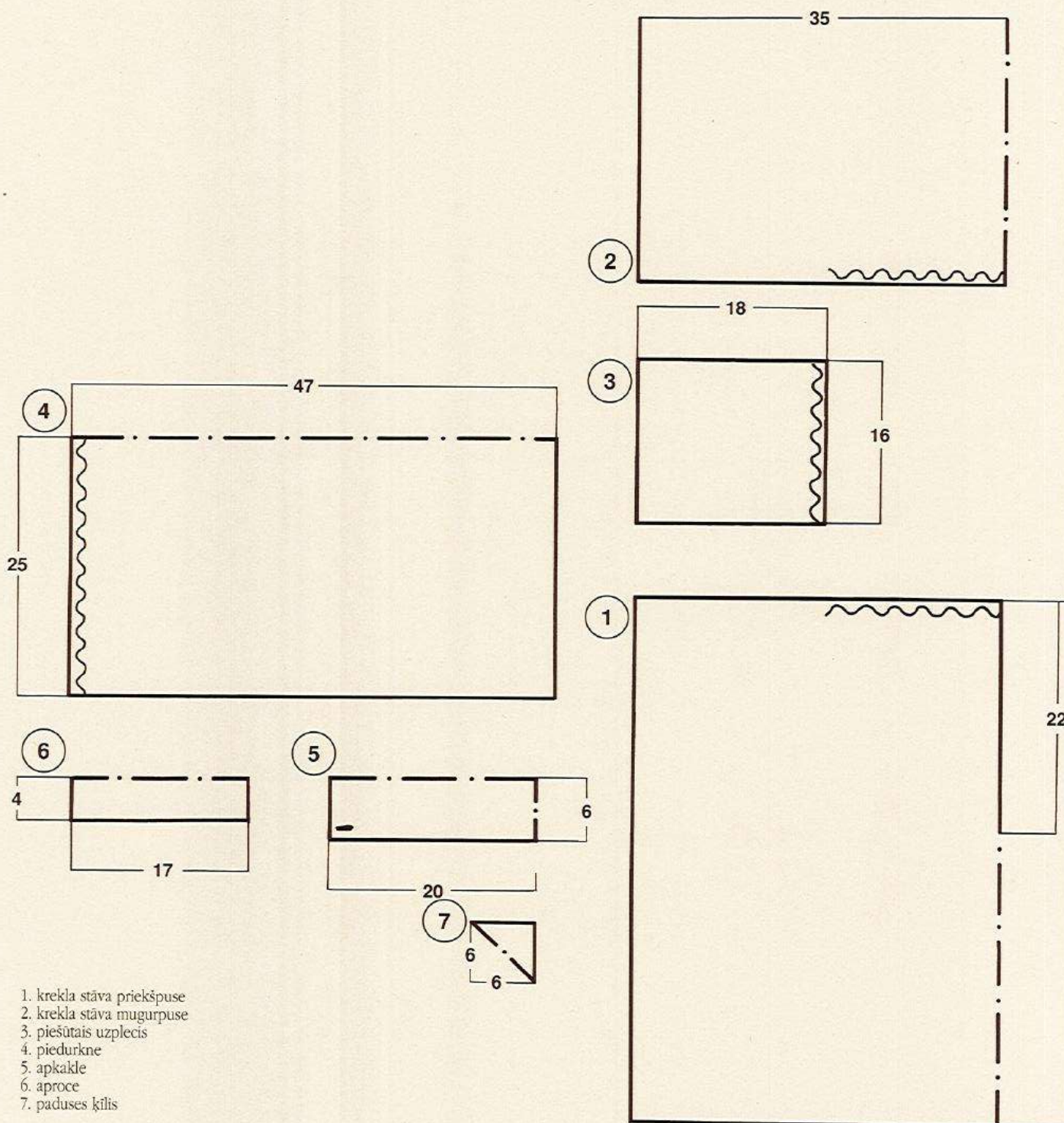
Sievas cepure
Lēdmane. CVVM 5096

Sieviešu kreklis
Rembate. CVVM 12 626

1. krekla stāva priekšpuse
2. krekla stāva mugurpuse
3. piešūtais uzplecis
4. piedurkne
5. apkakle
6. aproce
7. paduses ķīlis

Maksā 50 sant.

Zeltene

Nr. 3

1935. G. 1. FEBRUĀRĪ

10. GADS

(Skat. prakt. pad.)

KOKNESES TAUTAS TĒRPI

2. attēls.

dajas raksts skaidri skatāms 2. attēlā 6. un 7. raksta rindās zili sarkanā skuja veidota kā „Zeltene” № 1 rakstā par adīšanu, 22. lapp., 4. un 5. adījuma rindās.

Al. Dzērviņe.

Kā darināms Kokneses tautas tērps.

(Sk. „Zeltenes” šī n-ra vāka attēlu, pēc mākslin. E. Drožas akvarēja un Valsts vēst. muzeja materiāliem.)

Kokneses tautas tērpi pieskaitāmi Daugmales tipa tērpiem, starp tiem klasiski skaidri ir Lielvārdē veidotie. Kokneses tērps visumā līdzīgs Lielvārdes tērpiem, vienīgi brunču sarkani tumši brunš rāsu kompozīcijā sarkana krāsa lielākā attiecībā, kā tumši brunš. Norādītos pagastos tumši brunšs krāsas vietā lieto arī melno, kas uzskatāma par jaunāku. Seniem brunču audumiem lietoja dabīgi melno vilnu, kas patiesībā ir tumši brunā.

Vaiņaga pamatā stingrs, apm. 10 cm plats, sarkans tūks. Izšūšanai lieto smalkas stikla zīlītes, dzeltenā, baltā, zaļā, sarkanā; tumši un gaiši zilās krāsās.

Vaiņaga krāsaino attēlu sk. „Z.” № 1 1934. g., 2. vāka att. Raksts labi saskatāms 1. attēlā.

Sākot šū, savel zīlītes virknēs, tādās krāsās, kādas ir vaiņaga taisnās svītras, tad ar centimetri nomēri atstatumu no vai-

ņiņagam, lai beigās nebūtu jāšuj pusraksts. Pareizus atstatumus viegli nomēri dabīgā lielumā vaiņaga fotogrāfijā (sk. 1. att.)

Rakstus veido pēc acumēra. Zīlītes, tāpat kā svītrām, savel virknēs un lokot tās vajadzīgā virzienā, likumos ar stipru diegu piestiprina pie tūka. Sīkās raksta daļas šuj, veļot katru likumu atsevišķi un piestiprina ar to pašu diegu pie tūka. Agrākos laikos vaiņagu glabāja salocītu četrās daļās. Dabīgi vaiņagā veidojas trīs izliektas un viena ieliekta šķautne. Galvā liekot, ieliekta šķautne-

nei jābūt uz pieras, tad vaiņaga augšējā mala izlokās sirdsveidīgi (sk. 2a att.)

Krāsas vaiņagā iedalītas sekoši:

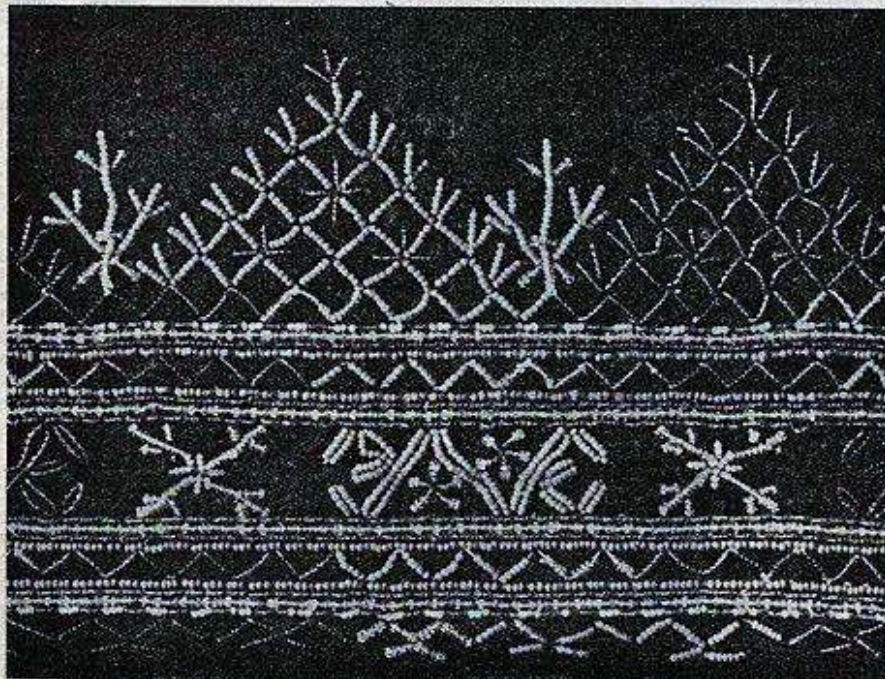
Rakstos pie vaiņaga pamata, zem pirmām svītrām, mainās dzeltens, gaiši zils, caurspīdīgi balts, zaļš, sarkans, tumši zils un caursp. balts, tad atkārtojas no sākuma.

1. svītrā: 3 dzeltenas, 3 tumši zilās zīlītes
2. „ caurspīdīgas baltas zīlītes
3. „ zaļās zīlītes
4. „ dzeltenas zīlītes.

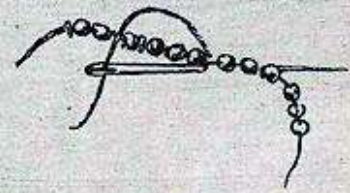
Strīpām seko likocis, kur pēc katriem 3 likumiem krāsas mainās sekoši: dzeltens, tumši zils, sarkans, zaļš, caursp. balts un gaiši zils.

Virs likoča pirmā svītra dzeltens, tad zaļš, caursp. balts un tumši zils.

Vidējā, platā raksta daļā lielie raksti mainās sekoši: tumši zilais, dzeltenais, zaļais, dzeltenais, tad no sākuma. Visiem lieliem rakstiem vidū divas plecstarainas caursp. baltas zvaigzītes. Starp lieliem rakstiem mazāks, no caursp. baltām pērtītēm veidots raksts ar gaiši zilu četrstaru zvaigznīti vidū. Virs platā vidus raksta iedās pašas svītras un likoča kā zem tā. Virs pēdējās svītras likoči pēc katriem trim likumiem mainās sarkans, tumši zils, dzeltens, gaiši zils, caursp. balts un zaļš krāsa. Rakstu noslēdz lielie krūmi dzeltenā, zaļā, dzeltenā un tumši zilā krāsā.

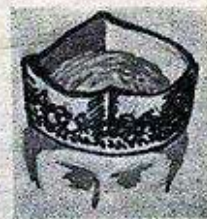
1. attēls.

2. attēls.

Katra krūma vidū trīs un krūma galā viena trīsstaraina zvaigznīte no caursp. baltām zīlītēm. Starp katru lielu viens mazs gaiši zils krūms, rotāts caursp. baltām zīlītēm.

Sievass cepure līdzīga Lielvārdes tērpa sievas cepurei. Cepures shēmu sk. 3. attēlā; rakstus — 4. att. Rakstu krāsas un izpildīšanas tehnikas sk. grāmatā „Krāsainie rokdarbi”.

2-a attēls.

ņaga malas līdz pirmaj raksta svītrai, piesprauž zīlīšu virkni vairākās vietās pie tūka un ar stipru diegu piešuj to, atstājot starp dūrītiem 3 zīlītes (sk. 2. att.) Cieši blakus pirmaj virknei šuj pārējās, tad, nomērot atstatumu līdz nākošām svītrām, piešuj visas taisnās pērtīšu virknes, tās iedalot vaiņagu trijās joslās. Starp joslām iešuj rakstu, nomērot un atzīmējot atstatumu no viena raksta līdz otram. Jāaprēķina rakstiem vietas uzreiz visam

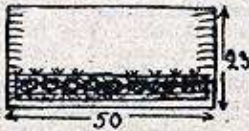
Krekle, Kreklam jāņem smalks līnu audeklis. Izšūšanai lieto divkārtīgus vietējos № 40 vai № 24 (rupjākiem audumiem) līnu diegus. Krekla shēmu sk. 5. att. Izšūta piedurknes un pleca daļa — 6. att. Apkakles raksts — 8. att. Aproces raksts — 9. att., izpildījums — 9-a att. Pleca un piedurknes raksta atrisinājums sk. 7. att. Visam rakstam: izvelk 1 diegu, atstāj 2, izvelk 3, atstāj 2, izvelk 4, atstāj 2, izvelk 5, atstāj 2, izvelk 1 (smalkākiem audumiem izvelk 6,

atstāj 4 diegus). Vispirms nošuj izviluma augšējo malu caurās vīles dūrieniem (sk. att. 7A), tad nošuj malu D, durot pāri stāstātem diegiem un stenot piecus diegus kopā, izveido piecus stabīgus. Kad stabīgi nošūti, ieloka vīgu starpā 4 līdz 6 reizes (sk. B diegu) un pāriet uz nākošo stabīgu. Kad šis stabīgs apšūts, veido krustiņu, aptinot divas reizes horizontālā virzienā diegu (sk. C) un durot pāri vertikālā virzienā, aasien divus stabīgus kopā, tad dur tā, kā tas rādīta 7. attēla ar bultu E (no adatas gala), pāriet uz nākošo stabīgu, pēc tam atkārto rakstu no sākuma.

Caurumiem, kas veidojas savienot krustiņu, jābūt apaļiem. Nākošā raksta rindā pret caurumiem jāveido krustiņi (sk. 6. att.)

Villaine 90×200 cm liela. Austa no baltas, vienkārtīgas vietējās vilnas dzijas. Šķiets № 20, divi diegi zobā. Visa villaine austā trīnītī. 1 cm no malas velkos 3 sar-

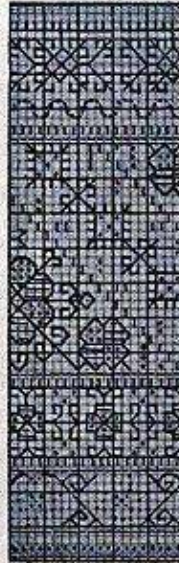

Priekša

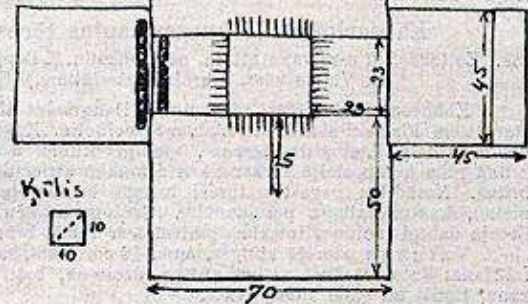
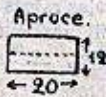
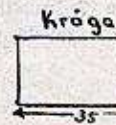
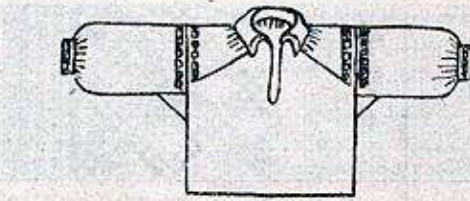

Mugura.

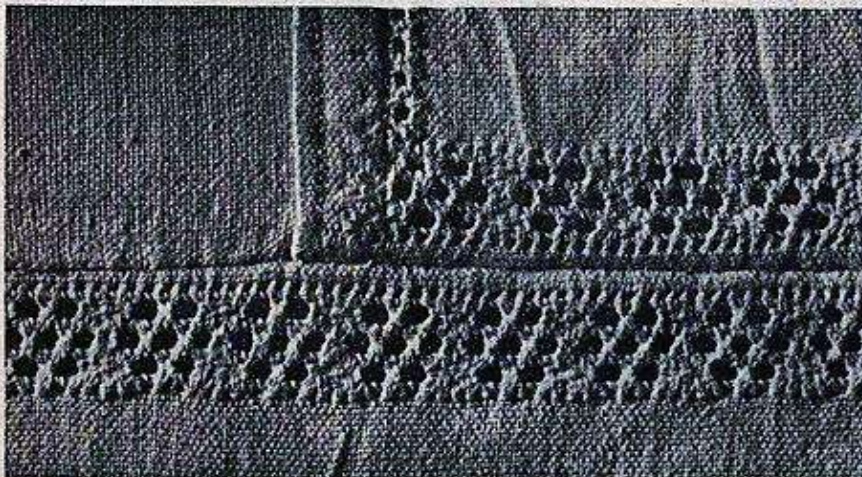
3. attēls.

4. attēls.

5. attēls.

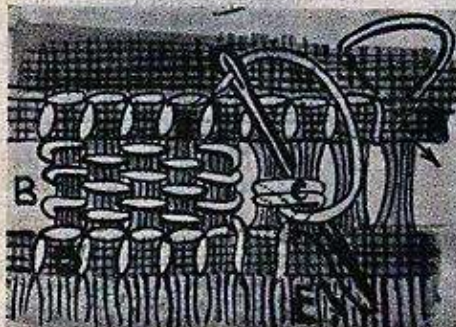

6. attēls.

kanas dzijas, audos, 5 cm no malas, divas sarkanas svītras, katrā pa 3 dzijām. Starp svītrām 1 cm plata balta starpa. Baltas, apm. 10 cm gara, grodi sagrieztas bārkstis noslēdzas mezgliem.

Brūnī. Velkiem un audiem ņem vienkārtīgu vilnas dziju. Šķiets № 50, divi diegi zobā. Vienkārta-audums. Velku un audu diegu krāsu kārtība: 2 tumši brūni diegi, 2 sarkani, 8 tumši brūni, 2 balvi, 8 tumši brūni, 2 sarkani, 2 tumši brūni, 20 sarkani, 2 tumši brūni, 20 sarkani, tad atkārtojas no sākuma.

Brūnī šūti diezgan pagari, $3\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ metru plati, augšā stīli sakrokoti un piesūti plebura, kas sānos bieži nav šūts kopā, bet savērts ar aukliņu. Priekšā pleburs līdz jostas vietai stāv vaļā. Plebura plegriezīni sk. 10. att. Pagatavojot uzzīmē uz papīra kvadrātu, kura garums AB līdzinās no pleca vidus līdz jostas vietai nopemtām mēram un platums AC — pusai no krūšu apkārt-

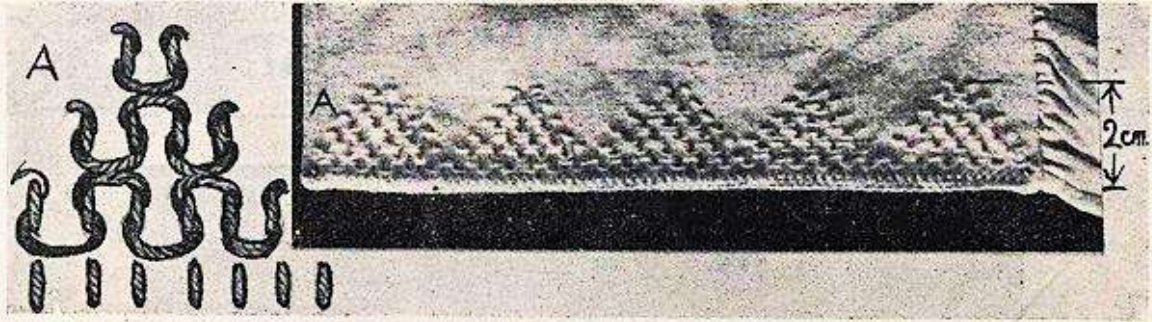

7. attēls.

9. attēls.

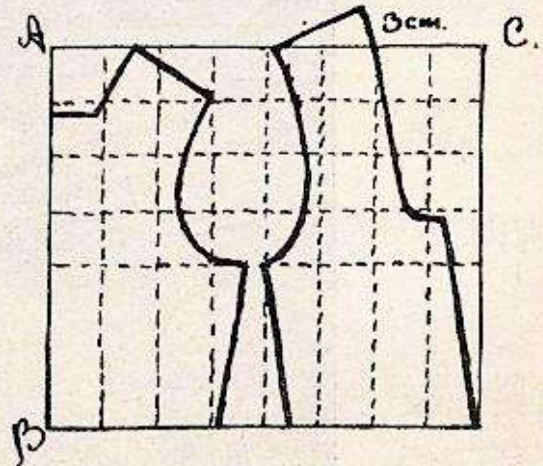

8. attēls.

9-a attēls.

10. attēls.

mēra. Kvadrātu sadala līnijas AC virzienā astoņās vienādās daļās un no A uz leju atzīmē četras daļas, sadalot piegrieztnes augšējo daļu stīkos kvadrātos, kuros pēc 10. att. izziņē piegrieztni. „Zeltēnē” № 20, 1933. g., pēdējā vāka atrodami vairāki Kokneses tērpam noderīgi krāsainie būvniecības paraugi.

Josta līdz 8 cm plata. Raksts veidojas no divkārtīgas sarkanas vilnas dzijas, pamats no smalkiem, divkārtīgiem līnu diegiem. Raksts maz atkārtojas. Jostas rakstu sk. „Zeltēnē” № 13, 1933. g., pēdējā vāka krāsainā attēlā, septiņā josta. Jostas piesaņas veidus sk. „Z.” № 9, 1934. g., 16. lapp.

Kokneses (kā Lielvārdes) tērpam piemērotas saktas sk. „Zeltēnē” № 15 un 16, 1934. g.

pārskaita maka saturu un atklājas, ka kaut kas trūkst, tad mūs var pārņemt nepatīkama sajūta, pat tad, ja zinām, ka mūsu paziņam vai paziņai nenāk no priekš turēt mūs aizdomās par izstrādāto naudas piesavināšanos.

A. C.

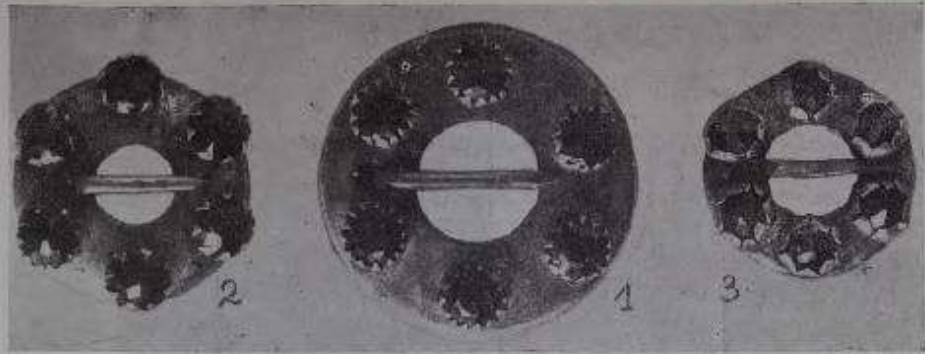

500. att. Saktis
(dobiskā lielumā)

Plecu segšanai pazina tikai baltas, gaŗas villaines, bez rakstiem; galos tām atstāja vidēji gaŗas velku bārkstis. Villaiņu vienīgais rotājums bija niecīgas ieaustas sarkanas svitriņas katrā galā.

Villaines senākos laikos sasprauda ar nelielām, sarkaniem stikla akmentiņiem izgreznotām sidraba saktiņām (500. att.: 2). Villaiņu saktiņu lielums bija tikai 2—3 reizes lielāks par krekla saktiņām. Visjaunākos laikos ieviesies paradums villaines valkāt nesaspraustas; tad galiem jāva nokarāties pār pleciem.

Lielvārdes krekliem bija diezgan plata, atlokāma apkakle un šauras aproces piedurkņu dūrgalos. Kreklus greznoja ar baltu diegu rakstiem un samērā nelieliem izvilkumiem, parasti apkakles galos un piedurkņu augšgalā.

Pie kakla kreklus sasprauda ar mazu, sarkaniem vai zaļiem stikla akmentiņiem rotātu sidraba saktiņu. Jaunākos laikos ieviesās paradums krekla krūtīs aizpogāt ar baltām podziņām vai pie kakla sasiet ar baltu saitiņu.

Lielvārdes, Jumpravas, Lēdmanes un Rembates pagastā brunčus vienmēr šuva kopā ar ģieburim līdzīgu augšdaļu (sk. 536. att.), kas tomēr atstāja diezgan labi redzamu krekla augšdaļu un piedurkņu galus pie pleciem; ap vidu augšdaļa piegulās cieši klāt augumam. Priekšā, vidū, no augšas uz leju iegrieza diezgan dziļu krūšu šķelumu*).

Pārējos šeit nepieminētajos Lielvārdes novada pagastos brunčus šuva bez augšdaļas.

Parastais brunču audums bija rūtais — melnas rūtis uz sarkana pamata. Bez tiem vēl lietoja arī savādākus, pēc seniem paraugiem austus brunču audumus (sk., piem., 533. un 537. att.).

Šeit jāatgādā, it sevišķi pārsētniecēm, ka augšdaļas bez šķeluma senāk nepazina, un sirmās louku mānuļas, tūkas redzēdamas, labākā gadījumā tikai smaida, un viņām ir taisnība, jo augšdaļai bez iesķeluma nav vajadzīgā līdzena.

Brunčus tai vietā, kur augšdaļa saiet kopā ar apakšdaļu, apsēja ar platu, sikiem rakstiem izrakstītu jostu (sk. 539. att.). Vienā jostas galā vienmēr atradās pīts nobeigums, tā saucamais pītais pušķis (541. att.).

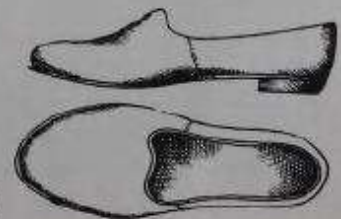
Ap vidu liekot, jostu ņēma divas reizes apkārt un priekšā, vidū vai arī sānos sasēja mezglā. Gali nokarājās apmēram līdz ceļgalu vietai vai pat vēl zemāk.

Kājās vilka baltas zeķes un vienkāršas, melnas, nerotātas kurpes (sk. 501. att.).

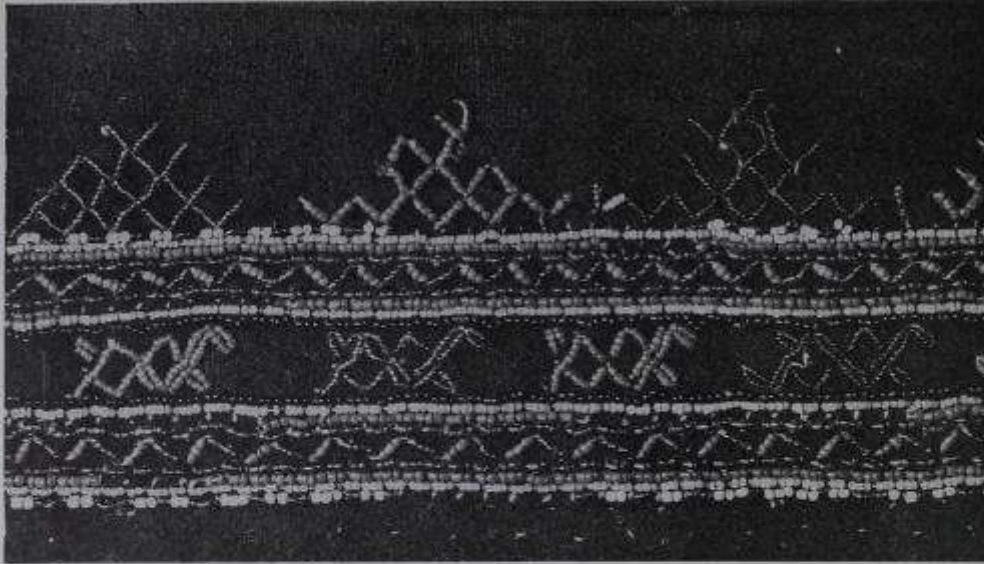
*

Lielvārdes novada tautas tērps mūsu dienās ļoti iecienīts, jo ir radies uzskats, itkā tas būtu visvieglāk pagatavojams un arī ērtāk valkājams. Patiesībā Lielvārdes goda tērpam ir stingri nosacīts valkāšanas veids, un tas nav „gaisīgāks” par citu novadu tērpiem.

Virs krekla, zem apkakles atlokāmās daļas un pāri brunču augšdaļai vajadzēja segt divus lakatus, piem., apakšā zilu, tam pāri sarkanu, vai arī apakšā sarkanu, virsū zaļu lakatu. Lakatus saļocīja pārstūriski, t. i. šķērsām pa vidu, un galus lika uz krūtīm pamīšus. Virs abiem lakatiem sedza balto villaini, un, lai to godam valkātu, tā vienmēr bija sasprauzama ar saktiņu.

501. att. Lielvārdes
kurpes

502. att. Jumpravas pagasta vainaga daļa (dabiskā tehnikā)

Jumpravas pagasta vainags

Vainags (502. att.) ir 8 cm plats, un tā apkārtmērs — 48 cm.

Vainaga pagatavošanai ņem sarkanu (7. kr. par. 2) tūku vai vienkārtni austu vilnas drēbi un to izraksta ar krāsaino stikla pērlišu rakstiem.

Rakstus sakārto vairākās joslās, un rakstu joslu starpās šuj pērlišu rindas.

Pirmo, augšējo rindu šuj pārmaiņus no divām baltām un divām zaļām (sk. 7. kr. par. 14) pērļītēm. Otro rindu šuj ar baltām pērļītēm. Trešo rindu šuj ar dzeltenām pērļītēm (sk. 7. kr. par. 5). Ceturtai rindai ņem zaļas pērļītes (7. kr. par.). Pēc tam šuj vienu likuloču rindu ar zaļām un dzeltenām pērļītēm. 3 zaļās pērļītes šuj virzienā no kreisās uz labo pusi (∞) un 3 dzeltenās pērļītes pretējā virzienā (∩). Piekto pērlišu rindu šuj ar zaļām, sesto ar dzeltenām, septīto ar baltām un astoto ar melnām pērļītēm.

Pērlišu rindu starpās šuj rakstus šādā kār-

tībā: vienu zaļu rakstu, vienu dzeltenu, vienu zilu (7. kr. par. 12), vienu dzeltenu. Pēc tam raksti atkārtojas tai pašā krāsu kārtībā, kā jau minēts.

Pārējās pērlišu rindas gar vainaga apakšējo malu šuj tādā pašā kārtībā kā iepriekšējās, tikai viņu kārtība ir otrāda, t. i., pirmo rindu šuj kā astoto, otro kā septīto u. t. t.

Gar augšējās rindas malu šuj lielus trisstūru rakstus šādā krāsu kārtībā: zaļš, dzeltens, zils, dzeltens u. t. t.

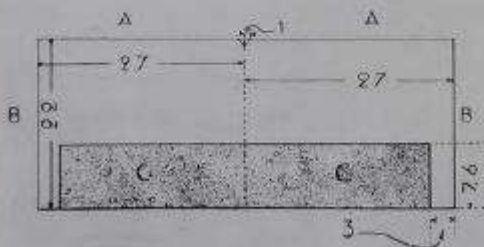
Visa pērlišu rotājuma platums ir 5,5 cm. Atstatums no vainaga augšējās malas ir 1 cm.

Rindu šujot, pērļītes uzveļ uz diega veselū virkni, un pēc tam ar citu diegu to piešuj pie vainaga drēbes aiz katras otrās vai trešās pērļītes.

Rakstu šujot, pērlišu virkni piešuj ar citu diegu pie vainaga drēbes, arvien raksta stūpos.

Lielvārdes pagasta sievas cepure

503. att. Sievas cepures piegriešanas shēma

Cepuri darina no balta lina audekla. Audekla diegu blīvums vienā cm — 16 diegi. Cepures šūšanai audeklu pēc 503. att. shēmas piegriež 54 cm garumā un 22 cm platumā.

Cepures malu C rotā krāsaini raksti. Rakstu šūšana redzama tehniskajā zīmējumā (sk. 504. att.), kur viena rūtiņa atbilst vienam audekla diegam,

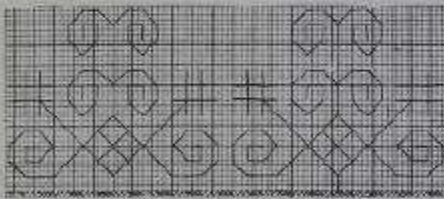
A

B

C

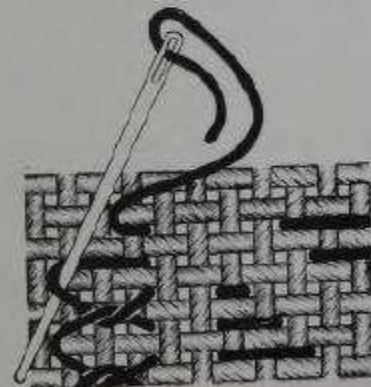

D

504. att. Lielvārdes pagasta cepures rīkstu tehniskais zīmējums

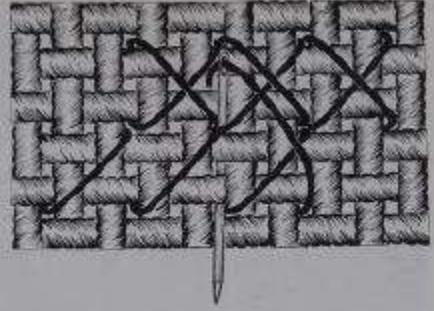

505. att. Sievas cepures rakstu šūšanas veids (divas reizes palielināts)

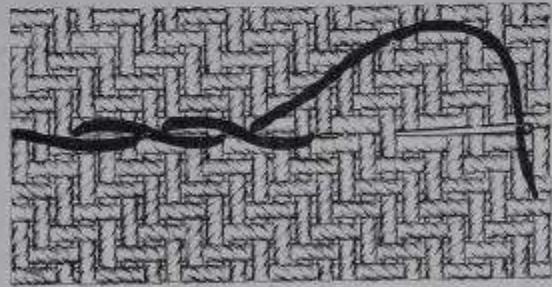

506. att. Sievas cepures rakstu motu cilpas šūšana

507. att. Kru-
sta šūriens

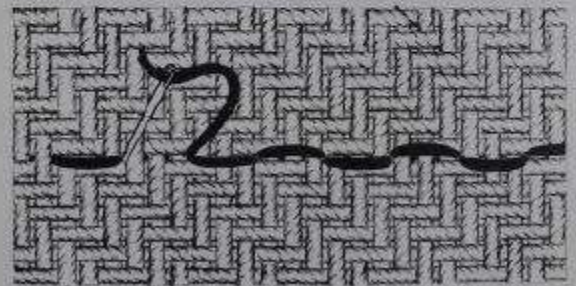
508. att. Kāru šūriens

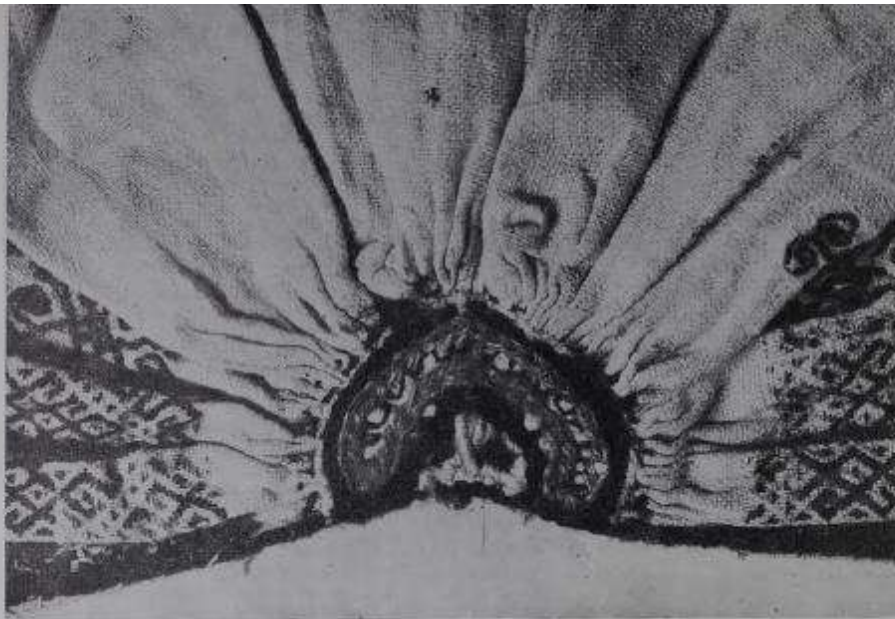

509. att. Ķēžu šūriens

510. att. Svātru šūriens

511. att. Lielvārdes sievas cepures veidojums pakauša pusē

A joslas rakstus šuj ar zilām vilnas dzijām (sk. 7. kr. par. 12). Rakstu loka kā 505. attēlā, arvien vertikālā virzienā. Gar rakstu joslas malām ielocīto raksta dziju atstāj cilpveidīgu (sk. 506. att.).

B joslas rakstus loka tādā pašā veidā, kā A rakstu joslā, bet ar sarkanām dzijām (sk. 7. kr. par. 9).

C rakstu joslā mazo līkuloču rindu šuj ar zaļām dzijām (sk. 7. kr. par. 3). Mazos krustīgus līkuloču starpās šuj ar sarkanām dzijām. Minētos rakstus šuj ar krusta dūrieniem (507. att.). Gar rakstu joslas malām šuj vienu zaļu svītru ar kātu dūrieniem (508. att.) pāri astoņiem un zem četriem audekla diegiem. Gar pašu cepures malu šuj vienu sarkanu ķēžu dūrienu svītru (509. att.) pāri astoņiem audekla diegiem.

D rakstu joslā šuj vienu dūrienu rindu ar sarkanām un zaļām dzijām, mainot krāsas katrā dūrienā.

Krūmu rakstus šuj ar svītru dūrieniem (510. att.), ar sarkanām un zaļām dzijām, arvienu pārmaiņus. Katrs svītru dūriena pavediens iet pāri trim audekla diegiem.

Cepures izrakstīto malu (503. att.: C) atloka uz kreiso pusi 4 mm platumā un piešuj ar slīpiem dūrieniem.

Cepures nerakstītās malas (503. att.: B) saliek kopā un sašuj pārmaliski kreisajā pusē.

Cepures vajējos galus savelk sīkās krokās un sastiprina kopā vienā vietā. Pēc tam savilkuma vietai virsū uzšuj nelielus, puslokā piegrieztus audekla gabalus, vienu labajā, otru kreisajā pusē. Pēc tam, sekojot uzšūto gabalu malai, šuj rakstus (sk. 511. att.).

Rotājumam šuj četras ķēžu dūrienu rindas — ārējās zaļas, iekšējās dzeltenas (sk. 7. kr. par. 5).

Cepuri sašujot, galus pavisam kopā nesavelk, bet ar baltu līnu diegu abus galus savelk tā, lai vidū paliktu tukša vieta. Tukšajā vietā iešuj baltu diegu krustu, apvijot ar to pašu diegu.

Cauri savilktajām krokām ar adatu izloka vienu sarkanu dziju. Krāsainajā puslokā, starp abām dzelteno dziju kārtām, šuj vienu līkuloču rindu ar sarkanām dzijām.

Cepures smailo galu atloka uz priekšu līdz zilajai rakstu joslai un tur piešuj.

512. att. Lēdmanes pagasta cepure

Lēdmanes pagasta sievas cepure

Cepuri darina no balta lina audekla (512. att.). Audekla blīvums: vienā cm — 14 diegi. Cepures rakstu tehniskajā zīmējumā viena rūtiņa atbilst vienam audekla diegam.

A un B rakstu joslu (sk. 513. att.) šūšanas veids ir tāds pats, kā Lielvārdes pagasta sievas cepurei A un B joslās (sk. 240. lpp).

A joslas rakstus šuj ar zilām dzijām (sk. 7. kr. par. 12). B joslā rakstus šuj ar sarkanām dzijām (sk. 7. kr. par. 4). C rakstu joslā mazo likuloču rindu šuj ar zaļām dzijām (sk. 7. kr. par. 3). Mazos krustus likuloču starpās šuj ar sarkanām dzijām un ar krusta dūrieniem (507. att.).

Gar rakstu joslas abām malām, arvien pārmaiņus, šuj divus ķēžu dūrienus (sk. 509. att.) ar dzeltenām (7. kr. par. 10) un divus ar zaļām dzijām. Ķēžu dūrienu pavediens iet pāri astoņiem audekla diegiem. Gar cepures pašu ārējo malu šuj vienu sarkanu svītru ar ķēžu dūrieniem.

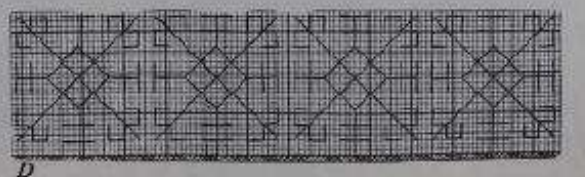
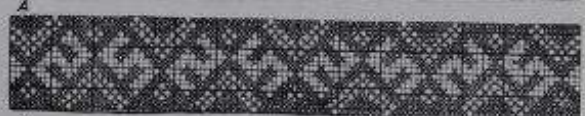
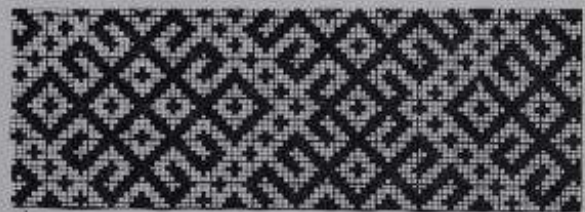
D rakstu joslā vienu dūrienu rindu šuj ar sarkanām un zaļām dzijām. Katrā dūrienā krāsas lieto pārmaiņus.

Krūmu rakstus šuj vienu zaļā, vienu sarkanā krāsā, ar svītru dūrieniem (510. att.). Svītru dūrienu pavediens iet pāri trim audekla diegiem.

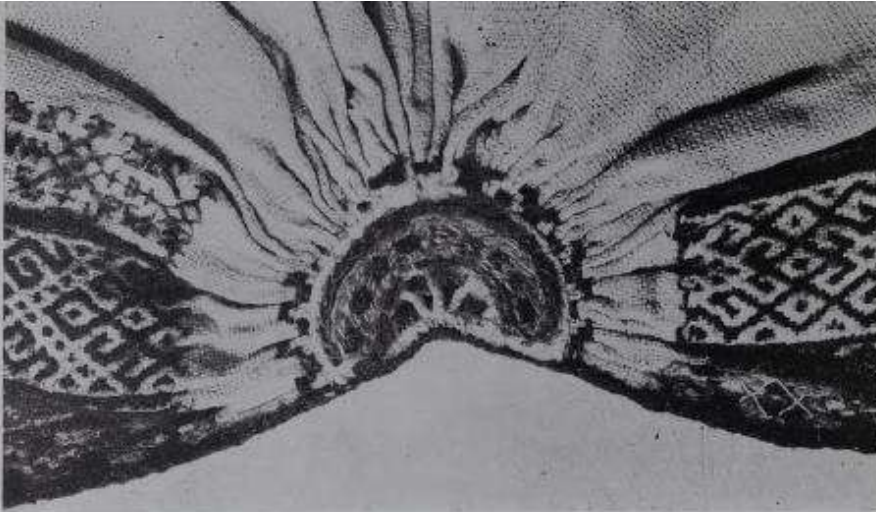
Cepuri sašuj tāpat kā Lielvārdes pagasta sievas cepuri. Cepures vaļējos galus savēlk sīkās krokās, pavisam kopā nesašujot (514. att.). Nesašūtajā vietā ar baltiem lina diegiem ievēl trīs pavedienus, kuņus šujot apvij.

Cepures kroku vietā no labās un no kreisās puses uzšuj divus puslokā izgrieztus audekla gabaliņus. Uz labās puses gabaliņa šuj krāsainu dziju pusloku. Pirmo, ārējo kārtu šuj ar zaļām, otru ar dzeltenām dzijām; vidējā rindā šuj vienu dūrienu ar sarkanu, otru ar dzeltenu dziju. Visu šo pusloku šuj ar ķēžu dūrieniem.

Cauri savilktajām krokām ar adatu izloka trīs sarkanas dzijas pavedienus, kā redzams 513. attēlā.

513. att. Lēdmanes pagasta sievas cepures rakstu tehniskais zīmējums

514. att. Lēdmanes pagasta cepures veidojums pakauša cietā

Lēdmanes pagasta villaine

Villaines garums ir 256 cm, platums — 96 cm. Villaines aušanai ņem nebalinātus kokvilnas diedziņus № 30/2. Audiem ņem smalku, mīksti vērptu vilnas dziju. Velku blīvums: vienā cm — 18 diegi. Audumam piemērots № 90 šķiets, un veļ divi diegi zobā. Auduma veids — trinitis.

Vienai villainei uzvelk velkus apmēram 330 cm garumā. (256 cm villaines garums, 54 velku gali, 20 cm auduma ieraušānās tiesai). Villaines audeklam uzvelk 1900 diegus (96 cm villaines platums, 10 cm auduma ieraušānās tiesai).

Katrā villaines malā, 24 mm atstatumā no ārē-

jās malas ieaуз divus sarkanus diegus. Villaines galos 2 cm platumā auž baltas vilnas dzijas, pēc tam ieaуз šādas dzijas (sk. 7. kr. par):

3 sarkanas	2	2 baltas
2 baltas		3 sarkanas
3 sarkanas		2 baltas
2 baltas		3 sarkanas
8 sarkanas		

Visa ieauduma platums ir 1 cm.

Villaines galos velku galus atstāj bārkstīm 15 cm garumā. Bārksķu diegus vij pa diviem kopā, pēc tam savij vēlreiz, atkal pa diviem diegiem kopā.

Lielvārdes pagasta villaine

Villaine ir 200 cm gara un 106,5 cm plata.

Villainei ņem nebalinātus kokvilnas diegus № 24/2; audiem ņem smalku, mīksti vērptu vilnas dziju. Velku blīvums vienā cm — 16 diegi. Audumam piemērots šķiets № 80, un veļ divus diegus zobā.

Vienai villainei uzvelk velkus 270 cm garumā (200 cm villaines garums, 50 cm velku gali, 20 cm auduma ieraušānās tiesai). Villaines audumam uzvelk 1860 diegu (villaines platums 106,5 cm, auduma ieraušānās tiesai 10 cm). Auduma veids — trinitis.

Villaines katrā malā 2 cm atstatumā no ārējās malas uzvelk sarkanus diegus šādā kārtībā (sk. 7. kr. par.):

2 sarkanus	2	2 baltas
2 baltas		2 sarkanus
5 sarkanus		

Platums 7 mm

Villaines galos dzijas auž šādi:

2,5 cm platumā baltas vilnas dzijas	9 baltas
2 sarkanas	2 sarkanas
3 baltas	3 baltas
5 sarkanas	5 sarkanas
3 baltas	3 baltas
2 sarkanas	2 sarkanas

Villaines galos velku galus atstāj bārkstīm 5 cm garumā. Bārksķu diegus savij pa diviem kopā. Pēc tam savītos diegus savij vēlreiz, atkal pa diviem kopā.

Šeit aprakstīto villaini var aust arī ļoti smalkos vilnas velkos.

Rembates pagasta kreklis

Kreklu (515. att.) darina no ļoti smalka, balta lina audekla. Audekla diegu skaits vienā cm — 24. Kreklu piegriež pēc 515. attēla shēmas.

A un A₁ — katra krekla vidus daļas gabala garums 40 cm, platums 81 cm.

B — krekla piedurknes platums 62 cm, garums 48,5 cm.

C — apkakles garums 38 cm un platums 26 cm.

D — krekla pleca ielaiduma garums 20 cm, platums 22 cm.

E — aproces garums 20 cm un platums 2,6 cm.

F — lielā ķīļa malas 10 cm.

Krūšu šķeluma garums 24 cm.

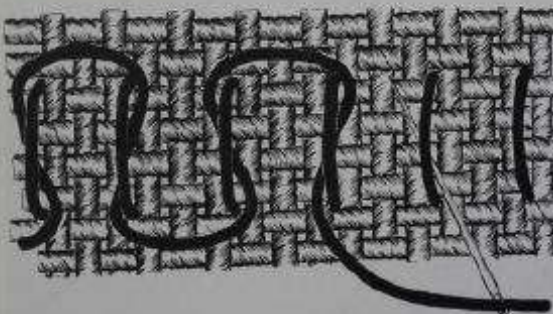
Krekla apkakli saloka divkārt un apkakles galos šuj siku rakstu ar baltiem lina pavedieniem. Rakstu (516. att.) šuj ar vītajiem dūrieniem (517. att.). Raksta tehniskā zīmējumā (518. att.) viena rūtīņa atbilst vienam audekla diegam. Rakstu šujot, vispirms šuj tehniskā zīmējumā parādītos vertikālos dūrienus, pēc tam tajos viļņveidīgi ieloka horizontālās raksta līnijas. Apkakles galus apšuj ar ļoti smalkiem lina diegiem, ar cilpu dūrieniem (519. att.).

Knipelāta, balta, 3,5 cm plata lina mežģīne savieno krekla pleca ielaidumu ar piedurknes augšējo galu (sk. 520. att.).

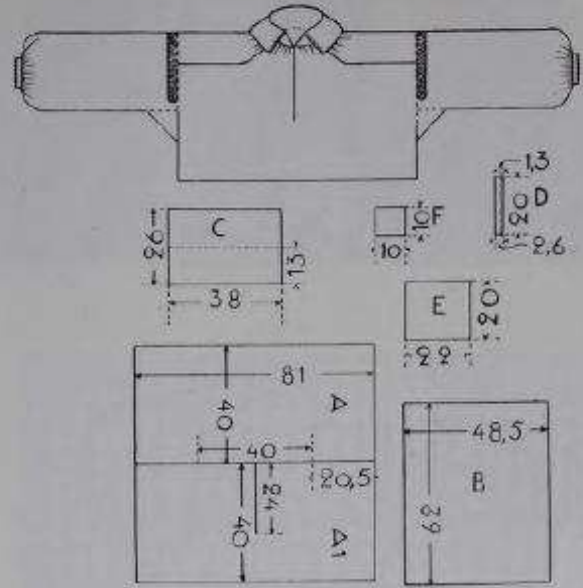
Aproces ārējā malā šuj mezgliņus. Mezgliņus šuj pēc 522. attēla A, B un C zīmējumiem.

Aproces drēbi saloka divkārt; aproces malā, durot caur abām drēbju kārtām, šuj, kā redzams 522. att.: A, pēc tam veido mezglu kā 522. att.: B un C. Kreklu sašujot, kakla iegriezuma malā ar adatu ieloka vienu pavedienu un savēlk drēbi sīkās krokās tā, lai savilkuma apkārtmērs iznāktu apkakles garumā.

517. att. Vītāis dūriens

518. att. Rembates krekla apkakles raksta tehniskais zīmējums

515. att. Rembates pagasta krekla shēma

Pirms kakla iegriezuma savilkšanas krokās krekla vidus daļas abiem gabaliem piešuj pleca ielaidumu. Krekla vidus gabala malas, tāpat arī pleca ielaiduma malas atloka uz labo pusi 0,5 cm platumā un piešuj ar caurās vīles dūrieniem (523. att.), izvelkot vienu audekla diegu. Pēc tam abas apstrādātās malas kreisajā pusē piešuj ar slīpiem dūrieniem.

To krekla pleca ielaiduma vietas malā, kur piešuj mežģīni, apšuj tādā pašā veidā. Krekla pleca ielaidumu piekroko apkaklei tāpat kā pārējās kakla izgriezuma malas.

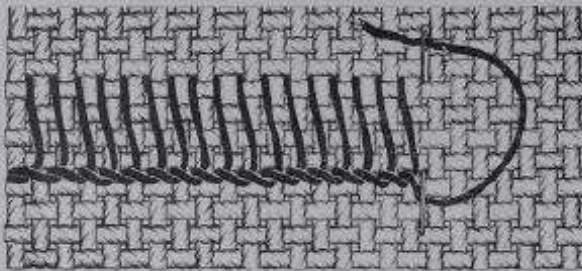
519. att. Rembates pagasta krekla apkakles rotājums

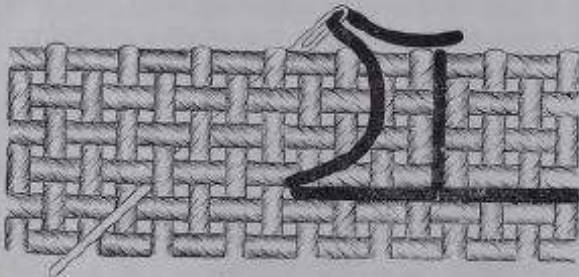

521. att. Rembates pagasta krekla aproce (dabiskā liel.)

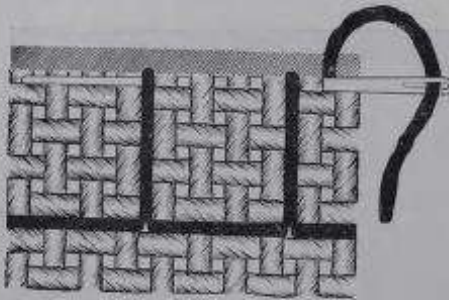

519. att. Cūpa dūriens

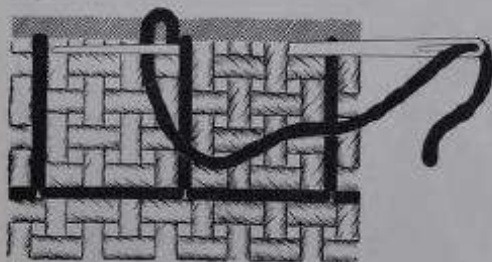
522. att. Mezglāņa šūšana

A

B

C

244

Apkaļķes drēbi saloka divkārt, un virsējo kārtu ar slīpiem dūrieniem piešuj pie kakla izgriezuma malas labās puses. Apkaļķes apakšējo kārtu piešuj tādā pašā veidā pie kreisās puses. Apkaļķes piesūšanas vietā šuj vienu rindoto dūrienu rindu (524. att.) cauri visām drēbju kārtām. Abos apkaļķes galos iešuj pogcaurumus 1 cm garumā.

Knipelēto mežģīni pie krekla vidus daļas piešuj ar slīpiem dūrieniem. Piedurknes augšējā gala malu atloka 0,5 cm platumā uz kreiso pusi un ar caurās vīles dūrieniem piešuj tādā pašā veidā kā krekla pleca ielaiduma malu. Mežģīnes otru malu piešuj pie piedurknes augšējās malas ar slīpiem dūrieniem.

Piedurknei ķīli (F) piešuj ar plakano vīli. Tādā pašā veidā sašuj piedurknes pārējās vīles.

Aproces drēbi saloka divkārt un piešuj pie piedurknes apakšējā gala tādā pašā veidā, kā kakla izgriezuma malai piešuj apkaļķi. Pēc tam nošuj divas rindoto dūrienu rindas aproces piesūšanas vietā, šujot cauri visām drēbju kārtām. Abos aproces galos šuj 1,4 cm garus pogcaurumus.

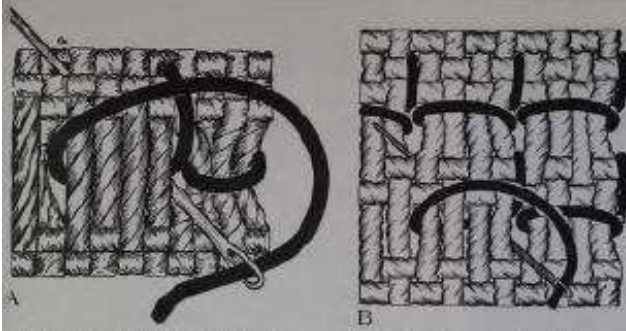
Krekla sānu malas sašuj ar plakano vīli.

Krekla apakšējās malas, tāpat arī krūšu šķeluma malas atloka 0,5 cm platumā uz kreiso pusi un piešuj ar slīpajiem dūrieniem.

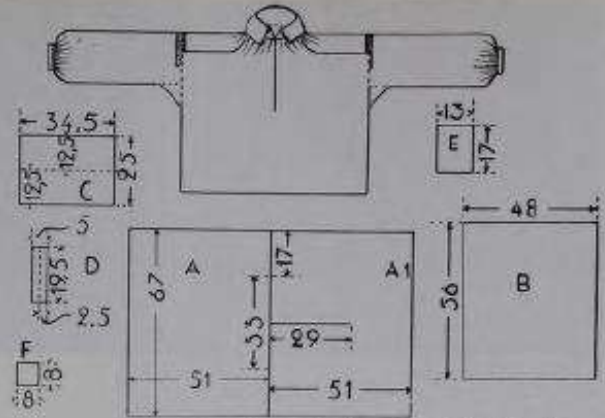
520. att. Rembates pag. krekla piedurknes augšējais gals ar knipelētu mežģīni

523. att. *Caurās vīles dūriens un diekārtās caurās vīles būšana*

525. att. *Lielvārdes pagasta krekla shēma*

Lielvārdes pagasta krekls

Kreklu (525. att.) darina no balta lina audekla. Diegu blīvums: vienā cm — 16 diegi. Krekla audeklu piegriež pēc 525. attēla shēmas.

- A — krekla vidus daļas garums 102 cm, platums 67 cm. Krūšu šķēluma dziļums 29 cm.
  - B — piedurknes garums 56, plat. 48 cm.
  - C — apkakles garums 34,5, plat. 25 cm.
  - D — aproces garums 19,5 cm, plat. 5 cm.
  - E — pleca ielaiduma garums 17, plat. 13 cm.
- Lielā ķīļa malas garums 8 cm.

Apkakles drēbi saloka divkārt; tās galos šuj sīkus rakstus ar baltiem lina diegiem. Tehniskā zīmējumā 526. att. viena rūtīņa atbilst vienam audekla diegam. Vienu raksta paveidienu šuj visā apkakles platumā. Blakus rak-

stam apkakles iekšējā malā šuj vienu rindoto dūrienu rindu ar baltiem lina diegiem (sk. 524 att.).

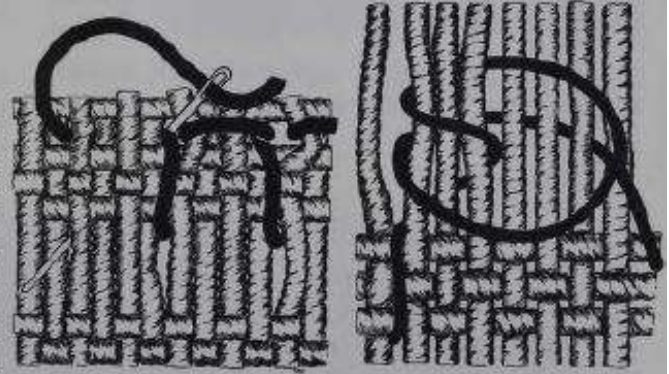
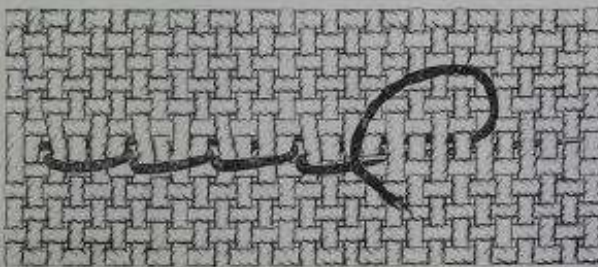
Krekla pleca ielaiduma malas pie krekla vidus daļas malām piešuj ar vienu rindoto dūrienu rindu.

Krekla kakla iegriezuma malas līdz ar pleca ielaiduma malu savēlk sīkās krokās un pie sakrokotās malas piešuj apkakli tāpat kā Šķilbēnu

526. att. *Lielvārdes krekla apkakles galu raksta tehniskais zīmējums*

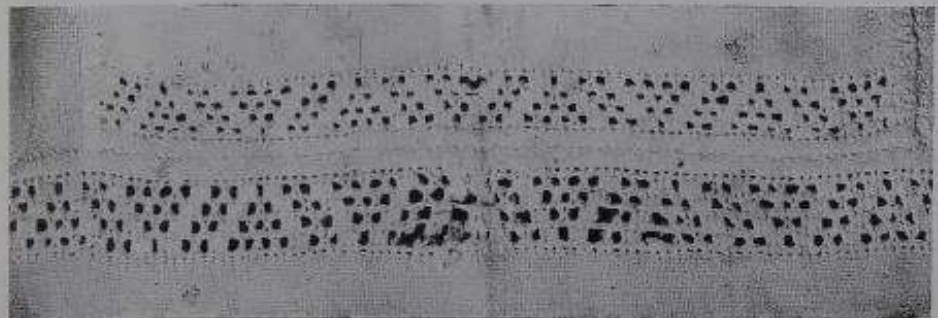

524. att. *Rindotais dūriens*

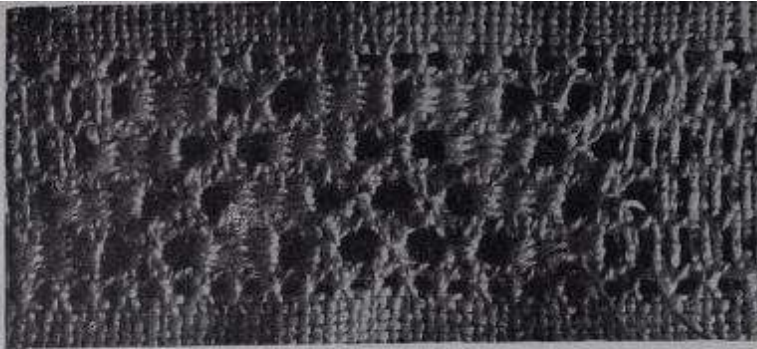

528. att. *Diegu rotāšana*   529. att. *Sietā krustiņa būšana*

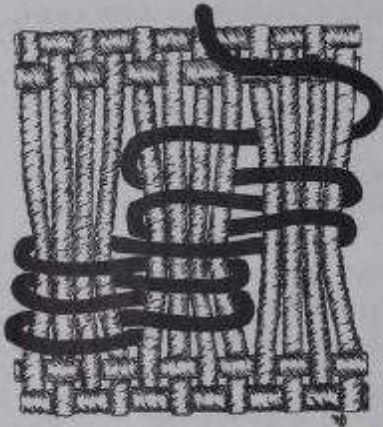
527. att. *Lielvārdes pagasta kreklu pleca ielaiduma un piedurknes rotājums*

531. att. Pleca ielaiduma rotājuma šūšanas paraugs

530. att. Rokotņu diegu ielaidums

pagasta kreklam (sk. 228. lpp.). Apkakles galos apakšējā malā šuj 1 cm garus pogcaurumus.

Pleca ielaiduma un piedurknes galā iestrādā 8 mm platu izvilkuma joslu (527. att.). Izvilktu joslu veido šādi:

1 diegu izvelk	3 zvelk
2 atstāj neizvilktus	2 atstāj neizvilktus
3 izvelk	3 izvelk
2 atstāj neizvilktus	2 atstāj neizvilktus
3 izvelk	1 izvelk
2 atstāj neizvilktus]	

Izvilkuma joslas malās trešajā izvilktu diegu rindā diegus iedala pa trim kopā, kā 528. attēlā redzams. Izvilktajās rindās šuj rakstus ar sietā krusta dūrieniem (525. att.) un iepilda rakstus, kā parādīts 530. un 531. attēlā.

Pleca ielaidumam piedurknes galā malu atloka uz labo pusi 3 cm platumā un piešuj ar cauro vīli (sk. 476. att.: A). Piedurknes augšgala malu apstrādā tāpat.

Piedurknes rotājumu šuj tāpat kā pleca ielaidumu. Rotājumu joslu neliek visā piedurknes platumā; tā izbeidzas 13 cm atstatumā uz abām pusēm no piedurknes sānu vīles.

Piedurknes sānu malas sašuj ar plakano vīli. Tāpat apstrādā arī ķīli un krekla sānu malas.

Aproces drēbi saloka divkārt un piedurknes pusē šuj sīku baltu līnu diegu rakstu ar vītajiem dūrieniem (sk. 532. att. un šūšanas zīmējumu 518. att.). Rakstu joslas platumš ir 1 cm.

Aproces malu dūrgalā noslēdz sīki, no baltiem diegiem šūti mezgliņi. Mezgliņus veido pēc 522. att.: B un C zīmējumiem. Ap adatas galu diegu apmet vairākas reizes (kā 522. att.: C).

Aproces vienā galā šuj vienu 1 cm platu, baltu līnu diegu cilpu, kuŗu apšuj ar cilpu dūrieniem.

Aproces otrā galā šuj baltu līnu diegu pogu (pogas darināšanas aprakstu sk. 229. lpp.).

532. att. Lielvārdes pagasta kreklis aproces rotājums

Lielvārdes pagasta brunči (1)

Brunču (533. att.) velkiem ņem kokvilnas diedziņus № 24/2. Velku blīvums: vienā cm — 18 diegi. Audumam piemērots škiets № 90, un veļ divus diegus zobā.

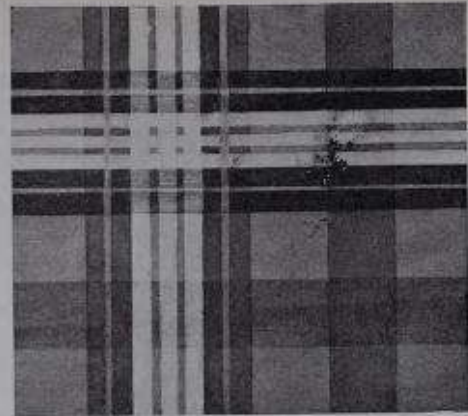
Velkiem uzvelk šādas dzijas (sk. 7. kr. par.):

2 cm	platumā	sarkanas	2
4 mm	"	brūnas	6
2 "	"	dzeltenas	10
4 "	"	brūnas	
5 "	"	baltas	
2 "	"	sarkanas	
5 "	"	baltas	
2 "	"	sarkanas	
5 "	"	baltas	
4 "	"	brūnas	
2 "	"	dzeltenas	
4 "	"	brūnas	
2 cm	"	sarkanas	
1,8 "	"	zaļas	3

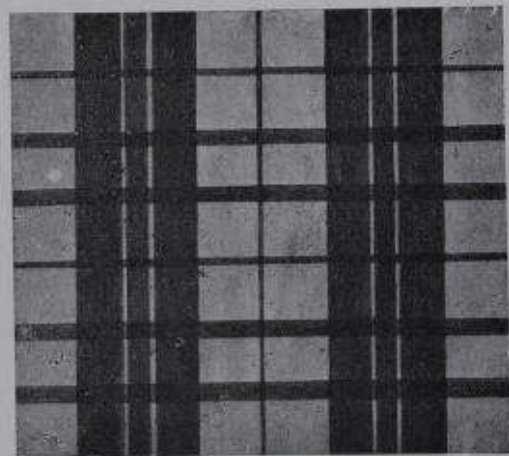
Audiem ņem smalku, vienkārtīgu vilnas dziju. Audu blīvums vienā cm — 18 dzijas. Auduma veids vienkārtņis. Audos auž šādas dzijas (sk. 7. kr. par.):

18 mm	zaļas	3
2 cm	sarkanas	2
4 mm	mēlnas,	
2 "	dzeltenas	10
3 "	baltas	
2 "	sarkanas	
3 "	baltas	
2 "	sarkanas	
3 "	baltas	
4 "	mēlnas	
2 "	dzeltenas	
4 "	mēlnas	
2 cm	sarkanas	

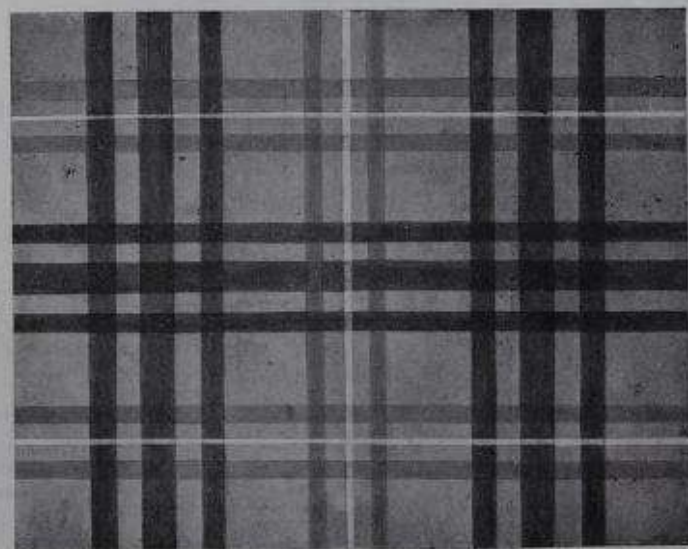
Brunčus sašujot, drēbi jostas vietā savēl sīkās krokās.

533. att. Lielvārdes pagasta brunči

534. att. Madāienas pagasta brunči; sarkans 1 (sk. 7. kr. par.), melns

535. att. Jumpravas pagasta brunču audums

536. att. Lielvārdes novada brunču pagatavošanas shēma

Madlienas pagasta brunči

Brunču (534. att.) audiem un velkiem ņem vienkārtīgu vilnas dziju. Auduma blīvums: vienā cm — 12 dzijas. Audumam piemērots šķiets № 60, un veļ divas dzijas zobā. Auduma veids — vienkārtnis.

Velkiem uzvelk šādas dzijas (sk. 7. kr. par.):

9 melnas
16 sarkanās 1
9 melnas
24 sarkanās
2 melnas
24 sarkanās

Audus auž tādā pašā kārtībā. Brunčus sašujot, drēbi jostas vietā savelk sīkās krokās.

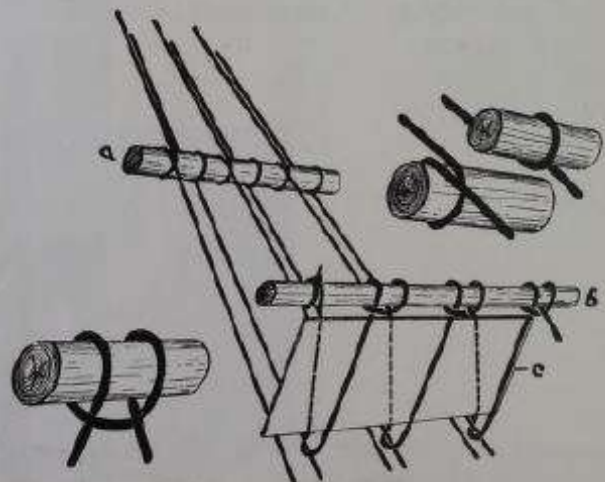
A

B

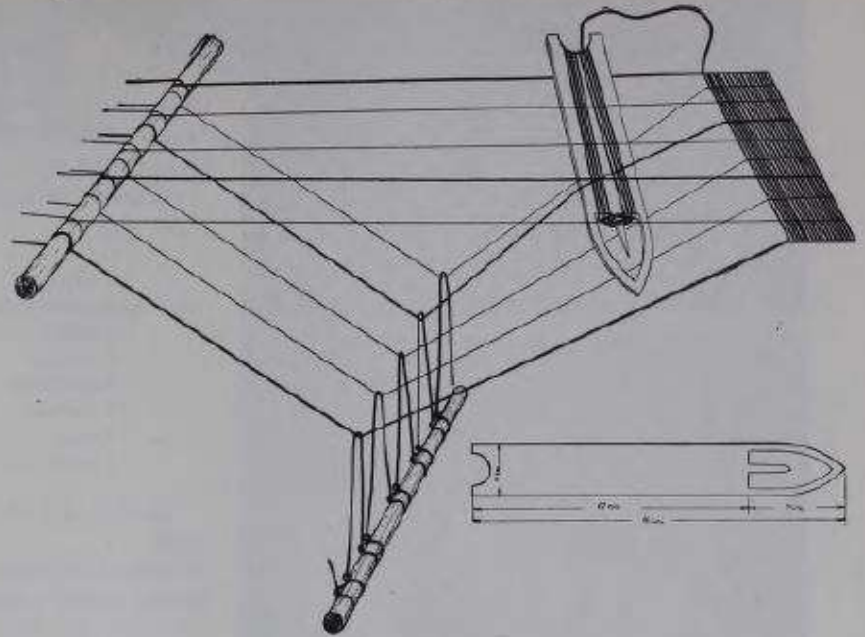
A

537. att. Madlienas pagasta brunči

538. att. Diega tīšana ap veļni

539. att. Jostas aušana

Jumpravas pagasta brunči

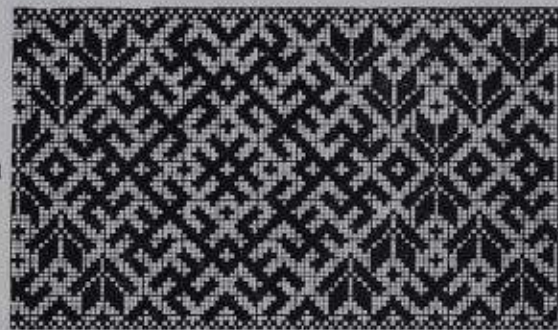
Brunču (535. att.) velkiem un audiem ņem vienkārtīgu vilnas dziju. Auduma blīvums: vienā cm — 12 dzijas. Audumam piemērots № 60 šķiets un veļ divas dzijas zobā. Auduma veids — vienkārtnis.

Velkiem uzvelk šādas dzijas (sk. 7. kr. par.):

6 melnas	5 zaļas 3
6 sarkanas 2	5 sarkanas
10 melnas	2 violetas 4
6 sarkanas	5 sarkanas
6 melnas	5 zaļas
22 sarkanas	22 sarkanas

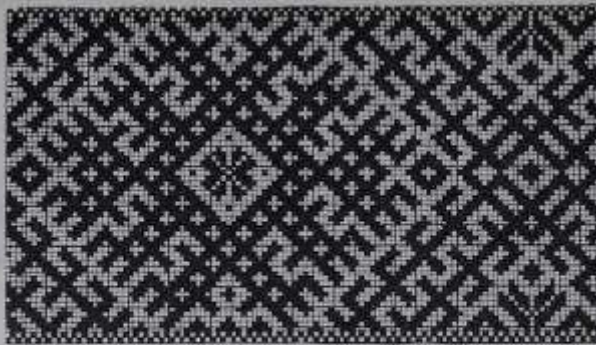
Audus auž tādā pat kārtībā.

Brunčus sašujot, jostas vietā liek krokas. Kroku redzamās daļas platums 6 cm, neredzamās daļas platums 3 cm. Krokas iegrudina līdz brunču apakšai.

540. att. 1, 2, un 3. — Lielvārdes jostas rakstu tehniskais zīmējums

Rembates pagasta brunči

Brunču audiem un velkiem ņem vienkārtīgu vilnas dziju. Auduma blīvums: vienā cm — 10 dzijas. Audumam piemērots № 50 šķiets, un veļ divas dzijas zobā. Auduma veids — vienkārtnis.

Brunču velkiem uzveik šādas dzijas (sk. 7. kr. par.):

4 zaļas 7	4 zaļas
2 sarkanas 2	16 sarkanas
4 zaļas	4 melnas
6 melnas	16 sarkanas
4 sarkanas	4 zaļas
6 melnas	16 sarkanas
4 zaļas	4 melnas
2 sarkanas	16 sarkanas

Audus auž tādā pat kārtībā, kādā uzvilkti velki.

Brunčus sašujot, tos pie rīebura piešuj ar sīkām vilktajām krokām (sk. 536. att.).

Lielvārdes pagasta brunči (2)

Brunču (537. att.) velkiem ņem nebalinātus 6 līnu diegus № 20/1. Velku blīvums: vienā cm — 9 diegi. Audumam piemērots № 90 šķiets, un veļ vienu diegu zobā. Auduma veids — trīnītis.

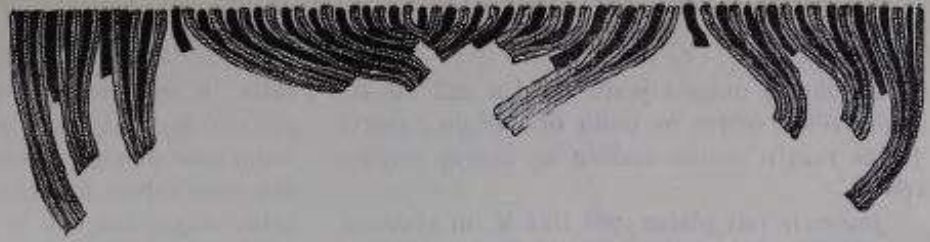
Audos auž šādas dzijas (sk. 7. kr. par.):

6 sarkanas 2	10 sarkanas
4 violetas 4	4 melnas
3 melnas	4 violetas
2 baltas	4 melnas
3 melnas	5 sarkanas
4 violetas	2 baltas
6 sarkanas	2 melnas
23 mm platumā brūnas 5	2 violetas
	3 melnas
	2 sarkanas
	23 mm brūnas

540. att. 4, 5, 6, 7. un 8. Lielvārdes jostas rakstu tehniskais zīmējums

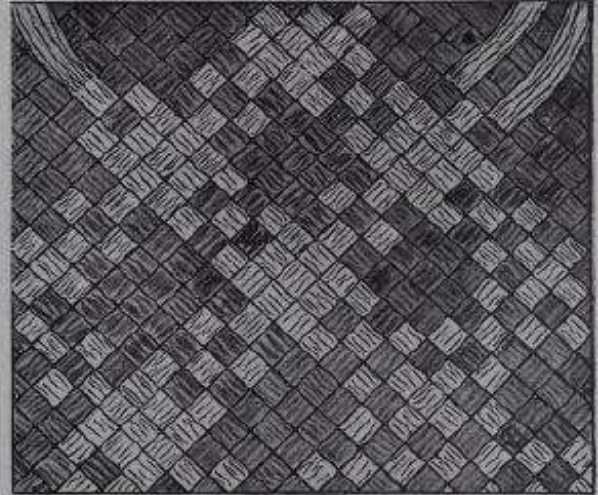

541. att.
Augšā: velku gabu sakārtošana iostas pusīšu
pīšanai, apakšā: pīnana raksts

Brunčus sašuj tādā pašā veidā kā Rembates pagasta brunčus (sk. 536. att.). Drēbi saliek vienāda platuma krokās un piešuj pie ņieburā. Kroku redzamās daļas platums ir 1 cm, neredzamās daļas platums — 0,5 cm.

Ņieburā un brunčos auduma svītras iet gulus virzienā.

Lielvārdes pagasta brunči (3)

Velkiem un audiem ņem vienkārtīgu vilnas dziju. Auduma blīvums: vienā cm — 10 diegi. Audumam piemērots № 50 škiets, un veļ divas dzijas zobā. Auduma veids — vienkārtnis.

Velkiem uzvelk šādas dzijas (sk. 7. kr. par.):

- 10 sarkanas 1
- 6 melnas
- 10 sarkanas
- 2 melnas
- 2 sarkanas
- 2 melnas

Brunčus sašujot, jostas vietā saliek krokas. Kroku redzamās daļas platums ir 3,5 cm, neredzamās daļas platums — 4 cm.

540. att. 9. Lielvārdes jostas rakstu tehniskais
zīmējums

Jostas

Lielvārdes novada jostu rakstus auž no sarkanās vilnas dziļas uz baltu līnu diegu pamata. Jostas rakstu malas noslēdz ar šauru, sarkanu svītru.

Jostas ir ļoti platas, pat līdz 8 cm platumā.

Katrā jostā ir daudz rakstu variantu. Jostas vienā galā bārkstis sapin pīnē, otrā galā tās atstāj nesapītas un pavisam īsas.

Jostas aušanai ņem divus veltņus a un b (sk. 538. att.). Veltņa a gaņums ir 20 cm, caurmērs — 1,5 cm. Veltņa b gaņums 18 cm, caurmērs 7 mm.

Kad jostas velki vajadzīgajā kārtībā uzvilkti, tos samet pīnē. Pīnes vienu galu piestiprina pie kāda nekustīga priekšmeta. Pīnes otrā galā diegus pārgriež un tādā pašā kārtībā, kādā velki uzvilkti, tos tin ap veltņi a. Vienu diegu tin tā, lai tas nāktu no veltņa augšas, nākošo — lai nāktu no veltņa apakšas (538. att.). Kad visi diegi ap veltņi vajadzīgajā kārtībā satīti, tos novelk vienādā stingrumā un galus apsien ar auklu. Auklas galus audēja apsien sev ap vidu.

Tad ņem veltņi b un papes gabalu c. Papes gabala gaņums 15 cm, platums 8 cm. Mazo

veltņi b tur kreisajā rokā. Labajā rokā ņem parupji šķetinātu līnu diedziņu. Līnu diedziņa vienu galu piesien pie veltņa b gala. Tad papi c liek zem veltņa b. Līnu diedziņu apmet ap to velku diegu, kas nāk no veltņa a apakšas. Tad apmet kādas divas reizes ap veltņi b un atkārtu. Papes gabals c satur visas mestās cilpas vienādā gaņumā. Kad visas cilpas samestas, līnu diedziņu piesien pie veltņa b otra gala, un papes gabalu c izņem no cilpām.

Jostas audeklu apgriež otrādi tā, lai veltņi b karātos uz leju.

Jostas audeklam ir divi šķirieni. Pirmo veido velki, kas nāk no veltņa a augšas. Otrās veidojas, kad veltņi b ar roku novelk uz leju (sk. 539. att.).

Jostas iekšauds ir šķetināts līnu diegs № 20/2 vai № 30/2. Tādu pašu diegu ņem jostas velkiem.

Iekšaudu uztin uz šaudekles un ieauz katrā jostas audekla šķirienā.

Jostas rakstus veido, paceļot vai nospiežot vajadzīgos velku diegus no augšējā šķiriena uz leju vai otrādi.

Lēdmanes pagasta josta

Jostas (540. att.) platums ir 6,5 cm, gaņums — 280 cm, bet pītā gala gaņums ir 19 cm un platums — 4 cm.

Jostas velkus uzvelk 3 m gaņumā šādā kārtībā (sk. 7. kr. par.):

	2 balti līnu diegi	2 balti līnu diegi
	2 sarkanās dziļas 2	2 sarkanās dziļas
63 ×	{ 2 balti līnu diegi	2 balti līnu diegi
	{ 1 sarkana dziļa	

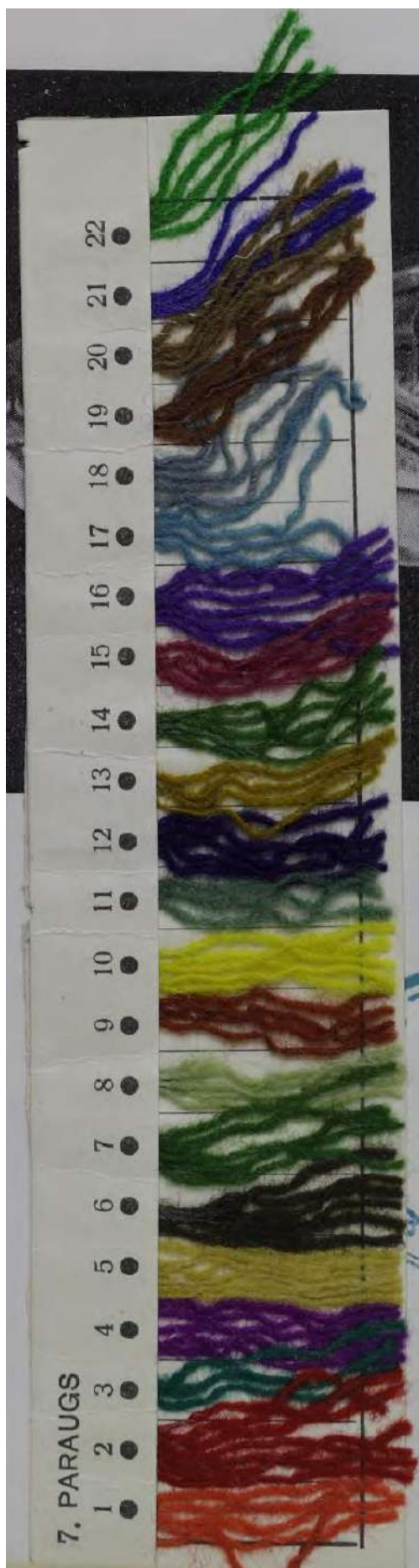
Raksta tehniskajā zīmējumā viena rūtiņu rinda horizontālā virzienā atbilst vienam velku diegam. Rūtiņu rinda vertikālā virzienā atbilst vienam iekšaudam.

Raksta pirmo variantu (540. att.: 1) atkārtu septiņas reizes, otro variantu (540. att.: 2) — trīs reizes, trešo variantu (540. att.: 3) — vienu reizi, ceturto variantu (540. att.: 4) — četras reizes, piekto variantu (540. att.: 5) — trīs reizes, sesto variantu (540. att.: 6) — trīs reizes un 7. raksta variantu atkārtu trīs reizes. Pārējos variantus atkārtu 4—5 reizes.

Jostas auduma sākumu 3 cm gaņumā auž bez raksta. Otrā galā bez raksta auž 1 cm gaņumā.

Kad josta noausta, velkus sadala ik pa trim vilnas un ik pa trim līnu šķipsnām. Pēc tam diegus pīnē (sk. 541. att.).

NOVADU TĒRPI

IX

ZEMGALE, VIDZEME,
LATGALE, AUGŠZEME

655. att. Krustpils vīriešu
goda tērps

VĪRIEŠU TĒRPI

Kad uzmanīgi vērojam vecos tērpu zīmējumus vai m' zeļu materiālus un ieklausāmies sirmgalvju liecībās par apģērbu izskatu viņu jaunības dienās, tad redzam, ka tiklab Vidzemē un Augšzemē kā arī Latgalē un Zemgalē ir bijuši izplatīti ļoti vienādi apģērbu darināšanas paņēmieni. Tāpēc mūsu zemes vīriešu tērps senākos laikos bija daudz vienveidīgāks nekā daudzo novadu sieviešu apģērbi.

Par mūsu tautas senā vīriešu tērpa īpatnāko pazīmi uzlūkojama tā lielā vienkāršība, kas izpaužas nopieņos, nemākslotos formas elementos, atbilstot ornāmentālos rotājumus otrajā vai pat trešajā vietā. Šāda vienkāršība liecina par apzinātu, gažu simteņos tūkstoškārt pārbaudītu

derīguma un, varētu sacīt, monumentālā daiļuma izpratni. Tāpēc arī mūsu tēvu tēvu veidotajiem uzvalkiem ir itin visas tās īpašības, kādas nevien atzist par labām, bet uzlūko pat par nepieciešamām mūsdienu „modernajam” tērpiem.

*

Vīriešu tērpiem šai Novadu tērpu burtnīcā aplūkojamajos novados vai nu nemaz nav rakstu, vai arī to ir tik maz, ka tie pilnīgi pazūd tērpa kroku un locījumu veidojumos. To pašu darināšanas stilu redzam arī seno goda tērpu vienkāršainībā, jo gandrīz vai vienīgais krāsainais gabals visā apģērbā bija greznā (pītā vai celos austā) dzīparu josta, ar mezglu vai pušķi galā.

Visos minētajos novados goda tērps bija balts vai gaiši — gaiši pelēks. Apģērba drānas gatavošanai nekrāsoja ne vilnu, ne savērptās dzijas, bet izmantoja vai nu baltu, vai arī baltu ar melnu kopā sakārstu vilnu*). No tā sagatavota materiāla ieguva vadmalu, kas vēl tagad mūs iepriecina ar apbrīnojamo krāsas noskaņu.

Nav noliedzams, ka samērā daudzās vietās, it sevišķi pagājušā gadsimteņa vidū, valkāja arī pelēkus vai pat tumši pelēkus goda tērpus; tie tomēr nebija sevišķi iecienīti. Cita nozīme bija krāsainajiem tērpiem (piem. mēļais Latgales vai brūnais Ērgemes svārks, sk. 712. un 741. att.); tie liccināja vai nu par tik pat senu krāsu tradīciju, kāda piemīt Kuldīgas novada mēlenēm, vai arī par vēlākos laikos un Rietumeiropas modes ietekmētu krāsainu tērpu gatavošanu. Pirmais no tikko pieminētajiem gadījumiem ir vecumveca latviešu paraša, otrais — svešas un samērā vēlas ietekmes rezultāts. Pelēkas krāsas audumus gatavoja darba tērpu šūdināšanai un arī tad lielāko tiesu tikai ziemai, rudenim vai pavasarim; vasaras darba tērpus pagatavoja no baltiem pakulu vai līnu audekliem. Tāpat darba tērpus gatavoja krāsainus un raibus, it sevišķi rūtānus un svitrānus audumus**); visbiežāk no tiem gatavoja darba un tā saucamās „valka bikses“, kurās, kamēr tās vēl jaunas, mēdza valkāt svētdienās un pat ciemos vai Rīgā braucot. Šādu raibu apģērba gabalu darināšana latviešu tautā nav sena — to apliecina vairāki vēstures dokumenti, un vecāki ļaudis pat atceras, ka šī paraša sākusi plašāk izplatīties tikai vēl pirms kādiem 60 vai 80 gadiem.

Galvenie vīriešu tērpa piederumi visos novados bija vieni un tie paši: balts līnu kreklis ar vienu saktiņu apkakles sasprausšanai, balti vai ļoti gaiši pelēki svārki, tādas pašas krāsas bikses, baltas zeķes un melnas kurpes. Galvā lika rateni — platmali ar diezgan angstu dibenu.

Ar sākumā pieminēto vienkāršo apģērba darināšanu un valkāšanu ir izskaidrojama kāda visai raksturīga tērpa īpašība: proti, tā, ka lielākā tiesa goda kreklu bija vai nu bez rakstiem, vai

arī pavisam maz izrotāti baltiem rakstiem vai izvilkiem. Ar krāsainiem rakstiem greznotie kreklī dažos novados, piem., Krustpīlī, bija sastopami tik pat daudz kā nerakstītie, bet ir arī tādi novadi (Ziemeļvidzeme, pa daļai arī Rīgas novads u. c.), kur krāsainiem rakstiem izšūtos kreklus nemaz nepazīna. Veci ļaudis zina stāstīt, ka reizēm labi pašūts kreklis esot vairāk augumu cēlis nekā sarkanie raksti: tā tad šeit mums darīšana ar vienkāršas, bet skaidras un apzinātas formas nostādīšanu pirmajā, visredzamākajā vietā.

Kā Kurzemē, tā arī austrumu novados*) kaklauta siešana bija pazīstama jau pirms kādiem 80 vai pat 100 gadiem, tomēr tā ir pārāk jauna parādība, lai mēs to uzlūkotu par nepieciešamu tautas tērpus.

Goda tērpus piederēja trojādi svārki: īsie, pusgarie, un garie. Jau nosaukums rāda, kādi šie gabali izskatījās: pirmos visbiežāk taisīja apmēram par plaukstas tiesu īsākus nekā piedurknes, pusgaros šuva apmēram līdz pus gurnam, bet garie vienmēr sniedzās pāri celim. Īsie viscaur, ar nelieliem izņēmumiem, bija darba un ikdienas svārki, un godos ar tiem gāja tikai tad, kad citādu nebija. Par īstajiem goda svārkiem uzlūkoja pusgaros un garos, un gandrīz ikvienam vīrietim tie abi glabājās klēti no vienas goda reizes uz otru.

Visvecākie, līdz mūsu dienām uzglabātie svārki ir vai nu pavisam bez apkakles, vai arī ar nelielu apkakli (sal. 711. un 744. attēlus). Latgales sieviešu mēteļus tādus gatavoja vēl pirms 30—40 gadiem. Stāvās, vīriešu svārkiem tik raksturīgās apkakles ir jaunākas.

Rotu un greznuma gabalu vīriešiem nebija daudz. Saktiņa pie krekla apkakles bija vienīgā sudraba rota. Cepures greznošana ar krāsainām zīdā lentām šeit aplūkojamos novados gandrīz nemaz nebija pazīstama, un puķu un ziedu sprausšana pie cepures piederējās tikai ligavainim. Sevišķi liela nozīme bija jostas izskatam un tās sasiešanai; bez jostas neviens labprāt nestaigāja.

Katrā gada laikā, vienalga, ziemā vai vasarā, vienmēr ņēma līdzī cimdus. Aukstā laikā tos vilka rokās, karstā laikā vai nu turēja rokās, vai arī aizsprauda aiz jostas. Cimdi pie goda tērpa bija nepieciešami gandrīz visos novados, tāpēc krāšņi un grezni cimdi katrā lauku sētā bija atrodamī simtiem pāru**).

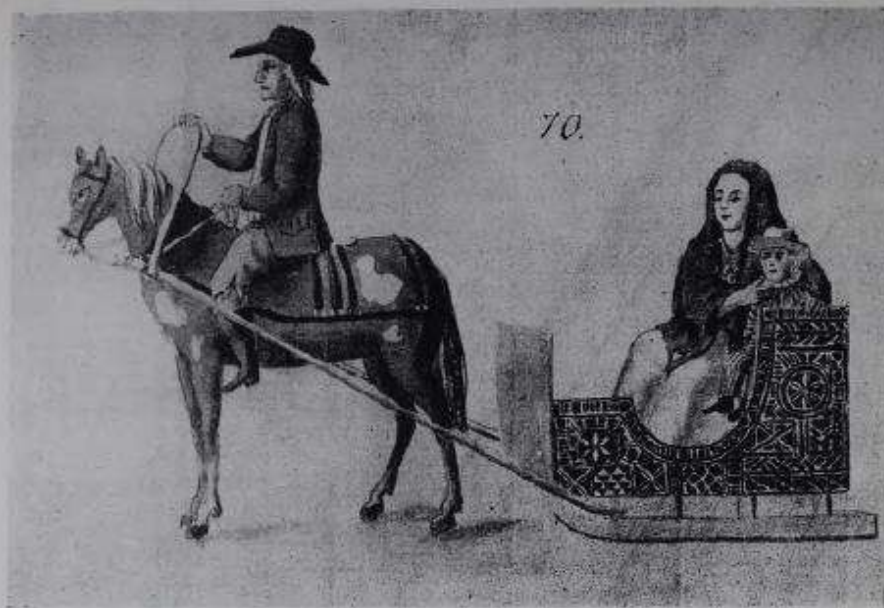
*) Balta vilna bija dabiska un neblevota, tā no citas šūpa, t. i. ar mašīn izdzeltenā vai brūngani-dzeltenā nokrāsu. Gaiši pelēko krāsu ieguva, ja pie apm. četrām vai piecām (dažreiz divām) daļām baltās vilnas kārtot piejauca kārt vienā daļu vai pat mazāk dabiski melnas vilnas. Gaiši pelēkais audums gandrīz vienmēr izskatās drusku iebriuns vai izdzeltenīgs; tādā nokrāsa vienmēr veidojas pati, atkarībā no tā, cik brūngana vai rūsjana nokrāsa ir melnajai vilnai.

***) Labs šādu porceļus ir rūtānā. Krāsainās bikses (arī braucē) drāna, sk. krāsaino attēlu Latvju Rakstos, XI: 394.

*) Novadu robežas sīkāk aprakstītas katrā attiecīgajā sieviešu tērpu burtīcī.

***) Goda cimdu izskats un darināšana aprakstīti Valsts vēsturiskā muzeja izdevumā „Krājumi“, III sēj.

702. att. Rīgas latvietis un
latviete latviešu kamnās ved
uz skolu kunga bērnu.
J. K. Broces zīmējums ap
1800. gadu.

RĪGAS NOVADS

Rīga bija tas centrs, no kura uz visiem novadiem pamazām izplatījās sveši tērpu paraugi un latviešiem senāk nepazīstami grezni un spilgti audumi. Pilsētas ietekmei vispirms pakļāvās sieviešu tērpi Rīgā un Rīgas novadā, tāpat arī Rīgas latviešu — vīriešu apģērbi pirms 100 un vairāk gadiem izskatījās tik raibi un spilgti kā nekur citur. Un tomēr vīriešu apģērbi Rīgas novadā, pat Rīgas apkaimē vēl ap 1850. gadu visai maz atšķīrās no pārējo, tuvāko novadu vīriešu tērpiem.

Kā Rīgā, tā Rīgas novadā valkāja melnas vai pelēkas ratenes (656. att.: A). Pašā pilsētā vīrieši vairāk greznojās un apkārt ratenēm sēja zilās, zaļās vai citas kādas spilgtas krāsas lentu, kuŗas galiem kreisajā pusē jāva nokarāties dažus centimetrus pāri malai. Dažus desmit kilometrus no Rīgas šī paraša vairs nebija sastopama.

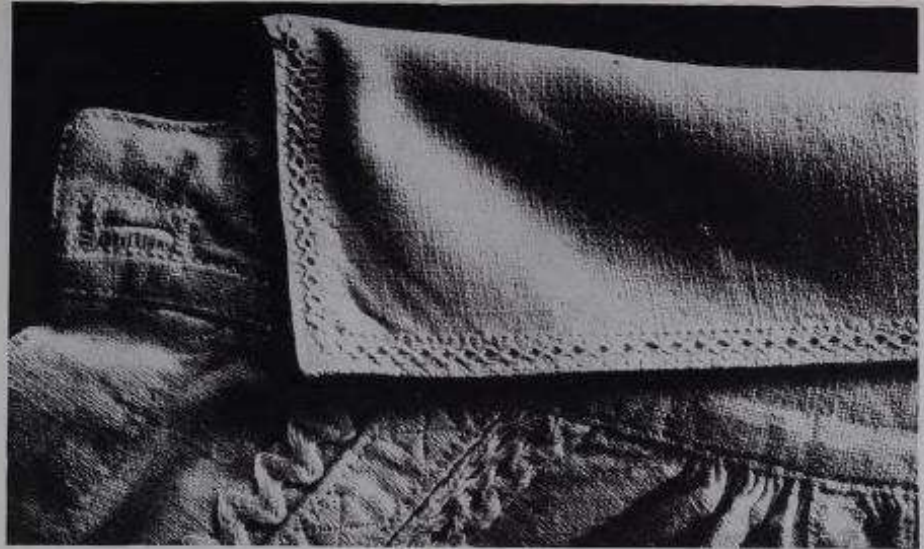
Krekli kā Rīgas pilsētā, tā Rīgas novadā bija pavisam gludi un vienkārši un tiem nebija rotājumu (sk. 685. un 687. att. un aprakstu turpat). Vienīgais izņēmums bija Lielvārdes novada krekli — tos rotāja ar baltiem, bieži ļoti sīkiem rakstiem un citiem kuplinājumiem (692. att.).

Kreklu aizsprauda tikai ar vienu saktiņu, vienālgā, vai tā bija gluda, vai nedaudz rotāta (657. att.: 1—3). Saktiņu caurmērs nebija lielāks par 2,5—3 cm un tās vienmēr kala no sidraba.

Rīgas novadā bija pazīstami visi tie gaŗo svārku tipi, kas atrodami apkārtējos Vidzemes un Augšzemes novados. Plaši izplatīti bija krunkotie svārki (sk. 702. attēlu un aprakstu); tiem nebija nekādu rotājumu un tos šuva no baltas vai pelēkas vadmalas. Visvairāk tomēr cienīja istos mudurainus, ar stāvu apkakli un 1—2 gaŗām krokām sānos, muguras pusē (sk. 700. attēlu un aprakstu). Visvairāk tos taisīja no gaiši pelēkas un pelēkas vadmalas, taču arī baltie muduraini nebija nekāds retums. Bieži Rīgas novadā bija sastopami tādi paši svārki kā Augšzemē (sk. 731. attēlu ar aprakstu). Šos svārkus valkāja vai nu bez rotājuma, vai arī izgreznoja ar uzšūtām melnām un zaļām, retāk sarkanām apmalēm. Madlienā un tai tuvākos pagastos valkāja arī mudurainus bez apkakles (773. att.).

Rīgas pilsētā gaŗos goda svārkus, cik pašlaik zināms, valkāja reti. Totiesu visai plaši bija izplatīta paraša visur rādīties īsajos svārkos, kuŗus darināja no spilgti krāsainas drēbes. Tā bija sastopami sarkani, zaļi un zili svārki, sarkani svārki ar retām, bet lielām, melnām lāsēm, pelēki, melni un pat svitraini svārki. Tos visus šuva pēc Ziemeļvidzemē izplatītā īso svārku parauga (739. un 741. att.).

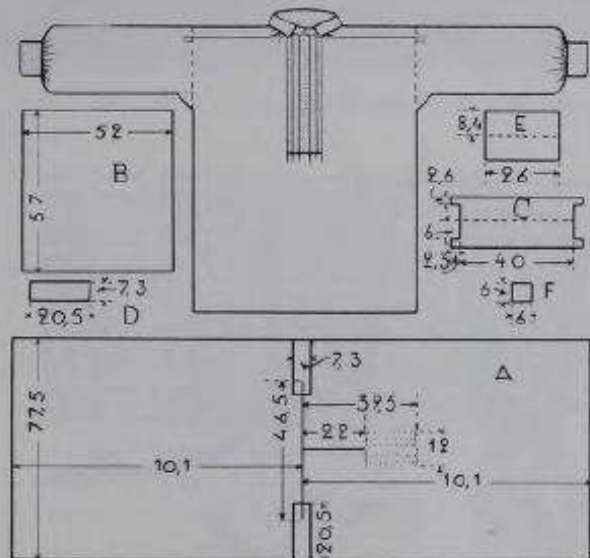
Rīgas pilsētā svārkus ar jostu nesajoza, it sevišķi, ja tie bija īsie svārki. Gaŗos svārkus va-

764. att. Madlienas pagasta krekļa apkakle (dabiskā lielumā)

rēja sajost vai nesajost. Tāpat arī Rīgas novadā gaŗos svārkus varēja sajost ar ādas jostām.

Bikses Rīgas novadā darināja no tās pašas drēbes, no kādas šuva svārkus. Vasarā valkāja arī baltas līnu bikses vai šuva tās no plānas, mazliet apveltas vadmalas. Rīgā valkāja netīkvien vienkrāsainas, bet arī svītrainas bikses. Ja Rīgas novadā bikses tikai retos gadījumos šuva isas (pa „vācu modei”), tad Rīgas pilsētā isās vien bija redzamas. Zem ceļa tās sapogāja ar divi pogām un kājās āva baltas, reizēm arī vienas krāsas krāsainas zeķes un kurpes (sk. 762. un 759. attēlus). Visvairāk valkāja melnus pusgaŗus zābakus ar atlokiem (762. att.) vai arī gaŗos zābakus.

763. att. Madlienas pagasta krekļa shēma. A — krekļa vidusdaļa, B — piedurkne, C — apkakle, D — uzplecis, E — aproce, F — ķilis

Madlienas pagasta krekļs

Krekļu gatavo no balta līnu audekla. Diegu blīvums — 1 cm 18 diegi.

Krekļu piegriez pēc 763. attēla shēmas:

A — krekļa vidusdaļas gaŗums 202 cm, plātums 77,5 cm.

B — piedurknes gaŗums 57 cm, plātums 52 cm.

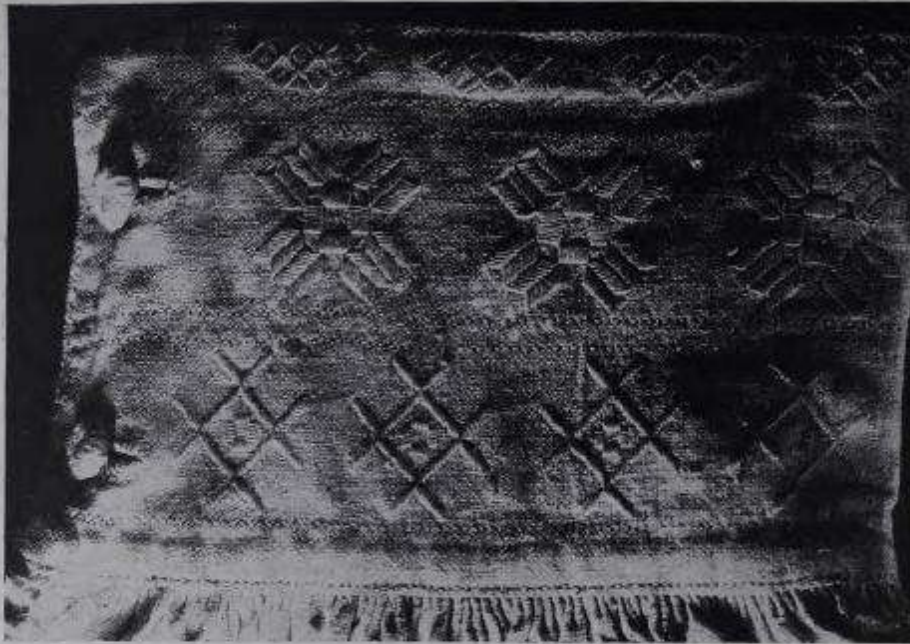
C — apkakles gaŗums 40 cm, plātums 17,2 cm.

D — uzpleča gaŗums 20,5 cm, plātums 7,3 cm.

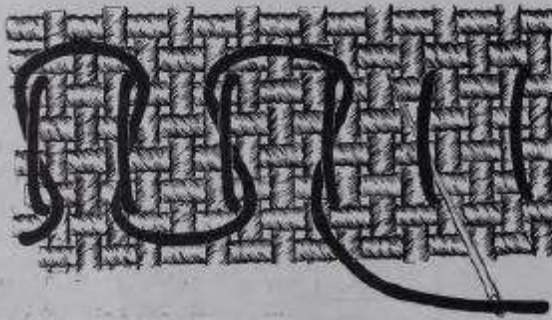
766. att. Madlienas pagasta krekļa uzpleča rotājums (dabiskā lielumā)

767. att. Medlienas
pagasta krekla aproce
(dabiskā lielumā)

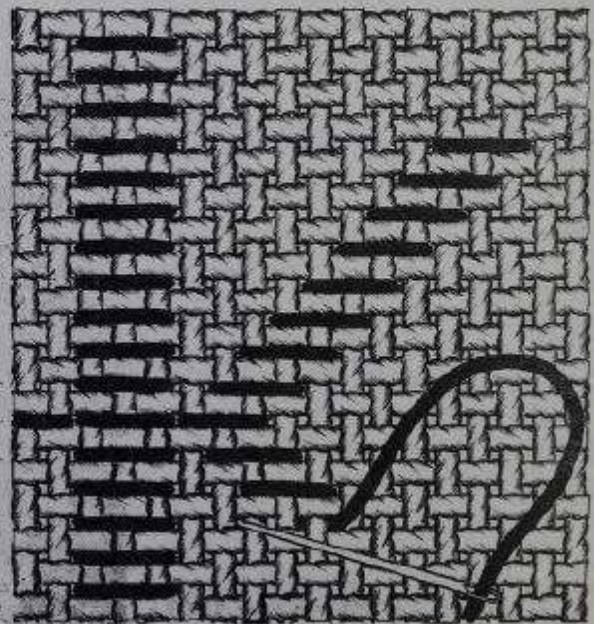
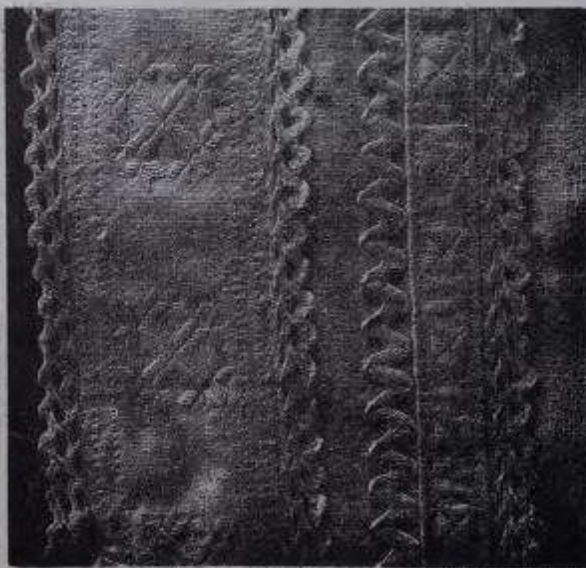
765. att. Vītais dūriens

Kad apkakle piegriezta, drēbi saloka divkārt. Gar apkakles malām šuj sīku baltu līnu diegu (DMC №20—16) rakstu (764. att.) ar vītajiem dūrieniem (765. att.). Gar abām raksta malām šuj vienu rindoto dūrienu rindu (667. att.). Apkakles galos šuj pogaaurumu viena centimetra garumā.

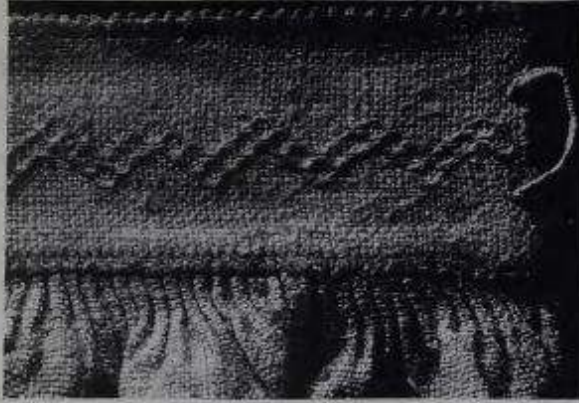
Aproces drēbi piešujot, to saloka divkārt. Aproci rotā ar trim rakstu joslu rindām (767. att.). Rakstu šuj ar spodrūrieniem un to veidošanai ņem diezgan parupjus, baltus līnu diegus (DMC

768. att. Rakstu sūšana

769. att. Madlienas krekla krūšu špēluma malas rotājums

772. att. Vītrupes pagasta krekla aproze (dabiskā lielumā)

№ 20—16). Katru rakstu joslu vienu no otras atdala ar divām rindoto dūrienu rindām.

Uzpleča rotājumu (sk. 767. attēlu) šuj ar spodrdūrieniem (768. att.). Vienu raksta joslu no otras atdala viena rindoto dūrienu rinda (667. att.).

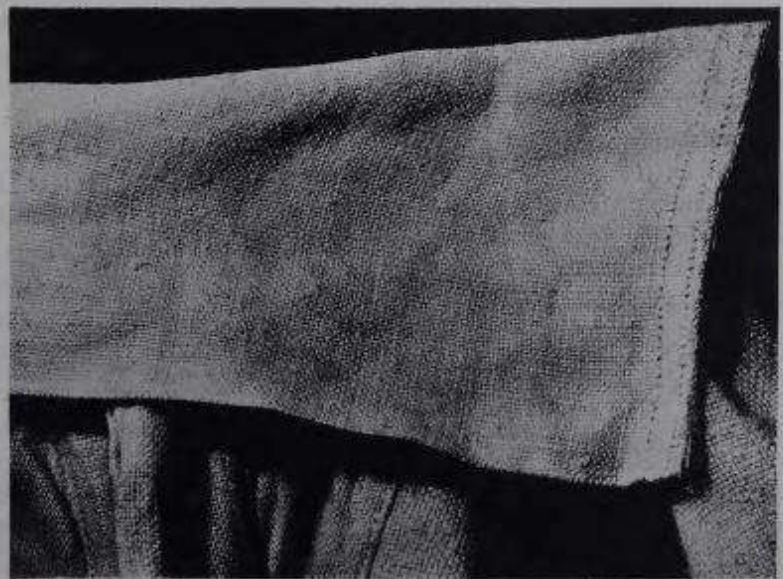
Krūšu šķēluma labo malu atloka 3,5 cm platumā uz labo pusi un malas piešuj ar divām rindoto dūrienu rindām 0,4 cm atstatumā vienu no otras. Atlocījuma vidū šuj rakstu ar spodrdūrieniem. Gar atlocījuma malām piešuj šauru mežģīni (769. att.). 2,3 cm atstatumā no atlocītās malas uz abām pusēm uz virsu ieloka kroku 1 cm platumā. Krokas vidū ar spodrdūrieniem šuj mazus četrstūrus. Krokas labajai malai piešuj mežģīni, bet kreisajai malai likumotu balto lentu.

770. att. Vītrupes pagasta krekla uzplecis ar mazo ķīli

Krūšu šķēluma kreisajā malā drēbi atloka 2 cm platumā uz kreiso pusi un piešuj ar rindotajiem dūrieniem. Šai malā atrodas tāda pati uz virsu locīta kroka ar šūtiem četrstūriem.

Piedurknes augšējā galā, katrā pusē no uzpleča, 2,5 cm platā joslā ieliek krokas. Katras krokas redzamās daļas platums ir 1 cm, neredzamajā daļā — 0,5 cm.

771. att. Vītrupes pagasta krekla apkakles stūris (dabiskā lielumā)

Vitrupeš pagasta kreklis

Kreklu šuj no balta lina audekla. Audekla diegu blīvums — 1 cm 16 diegi.

Kreklu piegriez pēc 733. attēla schēmas.

Kakla iegriezumā novieto mazā ķīļa stūri un piešuj pie krekla iegriezuma malas ar vienu rindoto dūrienu rindu (667. att.).

Krekla pleca daļā piešuj uzpleci, gar malām un vidū šujot vienu rindoto dūrienu rindu. Uzplečavienu galu šuj virsū mazajam ķīlim (770. att.).

Kakla iegriezuma malu saveik sīkās krokās tik daudz, kamēr apkārtmērs ir vienāds ar apkakles garumu.

Apkakles drēbi saloka divkārt. Apkakles drēbes augšējās kārtas malu piešuj pie kakla iegriezuma malas labajā pusē ar slīpajiem dūrieniem. Tādā pašā veidā piešuj apkakles drēbes apakšējās kārtas malu pie kakla iegriezuma malas kreisās puses. Trīs mm atstatumā no piešūtās malas apkaklei šuj vienu rindoto dūrienu rindu cauri visām drēbes kārtām; 0,5 cm virs pirmās rindas šuj vēl vienu tādu pašu rindoto dūrienu rindu. Apkakles galos šuj divas rindoto dūrienu rindas cauri abām drēbes kārtām (771. att.). Apkakles galus apšuj ar baltu lina diegu (DMC № 30) retiem cilpu dūrieniem (668. att.).

Madlienas muduraini

Madlienas muduraini (773. att.) šūšana līdzīga Krustpils mudurainu šūšanai (sk. 675. att. un aprakstu turpat). Atšķirības ir ļoti mazas: Madlienas goda svārkkiem nav apkakles, gandrīz viscaur tie ir nošūti ar zaļām vai sarkanām apmalēm un tādām pašām uzšuvēm, kabatu „klapes” ir mazliet savādākas un krūšu griezumā augšējā daļa ir piemērota valkāšanai svārkus neaiztaisot.

Mudurainus aizāķē ar četriem dzelzs vai misiņa āķiem, tos ierīko ap auguma vidū, sākot no krūšu kauliņa vietas līdz jostas vietai; tālāk uz augšu svārkus valkā neaizāķētus.

Kabatas iegriez stāvu un griezumā vietā iešuj likumotu „klapi” (773. att.: i—j).

Piedurkņu dūrgalos, apakšā atstāj ap 10 cm garu šķēlumu; šķēluma aiztaisīšanai ierīko tādu pat āķi, kādus šuj priekšā (sk. 773. att.: B, b).

Kā jau minēts, mudurainus grezno ar 7—8 milimetriem plātām zaļām vai sarkanām tūka vai plānas vadmalas uzšuvēm un apmalēm (9. kr. par. 11 un 24). Tās liek apkārt kakla griezumam, dūrgaliem, kabatu malām, visapkārt svārku apak-

Piedurkni pie krekla malām piešuj ar plakano vīli. Tādā pašā veidā pie krekla un piedurknes malām piešuj ķīli. Piedurknes augšējā galā drēbi saliek krokās, 3 cm garā joslā uz katru pusi no uzpleča. Vienas krokas redzamās daļas platums ir 1 cm, neredzamās daļas platums — 0,6 cm.

Aproces drēbi saliek divkārt. Aproces vidū šuj rotājumu (772. att.) no baltiem lina diegiem (DMC № 16, 12) ar vītajiem dūrieniem (765. att.).

Aproci pie piedurknes piešuj tādā pašā veidā kā apkakli; 0,3 cm atstatumā no piešūtās malas šuj vienu rindoto dūrienu rindu cauri visām drēbes kārtām. Aproces otrajā malā, 0,3 cm atstatumā no ārējās malas, šuj vienu rindoto dūrienu rindu cauri abām drēbes kārtām. Pašā ārmalā no baltiem lina diegiem (DMC № 20) šuj mazus mezgliņus (727. att.), diegu 3—4 reizes ap adatu apmetot.

Aproces galus apšuj ar baltiem lina diegiem (DMC № 20—30) un ar cilpu dūrieniem.

Krekla pārējās vīles sašuj ar plakano vīli.

Krūšu šķēluma malu atloka 0,5 cm platumā uz kreiso pusi un piešuj ar slīpajiem dūrieniem. Ar tādiem pašiem dūrieniem piešuj krekla apakšējo malu, drēbi atlokot uz kreiso pusi 1 cm platumā.

šai un sānu vīļu vietās no piedurknes līdz muduru nostiprinājuma vietai.

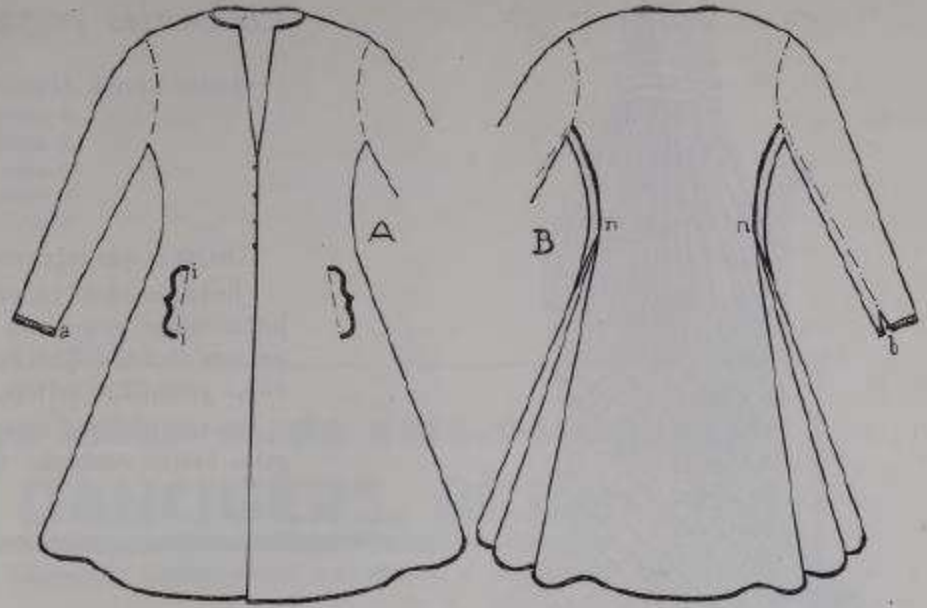
Uzšuves var uzlikt trejādi. Pirmais veids ir tikai zaļas krāsas izmantošana, otrais — visās pieminētajās vietās liek sarkano krāsu. Trešais veids ir sarkanas svītras novietošana virs zaļās piedurkņu dūrgalos vai arī otrādi, t. i. zaļās svītras pievienošana sarkanajai apmalei (sk. 773. att.: A, a).

Mudurainus šuj no dabiski baltas vai viegli pelēkas (piem., 9. kr. par. 26) vadmalas. Audumu auž trinitī no vienkārtīgām vilnas dziļām. Auduma blīvums — 1 cm, 10—12 dziļas; pēc aušanas to nedaudz apveļ.

Svārku garums sniedzas apm. pusotras plaukstas tiesas zem ceļiem.

Oderi šuj no gluda, parupja lina auduma, un to liek piedurknēs viscaur, stāvam līdz pusei, bet gar abām priekšmalām nolaiž līdz apakšai apm. 20—25 cm platumā.

Madlienā un tās tuvākā apkaimē šos svārkus valkāja gan sajostus, gan nesajostus.

773. att. *Mučilmas
mužurcēni*

Nītaures pagasta josta

Jostas velkus uzvelk pēc 774. attēla tehniskā zīmējuma. Viena rūtiņu rinda horizontālā virzienā atbilst vienai velku dzijai; viena rūtiņu rinda vertikālā virzienā atbilst vienai iekšaudu dzijai.

Jostas velkiem ņem šādas dzijas (sk. 9. kr. par.):

sarkanas 9	dzeltenas 10
sarkanas 12	dzeltenas 21
zaļas 11	

Jostas iekšaudam ņem sarkanu dziju.

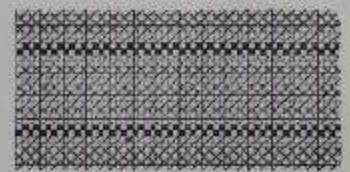
Turaidas pagasta josta

Jostas (775. att.) platums ir 5 cm un tās velkiem uzvelk (sk. 9. kr. par.):

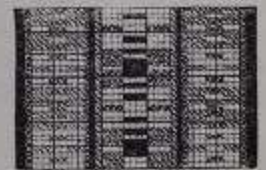
2 sarkanas 3	4 ×	1 balta lina diegu
4 zilas dzijas 4		1 sarkanu dziju
3 × { 1 balta lina diegu	3 ×	2 zaļas
1 zaļu dziju 11		2 zilas
3 × { 1 balta lina diegu	3 ×	2 sarkanas
1 sarkanu dziju		1 balta lina diegu
3 × { 1 balta lina diegu	3 ×	1 zaļu dziju
1 zaļu dziju		1 balta lina diegu
2 sarkanas dzijas	3 ×	1 sarkanu dziju
2 zilas dzijas		1 balta lina diegu
2 zaļas dzijas	3 ×	1 sarkanu dziju
1 balta lina diegu		2 sarkanas
4 × { 1 sarkanu dziju	4 ×	4 zilas
1 balta lina diegu		
4 × { 1 zilu dziju		

Jostas iekšaudam ņem balta lina diegu.

Jostas rakstus auž pēc tehniskā zīmējuma, attiecīgos raksta diegus no diegu šķiriena apakšējās kārtas paceļot uz augšējo vai otrādi.

774. att. *Nītaures pagasta josta (sk. 9. kr. par.):* / — zaļš 11, × — sarkans 9, ■ — sarkans 12, • — dzeltens 21, ○ — gaiši dzeltens 10

775. att. *Turaidas pagasta josta. Jostas krāsainās dzijas (sk. 9. kr. par.):* ■ — zils 4, / — zaļš 11, × — sarkans 3 un balta lina diegi

Lielvārdes pagasta josta

Jostai uzvelk šādas dzijas (sk. 9. kr. par.):

8 dzeltenas 8

6 sarkanas 12

10 zaļas 22

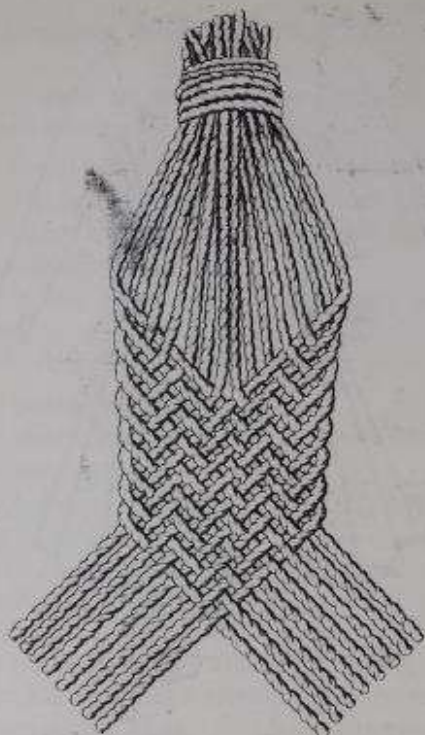
6 sarkanas

8 dzeltenas

Dzijas ir parupjas un divkārt šķetinātas.

Jostu pin tā, kā redzams 776. attēlā. No katras jostas malas ņem vienu dziju un pin arvien pāri un zem divām dzijām līdz vidum. Pinumam veidojas gareniskas svītras.

Jostas bārkstis savij pa vairākām kopā un galos nosien mezglus. Bārkšķu gaņums ir 5 cm.

776. att. *Pitās jostas gatavošana*

Šai burtnīcā ievietoto attēlu oriģināli vai materiāli var tiem atrast Valsts vēsturiskajā muzejā Rīgā

Avots: http://www.periodika.lv/periodika2-viewer/view/index-dev.html#panel:pi|issue:/g_001_0309069519|issueType:undefined

LIELVĀRDES TAUTASTĒRPS LIELVĀRDES MUZEJĀ

Materiālu un Lielvārdes muzeja krājuma pētīšanā piedalījās biedrības “Latvietes pūrs” dalībnieces Ingrīda Smuškova un Aivita Henriņa, projektu atbalstīja ar padomiem latviešu apģērba vēstures pētniece Ieva Pīgozne.

Materiāls tapis 2020.gada vasarā, pateicoties Lielvārdes novada pašvaldības atbalstam sabiedrisko aktivitāšu dažādošanas projektu konkursu ietvaros. Projekta Nr. LNP-12-10/20/90.

© Ingrīda Smuškova, biedrība “Latvietes pūrs”

© Lielvārdes novada pašvaldība

Lielvārde, 2020.